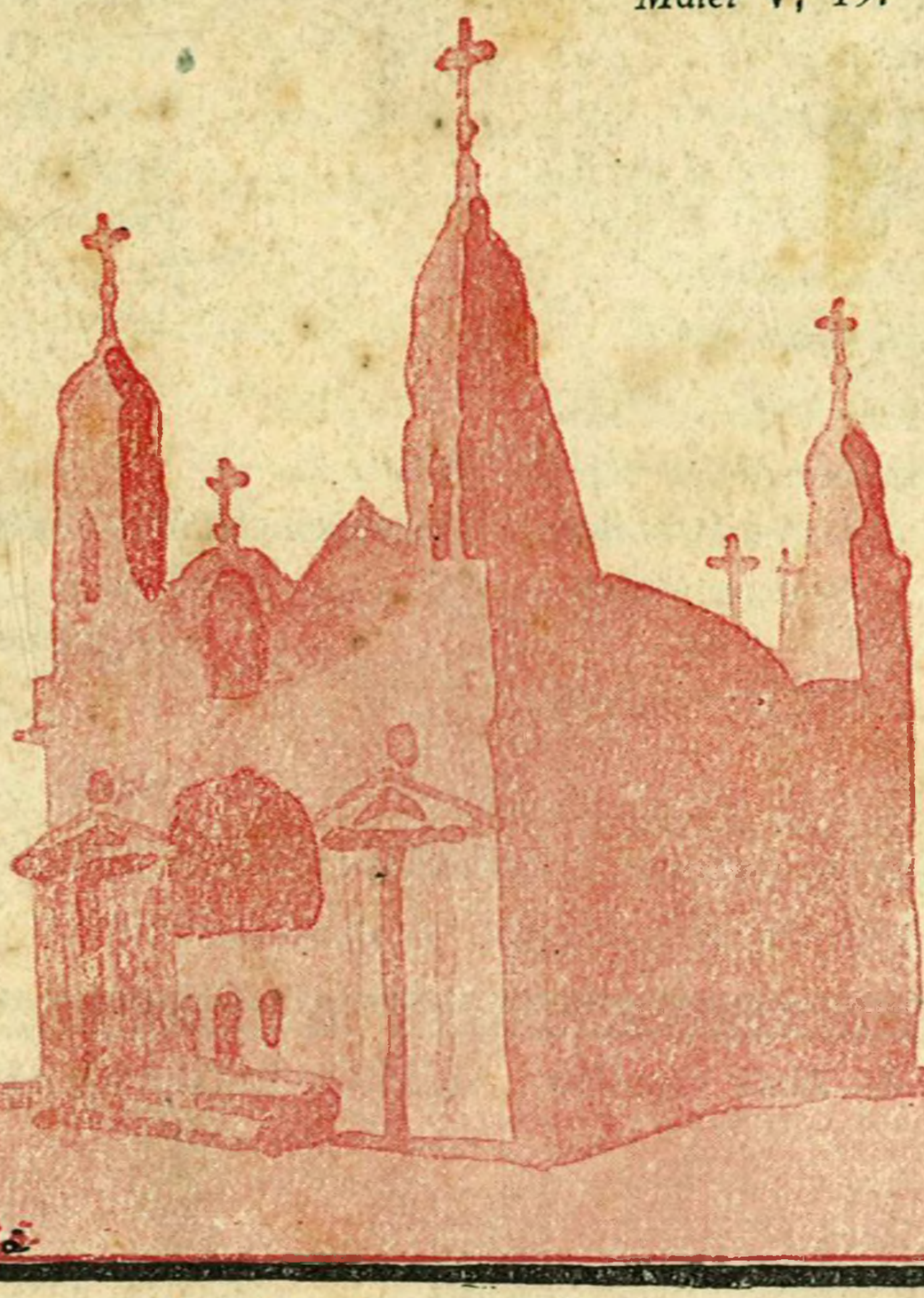
№ 723

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII FEBRUARIE-MARTIE 1937 Nr. 2-3

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Arhimandrit PARTENIE CIOPRON
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul VASILE GH. VASILACHE.

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

După doi ani	**Pr. Const. Nonea**
Cum s'a prăznuit hramul catedralei mitropolitane .	**Ierom. Vasile Vasilache**
Patronul Seminarului Veniamin	**Diacon Ilie Gheorghiță**
Un fericit prilej de bucurie duhovnicească . .	**Laurențiu Gh. Popovici**
Când nu știm	**Ierom. Vasile Vasilache**
O pildă de misionar ortodox:	**Arhiepiscopul Nicolae al Japoniei.**
Biblia ilustrată	**Episcop Policarp**
Faptele vieții creștinești	**Arhim. I. Scriban**
Un capitol de misionarism intern	**Mihai Bădiuțeanu**
La Mănăstirea Neamțului	**Aurel G. Stino**
Numai după un an de păstorie . . .	**Preot D. Săvescu**
Infrățirea Bisericii anglicane și române . . .	**Veghevu**
Ședința Consiliului Eparhial Plenar . . .	**Veghevu**
Oficiale și scurte însemnări	**Pr. C. N.**
Acordări de ranguri bisericești	* * *
Note: *1. Fundațiunea Culturală Regală „Principele Carol", Regionala Moldovei; 2. Stihuri omagiale; 3. Adevărul a fost înlocuit cu minciuna.*	**Veghevu**
Dela comisiunea de apărători . . .	**I. Gh.**
Din cărți și despre ele	**Veghevu**
Mulțumiri publice și rectificare.	

Institutul de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ — Iași

ANUL XIII FEBRUARIE 1937 Nr. 2

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

După doi ani.

Semnatarul rândurilor ce curg mai la vale încrusta pe răbojul vremii, tot în acest loc,— acum doi ani — următoarele considerațiuni, ieșite din atmosfera generală ce cuprindea întreaga Arhiepiscopie a Iașilor, cum și din propria-i constatare :

„Cu prilejul scaunului vacant s'au răscolit mulțime de tradiții, s'au înflăcărat dorinți de mai bine, s'a deslănțuit orgoliul local al provinciei moldovene. S'au cernut calități spirituale, s'a dat prioritate intelectului valorificat prin roade cărturărești, s'a apelat la simțul gospodăresc și exprienta omului înaintat în vârstă, degajat de alte intenții de cât cele ale binelui obștesc și, în fine, s'a ales pe scaunul Mitropoliei Moldovei pe celace reprezintă în aceste timpuri personalitatea de mare încredere : I. P. S. Mitropolit Nicodim Munteanu.

Acest nume este o garanție de prosperare a Bisericii.

Crescut în credința nealterată a părinților de origină munteană, respirând aerul brazilor munților Carpați, făcând ucenicie și modelându-se la picioarele blândului Mitropolit Iosif Naniescu, desăvârșindu-se în învățături la Academia din Kiev, dela primii pași de activitate publică s'a dovedit o înțelegere clară, o bunătate rară, un spirit de păstrător al disciplinei creștine, un om cu manieri delicate, un admirator al muncii fără reclamă, în fine, întruchipând în persoana sa ceiace se cheamă caracter“.

Au trecut de atunci doi ani.....

Doi ani în curgerea unei vieți nu înseamnă prea mare interval de timp, în care să poți valorifica, în realizări practice, ideile călăuzitoare ale unui program de lucru. Viața publică are

atâtea cerinţi, încât de multe ori te vezi absorbit de lucruri mărunte ce-ţi obosesc atenţia şi micşorează persistenţa la înfăptuirea celor mari. Nu tot aşa şi-au vădit temeinicia aceste impedimente curente în munca, zi de zi, a înaltului Chiriarh al Moldovei. Deşi posedă în amănunt întregul mecanism al vieţii bisericeşti, I. P. S. Mitropolit Nicodim nu se reţine asupra lucrurilor mărunte. Un spirit de înaltă grandoare a faptelor îi călăuzeşte paşii. Majestatea munţilor o guşti privind către piscuri şi nu ascultând la clocotul apelor din întunericul prăpăstiilor.

La acest răstimp de vreme, după scurgerea a doi ani de arhipăstorire, vom căuta să însemnăm realizările şi strădaniile Arhipăstorului nostru. Cântărite *sine ira et studio* realizările făcute marchează un nou ev pentru Mitropolia Moldovei. Vom schiţa momentele caracteristice.

1. **Introducerea liniştei în eparhie.**

La suirea pe scaunul mitropolitan I. P. S. Mitropolit Nicodim a găsit o desbinare între păstoriţi, cum nu a cunoscut vreodată biserica moldoveană. Corectându-se calendarul din motive de ordin naţional şi ştiinţific, la care a aderat cu bună convingere şi autoritatea bisericească, — s'a iscat o mare nedumerire în popor.

Nedumerirea, în urma aţâţării atâtor interesaţi, s'a transformat în vrăjmăşie. Şi ce poate fi mai dureros, decât, ca în sânul acelei familii să existe ură neîmpăcată pe chestiuni pe cari nu le înţelegeau ?! Amestecând temeiurile credinţei religioase cu anumite practice legate de numărătoarea anilor, credincioşii se vedeau turburaţi în cele mai delicate cute sufleteşti.

Şi atunci Arhipăstorul, ce cunoştea în adâncime problema, a pus mâna pe pană lămurind, într'o limbă aleasă ce stă la inima oricărui român, — că *una* este credinţa religioasă şi *alta* este numărătoarea zilelor şi anilor, — care e calendarul.

Epistola lămuritoare a acestei nedumeriri calendaristice a adus multă alinare sufletească. Delegaţii de săteni, cu înscrisuri la mână, dela sate întregi, veneau la Iaşi să ceară iertare dela Arhipăstorul lor rugându-l să-i primească cu dragoste în biserică, ca pe nişte fii foşti rătăciţi. Toţi plecau, copleşiţi de bucurie, că au primit iertare şi binecuvântarea dela Mitropolitul! Mulţi rămâneau uluiţi, gândindu-se că în frumosul palat mitropolitan poate

să intre şi să-şi spună păsul şi obidita opincă alăturea de cei socotiţi cu trecere. I. P. S. Mitropolitul Nicodim nu face osebire între credincioşi: toţi îi sunt fii duhovniceşti.

Când cei interesaţi în specularea stilismului s'au văzut primejduiţi în manopera de tulburarea socială, prin măsurile luate de înţăleptul Arhipăstor, atunci au îndemnat pe stilişti să tăbărască pe autorităţile de stat. Problema calendaristică răzbufnea în înţălesul ei. Sub masca religioasă lucrau alte intenţii, alte scopuri se urzeau pe care, în fine, autorităţile de Stat au trebuit să le nimicească.

„In tot ceasul şi în toată vremea" cuvântul şi dispoziţiile date preoţimei în această grea chestiune au fost: *blândeţe, pace, dragoste* şi toate atributele şi virtuţile ce încununează pe un bun păstor de suflete.

Niciodată nu a îndemnat pe nimeni la acte de siluire sau violenţă. Pe când, înainte vreme, călugării, cari erau dovediţi sau cel mult erau bănuiţi de „stilism", erau alungaţi pe drumuri fără nici o judecată sau cercetare, cu venirea I. P. S. Mitropolit Nicodim lucrurile au luat altă înfăţişare. Cei ce şi-au recunoscut greşala au fost reprimiţi în mânăstiri, luându-şi fiecare locul la ascultarea rânduită de stareţii lor. Cu bunătatea moi şi pietrele de pe Ceahlău! De unde resmeriţa mocnea în judeţele noastre de munte ea şi-a mutat centrul în alte eparhii. La urmă, după cum am spus, autoritatea de stat a trebuit să-şi apere şi ea prestigiul, asupra cărui fapt de atâtea ori i se atrăsese atenţia.

2. Organizarea centrelor de propagandă

Un punct principal al stimulării misionarismului a fost reorganizarea cercurilor administrative-culturale. Alcătuite în format restrâns I. P. S. Mitropolit Nicodim le-a dat dublă însărcinare. Pe lângă controlul învăţământului religios primar, proestoşii cercurilor aveau îndatorirea să inspecteze şi să aplaneze micile conflicte şi neînţelegeri ce sunt inerente unui organism social plin de viaţă, cum este cel al bisericii. Slujbe în sobor, însoţite de cuvântări de îndrumare ţinute de preoţii satelor, au atras atenţia poporănilor asupra curentelor disolvante, ce mijesc, pe alocurea, la ţară.

Când nevoia a cerut ca la o demonstraţie religioasă să par-

ticipe mai multe parohii, atunci, după dispoziţii date, s'au întrunit două sau trei cercuri mici, conlucrând în dulce armonie la înalţarea sufletească a masselor de credincioşi.

Vor rămânea în amintire decenii dearândul fastul şi amploarea demonstraţiilor religioase ţinute în Fălticeni, Botoşani, Boroaia, Ruginoasa-Baia, Grumăzeşti şi Răucesti-Neamţ, Tomeşti şi Popeşti-Iaşi.

Legătura dintre înaltul Chiriarh şi popor prin aceste manifestări se arată indisolubilă. E un exemplu de înţeleaptă conducere arhipăstorală. Dar poporul, pe lângă prezenţa Chiriarhului, are nevoie de un permanent îndrumător şi susţinător în cele ale credinţii. Acest stimulent este cartea bună difuzată în parohii.

I. P. S. Mitropolit Nicodim nu a precupeţit oboseala în alcătuirea feluritelor feluri de broşuri pentru popor. Tiparniţa dela monastirea Neamţu aruncă zeci de mii de asemenea broşuri în răsadniţa satelor.

Serviciul de colportaj a fost reorganizat în aşa fel, că fiecare parohie are o bibliotecă de desfacere. Un cântăreţ, din cei doi, e obligat să facă pe colpotorul, reţinându-şi o cotă de 15% din vânzare pentru munca depusă.

Această măsură a dat roade din plin, acolo unde preotul paroh a înţeles ce mijloc de luminare şi întărire a credinţii înseamnă răspândirea cărţii. Relevez, în această latură, interesul depus de pr. Ec. I. Buhaciuc, din Botoşani, care a rulat un capital de peste 10,000 lei la colportajul din parohia sa, în timp de un an.

3. **Grija de amvon**

Înţelegerea sfintelor Taine, şi în special Sf. Liturghie, nu nu poate fi explicită, când amvonul e mut şi plin de praf. Poporul se simte mulţumit, când i se lămureşte rolul şi rostul lui în biserică. Se spune că alte confesiuni dau o mare atenţie predicei, căutându-se a se micşora râvna preoţilor noştri.

I. P. S. Mitropolit Nicodim nu a socotit nici odată că trebue să se lase influenţat în măsurile ce le dă, din lucrul celor ce s'au abătut dela ortodoxie. Biserica ortodoxă e cea adevărată, deci din isvoarele sale trebuie să ia toţi îndrumări. Pe temeiul celor hotărâte de Sf. Apostol Pavel, în ce priveşte predica, I. P. S. Mitropolit a dat o decizie, prin care orice preot e dator să

ţină, obligator, patru predici pe lună. Pentru control una va fi scrisă în întregime, iar celelalte trei numai schiţate în planuri. La sfârşit de an se trimet toate la sf. Mitropolie. Aici vor fi cercetate de către o comisie; cele bune vor fi publicate.

S'ar putea ridica obiecţiunea că la ţară nu există atâta legătură cu cartea, şi deci această măsură ar fi de la început inoperantă.

Realitatea este însă alta. I. P. S. Mitropolit Nicodim a pus la îndemâna preoţimei peste 14 volume, — o colecţie întreagă, întitulată :

„*Seminţe Evanghelice pentru ogorul Domnului*". Au conţinut variat ; predici la toate prilejurile şi pentru toate vârstele, studii asupra patristicei, predici apologetice, etc. etc. Prin urmare orice preot poate fi înarmat de cunoştinţe pentru nevoile parohiale.

Personal nu a realizat nici un căştig de pe urma acestei munci. I. P. S. Sa a dat editurii Neamţu drepturile, ca ea să le tipărească şi să-şi scoată cheltuelile.

Dacă cere preoţimei activitate predicatorială e că înaltul Chiriarh îi dă pildă cu propria muncă.

Nu mai amintim că şi unele cărţi de cult, cum e Psaltirea, I. P. S. Sa a îmbrăcat-o într'o măiastră limbă, ca să le fie preoţilor la îndemână.

4. Preoţimea la lucru cu ceilalţi factori de educaţie.

Astfel înarmat clerul moldovean nu poate fi întrecut în ale pregătirii cărturăreşti. Epoca în care trăim e caracterizată ca cea a *culturii*. Insuşi M. S. Regele Carol II se străduieşte ca să ridice poporul român la o conştiinţă înaltă de îndatoriri, aşa cum sunt popoarele din Apus, cu străveche tradiţie culturală.

O mulţime de organizaţii de educare a tineretului, a luat fiinţă. Toate vârstele sunt încadrate în aceste organizaţii. Străjerie, cercetăşie, pregătire premilitară, toate lucrează cu tot zelul. Prin Secţia Culturală, I. P. S. Mitropolit Nicodim a dat directive preoţimei cum să lucreze ; ba încă mai mult, pentru tineretul şcolar a dat la iveală şi un volum de „*Predici pentru tineret*", uşurând astfel calea preoţilor pe tărâmul educativ. Munca aceasta este atât de coordonată şi fructuoasă, încât toate autorităţile centrale, ce sunt însărcinate cu direcţia acestor organizaţii, au adus

elogii şi mulţumiri Inaltului nostru Chiriarh. In special pentru pregătirea premilitară s'a alcătuit un program de activitate atât de ales, încât autoritatea competintă a mijlocit ca să i se decearnă *insigna de aur.*

5. Chiriarhul şi Şcolile.

In Iaşi fiecare şcoală doreşte să aibă măcar odată pe an, în mijlocul elevilor pe I. P. S. Mitropolit Nicodim. Puţine sunt şcolile secundare, care să nu fi fost cercetate de şeful spiritual al Moldovei. Dar I. P. S. Sa nu se duce numai cu vederea. Ci, în cuvinte pline de înţelepciune dă sfaturi tineretului şi elogiază munca profesorilor. Elevilor meritoşi le împarte cărţi, multe din cele alcătuite de I. P. S. Sa. Nici Seminarul nu l-a lăsat uitării. Insă l-ar dori sub conducerea chiriarhiei, aşa cum e drept să fie o şcoală clericală.

Elevilor dela Şcoala de Cântăreţi,—acolo unde sărăcia e lucie—le acordă scutiri de taxe şi multe alte înlesniri, care le uşurează viaţa. Nici un elev sau student meritos nu a plecat fără să fie ajutorat de Chiriarhul Moldovei.

6. Inflorirea artelor.

Vechea tradiţie a Iaşilor consta în perfecta armonie de muncă a tuturor instituţiilor pe tărâmul artistic. Tablouri celebre din palatul mitropolitan sunt pictate de mari pictori ca Popovici şi Băncilă. Academia de Muzică avea prima secţie de muzică bisericească. Această dispoziţie este prevăzută în regulamentul acelei instituţii, chiar la întemeierea ei, în 1864. Corul mitropolitan era în acelaş timp şi al Conservatorului, căci Gavriil Muzicescu aici era dirijor, dincolo profesor şi rector.

Firul tradiţiei se rupsese cu vremea. I. P. S. Mitropolit Nicodim reface iarăşi legătură firească. Cheamă la conducerea Corului mitropolitan pe distinsul profesor d-l Antonin Ciolan. Intervine la Minister pentru reînfiinţarea catedrei de *Muzică şi Compoziţie religioasă* la Conservator, unde activează renumitul compozitor G. Galinescu. D-l prof. P. Troteanu dela Academia de Arte Frumoase intervine la I. P. S. Mitropolit rugându-l să reglementeze autorizaţiile de pictură bisericească, în aşa fel, ca numai cei îndreptăţiţi şi cu talent să picteze locaşurile divine. I. P. S. Sa dă

în studiu acest proiect, iar Consiliul secţiei culturale alcătuieşte un regulament normator în această chestiune. Inaltul Chiriarh îl revizueşte personal şi cu mici modificări îl aprobă.

La monastirea Durău elevii Academiei de Arte Frumoase refac pictura bisericilor ; la monastirea Agapia maicele se instruesc în ale picturii şi artei decorative în şcoala mânăstirească. La bisericile de enorie lucrează cei mai talentaţi pictori din eparhie. Zugravii şi cei ce mâzgăleau pereţii cu şablonul au rămas fără căutare. Când răsare soarele liliecii se ascund la întuneric.

7. **Conferinţe pentru popor.**

Inţeleptul Chiriarh al Moldovei stimulează orice iniţiativă bună. Preoţi cu inimă ca, Ec. I. Ţincoca şi Gh, Niculea depun o o stăruinţă deosebită în a pune publicului ieşan la dispoziţie o serie anuală de conferinţe, unde emeriţi profesori şi literaţi împrăştie raze de lumină din tezaurul lor de cunoştinţe.

Biserica Sf. Ilie şi Ateneul „Dr. C. Anghelescu", săptămânal, au conferinţe, frecventate de multă lume. Prezenţa Inaltului Ierarh în mijlocul auditorilor înseamnă cinste pentru iniţiatori şi întărire sufletească pentru credincioşi.

8. **Gospodărie bisericească.**

Pe unde a trecut pasul Chiriarhului nostru au rămas frumoase realizări de gospodărie. Palate refăcute ; livezi şi vii plantate pe unde se aruncau altădată gunoaiele ; pământurile răşluite au fost revendicate şi redate în proprietatea bisericii. Un exemplu concludent ni-l dau pământurile răpite ale episcopiei de Huşi şi cele ale monastirei Neamţu, cari au fost câştigate prin personala trudire a I. P. S. Mitropolit Nicodim. O singură deviză l-a călăuzit : *nimic pentru mine totul pentru biserică.* Iaşii, unde a crescut şi cari-i stă la inimă, nu putea să nu rămână fără împodobire din partea I. P. S. Sale.

Catedrala veche a fost restaurată din buzunarul propriu ; parcul a fost refăcut. S'au cumpărat covoare noui pentru catedrală. In curând se vor face noui rânduri de veşminte.

De unde, înainte vreme, pangarul Catedralei nu-i aducea nici un venit, acum se adună anual 60-70 mii lei. Banii aceştia sunt întrebuinţaţi pentru nevoile exclusive ale obiectelor de cult.

Răspuns nu vom avea, cine încasa acest venit înainte de venirea I. P. S. Mitropolit Nicodim.

Ani dearându-l s'a cerut de către forurile competente ridicarea unei case de raport, unde să aibă şi Mitropolia o librărie de desfacerea cărţilor religioase. S'a cerut, însă nu s'a făcut. Azi casa e ridicată şi este o podoabă a Iaşilor, ca stil. Natural că au fost şi păreri contrare, dar acele proveneau de la cei interesaţi. Lucrarea s'a făcut şi va da la timp fructele cuvenite.

Tot aşa s'a întâmplat şi cu fabrica de lumânări. Era o adevărată ruşine, ca acest obiect de cult să fie fabricat de străini. O întreagă avere se părăduia în pungile altora. Mitropolia se sbătea în lipsă de fonduri. Nu avea cu ce să tipărească o broşură, să ajute la întreţinerea corului, să îndulcească mizeria săracilor la Sf. Sărbători. In schimb se îmbogăţiau alţii. Prin hotărârea I. P. S. Mitropolit Nicodim. Mitropolia Moldovei a reintrat în drepturile neglijate, de alţii, atâta vreme. Fabrica de lumânări şi-a deschis drumul, punând la îndemâna credincioşilor lumânări de ceară curată.

Sesia mitropoliei, care după lege e uzufruct al mitropolitului, I. P. S. Mitropolit Nicodim a pus'o la dispoziţia clerului catedralei. Un comitet format din proestoşii catedralei au grijă de buna gospodărie a acestei sesii. Din cele enumerate rezultă cu evidenţă, că în toate măsurile luate se urmăreşte înălţarea şi înavuţirea bisericii. Obştea creştină să prospereze şi nu numai îndestularea unuia singur.

9. **Monastirile.**

Monahismul are în frunte pe cel mai autentic reprezentant al curentului paisian. Nimeni nu se îndoieşte că viaţa monahală îşi reia un avânt puternic. Acest avânt este mult trebuitor vieţii bisericeşti. O mulţime de tineri iau drumul vieţii duhovniceşti. In special la Neamţu se va ridica şcoala misionarismului ortodox, Vorona, Bistriţa, Slatina şi Râşca se întrec în lucrări de refacere. In monastirile de maici se munceşte ca în stupurile de albine. Covoarele cele mai frumoase, tricotaje, de tot felul, broderii artistice, picturi, diferite soiuri de pânzeturi şi ţesături. Expoziţiile făcute la Iaşi au fost cele mai reuşite decernându-li-se monastirilor pentru munca şi pricepere la lucru *Medalia de aur*. Dacă a-

ccste cinstiri li se dă de către oamenii, conducători ai treburilor obşteşti, meritul cel mare e al I. P. S. Mitropolit Nicodim, care le dirigueşte pe calea muncii şi a duhovniciei,

10. **Cancelaria.**

Un nou sistem de lucrare s'a instaurat în birourile mitropolitane. Fiecare funcţionar îşi cunoaşte cercul de competinţă. Nu este sâcâit de nimeni. Lucrul se face din datorie şi conştiinţă. I. P. S. Mitropolit a fost de trei ori în cancelarie, în curs de doi ani de arhipăstorie.

Restanţe de lucrări nu sunt. Referenţii prezintă lucrările studiate, altfel sunt respinse. Nici o măsură disciplinară nu se ia până când, referentul respectiv nu-şi motivează temeinic opinia. De cele mai multe ori rigiditatea textelor legii disciplinare sunt înfrânte de înţelegerea greşelilor. Şi I. P. S. Mitropolit iartă. Consecinţa ? A doua oară nu se mai întâmplă ca neatenţia să turbure tactul pastoral al preotului. Observaţiile sunt discrete, faţă către faţă. Senzibilitatea umană e ferită de turburări profunde.

Firește că, atunci când e nevoie de cauterizat ceva, vine şi această operaţie. Pentru sănătatea organismului. In genere însă, principiul care desleagă totul e : *vorba dulce mult aduce !*

12. **Audienţe.**

Nevoi multe apasă pe umerii oamenilor. Ele sunt cauza „audienţelor". Un sfat şi o binecuvântare dela Chiriarh împrăştie nădufurile sufleteşti. Şi vin mulţi, de tot mulţi, la I. P. S. Mitropolit Nicodim să-şi spună păsul. Nimeni nu pleacă nemângâiat, nimeni nu pleacă neajutorat dela palatul metropolitan. (O mică indiscreţie, cu riscul de a lua observaţie).

Intr'o zi, trecuse de ora unu ; mă grăbeam să prezint spre semnare nişte lucrări urgente.

La uşă un moşneag. Cu căciulă ţurcană peste plete, suman ponosit şi opinci cu gurgui. La şold o traistă lungă ; in mâna stângă un băţ de corn. Nu se lăsa convins de sergent, că audienţele s'au terminat.

— Dom'le eu vreau să merg la *Preaosfinţitul* !

— Moşule, nu înţelegi că nu se poate, e târziu !

— Uite, cinstite Părinte—se adresează mie,—te rog spune-i

Preaosfinţitului Mitropolit, că vreau să-l văd. Am, eu, să-i spui ceva.

— Bine moşule, dar vezi că....

— Las' Părinte, ştiu eu c'o să zici, că-i târziu. Sfinţia Ta *cii* bun şi-i spune că's di la Bot'şăni.

— Oi spune moşule,—şi mă urc grăbit sus.

In adevăr comunic I. P. S. Sale rugarea moşneagului.

— Să vie şi omul de la Botoşani, ce-l ţineţi afară,—îmi spune I. P. Stinţitul. Mă întorc jos şi poftesc pe moş.

— Nu ţi-am spus eu Părinte,—par'că ar fi discutat cu mine un ceas!—nu ţi-am spus că *Preaosfinţitul* e om bun. Işi lasă bâtul rezemat într'un ungher, făcu cruce şi hai pe scări în bibliotecă. Cum deschisei uşa, bătrânul, la vederea Chiriarhului, căzu în genunchi exclamând:

„Mulţămescu-Ţi Doamne că mi-ai dat sănătate să vin să-l pot vedea".

— Săru' mâna *Inalte Preaosfinţite.*

— Să trăieşti moşule! Dar ce treburi te-o adus pe aici pe la Ieşi.

— Ia, *Inalte Preaosfinţite,* treburi are multe omul. Ale mele le-am lăsat acasă. Aici am venit să vă văd şi să mă blagosloviţi.

— Dumnezeu să te binecuvinteze şi să-ţi dea sănătate. Dar cu ce-ai venit?

— *Pi gios,* că am plecat de'alaltăieri. Şi conversaţia se învârteşte în jurul căminului familiar, satului de baştină, a câmpului, etc.

— Să trăiţi, *Inalte Preaosfinţite,* mulţi ani. Săru' mâna. De-amu mă duc cu mare bucurie în suflet. Sânt om bătrân şi's fericit.

Inalt Prea Sfinţitul trage sertarul din marginea biroului. Un săculteţ arhaic, din pânza de cânepă, cu baiere. Mâna arhierească se strecoară discret şi scoate câteva piese:

— La mulţi ani, moşule, — şi întinde mâna de bun rămas. Emoţionat, moşneagul sărută mâna. Nici un semn. Acordul înţelegerii sufleteşti e perfect. Moşneagul pleacă; eu rămân să-mi iau hârtiile. Gându-mi se opreşte la episcopul Nicolae al Mirelor Lichiei... Specii de flori frumoase, cari parfumează paginile istoriei veacurilor primare ale creştinismului, mai răsar şi răspândesc miros, ici şi colo, şi în vremurile noastre...

Dese ori spune înaltul Chiriarh; „Voi să ştiţi, că nu toţi ne-

voiaşii întind mâna. Sărăcia e şi ea un titlu de nobleţă. Să ştii cum să te porţi cu ea, ca să n'o jigneşti".

13. **Pasiunea cărţii.**

In vălmăşagul atâtor preocupări de ordin cultural, administrativ şi economic ale eparhiei, ale mânăstirii Neamţu, în plus atribuţiile mitropolitane de efectivă supraveghere—când în Bucovina, când în Basarabia, — nemai socotind chestiunile sinodale şi cele ale diferitelor societăţi culturale şi de binefacere, I. P. S. Mitropolit Nicodim a avut şi are un prieten fidel şi nedespărţit: *Cartea,*—cartea religioasă. Şi la bucurie şi la supărări o are alături. Pe biroul de lucru e nelipsită testeaua de hârtie, din care se deapănă, pe nesimţite, câte un volum. Traduceri, prelucrări, alcătuiri proprii se succed în serie. Fără sgomot, ca apa lină. Şi's îmbrăcate în limbă de basm şi poezie. Dar peste toate stă ca o coroană: *Biblia.* Puţini sunt ierarhii, cari s'au ostenit a pune la îndemâna obştei ortodoxe române, în grai ales, Sfânta Scriptură. In toată istoria noastră îi numeri pe degetele unei singure mâni. E şi lucru extrem de greu, când te gândeşti că o viaţă de om ai să tălmăceşti, Cuvântul lui Dumnezeu, din limbi moarte, în limba ta.

Dacă ar fi făcut numai versiunea nouă a Bibliei şi cinstea i-ar fi fost fără margini din partea ţării întregi; dar I. P. S. Mitropolit Nicodim a înţeles că ea trebuie difuzată. Şi pentru lumea pretenţioasă, în casa căreia chiar cuvântul lui Dumnezeu trebuie să intre îmbracat în haină anumită, Chiriarhul Moldovei a alcătuit *Biblia Ilustrată.* Clişeele sunt adunate de dl. Prof. I. D. Ştefănescu, iar textul ales şi cizelat, ca stil şi formă, de I. P. S. Mitropolit Nicodim.

E o operă, ce stă, ca technică şi gust, alături a de cele mai alese lucrări streine în acest gen. La noi în ţară e unică în felul ei.

Pentru toate vârstele le-a potrivit din Cartea Vieţii, câte ceva: tineretului *Mica Biblie,* păturei culte: *Biblia Ilustrată,* iar obştei româneşti *Biblia* întreagă, cu V. şi N. Testament. Nu mai amintim de N. Testament care se tipăreşte în a IV-a ediţie, iar cele patru Evanghelii stau sub icoană în fiecare casă.

Cât norod nu s'a adăpat din trudnicia scrisului I. P. S. Mitropolit Nicodim?!—Dar din dar se face rai.

14. **Legăturile externe.**

Canonicește episcopatul este unul: *Episcopatum unum est.* Eparhiile în forma și împrejurările de azi, sunt celule cu administrație aparte. Fiecare își are punctul ei de vedere. Dacă prin aceasta se stimulează inițiativa personală, ceiace este un bine, există însă și o parte rea, căci prea mult se ridică zidurile între eparhii. I. P. S. Mitropolit Nicodim a căutat să reia firul tradiției. Preoți din alte eparhii sunt primiți la noi. Episcopii se întrunesc la sfat și nu arare ori s'a constatat prezența la Iași a chiriarhilor dela Cernăuți, Bălți, Galați, Constanța. Menținerea raporturilor de frățietate întru Hristos a episcopatului e pilda cea mai elocventă a dragostei creștine.

I. P. S. Mitropolit Nicodim înțelege relațiile și mai în larg. Chiriarhi streini ca neam au vizitat Iașii, ca I.I. PP. S.S. Mitropolit Gherman și Dorotei din patriarhia de Constantinopol, plecând pe meleagurile lor cu cele mai frumoase impresii.

Aceste legături de prietenie ale Chiriarhului dau amploare întregei provincii moldovene, cât și bisericii întregi.

15. **Sărbătorirea dela 2 Februarie a. c.**

Aminteam la începutul acestor însemnări, rândurile cu care întâmpina revista „Mitropolia Moldovei" suirea pe scaunul metropolitan a I. P. S. Mitropolit Nicodim. Mulțumirea e mare că acele succinte considerații nu numai că au fost de bun augur, dar au depășit înțelegerea multora.

Pentru neobosita muncă pe care o depune I. P. S. Mitropolit Nicodim în folosul Arhiepiscopiei Iașilor reprezentanții Sf. Sinod, dl. Ministru al Cultelor și fruntașii preoțimei l-au sărbătorit. O slujbă înălțătoare s'a oficiat la catedrală având în frunte pe I. P. S. *Visarion*, Mitropolitul Bucovinei, P. S. *Cozma*, episcopul Dunării de Jos iar în sobor pe aleșii preoțimei: PP. CC. Părinți prof. univ. *Arhim. Scriban, Cicerone și Valeriu Iordăchescu, Iancu Negoiță*, directorul Seminarului „Veniamin", *Arhimandriți Ciopron* și *Stupcanu*, *Consilierii referenți*, etc. etc.

Ce mulțumire sufletească poate fi mai mare pentru înaltul Chiriarh, de cât că vede pe toți colaboratorii strânși uniți în jurul I. P. S. Sale, disciplinați și voioși că pot contribui cu puterile

lor la împlinirea programului de lucru pe care îl urmăreşte cu atâta tenacitate ?

Mitropolia Moldovei şi Sucevei e ca o familie. Tatăl familiei îşi cunoaşte fii duhovniceşti. Fiecare îşi are rostul bine definit. Tuturor li se împarte dragostea de adevărat părinte. Şi ca supuşi fii duhovniceşti, ce putem să dorim conducătorului familiei bisericii moldovene, decât urarea plină de dar: *„Intru mulţi ani, Inalt Prea Sfinţite Stăpâne"!*

Pr. Const. Nonea

Cum s'a prăznuit hramul catedralei mitropolitane.

Falnica catedrală mitropolitană dela Iaşi e înălţată pe locul unei vechi biserici, zidită de Anastasia Doamna, soţia lui Duca Vodă. Acea biserică domnească, care a ajuns mai apoi catedrală mitropolitană, îşi avea de hram „Intâmpinarea Domnului". Acest patron s'a transmis şi la ctitoria lui Veniamin Costache şi a lui Iosif Naniescu.

Ce minunată potrivire! Mitropoliţii, albiţi de numărul anilor, întâmpinau pe Domni în catedrala Intâmpinării Domnului, şi apoi toţi dela Vlădică la opincă şi dela Vodă până la cel din urmă slujbaş al ţării, aici, întâmpinau pe *Domnul Cerului şi al pământului!*

Ca şi în cursul veacurilor trecute, şi astăzi Moldova toată este chemată, ca cel puţin odată pe an, la hramul catedralei moldoveneşti, să venim cu toţii de departe ca şi cei de aproape, şi... să întâmpinăm pe Domnul, să-l primim pe braţele sufletului nostru şi cu ochii înlăcrămaţi de bucurie să strigăm şi noi: *„au văzut ochii mei mântuirea poporului nostru"*. Şi astăzi, la această măreaţă sărbătoare, răsună sub cupolele Mitropoliei Moldovei, prea frumoasa cântare care ne cheamă la prăznuire:

„Veniţi şi noi cu cântări dumnezeeşti să întâmpinăm pe Hristos, şi să-l primim pe Dânsul, a cărui mântuire Simeon a văzut. Acesta este, cel grăit prin prooroci ; carele s'a întrupat pentru noi, şi a mântuit pe om, acestuia să ne închinăm". Stihira dela vecernie.

Acestei frumoase chemări, spre bucuria noastră sufletească, putem spune, că şi astăzi i-a răspuns Moldova toată. Atât Moldova de sus cât şi cea de jos prin reprezentanţii ei a fost cu tot sufletul ei în catedrala Intâmpinării Domnului. I. P. S. Visarion Mitropolitul Moldovei de sus, P. S. Cosma, Episcopul Moldovei de jos au fost alături ea de I. P. S. Nicodim Mitropolitul Moldovei şi Sucevei. Cu toţii, după cum spunea P. S. Episcop Cosma, „ei au venit din evlavia cea mare pe care o au faţă de sărbătoarea catedralei mitropolitane, pentruca, în chipul cel mai firesc, în ea să întâmpine pe Domnul, şi au venit din dragostea cea mare pe care o au pentru ierarhul strălucit şi scump al Moldovei, I. P. S. Nicodim". Şi astfel dragostea creştinească de Dumnezeu şi oameni s'a întâmpinat, pentru a prăznui în o frumoasă unitate sufletească pe *„Cela ce se poartă pe Heruvimi şi se laudă de Serafimi, astăzi în dumnezeiasca biserică, după lege fiind adus în braţele bătrânului"*.

* * *

După cum apele mărilor nu despart pe oameni, ci mai uşor îi fac să se vadă unii pe alţii, la fel putem spune că şi gerul iernii mai mult strânge la un loc pe oameni. Deşi în ajunul sărbătoarei dela 2 Februarie a. c., gerul acestei ierni, ne place acum să zicem, că a fost cel mai mare, totuşi atunci s'au pornit din depărtări oaspeţii scumpi pe care ierarhul nostru îi aştepta cu multă căldură, mai ales sufletească. Fiecare au venit pe rând din cele patru laturi ale ţării: *I. P. S. Visarion al Bucovinei, P. S. Cozma al Dunărei-de-Jos, P. C. Arhim. I. Scriban, dl. Prof. I. D. Ştefănescu, dl. Prof. C. Tomescu* şi alţii.

Vecernia Mare a fost slujită de un măreţ sobor de preoţi, în frunte cu bunul şi iscusitul conducător al Eparhiei Dunărei-de-Jos, P. S. Fpiscop Cozma. In o aşa măreaţă slujbă nu e vorba că e frig groaznic afară, ea poate să ţină şi trei ceasuri, atâta timp cât slujba toarnă căldură în suflete, iar ochii scânteiază în a nu pierde cel mai mic amănunt al mişcării slujitorilor, cari cu adâncă evlavie şi bogată dăruire în a săvârşi slujba sfântă, ştiu să transporte fiinţa ascultătorilor cât mai aproape de acel care e Părintele luminilor şi a toată căldura sufletească. Deşi era numai slujba vecerniei totuşi, pe cât este de mare catedrala, aproape-

aproape să nu-i cuprindă pe cei ce cu nestrămutată credinţă au ascultat frumoasa slujbă, pe care o împodobea un vlădică, şi pe care corul a înfrumuseţat-o prin cântări cari te înalţă, şi'ţi îmbunează fiinţa, şi te apropie de ceeace este frumuseţa în sine, de divinitate.

Toate aceste pregătiri şi bucurii din ajun erau numai începutul a ceeace s'a desfăşurat adouazi. In sunet de clopote, cari parecă şopteau fiecăruia o poftire la ureche, alaiul ierarhilor se porneşte din palatul mitropolitan: diaconi înainte, apoi preoţii păşeau în o ordine impunătoare şi 'nsfârşit şi acei asupra cărora toţi ochii sunt aţintiţi: *P. C. Arhim. Iuliu Scriban, P. S. Episcop Cozma al Dunării-de-Jos, I. P, S, Visarion Mitropolitul Bucovinei cari înconjoară pe I. P. S. Nicodim Mitropolitul Moldovei şi Sucevei.*

Incepu slujba.... în cântări sfinte de o admirabilă interpretare şi execuţie muzicală, în mişcări arhiereşti de o distinsă prestanţă, de o înaltă piozitate şi un fior sfânt în tot ceeace se citeşte, se cântă şi se pregăteşte pentru taina jertfei fără de sânge care să săvârşeşte în Sf. Altar pe Sf. Masă. Credincioşii în frunte cu dl. Ministru al Cultelor şi Artelor Victor Iamandi, dl. Rector al Universităţii Traian Bratu, dl. Primar Osvald Racoviţă d-l Prefect T. Zipa, etc. toţi formează o mare a sufletelor în care se reflectă însuşi divinitatea. Intr'adevăr regească chemare are omul în a avea putinţa ca să preamărească pe Dumnezeu şi prin aceasta a fi partaş însăşi la slava Lui care în veci n'apune. Din momentul în care omul poate să se înalţe cu sufletul prin rugăciuni sfinte până la Dumnezeu, apoi şi de Sus urmează o revărsare a harurilor cereşti asupra noastră, şi atunci iată realizată acea unitate a Bisericii pământeşti cu cea cerească, iată cum însuşi Domnul nostru Iisus Hristos este capul, şeful Bisericii noastre. La această sfântă slujbă într'adevăr că putem spune, că acei care au luat parte şi au trăit acele clipe, apoi „în cer li se părea a fi".

La această măreaţă slujbă predica a rostit-o P. C. Arhim. Iuliu Scriban. Ca unul ce e profesor de predici şi înzestrat cu bogate cunoştinţe pe care le mânueşte cu un deosebit talent, a pornit în a arăta că deşi evenimentul pe care îl sărbătorim este un mărunt fapt din viaţa Mântuitorului, totuşi fiind legat de El, întocmai ca şi un grăunte de muştar a crescut în amintirea şi cinstea creştinismului din cursul tuturor veacurilor şi a tuturor

locurilor unde se află creştini. Ei bine, cu privire la acest mărunt fapt, P. C. Sa a făcut să rodească o mulţime de gânduri de o sănătoasă îndrumare creştinească. Din care cu deosebită bucurie arăt una din ele, şi anume : că deşi dreptul Simeon era bătrân şi numai aştepta nimic decât ca să-l slobozească din legăturile acestui trup la viaţa cea neîmbătrânitoare, totuşi câtă bucurie vedem în fiinţa lui, în glasul lui cu prîvire la slava poporului din care face parte, „Acum slobozeşte pe robul Tău Stăpâne, cu pace, după cuvântul Tău ; căci au văzut ochii mei mântuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feţii tuturor popoarelor, care să fie lumină spre luminarea popoarelor şi slava poporului Tău Israil". Ce îndemnuri sfinte, nu numai pentru tineret ca să crească până la adânci bătrâneţă în idealismul credinţei dreptului Simion, dar şi pentru cei în vrâstă pentru a nutri şi a dori tot binele neamului lui, chiar atunci când el nu are a se mai bucura de viaţa aceasta...

Iată câteva bobiţe din frumosul cladăr de gânduri sfinte şi îndrumări pe care le-a dat strălucitul predicator al Bisericii noastre, P. C. Arhim. Iuliu Scriban.

După acest măreţ şi sublim ospăţ duhovnicesc a urmat şi cel natural, cerut de cea de a doua fire a fiinţei noastre, cel trupesc.

Pe cât încăperile au îngăduit, au luat parte un număr mai restrâns de invitaţi.

Şi acest ospăţ l-a completat, tot cu frumoase şi alese mărturisiri, cari ne înfăţişază darurile de bine a fiecărui, schiţiaze programe de viitor, slăvesc persoane, zugrăvesc stări de lucruri, laudă înfăptuiri şi se fac făgăduinţi de a desăvârşi în unire marile probleme ale vieţii noastre bisericeşti.... Primul care înalţă cupa urărilor şi a mărturisirilor de tot binele e I. P. S. Nicodim, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, care-şi închină toate dorurile de bine celui care astăzi ctitoreşte prezentul şi viitorul neamului românesc, M. S. Regele Carol II.

Tostul I. P. S. Nicodim Mitropolitul Moldovei

Domnule Ministru,
Iubiți meseni,

Am sărbătorit azi hramul măreței catedrale metropolitane din Iași, cu aleasă slujbă liturgică sub protia I. P. S. Mitropolit Visarion al Bucovinei, însoțit de P. S. Episcop Cosma al Dunărei de jos, de I. P. C. Arhimandrit Iuliu Scriban, profesor al Universității din Iași, și de distinșii preoți ieșeni, unii profesori universitari, alții slujitori ai catedralei și de aleși diaconi, în prezența noastră, a D-voastră Domnule Ministru al Cultelor, a autorităților ieșene și a unui foarte mare număr de credincioși.

Catedrala noastră metropolitană a fost concepută după măreț-ul plan al Sf. Sofii din Constantinopol, de fericitul Mitropolit Veniamin Costachi și i s'au pus temeliile în anul 1833. Lucrările au urmat până în anul 1839, când prăbușindu-se cupola cea mare din mijloc și bolțile, a rămas neterminată până în anul 1875. Atuncea, din cauză că zidirea măreață ajunsese o ruină și amenința siguranța publică, s'a hotărât dărâmarea ei și s'a scos în licitație această dărâmare.

In anul 1875, fiind ales mitropolit al Moldovii Iosif Naniescu, care, îndată după instalare, a oprit licitația și dărâmare. Incepându-se apoi războiul Ruso-Turc dela 1877—88, n'a mai putut fi vorba de catedrală până după războiu.

Terminându-se războiul cu mare izbândă pentru oștirile Ruso-Române, ca urmări au fost independența României și ridicarea ei la rangul de regat.

Regele Carol I, după încoronarea sa a venit în 1881 la Iași. La prânzul de gală, ce s'a dat la curte, Mitropolitul Moldovei Iosif Naniescu, în tostul său, a spus, între altele: „Sire, la Iași vă așteptau mai ales două lucruri de seamă: Cazarma dela Copou și Catedrala metropolitană. Cazarma, începută de Ghica Vodă și rămasă neterminată, se cuvine să fie terminată și făcută dar oștirii române și în deosebi regimentului 13 Ștefan cel Mare, care s'a purtat vitejește în război. Deasemenea Catedrala metropolitană, începută în 1833 de Mitropolitul Veniamin și rămasă de asemenea neterminată până astăzi. Se cade dar ca ea să fie terminată și adusă dar

lui Dumnezeu pentru izbânda în război, cum făceau vechii noştrii voevozi".

Regele răspunzând la cuvântarea Mitropolitului, între altele, a zis: „Cazarma mai poate aştepta; Catedrala trebue să se facă!"

Guvernul Brăteanu, fiind încunoştiinţat de cuvântul regal, dat Moldovei şi Iaşului, a adus în Parlament un proect de lege pentru credetele necesare. Astfel s'au început continuarea lucrărilor catedralei şi în 1887 s'au terminat, costând numai lucrările de restaurare un milion şi jumătate de lei, după valuta de atuncea, iar după cel de astăzi la 70—80 milioane. In 23 Aprilie 1887 catedrala a fost sfinţită cu participarea regelui Carol I, care a donat din caseta sa personală sumele pentru marele şi artisticele ferestre ale catedralei şi a altor odoare din tezaurul ei.

Aşa fiind lucrurile, urmează că, ctitor al Catedralei e şi iubitul nostru Rege de astăzi, Carol II, ca moştenitor al regelui Carol I. Pentru aceasta, ca şi pentru motivul că la sărbătorile noastre de bucurie cea întăiu urare se cuvine să o adresăm aceluia, care are în mânele sale cârma Ţării, vă rog să vă uniţi cu mine şi să rădicăm cel întăiu Tost în sănătatea M. S Regelui Carol II, căruia să cerem din inimă sănătate, domnie îndelungată şi glorioasă. Trăiască Regele!

Tostul I. P. S. Visarion Mitropolitul Bucovinei

Iaşul, oraşul acesta atât de pitoresc, legat de interesele mari ale neamului nostru, dă şi azi o imensă mulţime de prilejuri de vorbiri, legate de interesele de astăzi ale Moldovei şi ale întregei ţări. Viaţa politică de aici, atât cea bisericească cât şi cea culturală îşi trimite soli în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării. Oraşul acesta însă ar trebui să nu mai rămână târgul amintirilor, ci să i se dea din nou viaţă pentru noui începuturi de bine. Pe lângă multele tradiţii moldoveneşti ce se păstrau aici la Iaşi, mai există una de ordin bisericesc: bătrânul mitropolit Iosif Naniescu chema la praznicele şi hramurile mitropolitane pe toţi chiriarhii din vecinătate Şi prin aceasta se vedea în vlădica dela Iaşi o mare chezăşie sufletească pentru Biserica moldovenească. O bucată de vreme a fost în eclipsă această tradiţie. Astăzi ne găsim din nou laolaltă datorită bunăvoinţei părinteşti a înţeleptului ierarh a I. P. S. Nicodim, care a reînviat această tradiţie bisericească.

Azi au venit aici vlădicii Moldovei de sus şi a Moldovei de jos, aşa că e un bun început pentru reînvierea vechii mitropolii a lui Ştefan cel Mare, cu reşedinţa la Iaşi.

Şi lucrul acesta poate fi realizat, atâta vreme cât în fruntea ministerului cultelor este d. ministru Victor Iamandi, un ministru inimos, inteligent şi dătător de nădejdi pentru viitor. De aici din Moldova să pornească distrugerea tuturor îngrădirilor sufleteşti, cari după 20 de ani dela unire încă mai dăinuesc. Doresc d-lui Victor Iamandi să poată realiza unica mitropolie a Moldovei lui Ştefan cel Mare.

Tostul *d-lui* Osvald Racovitză, *primarul municipiului Iaşi. Domnia sa arată că prin o fericită coincidenţă acum se împlinesc doi ani de când a fost instalat I. P. S. Nicodim. E nespus de bucuros, că după scurtul timp de arhipăstorie, se văd foarte multe realizări de bine atât la reşedinţa mitropolitană, cât şi în întreaga eparhie. O înviorare spirituală pulsează cu multă tărie şi vioiciune în întreaga eparhie.....*

Tostnl *d. rector* Traian Bratu. *Domnia sa arată că declaraţia mitropolitului Bucovinei este surprinzătoare, mai ales în aceste vremuri când din toate părţile se aud de îngrădiri sufleteşti şi politice. Trecând peste orice interes personal Mitropolitul Bucovinei a expus un plan deosebit de important. Să ajungem ca să avem o singură mitropolie a Moldovii lui Ştefan cel Mare, cu reşedinţa la Iaşi. Lucrurile aceste se pot auzi şi întâmpla numai la Iaşi..... aş vrea să văd acte de acestea la Chişinău sau în Ardeal, unde ambiţiile personale primează.....*

Tostul P. S. Episcop Cozma *al Dunării de Jos. P. S. Sa arată că ceeace ne-a unit pe noi toţi, în această măreaţă zi la slujba sfântă a Întâmpinării Domnului şi acum aici la acest ospăţ, sunt două motive sufleteşti cari l-au îndemnat şi pe P. S. Sa, ca tocmai din Moldova de jos să vină în ccntrul sufletesc al moldovenismului: mai întâi e evlavia pentru a lua parte la slujba sărbătorirei catedralei mitropolitane şi apoi, în al doilea rând, e dragostea deosebită pe care o are pentru I. P. S. Nicodim, Mitropolitul Moldovii, conducătorul înţelept al acestei istorice mitropolii, cari întotdeauna ne întâmpină cu dragostea I. S. S. Sale.....*

Părintele Valeriu Iordăchescu *toastează pentru P. S. Episcop Cozma, relevându-i distinsele calităţi de blândeţă, de tact pastoral*

în conducerea eparhiei şi de iscusit gospodar. Aminteşte cu multă duioşie vremea pe când P. S. Sa a fost vicarul Mitropoliei Moldovei.

P. C. Arhim. Iuliu Scriban, *după ce'şi mărturiseşte bucuria sufletească cu privire la preţioasele clipe de faţă, arată şi faptul că, Mitropolia Moldovii trăeşte în mare nevoi. Dovadă că la slujba hramului a slujit cu veşmintele regretatului arhimandrit Ieroftei, pe care l-a cunoscut, acum patruzeci de ani în urmă.....*

Tostul d-lui Victor Iamandi

Ministrul Cultelor şi Artelor.

Am venit azi la solemnitatea hramului Mitropoliei, nu mânat de obligaţia de a fi prezent, ci călăuzit de un adânc sentiment de credinţă. Se spune că era o vreme când între universitate şi biserică exista un antagonism aproape răsboinic, îmi amintesc de acea vreme, dar s'au schimbat lucrurile. Astăzi există un puternic reviriment de credinţă în toată ţara. Fenomenul este general, atât jos în popor, cât şi sus printre intelectuali. Şi în ţările civilizate sentimentul acesta n'a dispărut.

Mulţumesc Mitropolitului Visarion pentru caldele cuvinte ce mi le-a adresat şi vreau să fac cu acest prilej o mărturisire. La Ministerul Cultelor am fost chemat cam târziu şi am găsit o situaţie foarte grea, cu posibilităţi minime, dar pregătit sufleteşte şi având toate atu-urile morale. Nu sunt un improvizat. Am pornit de departe din inima ţării, încât am păstrat realităţile omeneşti. Nu am schiţat un program, dar astăzi pot să arăt realizările care le-am făcut.

In primul rând am urmărit să înzestrez mânăstirile. Am sprijinul primului ministru şi chiar al M. S. Regelui, care nutreşte cele mai frumoase sentimente pentru Biserică.

Vom reînzestra 20—25 mânăstiri ţinând seama de însemnătatea lor istorică şi apoi le vom da roluri în viaţa socială, religioasă şi sanitară.

A doua chestiune care m'a preocupat a fost reorganizarea ministerului pe care îl conduc. Am făcut acel proect de reorganizare pentrucă nu se poate ca într'o ţară cu 20 milioane cetăţeni, Biserica dominantă să nu aibă un departament al ei. Şi apoi mai este atitudinea minorităţilor pe care o manifestă prin cult,

Inalţii ierarhi şi drept-măritorii creştini, în clipa ieşirii din biserica catedrală, dela slujba hramului.

căci totdeauna confesionalismul a fost paravanul sub care se făceau multe manifestări dăunătoare statului.

Sunt dator deci să spun că acest departament va fi organizat.

Parohiile nebugetare.

In altă ordine de idei, care priveşte tot Biserica, pot spune că am scăzut mult din numărul parohiilor nebugetare, deoarece două treimi dintrânsele le-am prevăzut cu un buget dela 1 Febrbruarie. Apoi, am mărit cotele globale pentru ajutorarea bisericii pentrucă ceeace am găsit la minister era derizorii : numai 1.700.000 lei pentru bisericile din întreaga ţară.

Profit de ocazia că aici găsesc doi Mitropoliţi şi să declar că o mare răspundere poartă şi episcopatele, în privinţa numirilor extra-bugetare. Nu trebueşte să se facă hirotonisiri, atâta vreme cât nu sunt parohii.

Am mai prevăzut în buget şi 650 preoţi extrabugetari. O altă chestiune bisericească, foarte importantă, este modificarea legii de organizare a Bisericii ortodoxe.

Am consultat pe mai multi prelaţi în această chestiune şi am văzut că toţi sunt de acord. Statul nu trebue să rămână un simplu spectator, faţă de Biserică, ci trebue să urmărească nevoile şi activitatea ei.

Reîntregirea bisericei moldoveneşti.

Daţi-mi voie să mă ocup şi de programul schiţat de Mitropolitul Visarion în ce priveşte reîntregirea Bisericii din Moldova lui Ştefan. Ştiu că acest program poate fi urmărit pe teren, căci Moldova n'a existat despărţită în trei niciodată. Astăzi, avem o problemă a Basarabiei, care n'ar trebui să existe. La fel şi în Bucovina. Totdeauna noi nu am avut decât trei Mitropolii : Ungrovlahia, Moldova şi Ardeal.

Il felicit pe Mitropoliul Bucovinei că, ridicându-se deasupra oricărui interes personal, a pus o problemă care nu va trece mult şi va fi aşezată în linia realizărilor concrete. Natural că se vor ivi unele greutăţi prin Basarabia şi chiar prin alte părţi, pentrucă întotdeauna au existat agitatori de meserie, cari au ridicat interesele politice, deasupra acelor ale bisericii. Iar în Bucovina sunt unele rentabilităţi, pe care Mitropolitul Visarion le-a pus oleacă

la punct. Nădăjduesc că planul propus de Mitropolitul Visarion pentru unirea bisericii moldoveneşti va fi realizat, iar Mitropolitului Nicodim îi revine chemarea să facă această unire bisericească şi sufletească. In Mitropolitul Visarion al Bucovinei cunoaştem cu toţii un vechiu moldovean care a fost trimis la Cernăuţi, unde credem că va desăvârşi unitatea naţională şi sufletească.

Cu această ultimă şi foarte interesantă vorbire s'a încheiat şi ospăţul... din care am ţinut să împărtăşesc şi pe cetitorii revistei noastre...

Tot acest fast, toată această prăznuire sărbătorească la care au luat parte toţi fiii aleşi ai Iaşului, orânduită de către I. P. S. Mitropolit Nicodim, a fost încununată în cea de a doua jumătate a zilei, prin prea aleasa conferinţă pe care a ţinut-o în aula universităţii, dl. Prof. I. D. Ştefănescu. La această conferinţă a luat parte un foarte numeros public ieşan. Toţi înalţii oaspeţi ai I. P. S. Nicodim, deasemenea au fost de faţă.

Subiectul conferinţei a fost: Isvoarele civilizaţiei româneşti: instituţia monahismului.

Pe drept cuvânt, spune vorbitorul, că „cel dintăi lucru pe care îl întreabă cineva, când aude de cultură şi civilizaţie, e acesta... Datează o civilizaţie românească cu foarte îndepărtate izvoare. Primul dintre izvoarele civilizaţiei româneşti îl constitue monahismul şi mânăstirile. Cu atâta dragoste se pomeneşte de mânăstiri în legătură cu tezaurele pe care le păstrează... Cine nu le cercetează ?

In mânăstiri s'a realizat o puternică activitate culturală şi, în înţăles mai restrâns, şi una din ordin social... Mânăstirile au fost case de învăţământ, atât pentru copii de ţărani cât şi pentru fiii de domni, cari şi-au făcut educaţia în mânăstiri. De exemplu Ştefan cel Mare, şi-a făcut ucenicia eroismului lui la Mânăstirea Neamţului.

In mânăstiri s'au pus bazele istoriografiei române. Şi tot în mânăstiri erau şcoli de artă în care se învăţa arta zugrăvirei şi sculpturii bisericeşti.

In renumitele tipografii mânăstireşti s'au tipărit cărţi. Putem spune că mânăstirile au fost adevărate universităţi.

Intreagă această viaţă mânăstirească care a rodit atât de fru-

mos în ordinea valorilor spirituale e organizată şi călăuzită de statul lui Vasile cel Mare, la care noi nu mai avem nimic de adăugat. Ceeace e de făcut nu e în a indica noi directive vieţii mânăstireşti, pe care ele le au dela cel mai înţelept cunoscător şi trăitor al vieţii monahale, care a fost Vasile cel Mare, ci noi atât putem să facem, ca să le dăm posibilitate ca în mânăstiri să se poată împlini statutul acestui minunat organizator al vieţii monahale...

In mânăstiri noi avem şi nişte cetăţi ale credinţii. In ele viaţa liturgică se trăeşte şi se desfăşoară în toată amploarea ei. Un singur preot de enorie nu poate liturghisi aproape neîntrerupt. Pe când în mânăstiri, fiind mai mulţi, slujba se săvârşeşte în fiecare zi aproape incontinu. La Sf. Munte slujba se face fără întrerupere zi şi noapte.

Liturghia cuprinde totul: literatură, muzică, pictură. Intreaga istorie a Bisericii e cristalizată în diferite procesiuni.

In Evanghelie, Apostol, vieţile sfinţilor, se cuprinde o extraordinar de importantă literatură.

Muzica adevărată bisericească este muzica bizantină. Astăzi, din o greşeală e înlocuită prin coruri. Această muzică bizantină—de psaltire—se execută cu toată frumuseţea în mânăstiri.

In această muzică bisericească avem comori nepreţuite cu privire la frumuseţa pe care le dă ea ceremoniilor bisericeşti... Când pentru prima dată Iustinian a păşit pe pragul bisericii Sf. Sofii şi când a făcut câţiva paşi înainte spre altar, i-a ieşit arhidiaconul cu Evanghelia, care strălucea în mijlocul nopţii, şi a zis: *Am văzut lumina cea adevărată, slavă Ţie celui ce ne-ai arătat nouă lumină.* Atunci au început să cânte cu toţii: *Lumină lină...*

In ceeace priveşte arta, conferenţiarul arată că în mânăstiri artiştii, mai întâi, făceau teologie aprofundată şi apoi zugrăveau acele minunate icoane pe care noi le vedem pe pereţii mânăstirilor dela Moldoviţa, Humor, Bistriţa etc.

Pictura bisericească astăzi e neglijată; nici în şcolile de Belle Arte nu se face. Iar acei care o fac, necunoscând adevărurile dogmatice ale teologiei noastre şi neştiind nici istoria bisericii, fac ceiace avem!!

Din nenorocire astăzi nu avem de unde să ne procurăm aceste obiecte de artă bisericească, în care intră şi vestmintele cu acele minunate broderii ale trecutului executate în mânăstiri.

Astăzi preoţii şi credincioşii procură aceste obiecte de artă adesa dela străini.

Dorinţa conferenţiarului e ca din nou să nască şi să strălucească acele tezaure de tradiţie liturgică, de muzică, de artă bisericească.

După trei sute de ani dela căderea Bizanţului, slujindu-se din nou în biserica Blaherne, din Constantinopol, preotul mergând încetişor, pe tăcute, a mai găsit o candelă mică, care încă mai ardea deasupra Sf. Mese. Mai întâi şi-a aprins lumânarea lui, apoi a aprins toate policandrele şi în strălucirea luminii acelei, s'a desfăşurat Sf. Liturghie.

De s'a stins şi această candelă, să o căutăm pe aceea care arde mereu la căpătâiul bisericii, în partea de răsărit, în dreptul altarului, şi cu lumină din această lumină putem aprinde din nou toate luminile,... cu o singură condiţie, să dăm posibiltatea călugărilor să se poată jertfi până la ultima licărire de viaţă, pentru luminarea şi binele aproapelui... şi atunci în această lumină va străluci şi neamul, acum, ca şi în trecut.

In acest luminos cadru de vorbire, cu adâncimi de cugetare cari sclipeau în o elegantă formă de înfăţişare, conferenţiarul a arătat prin o largă documentare, ce bogat izvor de cultură a fost şi pot să fie pentru viitor mânăstirile.

Dela această conferinţă fiecare a plecat cu două regrete, cărora *în spe* le-a adaus două nădejdii :

Intâiul regret, de a fi fost tratate atât de vitreg o bucată de vreme aceste vetre de cultură şi civilizaţie românească... *in spe*, acum, nădăjduim, că prin cărmuitori ca I. P. S. Nicodim şi Guverne înţelegătoare a chestiunilor mânăstireşti se va pune din nou în valoare adevăratele izvoare ale unei sănătoase culturi sufleteşti.

Al doilea regret e că, un astfel de conferenţiar, e profesor, nu şi pentru fii neamului românesc, ci numai în străinătate. Aceasta e o mândrie pentru noi ; dar dece să nu fie fericiţi şi studenţii noştrii cu un astfel de maestru ?... Nădăjduim.

*
* *

Şi acest prea frumos şi bogat program al sărbătorirei hramului catedralei mitropolitane e un capitol luminos al păstoriei I. P.

S. Nicodim, care e de preţuit din toate punctele de vedere: şi religios, şi misionar, şi cărturăresc, şi al unei orientări către o nouă politică bisericească.

Iată minunea sărbătorirei întâmpinării Domnului..... Toţi cari au venit să prăznuiască acest eveniment din viaţa Mântuitorului au întâmpinat pe Domnul.... şi apoi cu acest suflet creştin s'au întâmpinat închinătorii unul pe altul cu dragoste..... iar această tărie a credinţei unită prin dragoste va face ca uşor să întâmpine şi să birue toate greutăţile şi vrăjmăşiile cari ne stau în cale.... căci, când Domnul e cu noi, cine poate fi împotrivă?

Ieromonah Vasile Vasilache

Patronul Seminarului Veniamin

Dacă nu am conta pe anii de restrişte din trecutul Moldovei noastre, am putea spune că serbarea din anul acesta este al 134-lea patron din câte a sărbătorit Seminarul Mitropolitului Veniamin, dela înfiinţarea lui şi până astăzi.

Şcoală veche şi renumită; Seminarul nostru a străbătut prin vicisitudinea vremurilor, lăsând în urma lui o dâră luminoasă de cultură creştină şi naţională.

Cu toate că a fost destinat, chiar dela început, numai ca o şcoală specială pentru pregătirea preoţilor, totuşi el a dat ţării noastre oameni bine pregătiţi şi pentru alte domenii de activitate.

Ne putem mândri şi azi, tot aşa de bine caşi în trecut, cu profesori vrednici răspândiţi în toate gradele de învăţământ, cu medici, advocaţi şi magistraţi harnici, precum şi cu ofiţeri şi funcţionari devotaţi şi disciplinaţi.

In ogorul Bisericii noastre, Seminarul Veniamin are şi acum jumătate din preoţimea eparhiilor din Moldova, doi mitropoliţi şi trei episcopi în funcţiune, priviţi de toată lumea ca cei mai vrednici ierarhi ai Bisericii noaste din România. Avem şi cantitate, dar avem şi calitate! Şi cred că e bine să amintim de acest scurt bilanţ, mai ales acum, când seminarul trece printr'o nouă criză. Este criza de organizare ivită în anul trecut, care cu toate intenţiile bune ale unui ministru înţelept şi priceput, totuşi pare a fi

mai gravă decât cea materială, ce urmăreşte şcolile noastre dela război încoace.

Iată-ne dar şi anul acesta — profesori şi elevi — sărbătorind patronul şcoalei, înconjuraţi de mulţi prieteni şi foşti elevi.

Incepem cu vecernia din sara zilei de 29 Ianuarie, căci a doua zi — 30 Ianuarie — e sărbătoarea strălucită a Sf. Trei Ierarhi Vasile, Grigore şi Ioan.

Slujba e oficiată în capelă de către Pr. N. Donos profesor şi preoţii N. Oniceanu şi Gh. Tudorache, spiritualii şcoalei, ajutaţi de Diaconul I. Gheorghiţă, profesor.

La cele două străni, cântă alternativ echipele elevilor din cl. VIII-a conduse de către dl. Anton Toma, profesor de muzica bisericească.

Dupăce s'a făcut miruirea elevilor şi s'a împărţit litia, ne pregătim creştineşte pentru a doua zi.

La ora 7 disdedimineaţă se începe Polulosniţa şi Utrenia citite şi cântate de aceiaşi elevi, care se întrec unii pe alţii în pronunţie clară şi în cântare cât mai plăcută.

Sf. Liturghie este oficiată de acelaş sobor de preoţi ; iar răspunsurile sunt date de către corul elevilor, condus cu multă dibăcie de elevul Râpă M. din cl. VIII-a.

Predica zilei este rostită, după vechea tradiţie a şcoalei, de către un elev din cl. VIII-a, Constantinescu.

La ora 11 a. m. s'a oficiat un parastas în prezenţa I. P. S. Arhiepiscop şi Mitropolit Nicodim, la care s'au pomenit cu multă pietate numele ctitorului-întemeietor, Veniamin Mitropolitul, precum şi toţi foştii directori şi profesori decedaţi.

Momentul a fost cu deosebire emoţionant, pentru că anul acesta s'au adăogat încă trei nume la vechiul pomelnic: Pr. Teodor Stupcanu, fost profesor de Muzică bisericească, Ilie Burghelea, fost profesor de Desemn şi Gimnastică şi Gheorghe Ghibănescu, cunoscutul scormonitor de documente, care a fost şi unul din cei mai străluciţi elevi ai şcoalei noastre.

După săvârşirea şi a unui scurt Tedeum, întreaga asistenţă a trecut în aulă, unde s'a desfăşurat un program ales din coruri şi recitări, potrivit cu caracterul instituţiei. Corul a fost condus de către Păr. Diacon Grigore Panţiru, profesor de Muzică vocală. Au făcut frumoasă şi plăcută impresie poeziile religioase, traduse

de către elevi, din limba germană, sub conducerea d-lui profesor Mureşanu, precum şi imnul Seminarului, compus de către un elev şi armonizat pentru cor de către profesorul de muzică Pr. Panţiru.

Părintele Director, Ion Negoiţă, salută cu toată bucuria prezenţa la serbare a atâtor personalităţi distinse, legate sufleteşte de Seminarul nostru şi în special se bucură de prezenţa I. P. S. Mitropolit Nicodim, elev strălucit al şcoalei în trecut; iar acum ocrotitor şi sprijinitor al ei de pe scauuul marilor mitropoliţi Veniamin Kostache şi Iosif Naniescu.

I. P. S. Mitropolit Nicodim, luând cuvântul spune că n'a putut veni până acum in chip oficial la această şcoală, din cauza multelor ocupaţii ce a avut în eparhie şi la Mânăstirea Neamţ, dar mai ales l-a oprit de a face aceasta şi defectuozitatea legii seminariilor.

Aminteşte apoi de vremea când seminarul îşi avea clădirea şi averea lui la Socola, de unde a fost expropriat şi mutat în oraş prin case cu chirie. De abia — după multe străduinţe încununate de succes — ale neuitatului Mitropolit Iosif Naniescu, s'a putut câştiga pentru seminar actuala clădire, care nu era alta decât fostul palat al Domnitorului Mihail Sturza, din cauza căruia Mitropolitul Veniamin a demisionat şi s'a retras la Mânăstirea Slatina.

Intâmplarea aceasta a făcut pe Mitropolitul Iosif, ca la inaugurarea acestei clădiri să-şi înceapă cuvântarea cu nişte cuvinte foarte atingătoare, dar memorabile: „Veniamine,, te-am răsbunat, pentrucă mi-a ajutat Dumnezeu de am instalat şcoala ta, în casele aceluia ce te-a necăjit pe tine".

I. P. S. Sa mai spune apoi, că apreciază munca pe care o depune Păr. Director şi întreg corpul profesoral pentru luminarea şi educarea elevilor, rămâne mulţumit de rezultatele constatate şi le dă arhierească binecuvântare.

A urmat apoi conferinţa interesantă a d-lui profesor de limba germană Dr. C. Mureşanu, care a tratat în mod strălucit subiectul : „Educaţia tineretului prin Biserică".

Deoarece d-sa a vorbit liber, vom da în numerile viitoare un rezumat al acestei distinse şi interesante conferinţe.

Servindu-se apoi o mică gustare la toţi distinşii oaspeţi, s'au ţinut mai multe toasturi. Aşa *I. P. S. Mitropolit* a vorbit pentru

M. S. Regele Carol II-lea, *Părintele Director I. Negoiță* pentru *I. P. S. Nicodim ;* iar Păr. Valeriu Iordăchescu, președintele Comitetului școlar al seminarului, pentru Dl. Ministru al Educației Naționale Dr. C. Angelescu.

Păr. Cezar Vuza, Inspector general, a răspuns în numele D-lui Ministru Angelescu, mulțumind Păr. V. Iordăchescu.

Păr. Gh. Niculea, membru în comitetul școlar, a tuastat pentru Dl. Ministru al Cultelor și Artelor, Victor Iamandi.

Foarte frumos a vorbit la urma tuturor Dl. Constantin Meisner, fost profesor și directer al Școalei Normale „V, Lupu" din Iași, care a spus între altele : am fost legat în toată viața mea de aceste două școli vechi ale Iașului : Seminarul și Școala Normală. De când am intrat in învățământ n'am lipsit niciodată dela sărbătorirea anuală a patronului lor, așa că anul acesta țin al 49-lea tuast pentru prosperarea lor.

Figura venerabilă și cuvintele calde ale D-lui C. Meisner au impresionat adânc asistența. La ora unu, după ce s'a întreținut cu d-nii profesori, I. P. S. Mitropolit s'a retras.

In cântecele corului, asistența a părăsit aula ; iar profesorii și membrii comitetului școlar au luat masa împreună în cancelaria școalei,

La masă s'au ținut mai multe cuvântări, toate inspirându-se din bogăția de idei a conferinței D-lui prof. Mureșanu.

Diacon Ilie Gheorghiță

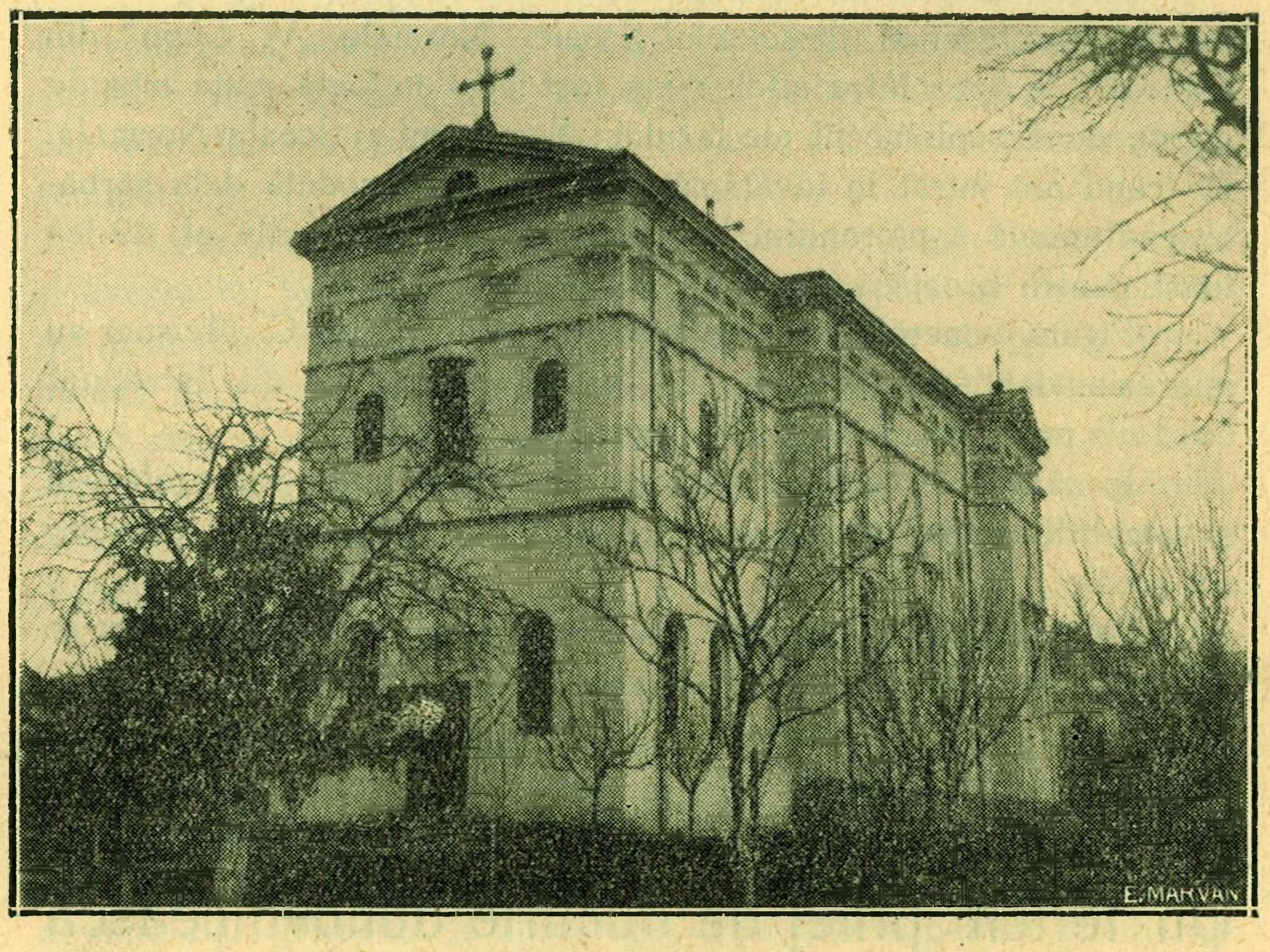
Un fericit prilej de bucurie duhovnicească

„Bine este cuvântat, Cel ce vine întru numele Domnului".

Sfânta noastră Biserică a Moldovei, îmbracă astăzi strălucitoarea haină de sărbătoare. Și cum oare n'ar fi pentru ea, plină de strălucire această zi, în care își amintește cu nespusă bucurie de binecuvântarea Cerului, cu care a fost încununată cu doi ani mai înainte, când a primit cu măreț alai pe stăpânul lui și Mirele ei, rânduit de Dumnezeu a fi mare păstor, cât mai multă vreme !

Toţi fiii duhovniceşti, într'un singur gând aduc prinos de recunoştinţă Stăpânului Atotputernic, care i-a dăruit cu fericirea de a avea în fruntea lor, pe I. P. S. Mitropolit Nicodim.

Nu este nevoie a arăta eu aici, măreţele lucruri pe care scumpa noastră Eparhie le-a realizat, în aceşti doi ani, sub oblăduirea şi din îndemnul Inaltului Stăpân. Sunt prea evidente, prea pline de miezul dragostei de muncă binecuvântată şi de darul de a vedea Biserica lui Hristos împodobită ca o mireasă, pentru a nu

BISERICA SF. GHEORGHE
Vechia catedrală mitropolitană

le putea observa, chiar cel mai umil cercetător. Suflu nou a cuprins Biserica de doi ani de zile, şi nu numai Biserica de pe meleagurile moldovene, ci de pe tot cuprinsul ţării. Ierarhia cea înaltă a dobândit în rândurile ei, pe cel mai cărturar vlădică, asemenea lui Veniamin Costaki şi lui Grigorie Miculescu.

Supremul for de conducere spirituală, Sfântul Sinod, a primit cu nesfârşită bucurie în sânul său pe înţeleptul Mitropolit Nico-

codim, al cărui cuvânt este plin de greutatea adâncimii de cugetare şi de bogată experienţă. Insfârşit, viaţa bisericească românească, se resimte înviorată de la un colţ la altul, şi nădejdea de mai bine, în aceşti doi ani dela înscăunarea Inaltului Ierarh, a crescut la un grad maxim. Cine nu cunoaşte pe Inalt Prea Sfinţitul Nicodim? Dacă nu din văzute, atunci din citite sau auzite? Cine îl cunoaşte din văzute, va mărturisi, că dela cea dintăi ocazie, i s'a strecurat în suflet, chipul pentru totdeauna neşters al unui sfânt. Figura de o blândeţe serafică, ce inspiră cel mai profund sentiment de dragoste părintească. Privirea dătătoare de curaj creştinesc şi de indemn la viaţa cea curată. Vorba plină de mierea învăţăturilor divine. Sfatul pornit dintr'un suflet şi o inimă ce iradiază lumină orbitoare şi căldură duhovnicească. Iată elementele ce au contribuit la întipărirea pentru totdeauna a patriarhiceştei figuri a I. P. S. Mitropolit Nicodim, în sufletele celor ce l'au văzut. Mi-au mărturisit credincioşi, că mai fericită ocazie din viaţa lor pe care au avut-o, a fost aceea, când s'au învrednicit să sărute dreapta Inaltului, să-i primească binecuvântarea şi cuvântul dulce.

Nu mai puţin, înconjurat da aureolă, păstrează în suflele lor, portretul Mitropolitului, şi cei ce-l cunosc numai din auzite.

La fel de entuziasmaţi la auzul numelui acesta scump, sunt şi cei ce-i cunosc scrisul, neînchipuit de bogat, şi din care se revarsă aceiaşi căldură duhovnicească.

Iar acum în urmă, ca o comoară a muncii pe care a îndeplinit-o cu condeiul, a fost noua ediţie a Sfintei Scripturi, care a venit ca un adevărat dar ceresc, în casele preoţilor şi credincioşilor.

Iată, în chip neputincios redate, câteva trăsături menite să constitue şi ele un omagiu adus celui mai ales Mitropolit al ţării, acum când se împlinesc doi ani de fericită păstorie duhovncească.

Credincioşii eparhiei, ca şi ai ţării întregi, într'un singur suflet, înălţăm rugi către Părintele ceresc, pentru îndelunga înzelire şi sănătate a păstorului nostru scump, pentru binele şt fericirea sfintei Biserici a Mântuitorului şi din toată inima strigăm şi cântăm: „Pre Stăpânul nostru Mitropolitul Nicodim, Doamne îl păzeşte, întru mulţi ani. Intru mulţi ani Stăpâne!

Laurenţiu Gh. Popovici
Doctorand în Teologie

Când nu știm

ceva, sau când știm ceva vag, e bine ca să nu ne gâmbosim să ne pronunțăm mai înainte de aș fi spus cuvântul ceiace sunt chemați și sunt stăpâni în domeniul acelor probleme. Lumina dela o lumânare care abea pâlpâe n'are ce căuta în fața farului prea luminos, care aruncă puternice fascii de lumină.

La aceste proporții cantitative vine apoi a se adăuga, mai ales în domeniul religios, acele scrupule de conștiință de a spune numai și numai adevărul, pentru ca nu care cumva să alterez eu adevărul, și astfel, în loc să aduc lumină, propag întunericul. Și atunci, după spusa Mântuitorului, e „mai vai de cel prin care vine sminteala".

Mărturisesc, că deși totdeauna mă sfiesc și nu caut să înfățișez probleme pe care foarte superficial le cunosc, apoi cu atâta îmi este mai greu în a stigmatiza cazuri dintre acele în care unii își iau rolul de deschizători de drumuri într'un domeniu de care ei habar nu au, decât din spusele unuia care n'a fost binevoitor lui. Totuși, dat fiind sminteala mare pe care o fac unii ca aceștia, atât că trunchează adevărul până la desfigurare, cât și pentrucă produc panică în sufletele credincioșilor, și unii ca aceștia nu se opresc la o primă sminteală ci ele se încep a număra de al binelea, socot nimerit ca să-l lămuresc din dorul dragostei creștine, pe Preotul D. M. Axinte, Călărași-Botoșani, care scriind, în un cotidian din Iași, despre problema misionară externă — din care spune Sf. Sa, „că se poate cunoaște activitatea unei biserici", arată, foarte pe larg, activitatea externă a Bisericii catolice, după o revistă papistașă, „*La vie catolique*". Și, după ce face această prea bogată dare de seamă, Preotul din satul Călărași din județul Botoșani, care-și întrerupe ceva din activitatea pastorală de sat, pentru a face cunoscut lumei culte din Iași și tuturor cetitorilor din Moldova a acelei gazete, să nu credeți că se oprește aici, ci trece la comparații!! Despre care, înainte fie zis: „*comparaison n'avait raison*". Sfinția Sa face comparație cu Biserica din care face parte și găsește, că noi, astăzi — să mă iertați că din durere sufletească, nu pot însemna ceeace a scris Sfinția Sa — ci voiu arăta prin un eufemism, că Biserica ortodoxă și mai ales

cea românească nu ar face mai nimic, mai ales astăzi, în ceeace priveşte misionarismul extern. Mă opresc aici, nu voesc să mai arăt impresiile scrise de Preotul Axinte, pe care şi le-a făcut la cetirea unei reviste străine. Fără să cunoască şi activitatea bogată a Bisericii ortodoxe, pe acest tărâm.

Pentru luminarea Sf. Sale voiu încerca să dau câteva lămuriri şi să arăt foarte pe scurt activitatea misionară a Bisericii ortodoxe şi acelei româneşti. Spaţiul nu-mi îngădue să fiu prea desvoltat, ci mai mult voiu căuta să provoc sugestii prin întrebări şi apoi am să înfăţişez şi câteva probe.

Mai întâiu, toţi o mărturisesc ca ceva de nedescutat, că *lux oriente venit.* Doară din Orient s'a răspândit creştinismul în întreaga lume. Nu din Răsărit a fost propagat prin misionari creştinismul şi în Apus, unde apare revista pe care o citezi? De unde s'au pornit Sfinţii Apostoli la misiune? Dar, apoi, câţi mucenici şi mărturisitori ai răsăritului avem? Apoi în tot cursul istoriei creştinismului, de Răsărit ca şi din Apus, vei găsi înmiit acest apostolat al Bisericii în a răspândi creştinismul. Toate popoarele creştine de astăzi sunt rodul trudnicilor jertfe ale misionarismului creştin.

Dar să venim la zilele noastre, căci aici, deşi sunteţi aşa de aproape, vedeţi atât de rău!

Oare nu a fost operă de misionarism extern al Bisericii noastre, prin faptul că după cucerirea Răsăritului ortodox de către Turci, Biserica română a servit cu mânăstirile şi operile ei la susţinerea Ortodoxiei, în acele părţi? Ce alt rost au avut mânăstirile noastre închinate, dacă nu săvârşirea operei de susţinere a creştinismului ortodox în răsărit, timp de veacuri întregi?

Dela 1859, când averile mânăstireşti au fost secularizate, Bisericii, lipsindu-i mijloacele materiale, i s'a slăbit şi lucrarea misionară.

Apoi în timpurile mai nouă, nu mic a fost misionarismul grecilor printre turci şi ceilalţi păgâni în Asia, Africa, etc. Dar ce să mai spunem despre strălucitul misionarism extern al Bisericii ruseşti în Siberia, China, Japonia, America de Nord mai ales! Şi chiar astăzi Biserica rusească prin exilaţi, desfăşoară o minunată activitate misionară în întreaga lume, căci fiecare exilat e un misionar şi.... ei se numără la câteva milioane....

Dar ce puternică influenţă misionară exercită astăzi Biserica română în lumea anglicană! Şi Biserica anglicană numără multe milioane de credincioşi cu peste 300 episcopi şi Arhiepiscopi în Europa, Asia, America, Africa şi Oceania. Şi iată această Biserică, sub înrâurirea deosebită şi a Bisericii ortodoxe române, e pe cale de a se uni cu Biserica ortodoxă. Câţiva ani dearândul s'au ţinut conferinţe la Bucureşti, apoi în Anglia, între reprezentanţii Bisericii anglicane şi ai Bisericii ortodoxe române. Iar vara trecută, Patriarhul nostru, însoţit de o aleasă suită, a fost la Londra unde i s'a făcut cea mai frăţească şi strălucită primire în toate cercurile: bisericeşti, universitare şi politice. Acestea nu vorbesc şi înfăţişează o bogată activitate misionară a Bisericii ortodoxe române, Părinte Axinte? Ori, 'mi vei spune, că n'a scris despre ea revista catolică pe care o ai recenzat-o? Păi cine-i de vină? Ia gândiţi-vă mai bine!

Şi 'nsfârşit ţin să arăt, tot ca pe o activitate misionară, de astăzi, a Bisericii ortodoxe române, şi bogata operă misionară pe care o desfăşoară episcopia misionară ortodoxă română din America. Ce, nu v'aţi pierdut timpul, poate a afla din revistele noastre că avem şi noi o episcopie română în America, cu un vrednic conducător şi iscusit misionar în persoana P. S. Policarp Moruşca? Desigur, că aceasta nu o menţionează revistele catolice. Dar să ştiţi că în America sunt peste o sută de preoţi, care susţin şi propovăduesc cu mari jertfe Ortodoxia. Prin jertfele nespus de mari P. S. Policarp a reuşit ca să organizeze această episcopie misionară ortodoxă şi acum luptă din greu să înfiinţeze o mânăstire ortodoxă românească în America, pe care o numeşte P. S. Sa aşa de frumos, *Schitul Vatra Românească.* Şi aici, să formeze pe misionarii, cu cari înzeciţi la număr ca cei de astăzi să împânzească ţinuturile Americei. Apoi tot P. S. S. Policarp, tot din spirit misionar şi pentru un cât mai bogat rod al acestui dumnezeesc apostolat, a înfiinţat şi conduce cu mult talent o foaie bisericească, deocamdată săptămânală, *Solia-The Herald.*

Mă opresc aici. Socot că Părintele Axinte poate spune acum, că, *audiatur et altera pars* şi, m'a înţăles...

Acum socot că pricepe şi Părintele Axinte şi oricine, că din o adâncă chibzuinţă, şi din un înalt tact pastoral a luat măsura I. P. S. Mitropolit Nicodim, ca nu oricine şi oricum să scrie la gazete despre chestiunele bisericeşti.

Ieromonah Vasile Vasilache

Tot pentru luminarea acestei chestiuni

O pildă de misionar ortodox : Arhiepiscopul Nicolae al Japoniei. Din foaia bisericească „Raza", organ independent al Uniunii Clerului din Basarabia. An. VII Nr. 343,—4 Februarie 1937.

In ziua de 3 Febr. 1912 în Tokio—capitala Japoniei—s'a stins din viaţă Arhiepiscopul Nicolae al Japoniei. Neuitatul şi vrednicul de amintire arhipăstor, a fost cel mai mare misionar creştin ortodox printre păgâni.

A fost luceafărul ce a strălucit în îndepăratul Orient — pe insulele Japoniei. Din tinereţe, consacrându-se chemării apostoleşti, I. P. S. Sa, după terminarea cursurilor academice în anul 1860, ocupă locul de paroh al bisericii de pe lângă legaţia rusă din or. Hokodate (Japonia nordică). Timp, de peste 50 ani el s'a ostenit fără odihnă întru răspândirea şi întărirea ortodoxiei în Japonia.

La început, ca şef al misiei în treapta de Arhimandrit, iar mai apoi, în cea de episcop şi arhiepiscop. Activitatea sa misionară o începe în condiţiuni excepţional de grele, când pentru primirea creştinismului erau în vigoare pedepsele cele mai aspre inclusiv pedeapsa cu moartea! Totuşi, el avu mângâerea să vadă îmbunătăţindu-se zi cu zi condiţiunile vieţii sociale japoneze, iar cuvântul lui Dumnezeu creştea şi aducea rod îmbelşugat în inimile proaspeţilor membri ai bisericii creştine ort. japoneze.

A lucrat neobosit la traducerea cărţilor sf. şi de ritual în limba japoneză, devenind un neîntrecut cunoscător al acestei limbi. A predicat pretutindenea în acest colţ de lume, construind multe şcoli confesionale şi un seminar teologic, aducând la Hristos un număr de 33.000 suflete păgâne cifrele ce figurează în ultimul raport al I. P. S. Nicolae către Sinodul bis. ruse datat din 30 Ianuarie 1912, deci numai cu câteva zile înaintea morţi sale.

Prin activitatea dezinteresată şi plină de jertfă, I. P. S. Sa câştigase un profund respect nu numai din partea creştinilor, ci chiar şi stima poporului păgân şi a guvernanţilor săi. Miniştrii şi chiar împăratul Japoniei în nenumărate rânduri, îi manifestau în împrejurări diferite stima sa, mai ales cu ocazia trecerii lui spre cele veşnice.

El e un model clasic de râvnă şi abnegaţie în slujba răspândirei evangheliei printre neamurile pământului.

Viaţa lui de apostol trebue s'o cercetăm şi din cuprinsul ei variat şi bogat să ne hrănim avântul nostru.

Doamne ! Cât e de grea misiunea noastră preoţească printre ai tăi, dar cât de grea trebue să fie printre streini ! Şi totuşi, Dumnezeu ridică bărbaţi aleşi, înzestraţi în chip deosebit, pentru a săvârşi lucrul Domnului chiar, şi-n împrejurări extrem de anevoioase.

Unul dintre aceşti aleşi a fost vrednicul I. P. S. Arhiepiscop Nicolae al Japoniei, dela moartea căruia se împlineşte un sfert de veac.

Oamenii, de talia lui apar în istoria bisericii rar de tot, de aceia, amintirea lor trebuie să rămână în veac.

Inalt Prea Sfinţia Sa pentru serviciile sale, ce le-a prestat Bisericii ortodoxe, nu mai aparţine unei biserici naţionale, ci se încadrează în galeria marilor bărbaţi cu însemnătate universală pentru Biserica creştină ortodoxă.

*
* *

Iată ce cetim în *Solia „The Herald"*, foaia episcopiei ortodoxe romîne misionare din America de Nord, din 24 Ianuarie 1937.

Biblia ilustrată.

N'am apucat încă să primim, în America, nici un exemplar din noua *Biblie*, tipărită de Sf. Sinod, în traducerea I. P. Sf. Mitropolit *Nicodim* al Moldovei, a învăţatului preot literat dr. Grigore *Pişculescu* (Gala Galaction) şi a preot-prof. Vasile Radu. Şi ne vine acum ştirea îmbucurătoare, că din tipografia Sf. *Mânăstiri Neamţu*, a apărut *Biblia Ilustrată*, îngrijită tot de I. P. S. Mitropolit *Nicodim*, cu împreună lucrarea distinsului profesor bizantinolog I. D. Ştefănescu, conferenţiar la vestita şcoală dela Sorbona.

Lucrarea are 182 pag. cu 96 planşe (icoane), alese dintre cele mai frumoase picturi, monumente vechi, din biserici şi mânăstiri, opere de artă admirate de toţi străinii, cari vizitează ţara noastră mamă.

In legătură cu icoanele se dau texte biblice lămuritoare, alese cu mare îngrijire şi în cea mai limpede exprimare.

Cartea cuprinde : Cuvânt înainte ; Lămuriri asupra Bibliei ;

Locuri alese din Vechiul şi din Noul Testament ; Arta creştină în primele veacuri şi evoluţia ei la Bizanţ (Constantinopol) şi în Orient ; Lămurirea ilustraţiilor (icoanelor) ; Indexul monumentelor şi origina clişeelor, cari au fost lucrate la Paris, cu mare meşteşug.

In Cuvântul Inainte, ostenitorii în realizarea acestei opere de înaltă valoare religioasă şi artistică spun :

„Am dat icoane străvechi din monumente, ce trebuesc cunoscute. Am pus îndrumări într'un studiu introductiv asupra Bibliei, care deschide cartea. Şi am mai dat toate lămuririle de nevoie într'un studiu asupra originilor artei creştine, urmate de explicaţia teologică şi artistică a fiecărei planşe ; cu deosebire ne-am străduit să punem în lumină învăţătura Bisericii ortodoxe şi am ales exemple pictate din istoria artei religioase româneşti. Dorim din suflet ca încercarea noastră să cheme sufletul tinerimei şi să dobândească preţuirea binevoitoare a oamenilor cu experienţă şi cu simţ creştinesc“.

Iar în altă parte mai spun : *„Planşele de fototipie, hârtia cea bună, pe care am întrebuinţat-o, literă nouă, curată, explică la rândul lor, costul cărţii, hotărât de altfel mult sub cel adevărat“.* Adică 850 lei pentru abonaţi şi 1300 lei pentru ceilalţi cumpărători.

E însă un minunat *album biblic artistic*, legat elegant în pânză. Şi vine să întregească mijloacele de educaţie a sufletului creştinesc, alături de Biblia nouă, tipărită de Sf. Sinod, sub directa priveghere a I. P. S. Patriarh *Miron.*

Ne tresaltă inima de bucurie simţind cum revine sufletul nostru la alvia tradiţională a sănătoasei vieţuiri religioase, prin Biserică.

† Episcop Policarp.

Iată o bucurie mărturisită de un episcop misionar de peste Atlantic. E nespus de bucuros că de acum P. S. Sa acolo şi noi aici avem prin *Biblia llustrată* o nouă unealtă de misionarism.....

Şi tot în foaia The Herald, se vestesc creştinii că următoarele cărţi bune se pot avea dela Consiliul episcopesc :

Noul Testament trad. de Gala Galaction ; Psaltirea de Mitropolitul Nicodim ; Ce să crezi şi cum să trăeşti de I. P. S. Nicodim şi altele multe.

*
* *

Cuvântarea P. C. Arhimandrit I. Scriban

la Radio-București. Duminică, 31 lanuarie 1937,

despre FAPTELE VIEȚII CREȘTINEȘTI.

Iubiți ascultători de departe,

1. *Sărbătorile Crăciunului în Biserica anglicană.*—Și anul trecut, pe vremea asta, v'am vorbit despre felul cum Sfintele Sărbători ale Crăciunului au fost gustate în Anglia. Vă aduceam știrile din revistele anglicane, că zilele sfintelor amintiri au fost trecute cu mai multă vioiciune și însuflețire ca în anii trecuți. Pomeneam pe atunci cum lumea a venit la biserică, la catedrala Sf. Paul din Londra, în noaptea Anului Nou, fără ca Biserica să aibă slujbă rânduită pentru acea vreme. Dar gândul mișcat că ne aflăm la o răspântie a vremii, că trecem dintr'un an în altul, a făcut pe mulți să simtă ca ceva firesc a începe noua scurgere a vremii cu gândul mai întâi la Dumnezeu. In adevăr, cine pune pe Dumnezeu la temelia lucrului său și pornește cu gând sănătos la treabă are prin aceasta calea cea mai netedă și cu mai mulți sorți de izbândă. De aceia ei au pornit-o la biserică cași cum ar face cel mai firesc, lucru, după cum în faptă și era.

Dar atunci preotul ce era să facă, dacă nu era o slujbă la tipic întocmită pentru acea zi ?

O ! Greu nu este. Fiecare zi și fiecare vreme a unei zile are rugăciuni pentru ea. Toate zilele din săptămână și fiecare zi din lună își au pomenirile lor. Dacă clipa miezului nopții spre Anul Nou nu avea o astfel de slujbă, se putea rosti și cânta slujba zilei din săptămână. Aceasta, împreunată cu slujba unei mulțămiri către Dumnezeu, pentru ajungerea la așa clipă viu simțită, adăogată cu o cuvântare străbătută de tresăltarea acelei clipe, dădea tot ce trebuie pentruca o astfel de slujbă să poată fi înjghebată.

Decanul Catedralei Sfântului Paul din Londra nu s'a simțit de loc încurcat de aceasta. A întocmit lucrurile cum trebuiau, așa cum și un preot ortodox ar fi putut face, în fața râvnei creștinilor de a alerga la biserică în noaptea Anului Nou, și credincioșii au gustat tot farmecul clipei.

Despre acestea s'a scris atunci și eu vi le-am putut aduce la cunoștință.

Nu a fost numai atâta. In multe părţi ale ţării s'au jucat bucăţi de teatru religios, care înfăţişau ceva din amintirile Crăciunului. Ştirile trimese revistei *The Church Times*, din felurite laturi ale Angliei, vesteau cu bucurie că, prin întocmiri de acestea şi prin mai multă râvnă a credincioşilor de a se duce la biserică, sărbătorile au fost mai însufleţite ca în alţi ani.

Iaca un an de când vă aduceam aceste veşti. Ar fi fost prilej să ne întrebăm : Dar oare anul acesta cum va fi fost ? Sărbătorile vor fi gustate cu tot atâta râvnă şi căutare caşi în anul trecut ?

Nu de mult ne-au sosit 3 numere la rând din aceiaşi revistă, *The Church Times*, cu data de 1, 8 şi 15 Ianuarie. Tocmai ele trebuiau să cuprindă ştiri despre felul prăznuirii în Anglia a sărbătorilor de curând trecute.

Putem povesti cu plăcere că veştile din anul acesta au fost tot atât de mângâietoare caşi cele din anul trecut. Pe lângă rânduiala de slujbă pe care credincioşii o aveau pentru prăznuirea acelor clipe sfinte, ele au mai fost adăogate şi cu alte întocmiri, tocmai pentrucă aceasta răspundea simţiriii mai viu mărturisite a lor.

De pildă, a prăznui Crăciunul în biserică, într'un locaş împodobit, plin de lumini şi de argintării e ceva care nu ne înfăţişează aievea Naşterea Domnului în iesle. Dacă ar fi fost să ai o întocmire ca să ai ceva asemănător cu un staul de vite, ai fi simţit mai viu însăşi vremea şi locul Naşterii Domnului.

Aceasta au şi făcut-o credincioşii dintr'un sat. Dar au făcut-o prin buna întocmire a slujitorilor Bisericii. Insuşi episcopul a venit să slujească.

Slujba a fost săvârşită într'un staul de vite, ca să înfăţişeze întocmai starea în care s'a născut Domnul. Despre lucrul acesta cetim în *The Church Times* dela 1 Ian. a. c. La 11 jum. noaptea, bărbaţi şi femei, cu felinare în mâni, se vedeau mişcându-se pe uliţele satului. Aşa e la apuseni. Ei fac Crăciunul noaptea, cum facem noi învierea. In această privinţă, avem o foarte frumoasă nuvelă a lui *François Coppèe*, cu numele „Crăciun împărătesc". El povesteşte cum Impăratul Napoleon, în seara Ajunului Crăciunului, stătea în Palatul lui din Paris, adâncit în socoteli amănunţite despre războiul în Rusia. Era anul 1811 şi-şi făcea toate pregătirile pentru lupta care a urmat apoi în 1812.

Dar pe când se chibzuia in felul acesta, cu cărţile şi hărţile dinainte, iată un zgomot înăduşit pătruzând până la el. Erau clopotele din noaptea Crăciunului. Atunci se porneşte el pe un soi de gânduri... cât de mare este Hristos că, după aproape 2000 de ani, atâta lume se mişcă pentru a prăznui Naşterea lui?

Deci nuvela e alcătuită pe temeiul că prăznuirea Crăciunului se face în biserică la miezul nopţii. Aşa e în Biserica Romei, aşa e şi la anglicani.

Povestitorul despre Crăciunul prăznuit în staul spune că noaptea dela Crăciunul acesta s'a potrivit de minune, pentru a ne da însăşi vremea care trebuie să fi fost la Naşterea Domnului în şesul Betleemului. Era limpede şi liniştită, rece, dar nu friguroasă. O lună plină lumina, iar stelele luceau.

Clopotele vesteau lumea. Staulul era larg. Incăpeau şi vitele şi era şi loc pentru adunare. Liniştite erau şi ele, tăcuţi şi închinătorii. Sf. Pristol, era întocmit peste o iesle. In ea se afla fân adus dela Betleem, iar învelişurile altarului, puse peste Sf. Pristol sau masa slujbei, erau din pânză lucrată la Nazaret.

Taman la 12 fără un sfert, episcopul a intrat în biserică. Era îmbrăcat în odăjdii. Preotul satului îl însoţea. Indată au început slujba.

După o cântare, episcopul a vorbit credincioşilor. A făcut o asemănare între Naşterea Domnului şi taina Sfintei Impărtăşanii, fiindcă şi în aceasta avem tot pe Domnul Hristos, şi a îndemnat pe ceice se vor împărtăşi să cânte: „O Sfânt Prunc Dumnezeesc, naşte-te şi în inimile noastre!".

Au fost de faţă ca la 100 de oameni, toţi din satul acela. Din aceştia, s'au împărtăşit ca la 90. Unii erau păstori adevăraţi şi păreau tocmai păstorii care au auzit cântarea îngerilor în vremea Naşterii Domnului.

Povestirea spune că toţi cei de faţă erau „reverent ad intent", adică ascultau cu cucernicie şi luare-aminte. Când slujba s'a isprăvit şi au ieşit afară, luna strălucea pe cer, în noaptea limpede şi tăcută. Zarea însă era cuprinsă de o lumină. Părea steaua care a călăuzit pe cei 3 Crai dela Răsărit, ca să meargă să se închine lui Iisus. Ceice au fost de faţă, încheie duioasa povestire, nu vor uita niciodată acea liturghie dela miezul nopţii, în staulul acelui sat în 1936.

Aceasta în ce privește Anul Nou. In ce privește Crăciunul, aceiași tipăritură ne dă o mulțime de știri, din felurite părți ale Angliei, despre chipul cum el a fost prăznuit în Winchester, Liverpool, Manchester și încă alte orașe. Aflăm că, în zile dearândul, au fost săvârșite nu numai slujbe pentru Nașterea Domnului, ci încă și alte întocmiri au fost folosite, pentru a se face mai simțită cugetarea despre Naștere. Anume, în Biserica Anglicană, se întrebuințează tablouri mari, pentru a înfățișa amănuntele Nașterii, cum sunt, de pildă chipurile Sfintei Fecioare și a lui Iosif în drum spre Betleem. Se orânduiesc apoi procesiuni, care merg la biserică cu mare alai. Acolo se găsește o întocmire, așa, ca să dea întocmai înfățișarea ieslelor, a venirii Crailor dela Răsărit și multe de acestea, Alaiul se oprește, se face cetire din evanghelia care povestește acestea, se fac rostiri de cuvinte mișcătoare, încât toată lumea încearcă mult mai viu ce a fost Nașterea Domnului.

Cineva s'ar putea întreba: Dar unde este loc în biserică să faci toate acestea?

Răspundem: Da, dacă ne gândim la bisericile noastre mici, nici nu e de gândit. Dar la anglicani bisericile sunt de o mărime neînchipuită. E atât de mult dela intrare până la altar, încât se găsește loc din plin, pentru a înjgheba astfel de întocmiri chiar în biserică. Slujba poate merge la altar, fără ca să te simți că la mai mult de 100 de metri îndărăt, tot sub acelaș acoperiș, altă lume privește întocmirea făcută pentru Nașterea Domnului.

O bucată de vreme în trecut, a fost împotrivire dacă să se facă în biserică ceva de felul acesta. Acum lumea s'a deprins și înșiși episcopii iau parte la unele din acele alaiuri pentru a înfățișa Nașterea Domnului. Pentruca să vadă întocmirea aceasta în catedrala din Winchester, a venit lume din alte orașe.

Tot acolo, din alte orașe, ni se dau știri despre îngrămădeala credincioșilor la liturghia dela miezul nopții și despre mulțimea celor ce s'au împărtășit. Au fost în mai mare număr ca altădată. Deci întipărirea pe care ți-o lasă toate aceste povestiri este că în Biserica Angliei Sfintele Sărbători au fost petrecute cu mare spor sufletesc pentru credincioși.

2) *Preot anglican cinstit de un episcop ortodox.*—In nr. 15 Ian. a. c. al aceleiași reviste, găsim o mulțime de știri privitoare la bunele legături dintre ortodocși și anglicani. O știre din Bruxe-

lles spune că o ceremonie neobişnuită s'a desfăşurat în biserica rusească din Bruxelles, în Duminica dela 10 Ian. a. c. In după ameaza acelei zile, după slujba vecerniei, Episcopul Alexandru a împodobit cu crucea de stavrofor pe preotul bisericii anglicane din Bruxelles, Philip Moore. Episcopul a ţinut o cuvântare în englezeşte, în care a vorbit despre bunele legături care domnesc în Bruxelles între ortodocşi şi anglicani. De faţă se atlau o mulţime de obraze alese: ambasadorul englez, al Statelor-Unite, Primarul oraşului Bruxelles, arhimandritul bisericii armeneşti şi multe persoane alese din biserica anglicană.

Acest episcop Alexandru a fost astă vară în gara din Bruxelles, ca să întimpine pe Patriarhul nostru, când am sosit din Anglia în Belgia. De asemenea a venit şi la' plecare. Ne-a povestit atunci multe din greutăţile prin care trec Ruşii adăpostiţi în Belgia, că mai toţi îşi agonisesc traiul muncind în fabrici, dar că ţin la biserica lor şi au mai multe biserici în Bruxelles.

Acest episcop a păstorit mai întâi peste Ruşii din America. Eu l'am găsit apoi în 1923 în Constantinopol. Ajută şi Prea Sf. Sa la bunele noastre legături cu anglicanii.

3. *Un Lourdes ortodox.* In acelaş nr. al revistei, sub titlul acesta, cetim un articol despre un însemnat loc de închinare în Grecia, unde s'au petrecut multe vindecări. Se spune acolo că episcopul ortodox din Sira, una din insulele arhipelagului grecesc, a pus de curând temelia pentru o măreaţă biserică în cinstea Sfântului Dumitru, în Hermopolis, capitala insulei. Din vremi trecute, acolo se află o icoană la care aleargă multă lume pentru a cere vindecare de boale.

Scriitorul articolului spune că nu poate fi nicio îndoială în această privinţă, fiindcă, în adevăr, sunt o mulţime de fapte care dovedesc aceasta. Le găsim pomenite într'un amănunţit raport înaintat de episcopul locului către Mitropolitul Hrisostom al Atenei. Scriitorul povesteşte cu dragoste câte a găsit însemnate în această privinţă, în revista *Eclisia* din Atena şi le dă în revista anglicană pentru ştirea cetitorilor engleji. El se bucură de câte fapte de seamă vede petrecându-se în Biserica noastră. De aceia el numeşte acestea „Un Lourdes ortodox" şi vrea să arăte ce se găseşte de preţ şi grăitor către inimi în Biserica ortodoxă a Răsăritului.

4. *Călugăriţele creşterii creştineşti.* — Pe aceiaşi pagină, mai găsim o ştire pe care alt scriitor a cules-o de pe câmpul ortodoxiei şi o dă pentru ştirea cetitorilor anglicani. El a cules-o din revista *Pantenos* a Patriarhiei din Alexandria şi acum ne-o dă nouă în *The Church Times.* Anume ne spune că în Biserica Greciei a fost înfiinţată o tagmă de călugăriţe, cu numele de „Surorile bunei creşteri creştineşti". Ele vor avea chemarea să înfiinţeze şi să cârmuiască şcoale pentru fetele Grecilor şi să alcătuiască astfel un soi de călugăriţe cu o chemare anumită. Cu aceasta lumea nu s'ar mai duce la şcoalele maicilor catolice.

5. *Mânăstire ortodoxă în Manciuria.*—Tot acolo cetim că, în depărtările Manciuriei, se află o mânăstire de maici ortodoxă rusească. Stareţa mânăstirei a scris de curând stareţei mânăstirii anglicane din Haggerston, Anglia. Mănăstirea aceia are şi un adăpost pentru orfane. 50 de fete sunt ţinute acolo. El a fost înfiinţat în 1929, în amintirea Marei Ducese Olga. Stareţa ortodoxă se roagă de cea anglicană să-i stea în ajutor cu rugăciunile lor şi cu alte sprijiniri.

Incă multe alte ştiri de preţ găsim, pe care nu le mai putem cuprinde în scurtele clipe de vorbire ale noastre. De aceia le lăsăm pe altădată, când vom avea un nou prilej de fericită vorbire prin văzduh. Bună întâlnire pe atunci.

Arhim. Scriban

Un capitol de misionarism intern

Datorită situaţiei creiată de rătăcirea calendaristă, care în ultimul timp producea serioase îngrijorări pentru Biserică şi Stat, Dl. Victor Iamandi, ministrul Cultelor şi Artelor, de comun acord cu I. P. S. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei şi Sucevei a înfiinţat un serviciu de propagandă misionară, a cărui conducere a fost încredinţată Pr. Gh. Niculea, numit pe data de 1 Noembrie 1936, consilier tehnic pe lângă Ministerul Cultelor.

După ce Pr. Gh. Niculea a stabilit planul de activitate, a urmat o consfătuire cu P. C. Protoerei şi Cucernicii Preoţi din jud. Baia şi Neamţ, în urma căreia, după recomandarea P. C. Proto-

ierei respectivi, au fost desemnaţi cucernici Preoţi misionari, care sunt şi în asentimentul I. P. S. S. Nicodim.

In afară de Preoţii misionari, Pr. Gh. Niculea, conducătorul propagandei misionare, a înţeles că în această acţiune să întrebuinţeze şi un număr de licenţiaţi în Teologie nehirotonisiţi, care să ajute pe Cucernicii Preoţi în acţiunea de combatere a stilismului.

In eparhia Moldovei funcţionează în prezent 4 centre misionare, cu preoţi misionari, propagandişti civili şi colportori.

Dăm mai jos numele misionarilor şi propagandiştilor antistilişti :

I. *Preoţi misionari* : *Jud. Baia* : 1) Ermil Grigorescu, 2) Gh. Popovici, 3) Tr. Lucanu, 4) Iosif Lupescu, 5) Diac. M. Chihaia, 6) Pr. I. Balan.

Jud. Neamţ : 1) C. Matasă, 2) D. Posmoşanu, 3) D, Săvescu, 4) V. Tanasă, 5) Monahul Mandric.

Jud. Iaşi : 1) I. Pintilie.

Jud, Tutova : 1) Pr. Gh. Giurcanu.

II. *Misionari civili* : 1) Gh. D. Iftimie 2) D. Ichim 3) Ioachim Fuioaga 5) Th. Puricescu 6) Alexandru Pilat 7) V. Bârzu 8) Gh. Gorcea 9) Pavel Danilă 10) M. Bucataru 11) N. Ungureanu 12) V. Şuhan.

Imediat ce a luat fiinţă serviciul de propagandă misionară, Pr. Gh. Niculea a hotărât mijloacele de combatere şi felul de a se acţiona pe teren.

I Colportajul în fiecare sat din centrele stiliste ;

II. Serbări cu caracter religios, conferinţi şi predici lămuritoare asupra calendarului îndreptat ;

III. Adunări religioase pe centre, însoţite de procesiuni ;

IV. Consfătuiri cu sătenii în grupe mici şi individual ;

V. Conferinţi la Radio ţinute de Pr. Gh Niculea.

In toate centrele şi satele bântuite de stilişti, s'a activat în sensul celor relatate mai sus.

S'a împărţit un număr însemnat de broşuri lămuritoare asupra calendarului îndreptat, tipărite de serviciul de propagandă misionară precum : *Pastorala I. P. S. S. Nicodim* ; cine sunt falşii călugări Glicherie şi Climovici şi Adevărata ortodoxie şi calendarul.

In curând va apărea o piesă de teatru „In concediu" lucrată de Pr. Giurcanu.

Pr. Gh. Niculea într'un ciclu de conferinţi ţinute la Radio în cadrul Orei Satului în zilele de 3 şi 7 lanuarie, a stat de vorbă cu sătenii pe chestia calendarului îndreptat, dând lămuriri asupra rătăcirei calendariste. In ziua de 28 Februarie 1937 va ţine o nouă conferinţă despre Pascalia veche şi sărbătoarea Paştelui.

Conferinţele au fost ascultate cu multă atenţie de săteni, cărora mai din vreme li s'a amenajat săli cu aparate de Radio. Toţi misionarii au depus la biroul consilieratului technic, rapoarte asupra felului cum au activat şi rezultatele obţinute. Se constată că acţiunea stilistă, scade pe fiecare zi, iar cei rătăciţi se întorc din nou la Biserică.

Călugării vagabonzi nu mai cutreeră satele, iar monahii mânăstirilor nu mai alimentează rătăcirea calendaristă, datorită măsurilor energice luate de I. P. S. S. Nicodim, care măsuri sunt aduse la îndeplinire de Cuvioşii Stareţi în special de Prea Cuviosul Stareţ al Mânăstirei Neamţ, Melchisedec Dimitriu, care e şi un sprijinitor necondiţionat al activităţii noastre misionare.

Din cauza timpului nefavorabil activitatea noastră misionară a fost oarecum stânjenită. Totuşi misionarii de prin părţile locului au activat în limitele posibititătţilor, despre care vom referi la vreme.

Cu acest prilej, mulţumim tuturor Cucernicilor Preoţi, şi intelectualilor satelor, care sprijină şi dau concurs acţiunei noastre.

Totodată, rugăm pe Cucernicii Preoţi ca orice propuneri referitoare la propaganda antistilistă să ni se trimită la biroul Serviciului de propagandă misionară, pentru a nu fi nevoiţi, a discuta o problemă de ordin bisericesc în ziare care lasă de dorit mai ales când pornesc dela un slujitor al Sf. Altar.

Mihai Bădiuţeanu
licenţiat în teologie,
misionar

PRIVELISTI DE ŢARĂ

La Mănăstirea Neamţului [1]

Era zăduf mare când am plecat din Târgul Neamţului spre Mănăstire, şi, trăsurile hodorogite din partea locului sânt ca pe vremea lui Moş Nechifor Coţcarul, cu singura deosebire că acel de pe capră este departe de a fi mehenghiu şi mucalit ca eroul lui Creangă.

Trecem printr'o binecuvântată şi răcoroasă pădure care ne mai face să uităm zăduful şi zdruncinătura, apoi curând se văd turnurile şi zidurile Mănăstirii, păzită de crucile clopotniţelor şi parfumată de pădurile cu brădet.

Unii drumeţi vin aici de departe cu automobilele lor scumpe, vin nu ştiu pentru ce anume, crezând poate că în două, trei ceasuri pot cunoaşte şi simţi toate frumuseţile Mănăstirii Neamţului.

Multe lucruri ai de văzut între zidurile ei, şi povoara câtorva secole din istoria Moldovei apasă ţinutul acela plin de vrajă, prin care mişună umbre de domni, domniţe şi boieri de odinioară. După ce admiri frumuseţa plină de eleganţă a bisericii domneşti, într'o atmosferă mistică şi plină de poesie, în turn te aşteaptă micul museu ticsit cu odăjdii, mitre arhiereşti, veşminte cu cusături de aur şi icoane de nepreţuită valoare.

Mănăstirea Neamţului înseamnă şi o bogată pagină din trecutul nostru cultural. Tiparniţile sale au împrăştiat pretutindeni cărţile sfinte, iar astăzi sfântul lăcaş tinde să se prefacă într'o adevărată cetate culturală, mulţumită orânduelilor insuflate de Mitropolitul Nicodim, fost, mulţi ani, stareţ al acestui lăcaş. Acum se află în mănăstire o tipografie modernă, de sub teascurile căreia iese multe cărţi de învăţătură creştinească. Într'o căsuţă cu cerdac se află Librăria Mănăstirii, unde cuviosul părinte Gamaliil Păvăloiu, harnic publicist bisericesc, vinde cărticele, Scripturi, icoane, tot felul de tipărituri creştineşti şi iconiţe, medalioane. Părintele Gamaliil îmi spunea însă cu amărăciune că nu prea se în-

---

1) Acest articol a fost publicat pentru prima dată în strălucita revistă „*Cuget Clar*" (Noul Sămănător), revistă de direcţie literară, artistică şi culturală condusă de dl. Prof. N. Iorga. An. I, Nr. 28; Ianuar 1937, pag. 435—436.

grămădesc visitatorii să încurajeze librăria mănăstirească, — cei bogaţi mai puţin încă decât săracii.

Printre cărţile frumos aşezate în rafturi am găsit lucrarea d-lui profesor Iorga, „Mănăstirea Neamţului", tipărită la mânăstire în 1925, mulţămită căreia drumeţul iubitor de trecut are la îndemână un mişcător şi concentrat istoric al sfântului lăcaş.

Viaţa călugărească este înainte de toate sacrificiu şi lepădare de sine, dar nu mai puţin şi muncă grea, aşa cum poţi vedea la Neamţ, unde nu stă nimeni degeaba. Ca într'un stup de albine, fiecare îşi are de îndeplinit slujba începând de la cea mai umilă, şi astăzi mânăstirea stăpâneşte averi însemnate, din care ştie să tragă foloase pentru binele obştesc.

Intrăm în sala de bibliotecă, cu zidurile ei groase ca de cetate, adăpostind dulapurile cu cărţi, între care se găsesc şi exemplare preţioase. Părintele bibliotecar, tânăr şi tăcut, ne primeşte, arătându-ni cu bunătate volumele cele mai însemnate. Soarele intră cu greu în chiliile cărţilor: părintele lucra cu cojocelul în spate, deşi la doi paşi ardea greu Soarele lui Cuptor; zidurile groase de piatră sânt mai tari decât puterea căldurii.

Acolo, între mulţimea cărţilor păstrătoare ale înţelepciunii omeneşti, trebuie să-ţi dai sama de rolul însemnat pe care l-au avut asupra viitorului civilisaţiei creştine acele asiluri venerate care păstrară pentru zile mai bune tradiţiile literare şi preţioasele manuscripte ale antichităţii. Un mare istoric francez, Guizot, a spus cu drept cuvânt: „Călugării au fost desţelinătorii Europei; ei au desţelenit-o cu totul, întovărăşind agricultura cu predica". Pe tot continentul, ei sânt acei cari au instruit omenirea, şi, prin mănăstirile Apusului, ruga mergea mână în mână cu munca grea, cu învăţăturile înţelepte şi alte îndeletniciri binefăcătoare omenirii.

La noi, ca şi în Apus, tot între zidurile mânăstireşti ni s'a păstrat limba, acolo a rămas păstrată cu pietate şi amintirea voevozilor noştri.

La fel cu fraţii lor din Apus, părinţii dela Neamţ pregătesc şi leacuri din plante; acolo poţi găsi cel mai bun spirt din melisă şi de mentă. Farmacia părintelui Iov ştie să arunce cuvântul Domnului peste leacurile născocite de oameni. Un prea-cinstit părinte se ocupă cu sculptura, şi bune icoane de lemn, artistic cioplite de blândul meşter, văd lumina zilei în modestul lui atelier.

Pretutindeni tăcere, evlavie, rugă şi parfum de brad. Poezia murmură prin partea locului de prin nenumăratele ei izvoare; oriunde te întorci, ea ridică spre ceruri imnurile slăvite.

Cărturarii moldoveni îşi caută odihna de vară în frumuseţile Neamţului, sfinţite de glasul clopotelor şi al toacii, nicăiri mai pătrunzătoare ca acolo. Multe pagini din literatura românească s'au zămislit pe cărăruile mănăstireşte din ţinutul Neamţului.

S'a mai potolit dogoreala soarelui, plecat spre nesfârşitul codrilor. Inainte de a lua iarăşi toiagul drumeţiei, trecem în biserica domnească, ca să mai admirăm vestita icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, aflată de cinci veacuri pe pământ românesc, din dania Imparatului Ioan Paleologul din Bizanţ către Alexandru-cel-Bun. Privirea Feciarei, adânc omenească, o vei purta pururea în suflet, desprinsă de pe icoana scumpă din biserica „Inălţarea Domnului", veche ctitorie domnească.

Multe cărări răcoroase şi pline de farmec sânt de străbătut în jurul Neamţului. Un drumeag încântător, printre fânul cosit, te duce la schitul Vovidenia. La câţiva paşi de cetate răsare ca din pământ o altă clădire sfântă, cu turnuri, chilii şi căsuţe, apoi pădurea, care se pare înmiresmată nu numai cu brad, ci şi cu busuioc.

Măria Sa bradul te oblăduieşte şi te odihneşte în jurul Vovideniei, şi curând ajungi la isvorul Tămăduirii, bun de lecuit metehnele trupeşti, căci şi acelea se pot tămădui la Neamţ.

Aurel G. Stino

Numai după un an de păstorie

In parohia Săveşti jud. Baia, s'a transferat în toamna anului 1935, dela o parohie din jud. Tulcea, preotul V. Codău. Deşi, mutat numai de un an, totuşi se vede în această parohie, un simţitor progres din toate punctele de vedere. Nu se poate aplica mai bine vechiul proverb: „Omul sfinţeşte locul" ca în parohia Săveşti.

Preot blând, fire şi figură de apostol cu cuvânt dulce, de

pus la rană, preot ca pâinea cea caldă, deşi într'o parohie contaminată de stilişti, a ştiut de la prezentare în parohie să se impuie, şi s'a impus. Parohie în imediată apropiere de mari centre de stilişti, ca Brusturi 2 km, Drăguşeni 4 km, Oglinzi 4 km, Răucești 2 km, Boroaia 6 km., părintele Vasile, prin cuvântul său dulce, prin predicile ţinute regulat în biserici, prin modul său de purtare în societate, a făcut ca mulţi stilişti să se aproprie de biserică şi de sufletul său şi astfel să fie ascultat.

Chiar înainte de rebeliunea de la Piatra-Neamţ, deci înainte de măsurile guvernului împotriva stilismului, în parohia Săveşti se vedea că stilismul era în regres. Astăzi putem spune, că datorită părintelui Vasile Codău în mare parte, în această parohie, stilismul e aproape stins.

Dar ceia ce-i face mare cinste părintelui Vasile, este şi buna gospodărie a bisericilor din parohie. In adevăr, în timp de un an, au fost reparate două biserici în parohie. Biserica filială din satul Sârbi, s'a acoperit în întregime cu draniţă şi i s'a mai făcut şi mici reparaţii externe.

In ziua de Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil, s'a sfinţit şi biserica filială din Şoimăreşti, reparată radical extern şi intern, pictându-i-se pereţii în întregime şi spălându-i-se catapeteazma— cu un cuvânt o curăţenie radicală. Sfinţirea bisericii a făcut-o P. C. Protoiereu al circ. II al jud. Baia M. Zaharescu ca reprezentant al I. P. S. Mitropolit, împreună cu un sobor de preoţi din vecinătate.

Cum s'a făcut ziuă, au şi început a curge cetele de credincioşi din toate satele vecine, de pe valea Moldovei.

Serviciul divin a fost impunător. Au venit şi mulţi stilişti ce nu mai văzuse biserica pe dinăuntru de 12 ani. Biserica strălucea de curăţenie. Frumos pictată pe dinăuntru, frumos văpsită pe dinafară, face cinste parohului respectiv, şi enoriaşilor, cu atât mai mult că această pictură s'a făcut numai prin contribuţia enoriaşilor şi stăruinţa părintelui Vasile. La sfârşitul sfintei liturghii a predicat părintele Protoiereu. Cu impunătoarea-i figură, cu graiu-i blând şi dulce ce te cucereşte din primele cuvinte, Sf. Sa a vorbit despre sfinţii Arhangheli şi însemnătatea lor în credinţa creştină ; apoi laudă râvna părintelui paroh şi a creştinilor ce au contribuit la înfrumuseţarea sfântului locaş. Cu nespusă sete sor-

beau atât credincioşii din satul Şoimăreşti, cât şi streinii, cuvintele P. Cucerniciei Sale. Atât măreaţa slujbă. cât şi predica Părintelui Protoiereu, au avut darul de a atrage la biserică mulţi stilişti ce se îndoiau în sufletele lor de darul preoţilor de mir. A răspuns părintele paroh, mulţămind tuturor creştinilor ce au contribuit cu banul lor la înfrumuseţarea sfântului locaş, îndemnându-i să stea strânşi uniţi împrejurul bisericii şi a păstorului lor.

A urmat apoi slujba morţilor şi a ctitorilor şi la urmă obişnuitul praznic în curtea bisericii, unde s'au ospătat streinii veniţi din satele veeine. In general vorbind, această sfinţire datorită timpului când s'a săvârşit a avut darul de a curăţi rugina şi sgura de pe multe suflete împetrite şi care aşa curăţite, au intrat din nou în staulul oilor celor cuvântătoare a Bisericii ortodoxe oficiale. Şi avem plăcerea a anunţa—prin această târnosire de biserică—că Biserica noastră a câştigat multe suflete din satele sbuciumate de pe frumoasa vale a Moldovei.

Preot D. Săvescu
Răuceşti-Neamţ

Infrăţirea Bisericii anglicane şi române

Scrisoare primită din Anglia de I. P. S. Mitropolitul Visarion al Bucovinei, în chestiunea schimbului de studenţi teologi

COLLEGE OF THE RESURRECTION,
MIRFIELD, YORKS
Ian. 21. 1937

Scumpe şi Venerabile Stăpâne,

Am deosebita cinste de a spune Inalt Prea Sfinţiei Voastre un plan care sper, că se va înfăptui în vara acestui an.

După ce m'am înapoiat din România, am vorbit studenţilor mei despre călătoria noastră şi de primirea frumoasă ce am găsit-o la I. P. S. Voastră.

Drept urmare, patru dintre ei s'au hotărât a petrece vre-o şase

luni în România spre a studia aici viața și spiritul ortodox. Acești tineri sunt elemente distinse și trebue să-și termine studiile în Iunie viitor.

De obicei ei s'ar duce direct la parohie, însă pentru a veni în România sunt hotărâți a-și amâna hirotoniile

Totodată autoritățile Bisericii Anglicane sunt cu totul favorabile acestui proect, pe care eu l-am supus lor.

Studenții aceștia nu sunt bogați. De sigur ei ar putea suporta cheltuelile de plecare în România și de înapoere, dar mai mult decât aceasta n'ar avea destui bani. Ceeace de altfel nu e un rău, fiindcă n'aș vrea să aud că ei călătoresc boerește !

Va fi oare cu putință I. P. S. Voastre să mențineți propunerea făcută anul trecut de a primi doi studenți în Facultatea de Teologie din Cernăuți ? Eu cred că ceilalți doi ar putea intra în altă parte și poate s'ar putea aranja și un schimb de studenți. In felul acesta am putea profita de două centre de viață și cultură ortodoxă.

Dacă I. P. S. Voastră este favorabil acestei idei, a'și vrea să-i fac să plece în România la finele lui Iulie, să petreacă câteva săptămâni vizitând punctele importante de viață și cultură și apoi să vină la Cernăuți pentru studii.

Sunt încredințat că este un efort de mare folos pentru împărăția lui Hristos ca unii din tinerii noștri să cunoască viața adevărată și spiritualitatea ortodoxă.

Cerându-vă Sfintele Rugăciuni, primiți Vă rog Inalt Prea Sfințite Stăpâne, expresiunea deosebitei mele supuneri în Domnul.

V. Shearburn, C. R.

Această ultimă scrisoare încheie în parte materialul destul de bogat pe care am voit să-l înfățișez ca pe tot atâtea dovezi de misionarism al Bisericii ortodoxe. I. P. S. Visarion, Mitropolitul Bucovinei pe care îl putem socoti un Ministru de Externe al Bisericei ortodoxe române, are strânse legături cu reprezentanți de seamă ai întregei creștinătăți. I. P. S. Sa i-a vizitat și a fost vizitat de Mitropoliți și Episcopi, Decani și Profesori, pe cei lipsiți i-a dăruit cu daruri, iar celor bogați le-a propus schimburi de studenți. I. P. S. Sa îți vorbește cu drag de vreun episcop din depărtatul Orient, ori de altul din Nordul Scandinaviei, ori din

Turcia, din Grecia, Bulgaria, Jugoslavia etc., şi îţi arată bogata corespondenţă pe care o are cu ei, ori cu credincioşii din acele ţări.

Iată cum avem şi un Mitropolit misionar nu numai în grija sufletească de a conduce o eparhie, dar şi opera misionarismului extern al Bisericii ortodoxe.

*

In acest schimb de studenţi, cu Biserica din Anglia, I. P. S. Visarion Mitropolitul Bucovinei a propus să trimită pe doctorandul în teologie Rezuş şi pe Ieromonahul Vasile Vasilache.

Veghevu

Şedinţa Consiliului Eparhial Plenar

Infiinţări de parohii şi numiri. Recunoştinţă D-lui Victor Iamandi, Ministrul Cultelor şi Artelor.

Pentru ziua de 17 Februarie a. c., a fost convocat la Sf. Mitropolie, Consiliul Eparhial Plenar. Motivul acestei întruniri a fost înfiinţarea unui număr destul de mare de parohii, cari trebuiau să fie recunoscute şi aprobate şi de Consiliul Eparhial Plenar şi apoi secţia administrativă să facă propuneri de transferări şi numiri.

I. P. S. Mitropolit Nicodim, deschizând şedinţa, arată importanţa chestiunelor pentru care a fost convocat Consiliu şi anume : aprobarea înfiinţării nouilor parohii, pregătirea organizării jubileului de cincizeci de ani dela sfinţirea Catedralei şi o sută de ani dela punerea pietrei fundamentale ; diferite probleme culturale şi economice eparhiale.

Inaltul ierarh arată că de patruzeci de ani nu s'au mai înfiinţat, în eparhia Moldovei, un număr aşa de mare de parohii. Mai ales după războiu, şi după împroprietărire, mai toate parohiile sau mărit fie prin satele nouă înfiinţate, fie prin mărirea populaţiei aceluiaş sat. In unele părţi, erau câte cinci biserici în cinci sate, cu un singur preot. In alte părţi erau, şi încă au mai rămas, câte un sat de peste o mie de capi de familie, pentru un singur preot, pe când în acelaş sat sunt două şi chiar trei şcoli

primare cu peste doisprezece învăţători. Acum vă închipuiţi Dvs. dacă numai pentru copii dintre 7—12 ani sunt atâţia învăţători, cât de greu vine pentru un singur preot care are a se ocupa cu întreg satul şi cu toate vrâstele? Dar un preot astfel de impovărat nu va putea să facă nici învăţământul religios în şcolile primare, el poate să predea numai la o şcoală, dar celelalte? La aceste greutăţi de pastoraţie în aşa mari parohii, vine a se mai adăuga apoi şi greutatea vremurilor de astăzi, când în turma binecredincioasă, pe unele locuri au pătruns vrăjmaşii sufletului creştin şi românesc, iar în alte părţi pândesc duşmăneşte cum să pătrundă. Şi atunci, iată că şi din acest punct de vedere să cere atât de imperios înfiinţarea de noi parohii, cu parohi în frunte, cari să stea de veghe şi cât mai apropiat de sufletul credincioşilor noştri, păzându-i de atâtea boale sociale şi religioase, cari bântue în vecini...

Şi'nsfârşit, un alt motiv, nu de mică importanţă, care ne-a făcut să cerem înfiinţarea, deocamdată a acestor noi parohii, e şi faptul că, acum avem foarte mulţi licenţiaţi, cari sunt cu sufletele pline de idealism şi de energii sufleteşti, dar pe cari nu-i pot pune la lucru, pentrucă nu avem noi cadre. Iată că, prin înfiinţarea acestor noi parohii se vor putea satisface măcar o parte din numărul acestor licenţiaţi...

Fericitul prilej de a avea acum ca Ministru al Cultelor pe Dl. Victor Iamandi, a făcut ca să se înfiinţeze şi pentru eparhia noastră un număr de 46 de parohii...

O altă chestiune, care ne-a bucurat foarte mult, şi care e susţinută cu tărie de către dl. Ministru Iamandi, e aceea a înzestrării Mânăstirilor mai însemnate cu păduri şi pământ de lucru. Proectul e susţinut şi de către Şeful Guvernului şi credem, că în curând se va realiza.

Tot pentru bugetul viitor, am mai cerut dl. Ministru al Cultelor ca să reînfiinţeze posturile de funcţionari din Cancelaria Sf. Mitropolii, pentru care deasemenea dl. Victor Iamandi ne-a dat depline asigurări, că în noul buget se vor prevedea şi aceste noi posturi cerute.

Deasemenea Dl. Ministru, la cererea noastră, a făgăduit că va prevedea o subvenţie de 150.000 lei pentru corul mitropolitan, care e corul reprezentativ al Iaşului şi al Moldovii.

In ceeace priveşte restaurarea catedralei mitropolitane, dela a cărei puneri a pietrii fundamentale se împlinesc o sută şi ceva de ani, iar dela sfinţire cincizeci de ani, şi căreia de atunci nu i s'a mai făcut nici o îmbunătăţire, pentru care noi proiectăm ca anul acesta, cu prilejul acestui jubileu, să-i facem o restaurare macar pe dinafară. Pentru aceasta ni se cere o sumă destul de mare.

Dl. Ministrul al Cultelor Victor Iamandi rugându-l a prevăzut, deocamdată, a spus Domnia-Sa, suma de 300.000 lei [1])...

In urma propunerii I. P. S. Mitropolit Nicodim, de a se trimite o telegramă de mulţumire D-lui Ministru Victor Iamandi, pentru prea frumoasele înfăptuiri bisericeşti, întreg consiliu plenar aplaudă cu depline recunoştinţi această propunere:

„Consiliul Eparhial Plenar al Mitropoliei Moldovei întrunit astăzi, luând cunoştinţă de toate îmbunătăţirile însemnate realizate prin D-voastră pentru Biserica Română în genere şi în deosebi pentru Eparhia Moldovei, Vă exprimă pe această cale cele mai călduroase mulţumiri şi Vă urează să trăiţi mulţi ani".

Intrându-se în ordinea de zi, au fost pe rând aprobate fiecare parohie nouă înfiinţată. In ceeace priveşte în viitor, I. P. S. Mitropolit, a propus ca lucrările pentru înfiinţări de noi parohii să fie din timp pregătite, gata pentru a fi înmânate forurilor în drept.

In chestiunea aprobării înfiinţărilor noilor parohii au luat cuvântul următorii P. C. şi Domni Consilieri: Preot Vuescu, Preot Cicerone Iordăchescu, Preot C. Matasă, Preot I. Ţincoca, Preot C. Munteanu, Preot C. Nonea şi dl. C. Iancu-Dorohoi.

P. C. Consilier C. Nonea citeşte Consiliului, referatul cu privire la „Secte şi misionarism", despre care vom vorbi într'un număr viitor.

P. C. Referent V. Mihailescu supune aprobării consiliului, mai multe schimburi de terenuri dela parohiile din eparhie, apoi citeşte un referat în legătură cu exploatarea parchetului Nr. 9 din pădurea Valea Alunului şi extrageri de arbori din parchetele Nr. 24, 25 şi 26, pe care consiliul îl aprobă. Şi 'nsfârşit citeşte şi un referat în legătură cu imobilul construit în Iaşi, de către Sf. Mi-

---

1) P. C. Preot, I. Ţincoca a propus, ca toţi preoţii cari au fost hirotonisiţi în această Catedrală să contribue cu o sumă minimă de 500 lei.

tropolie, arătându-se că în mod efectiv până astăzi s'au închiriat două prăvălii şi patru apartamente, celelalte două apartamente sunt angajate. O prăvălie este rezervată Sf. Mitropolii pentru librărie şi veşmântărie.

Prăvăliile şi apartamentele închiriate aduc anual 270.000 lei.

I. P. S. Mitropolit arată consiliului că închirierea s'a făcut numai la creştini.

Şedinţa s'a sfârşit la ora 12 jum. după care s'a oferit un ospăţ, în palatul mitropolitan, P. C. şi Domnilor Consilieri. precum şi P. C. Protoierei, cari au fost de faţă.

In şedinţa de după amează, la care au luat parte numai secţia administrativă, s'au făcut următoarele numiri, pe care le dăm mai la vale. **Veghevu**

Judeţul Iaşi

1. La parohia Avântul, rămâne paroh actualul preot nebugetar Mihai Acatrinei ;

2. La parohia Belceştii Noui, se numeşte tânărul Gh. Şuhan ;

3. La parohia Coarnele Caprei se numeşte tânărul D. Ichim ;

4. La parohia Chişcăreni se transferă Pr, Em. Andrieş, actualmente paroh la parohia Iacobeni, jud. Iaşi ;

5. La parohia Iacobeni se numeşte diaconul Gh. Munteanu, dela Mănăstireu Agapia, jud. Neamţ ;

6. La parohia Dorobanţi se numeşte tânărul Gh. Coteţ.

7. La parohia Glăvăneşti rămâne paroh actualul preot nebugetar Gavril Gheorghiu ;

8. La parohia Ruseni se numeşte tânărul Alex. Oarză ;

9, La parohia Valea Lupului, se transferă preotul Simeon Duca, actualmente suprabugetar la parohia Chişcăreni, jud. Iaşi ;

La parohiile urbane:

10. „Sf. Impăraţi Const. şi Elena"-Iaşi, rămâne paroh actualul preot suprabugetar I. Dăscălescu ;

11. La Parohia nou înfiinţată Copou-Cartierul Nou, Iaşi se numeşte Preotul Petre Manole, dela parohia Copou-rural ;

12. La parohia Bahlui se transferă Pr. Petrovanu dela parohia Lungani jud. Iaşi ;

13. La parohia Tătăraşi-Aviaţie se transferă Pr. Gh. Rotaru dela parohia Aroneanu jud. Iaşi ;

14. La parohia Bucium, în locul actualului paroh I. Perju, transferat disciplinar, la parohia Lupăria, jud. Iaşi, se numeşte tânărul Agapie Condurache;

15. La parohia Lungani se numeşte tânărul C. Butu;

16. La parohia Copou rural se transferă Pr. Eugen Grigoriu dela parohia Scobinţi;

17. Iar la parohia Scobinţi se transferă Pr. Ioan Balan, din eparhia Constanţei;

Judeţul Neamţ

Urbane

18. La parohia Sf. Neculai-P. Neamţ, rămâne paroh actualul preot supranumerar Gh. Buzea, licenţiat in teologie;

19. La parohia Sf. Neculai-Buhuşi, jud. Neamţ, rămâne paroh actualul preot Gh. Creţu, licenţiat în teologie, plătit până acum de primăria oraşului Buhuşi;

20. La parohia Vânătorii Petrei-Piatră Neamţ, se transferă pe 1 Martie a. c. preotui Cezar Andronic dela parohia Galu;

Rurale

21. La parohia Almaşu se numeşte tânărul Pavel Dănilă;

22. La parohia Borniş se numeşte tânărul N. Ungureanu;

23. La parohia Cetatea Neamţului, rămâne paroh actualul preot nebugetar Em. Stoian;

24. La parohia Dumbrava Roşie se numeşte tânărul Ciupercă Neculai;

25. La parohia Isvorul Alb se transferă preotul Aurel Vlad, dela parohia Stănileşti, jud. Fălciu (Eparhia Huşilor);

26. La parohia Itrineşti rămâne paroh actualul preot nebugetar D. Stan;

27. La parohia Plotunu e numit parohul preot nebugetar Leonte;

28. La parohia Popeşti se transferă preotul C. Stăcescu dela parohia Vulpeşti, jud. Bălţi (Eparhia Hotinului);

29. La parohia Sbereşti se numeşte diaconul Vremir.

Judeţul Dorohoi

30. La parohia Aurel Vlaicu rămâne paroh actualul supranumerar, preot M, Nichilciuc;

31. La parohia Corbeşti-leşanca se numeşte paroh diaconul onorific Gheorghe Lazăr ;

32. La parohia Maghera, se transferă preotul Victor Gagos, care vine din Eparhia Dunării-de-Jos, jud. Tulcea ;

33. La parohia Pomârla-Vârnav se numeşte tânărul C. Buţureanu ;

34. La parohia Sauceniţa se numeşte tânărul Gh. Mihăianu.

35. La parohia Pătrăsceni rămâne paroh actualul preot ajutător dela parohia Târnauca, I. Scurtu ;

36. La parohia Teioasa se numeşte paroh preotul suprabugetar Ilie Smochină, transferat dela Plotun Neamţ.

Judeţul Botoşani

37. La parohia Băneşti se numeşte paroh preotul onorific D. Anuşca ;

38. La parohia Mândreşti rămâne paroh actualul preot suprabugetar Gh. Gontineac ;

39. La parohia Prelipca se numeşte tânărul Haralambie Alupoaei ;

40. La parohia Poiana Flămânzi rămâne paroh actualul preot nebugetar Gh. Baciu ;

41. La parohia Tudora li se transferă preotul Mihai Nicolau, actualmente paroh la parohia Buneşti, judeţul Fălciu ;

42. La parohia Varatec-Dumbrăveni rămâne paroh actualul supranumerar preot Emilian Moisiu.

Judeţul Baia

43. La parohia Bogdăneşti I, se numeşte tânărul M. Cârlănescu ;

44. La parohia Bogdăneşti II se numeşte Bejan Ştefan ;

45. La parohia Giurgeşti, se numeşte tânărul V. Minciună ;

46. La parohia Paşcani-Fântânele, se transferă actualul preot P. Pantelimon, în prezent ajutător la parohia Paşcani-Târg ;

47. La parohia Rotunda se numeşte paroh preotul C. Rădăşanu, în prezent slujitor la acea parohie ;

48. La parohia Ştirbăţ, se numeşte paroh actualul supranumerar preot Ioan Popa ;

49. In postul de preot ajutător la parohia Paşcani, se numeşte tânărul M. Herţug.

50. La parohia Şoldăneşti din oraşul Fălticeni se transferă Preotul Todicescu dela parohia Bogdăneşti I ;

Parohii ramase vacante prin transferare

Galu, Jud. Neamţ, şi, prin scoatere la pensie din oficiu, *Schitu-Hangu* precum şi parohia urbană Şoldăneşti, jud. Baia.

51. La parohia Galu, Jud. Neamţ, se numeşte paroh diaconul Virgil Tacu, actualmente la parohia Pipirig ;

52. La parohia Schitu Hangu, Jud. Neamţ, se numeşte paroh preotul N. Bejan, actualmente preot deservent la Capel Sturdza din acea parohie.

Toţi noi numiţi sunt licenţiaţi în teologie.

Transferări

Pe data de 1 Februarie 1937 s'au făcut următoarele transferări de preoţi în judeţul Neamţ :

53) Preotul Gheorghe Antistescu de la parohia Talpa la parohia Uscaţi ;

54) Preotul Virgil Roban dela parohia Oanţu la parohi Talpa ;

55) Preotul Neculai Capşa dela parohia Păngărăcior la parohia Oanţu.

Pe data de 1 Martie 1937.

56) Preotul Vasile Ghelase dela parohia Şirăuţii de jos, jud. Hotin la parohia Pângărăcior jud. Neamţ.

Oficiale, şi scurte însemnări.

Sf. Sinod cu adresa Nr. 150/937, ne face cunoscut hotărârea luată contra monahilor, cari părăsesc mânăstirea, fără nici o învoire şi vagabondează prin oraşe şi sate.

1) Toţi călugării să observe cu stricteţe dispoziţiile canonice şi ale art. 109 din Statutul Legii de organizare a Bisericii ortodoxe române „*de a rămâne în ascultare până la sfârşitul vieţii lor, în mânăstirile unde au fost tunşi, sau cu învoirea episcopului s'au aşezat*". Mutarea lor dintr'o mânăstire într'alta nu se poate face decât „*numai cu motive binecuvântate*" şi pe cale de corespondenţă, aşa cum prevede art. 24 din regulamentul disciplinar.

2) Stareţii să stea în permanenţă în mânăstire şi nu au voie a ieşi din ea decât cu aprobarea prealabilă a Chiriarhului, conducătorul suprem al mănăstirii.

3) Stareţii nu pot da bilete de voie pentru ieşire din mânăstire, călugărilor ce-i au sub conducere, decât numai în cazuri binecuvântate şi atunci numai maximum *opt zile*. Peste acest termin se va cere aprobarea Chiriarhului de care depinde canoniceşte;

4) In biletul de voie eliberat de stareţ, precum şi în ordinul de aprobare al Chiriarhului, se va indica locul unde merge călugărul învoit a ieşi din mânăstire, iar pentru control, călugărul se va prezenta la parohul în a cărui parohie merge, care-i va viza biletul atât la venire cât şi la plecarea din parohia lui;

5) Aceste dispoziţiuni se aplica şi mânăstirilor de maici;

6) Călugării şi călugăriţele precum şi stareţii şi stareţele ce nu vor observa aceste dispoziţiuni, şi nu vor avea biletul de voie la ei sau ordinul chiriarhului, în condiţiile de mai sus, vor fi arestaţi de organele poliţieneşti şi daţi în judecată pentru delictul de „*exerciţiu abuziv de funcţiune*", prevăzute în art. 256 din noul Cod Penal, intrat în vigoare dela 1 lanuarie 1937. Delictul acesta se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1-2 ani.

Aceste dispoziţiuni sinodale au fost aduse la cunoştinţa autorităţilor poliţieneşti, cari vor proceda în consecinţă.

* * *

Sf. Episcopie a Râmnicului Noul-Severin, cu adresa Nr. 301/937, aduce la cunoştinţă, că monahul *Calist Pârvu* fost vieţuitor în monastirea Slătioarele a fost exclus din monahism.

* * *

Consiliu eparhial din Chişinău, secţia Culturală, comunică că mai are în depozit, de vânzare, mai multe exemplare din lucrarea „*Vieţele Sfinţilor*", pe prima jumătate a lunei Mai (1-15),

tipărită cu litere latine. Volumul conţine un număr de 400 pag. şi se vinde pe preţ de 30 lei exemplarul, dela 225 lei, cât se vindea altădată. Doritorii se vor adrese direct Secţiei Culturale din Arhiepiscopia Chişinăului.

*
* *

Comitetul de redacţie al revistei „*Misionarul*“ din Chişinău face un apel călduros către întreaga preoţime ca să susţină această importantă foaie periodică. E singura revistă care ţine în curent pe preoţi cu metodele noui şi ştiri misionare. Ar fi de dorit ca macar proestoşii de cercuri culturale să fie abonaţi, având astfel material informativ pentru nevoile ce se ivesc în propaganda misionară.

Costul unui abonament e 200 lei anual. Tot odată roagă pe foştii abonaţi, cari n'au achitat abonamentul să binevoiască a plăti suma, ţinându-se seamă că această preţioasă revistă trăieşte numai din abonamente.

*
* *

Serviciul de propagandă misionară, condus de Ec. Gh. Niculea recomandă lucrarea „*Biserica : o atitudine în viaţă*“ de d-l Sotir Zafiriu, cu o prefaţă de Gala Galaction. Broşura se ocupă de problemele actuale ce interesează biserica, ca organism social. Doritorii se pot adresa editurii ziarului „*Universul*“, unde s'a tipărit lucrarea.

*
* *

1. Parohia Dumbrăveni, jud. Botoşani face cunoscut că este vacant postul I de cântăreţ. Solicitanţii se pot adresa oficiului parohial.

2. La Parohia Doroşcani jud. Iaşi e vacant un post bugetar de cântăreţ.

Candidaţii absolvenţi ai şcoalei de cântăreţi, cari au satisfăcut legea recrutării şi cunosc bine muzica vocală bisericească pentru a înfiinţa un cor, vor înainta actele cerute preotului paroh, pentru a fi recomandaţi pentru numire, ca odată cu începerea noului an bugetar să primească salar.

Pr. C. N.

Acordări de ranguri bisericești.

P. C. S. Preotului D. Nourescu, dela biserica Sf. Ioan din P. Neamțu, i s'a conferit rangul de „Econom Stavrofor".

C. S. Preotului Cezar Andronic, dela parohia Vânătorii-Pietrei din orașul Piatra Neamț, i s'a conferit rangul de „Econom Stavrofor" în ziu de 27 Ianuarie 1937.

C. S. Ieromonahului Dionisie Pișta, starețul Mânăstirii Durău din Jud. Neamț, i s'a conferit rangul de „Protosinghel" în ziua de 1 Ianuarie 1937.

Duhovnici

C. Preoți: Mihai A Catrinei dela parohia Avântul, Jud. Iași și Dimitrie Stanciu, dela parohia Fandolica, Jud. Dorohoi, au fost hiroteziți în „Duhovnic" în ziua de 5 Februarie 1937.

NOTE

1. Fundațiunea Culturală Regală „Principele Carol", Regionala Moldovei.

In Iașul culturii și al tuturor întrupărilor idealurilor neamului românesc, în chip firesc a luat ființă și Fundațiunea Culturală Regală „Principele Carol". Și cu acest așezământ cultural regal s'a creat o nouă valență sufletească a dorurilor de mai bine și a realizărilor idealurilor luminoase ale neamului românesc.

Ctitorul în viață al acestui așezământ e însăși *M. S. Regele Carol II*, ocrotitorul sufletului românesc și îndrumătorul lui către fericirea tuturor idealurilor de înălțare și în veci trăinicire pe aceste meleaguri. Și ca pe un copil scump al idealurilor tinereților M. Sale, dorește ca această întrupare de idealuri să ia ființă în fiecare provincie, în fiecare oraș, în fiecare sat, în fiecare suflet de român, în care se poate aprinde lumină din lumină voevodală. Iată cum prin acest așezământ ne înfrățim toți românii între noi și apoi cu toții cu M. S. Regele care e Stăpânnul și Impăratul al acestui imperiu al sufletelor noastre.

Ieșenii, și când îi numesc pe ei mă gândesc la Moldova

toată, care cu atâta drag sufletesc năzuesc şi apoi înfăptuesc monumente de opere neperitoare pe întinsul câmp al tuturor creaţiunilor omeneşti, toţi ca unul s'au unit într'un gând şi un suflet, pentru a înfiinţa şi la Iaşi o regională a fundaţiei culturale regale. Şi din momentul în care s'a aprins făclia în sufletele lor din torţa cea luminoasă a M. S. Regelui, apoi, deacum cu toţii până la cel din urmă moldovean vor aprinde lumină din lumina regească.

Fruntaşii vieţii moldoveneşti şi-au luat angajamentul sfânt prin hotărârea plină de energie exprimată de *I. P. S. Nicodim, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei*, de a împlini şi ei gândul M. S. Regelui Carol II, *„de a crea o ţărănime nouă"*.

* * *

Comitetul regionalei Iaşi al Fundaţiunei Culturale Regale „Principile Carol" s'a alcătuit din următorii rectori ai sufletului moldovenesc :

Preşedinte activ : *I. P.* S. *Nicodim*, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei ;

Vicepreşedinţi : *Prof. Traian Bratu*, Rectorul Universităţii ; *Prof. P. Dragomirescu*, Decanul Facultăţii de Drept ;

Membri :

D-l General Adj. Atanasescu, Comandantul Corpului IV Armată ;
Prof. O. Tafrali, decanul Facultăţii de Litere ;
Prof. I. Atanasiu ;
Prof. G. Zane ;
Prof. I. Bălteanu ;
Dr. Inspector Veterinar Protopopescu ;
Dr. T. Bulău, Inspector General Sanitar ;
Inginer Inspector Grigoriu ;
Osvald Racoviţă, Primarul municipiului Iaşi ;
Director Regional Prof. M. David ;
Casier-comptabil H. Cogălniceanu.

Iar ca delegaţi ai comitetului au fost aleşi următorii :
I. P. S. Nicodim, Preşedinte ;
Membri : Prof. I. Atanasiu ; Dr. Insp. Protopopescă ; Dr. Insp. General Sanitar Bulău iar d-l Prof. M. David ca director ;

Vicepreşedinţii vor lucra în delegaţie, numai cu delegaţia Preşedintelui.

Imediat după constituirea Comitetului, s'a trimis M. S. Regelui Carol II, următoarea telegramă :

„In numele Comitetului Regionalei Iaşi al Fundaţiunei Culturale Regale „Principele Carol II", la prima noastră întrunire, gândul ni se îndreaptă cu adâncă iubire şi recunoştinţă către Majestatea Voastră, care aţi binevoit a da încuviinţarea funcţionărei la Iaşi a acestei strălucite creaţiuni culturale, fruct al înţăleptei chibzuinţe al Măriei Voastre.

Totodată cu respect rugăm pe Majestatea Voastră de a încuviinţa ca sediul acestui aşezământ cultural să fie în Palatul Fundaţiunei Ferdinand."

Preşedinte,
Nicodim, Mitropolitul Moldovei

Director, *Prof. M. David*

Deasemenea s'a trimis o telegramă şi către d-l *Profesor D. Gusti*, Directorul General al Fundaţiunei „Principele Carol" Bucureşti, căruia i s'a adus preţioase laude în comitet, ca unui fiu prea ales al Iaşului.

„La prima adunare a Comitetului Regionalei Iaşi, vă exprimăm viile noastre mulţimiri pentru gândul cel bun ce a-ţi avut de a atribui şi Iaşului un aşa de fericit spor de activitate culturală".

Preşedinte,
Nicodim
Mitropolit Moldovei

Director, Prof. M. David.

M. S. Regele Carol II, a răspuns tot prin telegramă următoarele :

I. P. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei
Iaşi

Mulţumesc pentru frumoasele gânduri ce Mi le trimeteţi cu prilejul luării fiinţei regionalei Fundaţiunei Mele şi Vă urez spor la muncă pentru propăşirea ţăranului român."

Carol R

D-l Prof. D. Gusti, Director General al Fundaţiunei Culturale, a trimis pe rând următoarele două telegrame:

I. P. S. Nicodim
Mitropolitul Moldovei Iaşi

Mulţumesc din suflet pentru bucuria pe care Inalt Prea Sfinţia Voastră ne-a procurat-o îmbrăţişând şi binecuvântând crearea regionalei noastre pentru Moldova. Rog binevoiţi a transmite mulţumiri şi urări comitetului.

Profesor *D. Gusti*

Inalt Preasfinţiei Sale Mitropolitului Nicodim al Moldovei.

Maiestatea Sa a binevoit a aproba instalarea Regionalei Moldova în Palatul Fundaţiunei Regele Ferdinand urmând a determina încăperile cu Domnul General Balif. Respectoase omagii.

Profesor *Gusti*

2. **Stihuri omagiale**

Cu prilejul sărbătorirei împlinirei celor doi ani dela instalarea I. P. S. Mitropolit Nicodim, a apărut în ziarul *Opinia* următoarea poezie:

I. P. S. Mitropolit
al Moldovei
şi Sucevei

Doi ani de sfântă Păstorie,
Doi ani de binecuvântări;
Doi ani de multă vrednicie
Sau scurs întru cereşti cântări.

Reprezentant de vechi tradiţii
Ba fără seamăn cărturari,
Ai întărit stâlpii credinţii
Creind mereu suflete mari.

Norodul azi îngenunchează
Rostind în cor o rugăciune;
Moldova într'un glas urează:
Să ne trăieşti mulţi ani, Stăpâne!

Ana Ceicovschi-Ionescu

3 Febr. 1937.

3. Adevărul a fost înlocuit cu minciuna

de către acei cari au scris că P. C. Arhim. Valerie Moglan, Vicarul Sf. Mitropolii, n'ar avea licenţa în teologie.

Adevărul e acesta: P. C. Arhim. Valerie Moglan, Vicarul Sf. Mitropolii e licenţiat al Facultăţii de Teologie dela Universitatea din Cernăuţi. Apoi a studiat încă trei ani la universitatea din Paris, şi apoi a fost cinci ani misionar în America de Nord. *Licenţa în teologie şi-a trecut-o cu succes în anul 1922, în ziua de 20 Iunie.* Profesorii dela Cernăuţi îţi vorbesc cu mult drag sufletesc de studentul şi apoi de licenţiatul Arhim. Valerie Moglan.

Iată adevărul, pe cari unii vrăjmaşi ai cinstei şi ai adevărului au căutat să-l răstignească şi apoi să-l îngroape... dar el, totuşi, *învie.*

Din aceasta se poate trage concluzia cât sunt de adevărate şi celelalte neadevăruri scrise de fii..., de care vorbeşte Sf. Ioan evaghelistul la capitolul 8[44].

Veghevu

Dela comisiunea de apărători

Comisiunea de apărători bisericeşti compusă din: C. C. Preoţi: Gheorghe Petrovanu, Ion Andriescu şi Diacon I. Gheorghiţă s'a întrunit în ziua de 8 Ianuarie a. c. la cancelarea Sf. Mitropolii şi examinând cererea însoţită de actele necesare, a C. Preot Honoriu Filimon din parohia „Naşterea Maicii Domnului" (Săpunaru) Focşani, i-a acordat titlul de apărător bisericesc conform articolului 217 din Regulamentul de procedură al instanţelor disciplinare bisericeşti.

Comisiunea face cunoscut pe această cale că se va întruni din nou în cursul lunii Martie tot în acest scop.

C. C. preoţi din toate eparhiile Moldovei, Bucovinei şi Basarabiei, cari doresc a căpăta acest titlu se pot adresa Sf. Mitropolii din Iaşi, trimiţând şi actele cerute de lege prin chiriarhia respectivă.

I. Gh.

Din cărți și despre ele

1. *Arhiereul Dr. Veniamin Pocitan Ploeșteanu, Vicarul Sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei,* **Momente din viața și activitatea lui Melchisedec.** *Intre anii 1856—1861. București, 1936, 96 pag., 40 lei.*

Intotdeauna din lumină, lumină se transmite celor mai apropiați mai întăiu, și apoi, pe rând, până hăt departe... Ca și în simbolica fugă cu torța lampadoforilor, din antichitate care-și înmânau flacăra sacră din mână în mână, la fel se întâmplă și cu marile personalități ale neamului omenesc din orice ramură de activitate. Cât timp trăesc ei scânteiază de străluciri și în puternice învăpăeri luminează în admirația tuturor din generația lui... Insă, din momentul în care sufletul de viață pământească numai alimentează acea înflăcărare, și ultima limbă sufletească de foc, s'a înălțat către azurul îndepărtărilor, intrând în camara împărăției din țara de peste veac, totul se stinge și... generațiile cari urmează, lipsite fiind de acest stâlp de lumină cari a strălucit în ochii înaintașilor, trăesc doar numai în umbra unor amintiri, a unei lumini ce a fost odată... și nu peste mult chiar amintirea i-ar intra în cripta uitării, dacă nu s'ar fi întâmplat ca din acea lumină să se aprindă alte lumini, cari apoi în generația ei să mai înfățișeze lumină din lumină.

P. S. Arhiereu Dr. Veniamin Pocitan, Vicarul Sf. Patriarhii, ucenicul scump al Episcopului Melchisedec, a dat la lumina tiparului : *Momente din viața și activitatea lui Melchisedec, între anii 1856—1861*

Din ceeace cunoaștem noi până acum, se mărginea, mai pe larg numai cu privire la episcopatul acestui înțălept și bun păstor, ori numai în ceeace privește strălucita lui activitate științifică literară la Academia Română. Ne lipsea începutul activității publice a lui Melchisedec. Nu cunoaștem decât în linii foarte sumare, tocmai ceeace a constituit subsolul solid, baza puternică a acestei strălucite personalități bisericești. Și de mare importanță e aceasta, pentrucă numai pe fundamente puternice se pot înălța monumente trainice și pline de toată frumusețea.

Iată că, ceeace ne lipsea a venit să împlinească tocmai unul care îi cunoştea mai bine acest trecut, şi care din dragostea cea mare faţă de părintele lui sufletesc a luat osteneala în a ne înfăţişa începutul activităţii publice a lui Melchisedec, după ce în câteva articole din revista „Biserica Ortodoxă Română", ne arătase viaţa de şcolar în seminarul dela Socola. In lucrarea de faţă se cuprind următoarele momente din viaţa acestul ierarh :

I. Rector şi profesor la seminarul din Huşi ;

II. Deputat al preoţimei în divanul Ad-hoc ;

III. Ministru de Culte şi instrucţiune publică ;

IV. Membru în comisia pentru secularizarea averilor mănăstireşti ;

V. Membru în Consiliu superior de instrucţie. Aceste momente din viaţa lui Melchisedec sunt tot atâtea luminoase capitole din istoria Bisericii şi a Ţării noastre, pe care eruditul autor ni le-a prezentat în o bogată documentare şi foarte interesantă expunere. Primul capitol ne zugrăveşte învăţământul seminarial dela jumătatea veacului al XIX ; în al doilea capitol ni se înfăţişează rolul naţional al Bisericii noastre în marea problemă a primei noastre uniri ; în al treilea şi al patrulea, cum se înfăţişa politica bisericească din acel timp, ce urmări grave a avut pentru Biserica noastră această lipsă de tact al înţelegerii de a se face o înţăleaptă politică bisericească. Urmările neînţălegerilor lor, le-au suferit ei, le-a suferit şi încă le mai îndură Biserica, şi noi aceştia de astăzi. Cu părere de rău renunţ în a înfăţişa aceste două prea importante capitole. Şi 'nsfărşit în ultimul capitol se ocupă tot de problema instrucţiunii din acel timp.

Inchei această scurtă prezentare a acestei cărţi, cu mângâerea că cine va dori să cunoască aceste momente din viaţa şi activitatea lui Melchisedec, va avea de unde să le citească.

2. *Arhiereul Dr. Veniamin Pocitan, Arhierii vicari în Biserica ortodoxă românească, Vicarii arhiepiscopiei Bucureştilor, Mitropoliei Ungro-Vlahiei şi Patriarhiei Române, Bucureşti, 1937, 52 pg. 30 lei.*

Intocmai ca şi maestrul, la fel şi ucenicul, pe unde este, cercetează arhivele acelei instituţii. Episcopul Melchisedec între lucrări de valoare ne-a dat Cronica Huşilor şi a Romanului. P. S. Veniamin, cât a stat la Huşi, a scris, pe cât timpul ea îngă-

duit, despre: *Infiinţarea seminarului din Huşi*; *Metoacele Episcopiei Huşilor*; *Schitul Huşi*; *Schitul Mălineşti* (Vaslui); *Localul Seminarului din Huşi, Harta Eparhiei Huşilor* ş. a. l., iar acum ca Vicar al Sf. Patriarhii, deasemenea ne prezintă o sugestivă broşură, făcându-ne atenţi şi cunoscători asupra istoricului unei probleme de drept bisericesc şi românesc, a arhereilor vicari. In rezumat, dar cu un bogat aparat critic ne înfăţişează întregul istoric al acestei ramuri de conducători bisericeşti.

In partea adoua a broşurei, tratează în mod special despre Vicarii arhiepiscopiei Bucureştiului.

Atât în prima parte cât şi în a doua găsim preţioase cunoştinţi, mai ales cu privire la un însemnat capitol din istoria mitropoliei Ungro Vlahiei şi a Mitropoliei Moldovei, întrucât în prima parte tratează despre vicarii din Biserica ortodoxă romînă, iar în al doilea capitol despre vicarii arhiepiscopiei Bucureştiului, între cari se numără mulţi moldoveni.

Şi 'nsfărşit ţin să menţionez şi o altă lucrare a P. S. Veniamin Pocitan, care a fost dată la lumina tiparului, cam odată cu cele menţionate mai sus: *Istoria Mitropoliei Proilaviei* (Brăilei) *şi a vechei Episcopii a Hotinului.* Cu ilustraţii şi o hartă. Despre această lucrare vom vorbi în un număr viitor al revistei.

3. *Pr. C. Dron, Dinamica ortodoxă.*— O problemă de cultură naţională — conferinţă ţinută la Soc. „Tinerimea Română" în Martie 1936, 24 pag., 20 lei.

Bogatei activităţi administrative pe care o desfăşoară P. C. Preot Dron se adauga una tot pe atât de bogate activităţi literare şi ştiinţifică teologică. Nu e mult de când a tipărit cele două voluminoase lucrări cu privire la interpretarea Sf. Canoane, la care noi aşteptăm să-i urmeze al treilea şi poate şi al patrulea pentru a avea complet interpretate toate canoanele de un teolog român.

In broşura de faţă, înfăţişează publicului cetitor, o conferinţă pe care a ţinut-o la Tinerimea Română. Găsim că a făcut foarte bine că a tipărit această conferinţă cari însumează în ea o luminoasă şi vitală problemă a Bisericii noastre şi pe care autorul pe drept a numit-o, o dinamică problemă a ortodoxiei. In ea găsim o luminoasă orientare creştinească către o politică bisericească a unei culturi naţionale. Multe sunt gândurile şi sănătoasele ra-

ţionamente pe care ar fi să le rezum din această conferinţă, dar las pe cetitori să şi-le însuşească în desvoltarea lor, eu voiu căuta să înfăţişez numai o latură acelor expuse în conferinţă, pe cari am găsit-o foarte interesantă.

Părintele conferenţiar dorind mai întâiu să explice cuvântul „*cultură*" „la auzul căruia toţi suntem dispuşi a ne scula în picioare şi a ne închina cu respect", mai înainte de orice, se întreabă pe bună dreptate; care e explicaţia că, cuvântul „*cultură*" care vine dela latinescul *cultura* care înseamnă munca pământului, şi tot acest cuvânt e folosit prin anologie pentru cultura spiritului? Conferenţiarul voeşte să arate că aici nu e vorba de o simplă transpunere depe un plan pe altul, de o anologie; cultura pământului—cultura spiritului, ci de ceva cu mult mai adânc.

Observaţi întâi că vorba *cultură* se înrudeşte prin rădăcina ei cu cuvântul *cult*, care la prima vedere se referă la o noţiune cu totul străină de cea dintâi. *Cultul*, e cinstirea pe care o dăm lui Dumnezeu... Ce legătură poate fi între aceste două cuvinte care se referă la noţiuni atât de deosebite, dar, care totuşi au aceeaş rădăcină? Vom înţălege dacă vom face o mică excursiune în antichitate...

Legătura strânsă dintre cele două concepţii: cultul pentru strămoşi şi pentru zeii cari ocrotesc ogorul şi lucrarea ogorului însuşi, a făcut ca ambele noţiuni să fie numite cu acelaş nume: *cultus*, *cultură*..... „Intre aceşti zei şi pământ, oamenii antichităţii vedeau un raport misterios" zice Fustel de Coulanges. Dintru început deci cuvântul *cultură* avea două senzuri strâns legate unul de altul, după cum şi noţiunele la cari se referau erau nedespărţite în mintea, în sufletul şi în practica vieţii lor. *Cultura unui popor este deci înainte de toate religia lui şi tot ceeace-i poate da pentru educaţie, religia lui.....*

... A pătrunde misterul de aici şi de dincolo însemnează a munci, a cerceta, a trage încheieri pentru viaţă, sau, în alte cuvinte înseamnă a te instrui. Şi iată cum dela *cult* şi *cultură* în semn de cinstire dată lui Dumnezeu, ajungem la cultură în senz de educaţie şi instrucţie, dată oamenilor, cari sunt făpturile lui Dumnezeu. Şi iată cum religia, pentru care cultul este o expresie văzută, ajunge să fie nu numai o anumită înclinare a sufletu-

lui, ci motiv de pietate, educaţie şi instruire a pornirilor omeneşti, adică isvor de cultură". (passim 4-7).

După această prea interesantă introducere, cetitorii sunt călăuziţi în însăşi materia subiectului, această importanţă şi distincţie în tratare, oricine o poate judeca după frântura pe care am prezentat-o. Cetiţi şi vedeţi.

4. *Horia-Petrescu, Unde-i iubire, acolo e Dumnezeu*. Piesă teatrală în două tablouri, după povestirea lui Leon Tolstoi, Editura „Izvoraşul" Bistriţa-Mehedinţi, Preţul 8 lei.

Această povestire prea frumoasă a tradus-o I. P. S. Mitropolit Nicodim şi e tipărită la Sf. Monastire Neamţu.

5. Anuarul Liceului „Petru Rareş" Piatra Neamţu — anul 1934 — 35, — In memoria Prof. Ion Negre. Acest anuar e alcătuit din o seamă de frumoase şi interesante studii în legătură cu regiunea judeţului Neamţu. El are următoarea tablă de materie: Constantin Turcu, In memoria prof. Ion Negre (se publică fragmentul inedit: Cum am învăţat carte); Radu Vulpe, Cercetări arheologice la Horodiştea; C. A. Stoide, Ştiri nouă despre m-rea Runcu; Victor Andrei, Evoluţia teritorială a ţinutului Neamţu; Hor. Mihailescu, Cuvinte şi expresii care se nasc şi mor; Dimitrie Hogea, I. L. Carageale la Piatra Neamţu; Preot C. Matasă, Ţinutul Neamţu cu o sută de ani în urmă; Al. Grigorovici, O vizită domnească la Piatra Neamţu în 1866; P. Gheorgheasa, Hramurile în cultivarea şi păstrarea unităţii credinţei şi a neamului; V. Ghiţescu, Contribuţiuni nouă la istoricul liceului; C. A. Stoide şi Constantin Turcu, Documente şi registre din ţinutul Neamţului — secolul XVII. In numărul viitor al revistei voiu căuta să înfăţişez câte ceva din acest anuar, şi îndeosebi din articolul foarte interesant al d-lui P. Gheorgheasa.

Veghevu

Mulțumiri publice

Mitropolia Moldovei, aduce mulțumiri publice Domnului Ministru Victor Iamandi, care a bine voit a dona din partea ministerului suma de 10.000 lei, ca ajutor pentru construirea casei parohiale din parohia Drislea jud. Botoșani.

*
* *

Mitropolia Moldovei și Sucevei aduce mulțumiri publice următoarele persoane, cari au binevoit a dona Bisericii Sf. Ștefan din Iași, diferite odoare de preț, precum urmează:

1) D-nei Profira Nichițelu, o icoană a Sf. Invieri, de argint pentru iconostas, în valoare de 1500 lei;

2) D-nei Zamfira, un chivot de argint pe Sf. Masă de 2000 lei;

3) D-nei Elena Vasiliu, un ceas pendulă pentru Biserică, de 2500 lei;

4) D-nei și D-lui Constantin și Maria Iosub, o pereche cununii de argint, în valoare de 1000 lei;

5) D-nei și D-lui Ana și Mihai Maior pentru una Evanghelie, legată în piele și pânză, ediția 1928, în valoare de 900 lei.

6) D-nei și D-lui Ecaterina și Iordache Mititelu, pentru una Dveră la ușile împărătești, cu chipul Mântuitorului, brodată cu matasă, în valoare de 5000 lei;

7) D-nei şi D-lui Maria şi Ioan Juglan, pentru una faţă pe Sf. Masă de catifea, în valoare de 2500 lei ;

8) D-nei şi D-lui Victoria şi Vasile Macriade, pentru o faţă pe masă Sf. Masă de catifea, cu motive naţionale, în val. de lei 2500 ;

9) D-nei şi D-lui Aglaia şi Gheorghe Matei pentru un acoperemânt pe analog de catifea, în valoare de 800 lei.

RECTIFICARE

In cuvântarea d-lui Traian Bratu, rectorul universităţii din Iaşi, publicată în Nr. 12 din Decemvrie 1936, al revistei noastre, s'au strecurat două greşeli de tipar :

1. In loc de *Dumnezeu nemuritor*, dela pag. 480, rândul 24, se va ceti *Dumnezeul neamurilor* ;

2. In loc de *greutăţile noastre actuale*, dela pag. 483 rândul 2, se va ceti *graniţele noastre actuale.*

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția III, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei.*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc , *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui.—Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim împreună cu d. I. D. Ștefănescu profesor la universitatea din Paris și Bruxelles.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 12 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 20 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma trează* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptatea Lui* „ „ . . 35 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Jos beția* „ „ . . 6 „
15. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
16. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 12 „
17. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ . . 26 „
18. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
19. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
20. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
21. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
22. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
23. *Viața Sf. Grigorie Teologul* „ „ . . „
24. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . 5 „

N. B. Toate lucrările menționate se pot comanda direct la Editura Mânăstirii Neamțului. La comenzile dela 200 la 1000 lei, se acordă un rabat de 20%, iar dela 1000 lei în sus 25 la sută.

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

V. A. Gheorghiță 1932

ANUL XIII M A I 1937 Nr. 5

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Arhimandrit PARTENIE CIOPRON
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul VASILE GH. VASILACHE.

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Din nou biruitor	**Miron Patriarhul României**
Prăznuirea Sf. Sărbători la Mitropolia din Iași . .	**Diac. N. Cosma**
După Paște	**Arhim. Scriban**
Comunicatul Sf. Sinod cu privire la noul cod penal .	* * *
Două constatări triste	**Pr. N. Ghorghiu**
Pe margini de cărți	**Ierom. Vasile Vasilache**
Vizite canonice nevestite	**Veghevu**
Tabloul de ranguri bisericești acordate Proistoșilor acestei eparhii	* * *
Note: *1. Arhiva Mitropoliei Moldovei; 2. O telegramă și un răspuns; 3. Vizite de episcopi; 4. Activitatea moral-religioasă la Botoșani* . . .	**Veghevu și Pr. Mircea Dimitriu**
Mulțămiri publice pentru restaurarea Catedralei Mitropolitane	* * *

Institutul de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ — Iași

ANUL XIII MAI 1937 Nr. 5

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

O minunată pastorală*)

Din nou biruitor

In Cesareea lui Filip, Mântuitorul a spus Apostolilor săi şi în deosebi lui Petru, că „nici porţile iadului nu vor birui Biserica sa, zidită pe piatra credinţei" (Matei XVI, 18).

De aproape două mii de ani, puterile întunericului dau mereu asalt învăţăturii creştine, dar — în loc s'o înăbuşe — ea se răspândeşte tot mai mult.

In timpul din urmă comunismul biruind în Rusia, s'a părut multora, că Biserica lui Christos se clatină în temeliile ei. Era însă numai un vânt trecător, căci de atunci încoace ideea creştină reînvie cu atâta putere în toate ţările, încât se surpă nu Biserica lui Christos, ci capiştea hulitorilor ei. Christos este din nou biruitor! Reînviorarea creştină în ultimii ani este semnul vădit, că ceeace a

---

*) De Sf. Paşti ale anului acestuia, ca şi în ceilalţi ani, s'a descris cu amănunte bucuria primăverii... verdeaţă, flori, ciripit de păsărele, zumzet de albine... şi s'au citat până la abundenţă cântările Invierii, sau ale Patimilor, din cari apoi s'au diluat concluzii bogate în orizonturi îndepărtate... vorbe şi vorbe de zile mari! Probabil că, fiind anotimpul neculegerilor de roade, deaceea ne-am ales numai cu umbrele unor bogate înfrunziri.. Cu bucurie dăm şi de o floare! In această pastorală, ce n'a fost dată ca pastorală, ci numai ca un cuvânt festiv, în mic, ca într'o floare e concentrată atâta fineţă, atâta parfum, atâta senz creştin şi un învăţământ atât de sănătos... (N. Red.)

spus Mântuitorul în Cesareea lui Filip este un adevăr, care rămâne veşnic, după cum veşnică este împărăţia cea întemeiată de El.

Români! Alipiţi-vă tot mai tare de Biserica părinţilor voştri şi rămâneţi între cei mai buni creştini din lume, cum au fost dela început înaintaşii noştri.

MIRON
Patriarhul României

Prăznuirea Sf. Sărbători la Mitropolia din Iaşi

Al doilea hram al sf. Mitropolii a Moldovei este Sf. Gheorghe. Acest hram a fost al Mitropoliei vechi şi se păstrează şi la Mitropolia nouă. Anul acesta, întâmplându-se să cadă Sf. Gheorghe în Vinerea penultimei săptămâni a Postului Mare şi întrucât tipicul cel mare al Bisericei noastre spune: „de se va întâmpla să cadă vre-o sărbătoare într'o Miercuri sau Vineri din primele şase săptămâni ale Postului Mare, atunci se va săvârşi Liturghia Mai-Înainte-Sfinţită", la Mitropolia Moldovei s'a procedat întocmai. S'a oficiat Liturghia Mai-Inainte-Sfinţită a Sf. Grigore Dialogul.

Sfânta slujbă a fost săvârşită de Înalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim şi tot soborul Catedralei. Această Sf. Liturghie prin felul cum e aranjată, prin cântările şi rugăciunile ei, prin misticismul ei, impresionează în mod deosebit pe credincioşi. A fost un rar prilej de sărbătoare, când credincioşii au putut să vadă această impresionantă Sf. Liturghie, săvârşită de un arhiereu.

* * *

In preziua Duminicii Floriilor, în Sâmbăta lui Lazăr, s'au adunat şcolile din oraş şi toţi preoţii din Iaşi, în frunte cu protopopii, la biserica Barboi, de unde au luat Sf. Cruce şi Icoana Mântuitorului, pornind apoi în procesiune spre Sf. Mitropolie.

Cortegiul era urmat de o mare mulţime de credincioşi cu stâlpări în mâini.

La poarta Sf. Mitropolii, procesiunea a fost întâmpinată de către P. C. Arhim. Valerie Moglan, secondat de clerul catedralei. Apoi procesiunea s'a oprit în faţa bisericei, unde s'a citit Evanghelia, după care P. C. Arhim. Vicar Valerie Moglan a vorbit credincioşilor, veniţi din tot oraşul, despre însemnătatea acestei procesiuni.

A doua zi, Duminica Floriilor, a slujit I. P. S. Mitropolit Nicodim şi P. C. Valerie. Predica zilei a fost rostită de către Arhim. Partenie Ciopron, evidenţiind în largă măsură, însemnătatea acestei sărbători. Cu venirea serei, clopotele au anunţat începerea deniilor, prilej de reculegere şi gândire mai adâncă la Patimile Celui ce a sdrobit moartea.

Deniile s'au săvârşit în fiecare seară cu evlavia cuvenită.

Joi seara, s'au citit cele douăsprezece evanghelii şi s'a scos Sf. Cruce, de faţă fiind I. P. S. Mitropolit Nicodim. Vineri seara s'a oficiat Prohodul Mântuitorului de I. P. S. Mitropolit şi soborul, în prezenţa autorităţilor civile şi militare ale Iaşilor şi a unui număr mare de credincioşi. In sunetele clopotelor, în cântecul corului şi a slujitorilor, în emoţia creştinilor prosternaţi, Iisus, Mântuitorul lumei, merge la mormânt. Cucernicia, unită cu impresia de jale e zugrăvită pe chipul tuturor.

* * *

E ora unsprezece noaptea. Uu dangăt liniştit, cu nuanţe de pedală, străbate văzduhul până la cerul înstelat şi se împrăştie în aerul cald, primăvăratic. El înştiinţează pe creştini să vină la biserică, pentru a sărbători cea mai mare sărbătoare a creştinătăţii. Catedrala, slab luminată, devine neîncăpătoare pentru mulţimea credincioşilor, în timp ce în curtea bisericei aşteaptă ieşirea cu Învierea o mulţime şi mai mare. Ora douăsprezece se apropie şi începerea slujbei e aşteptată cu emoţie. Glasul I. P. S. Mitropolit întrerupe tăcerea cu cuvinlele: *„Veniţi de luaţi lumină"*. Sute de făclii se aprind, bucuria creşte în inimile tuturor, căci momentul aşteptat cu nerăbdare timp de şapte săptămâni a sosit. Slujitorii în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicodim ies afară ca să a-

nunţe tuturor momentul Invierii Domnului. Armonia clopotelor, cântecul preoţilor şi sunetele muzicilor militare duc departe refrenul cuvintelor: *„Hristos a înviat"*. Se reintră apoi în biserică şi slujba bogată şi maestoasă a Invierii continuă în aceeaş atmosferă de cucernicie, bucurie şi laudă lui Dumnezeu. In zori, când secera lunii apăru pe cer, slujba se sfârşi şi creştinii reînălţaţi sufleteşte, cu anaforă şi făclii aprinse, străbat străzile oraşului, ducând spre casele lor acelaş suflu de bucurie şi piozitate.

O zi caldă, senină şi cu soare strălucitor salută prima zi de Paşti. E zi de bucurie pentru toţi, pentru mic şi pentru mare, pentru tânăr şi bătrân.

La ora două, în catedrala măreaţă a Mitropoliei, se începe slujba vecerniei. I. P. S. e primit în uşa bisericii de către slujitori şi e îmbrăcat, în faţa uşilor împărăteşti. Fapt deosebit şi care simbolizează bucuria tuturor neamurilor creştine ale pământului, e citirea Evangheliei în zece limbi. Slujba s'a încheiat prin o răsplătire merituoasă de către I. P. S. Mitropolit, a preoţilor N. Hodoroabă, Gr. Constantinescu şi Vespasian Vasiliu, conferindu-li-se rangul de Econom Stavrofor.

Preoţii au urat apoi mulţi ani I. P. S. Mitropolit Nicodim.

A doua zi de Paşti, a slujit P. C. Arhim. Valerie, înconjurat de patru preoţi şi diaconi. O predică impunătoare, redată în formă aleasă şi ascultată cu mult interes de către credincioşi, a fost ţinută de Ierom. V. Vasilache, directorul cancelariei mitropolitane. Sărbătorile Invierii au fost încheiate prin slujba din Duminica Tomii. Intâmplându-se ca P. S. Gherontie, episcop al Tomisului, să fie în vizită la I. P. S. Mitropolit, a oficiat serviciul divin. Credincioşii adunaţi au avut ocazia şi în acea zi să audă şi să vadă o slujbă arhierească, săvârşită deasemenea cu multă cucernicie.

Sărbătorile Paştelor să ne fie totdeauna un prilej de bucurie creştinească şi de reînviere a Mântuitorului Iisus Hristos în inimile noastre.

Diacon N. Cosma

DUPA PAȘTE

I.

Ce am cules ?

După orice grea încordare, trebuie să te întrebi ce ai dobândit ? Aşa şi cu Paştele. Acum a trecut. După toată pregătirea, la care fiecare ne-am supus, pentru a primi cu cinste Sfânta Prăznuire, cu dreptul este să ne întrebăm : Şi ce am ales din toată această silinţă ?

Am fi ales mult, dacă pregătirea ar fi fost şi sufletească. Dar cei mai mulţi s'au silit să-şi aibă o masă cât mai încărcată, o veselie cât mai deplină, prin întâlnirea cu rudele, cu prietenii la mâncare şi băutură.

Din acestea însă cu ce te poţi alege ?

Cu ce aduce totdeauna trecerea măsurii în această privinţă : cu ameţeli, îmbuibări şi îmbolnăviri. Deci îndestularea de soiul acesta numai de cinste pentru om nu se poate numi şi numai de laudă pentru sărbători nu poate fi.

Altceva de ar mai fi, pentruca să putem vorbi de o fericită urmare a sărbătorilor ! Vedem şi de aceasta, dar deocamdată să isprăvim cu ce este de spus despre înveselirea prin masa bogată.

Este la locul ei şi aceasta, numai dacă omul nu-şi perde firea şi-şi ţine rânduiala cuviincioasă a cumpătării. Sărbătorile fiind prilejuri de veselie firesc este ca rudele şi prietenii să se vadă şi să guste împreună clipele fericite ale marilor zile. Că starea aceasta este îndreptăţită, că este de dorit, vom înţelege, când vom lua lucrurile mai departe.

I să ne închipuim că la zile aşa de mari, omul rămâne singuratec ori numai cu puţini, la o masă ca de toate zilele, fără nimic deosebit. Parcă ar lipsi ceva. Indată ar simţi că este o stare mai pre jos de ce se cuvine sărbătorii.

Paştele, Crăciunul cer tresăltarea lor. Ea se rosteşte şi în veselia unei mese mai încărcate şi a unor întâlniri mai zgomotoase.

Chiar oamenii cei mai înfrânaţi şi mai lepădaţi de lume simt nevoia aceasta. Astfel, în peninsula Sfântului Munte, se află

multe văgăuni, cu locuri pustii şi sălbatece. Acolo îşi găsesc culcuşul feluriţi pustnici, care sălăşluiesc acolo în locuri tăinuite, străini de lume, stând numai în faţa lui Dumnezeu şi a zidirii lui.

Trece anul întreg şi ei nu se văd cu nimenea. Numai cerul sus, peatra muntelui sub picioarele lor şi marea jos. Incolo nimic.

Dar vine Paştele. Atunci pustnicii înşişi simt că trebuie să iasă pe o clipă din pustnicia lor.

E Praznicul Invierii. Inima se umflă de simţiri deosebite. Poţi să le închizi numai în inima ta? Să nu te afli în tresăltarea veseliei tuturor?

Pentru aceasta pustnicii ies din văgăunile lor, se scoboară spre vale, unde se află marile mânăstiri. Iau parte la slujba Invierii, se îndestulează şi ei la ospăţul praznicului de Paşte, iar apoi îşi iau toiagul spre vechea pustnicie, până la anul viitor.

Această faptă se înţelege că grăieşte ceva: că Paştele trebuie gustat în veselie frăţească.

II.

Singur la Paşte

O! ce trist este când omul se află singur, când îl descoperi într'o aşa stare la zile aşa de mari! Eu privesc an cu an această stare şi mi se strânge inima.

In seara fiecărei zile întâi de Paşte sau Crăciun, mă duc să cinez la un prieten. E masă mare, cu toţii ai casei lui. Are familie numeroasă şi toţi se adună de sărbători. E tocmai starea firească a acestor zile.

Când mă duc într'acolo, drumul meu trece totdeauna prin Pasagiul Vilacros. Venind dinspre strada Doamnei, totdeauna privesc în pasagiu spre dreapta. Se afla acolo o cafenea-ospătărie. In astfel de seri de Paşte sau Crăciun, încăperea e totdeauna goală. Un chelner moţăie pe un scaun. Câte un bătrânel stă la masă şi îmbucă ceva.

E zi mare şi totuşi omul singur. Nimenea cu el, nimenea pentru el. Aceiaşi cină ca în toate zilele. Niciun gând de schimbat cu nimenea.

Mai este acesta Paşte ori Crăciun ? Ţi-e jale.

Şi anul acesta am avut aceiaşi privelişte, trecând pe lângă cafeneaua din pasagiul Vilacros, în seara zilei întâia de Paşte. Afară de celce-şi înghiţea cina sa tăcută, la altă masă, mai erau vreo 3 inşi care jucau la cărţi.

Dar erau numai ei în toată încăperea, la lumina slabă şi apăsătoare, cu chelnerul care moţăia, fiindcă nu avea pe cine sluji.

Vai ! ce trist Paşte ! departe de veselia unei familii, de inimile pline, prin gândul că e ziua Paştelui !

Iaca de ce cu dreptul este ca aceste zile să fie însoţite şi de mesele mai bogate şi de întâlnirile mai însufleţite. Nu e împotriva serbării a ne desfăta astfel şi trupeşte, păstrând toată cuviinţa şi înfrânarea. Acestea se pot împăca foarte bine cu o astfel de desfătare trupească, iar ziua praznicului e ţinută în toată cinstea ei.

III.

Pregătire sufletească

Oricât această stare e îndreptăţită, dar dacă toată pregătirea s'ar mărgini numai la întâlnirile vesele, ele n'ar putea aduce altă roadă decât acea a unei plăceri de o clipă, atâta cât ţine ospăţul. De altfel, ce ar putea urma mai deosebit din belşugul unei mese ?

Paştele şi Crăciunul însă nu vin numai cu atâta. Ele vin cu moşteniri ale lor din vechi, cu croieli mai proaspete ale zilelor noastre.

In ce priveşte moştenirile din vechi, omul care ţine datina şi-o are pe aceia de a se duce la biserică în aceste zile. Acolo se întâlneşte cu mulţi cunoscuţi. Gustă cu toţii duhul serbării. Intâlnirea este duhovnicească, revarsă asupra sufletului îmbunări şi înduioşări, prin care omul duce acasă, la ospăţul trupesc, şi adaosul acesta mai înalt duhovnicesc.

Alţii însă se pregătesc şi mai adânc. Se spovedesc şi împărtăşesc. Se pun în rânduiala sufletească cu Dumnezeu. Vor să păşească spre serbare curaţi şi împăcaţi.

Dintr'o asemenea pregătire, se înţelege că cineva alege mai

mult. Când priveşte la capătul serbărilor, nu este numai ca cel ce a mâncat şi a băut, ci se găseşte într'o stare mult mai înălţată.

Deci, când ne gândim la fericita urmare a sărbătorilor, la aceştia trebuie să ne gândim, la ceiace nu şi-au mărginit pregătirea numai la veselia trupului, ci încă şi la cea sufletească.

Noi trăim însă în ziua de azi şi o nouă încercare de a spori veselia sărbătorilor, pe cari n'au gustat-o strămoşii noştri. Este vorba de multul scris creştinesc care se revarsă de sărbători. Ziarele şi alte soiuri de tipărituri se iau la întrecere de a da bucăţi de cetire pentru Paşte sau Crăciun. Fiecare cumpără un ziar-două. Ele sunt mult mai încărcate ca de obicei şi, cu toate că nu au numai bucăţi de sărbători, dar au şi destule scrise anume pentru sărbători.

IV.

Cetim de sărbători?

Este şi aceasta un soi de pregătire. Dacă tot omul ar ceti în aceste zile 4—5 bucăţi sănătoase, dacă prin ele gândul creştinesc ar stărui mai îndelung în sufletul său, iată că am putea vorbi de o pregătire sufletească pe calea scrisului şi ar fi atunci locul să ne întrebăm: Care este urmarea atâtor bucăţi însufleţite? Nu-i aşa? dacă omul se ajută cu ele, dacă ziarele îl copleşesc cu multele lor foi, dacă ele îl îmbie spre atâtea cetiri duioase, din atâta cetire, el trebue să iasă un adevărat burduf de învăţături ale Paştelui şi Crăciunului.

Ar fi foarte de dorit să fie aşa; ar fi un lucru foarte vrednic ca sărbătorile să aibă asemenea încheieri. Atunci cu toată dreptatea s'ar cuveni să te aştepţi ca oameni în adevăr, să isprăvească sărbătorile bine căptuşiţi cu învăţături duioase şi sfinte.

Nu va tăgădui nimenea că piaţa scrisului de sărbători e foarte încărcată. Oricine trebuie să se aştepte ca, după atâta ploaie de bucăţi creştineşti, sufletele să iasă din sărbători frumos înoite şi cu un mare spor de însufleţire.

Firesc este să fie aşa. E cu putinţă ca atâtea maldăre de scris creştinesc să treacă fără urme? De aceia cu tot dreptul este să ne întrebăm: Şi ce-au ales cetitorii din atâtea articole? Dacă dela pregătirea pentru îndestularea trupească nu ne putem

aştepta la cine ştie ce, ba dimpotrivă, trebuie să dobândim prin pregătirea sufletească ce nu putem avea de dincolo.

Dar această pregătire ni se dă deagata, ne este făcută, de alţii, fiindcă ziarele scriu cu duiumul bucăţi de sărbători. Ei, se vede urmarea atâtor cetiri?

Răspunsul este că, pentru a avea o asemenea urmare, trebuie să fie nu numai articolele de sărbători, ci şi cetirea lor. Ostenitorii condeiului zilnic se grăbesc să împodobească foile lor cu ce socotesc ei mai bun ca gânduri de sărbători, dar au oare şi răspunsul cetitorilor? Cetesc ei astfel de articole?

Aici este cheia întregii acestei cercetări. Semănătură poate fi, dar dacă ea cade pe peatră seacă, nu poate rodi. Dacă cetitorii vor privi toate bucăţile de sărbători, ca marfă de umplutură şi nici nu se uită la ea, dacă obosesc iute, îndată ce aruncă ochii pe ea, nu are ce răsări din toate această osteneală. Va rămânea pe ogorul sărbătorii tot numai singura pregătire trupească, iar toată cealaltă va fi sunet care se perde în depărtări.

V.

Sărbători nefolosite

Aceasta poate fi o adevarată jale a sărbătorilor. Dacă omul nu culege din ele decât numai îmbuibări, iar sufleteşte nici nu se gândeşte să guste câteva rânduri de sărbători, atunci le încheie cu pagubă sau macar fără urmări simţite şi alese. N'ar fi trebuit însă să fie aşa. Sărbătorile se cuvine să fie mari prilejuri, din care omul iese întinerit sufleteşte. Pentru ele trebue scris cu toată inima, pentruca să ai ce da de sorbit cetitorilor, iar lui să ai ce-i cere.

Ar fi potrivit să prindă între noi un nou obicei: acela de a ne întreba: Ei, ce-ai cetit de sărbători? Ce zici de noua *Viaţa a lui Iisus* de *François Mauriac*? ce zici de cutare articol din cutare ziar? Ia să ceteşti art. lui *Gala Galaction* din *Curentul*, ori din *Dimineaţa*; ia să-l ceteşti pe al lui *Corteanu* din *Argus*, ia să-l ceteşti pe al lui **Leontin Iliescu** din *Universul*, ia să-l ceteşti pe al cutăruia din *Epoca*!

De ar străbate între noi astfel de obiceiuri, poate că scrisul

de sărbători ar începe să fie căutat. Dar așa cum este, avem chiar mărturisirea unui ziarist că articolele de sărbători nu se cetesc. Este vorba de d. *Sergiu Milorian*, care scrie în *Gazeta* de Paște că art. de sărbători nu le cetește nimeni.

Dar, odată cu aceasta face și mărturisirea că aceste articole nici nu sunt scrise cu tragere-de-inimă, ci de umplutură, fiindcă trebuie să scrii ceva de sărbători.

Dacă însă nici ziaristul nu scrie cu gândul că face un lucru de temei, cu atât mai puțin te poți aștepta ca lumea să te cetească.

Tot acolo, d. *George Adrian* scrie despre „indiferența arătată cronicilor ocazionale".

Aceste mărturisiri însă ne spun lucruri triste: că tot scrisul de sărbatori fâlfăie în vânt. Umple paginile, dar atât.

Atunci urmează că numai burduf nu iese cineva din atâta scris al Paștelui. Te-ai aștepta să fi prins ceva din atâta sumedenie de articole. Ar urma ca de aici să tragi nădejdea unei bune scuturări sufletești. Dacă aceasta nu e, păcat că rămân numai îmbuibările.

Totuși ce este rău poate fi mai bine. Să se puie suflet la scrisul de sărbători, să nu fie numai umplutură, pe de altă parte, să-l pomenim între ai noștri, și atunci poate că vom avea dreptul să ne așteptăm de a vedea pe oameni că au ieșit burduf de gânduri sfinte din atâta cetire aleasă. E un pas care s'ar putea face.

Arhim. Scriban

Comunicatul Sf. Sinod

asupra laturilor din noul cod penal „REGELE CAROL II", cari interesează și clerul

Abuz de putere

Art. 245.—Funcționarul public care, uzurpând o atribuțiune, sau abuzând de puterea sa legală, sau depășind limitele competenței sale, ori nesocotind sau violând formalitățile prescrise de

lege, ori abătându-se în orice alt mod dela îndatoririle inerente funcţiunii sale, săvârşeşte un act pe care legea nu-l consideră infracţiune, în scopul de a procura cuiva, pe nedrept, vre-un folos sau de a-i cauza o păgubire de orice fel, comite delictul de abuz de putere şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela şase luni la doi ani şi interdicţie corecţională dela 1 la 3 ani.

Aceeaşi pedeapsă se aplică şi atunci când faptul se săvârşeşte în scopul de a constrânge pe nedrept o persoană, să facă, să comită sau să sufere ceva.

Tentativa se pedepseşte.

Abuz de autoritate

Art. 246. — Funcţionarul public care, fără just motiv, face uz de forţa armată, întru cât acest fapt nu ar constitui o infracţiune mai gravă, sau în urma lui nu s'ar fi produs vre-o infracţiune mai gravă, comite delictul de abuz de autoritate şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani şl interdicţie corecţională dela 1 la 3 ani.

Abuz de încredere.

Art. 537.—Acela care, având în posesia sa sau detenţiunea sa sub orice titlu, un lucru mobil al altuia şi-l însuşeşte sau dispune de el, pe nedrept, ori refuză de a-l restitui, comite delictul de abuz de încredere şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 6 luni la 3 ani, amendă dela 2000 la 5000 lei şi interdicţie corecţională dela 6 luni la un an.

Acţiunea penală se poate pune în mişcare numai prin plângerea prealabilă a părţii vătămate

In cazul când lucrările sustrase sau sumele risipite vor fi restituite sau depuse, ori prejudiciul va fi integral reparat, până la pronunţarea hotărârii definitive, acţiunea penală se stinge.

Art. 538.—Pedeapsa este închisoarea corecţională dela 1 la 5 ani, amenda dela 2000 la 10.000 lei şi interdicţia corecţională dela 1 la 3 ani, când abuzul de încredere s'a săvârşit: 1. de către o persoană din serviciul sau din intimitatea celui lezat, cu excepţia rudelor; 2. de către o persoană căreia, datorită profesiunii sau îndeletnicirii sale, permanente sau temporale, publicul îi încredinţează lucruri; 3. asupra unor lucruri încredinţate în

împrejurările prevăzute de art. 525, punctul 2 lit. a) şi punctul 5, lit. b).

Dispoziţiunile art. 537 alin. 3, nu sunt aplicabile în cazurile prevăzute de punctele 2 şi 3 de mai sus.

Abuz de putere spirituală

Art. 349.—Orice preot, călugăr sau predicator al unui cult, care în adunările credincioşilor sau cu ocazia slujbei sale religioase, rosteşte o cuvântare prin care ameninţă pe credincioşi cu pedepse spirituale, dacă se vor supune autorităţilor sau legilor, ori le acordă sau trimite beneficii spirituale, dacă nu se vor supune, sau care leagă prin jurământ, luat individual sau colectiv, pe enoriaşi să urmeze anumite credinţe politice, comite delictul de abuz de putere spirituală şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 6 luni la 2 ani când instigarea n'a fost urmată de efect, iar dacă a dat naştere la nesupunere, se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 2 ani.

Când această nesupunere a condus la o rebeliune, ce ar da loc la aplìcarea de pedepse mai aspre, în contra unuia sau mai multor dintre culpabili, ministrul cultului se pedepseşte cu aceleaşi pedepse.

Art. 350.—Pedeapsa prevăzută de art. 349 se aplică ministrului cultului şi în cazul când delictul de mai sus s'a comis prin scris, sub formă de instrucţii pastorale, sau prin răspândirea de publicaţiuni.

Adulter

Art. 445.—Ori care dintre soţi, ar avea relaţiuni sexuale în afară de căsătorie, comite delictul de adulter şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela o lună la 1 an, iar dacă relaţiunile culpabile continuă şi după deschiderea acţiunii penale, pedeapsa este dela 6 luni la 2 ani.

Aceiaşi pedeapsă se aplică şi complicelui.

Acţiunea penală nu se poate pune în mişcare decât numai după plângerea prealabilă a soţului inocent.

Soţul inocent poate cere oricând în cursul procesului stingerea acţiunii penale, precum şi după darea hotărârii definitive, stingerea pedepsei, dacă soţii consimt a relua viaţa în comun.

In acest din urmă caz, complicele condamnat nu e apărat de pedeapsă.

Probele care pot fi aduse pentru dovedirea adulterului sunt numai flagrantul delict şi acelea care rezultă din scrisori sau alte scrieri ce emană dela soţul urmărit.

Acţiunea penală se stinge şi în caz de moarte a soţului care a făcut plângerea şi în caz de anulare a căsătoriei soţului culpabil.

Nici o urmărire nu se poate face dacă faptul s'a comis după îndemnul sau încurajarea celuilalt soţ, sau dacă viaţa conjugală era întreruptă în fapt şi soţii trăiau despărţiţi.

Ameninţare

Art. 494.—Acela care, într'un mod susceptibil de a alarma, ameninţă o persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau cauzarea unui prejudiciu, întru cât faptul nu ar constitui o infracţiune mai gravă, comite delictul de ameninţare şi se pedepseşte, la plângerea părţii vătămate, cu închisoare corecţională dela 1 la 6 luni.

Pedeapsa este închisoarea corecţională dela 1 la 5 ani, în următoarele două cazuri :

1) Dacă ameninţarea este însoţită de o cerere pentru depunerea unei sume de bani sau a oricărei alte valori în anumit loc sau timp ; 2) Dacă este însoţită de semne simbolice sau alte mijloace, spre a face să creadă că ameninţarea vine din partea unei puternice asociaţii secrete, adevărate sau închipuite ; 3) dacă se ameninţă cu moartea, cu vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii, ori cu incendiu ;

4) Dacă infractorul a simulat prin orice mijloc o calitate oficială sau a întrebuinţat un ordin falsificat a unei autorităţi publice ;

5) Dacă ameninţarea s'a făcut de o persoană travestită sau mascată ;

6) Dacă ameninţarea s'a făcut cu arme.

Arestare ilegală

Art. 272.—Funcţionarul care, în vre-unul din modurile prevăzute în art. 245, arestează, deţine ori reţine pe cineva, sau ordonă să se facă acestea, comite delictul de arestare ilegală şi

se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani şi interdicţie corecţională dela 1 la 3 ani.

Asociaţie contra liniştei publice

Art. 315.—Simplul fapt al asocierii, în scopul de a prepara sau de a executa crime sau delicte contra vieţii, integrităţii corporale sau libertăţii persoanelor, ori contra bunurilor, oricare ar fi durata asociaţiei şi numărul membrilor ei, precum şi orice înţelegere stabilită în acelaşi scop, constitue delictul de asociaţiune contra liniştei publice şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 2 la 6 ani şi amendă dela 5000 la 50.000 lei.

Dacă asociaţii sau acei care stabiliseră înţelegerea, aveau calitatea de funcţionari publici sau erau plătiţi sub orice formă de aşezăminte puse sub controlul statului, precum şi în cazul când formarea asociaţiei sau stabilirea înţelegerii s'a făcut într'un local consacrat cultului, învăţământului sau educaţiei, ori în localul unei instituţii puse sub controlul vre uneia din aceste autorităţi, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 3 la 8 ani şi amenda dela 10.000 la 100.000 lei.

Art. 316.—Pedepsele prevăzute în art. 315 se aplică şi acelora care se afiliază la asociaţia formată în scopul specificat în art. precedent sau la o înţelegere stabilită în acelaş scop.

Art. 317.—Instigarea la infracţiunile de mai sus se pedepseşte potrivit art. 315, după distincţiile din acel articol, fie că a fost sau nu urmată de efect.

Art. 318.—Pedepsele prevăzute la art. 315 se aplică şi acelora care dau instrucţii pentru fabricarea, mânuirea sau întrebuiuţarea maşinilor, armelor, instrumentelor sau oricărui alt mijloc, în scopul de a folosi unei asociaţiuni pentru executarea unei crime sau delict din acele arătate în art. 315.

Art. 319.—Se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 5 ani şi amendă dela 10.000 la 100.000 lei acela care ajută pe autorii infracţiunilor din art. 315, procurându-le instrumente, mijloace de corespondenţă sau de propagandă, ori locuinţă sau loc pentru dosirea materialelor destinate executării crimelor sau delictelor prevăzute de art. 315.

Aţâţare contra liniştei publice

Art. 323.—Acela care expune sau poartă în public, embleme, insigne, uniforme, steaguri sau plancarte, când prin aceasta se manifestă afilierea la o asociaţie sau înţelegere pedepsită de lege, sau se aduce aprobarea, în mod neîndoios, a unui fapt pedepsit de lege, sau dacă, aceasta constitue o aţâţare, îndemnare sau încurajare la rebeliune sau dezordine, comite delictul de aţâţare contra liniştei publice şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 2 luni la 2 ani şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Aceeaşi pedeapsă se aplică şi aceluia care vinde sau răspândeşte, în orice chip, în public, steaguri sau alte insigne de natură a propaga rebeliunea sau a turbura liniştea publică.

Art. 324. Acela care poartă în public, fie chiar acoperite, uniforme, embleme, insigne sau steaguri neaprobate de autoritatea publică sau de lege, se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 3 luni.

In cazul aliniatului precedent, când uniformele, emblemele, insignele sau steagurile sunt ale unui stat strein ori ale unei instituţii sau asociaţiuni streine, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 2 la 6 luni şi amendă dela 1000 la 2000 lei.

Avort

Art. 482.—Acela care prin orice mijloace provoacă întreruperea cursului normal al sarcinei, comite delictul de avort şi se pedepseşte precum urmează:

1) Când delictul e săvârşit fără consimţământul femeiei însărcinate, cu închisoare corecţională dela 2 la 5 ani.

Dacă s'a cauzat femeii însărcinate vre-o vătămare a sănătăţii sau o infirmitate din cele arătate la art. 473, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 7 la 10 ani.

2) Când delictul e săvârşit de însăşi femeia însărcinată necăsătorită, sau când aceasta a consimţit ca altcineva să i-l provoace, cu închisoare corecţională dela 3 la 6 luni, iar dacă femeia este căsătorită, cu închisoare corecţională dela 6 luni la 1 an.

Aceiaşi pedeapsă şi după distincţiile de mai sus se aplică şi aceluia care săvârşeşte faptul cu consimţământul femeii. Dacă s'a cauzat femeii însărcinate vre-o vătămare a sănătăţii sau o in-

firmitate din cele arătate la art. 473, pedeapsa este închisoare corecţională dela 1 la 3 ani, iar dacă s'a pricinuit moartea acesteia, pedeapsa este închisoare corecţională dela 3 la 5 ani.

In cazurile prevăzute la punctul 2, dacă faptul s'a comis în scopul de a obţine un folos material, pe deasupra se sporeşte după distincţiile de mai sus cu un plus până la doi ani.

Art. 483.--Tentativa delictului prevăzut de art. 482, punctul 1 se pedepseşte.

Art. 484.—Nu se consideră avort întreruperea cursului normal al sarcinei făcută de un medic:

1. Când viaţa femeii este în pericol iminent sau când sarcina agravează o boală de care suferă femeia, punându-i viaţa în pericol, care nu putea fi înlăturată prin alte mijloace şi este vădit că intervenţia n'a fost făcută de cât cu scopul de a salva viaţa femeii;

2) Când unul din părinţi este atins de alinaţia mintală şi este certitudine că copilul va purta grave tare mintale.

In caz de pericol iminent, medicul nu poate interveni decât cu autorizaţia parchetului, dată pe baza unui certificat medical al unui aşezământ spitalicesc sau unui aviz emis în urma unui consult între medicul care va interveni şi cel puţin un medic specialist în boala care determină intervenţiunea.

Parchetul, în toate cazurile prevăzute de acest articol, este obligat a păstra caracterul confidenţial al tuturor comunicărilor sau autorizărilor, până la intervenirea vre-unei eventuale reclamaţiuni.

Art. 485. — In cazurile delictelor prevăzute în această secţiune, medicilor, agenţilor sanitari, farmaciştilor, droghiştilor sau moaşelor li se aplică şi interdicţia corecţională dela 1 la trei ani.

Calomnie în contra vieţii publice

Art. 507. — Acela care în public prin orice mijloace afirmă cu privire la o persoană sau impută acesteia fapte determinate privitoare la viaţa sau activitatea ei publică, care, dacă ar fi adevărate, ar expune acea persoană la urmărire penală sau disciplinară, ori dispreţul public, comite delictul de calomnie în contra vieţii publice şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 3 luni la un an şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Calomnie contra vieţii private

Art. 508. — Acela care în public prin orice mijloace afirmă cu privire la o persoană sau impută acesteia fapte determinate privitoare la viaţa sa particulară, activitatea sa profesională, sau cinstea ei personală, care, dacă ar fi adevărate, ar expune acea persoană la urmărire penală sau disciplinară, ori dispreţul public, comite delictul de calomnie în contra vieţii private şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 6 luni la 2 ani şi amendă dela 2000 la 8000.

Coaliţiune a funcţionarilor contra siguranţei Statului

Art. 217. — Funcţionarii publici cari, prin înţelegere prealabilă, în mod colectiv, refuză a îndeplini serviciul public sau suspendă funcţionarea acestuia, periclitând interesele generale publice, comit delictul de coaliţiunea funcţionarilor contra siguranţei statului şi se pedepsesc cu închisoare corecţională dela 6 luni la 2 ani şi interdicţie corecţională dela 1 la doi ani.

Dacă faptul de mai sus se comite în urma înţelegerii între autorităţile civile şi militare, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 2 la 5 ani şi interdicţia corecţională dela 1 la 5 ani

Instigatorii se pedepsesc, în cazul primului aliniat, cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani, iar în cazul alin. 2 cu închisoare corecţională dela 3 la 6 ani.

Complot

Art. 227. — Când două sau mai multe persoane, de comun acord, au luat hotărârea de a săvârşi vre una din crimele prevăzute de art. 184, 185, 186, 188, 204, 207, 210 şi 211, comite complot.

Complotul, ce are de scop săvârşirea vre uneia din infracţiunile prevăzute de art. 184, 185, 186, 188, 204 şi 211, se pedepseşte cu temniţă grea dela 3 la 5 ani, şi degradare civică dela 2 la 3 ani, dacă nu a fost urmat de un act preparator, iar în caz contrar cu temniţă grea dela 5 la 10 ani şi degradare civică dela 3 la 5 ani.

Complotul pentru săvârşirea infracţiunilor prevăzute în art. 207 şi 210 se pedepseşte cu detenţiune riguroasă dela 3 la 5

ani, şi degradare civică dela 2 la 3 ani, dacă nu a fost urmat de un act preparator, iar în caz contrar cu detenţiune riguroasă dela 5 la 10 ani şi degradare civică dela 3 la 5 ani.

Convertire ilegală la un cult

Art. 309. — Acela care primeşte şi înscrie între credincioşii săi vre-o persoană aparţinând altui cult, fără a se fi asigurat mai înainte că a îndeplinit formalităţile necesare de trecere dela cultul căruia a aparţinut, comite delictul de convertire ilegală şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela una la trei luni.

In caz că infractorii ar fi chiar conducătorii unui cult s'au a unei asociaţiuni religioase, instanţa poate aplica măsura de siguranţă a dizolvării cultului sau asociaţiunii religioase.

Defaimare

Art. 510. — In cazul când se afirmă sau se răspândesc fapte, ori se fac imputări sau afirmaţiuni pentru care legea nu admite proba veritătii, faptul constitue delictul de defăimare şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 2 la 6 luni şi amendă dela 2000 la 3000 lei.

Delict contra liniştei publice

Art. 326. — Aceia care, fără încuviinţarea autorităţilor competente se organizează milităreşte comit delict contra liniştei publice şi se pedepsec cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani.

Eliberarea de acte falşe

Art. 403. — Funcţionarul public care, în exerciţiul funcţiunii sale atestă, în mod falş, în certificate sau autorizaţii administrative, un fapt despre care actul era destinat să facă probă, precum şi acela care eliberează o copie legalizată falşă de pe un act public sau privat, sau certifică un act drept copie de pe un act inexistent, comite delictul de eliberare de acte falşe şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela doi la 5 ani, amendă dela 2000 la 5000 lei şi interdicţie corecţională dela 1 la 2 ani.

Pedeapsa este cea prevăzută (în art. 401 din alin. 2 când faptul s'a săvârşit în scopul arătat la punctul 2 al acelui aliniat).

Exerciţiu abuziv de funcţiune

Art. 256. — Funcţionarul public care, după ce a fost suspendat, destituit, înlocuit sau pus în retragere continuă să exercite funcţiunea, comite delictul de exerciţiu abuziv de funcţiune şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 2 ani.

Sunt pasibili de aceiaşi pedeapsă preoţii caterisiţi şi călugării plecaţi sau excluşi din mânăstiri, precum şi membrii clerului hirotonisiţi de episcopi, ce nu au jurisdicţie pe teritoriul ţării şi nerecunoscuţi de episcopii locului, dacă îndeplinesc funcţiuni bisericeşti sau continuă a purta hainele bisericeşti sau călugăreşti.

Falş în acte publice

Art 401. — Acela care falşifică un act public, fie contrafăcând scrierea sau subscrierea, fie alterând un act adevărat, în orice mod, comite delictul de falş în acte publice şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani, amendă dela 2000 la 5000 lei şi interdicţie corecţională dela 1 la 2 ani.

Pedeapsa este închisoarea corecţională dela 2 la 5 ani, amendă dela 2000 la 10000 lei şi interdicţia corecţională dela 2 la 5 ani, dacă faptul se săvârşeşte.

1. — De către un funcţionar public în exerciţiul funcţiunii sale ;

2. — In scop de a dobândi pentru sine sau pentru altul un folos material sau de a causa cuiva o pagubă materială.

Impiedecarea drepturilor politice.

Art. 232. — Acela care, prin violenţă sau ameninţare împiedecă pe un cetăţean să-şi exercite drepturile sale politice sau cetăţeneşti, comite delictul de împiedecare a drepturilor politice sau cetăţeneşti, şi se pedepseşte cu detenţiune simplă dela 3 luni la un an şi interdicţie corecţională dela 1 la 2 ani.

Art. 233. — Dacă faptul prevăzut în art. 232 s'a săvârşit în urma unei înţelegeri prealabile, spre a fi executat, fie în toată ţara, fie într'un judeţ. într'o plasă sau comună, pedeapsa este detenţiunea simplă dela 1 la 2 ani şi interdicţia corecţională dela 1 la 3 ani.

Art. 234. — Dacă vre-unul din faptele prevăzute în art.

232 şi 233 se săvârşeşte de un funcţionar public, pedeapsa este închisoarea corecţională dela 1 la 3 ani, şi interdicţia corecţională dela 1 la 3 ani.

Invrăjbire confesională.

Art. 351. — Orice ministru al unui cult care, prin mijloacele arătate în articolele precedente, face propagandă pentru a provoca ura unei naţionalităţi sau confesiuni religioase recunoscute de stat în contra alteia, comite delictul de învrăjbire confesională şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 6 luni la 2 ani şi amendă dela 3000 la 10000 lei.

Neregulată celebrare a căsătoriei.

Art. 449. — Ofiţerul stării civile care celebrează căsătoria fără să se fi asigurat de vârsta legală a celor care se căsătoresc şi de existenţa consimţământului tatălui, mamei sau altei persoane, care, în conformitate cu legea, trebuiau să-şi dea asentimentul pentru valabilitatea căsătoriei comite delictul de neregulată celebrare a căsătoriei şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela o lună la şase luni şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Neregulată celebrare a cununiei.

Art. 450. — Preotul, de orice cult recunoscut de Stat, care celebrează o cununie mai înainte de îndeplinirea actelor şi formelor cerute de legea civilă, comite delictul de neregulată celebrare a cununiei şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela o lună la şase luni şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Profanare de mormânt.

Art. 313. — Acela care, prin orice mijloace, profanează un mormânt urnă sau monument funerar, comite delictul de profanare de mormânt şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 3 luni la un an şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Aceiaşi pedeapsă se aplică şi aceluia care, prin violenţă sau ameninţare, turbură un cortegiu sau serviciu funebru, ori împiedică îngroparea sau incinerarea unui mort.

Refuz de serviciu datorit legalmente.

Art. 243. — Funcţionarul public care, pe nedrept refuză,

omite sau întârzie îndeplinirea unui act, la care este obligat în virtutea funcţiunii sau serviciului său, comite delictul de refuz de serviciu datorit legalmente şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela şase luni la un an şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Revelaţiunea secretalui profesional.

Art. 505. — Acela care, în virtutea situaţiei funcţiunii, profesiunii sau meserii sale, având cunoştinţă de un secret pe care este ţinut a-l păstra, îl destăinueşte sau divulgă, în afară de cazurile când Legea autoriză o asemenea destăinuire, şi dacă faptul poate aduce un prejudiciu moral sau material unei persoane sau unei familii, comite delictul de revelaţiune a secretului profesional şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 6 luni la 2 ani şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Tulburare a exerciţiului cultului.

Art. 308. -- Acela care, în orice mod, împiedică sau tulbură exerciţiul cultului unei religiuni recunoscute de Stat comite delictul de tulburare a exerciţiului cultului şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela 2 luni la sase luni şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Aceiaşi pedeapsă se aplică şi aceluia care împiedică pe o persoană să exercite propriul său cult, dacă aceasta nu contravine ordinei publice şi bunelor moravuri, sau care o constrânge să exercite alt cult.

Ultragiu contra cultului.

Art. 310. — Acela care în public prin orice mijloace, îşi exprimă dispreţul faţă de un alt cult recunoscut de Stat, sau faţă de obiectele consacrate sau destinate acestui cult, comite delictul de ultragiu contra cultului şi se pedepseşte cu închisoare corecţională dela una la şase luni.

Ultragiu contra ministrului unui cult.

Art. 311. — Acela care, în public, săvârşeşte faptul prevăzut în art. 310, faţă de ministrul unui cult, recunoscut de Stat, care se găseşte în exerciţiul funcţiunii sale, comite delictul de ultragiu contra ministrului unui cult şi se pedepseşte cu închi-

soare corecţională dela una la şase luni şi amendă dela 2000 la 5000 lei.

Art. 312. — Acela care săvârşeşte faptul prevăzut în art. 255, contra ministrului unui alt cult recunoscut de Stat, care se găseşte în exerciţiul funcţiunii sale, comite delictul de ultragiu cu violenţă contra ministrului unui cult şi se pedepseşte potrivit acelui articol.

Două constatări triste

In şedinţa intimă, din ziua de 28 Martie cor., a cercului pastoral dela Biserica Talpalari, s'au făcut de către Păr. Oniceanu următoarele două triste constatări: 1) *Prezenţa nejustificată pe străzile Iaşului a unor preoţi, sâmbătă seara, când ar trebui să fie la bisericile lor spre a face slujba Vicerniei, slujbă care este după părerea Sf. Sale, aproape sistematic neglijată de unii*;

2) *Lipsa de respect, sau mai bine zis lipsa oricărei reverenţe a preoţilor între dânşii mai ales când se 'ntâlnesc pe stradă*;—constatări, pe cari, în urma propunerei Sf, Sale Păr. Prof. I. Ţincoca, preşedintele acelui cerc, am fost însărcinat, să le aduc la cunoştinţa preoţimei noastre prin revista oficială a Sf. Mitropolii.

Natural şi spre fericirea noastră că aceste lipsuri constatate de Sf. Sa Păr. Oniceanu, cred că sunt extrem de reduse. Chiar comunicarea făcută în acest sens, deşi n'a dat nume, a lăsat să se'nţeleagă suficient, că nu se referă la întreaga preoţime nici la o mare parte a ei, ci la câteva cazuri izolate, cazuri cari dacă s'ar fi enumerat n'ar fi trecut mai mult de 4 –5 pentru judeţul Iaşi, şi desigur cam tot atâtea şi în celelalte judeţe. Dar de ce să existe şi acestea ? ne întrebăm, când idealul preoţimei noastre trebuie să fie însufleţit de cel mai mare spirit de jertfă faţă de cele sfinte şi dragoste unul faţă de altul.

Desigur, nu-i în intenţia mea să demonstrez necesitatea canonică şi organică a Vecerniei faţă de Sf. Liturghie şi nici să demonstrez necesitatea acelei iubiri sau a acelui respect pe care clericii şi-l datoresc între dânşii, mai ales în timpurile de faţă,

—nu, ci mai degrab să atrag atenţiunea cinstitei noastre preoţimi, asupra câtorva momente psihologice ce se produc în sufletul credincioşilor noştri, din cauza acestor două lipsuri constatate mai sus.

Creştinul nostru când „aude toaca", sâmbătă seara ori în altă zi a săptămânei, ştie că a II-a zi e sărbătoare, ştie că în biserică este un preot ce se roagă şi pentru el; creştinul când „aude toaca la vecernie" ştie că trebuie să înceteze orice lucru, căci a doua zi e ziua odihnei, ziua închinată Domnului. De multe ori am văzut, cum sătenii când aud toaca de vecernie fac semnul sfintei cruci, ori unde s'o fi aflând şi lăsându-şi lucrul lor îşi pun uneltele 'n căruţe, dacă se află la câmp, şi pornesc spre casă pentru a se pregăti pentru a doua zi,—pregătiri ce sunt legate şi cu unele reguli de higienă, lucru ce-a făcut din poporul nostru românesc, un popor de oameni sănătoşi şi trupeşte şi sufleteşte.

Ori, ce deziluzie va fi pe capul bietului creştin, când el este înşelat în această credinţă a lui?! Sâmbătă seară, toaca n'o va auzi, biserica închisă, iar preotul întorcându-se şi el dela câmp seara târziu, sau mai rău venind dela alte afaceri, fără să fi făcut slujba vecerniei. Aceste deziluzii pot fi de-a aşa natură încât să producă catastrofe în sufletul credincioşilor, cari să meargă până la o răcire totală a sentimentelor lor religioase, îmbrăţişând pe orice propagandist sectar ce le-ar eşi eventual înainte, şi rupând astfel orice legătură cu Biserica ortodoxă.

Deaceia e necesar ca fiecare din noi să fie atent asupra acestei slujbe, care în sufletul multora dintre credincioşii noştri—cum e şi foarte natural—ea înseamnă începutul sărbătoarei sau a duminicei de-a doua zi.

Când, poate, cineva dintre preoţii noştri s'o fi simţind obosit ori plictisit şi n'ar voi să facă vecernia,—se recomandă ca atunci să se gândească la atâtea sute şi mii de funcţionari cari îşi duc amărâtul lor traiu din slujba pe care-o prestează câte 5—7 ceasuri pe zi, de luni dimineaţa până sâmbătă seara, — şi atunci vor putea face comparaţie cu ceea cât stăm noi în biserică, şi... probabil rezultatul va fi un stimulent în plus, pe lângă multe alte motive încă,—de-a face cu regularitatea şi cu seninătatea cea specific creştinească atât slujba vecerniei cât şi toate celelalte slujbe închinate Domnului.

A doua chestiune ridicată în şedinţa noastră intimă a fost

acea *„a respectului preoților unii față de alții, în special când se'ntâlnesc pe stradă“.*

La această chestiune, nu știu care dintre noi n'ar avea de spus câte ceva, nu știu care dintre noi n'ar avea de făcut câteva observațiuni și de dat câteva sugestii, nu știu căruia dintre noi, aflându-se pe stradă sau în alte localuri publice—nu i s'a întâmplat să se 'ntâlnească cu un alt preot, fără să se fi întâmpinat cu cel mai elementar semn de politeță. Din gura multora am auzit, cum unii preoți întâlnindu-se cu alții,—parcă intenționat se uită în altă parte, ori se uită 'n jos, ori privesc așa vag în văzduh cu scopul precis de-a evita o salutare. Desigur că o astfel de atitudine este departe de a ne onora,... și deaceia caut să atrag atențiunea tuturor și asupra acestei chestiuni, recomandând de data aceasta cuvintele Sf. Ap. Pavel, care zice : *Cinstiți pe mai marii voștri...* „Mai mare“ în preoție se consideră nu numai Inalții Ierarhi, față de cari—natural—avem cel mai profund respect și devotament, ci „mai mare“ trebue să considerăm și pe preoții cei mai bătrâni, cei mai vechi în hirotonie. Această cinstire în tagma noastră preoțească s'a respectat mult timp și cu prisosință mai ales în vechime când preoții erau mai puțini și se cunoșteau între ei mai bine. Azi se poate obiecta, că fiind mulți nu se cunosc așa de bine și că mijloacele de-a părea mereu tineri fiind așa de numeroase încât poate, deaceia există această lipsă de etichetă a unora față de alții,—și atunci se naște întrebarea, *cum și cine să salute întâi?* Desigur că atunci când preoții se cunosc vor saluta cei mai tineri pe cei mai în vrâstă, dar când se 'ntâmplă ca cel mai tânăr e mai mare în rang, sau mai avansat în studii și titluri, sau ocupă o demnitate oarecare, demnitate care face din cel tânăr, superiorul celui mai în vrâstă,—e foarte natural ca în cazurile acestea să salute întâi cel mai în vrâstă pe superiorul său. Dar de se 'ntâlnesc doi preoți cari nu se cunosc, nu-i nici de fel recomandabil ca să treacă ca muții unul pe lângă altul, căci „vede poporul“ și nu stă bine ; și în cazul acesta se pune întrebarea : cine salută întâi ? Răspunsul e foarte simplu : *cel mai bine crescut dintre ei, acela este cel ce salută întâi.*

Aceste sunt deci, cele două chestiuni regretabile și cari au uluit întreaga asistență a cercului nostru pastoral, chestiuni cu cari am fost însărcinat să le aduc pe această cale la cunoștința întregei noastre preoțimi.

In concluzie, trebue să recunoaştem cum că corpul preoţesc fiind un corp selecţionat, un corp care prin uniforma lui ce se lasă „văzut" de către toată lumea; corpul preoţesc fiind prin esenţa lui conducătorul spiritual a credincioşilor, nu trebuie nimănui să-i fie indiferent cum şi cine intră în această tagmă, cum şi în ce chip se poartă fiecare membru al ei, căci orice acţiune fie ea oricât de izolată se răsfrânge asupra întregului corp, şi de aceia ori se supun toţi disciplinei şi bunului simţ ce trebuie să ne caracterizeze, ori de nu, atunci oricine este liber să-şi caute posibilitatea de plasare ori unde va voi. Iată deci, de ce trebuie să considerăm chestiunile ridicate de Sf. Sa Păr. N. Oniceanu, ca binevenite, ele fiind de natură a trage atenţiunea întregei noastre preoţimi, dar în special a organelor de control a Eparhiei noastre, a Prea Cucernicilor Protoerei şi a Prea Cucernicului Revizor Eparhial cari trebuie să treacă de data aceasta la o acţiune cât mai efectivă pe acest teren.

Pr. N. Gheorghiu
Profesor

Pe margini de cărţi

I. D. Ştefănescu, **L'illustration des Liturgies dans l'art de Byzance et de l'Orient,** *Université libre de Bruxelles institut de Philologie et d'Histoire Orientales,* 1936, 193 pag. + 138 clişee.

Pe bună dreptate s'a spus de către unii, că adevărul străluceşte prin el însuşi. Platon vorbind despre frumos, mărturiseşte că: *Frumosul e o strălucire a adevărului.* Intre adevăr şi frumos e o legătură organică, pe care nu o poţi separa decât strivind una din ele, pentru ca să le distrugi pe amândouă...

In creştinism se propovăduieşte adevărul prin excelenţă, de cât care altul mai strălucitor nu este, pentrucă adevărul propovăduit de creştinism cuprinde Adevărul însuşi. In această privinţă noi şi mărturisim că Dunmnezeu e frumuseţea însăşi, de cât care alta mai mare nu este. El e şi creatorul acestui cosmos şi a tot ceeace e frumuseţă pământească. Iar în ordinea creaţiunilor artistice—care nu-s decât o încercare de reproducere a ceeace e

în natură—omul cu cât e mai îndepărtat de Acel ce este Frumuseța însăși, cu atât e mai departe de a da expresie acelor frumuseți cari răzbat veacurile...

Adevărurile credinței noastre, cari au au fost și sunt povăduite, totdeauna au avut și au această însușire a strălucirilor. De aceea ele au și fost prezentate în toată a lor frumuseță. Au strălucit ele și au sclipit în frumuseța idealurilor, depe culmile cărora s'au răsfrânt asupra omenirei în frumuseți morale și artistice răpitoare. Invățătura creștină a dat omenirei o strălucită cultură și civilizație. Arta cu toate ale ei fiici au fost în firescul lor serviciu, în a adevărului, făcând ca ceeace e frumosul în sine, mai mult să strălucească...

De ar fi să mă opresc numai asupra picturii, această poezie a culorilor, această minunată armonie de linii, de umbre și lumină, care a fost pusă în serviciul adevărurilor credinței creștine, pentru a ni le prezenta în chip senzibil, însă în toată a lor maiestate, nu ar fi să mărturisesc decât despre podoaba picturală a bisericilor noastre. Dl. Profesor I. D. Ștefănescu, studiind această pictură care înflorește zidurile sfintelor noastre biserici, mărturisește: „Podoaba pereților se transformă în imense vestminte de picturi cari acopere bolțile, decorează unghiurile și arcadele și coboară din înălțimele pereților până jos... În anumite regiuni decorul înflorește partea din afară a bisericii și împodobește cupolele și zidurile: adevărate covoare verzi sau albastre și splendide poleeli de aur cari farmecă ochii vizitatorilor. Toate acestea sunt executate în pictură, de cele mai multe ori cu vopsele și prezintă tonuri sclipitoare rar alterate de uzura revenirilor" pag. 21.

Pictura în Biserica ortodoxă e vestmântul strălucitor al adevărurilor credinței noastre. *„Imaginea, în gândirea bizantină, e o dovadă a dogmei. Ea își are origina în o interpretare de ordin dogmatic și liturgic. Ea dă corp unei idei căreia îi precizează contururile și cu ajutorul căreia putem să o înțălegem. Imaginile liturgice formează astfel un adevărat comentariu a textului. Ele ne fac să vedem întocmirea ceremoniilor și completează senzul rugăciunilor".* pag. 22-23.

Astfel, în pictura noastră bisericească avem zugrăvite nu numai persoanele sfinte, ci și dogmele credinței noastre și, ceva mai mult, și ceremoniile liturgice. Avem o ilustrație biblică, dar

avem şi una liturgică, cari împodobesc pereţii bisericilor noastre. „Elementele liturgice, riturile, rugăciunile tainice şi ecfonisele, pomenirile, antifoanele, imnele şi troparele, au fost ilustrate într'un chip foarte precis şi adesea în amănunţimi.

Evanghelia liturgică, împărţită în pericope, înlocueşte Evangheliile... Pictorii ilustrează câteodată şi alte liturgii şi rituri speciale : sfinţirea bisericilor, serviciul Litiei, sfântul Maslu etc." pag. 3.

Un prea bogat şi ştiinţific studiu asupra ilustraţiilor liturgice în arta bizantină l-a prezentat culturii universale a lumii d-l Prof. I. D. Ştefănescu prin cartea *L'illustration des Liturgies dans l'art de Byzance et de l'Orient.*

Această monumentală lucrare, mai înainte de a o fi publicat, a fost expusă în rezumat la Congresul de studii bizantine dela Atena, din anul 1930, şi în toată amploarea ei de astăzi a prezentat-o în lecţii universitare la Institutul Catolic din Paris — în anul 1931 şi apoi şi la Institutul de Filologie şi de Istorie Orientală, la Universitatea din Bruxelles. (vezi pag. 23). Toate aceste înalte foruri ştiinţifice ne pot fi tot atâtea criterii şi mărturii prea bune, şi în acelaş timp, şi măgulitoare pentru noi românii, de preţioasa lucrare teologică, ştiinţifică şi artistică pe care un fiu ales al Bisericii noastre a alcătuit-o.

Preocuparea de seamă în această lucrare e în a se prezenta ilustrarea Sfintei Liturghii în Biserica ortodoxă. Toată aceasta ilustrare nu se mărgineşte numai la Liturghia sf. Ion Gură-de-Aur, ci şi la a Sf. Vasile, precum şi la cea Mai-Inainte-Sfinţită.

Fiecare moment liturgic e înfăţişat mai întâi în toată a lui însemnătate liturgică, tâlcuindu-i valoarea după cei mai de seamă interpretatori ortodocşi a-i Sf. Liturghii : Simeon Tesaloniceanu şi Nicolae Cabasilas, şi alţii.

După această, imediat, prezintă prin planşe — sunt 138 de planşe — ilustrarea in pictura bizantină a celor momente liturgice. Şi, nu se mărgineşte a lua numai un caz izolat şi aminteşte aproape de toate cele mai de seamă icoane ortodoxe din întregul Orient, cari au înfăţişate în culori acelaş eveniment liturgic. La toate aceste se adaugă ceva în plus, şi anume, interesantele explicaţii artistice şi teologice cari întovărăşesc fiecare planşă şi pe cele pe cari numai le-a menţionat.

In lucrarea de faţă, D-l Prof. I. D. Ştefănescu aduce ceva

nou în cunoaşterea istoriei liturghiei. Până acum s'a încercat să se facă o istorie a liturghiilor pe bază de documente literare. Insă, iată ce s'a întâmplat: cel mai vechi document literar al liturghiilor e din veacul al VIII-IX a lui Belarmin, pe care-l menţionează şi autorul prezentei lucrări.

De aici urmează că noi nu putem controla şi stabili un text critic al Sf. Liturghii până în veacul al IX, dar mai jos nu ne putem coborâ, pentru a ajunge la însăşi autorii liturghiilor. Ei bine, tocmai această mare lipsă pe care nu o putem înlocui decât cu regrete, vine să o înlocuiască în chip pozitiv, autorul lucrării de faţă. D-l Prof. I. D. Ştefănescu reconstitue întreaga sf. liturghie cu ilustraţii şi icoane, cari sunt mult mai vechi decât documentele literare, unele sunt din veacul în care au trăit autorii liturghiilor. Iată cum, tot în chip ştiinţific, şi cu un puternic aparat critic, vine să reconstitue Sf. Liturghie, chiar dela originile lor. Şi, tot prin studiul acestor ilustraţii, cari înfăţişează întreaga evoluţie a liturghiilor, autorul surprinde şi toate influenţile timpurilor asupra liturghiilor.

La toate aceste se adaugă încă ceva mai mult, pe baza studiului inscripţiilor cari întovărăşesc ilustraţiile, cercetătorul a găsit de foarte multe ori texte litugice necunoscute. Iată deci o nouă contribuţie ştiinţifică cu privire la istoricul liturghiilor.

Şi însfârşit, la lucrarea de faţă vine a se adauga o valoare deosebită pentru noi, fiind un omagiu adus interpretării adevărurilor din Biserica ortodoxă. Aşa că, pentru noi e de două ori preţuită această lucrare: mai întâi că ne lămureşte în chip ştiinţific ilustraţiile din bisericile închinărilor noastre mântuitoare, şi în al doilea rând, pune în valoare nu numai în ochii noştri, dar şi în a Occidentalilor şi a lumei întregi, comoara artei bizantine. Arată valoarea ei teologică şi fineţa şi superioritatea ei artistică, în faţa căreia se cade ca tot genunchiul să se plece. O, şi aceasta e tare mult pentru noi! Pentru studiul artei bizantine, universitatea catolică i-a oferit autorului o catedră!... Prin aceasta Biserica ortodoxă are un misionar chiar în areopagul ştiinţific al Bisericii catolice.

Această carte e ca un tezaur necunoscut nouă până acum, după cum un tezaur e pentru noi şi întreaga iconografie şi ilustraţie a Bisericii ortodoxe. Mulţi din noi neostenind în a săpă să

afle acest tezaur al artei bizantine în grădina cea bogată a Bisericii ortodoxe, s'au mulţumit să cumpere o altă artă, străină de credinţa şi sufletul nostru, iată de acum ceeace era tăinuit a ieşit la iveală şi, acum vedem că e atâta de frumoasă, o admiră şi o preţuesc mai ales până şi străinii, o admirăm şi noi pentrucă ea întrupează adevărul, Adevărul prin excelenţă pe care îl are numai Biserica ortodoxă, şi care străluceşte în frumuseţi veşnice...

Ieromonah Vasile Vasilache

Vizite canonice nevestite

După vizitele canonice făcute de către I. P. S. Mitropolit Nicodim în toiul iernii, iată că a pornit cu aceeaş dragoste sufletească să le continue în primăvara dorurilor, de a vedea la faţa locului pe preot slujind, pentru a-i vedea râvna dragostei lui faţă de împodobirea sfintei biserici, şi grija de a face din curtea bisericii o grădină prea frumoasă, în care, în duminici şi sărbători, să vezi roind sufletul creştinilor din întreaga parohie... Albinele iubesc florile... şi unde este matca sunt şi albinele...

Şi a mai pornit Ierarhul nostru în vizite canonice şi pentru a răsplăti pe cel împodobit de flori şi roadă, precum şi pentru a îndrepta pe cel târzâelnic în a rodi ceva...

Şi în al doilea rând pentru a face şi a da dreptate celui care din întâmplare i s'a făcut nedreptate.

Şi'nsfârşit, pentru a lua noi dispoziţii generale pentru întreaga eparhie, văzând la faţa locului, ce pierderi mari constitue pentru credincioşi şi pentru Biserică anumite lipsuri.

Duminică 16 Mai a. c., I. P. S. Nicodim a făcut următoarele vizite canonice nevestite :

1. **La biserica Patruzeci de Sfinţi din oraşul Iaşi**. *La ora 9 fără un sfert serviciul era după Evanghelia utreniei.*

Biserica grijită şi în ea bună rânduială. Pangarul bine organizat şi cu multe cărţi religioase înzestrat. Pe afară

biserica a fost complect şi foarte bine reparată vara trecută — a fost şi acoperită din nou. Această reparaţie a costat 92.500 lei.

Acum se pune în rânduială grădina.

Casa parohială a fost deasemenea în întregime reînoită şi adăugită, pentru care a cheltuit suma de 45.912 lei.

Parohia aceasta — spune preotul paroh — e săracă, n'are nici un bun producător de venit... Da, e saracă, dar a ştiut iscusinţa şi dragostea preotului să o facă bogată... Preotul a ştiut să câştige sufletele credincioşilor şi prin aceasta a câştigat pentru biserică averea cea mai mare. Da, e săracă biserica, dar sunt bogaţi cei câştigaţi sufleteşte pentru biserică.

Pentru lucrările arătate a avut contribuţia mai însemnată dela următoarele instituţii şi persoane credincioase:

1. Primăria oraşului Iaşi, prin bunăvoinţa d-lui Osvald Racoviţă a dat.	*30.000*
2. Ministerul Cultelor prin d-l Ministru Victor Iamandi	*10.000*
3. Camera de Agricultură Iaşi	*2.000*
4. Uzina electrică Iaşi	*1.000*
5. Din venitul Pangarului bisericii	*6.500*
6. Contribuţia enoriaşilor şi a altor binevoitori, a căror nume le vom da cu deosebită plăcere în numărul viitor al revistei	*70.000*
	119.500 lei.

Şi acestea le-a făcut numai în un an de zile, de când e numit aici ca paroh.

Socot că e de prisos în a mai stărui să arăt latura activităţii duhovniceşti..., căci toate acestea sunt rodurile unei frumoase lucrări pastorale.

I. P. S. Nicodim a binecuvântat cu toată mulţumirea sufletească această rodnică activitate şi pe aceşti bravi lucrători în ogorul Domnului, dispunând în acelaş timp să i se aducă mulţămiri oficiale distinsului Preot Ştefan Gheorghiu, *parohul acestei parohii.*

Părinte Ştefane continuă a lucra la fel şi fii sigur că frumoasă cunună îţi vei agonisi şi'n cer, unde toţi ne pregătim să mergem.

2. **La Biserica din Cârlig**. *Biserica în bună stare. Preotul Eug. Grigoriu la datorie. Parohia e foarte deşirată. Mai înainte a admininistrat această parohie preotul Manole, care în primăvara anului acesta a fost transferat la noua parohie* Copou urban. *Preotul Manole a atras la parohia Copou urbană şi partea din Copou rurală, şi astfel, a rămas noului paroh ceva ştirbit din ceeace a avut fostul paroh.*

Văzând aceasta, I. P. S. Mitropolit a dispus următoarele :

a) Casa parohială să treacă imediat celui în drept. Dacă preotul din Copou urban nu găseşte acum casă de închiriat, să şadă în casa parohială până la Octombrie, dar să plătească chirie preotului Grigoriu, cum se va găsi cu cale, iar la Octombrie să elibereze casa ;

b) Biserica fostă parohială cu Copoul rural, rămâne numai pe un an la cel urban, în care timp Preotul dela Copoul urban să grăbească facerea bisericii ;

c) Se va rectifica şi hotarele Parohie, pentru a fi cât mai echitabile.

3. **Biserica dela Capul Dealului a găsit-o închisă...,** *iar alăturea crâşma deschisă ! Preotul Lupan era la slujbă la altă biserică din parohie, în Zahorna, la o depărtare de 10—12 kilometri. Pentru cei aproape 200 de capi de familii biserica stătea zăvorâtă. Cheile, au spus oamenii, că se aflau la un epitrop numit Turcu, la care, când s'a dus unul din oameni l-a găsit şi a spus că vine să deschidă biserica, dar n'a venit, şi când a fost căutat a doua oară, dispăruse. Se vede că a socotit că nu e bine să se vadă neglijenţa din biserică, căci se vedea destul cea din afară...*

I. P. S. Mitropolit a dispus următoarele ;

a) Epitropul în chestiune se revoacă ;

b) Preotul să grăbească restaurarea bisericii atât pe dinăuntru, cât şi pe afară. La sfârşitul verii aceştia să vestească pe I. P. S. Nicodim pentru a merge să vadă ce a făcut ;

c). Se va da dispoziţie generală pe eparhie, ca oridecâteori preotul va lipsi duminicile şi sărbătorile dela una din biserici, slujind la ceilaltă, biserica de la care lipseşte să fie deschisă, sub supravegherea unui epitrop sau cântăreţ, pentruca, creştinii să meargă macar să se închine şi să aprindă câte o lumânare.

d). Aicea e nevoe de două parohii.

4. **Biserica din Popricani**, *la ora 10 1/2 a găsit-o goală. numai Preotul Negoiţă mai era acolo.*

Porţile bisericii dărmate; gardul de zid nefiind acoperit se iroseşte; curtea negrijită; puţinii copaci bătrâni aveau o înfăţişare sfâşietoare, jumătate uscaţi şi jumătate înfrunziţi... Se justifica Preotul că n'a avut timp să-şi împlinească planul, fiind doar numai de nouă ani ca paroh acolo!!... Şi s'a plâns de sărăcie...

Curtea bisericii e foarte largă şi cu un teren bun. I. P. S. Mitropolit a dispus următoarele:

a) Ca în toamnă şi în primăvara viitoare curtea bisericii să fie desfundată şi plantată cu pomi roditori, şi cu arbori de ornament, însă în regulă şi după un plan văzut de protopop;

b) P. C. Protopop va avea în deaproape supraveghere pe acest preot îndemnându-l la o vie şi bogată activitate pastorală, mai ales că acolo e Orfelinatul Spiridoniei, pe care dacă îl va lăsa în paragină ca şi curtea bisericii, apoi va avea mare răspundere...

Acestea sunt lucrurile şi mâhnirile sufleteşti pe care le-a avut I. P. S. Mitropolit în aceste vizite canonice. Acestea sunt îndreptările şi sfaturile pe care le-a dat din o înţăleaptă experenţă. Aceste sunt dorinţele de bine, pe care doreşte să le vadă înfăptuite în orice parohie din eparhie.

Veghevu

TABLOUL

De preoţii proistoşi din cuprinsul Arhiepiscopiei Iaşilor, cărora li s'a acordat ranguri bisericeşti de către **I. P. S. Mitropolit Nicodim**, în ziua de 7 Aprilie a, c.

Nr.	Numele şi Pronumele	Parohia	Rangul conferit
	Protoeria Circ. I Iaşi.		
1	Preotul T. Vrănescu	Probota	econom
2	„ I. Cososchi	Focuri	„
3	„ C. Peruşcă	Romăneşti	„
4	„ I. Florescu	Andrieşeni	„
5	„ D. Argint	Bivolari	„
6	„ C. Bârsan	Luceni	„
	Protoeria Circ. II Iaşi.		
7	Preotul V. Pleoţi	Mânjeşti	econom
8	„ I. Pantalon	Hiliţa	„
9	„ D. Miron	Voineşti	econom stavrofor
10	„ Iosif Ţincoca	Belceşti	„ „
11	„ D. Dumitriu	Bogdăneşti	„ „
	Protoeria Circ. I Baia		
12	Preotul V. Dăscălescu	Boteşti	econom stavrofor
13	„ Corneliu Zăhărescu	Mălini	econom
	Protoeria Circ. II Baia		
14	Preotul Gh. Anghelea	Dolhasca	econom
15	„ Gh. Vieru	Unceşti	„
16	„ Emanoil Niţă	Verşeni	„
17	„ Const. Florescu	Paşcani Tg.	econom stavrofor
18	„ Mihai Pienescu	Hârtoape	„ „
19	„ Mihai Vulpe	Valea Seacă	„ „
	Protoeria Circ. I Dorohoi		
20	Preotul D-tru Hadârcă	Brăeşti	econom
21	„ Vichentie Tudor	Şerbăneşti	„
22	„ Valerian Brânzei	Dersca	„
23	„ Al. Grigoriu	Hreaţca	„

Protoeria Circ. II Dorohoi

24	Preotul	Gh. I. Ştefănescu	Havârna	econom
25	„	Aristide Cucu	Darabani	„
26	„	Adrian Popovici	Ştiubeeni	„
27	„	Gh. Vâlcu	Hăneşti	„
28	„	Th. Tomaziu-Păltiniş		econom stavrofor
29	„	I. Teodorescu	Săveni	„ „

Protoeria Circ. I Neamţu

30	Preotul	P. Balan	Gura-Largu	econom
31	„	V. Danielescu	Sabasa	„
32	„	D. Posmoşanu	Roznov	econom stavrofor
33	„	C. Corijescu	Bicaz	„ „

Protoeria Circ. II Neamţu

34	Preotul	V. Munteanu	Pipirig	econom stavrofor
35	„	Gr. Resmeriţă	Răuceştii de Sus	„ „
36	„	N. Dobrea	Cracău Negru	„ „
37	„	Gh. Maxim	Sf. Ilie Tg. Neamţ	„ „
38	„	N. Lefter	Ghigoeştii	econom
39	„	I. Moroşanu	Totoeşti	„
40	„	C. Cojocaru	Dobreni	„
41	„	Gh. Grosu	Bodeştii de Jos	„
42	„	N. Gheorghiu	Adorm. T. Neamţ	„
43	„	D, Mihailescu	Dăneşti	„

Protoeria Circ. I Botoşani.

44	Preot	Grig. Hatman	Răchiţi	econom
45	Preot	D. Brânzei	Nicşeni	„
46	Preot	Vasile Hruşcă	Hulub	„
47	Preot	Gh. Ştefănescu	Ştefăneşti Tg.	„

Protoeria Circ. II Botoşani

48	Preotul	Eug. Dumitriu	Uriceni	econom
49	„	Gh. Bârliba	Feredeni	„
50	„	I. Constantinescu	Sulita	„
51	„	Cozma Balan	Tudora I	„
52	„	D. Neagu	Plopeni	econom stavrofor

P. C. S. Preotului C. Dumitriu, dela parohia Ţiganaşi jud. Iaşi, i s'a conferit rangul de „Econom Stavrofor", în ziua de 26 Aprilie 1937.

Duhovnici

1) C. Preot C. Bunduc dela parohia Rânghiuleşti jud. Bo-

toşani a fost hirotezit „Duhovnic" în ziua de 7 Martie 1937 ;

2) C. Preot Vasile Titu dela parohia Petru Rareş jud. Baia, a fost hirotezit „Duhovnic" în ziua de 14 Aprilie 1937, când i s'a conferit şi rangul de „Sachelar" ;

3) C. Preot Ilie Pralea dela parohia Bădeni jud. Iaşi a fost hirotezit „Duhovnic" în ziua de 20 Aprilie 1937 ;

4) C. Preot C. Dimitriu dela parohia Ţiganaşi jud. Iaşi a fost hirotezit „Duhovnic" în ziua de 26 Aprilie 1937 ;

5) C. Preot C. Rădăşanu dela parohia Rotunda jud. Baia a fost hirotezit „Duhovnic" în ziua de 26 Aprilie 1937 ;

6) Pr. Corneliu Zăhărescu, parohia Văleni Stănişoara, jud. Baia, duhovnic în ziua de 7 Aprilie a. c. ;

7) Pr. I. Florescu dela parohia Andrieşeni, jud. Iaşi a fost hirotezit duhovnic pe data de 7 Aprilie a. c. ;

8) Pr. Ioan Cososchi, dela parohia Focuri jud. Iaşi, a fost hirotezit duhovnic în ziua de 7 Aprilie a. c. ;

9) Pr. Brânzei Nicşeni a fost hirotezit duhovnic in ziua de 7 Aprilie a. c.

NOTE

1. **Arhiva Mitropoliei Moldovei.**

Revista Arhivelor, vol. III, partea I Nr. 6—7., 1936 - 1937. Acest număr din revistă a fost scos ca omagiu profesorului Alexandru I. Lăpedatu, fost Director General al Arhivelor Statului, la împlinirea vrâstei de 60 de ani.

Aici s'au publicat mai multe articole de specialitate, printre cari menţionăm cu o deosebită plăcere articolul *d-l Gh. Ungureanu*, sub-director în Arhivele Statului Iaşi, „*Contribuţie la cunoaşterea arhivelor moldoveneşti până la Regulamentul* Organic (1832) pag. 63—78.

In acest interesant articol descriind arhivele moldoveneşti, tratează pe scurt despre următoarele arhive :

Arhiva visteriei Moldovei ; Arhiva Divanului Domnesc ; Departamentul Criminalicesc ; Divanul judecătoresc ; Logofeţia cea-mare sau a Dreptăţii ; Departamentul pricinelor streine ; Hatmă-

nia ; Vornicia de Aprozi ; Vornicia obştei ; Divanul împlinitor ; Comitetul sănătăţii ; Comisiile Cercetătoare catahrisurilor ; Arhiva isprăvniciilor ; Obştească Adunare şi însfârşit tratează şi despre Arhiva Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, următoarele :

Arhiva Mitropoliei Moldovei şi Sucevei.

„Cercetând în câteva rânduri această arhivă, am constatat că, deşi focul dela 1827 n'a distrus'o, totuşi alţi factori au contribuit poate cu mai mult la distrugerea ei, şi anume în primul rând neglijenţa acelora în a căror atribuţie cădea păstrarea ei. Din cauza aceasta arhiva a fost propriu zis aruncată într'un subsol umed şi dosarele au fost puse chiar pe pământ unele peste altele. Ani de zile nimeni nu s'a interesat de soarta ei. Multe dosare şi documente importante au putrezit.

In afară de aceasta nefiind inventariată, fiecare umblând prin ea, a luat ce a crezut că e de mai mare preţ. La timp au fost salvate documentele scoase din această arhivă de Erbiceanu şi date Academiei Române; deasemenea documentele de proprietate ale Mitropoliei asupra moşiilor ei au fost depuse la Arhivele Statului din Bucureşti.

Cerând într'o zi inventarele arhivei, mi s'au dat două, din care unul al dosarelor pur administrative începând cu anul 1828 şi altul al Decasteriei începând cu anul 1827. Am crezut că Arhiva Mitropoliei nu există decât dela aceşti ani. Intrând în Arhivă am avut mare bucurie să găsesc condici şi dosare cu mult înainte de aceste date, care nu erau inventariate. Aşa de exemplu, am găsit stare civilă începând cu anul 1801, statistici de preoţi tot dela acea dată, peciuri de căsătorii, etc. Întrucât la Mitropolie se păstrau mai mult acte oficiale ale divanului, am găsit şi diferite hârtii şi condici aparţinând visteriei Moldovei, printre care câteva sămi ale visteriei din anul 1814, 1815, 1816 şi 1817. Şi arhiva dela 1828 — administrativă — este foarte importantă, întrucât cuprinde Dosarele de corespondenţă cu mănăstirile şi schiturile, statistici, numiri de preoţi şi altele cari cădeau în competinţa bisericească. Dosarele „Decasteriei" începând cu anul 1827 se referă la judecăţi şi divorţuri, zestre, copii, preoţi sau alţi slujitori ai altarului, căzuţi în vină.

Am adus aceasta la cunoştinţa I. P. S. S. Nicodem, Mitro-

polit al Moldovei și Sucevii, care înțelegând ce valoare poate avea un act vechiu, mai ales prin faptul că numai datorită lor s'a câștigat vatra mănăstirei Neamțu, a luat măsuri energice de aranjare a arhivei și cât de curând, sperăm, că va putea satisface cerințele unui cercetător cât și conservarea ei".

2. O telegramă și un răspuns.

I. P S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului, în numele Adunării Eparhiale dela Sibiu, a trimis următoarea telegramă *I. P. S. Nicodim Mitropolitul Moldovei :*

„Adunarea Eparhială întrunită în sesiunea anuală mulțămește I. P. S. Voastre pentru marea bucurie și cinste ce ați făcut clerului și poporului Arhiepiscopiei Noastre, prin participarea la Prasnicul dela Rusaliile anului trecut din Sibiu, și roagă pe Bunul Dumnezeu să Vă dăruiască lungă și bine-cuvântată păstorie.

Nicolae
Mitropolitul Ardealului

I. P. S. Nicodim a răspuns imediat :

Inalt Prea Sfințitului Mitropolît Nicolae
Sibiu

„Adânc simțitor la cuvintele bine-voitoare ce-mi adresați, urez Inalt Prea Sfinției Voastre și Adunării Eparhiale realizări care să facă fala Patriei și a Bisericii noastre Ortodoxe.

Nicodim
Mitropolitul Moldovei

3. Vizite de episcopi.

Cu aceeaș bucurie sufletească însemnăm iarăși vizitele frățești mărturisitoare de multă dragoste a *P. S. Episcop Gherontie al Constanței și a P. S. Dionisie al Ismailului.* Atât unul cât și altul din o prisoselnică dragoste către Ierarhul nostru, și către acest centru al moldovenismului, care din nou va ajunge să fie

capitala Moldovei lui Varlaam şi Dosoftei, au găsit timp în multele şi grelele lor conduceri eparhiale, să vină şi faţă către faţă să se întâmpine ierarhii unul cu altul cu închinăciuni de dragoste, cu mărturisiri prieteneşti, cu zidiri noi sufleteşti, cu verificări de bune realizări eparhiale şi.... cu însămânţări de gânduri bune pentru înfăptuirea unui viitor mai bun.

P. S. *Episcop Dionisie* a făcut două vizite frăţeşti Mitropolitului Moldovei şi al Basarabiei ; prima la 21 Aprilie a. c., şi a doua în ziua a doua a Sf. Paşti, când a venit însoţit de P. C. Consilieri eparhiali dela Mitropolia din Chişinău şi de d-l C. Tomescu, cari deasemene au venit să prezinte Conducătorului lor ierarhic, salutarea creştinească : *Hristos a înviat* ! şi cele mai fieşti urări de tot binele. I. P. S. Nicodim i-a întâmpinat cu aceeaş dragoste şi bucurie, oferindu-le şi o creştinească ospătare.

P. S. *Episcop Gherontie* a venit însufleţit de aceleaş doruri şi urări de bucurie. Ierarhul nostru l-a întâmpinat cu aceeaş luminată dragoste creştinească în Săptămâna luminată.

P. S. Sa a slujit Sf. Liturghie în Duminica Tomei, făcând şi o hirotonie, iar în după ameaza zilei a slujit cu sufletul cernit de durere, înmormântarea mult regretatului scriitor ieşan Gh. Topârceanu. Şi'nsfârşit, în ziua de 10 Mai a oficiat Tedeum-ul în Catedrala Sf. Mitropolii, după care apoi în fruntea oficialităţilor a primit defilarea obişnuită acestor zile capitale din istoria noastră naţională.

Veghevu.

4. **Activitatea moral religioasă la Botoşani.**

Cercul „Prietenii Bisericii şi Mânăstirilor", fondat din îndemnul I. P. S. *Mitropolit Nicodim.*

Nu de mult a luat fiinţă şi la Botoşani, ca rezultat al Inaltului îndemn făcut de I. P. S. *Mitropolit Nicodim*, o filială a Asociaţiei „Prietenii Bisericilor şi Mânăstirilor", sub preşedinţia d-lui Prof. Petre Irimescu. Scopul înfiinţării acestui Cerc este apărarea slujitorilor lor ; luptând pentru realizarea unei mai strânse colaborări între slujitorii bisericii şi credincioşi precum şi pentru dezvoltarea şi cultivarea sentimentelor de caritate şi dragoste, către aproapele. Deasemenea va colabora şi ajuta pe slujitorii altarului întru combaterea sectelor şi a tuturor curentelor reli-

gioase şi sociale dizolvante, luptând ca în viaţa credincioşilor sfintei noastre biserici, să domnească: *virtutea, pacea şi bună voire.*

Ca preot, mă bucur că a luat fiinţă acest cerc şi bucuria mea este cu atât mai mare, cu cât nădăjduiesc în contribuţia de o reală valoare morală ce-o va aduce — chezăşie e însuşi preşedintele ei — în desăvârşirea z idirei sufleteşti a enoriaşilor noştri, pentru care luptăm cu atâta abnegaţie şi sacrificiu.

I. P. S. Mitropolit Nicodim aprobând înfiinţarea Cercului cu Ordinul Nr. 2575 | 937 scrie d-lui Prof. P. Irimescu:

„Domuule Preşedinte, Cu multă bucurie am luat cunoştinţă de alcătuirea unei filiale a Asociaţiei „Prietenii Bîsericilor şi Mânăstirilor" ce va avea în grijă promovarea intereselor acestor instituţii naţionale. Prezenţa Dv. în fruntea acestei asociaţiuni este o garanţie că programul va fi dus, cu prisosinţă la îndeplinire. Felicitându-Vă pentru nobila însărcinare la care aţi fost chemat, Vă rog, Domnule Preşedinte, să primiţi arhiereştile noastre binecuvântări".

Şi ce este mai îmbucurător e faptul că Cercul a început a activa. Mai întâi a dat o frumoasă contribuţie pentru reuşita şezătorilor religioase ce s'au ţinut în acest sfânt şi mare post, prin conferinţele ţinute: Dl. Prof. Petre Irimescu, preşedinte: „*Credinţa, pârghie a naţionalismului*". Dl. Prof. Tiberiu Crudu inspector general O. E. T. R.: *Valoarea tradiţională a credinţei ortodoxe*", Dl. Mihai Apostol institutor: „*Adevărata libertate*".

Acum în preajma Sfintelor sărbători ale Invierii Domnului, Cercul a hotărât să se acorde însemnate ajutoare credincioşilor sărmani pentru ca astfel şi ei să poată simţi adevărată bucurie adusă de Sărbătorile Paştelor.

S'a luat hotărârea şi s'a tradus în faptă — ca membrii Cercului în fiecare Duminică să asiste la serviciile divine şi tot odată să îndemne prietenii şi cunoscuţii a face acelaş lucru. S'au făcut numeroase înscrieri în oraş şi judeţ şi astfel numărul membrilor crescând, opera de constructiv misionarism începută, va fi încununată de deplin succes.

E de datoria noastră a tuturor, ca înţelegând rostul acestei Asociaţii, să stăruim a se înfiinţa în fiecare judeţ câte o filială şi fiecare în sfera sa de activitate, să lupte ca numărul prietenilor

acestor importante instituţii, să devină cât mai mare. Atunci, paralel cu munca noastră conştiincioasă depusă în Via Domnului, vor colabora şi aceste Cercuri-filiale, aducând un nepreţuit aport la înfăptuirea vieţii religioase-morale, preconizată de Mântuitorul Iisus Christos prin Invăţătura Sa [1]).

Preot Mircea Dimitriu
Botoşani

Mulţămiri publice

Pentru restaurarea catedralei mitropolitane

O scrisoare a unui preot din Bucureşti.

P. C. Econom I. Ţincoca din Iaşi a primit următoarea scrisoare dela P. C. Preot N. Runceanu dela biserica Sf. Vineri-Hereasca din Bucureşti, care însoţeşte preţiosul obol dat de Sfinţia Sa pentru restaurarea Catedralei Sf. Mitropolii:

Prea Cucernice Părinte Tincoca,

„Astăzi împlinesc 19 ani, decând, după un an şi nouă luni, m'am înapoiat din războiu, acasă, sănătos şi am găsit sănătoşi pe toţi ai mei.

Tot astăzi în sfânta şi marea Miercuri, venind dela biserică, găsesc, pe birou. corespondenţa adusă de poştă. Intre cele primite găsesc şi „Mitropolia Moldovei". Răsfoindu-o dau de „*Propunerea mea*", adică a Sf. Voastre. Cetindu-o, m'am găsit şi eu legat de acest preţios odor al Moldovei şi al Ţării noastre, prin scumpe amintiri şi prin binefacerile ce am primit dela Bunul Dumnezeu, în urma rugăciunilor ce am făcut la Sf. Moaşte ale Prea Cuvioasei Maicii noastre Paraschiva, în timpul războiului. Am stat mult timp în Voineşti, pentru refacerea Divizei. De-acolo, din când în când, veniam şi pe la Iaşi, la Sf. Mitropolie, şi mă rugam. Mai ales la plecarea spre casă, Luni, în Săptămâna Mare, m'am rugat să-mi ajute Sf. Vineri, ca să mă învredincească Dumnezeu, spre a ajunge cu bine acasă, la soţie şi cele patru fetiţe, pe cari nu le mai văzusem de aproape doi ani, şi cari auzisem că au murit.

---

1) Opinia Nr. 9021 — 29. III. 1937.

Plecasem, în răsboiu bolnav de stamac, din care pricină mă anemiasem şi căpătasem şi palpitaţii nervoase. Aşa am plecat în războiu.

La sfârşitul răsboiului, mă înzdrevenisem de stomac. Ani de-arândul ţineam regim alimentar, însă mă anemiasem şi căpătasem palpitaţii... Când am primit ordin de demobilizare şi mă gândiam, la Voineşti fiind, că voiu sosi acasă şi mi se va face rău ori mie ori soţiei... Şi de aceia, la plecarea din Iaşi, Luni în Săptămâna Mare, m'am rugat pentru ultima oară, ca să ajung cu bine şi să rămânem cu toţii sănătoşi şi, apoi, ce va vrea Dumneu. Şi mi-a ascultat Dumnezeu rugăciunea. Pe toţi ne-a întărit. Şi suntem cu toţii şi astăzi.

Prin Pronia dumnezeească, am fost rânduit să slujesc, şi eu Domnului, la o biserică cu hramul Prea Cuvioasei Paraschiva, în care se află şi o sfântă Icoană făcătoare de minuni. *Aici*, pe cât am putut, mi-am aratat recunoştinţa mea către Sf. Lăcaş. L-am înfrumuseţat în exterior, dar mai ales în interior, cu o pictură pe frescă şi în stil bizantin, care m'a costat aproape trei milioane. Şi n'am fost ajutat de nici o instituţie. Numai eu şi Dumnezeu ştie cum am strâns şi am plătit această enormă sumă în aceste vremuri.

Ştiu deci, să apreciez această mare greutate, prin care o să treacă şi Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim.

Şi îndemnat de articolul Sfinţiei Voastre, ţin să-mi arăt, şi pentru *acolo*, via mea recunoştinţă, contribuind şi eu cu mica sumă de o *una mie* lei, la iniţiativa I. P. S. Mitropolit Nicodim, pentru repararea Sf. Mitropolii a Iaşilor, de care, cum am spus, mă simt legat şi eu pentru toată viaţa, prin scumpe amintiri şi prin binefacerile ce am primit dela Dumnezeu, în urma rugăciunilor ce am făcut acolo.

Afară de aceasta eu pun mare preţ pe înfrumuseţarea sfintelor lui Dumnezeu lăcaşuri. Le doresc cât mai bogat înfrumuseţate, cât mai curat şi bine întreţinute, cât mai înălţătoare şi impunătoare. Şi dacă şi sfintele slujbe se săvârşesc în ele, cât mai ordonat, cât mai cu mare credinţă şi evlavie, ca şi ele să fie tot aşa de impunătoare şi înălţătoare, este cu neputinţă ca şi inimele de piatră, care din întâmplare ar fi intrat în astfel de biserici, să nu fie mişcate, să nu fie convertite şi atrase de frumuseţea şi măreţia Impărăţiei lui Dumnezeu... Chiar fără predici. Lumea, mai ales astăzi, e sătulă de vorbe. Şi nu toţi pot să predice, chiar şi din cei pregătiţi.

Fără îndoială, nu tăgăduesc necesitatea şi folosul predicilor. Fereaască Dumnezeu. Starea înălţătoare a bisericilor însă, felul cum se execută cântările şi sfintele slujbe şi, pe lângă aceasta, viaţa îmbunătăţită a clerului, sunt predici cu mult mai grăitoare, pentru

mişcarea şi convertirea inimelor. Vorba, a zis un părinte bisericesc, sună pe când fapta, *tună.*

Dacă noi, mai întâi, vom căuta împărăţia lui Dumnezeu, poporul va vedea şi va simţi şi ne va urma din ce în ce în mai mare număr. Şi toate celelalte vor veni dela sine.

Mia de lei o trimit odată cu această scrisoare, prin mandat postal, pe adresa P. C. Voastre cu rugarea frăţească să o depuneţi la destinaţia ei. Şi mulţumindu-vă pentru acest serviciu, precum şi pentru prilejul ce mi-aţi dat, propunerea Sf. Voastre, de a-mi arăta prin acest obol neînsemnat, adânca mea recunoştinţă către P. C. Maica noastră Paraschiva, cea mult folositoare şi ocrotitoarea noastră şi a Ţării Româneşti. Şi să sprijine cât mai din belşug iniţiativa I. P. S. Mitropolit Nicodim, care va şti să înfrumuseţeze cât mai măreţ, sf. Mitropolie a Moldovei, care adăposteşte Sf. Moaşte ale P. C. Paraschiva, comoara Bisericii şi Ţării noastre, de daruri şi de binefaceri duhovniceşti:

Să trăiască I. P. S. Mitropolit Nicodim şi să-l învrednicească Dumnezeu, cu ajutorul Sf. Vineri, să-şi poată îndeplini cât mai curând, iniţiativa cea a luat.

Şi Sf Voastre vă adresez aceaşi mulţumire.

Sf. Sărbători ale Invierii Domnului întru mulţi ani cu pace şi bună învoire.

Pr. N. Runceanu
Biserica Sf. Vineri Herească
București

28 Aprilie 1937.

Continuăm a publica numele şi sumele acelor cari au donat pentru restaurarea Catedralei Sf. Mitropolii din Iaşi.

Suma din urmă Lei	883.500
1. Sf. Mânăstire Neamţu	35.000
2. Sf. Mânăstire Slatina	5.000
3. Camera de Muncă din Iaşi	10.000
4. Egumenia Sf. Spiridon din Iaşi	2.440
5. P. C. Ec. V. Iordăchescu, Prof. universitar	2.000
6. P. C. Ec. V. Munteanu, Pipirig jud. Neamţu cu parohia	2.000
7. Prima Societate de Economie din Iaşi	2.000
8. D-l V. Bulgariu, Profesor universitar Iaşi	1.000
Total	942.940

	Rep.	942.940
9. P. C. Preot N. Runceanu, Sf. Vineri Hereasca Bucuraşti		1.000
10. D-l V. A. Gheorghiţă Prof. Seminar Iaşi		1.000
11. P. C. Preot Econom Sava Popovici Leţcani jud. Iaşi		1.000
12. P. C. Preot Hadârcă Brăeşti-Dorohoi, cu parohia		1.000
13. P. C. Preot Mihai şi Presvitera Elena Ionescu dela bis. Sf. Ştefan din oraşul Iaşi		1.000
14. C. Preot Virgil Tacu, Boboeşti jud. Neamţ, cu parohia		1.500
15. D-l D. Radu, funcţionar Canc. Mitropoliei		500
16. C. Preot Mihai Lăpuşneanu Cerchejeni, Botoşani cu parohia		350
17 D-l Carp Prof. Liceul Naţional Iaşi		1.000

Personalul Catedralei Sf. Mitropolii

16.	P. C. Arhidiacon	Varlaam Arghirescu	Lei	2000
17.	P. C. Arhim.	Partenie Ciopron		1000
18.	„ „ „	Partenie Antohi		1000
19.	„ „ „	Ilarion Bălăiţă		1000
20.	P. C. Diacon	N. Luchian		1000
21.	P. C. Arhim.	Teoctist Stupcanu		500
22.	P. C. Protosinghel	Ghervasie Creţu		500
23.	„ „	Macarie Enache		500
24.	„ „	Parmena		200
25.	„ Diacon	Ghimnazie Cerbu		500
26.	„ „	C. Popescu		500
27.	„ „	I. Tatulea		500
28.	Domnul	Gheorghiţă		500
29.	C. Monah	Sava Perju		500
30.	„ „	Gherontie		500
31.	P. C. Diacon	N. Cozma		300
32.	C. Monah	Vasian		300
33.	P. C. Diacon	Doroftei		300
		Total		962.890

	Rep.	962.890
34. ,, Protosinghel Ionichie Irmiciuc		200
35. C. Monah Irinarh		200
36. ,, ,, Visarion		150
P. C. Protoiereu Dumitru Ciolan, Iaşi		1000
P. C. Preot Gr. Baz, Bagiura, Jud. Dorohoi, cu parohia		1000
P. C. Preot Gh. Cazacu Răuseni jud. Botoşani		100
(la care se adaugă următorii 19 credincioşi din Parohia Sf. Sale):		
Presvitera Natalia Gh. Cazacu		100
Nicolai Bădărău		100
Toader N. Baltă		100
Ştefan V. Patraşcu		100
Ioan Matriuc		100
Toader Andrei		100
Const. Vămanu		100
Neculai C. Andrei		100
Olga N. Ionescu		100
Ilie Repede Cerchejanu		100
Dumitru Conţu		100
Ioan V. Axinte		100
Haralambie Hagiu		100
Const. Pampoian		100
Laurenţiu C. Ionescu		100
Elena N. Ionescu		100
Gh. I. Roşu		100
Dumitru Chilăraşu		100
Dumitru Sângeap		100
Total	967.340	Lei

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția III, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei.*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc., *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui.—Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu profesor la universitatea din Paris și Bruxelles.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 12 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 20 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma trează* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptatea Lui* „ „ . . 35 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Jos beția* „ „ . . 6 „
15. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
16. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 12 „
17. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ . . 26 „
18. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
19. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
20. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
21. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
22. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
23. *Viața Sf. Grigorie Teologul* „ „ . . „
24. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . 5 „

N. B. Toate lucrările menționate se pot comanda direct la Editura Mânăstirii Neamțului. La comenzile dela 200 la 1000 lei, se acordă un rabat de 20%, iar dela 1000 lei în sus 25 la sută.

Nr. 7269

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII IUNIE 1937 Nr. 6

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Arhimandrit PARTENIE CIOPRON
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul VASILE GH. VASILACHE.

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Aspecte dela Adunarea Eparhială	**V. A. Gheorghiță**
Convocarea Adunărei Eparhiale și Procesul-Verbal al Ședinței dela 30 Mai a. c.	* * *
Telegrame trimise cu prilejul Adunării Eparhiale . .	* * *
Apărarea Duminicii	**Arhim. I. Scriban**
Cartea sub icoană și oștirea	**Pr. Const. Nonea**
Inzestrarea Mânăstirilor	**Ierom. Vasile Vasilache**
Importanța deosebită a vizitelor canonice . . .	**Laurențiu Gh. Popovici**
Hramul Mânăstirei Neamțu	**Diac. I. Gheorghiță**
Vizite canunice nevestite	* * *
Chestiunea funcționării Școlii de cântăreți la Mânăstirea Neamțu	**C. N.**
Știri oficiale și însemnări	* * *
Note: *1. In China; 2. O conferință; 3. O prețioasă apreciere și decorațiuni regale pentru Mânăstirea Agafton; 4. Dorinți împlinite; 5. O invitație regală...*	**Veghevu**
Mulțămiri publice.	

Institutul de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ — Iași

ANUL XIII IUNIE 1937 Nr. 6.

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

Aspecte dela Adunarea Eparhială.

Duminică 30 Mai, ultima adunare cu actualii deputați aleși cu 6 ani în urmă. Din 20 de preoți și 40 de mireni au fost de față 16 preoți (2 absenți și 2 morți) și 17 mireni (23 absenți), în total 33 de prezenți, sub președenția I. P. S Mitropolit Nicodim, însoțit de părintele Vicar Valerie Moglan.

După sfânta liturghie dela catedrală, terminată la orele 11, am mers cu toții la seminarul „Veniamin Costache" în sala de festivități, unde s'a început ședința de lucrări întocmai după ordinea de zi din convocare.

Deosebirea dintre prima adunare — cu șase ani în urmă și actuala adunare,—a fost destul de mare. Prima, ținută în sala corului, a fost foarte agitată ; ultima, foarte liniștită.

La prima adunare am auzit, cu groază, din gura unui preot : „Dacă lucrurile merg înainte în felul acesta, înseamnă pieirea Bisericii noastre !"

Acuma am plecat foarte liniștit. I. P. S. Mitropolit Nicodim a ținut cumpăna dreptății între vorbitori și a lămurit astfel lucrurile, în cât nu s'a simțit nevoie de obiecțiuni. . Ar fi fost și de prisos orice critică, întrucât în Eparhie s'au petrecut lucruri foarte îmbucurătoare. Știu din anul trecut cât de îngrijorată era cancelaria mitropoliei pentru trecerea în buget a 13 parohii, cerute cu mulți ani în urmă de locuitorii satelor răzlețe, sau prea populate. Acuma s'a venit cu răspunsul că 70 de parohii au fost trecute în buget. In 70 de sate începe o mișcare nouă, 70 de preoți tineri, hirotonisiți, zi după zi, de I. P. S. Mitropolit, vor răspândi cuvântul lui Dumnezeu, pomenind la sfintele slujbe pe M. S. Re-

gele, I. P. S. Mitropolit şi toată recunoştinţa către domnul Victor Iamandi ministrul Cultelor care devine un Haret şi Angelescu a Bisericii române. S'a şi spus în adunare că „înfăptuirile d-luj Iamandi marchiază o epocă nouă în Biserică".

Faţă de constatările îmbucurătoare şi de munca vizibilă ce se desfăşoară la Mitropolia Moldovei, deputaţii eparhiali n'au mai simţit nevoia să ţie vr'un discurs la masa luată în comun, în sala de lectură a seminarului. O masă oficială, fără discursuri, un lucru foarte rar !

In şedinţa de după amează, după ce s'a citit ultimul raport al secţiei economice şi s'a aprobat bugetul, deputatul V. Prelipceanu a mai încreţit puţin frunţile cu o comunicare — de altfel foarte la locul ei — că autorităţile din Fălticeni tolerează trei cârciume lângă catedrala de acolo ! I. P. S. Mitropolit a replicat că, dacă autorităţile nu-şi fac datoria, să şi-o facă credincioşii, să formeze societăţi în sensul celor dela Neamţ (Prietenii Bisericii şi a mănăstirilor) şi să impue respectul legilor.

Dl. I. V. Barliba dela Tg. Neamţ a spus că stilismul scoate capul sub o formă nouă : Umblă liste prin sate, aduse de bolşevici, în care stiliştii iscălesc cum că se leapădă de orice credinţă. (Subsemnatul a făcut constatare după natură, că acei ce şovăiesc în credinţă sunt sau ţigani, sau de origină slavă ; iar dacă par a fi şi români, sunt de cei cu sângele bolnav, ori amestecat). Părinţii fraţi Ciceroni şi Valeriu Iordăchescu, profesori la Teologie, au făcut cele mai multe comunicări. S'a simţit lipsa marilor demnitari politici, membri ai adunării noastre. Câţiva n'au venit niciodată în decurs de şase ani. Cred că pe viitor. alegătorii creştini vor trimite deputaţi de aceia ce vor fi în stare a se deranja, măcar odată pe an, ca să se intereseze de mersul Bisericii care a creiat naţiunea română. La dispărţire, I. P. S. Mitropolit, mulţumind reprezentanţilor preoţimei şi a credincioşilor, şi-a exprimat dorinţa că la viitoarea adunare, dupa alegerile ce vor avea loc la începutul anului 1938, să poată întâlni aceleaşi persoane care au lucrat şi până în prezent, cu toată dragostea, de aproape sau de departe, în folosul Bisericii noastre.

V. A. Gheorghiţă
Profesor
Deputat Eparhial

Membrii Adunării Eparhiale.

Convocarea Adunării Eparhiale

Nr. 4660. 15 Mai 1937.

In conformitate cu art. 132 şi 34 din statutul legii de organizare a Bisericii ortodoxe române, şi cu hotărârea Consiliului Eparhial plenar, din şedinţa dela 14 Mai a. c., convocăm Adunarea Eparhială a acestei Arhiepiscopii, în seziunea ordinară, pentru ziua de Duminică 30 Mai a. c.

Vă rugăm să binevoiţi a lua parte, la ora 9 dimineaţa în Catedrala Metropolitană, la serviciul divin şi Te-Deum şi apoi la Seminarul Veniamin, unde vor avea loc desbaterile, conform ordinei de zi:

ORDINEA DE ZI:

1. *Apelul nominal.*
2. *Deschiderea şedinţei.*
3. *Citirea sumarului şedinţei dela 26 Mai 1936.*
4. *Referatele Secţiunilor Consiliului Eparhial:*
   - *a) Administrativă*
   - *b) Culturală*
   - *c) Economică.*
5. *Infiinţări şi modificări de parohii.*
6. *Cumpărări, vânzări, schimburi şi donaţiuni de bunuri imobiliare bisericeşti.*
7. *Darea de seamă a gestiunii anului 1936/37.*
8. *Proectul de buget al Eparhiei pe anul 1937/38.*
9. *Diverse alte chestiuni şi propuneri.*

Primiţi Onorate Domn arhiereşti binecuvântări.

(ss) **Nicodim**
Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent
Pr. C. Vuescu

Ședința Adunării Eparhiale dela 30 Mai 1937

Proces-Verbal

In urma convocării cu Nr. 4660 din 15 Mai a. c. a avut loc astăzi, ședința Adunării Eparhiale ordinare, sub președinția I. P. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei și Sucevei.

La ora 9 dimineața membrii adunării au asistat la serviciul divin din Catedrala Mitropolitană și la Te-Deumul făcut, iar la ora 11 dimineața, s'a deschis ședința în sala de festivități a Seminarului Veniamin Costache.

I. P. S. Mitropolit Nicodim, salută membrii Adunării Eparhiale și în urmă se constitue biroul, Adunarea alegând doi secretari de sedință: Preot I. Negoiță și d-l V. A. Gheorghiță.

1. Se face apelul nominal constatându-se prezenți la ședință 33 de membri din care 16 clerici și 17 mireni.

Adunarea fiind în număr, se declară constituită și se trece la lucrări.

2. I. P. S. Mitropolit declară ședința deschisă intrându-se în desbaterile chestiunilor la ordinea de zi.

3. Cu privire la sumarul ședinții Adunării dela 26 Mai 1936 Adunarea în unanimitate arată că, cunoaște procesul verbal al ședinții din Revista Mitropoliei Moldovei unde a fost publicat și-l aprobă în totul așa cum a fost redactat.

Urmează cuvântul I. P. S. Mitropolit care după ce arată că rostul adunărilor eparhiale este cu caracter material, care la Eparhia noastră este redus, accentuiază rolul ei de informare și îndrumare a treburilor bisericești, pentru care întâlnirea membrilor este de un real folos. Intr'o expunere largă schițează preocupările I. P. S. Sale pentru binele Eparhiei, asupra cărora atrage atenția membrilor Adunării: 1. necesitatea vizitelor canonice și nevoia organizării lor pentru a fi cât mai utile, cu care scop se impune: un vehicol de transport al personalului necesar la slujbe, a unui mic cor și a celor de trebuință spre a nu fi povoară nimănui; 2. organizarea caritații creștine, ca mijloc de îndeplinire în chip practic a rolului Bisericesc: ospătării și ajutorarea tineretului; 3. repararea Catedralei metropolitane, pentru care la apelul făcut de I. P. S. Sa s'a subscris până în prezent 1.000.000 ei din cari s'a încasat lei 700.000.

Evocă figurile marilor mitropoliţi Veniamin Costache şi Iosif Naniescu, dela care vine îndemnul pentru desevârşirea gândului lor şi a altor îmbunătăţiri necesare la Mitropolie, între care şi reparaţia Mitropoliei vechi, spre a fi transformată într'un muzeu bisericesc cum şi clădirea nouă din curtea Mitropoliei, care s'a realizat. Pomeneşte de unele dificultăţi întimpinate cu această construcţie nouă la care s'au gândit şi mitropoliţii anteriori, între cari fostul Mitropolit Pimen ce a adunat fonduri de 4—5 milioane dar care, parte s'au perdut pe la Bănci.

Referindu-se la anul bisericesc în curs, pomeneşte de marele ajutor acordat Bisericii, de d-l Ministru al Cultelor Victor Iamandi : înfiinţarea a peste 70 parohii în eparhia Moldovei, înzestrarea monastirilor cu terenuri cum şi combaterea stilismului. Exprimă mulţumiri publice şi cere asentimentul Adunării pentru expedierea a două telegrame : una M. S. Regelui, iar alta D-lui Ministru Victor Iamandi.

După deschiderea şedinţii, s'a ridicat preotul Gh. Constantinescu din Ştefăneşti Botoşani, care vorbeşte despre moartea preotului Al. Simionescu fost membru al Adunării, fost Protopop al jud. Botoşani timp de 27 ani. Elogiază activitatea reposatului şi exprimă regrete cerând Adunării câteva clipe de reculegere şi pioasă aducere aminte.

D-l V. Prelipceanu — Baia referindu-se la procesul verbal al şedinţii din anul trecut, aduce la cunoştinţă, că nu s'a făcut nimic pentru îndepărtarea crâşmelor din faţa bisericii catedralei din Fălticeni şi solicită intervenţia I. P. S. Mitropolit.

I. P. S. Mitropolit spune că în localităţile mai însemnate ar fi să se organizeze tovărăşii creştineşti care să impună executarea măsurilor de interes bisericesc şi românesc.

IV. Referatele secţiunilor Consiliului eparhial.

a) Parintele C. Vuescu Consilier Referent al Secţiei Administrative citeşte referatul Secţiei, expunând activitatea desfăşurată în cursul anului 1936, cu evidenţierea notei dominante : sporirea parohiilor şi numărul mare de licenţiaţi hirotoniţi. Arată apoi că mandatul membrilor Adunării celei din al doilea ciclu de 6 ani, expiră la 1 Ianuarie 1937 şi la sfârşitul anului acestuia urmează a se face noui alegeri.

La referat au luat cuvântul :

Preot Cicerone Iordăchescu care aduce obiecţiunea parohiei Tătăruşi jud. Baia care la împărţirea în două — Parohia Tătăruşi şi Tătăruşi Iorcani — nu s'a procedat echitabil. Cere să se facă o revizuire a lucrărilor şi să se meargă din nou la faţa locului.

P. C. Preot Valeriu Iordăchescu mulţumind Guvernului şi D-lui Ministru Victor Iamandi, pentru concursul dat Bisericii şi clerului, exprimă o dorinţă pentru viitor şi anume: restrângerea numărului studenţilor la teologie, evitând pletora candidaţilor la parohii. E de părere să se dea două feluri de titluri teologilor: Diplomă de Stat, celor cari vor fi apţi pentru preoţie şi diploma academică celor cari doresc numai să se cultive.

P. C. Pr. Gh. Niculea, e pentru reglementarea creerei parohiilor, spre a se evita discuţiile şi învinuirile.

P. C. Preot D. Furtună — Dorohoi se ridică împotriva influenţelor streine la crearea parohiilor (parohii de zestre şi parohii politice), pledând pentru stabilitatea preoţilor.

I. P. S. Mitropolit Nicodim răspunde că este pentru restrângerea numărului de teologi; că nu s'au înfiinţat parohii fără cererea locuitorilor şi avizul Sfintei Mitropolii, iar chestia stabilităţii preoţilor este de competinţa Sf. Sinod şi nu a Adunării Eparhiale.

D-l N. Stoianovici-Dorohoi, referindu-se la cele spuse de Păr. Furtună, spune ce vină poate să aibă partidul Liberal, dacă el fiind la putere s'a ocupat de înfiinţarea noilor parohii ?, arătând totodată că ele s'au făcut cu avizul Sf. Mitropolii.

In urma acestor discuţiuni Adunarea în unanimitate aprobă referatul Secţiei Administrative şi aduce mulţumiri Părintelui Consilier Referent C. Vuescu.

b) Părintele C. Nonea Consilier Referent al Secţiei Culturale citeşte referatul secţiei, insistând asupra controlului în învăţământul religios, programa ce trebue să se predea, rolul Şcoalelor de cântăreţi cum şi asupra problemei sectelor. La cererea Adunării, se scoate în evidenţă contribuţia însemnată a D-lui Ministru Iamandi, înfiinţarea oficiului de propagandă antistilistă condusă de P. C. Preot Niculea.

In referat Păr. C. Nonea arată situaţia stilistă de astăzi, care dela venirea I. P. S. Mitropolit Nicodim s'a schimbat, refăcându-se viaţa bisericească în centrele stiliste şi-şi exprimă convingerea că stilismul e spre lichidare.

D-l I. V. Barliba — Tg. Neamț spune că nu trebue socotită ca încheiată chestiunea stilistă, întrucât este încă exploatată de politicieni care iau semne bisericești ca semne politice în alegere.

P. C. Preot Gh. Niculea vorbește de realizările D-lui Ministru Victor Iamandi și că a mers mână în mână cu I. P. S. Mitropolit Nicodim în ce privește serviciul de propagandă. Datorită D-lui Ministru Victor Iamandi acest serviciu de propagandă va continua.

Fiind ora 1 și jum., I. P. S. Mitropolit ridică ședința, urmând a se continua desbaterile în ședința de după amează, care va începe la ora 3.

Ședința de după amiază.

c) Păr. V. Mihailescu Consilier Referent al Secției Economice, citește referatul general asupra activității secției, înregistrat sub Nr. 5277 a. c., (anexa C) expunând situația lucrărilor efectuate în cursul anului 1936. Arată nevoia Cadastrului proprietății bisericești pentru a nu se înstreina; înfățișează starea financiară a bisericilor din eparhie în legătură cu gestiunea Sf. Mitropolii și bugetul său.

La referat iau cuvântul:

P. C. Preot Valeriu Iordăchescu propune a se acorda un ajutor profesorilor de conservator D-nii G. Galinescu și Ștefan Popescu pentru a se imprima pe plăci, melodiile bisericești vechi.

P. C. Preot Cicerone Iordăchescu propune să se revizuiască proprietățile bisericești încălcate de locuitori în unele părți.

D-l Prelipceanu — Baia spune că ar fi bine ca în loc să se dea masă saracilor să se dea asistență copiilor în școli și tineretului în universități.

P. C. Preot C. Iordăchescu e de părere ca fondul de propagandă antistilistă să fie folosit de către Sf. Mitropolie în activitatea misionară.

D-l V. Prelipceanu e de aceiași părere ca astfel activitatea să nu sufere și să nu se facă politică din problema stilistă.

P. C. Pr. Gh. Niculea, respinge invinuirea de politică în propagandă antistilistă, declarând că ea s'a desfășurat — după cum a spus și mai înainte — sub supravegherea I. P. S. Mitropolit, cu preoți și teologi socotiți vrednici.

Pr. C. Iordăchescu totuşi insistă ca fondul să fie pus la dispoziţia Sf. Mitropolii ca să nu se exagereze lucrurile, când e vorba de contribuţia oamenilor politici la bunul mers al Bisericii.

P. C. Preot C. Constantinescu Hârlău — în legătură cu referatul Secţiei Culturale din şedinţa de dimineaţă — atrage atenţiunea asupra pericolului sectanţilor care încă este ameninţător şi deci nu trebue să ne lase indiferenţi sau nepăsători, ci cât mai atenţi, neslăbind în grija care a avut-o Biserica la ivirea sectanţilor. Arată că sectanţii din Jud. Botoşani, se prezintă şi cu un aspect social — comunist, încât sunt primejdioşi nu numai pentru biserică, ci şi pentru stat. Citeşte din Biblie sublinierile subversive ce fac sectanţii şi arată că fărămiţarea credinţii duce la dizoluţia Statului.

P. C. Preot C. Nonea — Consilier Referent, accentuiază că D-l Victor Iamandi a adus un mare ajutor Bisericii în lupta grea pe care aceasta o are cu stiliştii şi sectanţii.

D-l V. Prepliceanu e de părerea ca propaganda antistilistă să se facă fără multă publicitate, lucrându-se cât mai intens pe teren.

V. Infiinţări şi modificări de parohii.

P. C. Consilier al Secţiei Administrative, Pr. C. Vuiescu, citeşte referatele cu privire la delimitările nouilor parohii înfiinţate în Eparhie a căror lucrări au sosit până la această dată.

1. Referatul înreg. sub. Nr. 4732 cu delimitarea parohiei Prelipca jud. Botoşani.

2. Referatul înreg. sub Nr. 4730 cu delimitarea parohiei Popeşti jud. Neamţ.

3. Referatul înreg. sub Nr. 3731, idem parohia Varatec jud. Botoşani.

4. Referatul înreg. sub Nr. 4732 cu lucrările de delimitare a parohiei Corni jud. Botoşani.

5. Idem Parohia Tudora II jud. Botoşani, înreg. sub Nr. 4733.
6. „ a Parohiei Bahlui-Ţuţora din oraşul Iaşi, înreg. Nr. 4734.
7. „ a „ Cartierul nou-Iaşi înreg. sub Nr. 4736.
8. „ a „ Tataraşi Aviaţie-Iaşi Ref. înreg. Nr. 4735.
9. „ a „ Coarnele Caprii, jud. Iaşi. Ref, Nr. 4737.
10. „ a „ Dorobanţi „ „ „ înreg. Nr. 4738
11. „ a „ Ruseni „ „ „ înreg. Nr. 4739

12. „ a „ Valea Lupului „ „ „ înreg. Nr. 4740
13. „ a „ Belceşti II „ „ „ înreg. Nr. 4741
14. „ a „ Hereşti jud. Baia Ref, înreg. sub Nr. 4742.
15. „ a „ Rotunda „ „ „ „ „ Nr. 4743.
16. „ a „ Ştirbăţ „ „ „ „ „ Nr. 4744
17. „ a „ Bogdăneşti II „ „ „ „ Nr. 4745.
18. „ a „ Teioasa jud. Dorohoi Ref. înreg. sub. Nr. 4746.
19. „ a „ Stroici „ „ „ „ „ Nr. 4747,
20. „ a „ Poiana „ „ „ „ „ Nr. 4748.
21. „ a „ Corneşti Ieşanca jud. Dorohoi Ref. înreg. sub Nr. 4750
22. „ a „ Băneşti jud. Botoşani, Ref. înreg. sub Nr. 4751.
23. „ a „ Aurel Vlaicu jud. Dorohoi Ref. înreg. Nr. 4752.
24. „ a „ Sf. Constantin-Iaşi Ref. înreg. sub Nr. 4753.
25. „ a „ Tătăruşi şi Tătăruşi Iorcani—Baia Nr. 4754.
26. „ a „ Giurgeşti jud. Baia Ref. înreg. sub Nr. 4755.
27. „ a „ Gara Paşcani—Fântânele—Baia Ref. Nr. 4756.
28. „ a „ Bănceni—jud. Dorohoi Ref. înreg. sub Nr. 5514.
29. „ a „ Pomârla—Vârnav „ Ref. înreg. sub Nr. 5515.
30. „ a „ Mihoreni jud. Dorohoi Ref. înreg. sub Nr. 5516.
31. „ a „ Topoliţa jud. Neamţ Ref. înreg. sub Nr. 5517.
32. „ a „ Vânătorii Petrii oraş Piatra N. sub Nr. 5518.
33. „ a „ Izvorul Alb jud. Neamţ Ref. înreg. sub Nr. 5519.
34. „ a „ Zbereşti jud. Neamţ Ref. înreg. sub Nr. 5520.
35. „ a „ Dumbrava Roşie jud. N. Ref. înreg. sub Nr. 5521.

Adunarea după ce examinează toate aceste lucrări aprobă delimitarea făcută aşa cum se specifică în fiecare referat.

VI. Cumpărări, vânzări, schimburi şi donaţiuni de bunuri imobiliare bisericeşti.

Păr. V. Mihailescu, Consilier Referent al Secţiei Economice citeşte referatele cu privire la cumpărări şi *donaţii:*

1. Referatul înregistrat sub No. 4651 cu donaţia I. V. Teodoru a 400 m. p. bisericii Sf. Andrei din Iaşi.

2. Ref. înreg. sub No. 5264 cu donaţia a 5 locuitori, bisericii din parohia Doroşcani jud. Iaşi, a $26^{1}/_{2}$ prăjini teren pentru cimitir.

3. Ref. No. 4747 cu donaţia soţilor Agripina şi I. Condurache bisericii 40 de Mucenici din Iaşi; un imobil în str. Sărărie

şi 14 scrisuri a Creditului Urban Iaşi în valoare de 54 mii lei.

4. Ref. înreg. sub No. 4649 cu donaţia prin testament a defunctului Preot Al. Simionescu bisericii Sf. Neculai Popăuţi Botoşani un imobil şi 4 titluri Imprumut Intern, val. 4000 lei.

5. Ref. înreg. sub No. 1379 cu donaţia Doamnelor Anastasia Nemţeanu şi Lucia Colonel Mazilu, bisericii filiale Sf. Gheorghe din Târnauca jud. Dorohoi, o casă în satul Târnauca.

6. Ref. înreg. sub No. 1381 cu donaţia D-nei Elena Aneculăiesei, parohiei Concești jud. Dorohoi, 10 prăjini teren pentru cimitir.

7. Donaţia D-nei Maria Gh. Antohi bisericei Concești din jud. Dorohoi; 10 prăjini teren în satul Movila Ingerului pentru construire de biserică Ref. înreg. sub No. 1382.

8. Donaţia Preotului V. Pleşoianu şi a fiului său D-tru, bisericii din parohia Pleşeşti 22 prăjini teren. Ref. înregistrat sub No. 4650.

9. Donaţia locuitorilor Neculai Rădăşanu şi Ion Dediu, parohiei Petru Rareş jud. Baia, 11 prăjini teren pentru casă parohială.

10. Donaţia locuitorului N. Manolache parohiei Petru Rareş, 1 hectar teren arătură. Ref. înreg. sub No. 4648.

11. Donaţia locuitorului Ilie Neamţu bisericii din parohia Drăceni jud. Baia, 8 prăjini teren, Ref. înreg. sub No. 1380.

12. Donaţia locuitorului Gh. Simion jud. Botoşani parohiei Ştirbăţ 9 prăjini teren în satul Rahova pentru a se construi biserică. Referatul înreg. sub No. 1383.

13. Donaţia Primăriei Oraşului Piatra Neamţ, bisericii Sf. Neculai Bordeele, 755 m. p. teren pentru a se construi casă parohială, Ref. înreg. sub No. 9185.

Cumpărări

1. Parohia Tătăruşi cumpără dela locuitorul Al. Vasiliu, 13 prăjini teren cu 22000 lei, pentru casă parohială, Ref. înregistrat sub No. 1385.

Schimburi

1. Referatul înreg. sub No. 4653 cu schimbul de teren 40 prăjini între parohia Probota jud. Iaşi şi locuitorul D. Stoica.

2. Schimbul de teren între parohia Ciurea jud. Iaşi şi locuitorul Ştefan Balan 8 prăjini teren. Ref. înreg. sub No. 1376.

3. Schimbul de teren între parohia Aroneanu jud. Iaşi şi locuitorul Ioan Luca 708 m. p. lângă biserica parohială. Refer. înreg. sub No. 5265.

4. Schimbul de teren între parohia Corocăeşti jud. Botoşani şi D-na Ana Angheluţă din satul Bursuceni, 7 prăjini teren. Ref. înreg. sub No. 1376.

5. Schimbul dintre parohia Dracsini jud. Botoşani şi locuitorul Gh. Ieremia. Ref. înreg. sub No. 4701.

6. Schimbul de teren între parohia Chiscovata judeţul Botoşani şi şcoala din satul Vorona-Dobrovolschi 20 prăjini. Ref. înreg. sub No. 4652.

7. Schimbul de teren 1 hectar, între parohia Mitoc jud. Dorohoi şi satul Chirinii Curţii, pentru mărirea cimitirului, referatul înreg. sub No. 4654.

8. Schimbul de 20 prăjini teren între parohia Dumeni jud. Dorohoi şi locuitorul C. Butnaru. Ref. înreg. sub No. 9187/936.

9. Schimbul de 14 şi 19 arii teren între parohia Hangu jud. Neamţ şi Şcoala primară No. 1 din satul Hangu. Ref. înregistrat sub No. 4675.

Vânzări

1. Parohia Sf. Spiridon din oraşul Botoşani, vinde două terenuri, în supr. de 437 m. p. Ref. înreg. sub No. 1384.

2. Mănăstirea Agafton jud. Botoşani, propunerea vânzării unei case darapanate şi 26 prăjini teren din satul Agafton. Ref. înreg. sub No. 4655.

3. Parohia Sf. Impăraţi Constantin şi Elena din Oraşul Iaşi, vânzarea a 2250 m. p. teren, situat în Iaşi Str. Sf. Andrei. Ref. înreg. sub No. 4657.

4. Parohia Humuleşti cu vânzarea a 92 m. p. teren situat în Str. Cuza-Vodă din Tg. Neamţ. Ref. înreg. sub No. 4673.

Tranzacţii

1. Parohia Cuvioasa Paraschiva din oraşul Iaşi, cedează un teren D-nei Maria Covataru şi fiicelor sale Ecaterina şi Natalia în

curtea bisericii Sf. Neculai spre a clădi o casă de locuit, care după moarte rămâne bisericii. Ref. înreg. sub No. 5267.

2. Intre debitorii Horovitz şi Sf. Mitropolie a intervenit o tranzacţie în vederea lichidării datoriei ce au faţă de Mitropolie, pe baza sumei de 800.000 lei, plătibil în numerar în termen de 5 luni pentru care depune garanţie 40.000 lei. Ref. înreg. sub Nr. 4676.

3. Tranzacţia între Mitropolie şi Banca Marmorosch & Blanc unde Mitropolia are sumi depuse şi din care să primească 122.501 pentru creanţa sa în sumă de lei 255.232. Referatele înregistrate sub Nr. 5125 şi 5266.

Pe lângă arendările şi închirierile de imobile — cele mai multe făcute de bisericile din oraşul Iaşi, cari ating suma de 500.000 lei la Iaşi şi 100.000 lei la celelalte judeţe, Păr. V. Mihailescu supune pentru ratificarea Consiliului contractul de exploatarea parchetului de pădure Nr. 9, din proprietatea Sf. Mitropolii din Valea Alunului jud. Iaşi, pentru suma de lei 449.000.

Deasemenea contractul cu extragere de arbori, 220 bucăţi, aproximativ 500 m. c. cu 252.000 exploatare dată D-lui S. Weismann.

Adunarea în urma examinării acestor lucrări, aprobă referatele prezentate cu privire la cumpărările, vânzările, schimburile şi donaţiunile ce s'au făcut cum şi arendările şi închirierile de imobile.

Deasemenea aprobă contractul de exploatare şi extragere din pădurea Valea Alunului.

VI. Darea de seamă a gestiunii pe anul 1936 — 1937. Păr. V. Mihailescu Consilier Referent citeşte Referatul cu privire la gestiunea anului expirat şi arată că cheltuelile s'au făcut în conformitate cu prevederile bugetului şi micile diferenţe cheltuite în plus la unele articole sau acoperit din plusul de venituri dela Art. 26 „neprevăzute" prin deschidere de credit. Expune gestiunea caselor clădite în curtea Sf. Mitropolii, care pentru bugetul anului expirat a contribuit numai cu suma de 127.000 lei Restul sumei s'a împrumutat.

Apoi face o dare de seamă şi asupra fabricei de lumânări, din care rezultă că la 31 Martie a. c. este un venit net de 153.995 lei Ref. înreg. sub Nr. 4678 a. c.

Adunarea aprobă gestiunea anului 1936—1937.

VIII. Proiectul de buget al Eparhiei pe anul 1937 - 1938.

Se citeşte adunării proiectul întocmit cu un total la venituri şi cheltueli de lei 2.329.000, supunându-l spre aprobare.

Adunarea examinând proiectul, îl aprobă aşa cum a fost întocmit.

IX. Diverse chestiuni şi propuneri.

1. Păr. C. Vuiescu Consilier Referent al Secţiei Administrative citeşte referatul înreg. sub Nr. 4726 a. c. cu privire la avansările şi numirile de funcţionari în cancelaria Sf. Mitropolii, în posturile vacante şi acelea prevăzute din nou în bugetul anului 1937—1938. Adunarea aprobă avansările şi numirile de funcţionari ce s'au făcut în interesul bunului mers al cancelariei.

2. D-l V. Prelipceanu aduce cazul suspendării directe de către Minister a Preotului Simiganoschi din Tg. Frumos jud. Iaşi, cu prilejul alegerilor comunale. Protestează pe motiv că nimenea nu trebue condamnat fără a fi judecat, Semnalează cazuri de preoţi cari au vorbit în sinagogi; când ştiut fiind că canoanele caterisesc pe un asemenea preot.

Epuizându-se chestiunile din ordinea de zi a Adunării Eparhiale I. P. S. Nicodim a declarat închisă şedinţa care este ultima din al doilea ciclu de 6 ani. Mulţumeşte membrilor pentru concursul dat Bisericii, le urează sănătate şi revedere în noua alcătuire a Adunării Eparhiale viitoare, pentru a lucra iarăşi împreună.

Şedinţa a luat sfârşit la ora 5 după amează.

Drept care s'a încheiat prezentul proces verbal.

Preşedinte (ss) **NICODIM**
Mitropolit Moldovei şi Sucevei

Secretari ((ss) *Preotul I. Negoiţă*
((ss) *V. A. Gheorghiţă*

Telegrame trimise cu prilejul Adunării Eparhiale

MAJESTĂȚEI SALE
REGELUI CAROL II
București

Adunarea eparhială a Metropoliei Moldovei, înainte de începerea lucrărilor sale, aduce Majestății Voastre mulțămiri călduroase pentru cele 70 de parohii hărăzite nouă Eparhie noastre și pentru înzestrarea monastirilor cu păduri și terenuri de cultură, după pilda vechilor voevozi.

Să trăiască Majestatea Voastră deplin sănătos și pururea glorios.

† **NICODIM**
Metropolit Moldovei

DOMNULUI VICTOR IAMANDI,
MINISTRUL CULTELOR
București

Adunarea eparhială a Metropoliei Moldovei la începutul lucrărilor sale, vă aduce mulțămiri călduroase pentru cele 70 de parohii nouă și înzestrarea monastirilor noastre cu păduri și terenuri agricole și vă urează din inimă mulți ani tot cu realizări folositoare.

† **NICODIM**
Metropolit Moldovei

Răspunsul D-l Ministru Iamandi

INALT PREA SFINȚIEI SALE
MITROPOLITULUI NICODIM AL MOLDOVEI
Iași

„Mulțumindu-vă din inimă și cu recunoștință pentru alesele sentimente și pentru măgulitoarele cuvinte ce mi le exprimați cu prilejul începerei lucrărilor Adunării Eparhiale a Moldovei, îngăduiți-mi să vă asigur că voiu continua să-mi fac cu aceeaș râvnă și hotărâre ca și până acum datoria de român, de creștin, și de ministru față de Biserica noastră națională și față de slujitorii ei devotați cu ale căror interese superioare am fost totdeauna identificat.

Victor Iamandi
Ministrul Cultelor și Artelor

Apărarea Duminicii *)

De vreo câteva săptămâni, cetim tot mai des despre mișcări pentru apărarea odihnei duminicale. Ziarele scriu despre o sculare mai vie a funcționarilor comerciali spre a-și apăra dreptul lor.

Din Brăila, din Chișinău și de aiurea ne vin astfel de veşti Pare că s'a păşit și la fapte mai vii pentru apărarea Duminicii. S'au făcut cercetări in lumea negustorilor, au fost prinși mulți vinovați și s'au încheiat acte pentru darea lor în judecată.

Nu numai în lumea negoțului, ci încă și la alții s'au ridicat glasuri în cinstea Duminicii. Astfel, în adunarea eparhială dela

*) Publicat în ziarul *Epoca* Nr. 2501 din 13 Iunie 1937.

Iaşi, deputatul Prelipceanu a vorbit despre necinstirea Duminicii şi nepăsarea stăpânirii de a o apăra.

După cum cetim în ziarul *Opinia* din Iaşi (1 lunie a. c.), Mitropolitul Nicodim a spus cu acel prilej cuvinte drepte, care merită a fi scoase la iveală şi a fi tâlcuite mai amănunţit: „...în fiecare oraş ar trebui să existe câte o uniune cetăţenească care să apere interesele locuitorilor respectivi. Ar fi bine ca pe lângă autoritatea de stat, să fie şi o gardă — nu gardă politică — pentru respectarea demnităţii româneşti şi cetăţeneşti".

Această cugetare e foarte dreaptă şi sănătoasă. In adevăr, slujbaşii Statului sunt şi ei oameni. Se lasă pe tânjală de atâtea ori, când e vorba să privigheze urmarea legilor. Ba mai mult, cei cu pofta de a le călca se iau bine pe lângă ei, caută să-i îmblânzească, pentruca să nu ţie seamă prea dârz de urmarea cutării sau cutării legi.

Aşa păţeşte şi cinstirea Duminicii. In nădejdea slujbaşilor Statului, nu poţi dobândi încetarea lucrului din ziua Duminicii. Ani de zile de când se tot aud plângeri pentru călcarea ei, au făcut această dovadă.

Dacă înseşi aşezămintele obşteşti o calcă, dacă Primăria Bucureştiului pune oamenii la lucru în fiecare Duminică în Piaţa 8 Iunie, dacă Ministerul Finanţelor îşi cheamă slujbaşii la treabă şi în ziua Domnului, ce să mai zici de inşii răzleţi care o calcă şi ei ?

Asta e dovada care se face cu Statul. In nădejdea lui, nu ajungem la niciun capăt.

Atunci ce e de făcut ?

Ce a spus Mitropolitul Nicodim dela Iaşi. Cetăţenii să se scoale şi să apere rânduielile cinstite ale vieţii.

Iată că o mişcare a obştii pentru drepturile ei s'a petrecut anul trecut undeva, în felul cum a cerut Mitropolitul Nicodim. Fapta de atunci merită pomenită acum. Noi o păstrăm povestită într'un număr mai vechi din ziarul brăilean *Ancheta* dela 28 Februarie 1936. I-a venit vremea să fie pomenită acum.

Cetim acolo că vreo 60 de femei din Cetatea Banilor au venit cu o cerere, înaintea organelor stăpânirii din Craiova şi au cerut închiderea câtorva cafenele din oraş, fiindcă bărbaţii lor îşi pierdeau acolo banii la cărţi.

Nu este aceasta o noutate? Nu este şi un fapt mişcător? Nu este în stare să urnească inimile şi să dea prilej la hotărâri simţite, mai mult ca nişte plângeri obişnuite?

Fără doar şi poate. Când nişte soţii sau mame, care duc greul căsniciei, îşi strigă durerea că soţii lor şi taţii copiilor îşi risipesc banii la cărţi, este ceva care nu te poate lăsa rece.

Da, cetăţenii pe care îi dor unele fapte ale vieţii obşteşti, fie ele ale stăpânirii, fie ale feluriţilor inşi, nu trebuie să aştepte ca stăpânirea să dreagă relele numai din curat imboldul ei. N'o va face.

Trebue să se mişte şi ei şi să stârnească stăpânirea. Când va fi vorba de o mişcare mai simţită, stăpânirea nu va avea ce face, va trebui să se mişte, chiar de ar voi să închidă ochii.

Ziarul *Ancheta* scria cu acel prilej, prin condeiul directorului său de atunci: „Dacă n'ar exista aceste cafenele care, în loc de ceai şi cafea, oferă clienţilor atraşi înadins, cărţi de joc şi zaruri, în multe familii de muncitori ar domni cel puţin bucuria pâinii de fiecare zi".

Aşa şi cu Ziua Duminicii. Cetăţenii trebuie să simtă jignirea călcării ei. Dar atunci nu ajunge numai să ne plângem în adunări fără răsunet şi să cerem dela alţii rânduelile dorite.

Este prea puţin să vii odată pe an şi să ţipi într'o adunare că se calcă Duminica. Tu ceri atunci ca alţii să apere ziua Domnului.

Dar vorba este: Tu ce faci în uliţa ta, în oraşul tău? Acolo trebuie să scoli la luptă pe prietenii, pe cunoscuţii tăi.

Să te turburi, când vezi ziua Domnului călcată şi să te iei la harţă cu călcătorii! Dacă acum vezi că funcţionarii comerciali se scoală şi cer dreptul lor la odihna Duminicii, să te alături lor.

In fiecare oraş, cetăţenii să se scoale să apere Duminica. Să facă întruniri publice. Când organele Statului vor vedea că treaba se îngroaşă, se vor nelinişti şi ele şi vor fi nevoite să silească pe călcători la urmarea legii.

Paza bunei rânduieli e în mâna cetăţenilor. Mitropolitul Moldovei are dreptate.

Arhim. Scriban

Cartea sub icoană și oștirea

Oameni ce urmăresc înfăptuiri bune pentru binele obștesc sânt puțini, mai ales azi, când fiecare caută să-și agonisească siesi cât mai mult. Deaceia când întâlnești inițiative prielnice sufletului, îți vine în minte întrebarea: Vor avea acestea durată sau se vor topi ca roua dimineții? E și firesc ca bănuiala să ia loc siguranței, în urma atâtor constatări triste. Câte lucruri bune nu au fost lăsate baltă, fie din cauza relei credințe, fie din cauza noianului de cârtitori, ce stau snop în fața gândului curat!...

— De vre'o doi ani, un om mărunțel și firav la trup, dar cu un suflet de aur, muncește cu râvnă la împrăștierea cărții bune în massele largi ale poporului. Numele acestui om, deși e destul de cunoscut în lumea pedagogilor, se simte stingherit când e trâmbițat fără rost. Desigur, că această noblețâ sufletească nu e ceva câștigat prin o deprindere continuă — ceiace nu i-ar scădea meritul, — ci e mai ales o moștenire scumpă dela strămoșii săi, oameni cu alese firi duhovnicești. E vorba aici de dl. *Const. Mureșanu*, profesor la Seminarul „Veniamin", un descendent din familia arhiereului Flor și, colateral, din cea a eruditului episcop, Melchisedec al Romanului.

Domnia Sa, umblând prin țări streine, a cules ca o albină impresii despre bunele realizări ce a văzut pe-aiurea. Conștient de menirea unui adevărat dascal s'a gândit cum poate fi de folos, mai mult, poporului din care s'a ridicat. Cântărind marea influență ce o are Biserica asupra educației mu țimei, a născocit ideea de a realiza o bibliotecă populară, fără scripte și alte soiuri de protocoale, care să fie pusă sub binecuvântarea Bisericii. De aici a rezultat: „*Cartea sub icoană*".

Procedeul este simplu, dar ingenios. La sfârșitul slujbei religioase se face un apel călduros de către preoți tuturor enoriașilor, să dea în dar cărțile bune ce le-au cetit, și acum le sunt de prisos, pentru a fi împărțite celor ce n'au posibilitate de a-și cumpăra o carte. Astfel se strâng un număr de volume cu care, la alt prilej, se face „*praznicul cărții*". Adică, broșurile adunate sunt duse în cartierile sărace, unde se organizează serbări cu producții artistice și corale, iar un conferențiar lămurește valoarea circulatorie a cărții.

Se citeşte de către preot o scurtă rugăciune, după care se împart cărţile celor adunaţi, cu lămurirea ca fiecare după ce a citit cartea căpătată în dar, s'o dea altuia. Astfel cartea bună merge din mână în mână, fără nici o opreliște, după proverbul : *dar din dar se face rai.*

— Lucrarea aceasta de luminare a poporului dl. prof. Const. Mureşanu a dus'o cu multă izbândă în părţile dobrogene, unde d-sa a fost mai mult timp profesor de liceu.

Mutându-se în Iaşi, d-sa a căutat să continue acea operă. In acest scop s'a adresat *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, solicitând permisiunea de a conlucra cu preoţimea din Iaşi în această direcţie. *I. P. S. Sa* apreciind această mişcare culturală a dispus ca Secţia Culturală să dea sprijin acţiunii întreprinse de dl. Const. Mureşanu.

Inceputul s'a făcut, — după invitaţia Secţiei Culturale — de către P. C. Sa Ec. Cezar Vuza, inspector g-ral şcolar, la biserica Mitocul Maicelor. P. C. Sa a adunat o mulţime de cărţi ce au fost distribuite enoriaşilor săraci.

Un simţitor concurs au dat PP. CC. Preoţi profesori dela liceul „Naţional" Ec. Gh. Petrovanu şi P. Pieptu, care explicând elevilor rostul acţiunii „Cărţi sub icoană" au strâns un impresionant număr de cărţi, iar dl. prof. Constantin Mureşanu le-a trimis la graniţa de sud a ţării, în Cadrilater, unde influenţa cărţii bulgăreşti e în luptă cu cea românească. Fiecare elev s'a simţit dator a scri o dedicaţie pe volumul dăruit. Astfel se putea citi : *„Fraţilor Români dela graniţa bulgară, cu rugămintea să nu-şi uite datoria către Patrie"* — *„Celor mai buni Români le arăt dragostea mea"*. — *„Noi, moldovenii, suntem cu sufletul alături de voi"*...

Elevii îşi manifestau prin aceste dedicaţii sentimente ce le simţeau, fără a fi provocaţi de nimeni. Fiecare se socotea îndreptăţit a fi un misionar cultural!... Acesta este numai un aspect al acestei acţiuni. Iată altul mai concret.

— In ziua de 3 Iunie cr., a avut loc *„praznicul cărţii"* la regimentul 2 Transmisiune din Iaşi, de sub comanda d-lui Colonel *Floriano.*

Aicea se repeta lucrarea începută încă din anul trecut. Solemnitatea s'a desfăşurat în cadrul Săptămânii Cărţii, sub patronajul *I. P. S. Mitropolit Nicodim.*

I. P. S. Sa a venit la regiment însoţit de P. C. Sa Arhim. Iuliu Scriban, profesor universitar.

Sala de conferinţe a regimentului era frumos împodobită cu ghirlande de flori, ramuri de brad şi stejar. Sus, pe scenă, câteva mese încărcate cu cărţi date în dar. Cele mai multe au fost donate de Secţia Culturală, din ordinul *I. P. S. Mitropolit.* S'a dat un număr de peste o mie de broşuri, din „Calea Vieţii", „Mitropolia Moldovei". „Rătăcirea Calendaristă", „Boldurile credinţii Bisericii de răsărit", „Povăţuitorul creştin", „Deosebirile de credinţă între Biserica ortodoxă şi celelalte Confesiuni şi Secte", „Acatistul Sf. Mina", etc, etc. Mai erau alte cărţi donate de P. C. Ec. Cezar Vuza, iar altele cumpărate din noua librărie eparhială de către d-l Colonel Floriano, şi dăruite pentru „praznicul cărţii".

Alături de aceste grămezi de cărţi se afla o bibliotecă de lemn, sculptată după motive naţionale. Deasupra, pe bibliotecă, stătea chipul Crucii. Pe policioare se vedeau diferite cărţi, frumos orânduite.

Jos, vasta sală de conferinţe a regimentului era tixită de oştire. In faţă, pe un fotoliu stătea *I. P. S. Mitropolit Nicodem*, înconjurat de o mulţime de domni ofiţeri din toate unităţile garnizoanei Iaşi, în frunte cu d-nii coloneli Floriano şi Gheorghiu, dela Aviaţie. Printre participanţi erau şi numeroşi preoţi din Iaşi, ca Ec. Gh. Petrovanu, Em. Vasiloschi, V. Vasilache, Const. Nonea, Const. Bogdan, I. Negoiţă, N. Frăţiman, Const. Lungeanu, Ştefan Gheorghiu, N. Todicescu, Ioan Solomei, Vasile Leu, Apolon Andrieş, Grigore Constantinescu etc, etc.

Solemnitatea s'a deschis cu o scurtă rugăciune însoţită de un polihroniu, oficiat de PP. CC. Preoţi Insp. gl. şc. Ec. Cezar Vuza, maior confesor Cravetchi şi Const. Bogdan. Apoi oştimea întreagă cântă „Tatăl Nostru". După terminarea slujbei Părintele Cezar Vuza, inspector gl. şcolar, a rostit o simţită cuvântare, arătând cu ce elan a căutat să dea concurs acestei acţiuni, mai ales la regt. 2 Transmisiune, în fruntea căruia stă un fiu de preot, care n'a uitat îndatorirle creştineşti învăţate în familie. Accentuiază asupra grijei ce o are d-l Colonel Floriano pentru copii săraci dar buni. Personal se ocupă de situaţia lor, îi îmbracă din bani proprii; pe cei destoinici îi dă la şcoli cu caracter practic.

Pe toţi ostaşii îi ocroteşte ca pe nişte fii ai lui. Prezenţa *I. P. S. Mitropolit Nicodem* la acest regiment înseamnă, un stimulent mai mult, pentru d-l Colonel Floriano şi colaboratorii d-sale în acţiunea naţională şi creştinească pe care o săvârşesc.

După cuvântarea Părintelui insp. g-l. şc. Cezar Vuza, a rostit un cuvânt de bun venit pentru *I. P. S. Mitropolit Nicodim* şi toţi ceilalţi oaspeţi d-l Colonel Floriano. D-sa începe prin a mărturisi ce influenţă puternică a avut asupra lui învăţătura morală şi religioasă predată în şcoala de geniu, cu trei zeci de ani în urmă, de P. C. Arhim. Scriban. Temeiurile credinţii formează un caracter statornic în om. Deaceia e nevoie ca în oştire accentul trebuie să cadă pe educaţia creştinească şi naţională. Regimentul de Transmisie în organismul oştirei joacă un rol de căpetenie. El face serviciul de recepţie a celor dintâi ştiri şi tot el împrăştie ordinele dela înaltele comandamente. Funcţia acestor ostaşi se aseamănă cu sistemul nervos din organismul omului. Dacă sistemul nervos funcţionează perfect şi omul e mai destoinic. Aşa şi aceşti oşteni; dacă ei sunt mai bine educaţi îşi dau seama de rolul covârşitor de însemnat ce-l au în concertul celorlalte unităţi în timp de război. Deaceia d-sa se străduieşte, ca soldaţii de sub comanda d-sale, să capete o educaţie cât mai aleasă pentruca să fie cei mai buni fii ai Patriei.

Venirea în mijlocul ostaşilor a *I. P. S. Mitropolit Nicodim* înseamnă un moment deosebit de înălţător. Sunt ostaşi, care au unica ocazie de a vedea pe un mare ierarh. Impresia aceasta o vor purta până la sfârşitul vieţii lor. Pe lângă toate aceste se arată lămurit că între instituţiile fundamentale ale Ţării, Biserica, Şcoala şi Armata există o legătură organică, aşa cum ne-a lăsat moştenire tradiţia românească.

Mulţumeşte călduros *I. P. S. Mitropolit Nicodim* pentru onoarea ce i-o face regimentului 2 Transmisiuni şi-l roagă, ca în multiplele ocupaţiuni ce le are, să nu uite şi pe ostaşi, care sunt cei mai buni fii duhovniceşti.

Înainte de a începe să-şi desvolte conferinţa P. C. Arhim. Scriban, d-l prof. Const. Mureşanu a lămurit geneza acţiunii întreprinsă de d-sa.

Intr'un sat din ţinutul Romanului era un preot cu multă

tragere de inimă pentru misiunea sa. Din sărăcia de care era înconjurat, ştia să rupă câte ceva şi să procure cărţi folositoare pe care le împărţea gratuit, după ce mai mult timp acestea stăteau în biserică. Pilda acestui preot a înfluenţat pe mulţi săteni şi astfel credincioşii s'au deprins a cumpăra cărţi pe care le dădeau de pomană. La alte prinoase aduse la Biserică se adauga şi cel de cărţi. In ultimul timp am aflat date precise, că lucrarea acestui umil preot de ţară era practicată şi de alţi preoţi din alte regiuni, ca la Dobrovăţ-Vaslui, Putna etc.; deci are rădăcini mult mai adânci de cum le bănuiam la început. Intr'un studiu ce-l voiu publica în curând, voiu demonstra vechimea acestei acţiuni.

Mi-aduc aminte cum la Geneva, într'un congres internaţional se ataca inactivitatea Bisericei ortodoxe. Ca fervent credincios al acesteia am luat cuvântul şi am arătat deprinderile bune pe care numai în Biserica ortodoxă le poţi găsi. Mi s'a cerut ca să public acele date revelatorii, ceiace am şi făcut, socotind că pot aduce o lămurire asupra unor păreri greşite. Aceste fapte m'au întărit în convingerea, că acţiunea pe care o întreprind azi, să ia fiinţă cât mai curând.

Cât mă simt de mişcat în suflet, când văd că *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, apreciază lucrarea mea. Cu atât e mai pilduitoare cu cât vine dela unul dintre acei mai mari cărturari ai ţării. Dacă această mişcare e urmărită de P. C. Părinte Arhim. Scriban şi de alţi emeriţi preoţi, înseamnă că ne găsim pe un drum bun. Evident că se pot ridica unele critici, dar e vorba ca întâi să lucrăm şi apoi să vedem ce e de criticat. Mulţumesc respectos *I. P. S. Mitropolit Nicodim* pentru înaltul patronaj acordat, cum şi P. C. Arhim. Scriban care ne onorează cu talentul P. C. Sale de conferenţiar cunoscut. Nu pot să trec cu vederea pe cucernicii preoţi C. Nonea şi V. Vasilache, care ne-au înţeles şi au trecut în faptă dispoziţia chiriarhului de a ne da cărţi. Alături de d-l Colonel Floriano şi Părintele Cezar Vuza, insp. g-l sec., vom căuta să mergem mai departe.

Conferinţa P. C. Arhim. Iuliu Scriban

După aceste cuvinte omagiale începe să-şi desvolte confe-

rința P. C. Sa Părintele *Arhimandrit Scriban*. P. C. Sa își arată mulțumirea că sămânța creștinească aruncată în școlile de infanterie și geniu din București, acum treizeci de ani, își arată roada acum. Unul din ascultătorii de pe vremea aceia este și distinsul ofițer, D-l Colonel Floriano. Mulțumirea cea mai mare o are când se întâlnește cu foștii săi elevi, ce sunt împărțiți pe largul câmp al țării și care de la locul unde se găsesc, continuă a trăi și lucra după învățătura creștinească.

Acum treizeci ani, spune P. C. Sa, nu era vorba de învățătură religioasă în școlile militare. P. C. Sa s'a oferit a preda aceasta materie, mai întâi la Școala de Infanterie. N'a trecut mult și a fost solicitat să vină să țină cursuri și la Școala de Geniu. Iată o dovadă că atunci când o învățătură se propune cu temeiu e căutată. Elevii o ascultau cu interes, ca mai târziu s'o răspândească și la alții. Educația sufletească întărește pe ostași. Cine n'a văzut în timpul războiului cel mare cum Rușii, momiți de propagandiști contra ideiei creștine, lepădau armele și fugeau de pe front? O admonestare aspră le-o face chiar cnmandantul lor de pe frontul român, generalul Zaharoff.

Ce însemna asta, decât că disciplina ostășească nu era închegată pe temelie de convingeri.

Iaca cât a fost armata nemțească de renumită în disciplină și ea a suferit din cauza lipsei unei educații sufletești, în senzul că legătura cu familia a demoralizat-o în loc să o întărească. După război am fost să vizitez țara nemțească, unde am studiat mai mulți ani când eram tânăr. Și-am întrebat pe un neamț, cunoscător al situației și al caracterului poporului său, cum de s'a rupt acea disciplină de fier în război?

Dânsul îmi spunea, că în războiu nu se poate pune preț numai pe arma de foc și pe mișcare, cum au făcut nemții, ci mai este și o pregătire sufletească tare de care este nevoie. Ori nemții când se întorceau acasă, în concediu, veneau în atingere cu fel de fel de idei deslânate, care-i moleșeau și când reveneau la front nu mai voiau să lupte. In loc ca părinții lor și cei rămași acasă să-i îmbărbăteze, aceștia le sămănau în suflet desnădejdea. Și cu asta plecau la front. De aici se vede cât este nevoe de întărire sufletească la oșteni, așa cum au avut-o Românii pe câmpul de luptă.

In altă ordine de idei P. C. Arhim. Scriban aduce elogii *I. P. S. Mitropolit Nicodim* pentru modul cum înţelege să viziteze pe fiii duhovniceşti din întreaga eparhie. Azi la o şcoală, mâine la un regiment, în altă zi cercetează parohiile, dând pretutindeni pildă de muncă. Iaca ce înseamnă un mare ierarh şi fericiţi sunt cei ce au prilejul să-l vadă în mijlocul lor.

In încheiere promite d-lui Colonel Floriano, că are să vie cu multă bucurie, oridecâte ori îl va chiema la lucru duhovnicesc.

Conferinţa P. C. Arhim. Scriban a fost îndelung aplaudată. I. P. S. Mitropolit a felicitat călduros pe distinsul profesor universitar.

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit

Seria cuvântărilor a încheiat-o *I. P. S. Mitropolit Nicodem.* După ce aduce tuturor elogii I. P. S. Sa spune :

N'aş fi luat cuvântul după atâtea lămuriri date ostaşilor de vorbitorii de până acum, dacă n'ar fi momentul atât de potrivit să amintesc de unele învăţături greşite ce-şi fac adesea loc în sufletele ce se lasă uşor ademenite.

Mi-a aduc aminte din tinereţe când îmi făceam studiile într'o ţară dela Răsărit. Era o ţară atât de îmbelşugată, că dacă cineva ar fi dorit să moară de foame nu putea să moară. In sate, dar mai ales la oraşe, la răspântii, se aflau ospătării publice, în care găsea hrană oricine se simţea că duce lipsă. Oamenii cu stare, ca şi statul, întreţineau aceste ospătării, ca lumea să nu sufere.

In timpul iernii grămezi de lemne ardeau prin pieţe ca astfel cei cu îmbrăcămintea mai subţire să poată veni să se încălzească.

Şi-au venit oameni în acea ţară, care n'aveau nici o legătură cu băştinaşii de acolo. Şi le şopteau la ureche : ba că stăpânirea lor nu e bună, că libertatea nu e deajuns şi că unii au averi mai multe decât alţii. Şi că ei, au alte aşezări mai bune de rânduit, numai să nu dea ascultare celor îndatoraţi a cere ascultare.

Şi cei uşuratici au căzut în mreaja unor astfel de oameni. Iar când a venit războiul, duşmanii din umbră

ai ţării acelea, au ridicat poporul contra ţarului pe care l-au omorât. A venit rândul ofiţerilor, magistraţilor profesorilor, preoţilor şi tuturor celor ce erau conducători. Şi în locul unui stăpân cu milă faţă de popor, a venit o altă stăpânire despotică şi tiranică. Nu numai că nu le a dat libertate mai mare, dar i-a transformat pe toţi în robi.

Pământurile au fost răpite şi poporul trebue să le muncească pentru alţii. Şi aceştia sunt *comuniştii.*

Comunismul este cea mai mare tiranie pe care a cunoscut-o lumea vre'odată!

Şi pe la noi sunt unii din aceia, care vântură pe ascuns asemenea vorbe, la faţă ademenitoare. Aceştia nu urmăresc decât distrugerea culturii şi vieţii creştine. Căci ce erau sectele din ţara aceia dela Răsărit decât înainte mergătorii comunismului de azi?

Deaceia iubiţi oşteni, când mergeţi la casele voastre şi auziţi asemenea învăţături ademenitoare să nu le primiţi. Iar când vă cade în mână o carte cu învăţături otrăvitoare, arataţi-o întâi preotului sau învăţătorului din sat şi ei vă vor spune ce e cu dânsa. Nu căutaţi singuri s'o tălmăciţi, căci mai rău vă încurcaţi voi înşivă, pierzându-vă şi sufletele. Căutaţi şi ascultaţi de mai marii voştri, cari au răspunderea sufletelor voastre. Gândiţi-vă la ce-au plătit, prin neascultarea lor, oamenii din ţara cea dela Răsărit şi rugaţi-vă lui Dumnezeu ca să-i scoată din robia în care au căzut.

Felicit pe D-l Colonel Floriano de munca ce desfăşoară şi-i urez spor la această activitate ca să fie pildă domnilor ofiţeri de sub comanda D-sale.

Vouă, dragi oşteni, vă doresc sănătate şi servici uşor şi vă binecuvintez cu binecuvântarea Domnului Nostru Iisus Hristos.

Toată sala, în picioare, au aplaudat pe I. P. S. Mitropolit, cântând „mulţi ani trăiască."

Au urmat după aceasta producţii literare şi coruri.

După trei ceasuri de înalțare sufletească I. P. S. Mitropolit a plecat la reședință.

Toți participanții au adus mulțumiri D-lui Com. Floriano și D-lui Const. Mureșanu pentru tot ce au organizat.

Pr. Const. Nonea

Inzestrarea Mânăstirilor

Scrim aceste rânduri, nu pentru a îndemna pe cineva să înzestreze anumite mânăstiri, căci aceasta s'a făcut. Și nici pentru a da planuri de organizare și de bună gospodărire, căci și aceasta s'a făcut prin lege și regulament. Rămâne să vedem, cu timpul, dacă nu se vor ivi neajunsuri în aplicarea acestui regulament. Unii spun că da, nu-i nimic, de va fi așa, de-acum mai ușor vom face, ca din experiență să îmbunătățim acest regulament.

Scrim însă, pentru a face mărturisiri isvorâte din fapte, pentru a arăta la ce amintiri dă naștere această înzestrare și ce nădejdi de viitor își iau sborul depe culmile acestor noi ctitorii mânăstirești.

Mânăstirile au fost ridicate de voevozi și boeri, de înalți ierarhi și de simpli călugări. Le-au înălțat nu spre lauda lor, ci spre slava lui Dumnezeu. Nu din vr'o mândrie sufletească, ci din contra pentru a se face în ele rugăciuni de iertare a mulțimii păcatelor lor și a tuturor celor ce vor avea fericirea să meargă la ele și... ceva mai mult, călugării vor face și pentru cei ce nu au putut merge la ele, *pentru toți și pentru toate*. Primii ctitori le-au zidit din un puternic imbold sufletesc al credinței lor neclintite în Dumnezeu. Din credința că prin ele vor avea binecuvântarea și îndelunga milostivire a lui Dumnezeu, pentru întreg neamul românesc. Și le-au făcut și în credința, că prin ele ctitoresc țara și neamul, căci ele erau și școală și spital și vistierie de ajutor în necazuri și dureri, pentru orice obidit al soartei.

Pe aceste ctitorii sufletești bunii și străbunii noștri le-au înzestrat din prisoselnică dărnicie cu moșii și livezi, cu iazuri și păduri, cu vii și prisăci. In testamentele voevozilor și a boerilor,

a ierarhilor şi a răzeşilor, vedem cum fiecare lăsau zestre fiilor şi fiicelor, atât cât socoteau că e cu îndestulare, iar cealaltă o lăsau bisericilor şi în deosebi mânăstirilor, pentru scopurile arătate mai sus. Această danie de bună-voie, ei o însemnau cu denumirea de *partea sufletului.*

Astfel că, în moşiile mânăstireşti ne este dat să vedem nu numai lut şi ţărână, nu numai livezi şi priseci, ci mai ales şi suflet. Tot pământul mânăstiresc întrupează în el *partea sufletului ctitorilor ei credincioşi.* Şi cine se atinge de el se atinge de însăşi sufletul bunilor şi străbunilor lui. Şi pe unii ca aceştia lumea îi numeşte pângăritori.

Dar ceva mai mult, ctitorii îşi dădeau o parte din trupul moşiei lor cu jurăminte şi blestemuri grozave pentru urmaşii cari se vor atinge de acest pământ, căutând să-l răşluiască dela mânăstirea căreia el a dat...

Vremile s'au prefăcut... Şi, acei cari şi-au făcut educaţia şi instrucţia nu în aceeaş şcoală străbună, ci la cei străini de lege şi neam, ba încă la cei fără nici o credinţă... au înstrăinat aceste bunuri, nu ale lor ci ale voevozilor şi vlădicilor cu cari se făleau.

Şi au făcut aceasta nu cu vr'o milă, ci cu gând vrăjmaş, încât, după cum atât de plastic spune I. P. S. Nicodim, ei au luat nu numai mierea, ci au omorât şi au distrus şi însăşi stupul... pentru ca să nu mai facă şi alţi faguri...! Ce copilărie! ca să nu zic ceva mai rău.

La început, când au făcut secularizarea au mai lăsat ceva, dar nu peste mult timp au luat şi ceeace li se păruse că lăsase... Ajunsese, după cum mărturiseşte Episcopul Melchisedec, într'un discurs ţinut în Senat la 13 Dec. 1884: **Că ei vroiau totul secularizat; nu se mulţumise că au secularizat averile, voiau să secularizeze şi potcapiul, părul şi rasa; vroiau să ne îmbrăcăm în surtuc... să ne îmbrăcăm mireneşte**. Şi atuncia foarte indignat îi întreabă Episcopul Melchisedec: **Ce aveţi cu giubeaua şi potcapiul nostru ?** [1]).

Ajunsese ca tocmai aceea cari era *casa sufletului* strămoşilor

---

1) Vezi discursul Episcopului Melchisedec în Senatul României, în şedinţa dela 13 Dec. 1884, publicat în revista Bis. ort. rom. an. VIII, pag. 991.

noştri şi pe cari ei o împodobiseră atât de frumos, să fie în sărăcie şi ruină... zidurile se dărmau, iar sărmanii călugări, care-şi duceau din greu sărăcia şi nevoia, se uitau cu lacrămi la ele cum ploaia curgea în şiroaie pe pereţi. In orice mânăstire îţi vorbeau călugăr i de cutare arhondaric—primitori de oaspeţi—cari s'a dărmat, şi acum... doar şerpii îşi au culcuş între bolovani!... sau de cutare paraclis din care a rămas doar numai sfânta Masă, pe cari ei au împrejmuit-o cu gătejă. Părinţii stăteau câte trei şi patru în o odăiţă, unde mai înainte se adăpostea unul singur...

Cu vremea aceiaşi domni ce vroiau totul secularizat, au luat —desigur tot cu sila—tot ceeace era obiect de artă, toate manuscrisele de valoare, toate cărţile rari, cari vorbeau de gloriile trecutului acestei Ţări şi a Bisericii. Tot ceeace reprezenta un capitol de slavă cărturărească şi artistică a fost secularizat. Toate acestea împodobeau acum conacuri cu mult gust aranjate şi înzestrate, iar parte din ele erau la muzeu, ori toate manuscrisele îngrămădite în rafturile unei singure biblioteci.

Şi în fine, la toate acestea s'a adăugat şi o altă secularizare, pe cari ei n'au vroit-o, dar... ea a fost tot o secularizare pentru mânăstirile noastre. E vorba despre tezaurile cari s'au luat şi dus peste graniţe în timpul războiului. Călugării nu voiau să le dea, având ei tainiţe mai neştiute dar... dar pretinsul asigurător de tezaure venea cu ameninţări, cu palme cari să dea, cu arestări, numai şi numai să ia tezaurele, şi astfel tezaurele s'au luat.

Şi aşa ajunsese ca în mânăstirile cele pe vremuri mai înzestrate, cu atâtea tezaure, să fie întru totul sărăcite. Iar boerii, excursioniştii plezirişti şi diletanţii, când veneau astăzi pela mănăstiri nu găseau decât aer bun, apă bună şi rugăciuni... Şi se mirau că nu mai avem călugări împodobiţi cu bogate cunoştinţi, că nu se mai îndeletnicesc cu ceva artistic, sculptură, pictură... Şi unii o mărturiseau fără jenă, chiar în auzul călugărilor: „Nu vezi nimic pela mânăstire, nici artă, nici carte, dar vezi sărăcie şi... o spunea întru totul ironic—bună voie"!...

Călugării şi călugăriţele împânziseră satele cu condici de milă; pentru a acoperi biserica, pentru a cumpăra un rând de vestminte, pentru a repara cele câteva chilii, ori pentru a cumpăra

malai şi lemne pentru încălzit, In aceşti cerşetori în haine negre nu se putea vedea decât o veşnică conştiinţă protestatoare — în chip aşa de delicat — a ctitorilor cari din voevozi, boieri şi ierahi cum erau, ajunsese să cerşească milă pentru a-şi menţine ctitoria pe care ei o înzestrase... acum nu pentru a lor bine, ci pentru a nostru bine...

Dar nu până însfârşit a fost biruitoare această vrere a oamenilor cari au făcut secularizarea, ci după cum era şi de aşteptat a biruit vrerea lui Dumnezeu, şi după spusa Sf. Scripturi: **Ceice au semănat cu lacrimi, cu bucurie vor secera. Cel ce merge şi samănă plângând, cântând se întoarce, aducându-şi snopii săi.** *Psal. 126* 5-6.

* * *

La Mânăstirea Neamţului s'a pus început bun. S'a retrocedat vatra înconjurătoare a mânăstirei. Şi Doamne, cu câtă greutate, cu ce sforţări şi umblări dela Minister la Minister şi dela Minister la Justiţie şi apoi însfârşit la Parlament. S'au adunat patru volume de documente, s'a arătat fiecăruia dreptatea Mânăstirei, dela cari se secularizaseră peste 300.000 hectare, în afară de acareturi, şi cirezi de vite etc. Ba ceva mai mult, pentru a face acest fericit început, care a dus la înzestrarea atâtor mânăstiri, actualul Mitropolit al Moldovei, pe când era Stareţ şi lupta pentru această cauză, a avut mai întâi de luptat cu oamenii bisericii. Nu le venea a crede aşa ceva, că s'ar putea face dreptate Mânăstirei. „Ce vor zice oamenii politici, că umblăm după avere! Că, Statul are nevoie de ea!" parecă Mânăstirile nu erau instituţii ale Statului! După cum vedeţi ajunsese să fie secularizate chiar şi sufletul unor ierarhi!

Insfârşit, toate s'au învins. Chiar oamenii politici şi toţi fruntaşii vieţii noastre de Stat au îmbrăţişat cu multă dragoste această problemă şi au luptat alături de I. P. S. Nicodim până s'a desăvârşit actul de dreptate cu Mânăstirea Neamţului.

Şi acest început bun făcut cu Neamţu, tot actualul Guvern l-a încununat cu înzestrarea cu 17.000 hectare de pădure şi 1000 hectare loc arabil, pentru un număr destul de mare a mânăstirilor fruntaşe din Ţară.

P. C. Arhim. I. Scriban scrie următoarele cu privire la *Mânăstirile înzestrate : De fapt am putea spune că legea înzestrării este legea Mitropolitului Nicodim. Fără cârmuirea sa strălucită ca stareț la Neamțu, fără pilda văzută, dată de Inalt Prea Sf. Sa, despre ce se poate și face și trebue făcut la Mânăstiri,— nu se mai ajungea la această lege. Mânăstirile rămâneau să tânjească înainte*". *Epoca* Nr. 2496, 5 Iunie 1937.

Prin toate acestea am vrut să arăt cât de mult face un început bun, însă e de recunoscut și de mărturisit toată mulțămirea, căci actuala înzestrare s'a făcut din toată dragostea de **M. S. Regele Carol II,** ctitorul de astăzi al Mânăstirii Neamțului și de acum, alături de fiecare voevod, la Mânăstirile acum înzestrate. Deasemeni recunoștință se cuvine d-lui *Gheorghe Tătărescu*, *Primul Ministru* și d-lui *Victor Iamandi*, *Ministrul Cultelor și Artelor*, cari au fost cu tot sufletul și au depus toată energia și dragostea lor întru împlinirea și realizarea acestui act de dreptate.

De-acum înainte, conform legii și regulamentului, se vor restaura și întreține aceste instituțiuni ale Statului cari au făcut în trecut faima lui, ba ceva mai mult se vor crea în fiecare Mânăstire înzestrată câte o ramură de activitate culturală, filantropică, misionară, gospodărească în cari să înflorească datoria și munca sfințită făcută nu de mârtuială, ci *ca pentru Domnul*. Și toată această activitate înfloritâ nu o vor face călugării pentru ei, nu, ci pentru întreaga suflare românească. M. S. Regele și cu înaltul Guvern au hărăzit aceste bunuri Mânăstirilor „ca partea sufletului" și așa va fi, căci prin ele se va ctitori cu adevărat sufletul neamului românesc, căci așa făceau strămunii noștrii prin ctitoriile mânăstirești, ctitoreau neamul, și nu s'au înșelat.

Iar acelora cari nu văd cu ochi buni această înzestrare a mânăstirilor, vor ajunge să vadă și ei că prin ea nu s'a „deposedat statul", ci din contra pentru Stat e un câștig, prin cultura sufletească pe care o vor crea mânăstirile neamului românesc.

Și nu este o deposedare a Statului nici din alt punct de vedere, al economiei politice, căci numai așa moșiile statului nu se înstrăinează, ci rămân ale Țării, căci Biserica e sufletul însuși a Neamului. Iar stareții n'au fii și fiice decât pe fiii întregului Neam.

Și'nsfârșit, acei cari vorbesc de „deposedare" au uitat de deposedarea Mânăstirilor!! Ceeace s'a dat acum, nu reprezintă

decât o infimă parte din ceeace au avut mânăstirile. Aşa că, în această privinţă, am putea spune să s'a dat ceeace spune cântarea bisericească: *Ale tale dintru ale tale.*

Ceeace s'a făcut nu poate decât să bucure pe ctitorii acestor aşezăminte, să bucure pe cuvioşii părinţi trăitori în mânăstiri, să bucure însuşi sufletul neamului românesc mai ales, căci pentru binele, fericirea şi prosperarea lui s'a făcut.

Ierom. Vasile Vasilache

Importanţa deosebită a vizitelor canonice

In ultima şedinţă a Adunării Eparhiale, s'a luat, printre altele, o hotărâre de o importanţă covârşitoare. Anume, s'a decis, ca să se viziteze canonic, cât mai multe parohii. Acest lucru, este de două ori folositor şi aducător de roade. In primul rând, pentrucă Ierarhul îşi cunoaşte mai bine şi la faţa locului pe conduşii săi sufleteşti ca şi pe cei puşi să-i păstorească. Iar în al doilea rând, pentrucă aceste vizite canonice, determină o mai mare râvnă pentru lucrul cel frumos în via Domnului.

Dar Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim, de când a venit la conducerea acestei de Dumnezeu păzite Eparhii, n'a pregetat nici odată a face astfel de vizite de controlare şi de întărire. Probă este însăşi înviorarea care s'a răspândit în tot cuprinsul Eparhiei, de când Marele nostru Ierarh a venit la postul suprem de conducere, al sutelor de mii de suflete. Ca într'o grădină bine îngrijită şi frumos orânduită, aşa au început preoţii, grădinarii Domnului, să lucreze cu multă râvnă şi zel, realizând în puţin timp, lucruri ce de multe ori au atras admiraţia altora.

In urma îndemnurilor căpătate prin vizitele canonice, preoţii ca nişte harnice albine, se întrec în a strânge mierea cea duhovnicească, dătătoare de dulceaţa adevăratei mulţumiri sufleteşti. Această miere, decât care mai gustoasă şi mai dulce alta nu poate fi, împodobeşte în chip admirabil, marele fagure al Biserici Domnului şi Mântuitorului Hristos.

Aşa dar, după cum aminteam, vizitele canonice se făceau şi până acum. Multe parohii se pot mândri cu cinstea de a fi primit în mijlocul lor pe trimisul Domnului.

Cele ce s'au hotărât însă la Adunarea Eparhială, în ultima ei seziune şi şedinţă, după cum se poate vedea şi din darea de seamă, publicată tot în cuprinsul Revistei, au fost următoarele: 1. Vizitele canonice să se intensifice. Inalt Prea Sfântul doreşte, ca, dacă va voi Bunul Dumnezeu, să nu rămână colţ din Arhiepiscopie, nevizitat. Deci să ştie orice Părinte Paroh: mai curând, sau mai târziu, îl ajunge rândul la cinstea de a primi pe Ierarhul său.

2. De unde până acum, vizitele cele mai multe, le făcea Inalt Prea Sfântul singur, sau numai cu unul sau doi slujitori bisericeşti, de aci înainte, din vara aceasta începând, le va face însoţit de o întreagă suită. Adică: 12 corişti, 2 preoţi slujitori, 2 diaconi slujitori. 2 preoţi predicatori, cum şi personalul auxiliar. Acest lucru, pentru două motive: a) întâiu, pentrucă aşa se cuvine unui mare Ierarh, ca totdeauna să fie însoţit de cât mai mulţi slujitori, iar b) pentruca pe acolo pe unde se vor face vizitele, să rămână cât de cât, o urmă frumoasă şi aducătoare aminte de deosebita clipă a vizitei stăpânului nostru duhovnicesc. După o slujbă la care va sluji Ierarhul înconjurat de sobor mare de preoţi, în odăjdii frumoase, şi la care răspunsurile vor fi date de un cor ales, cum e cel al Catedralei, se răscoleşte chiar şi inima cea mai împietrită, şi se simte oricine înălţat către sferele cereşti.

3. Pentru deplasarea acestui personal, pentru transportarea odăjdiilor şi alimentelor necesare însoţitorilor Inaltului, este de absolută nevoie o maşină mare, încăpătoare şi confortabilă, cu o capacitate măcar de 25 persoane. Sfânta Mitropolie a făcut deja demersurile de rigoare pe lângă Ministerul Cultelor, care, suntem siguri că nu va întârzia să-şi arate toată solicitudinea faţă de această imperioasă datorie. E nevoie de o sumă de câteva sute de mii de lei, pentru cumpărarea acestei maşini. Mare parte, dacă nu chiar tot, va da Ministerul. Restul se va acoperi din alte fonduri, sau cu banii ce iubiţii noştri fraţi din Eparhie vor înţelege să-i dea, în vederea acestui strălucit scop.

4. Al patrulea, aceste vizite vor începe imediat. Poate chiar

la începutul lunii Iulie. Când începe a se coace recolta câmpului, pentru a se vedea dacă şi recolta cea duhovnicească s'a pârguit, sau începe a se pârgui, şi dacă secerătorii îşi fac cu prisosinţă a lor datorie.

5. Al cincilea, în sfârşit, toţi preoţii trebuie să fie „gata oricând". „La datorie". Fiindcă ...„nu se ştie ziua, nici ceasul", când le va veni rândul fiecăruia din ei.

Este bine de luat aminte, că multe din vizitele acestea, se vor face şi în zile de lucru sau de sărbători mai mici, în afară de zilele de sărbătoare mare. Şi mai mult, se vor face inopinate. Pentrucă în felul acesta se constată mai bine, dacă cineva lucrează numai pentru ca să iasă bine la o inspecţie, sau, în adevăr „sufletul său şi-l pune pentru oi". In chipul acesta „se vor vedea roadele lor". Astfel se vor vedea, câţi pomi buni, adăposteşte frumoasa grădină a scumpei noastre Eparhii.

Deci preotul să nu lipsească niciodată dela puntea de comandă. Mai degrabă să-şi neglijeze interesele sale personale, decât să nu fie găsit acolo unde se cade. Pentru binele său, şi pentru câştigarea laudelor din partea Prea iubitului nostru Stăpân. Scriam eu altădată, tot aici în Revistă, că preoţimea din Eparhia Moldovii, lucrează cu răzimă, numai din dorul de a putea cât de cât corespunde înaltei aprecieri a Mitropolitului ei. Totuşi e bine să fie şi avertizată. Şi eu fac lucrul acesta numai şi numai ca să iasă toate bine. De datoria mea ar fi fost să tac, tocmai pentruca aceste vizite să fie inopinate, în adevăratul înţăles al cuvântului. Dar cum dorim ca toate să iasă desăvărşit, am căutat să facem şi această anunţare.

Vor fi vizitaţi preoţii ce deja sunt cunoscuţi că muncesc cu zel, pentru a fi lăudaţi şi încărcaţi de răsplată. Vor fi vizitaţi şi cei despre care nu s'a cam auzit nimic, spre a se vedea ceia ce au realizat şi ei. Şi însfârşit, vor fi vizitaţi cei cari nu tocmai au o strălucită reputaţie aici la centru, pentru a fi şi ei îndemnaţi să pună tot sufletul şi puterea lor de muncă, la lucrul cel sfânt.

Cu alte cuvinte, nu va rămânea nimeni lipsit de această mare bucurie. Eu numai mă gândesc la explozia de bucurie care se va produce în rândurile credincioşilor, la primirea acestei veşti, cari după propria lor mărturie, ar da orice pe lume, numai să vadă măcar odată chipul serafic a Inaltului nostru Arhipăstor, şi

să-i audă vorba dulce. Şi vor avea această fericită ocazie. Cât de curând. Şi se va vedea atunci că suflul de reînsufleţire în rândurile poporănilor, se va intensifica în chip considerabil.

Sfinţii apostoli, şi în deosebi sfântul Apostol Pavel, uza de vizitele canonice, de călătoriile misionare, ca de cel mai straşnic mijloc de întărire duhovnicească.

Multe rătăciri se stingeau după vizitele lui, multe oi pierdute, îşi regăseau staulul cel adevărat. Tot în chipul acesta şi sfinţii noştri Ierarhi, uzează de acelaş mijloc, pentru exact acelaş scop. Şi reuşesc, fiindcă principiul este veşnic şi neschimbabil. Oricine, dar mai ales preoţii, îşi dau perfect de bine seama, de măreaţa însemnătate a vizitelor canonice. Deaceia, ele nu vor fi altceva, decât îndeplinirea sfântului deziderat, cerut de sufletul creştin, dornic totdeauna să stea în strânsă legătură cu Ierarhul său. Această hotărâre capitală pentru viaţa duhovnicească a Eparhiei, a fost luată irevocabil, în ultima şedinţă a Adunării Eparhiale, şi aceste sunt lucrurile pe care am găsit de cuviinţă să le împărtăşim spre ştiinţă, iubiţilor noştri conducători sufleteşti. Să dea Dumnezeu ca tot păstorul să iasă excelent la acest serios, dar frumos examen, pentru slava numelui lui Dumnezeu şi a sfintei sale Biserici.

Laurenţiu Gh. Popovici
Doctorand în teologie

Hramul Sfintei Mânăstiri Neamţ

De sute de ani Mânăstirea Neamţ, cea mai veche citadelă creştină a Moldovei, adună sub aripele ei ocrotitoare zeci şi sute de mii de creştini, care vin zilnic din toate părţile ţării ca să caute alinare.

Vin în zile de lucru mai ales bolnavii şi vizitatorii obişnuiţi ; vin Duminicile şi în zilele de sărbători creştinii din împrejurimi, ştiind că serviciul divin din bisericile mânăstirii este mai frumos şi are alt farmec decât acel al bisericilor noastre din sate.

Dar este o zi pe an când lumea creştină, nu se mai poate zice că „vine la mânăstire", ci *năvăleşte din toate unghiurile ţării.* E ziua hramului bisericii celei mari—zidită de Ştefan cel Mare—e ziua „Ispasului" sau a Înălţării Domnului !

Cu o săptămână înainte, lumea începe să vie la mânăstire : pe jos sau în căruţă ; asta nu contează prea mult, creştinii ţinând cu ori ce preţ să nu treacă această sfântă zi, fără a săruta icoana cea făcătoare de minuni a Maicii Domnului şi fără a aduce acasă un pic de aghiazmă mare.

Aşa a fost şi anul acesta, aşa a fost şi în anii trecuţi şi aşa s'a făcut obicei şi tradiţie de când e mânăstirea pe aceste meleaguri.

Ce rost au acum şi ce rost au avut hramurile acestea în trecutul neamului nostru, e lesne de ghicit.

Pornite numai din evlavia creştinească, ele au devenit cu vremea mijloace de educaţie religioasă şi *mai ales naţională.* E destul să ne amintim, că înainte de unirea cea mare a românilor, vedeai la hramurile Sf. Mănăstiri Neamţ. oamenii cu costume destul de variate din toate provinciile cotropite de străini, care se amestecau voioşi printre moldovenii de baştină.

Cu credinţa în Dumnezeu şi în viitorul neamului lor, ei se strecurau noaptea pe potecile întortochiate ale munţilor, cum făceau ardelenii şi bucovinenii, sau treceau înot Prutul, cum făceau basarabenii.

Dela hramul acestei mânăstiri, ei se întorceau acasă cu cărticele şi iconiţe, dar se întorceau cu ceva mai mult, *cu un cuvânt de îndemn şi încurajare* pentru vremurile viitoare.

După mărturia unui om vrednic de încredere, ne facem o datorie de a aminti cuvintele quasi profetice al I. P. S. Mitropolit Nicodim, rostite în faţa a mii din credincioşi în anul 1914, când era episcop al Huşilor.

„Acum veniţi pe poteci lăturalnice, a zis I. P. S. Sa, adresându-se celor de peste graniţă, veniţi pe furişi ca făcători de rele, iată se apropie vremea când veţi călca liniştiţi pe drumuri drepte şi cărări bătătorite, fără a mai purta în inima voastră frica grănicerului străin".

Astăzi ardelenii, bucovinenii şi basarabenii dela 1914, cari au venit şi anul acesta veseli cu copiii şi nepoţii lor de mână, au putut vedea şi auzi cuvintele aceluiaşi ierarh înălbit de vreme, dar nu îmbătrânit, care le-a citit cu atâta claritate molitva de deslegare şi care le-a sfinţit apa cea dătătoare de sănătate trupească şi sufletească.

Şi acum, ce am putea observa la hramul acestui an, mai deosebit de cele de altă dată. Doar atâta că a fost mai multă lume ca de obicei.

Să fi fost ca la 15 până la 20 de mii de oameni, după socotelile celor care ştiu să aprecieze massele.

Cu o săptămână înainte au început să curgă pâlcuri-pâlcuri, în fiecare zi adăugându-se mulţi, tot mai mulţi, la ceata de pelerini, până în noaptea şi dimineaţa zile de Inalţare, când toţi munţii şi văile dimprejurul ei gemeau de lume.

S'au umplut bisericile şi paraclisele, s'au umplut incinta şi şi ograda mânăstirii şi tot mai era încă lume aşteptând ca măcar de pe coasta schitului Vovidenia, să audă clopotele şi să vadă convoiul slujitorilor, care vor trece spre aghiazmator, să facă sfinţirea apei.

La ceasurile nouă din zi, a ieşit I. P. S. Mitropolit Nicodim din biserica mare, având în dreapta pe P. C. Arhimandrit Iuliu Scriban şi în stânga pe P. C. Arhimandrit Melchisedec, stareţul mănăstirii, precedaţi de un numeros sobor de preoţi şi diaconi.

Dar preoţii îmbrăcaţi în odăjdii, purtau icoana cea făcătoare de minuni, spre care se îndreptau cu atâta credinţă şi evlavie privirile credincioşilor.

Pe măsură ce convoiul înainta spre aghiazmator lumea cădea în genunchi şi lăcrămând îşi făcea cruce.

Ce privelişte măreaţă şi uimitoare în acelaş timp, pentru cei care asistau pentru prima dată! De pe o tribună înaltă P. C. Arhimandrit Iuliu Scriban a ţinut mulţimei — câţi au putut să-l asculte — o predică frumoasă şi înălţătoare. S'a urcat apoi pe tribună I. P. S. Mitropolit Nicodim, care a citit molitva de deslegare, ascultată în genunchi de toată suflarea creştinească.

A urmat slujba sfinţirei apei, ca de obicei, în aghiazmator, unde ţinea apa limpede şi curată din isvorul cel captat al muntelui din vecinătate. Aceiaşi ordine şi aceiaşi privelişte plăcută la întoarcerea convoiului, spre biserică. I. P. S. Mitropolit stropia mulţimea cu aghiazmă; iar credincioşii îşi făceau cruce cu umilinţa caracteristică la asemenea manifestări şi cu regretul poate, că va trebui să treacă un an de zile fără să revadă icoana Maicii Domnului şi să simtă iar feţele lor atinse de stropii cei dătători de viaţă ai apei sfinţite.

S'a început Sf. Liturghie în biserica Înălțării, oficiată de același sobor în frunte cu I. P. S. Mitropolit, la care răspunsurile au fost date de către corul unison al călugărilor și fraților din cele două strane, în frunte cu vechiul frate psalt al mănăstirii Gherasim Stamate, dela strana dreaptă.

La sfârșitul sf. Liturghii a predicat cu multă însuflețire P. C. Econom Gh. Niculea, profesor din Iași și consilier tehnic al Ministrului de Culte.

După terminarea serviciului divin, I. P. S. Mitropolit urmat de o parte din oaspeții cei mai distinși, s'au urcat în sala de recepție a mânăstirii, unde a vorbit P. C. Arhimandrit Mitrofor Melchisedec, salutând pe toți cei cari în frunte cu I. P. S. Mitropotit Nicodim, au venit și de data aceasta ca să contribue cu prezența lor la menținerea tradiției, consacrată de veacuri la această mânăstire. I. P. S. Mitropolit Nicodim a răspuns P. C. Stareț, mulțumindu-i pentru toată străduința ce depune la conducerea acestui sfânt locaș, și dând binecuvântarea arhierească peste călugării și frații ce vețuesc aici cu frică de Dumnezeu, cași peste toți oaspeții și pelerinii, cari au venit să se împărtășască din măreția acestui praznic creștinesc.

S'a dat apoi o agapă la arhondaric, unde au luat parte peste 60 de persoane, pe lângă alte multe mese și agape, care s'au făcut, atât la trapeza obștiei călugărești, cât și în diferite alte case și chilii ale monahilor. Mulți musafiri și oaspeți, cer multe mese și tacâmuri. Numai că toate ar fi fost cu mult prea puțin îndestulătoare, dacă majoritatea sdrobitoare a pelerinilor, n'ar fi venit cu merinde în traistă.

Mai puțină hrană trupească și mai multă hrană duhovnicească! Aceasta e caracteristica hramului din Mânăstirea Neamțului.

La sfârșitul mesei — așa zise oficiale — din sala cea mare a arhondaricului, pe care a pregătit-o și servit-o cu multă îndemânare cuviosul Inochentie, cel care se numește „hagiu" și „sfetagoreț" de mai multe ori, s'au ținut o serie de cuvântări, destul de miezoase și instructive.

Așa, a luat întâi cuvântul P. C. Arhimandrit Iuliu Scriban, care a scos în relief personalitatea I. P. S. Mitropolit Nicodim și rolul pe care la avut I. P. S. Sa la reînzestrarea sf. Mânăstiri Neamț.

I. P. S. Mitropolit Nicodim, a arătat că străduința I. P. S. Sale n'ar fi putut fi încununată de succes, dacă n'ar fi întâlnit la departamentele Ministerelor de Culte și Domenii oameni înțelegători și extrem de binevoitori pentru biserică. Citează numele d-lor V. Sasu, Al. Lapedatu, Victor Iamandi și Mircea Cancicov, cărora le aduce și cu această ocazie mulțumiri publice.

P. C. Econom Gh. Niculea, se ocupă de personalitatea P. C. Arhimandrit Scriban, *cleric* distins și profesor renumit, pe care îl găsește cel mai potrivit pentru a ocupa postul de episcop al armatei, care este vacant [1]).

Păr. Cicerone Iordăchescu, prof. universitar, se asociază la cele spuse de Păr. Niculea și închină paharul atât în sănătatea I. P. S. Mitropolit cât și pentru reușita Păr. Arh. Scriban. Se simte fericit că poate lua parte pentru prima dată, la hramul acesta, de care auzise povestindu-se din copilărie.

Mai vorbesc d-nii deputați I. Zipa și Vasiliu Voinia precum și d-l Colonel Dr. Veisa, care arată bucuria de care sunt cuprinși, că pot lua parte și în anul acesta la cea mai frumoasă și mai veche manifestare creștină, specific moldovenească.

Tuturor le-a răspuns P. C. Arhimandrit Melchisedec, starețul mânătirii, care s'a dovedit a fi un vorbitor greu de întrecut. *Mic la trup, dar mare la suflet*, Păr. Melchisedec este destul de abil atât la vorbe, cât și la fapte.

Când am ieșit dela masă incinta și ograda mânăstirii erau aproape goale. Puhoiul de lume ce părea cu câteva ceasuri înainte că va inunda mănăstirea, se revărsase din nou spre satele și orașele de unde au venit. Hramul era gata; iar sfântul locaș intra din nou în viața lui obicinuită.

Aceste lucruri le-am însemnat eu în ziua de 10 Iunie 1937, când m'am învrednicit a lua parte la toată slujba cea pompoasă și măreață a hramului, în calitate de Arhidiacon.

Diacon **I. Gheorghiță**
Profesor

---

1) Se vede că vorbele Păr. Niculea au fost rostite într'un ceas cu noroc, deoarece în momentul când scrim aceste rânduri, aflăm că Sf. Sinod a propus în fruntea celor 3 candidați pentru episcopatul militar, pe Păr. Arhim. Scriban cu cele mai multe voturi.

Vizite canonice nevestite.

Duminică 6 Iunie, I. P. S. Mitropolit a vizitat următoarele biserici parohiale :

1) Sf. Nicolae de pe Str. Socola-Iaşi,la Pr. Frăţiman. Slujba, era la sfârşitul utreniei. Biserica pe jumătate plină de credincioşi îngrijită, are şi un mic cor, format din tinerii parohiei. Biserica înafară în bună stare, de jur împrejur împrejmuită cu gard de scânduri.

2) Bis. parohială Bucium-Jud. Iaşi, Slujba, la sf. Evanghelie. In Bis. puţini credincioşi. I. P. S. s'a interesat de ce sunt numai atâţia enoriaşi la Bis. sfătuind pe preot să îndemne lumea a veni la Biserică.

3) Bis. filială Socola-mică, care era închisă, preotul slujind la Bis. Schimbarea la Faţă, Socola Mare.

4) Schitul Sf. Ioan Teologul. Slujba se terminase. Biserica îngrijită.

Chestiunea funcţionării Şcolii de cântăreţi la Mânăstirea Neamţu.

In vederea aducerii la îndeplinire a hotărârei Adunării Eparhiale din anul 1936, care prevedea, ca în cuprinsul Arhiepisocopiei Iaşilor să funcţioneze numai o şcoală de cântăreţi la M-rea Neamţului şi aceia să fie organizată în aşa fel, ca să dea un contingent select de cântăreţi bisericeşti, I. P. S. Mitropolit a dat următoarele dispoziţii :

* * *

1) Clasa I a şcoalei de cântăreţi se va deschide la 15 Septembrie a. c., în monastirea Neamţului. unde va funcţiona. Celelalte clase vor funcţiona la Iaşi.

2) Inscrierile se vor face la protoierii şi la monastirea Neamţului cu începere dela 1 Septembrie. Protoieriile vor comunica monastirii înscrierile pe măsură ce se vor face.

3) Candidaţii vor avea vârsta între 15 şi 17 ani şi pe lângă cerere vor prezenta următoarele acte: de naştere, de botez, de absolvirea cursului primar, de vaccină şi constatare medicală că e sănătos şi de bună purtare dela parohul respectiv.

4) Examenul se va ţine la seminarul din monastirea Neamţului şi va consta din: cercarea vocii şi auzului muzical, o teză la limba română. Oral la religie şi citire. Lipsa vocii şi a auzului muzical, e eliminătorie.

5) Elevii şcoalei dela monastirea Neamţului vor trăi în internat şi la intrare vor trebui să aibă cel puţin: un rând haine bune şi unul de purtat; 3 cămăşi, 3 indispensabili, 3 perechi ciorapi, 2 prosoape, 2 şerveţele de masă, 4 batiste, 1 pereche încălţări, peptene, perie de haine, perie de ghete; aşterenutul compus din o pătură de aşternut, o pătură de învelit, o pernă, 2 cerşafuri, o pereche papuci.

6) Elevii nu vor plăti nici o taxă, vor avea locuinţă, încălzitu, iluminatul gratuit, iar pentru hrană vor plăti. Costul ei se va stabili la vreme. Se va putea da gratuit şi hrana la elevii saraci dar harnici.

* * *

Regulamentul de funcţionare şi programul de cursuri se vor publica la timp, după ce comisiunea însărcinată cu alcătuirea lor le va supune aprobării I. P. S. Mitropolit.

C. N.

Ştiri oficiale, însemnări şi alte înştiinţări.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 1328/937, ne aduce la cunoştinţă hotărârea sa, din şedinţa dela 1 Aprilie a. cor., cu privire la cărţile şi icoanele religioase de provenienţă străină, stabilind:

1. *Sfântul Sinod opreşte pe preoţi de a mai sfinţi icoane neortodoxe şi de provenienţă streină.*

2. *Preoţii sunt obligaţi să îndemne pe credincioşi a nu mai cumpăra asemenea icoane şi asemenea cărţi.*

In consecinţă preoţii sunt obligaţi a aplica aceste dispoziţii a Sf. Sinod, cu cea mai mare stricteţă.

* * *

Consiliul Central Bisericesc cu adresa Nr. 5881/937, ne aduce la cunoştinţă că în parohiile: *Drăguşeni*-Baia, *Flămânzi*-Botoşani, *Pomârla*-Dorohoi, *Dodeşti*-Iaşi şi *Borca*, jud. Neamţ, echipele studenţeşti ale Fundaţiilor Regale vor activa, după programul stabilit, pe tot timpul de lucru al anului acestuia.

Dată fiind importanţa activităţii acestor echipe regale, care urmăresc ridicarea satelor, se impune ca preoţimea din aceste parohii să le dea cel mai larg concurs.

Pentru a cunoaşte cu ce anume s'a relevat activitatea preoţească, cucernicii parohi respectivi vor înainta la timp Sfintei Mitropolii rapoarte de modul cum au colaborat cu aceste echipe.

* * *

Sfântul Sinod, cu adresa No. 1915/937 ne trimite în copie adresele cu Nr. 4863 şi 4864/937 Onor. Ministerul Cultelor către Sf. Sinod, în care se accentuiază, că sectele vor fiinţa numai în baza deciziei ministeriale Nr. 4781/937.

„Art. XVII din sus numita decizie, interzice prozelitismul „religios asociaţilor religioase, recunoscute de Minister. Membrii „asociaţiilor religioase nu pot ţine întruniri publice, în care să „critice doctrina şi organizaţia altor culte, cu scopul vădit de a „face prin această propagandă prezelitism religios.

In acelaş timp „organele administrative şi poliţieneşti vor „închide casele de rugăciuni ale sectanţilor interzişi să funcţio- „neze şi vor trimite la urma lor pe toţi aceia care se vor întruni „în orice loc, spre a mărturisi doctrina şi a practica ritul religios „al unor astfel de asociaţii. Vor opri orice propagandă ce se face „verbal, fie că se face în scris prin răspândire de broşuri, re- „viste, etc. de către colportori. Vor confisca acest tel de scrieri şi „vor trimete pe colportori la urma lor.

„Se va interzice orice activitate tipografiilor şi Societăţilor

„civile sau comerciale, care tipăresc broşuri sau lucruri cu con-„ţinut religios interzis, pentru uzul sectelor".

— Preoţii sunt datori a cunoaşte în amănunt decizia ministerială Nr. 4781/937, spre a urmări mersul sectelor nepermise şi a le denunţa autorităţilor.

NOTE

1. In China

mărindu-se cadrele misionare ale unei eparhii, conducătorul, din marea dragoste de Biserica lui Hristos, din râvna apostolică de a putea să creeze din fiecare suflet un alt adevărat apostol, şi din răspunderea ierarhică pe care o are de fiecare suflet omenesc încreştinat, a hotărât să mai înfiinţeze câte o parohie acolo unde se ajunse ca să fie un singur preot la 1000 şi 800 capi de familii, în cele mai fericite cazuri în un singur sat, însă de cele mai multe ori în câte trei şi patru cătune. Prin urmare erau parohii cu peste 7000 şi 8000 de suflete, cari apăsau grozav de greu răspunderei preoţeşti, fiind toţi încredinţaţi unui singur preot, fie el cât de tânăr şi cât de energic.

Pe copii să-i catehizezi, pe tineri să-i formeze în disciplina moralei evanghelice, pe oamenii în vrâstă să-i evanghelizezi, iar pe bătrâni să-i călăuzeşti în chip fericit către limanuri bune şi fericite, şi astfel pe toţi să-i câştigi pentru Hristos, şi nici pe unul să nu pierzi, căci viaţa lui ţi-se va cere din mânele tale. Şi aceasta-i numai activitatea de învăţător, nu mai vorbim de cea ierurgică, şi nici de altele şi de altele cari se cer unui adevărat păstor de suflete.

Desigur că, prin înfiinţarea de noi parohii, cauza cea sfântă a Bisericii creştine se întărea, ierarhul era deplin mulţumit căci turma va fi şi mai bine îngrijită, supraveghiată şi mărită prin misionarism, iar credincioşii erau salvaţi dela calea întunericului şi îndrumaţi mai de aproape pe calea luminei lui Hristos şi al sfinţeniei întru-tot fericitoare. Însă.... însă parohii cărora li se trimiteau colegi în ajutor... au fost singurii, cari nu s'au bucurat, ci ceva mai mult au deslănţuit patimi grozave, mai întăi ca nu care cumva

să li-se scadă numărul sufletelor la 3000 şi... de n'au reuşit cu aceasta, s'au năpustit cu toată răzbunarea şi ura asupra noului venit.

Doamne, Doamne ce a fost în acea eparhie cu preoţi chineji !! Ce-i tineri în loc să fie îndrumaţi şi introduşi cu frăţească dragoste, de către cei mai in vrâstă, au fost duşmăneşte hărţuiţi către prăpastia descurajărilor şi al îngenuncherilor... Nu erau primiţi să slujească împreună, ca astfel: *Bătrânii cu tinerii să laude pe Domnul,* după spusa psalmistului. Ba ceva mai mult, scriau la stăpânire că: „el, fostul paroh, nu poate sluji cu preotul dela parohia nouă înfiinţată. Sărmanii uitau că Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos a spus: „*Unde vor fi doi s'au trei adunaţi în numele meu, acolo voi fi şi Eu*"...

Iară acolo unde erau biserici mai multe, fostul paroh, dispusese din timp ca noului paroh să-i ia cărţile, cadelniţele, şi să-i lese cele mai ponosite vestminte, şi altele şi altele... Uitaseră că şi ei la început şi poate şi până acum se folosiseră de toate obiectele şi clădirea bisericii făcute prin truda altora... Uitase că şi ei poate predicaseră despre dragoste şi milostenie... şi contra urei şi avariţiei...

Alţii asmuţau pe credincioşi contra noului paroh...

Faţă de toate acestea atitudini provocatoare, noul paroh căuta să se menţină la postul la care a fost trimis, unii cu dragoste şi smerenie, alţii cu aceeaş atitudine ca şi provocatorul lui. Ce a putut să iasă din toate acestea colegiale lucrături îşi poate oricine închipui!...

Desigur că ierarhul a mai pedepsit, a mai îndrumat pe cei împricinaţi, dar totuşi unii încă scriu: „*nu pot sluji cu preotul tânăr* !".

Intreagă această cronică externă am căutat să o aduc la cunoştinţă, pentru trei motive binecuvântate:

I. Pentru a vedea ce prăpastie se pregăteşte pentru Biserica în care preoţii nu-şi înţăleg misiunea şi nu sunt pătrunşi de sfinţenia chemării lor;

II. Pentru a vedea superioritatea teologică şi evanghelică a preoţimei din eparhia noastră, faţă de cei pomeniţi din eparhia chineză;

III. Pentru a face cunoscut apelul Chiriarhului locului, ca

preoţimea eparhiei noastre să se roage cu toată căldura sufletească lui Dumnezeu, ca preoţii pomeniţi mai sus să fie miluiţi de Dumnezeu, risipindu-le duhul cel rău care-i stăpâneşte şi revărsând asupra lor dragostea şi înţelegerea evanghelică, ca şi în preoţii din eparhia Moldovei.

Deocamdată rugaţi-vă, vă rugăm şi noi, fără a face pomenire de nume. De nu va fi ascultată astfel rugăciunea noastră, în un număr viitor al revistei, vă vom da şi numele lor de botez.

Doamne luminează-i cu dragostea şi bunătatea Ta cea mare!

2. O conferinţă

Duminică 23 Mai a. c. P. C. Preot C. Dron a ţinut o interesantă conferinţă la Ateneul Tătăraşi, despre „*Catedrala Sf. Mitropolii din Iaşi*“.

Prin o bogată documentare şi aleasă vorbire a înfăţişat subiectul în o luminoasă şi pe cât s'a putut o completă tratare.

Subiectul conferinţei a fost de actualitate, având în vedere sărbătorirea celor 100 ani dela punerea pietrei fundamentale şi 50 ani dela sfinţirea ei, precum şi o nouă restauraţie exterioară care i se va face chiar vara aceasta, cu prilejul acestor sărbătoreşti comemorări.

Din această interesantă conferinţă redăm numai următoarele două menţionări făcute cu deosebită accentuare de către însăşi vorbitorul :

I. La zidirea acestei măreţe catedrale a Moldovei, a purces Veniamin Costache, din dorinţa de a eterniza biruinţa naţională a ţării, în a-şi alege şi avea Domni pământeni. Mitropolitul Veniamin Costache scria noului Domnitor Ioan Sandu Sturza, că acum după ce ne-am atins pravăţul (idealul) naţional, se cuvine să veşnicim această biruinţă prin un locaş măreţ înălţat spre slava lui Dumnezeu, drept mulţămită. Aşa că, această catedrală s'a ridicat în amintirea restabilirii domniilor pământene. Apoi, când a fost să se desăvârşească această monumentală clădire, de către Mitropolitul Iosif Naniescu, s'a făcut de către Vodă Carol I, drept mulţămită pentru biruinţa războiului dela 1877.

Prin urmare Catredala mitropolitană dela Iaşi întrupează ex-

presiunea de mulţămire către Dumnezeu a acestor două momente capitale din istoria poporului românesc.

II. La punerea pietrei fundamentale a acestei măreţe catredale de către Mitropolitul Veniamin Costache, — la 3 Iulie 1833 — a luat parte, şi Iosif Naniescu, fiind copil de 10-12 ani pe atunci, şi... cei mai puţin credincioşi zic, din întâmplare, trecea prin Iaşi, spre Buzău.

Mai târziu, fiind Mitropolit, a ajuns ca tocmai el să desăvârşească această monumentală catedrală a lui Veniamin Costache.

La sfinţirea catedralei noastre mitropolitane, care a avut loc acum 50 de ani, a luat parte, ca anagnost, tânărul seminarist, Nicolae Munteanu.

Acum, acel tânăr ajungând Mitropolit, i-a revenit prea frumoasa chemare ca să restaureze această măreaţă catedrală.

Intr'adevăr mult pot vorbi aceste minunate orândueli ale Proniei lui Dumnezeu !

3. O preţioasă apreciere şi decoraţiuni regale pentru Mânăstirea Agafton.

La expoziţia de gospodărie, care s'a organizat la Bucureşti anul acesta, din iniţiativa d-nei Aretia Tătărescu, soţia primului-ministru, a luat parte cu prea frumoase expuneri de lucruri şi Mânăstirea Agafton.

Cetim în ziare că: „*M. S. Regele Carol II vizitând expoziţia, a zăbovit mult timp în faţa lucrurilor prezentate de sârguincioasele măicuţi ale Mânăstirei Agafton, felicitând pe expozante pentru chipul strălucit al execuţiei covoarelor şi broderiilor de tot felul.*

Adresându-se d-nei Tătărăscu, Suveranul a glăsuit:

—„ **Se lucrează mult în Monastirilor noastre...**"

Apoi M. S. Regele a decernat câteva decoraţii harnicelor călugăriţe".

Şi prin acest fericit prilej, Mânăstirile noastre au avut, ca şi altă dată, distincţiunea regeştilor aprecieri şi încununări răsplătitoare cu scumpe decoraţiuni. Şi aceasta face grozav de mult, gândindu-ne la cârcotelile la cari s'au dedat unii cu privire la înzestrarea mânăstirilor, spunând că prin aceasta: *D. ministru V.*

Iamandi a tăcut o faptă de romantic întârziat... (rev. Parlamentul românesc din 31 Mai 1937).

Vă întreb domnilor : „In mânăstirile noastre e romantism, şi tot ceeace se face pentru ele e faptă romantică ? ! Cetiţi, vă rog, aprecierile *M. S. Regelui Carol II*: *„Se lucrează mult în Mănăstirile noastre...*

Aflaţi că însăşi *M. S. Regele Carol II a decernat decoraţiuni harnicelor călugăriţe.*

Unde e romantism, acolo unde se lucrează în chip pozitiv, artistic, şi a cărui muncă constitue o mândrie pentru Suveranul şi Ţara noastră, ori în rândurile d-voastră a scribilor ironici !...

Mitropolia Moldovei apreciază în chip deosebit aceste încununări.

Despre grija care o poartă I. P. S. Nicodim bunei propăşiri a Mânăstirilor noastre şi în cazul de faţă Mânăstirei Agafton n'ar fi să amintesc decât despre deosebita intervenţie stăruitoare pe care a făcut-o I. P. Sa către Minister, pentruca să o înzestreze pe această Sf. Mânăstire cu pădurea de 250 de hectare, cari o înconjoară, şi cari mai înainte fusese a Mânăstirei, iar acum sărmanele maici, cumpărau lemnele cu kilogramul, cu acelaş preţ cu care se vindea târgoveţilor înstăriţi !

Dl. Ministru V. Iamandi a şi aprobat prin legea de înzestrare ca să se dea acestei Sf. Mânăstiri ceeace Mitropolitul a cerut.

4. **Dorinţi împlinite**

Vestim cu multă bucurie, că în oraşul Iaşi, în casele noi ale Mitropoliei s'a deschis încă dela 28 Mai a. c. o *librărie bisericească.* In ea orice preot şi credincios găseşte la îndemână orice carte religioasă şi morală, care a apărut în Biserica ortodoxă română.

Despre binefacerea şi rostul acestei librării vom vorbi în numărul viitor al revistei.

5. **O invitaţie regală**

In ziua de 8 lunie a. c., I. P. S. Mitropolit Nicodim a fost invitat de M. S. Regele Carol II, la concertul de gală, care s'a dat la Palatul regal, cu prilejul vizitei E. S. Domnului Preşedinte al Republicei Poloniei.

Veghevu

MULȚĂMIRI PUBLICE

Continuăm a publica numele și sumele acelor cari au donat pentru restaurarea Catedralei Sf. Mitropolii din Iași.

Suma din urmă Lei	967.340
P. S Episcop Vartolomei al Râmnicului	5000
P. S. Veniamin Pocitan. Vicarul Sf. Patriarhii	2000
Cuvioșii Părinți și Frați din Mânăstirea Neamțu	
P. C. Stareț, Arhim. Melchisedec Dimitriu	2000
C. Ieromonah Vasian Scripcă, Egumenul M-rei Secu	1000
C. Monah Dionisie Sangeorzan	1000
C. Monah Ghenadie Pipirigeanu	1000
C. Ieromonah Teofil Boghean	1000
D-l Iuliu Pop, conductor silvic	1000
D-l Dimitrie Tibeica, dirijor de cor	500
P. C. Schim. Gherasim Cârjă	500
C. Ierod. Iuvenalie Vasiliu	200
Ieromonah Grigore Cobzaru	200
Și alți Cuvioși Părinți și frați din Mânăstirea Neamțu au contribuit cu suma de	2655
Preot Gh. Niculea, Iași	1000
P. C. Arhim, Victor Cristescu	300
	986.695

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția III, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei.*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc , *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui —Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu profesor la universitatea din Paris și Bruxelles.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 12 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 20 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma trează* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptatea Lui* „ „ . . 35 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Jos beția* „ „ . . 6 „
15. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
16. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 12 „
17. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ . . 26 „
18. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
19. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
20. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
21. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
22. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
23. *Viața Sf. Grigorie Teologul* „ „ . . „
24. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . 5 „

N. B. Toate lucrările menționate se pot comanda direct la Editura Mânăstirii Neamțului. La comenzile dela 200 la 1000 lei, se acordă un rabat de 20%, iar dela 1000 lei în sus 25 la sută.

1098
165 1921
1917

№ 127 P.

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII IULIE — AUGUST 1937 Nr. 7-8

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Arhimandrit PARTENIE CIOPRON
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul *Vasile Gh. Vasilache.*

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Biblia la încoronarea Regelui Angliei	**Arhim. I. Scriban**
Librăria Mitropoliei Moldovei	**Ierom. Vasile Vasilache**
Iașul, cetatea bisericilor	**Pr. N. V. Hodoroabă**
Vrednicii ctitorești	**Diacon Simionescu**
Încă o lumină se aprinde	**Preot P. Manole**
Cercul cultural preoțesc dela Glăvănești	**Pr. I. Florescu**
Vizite canonice nevestite	**Un participant**
Hramul Sf. Monastiri Cetățuia	**Diacon I. Tătulea**
Repaos și muncă	**Cronicar**
Insemnări	**Arhimandrit Melhisedec**
† Preotul Ioan Gotcu	**Diacon Ilie Gheorghiță**
† Maica Epraxia Demi	* * *
Decizie cu privire la Consistoriul eparhial și cel metropolitan	* * *
Regulament pentru excecutarea construcțiilor	* * *
Numiri și transferări de preoți	* * *
Știri oficiale, înștiințări	* * *
Bugetul bisericii Sf. Ioan cu așezământul Rusovici	* * *
Note: *1. 1900 ani dela convertirea Sf. Apostol Pavel; 2. O adresă de mulțămire; 3. Spre laudă; 4. In referatul; 5. In cimitirul Eternitatea; 6. Autorii de cărți religioase; 7. Despre Congresul Ligei Culturale*	**Veghevu**
Condițiuni de admiteri la Seminar și Liceul Internat	* * *
Mulțămiri publice	* * *
Bibliografie	**V.**

Institutul de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ — Iași

ANUL XIII IULIE-AUGUST 1937 Nr. 7-8

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

Biblia la încoronarea Regelui Angliei

I.

La încoronarea Regelui Angliei.

Toată lumea a stat cu ochii țintă, să privească cum s'a desfășurat de curând în Anglia răsunătoarea ceremonie a încoronării Regelui George VI al Angliei. A fost nu numai o desfășurare de rânduieli întocmite de stăpânire ; a fost nu numai o scoatere la priveală a unor veșminte ne mai văzute, ori haine cu croieli trecute, cum nu se mai văd azi care îmbrăcau chipuri străine, venite de pretutindenea ; nu, a fost ceva mult mai simțit.

Peste dorul de nemai văzut, care stârnește mulțimile la astfel de împrejurări răscolitoare, a fost un adevărat freamăt național. Mulțimea norodului s'a sculat nu numai ca să vadă ce numai văzuse, ci ca să se împărtășească din măreții care întăresc buna închegare a poporului englez și a împărăției britanice. De aceia și privitorii n'au stat înaintea tuturor strălucirilor serbării cu setea pofticiosului de a vedea, ci ca la o faptă de seamă din șiragul temeinic al vieții neamului englez.

Fără doar și poate, serbarea n'a fost ce sunt de obicei astfel de întocmiri ; n'a fost o împletitură de stări închise și gustate numai între marii dregători ai împărăției ; n'a fost o întocmire croită din cancelarii și petrecută între slujbași ; n'a fost închegarea gustată între puținii fericiți ai vieții, adică între marii dregători ai falnicei împărății. Nu ; mult mai mult decât atâta, a fost

un praznic al unui mare popor, a fos un mare ospăţ, la care tot poporul Angliei s'a simţit părtaş.

In toţi inşii lui, el s'a simţit strâns unit. Toţi erau umăr la umăr, primind cu drag la toate învălmăşelile şi strâmtorările pe care, vrând-nevrând omul trebuie să le înghită la aşa învălmăşeli.

Poporul întreg a fost părtaş la toate acestea, ca la o faptă aşa, care priveşte pe fiecare în parte, nu ca la un lucru de palat. Fiind deci faptă după inima sa, el nu a stat rece, ci a gustat sărbătoarea ca un bun al neamului.

Dacă este aşa, era de aşteptat ca o astfel de simţire să se întâlnească adânc în sânul neamului, în feluritele laturi ale vieţii. Mărturisirea însemnătăţii pregătirilor si a bucuriei simţite aveau să se arate în felurite întocmiri ale vieţii zilnice.

Poporul englez fiind neamul în sânul căruia Biblia se simte adânc, trebuia să auzim şi de partea Bibliei la sărbătoarea încoronării. In adevăr, din multele şi de toate, câte se vor fi întocmit din partea atâtor aşezăminte creştineşti ale Angliei, din partea feluritelor înjghebări pentru răspândirea şi cunoaşterea Bibliei, am putut afla un amănunt, din revista *The Bible în the World* (Biblia în lume), pe luna Mai a. c., cunoscuta revistă ai Societăţii Biblice Britanice.

Vedem acolo partea Bibliei la încoronarea Regelui Angliei. Găsim povestite multe şi de toate despre legătura dintre Biblie şi cârmuitorii Angliei. Astfel cetim cuvintele că traducerea Decalogului în limba anglosaxonă din Wesex, făcută de Regele Albert acum 1000 de ani, a fost o faptă însemnată în viaţa naţională a poporului englez, pentrucă „ea a pus poruncile lui Dumnezeu la temelia Legii Britanice, loc pe care ea îl păstrează şi azi".

Deci la o simţită serbare, ca a încoronării, trebuia să se audă şi glasul slujitorilor acestei Biblii. Ei nu au stat reci, ci au ţinut să arate partea Bibliei într'o clipă când tot poporul englez s'a sculat.

Asta şi este ce găsim povestit în nr. pomenit a Societăţii Biblice Britanice.

II.

Biblia la ceremonia încoronării

Acesta este titlul unuia din articolele cuprinse în nr. pe Mai

al numitei reviste. Este un număr cu mult mai împodobit ca altele. Oricât revista Societăţii Biblice Britanice iese totdeauna într'o înfăţişare din cele mai îngrijite, numărul încoronării le întrece şi pe toate cele obişnuite.

Art. pomenit este al Preotului Profesor Dr. *Claude Jenkins*, profesor de istorie bisericească în Oxford. El ne povesteşte amănunte foarte însemnate despre partea Bibliei la încoronarea Regelui Angliei. E bine să le aflăm şi noi.

Cetim aci că, în Duminica din 20 Fevruarie 1547, s'a făcut încoronarea Regelui Eduard VI. In cartea lui *Iohn Bale*, unde ni se povesteşte această încoronare, găsim amănuntul că regelui i s'au dat atunci 2 săbii, ca semn al puterii lui peste 3 regate: Anglia, Francia şi Irlanda. El a spus însă celor de faţă că mai lipseşte una. Care? a fost întrebat. Regele a răspuns: „Cartea Sfintei Scripturi, care este sabia Duhului şi care trebuie socotită mai presus decât toate aceste săbii". A adăogat apoi că tot celce cârmuieşte fără ea nu poate fi numit nici slujitor al lui Dumnezeu, nici rege. De aceia el a poruncit că Biblia să fie purtată cu cinste înaintea lui.

La încoronarea Reginei Elisabeta, în Duminica din 14 Ianuarie 1559, un copil ducea o Biblie în lanţul alaiului spre biserică.

Această Biblie a fost înfăţişată reginei. Ea a sărutat-o, a luat-o cu amândouă mânile şi a strâns'o la piept. Autorul *Strype*, care povesteşte acestea, spune că Elisabeta a spus atunci că ea va ceti des această carte.

La încoronarea lui Carol I, a fost rânduit ca regele să fie însoţit la altar, acolo va pune mâna pe Carte şi va rosti cuvintele: „Ceiace am făgăduit mai nainte voi împlini şi voi ţinea. Aşa să-mi ajute Dumnezeu şi cele cuprinse în cartea aceasta".

După cum cetim, în vremea aceia, prin Carte se înţelegea Sf. Scriptură. Aceasta era o obişnuinţă în scrisul englezesc şi ea avea o vechime de peste 400 de ani.

Cu unele schimbări petrecute în curgerea vremii, Biblia totdeauna şi-a avut partea ei la încoronarea Regelui Angliei. Chipul în care ea se foloseşte azi la încoronare a fost rânduit în timpul lui Eduard VII. Astfel, cetim că:

„După ce regele a fost încoronat şi corul cântă stihul „Ţine

poruncile Domnului şi umblă pe căile lui", protopopul Westminsterului aduce Biblia din altar, iar arhiepiscopul de Canterbury o înfăţişează regelui cu aceste cuvinte:

„Prea plăcutul nostru Rege, îţi aducem această Carte, cel mai preţios lucru din câte sunt pe lume. Aici este înţelepciunea; aceasta este Legea regilor; acestea sunt vestirile cele vii ale lui Dumnezeu".

Bibliile înfăţişate Regelui Eduard VII şi de curând răposatului George V cuprindeau Vechiul şi Noul Testament, cum şi scrierile necanonice (ca în Biserica Ortodoxă), tipărite şi legate de tipografiile universitare (University Press) din Oxford şi Cambridge. Societatea Biblică Britanică a dat atunci Regelui Eduard VII Biblia tipărită de ea. Cu acel prilej, regele a pomenit de cuvintele strămoşului său, Regele Gheorghe III: „Să nu se afle nicio colibă fără Biblie şi niciun copil care să n'o poată ceti".

III.

Casa domnitoare a Angliei şi Societatea Biblică

Aşa cum cetim noi, în istoria noastră românească, trăsături mişcătoare despre dragostea voevozilor noştri către rânduielile creştineşti şi către locaşurile sfinte, aşa aflăm cu drag despre trăsături duioase, care mărturisesc despre dragostea Casei domnitoare a Angliei faţă de Sf. Scriptură.

In revista amintită, Societatea Biblică Britanică ne povesteşte că, dela înfiinţarea ei, ea a văzut 8 stăpânitori pe tronul britanic. Infiinţată în 1804, în timpul celui ce a spus (Regele George III) că dorinţa lui este să nu fie colibă fără Biblie, nici copil care să nu ştie a o ceti, 3 din vlăstarele lui domneşti au dat grabnică dovadă despre dragostea familiei domneşti către Biblie. După anul 1812, 3 duci din acea familie au primit să fie sprijinitorii feluritelor ramuri ale Societăţii Biblice înfiinţate în unele ţinuturi ale ţării. In lauda rostită asupra unuia din aceştia, Ducele de Kent, în 1820, după moartea lui, el a fost înfăţişat ca unul din cei mai străluciţi sprijinitori şi calzi prieteni ai Societăţii. Nu e de mirare deci că fiica lui, Vestita Regină Victoria, a fost o caldă sprijinitoare a Societăţii Biblice în tot timpul lungii sale domnii (63 de ani).

După stăruința unor iubitori ai Bibliei din Australia, Societatea Biblică a scos în 1884 un Noul Testament englezesc, care se vindea numai cu 1 penny (a 12-a parte dintr'un shilling, 10 bani ai noștri pe atunci, 3 lei în banii de azi). Regina Victoria a scris pe un exemplar „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire", iar dedesupt s'a iscălit.

Totdeauna, apoi, regina a primit cu drag darurile de Biblie, care i s'au dat de Societatea Biblică la marile sărbători ale vieții ei, precum la 50 de ani de domnie. La jubileul ei „de Diamant" a primit exemplare frumos legate din toate traducerile Sfintei Scripturi făcute de Societatea Biblică în timpul domniei ei. Regina Victoria le-a pus în biblioteca palatului din Windsor.

Când Societatea Biblică s'a apucat să-și clădească palatul ei, în 1866, atât Regina, cât și moștenitorul tronului au dat câte 100 de lire englezești ca ajutor. Când s'a pus peatra de temelie, Principele Moștenitor a spus: „Eu am moștenit porunca de a fi aici cu acest prilej. Bunicul meu, Ducele de Kent, a sprijinit cu căldură silințele Societății. Acum este o plăcere pentru mine a vedea că cele 2 traduceri mai răspândite ale Sfintei Scripturi, cea germană și cea engleză, la obârșia lor amândouă au fost legate de familia mea".

La încoronarea Regelui Eduard VII, i s'a dăruit o Biblie lucrată cu o rară măestrie. Aducerea darului s'a făcut într'o primire măreață, printr'o mare solie, în frunte cu Arhiepiscopul de Canterbury. Acesta s'a săvârșit în Palatul Buckingham, la 24 Oct. 1902. Preotul Dr. *John H. Ritson*, care scrie acestea, spune că era de față și nu poate uita măreția întregii desfășurări a frumoasei primiri. Regele a răspuns în cuvinte foarte alese pentru Societatea Biblică.

Doi ani după aceia, Societatea își sărbătorea împlinirea a o sută de ani dela înființarea ei. A fost mare prăznuire la Catedrala Sf. Paul din Londra,

Regele Eduard VII și-a mărturisit dorința de a fi de față. Medicii însă nu i-au dat voie, pe temeiul sănătății șubrede a regelui. Au venit însă Regina Alexandra, cu Principele moștenitor și soția sa, cu Principesa Victoria și o mare însoțire de curteni. De față era o mare adunare de obraze alese din viața națională, cetățenească și religioasă a împărăției britanice. Arhiepiscopul

Davidson, înaintaşul celui de azi, a rostit cuvântare creştinească despre „Să fie lumină; şi a fost lumină". Regele a dăruit 100 de lire pentru Fondul Centenarului Societăţii Biblice.

In anul 1910, s'a suit pe tron Regele George V şi a fost încoronat în anul 1911. Tot atunci se împlineau 300 de ani dela ieşirea la lumină a Bibliei engleze, zisă cea „Incuviinţată" *(the Authorised)*. Atunci Societatea Biblică a pus să se lucreze un exemplar fără seamăn al acestei Biblii, îmbrăcată cu catifea roşie şi cu chipul armelor regelui pe ea. Aceasta i s'a predat de o solie de vreo 50 de persoane, „aproape fără păreche în istoria bisericească sau mirenească a Angliei", după cum a spus atunci Arhiepiscopul din Cantembury, Lordul Davidson. Răspunsul Regelui George V., scrie Dr. Ritson, a fost răspunsul omului care ceteşte Biblia şi-şi face din ea dreptarul vieţii sale.

In sfârşit, prezidentul Societăţii Biblice a ajuns a fi un vlăstar al familiei domnitoare: Ducele de Connaught. El este şi azi prezidentul Societăţii, dar vrâsta sa înaintată îl împedecă de a lua parte mai vie, ca în trecut, la clipele de seamă ale Societăţii Biblice.

IV.

Incheiere

Cu aşa frumos trecut de legături duhovniceşti între Biblie şi Casa Domnitoare a Angliei, nu e de mirare ce putere are Biblia în viaţa ei şi cum mâna ei se simte în sânul acelei familii. Am întâlnit Biblia şi la ceremonia încoronării Regelui George VI al Angliei şi am văzut că ea rămâne tot Sfânta Carte care stă ca un luminător în sânul poporului englez şi în mijlocul Casei domnitoare a lui.

Acum, după cele arătate mai sus, cetitorul va înţelege mai bine amănuntele pe care ziarele le-au dat despre ceremonia încoronării. Au văzut că Biblia şi-a avut locul ei din vechi. Dacă atunci a trecut mai uşor peste amănuntul acesta, acum şi-a putut da seama mai bine de unde vine aceasta... din adânca pătrundere a Bibliei în viaţa Angliei şi din strânsa legătură care totdeauna a fost între Sfânta Carte şi Casa domnitoare a Angliei.

Arhim. Scriban

Librăria Mitropoliei Moldovei

In vechime exista pe lângă fiecare tipografie şi depozitele cu tipăriturile acelei edituri. Pe atunci nu erau librării. Cărţile le cumpărai fie direct dela aceste magazii ale tipografiilor, fie prin mijlocirea altora, cari le aveau dela tipografii şi le vindeau, fie în un scop misionar, fie pentru a-şi scoate banii pe ele, cu care să facă faţă celor nevoi neprevăzute. Dar, ca să găseşti în Iaşi, spre vânzare, cărţile cari se tipăreau la Buzău, ori Căldăruşani, s'au chiar la Bucureşti, nu putea fi vorba, decât întâmplător de dădeai peste un exemplar două. Căci fiecare tipografie era şi o librărie numai a cărţilor editate de ea. Şi aceasta era şi firesc, pentrucă de ar fi făcut din magazinul tipografiei lor un depozit al celorlalte tipografii, prin aceasta nu ar fi înfăţişat cu o deosebită atenţie marfa pentru care ei au cheltuit, şi cari i se părea mai mândră şi mai de folos decât oricare alta.

De ţinem seama de aceasta, că în trecut tipografiile însăşi au fost şi librării, în un senz mai restrâns, putem spune că şi la Mitropolia Moldovei a mai existat pe lângă vechea tipografie a Mitropoliei, un magazin cu cărţi bisericeşti şi teologice. Şi trebue să o menţionăm cu multă bucurie sufletească, că în tipografia Mitropoliei Moldovei dela începutul veacului al XIX, s'au tipărit multe cărţi de seamă, între care numărăm şi *Dogmatica Sf. Ioan Damaschin* care a apărut în traducerea românească la anul 1806. Şi iată au trecut o sută şi treizeci de ani şi ceva, şi acest tezaur de gândire şi dreptar ortodox, nu-l vai vedem în tipografiile şi librăriile luxoase ale timpurilor noastre, cu toate că avem trei facultăţi de teologie, cinci academii teologice şi încă mai multe seminarii cu profesori cunoscători ai limbei greceşti. . . . . Dar această dogmatică a fost mult timp, până s'a epuizat în depozitele tipografiei Mitropoliei Moldovei.

Vremea trece, vremea vine şi iată că Mitropolia Moldovei nu mai are tipografie şi prin urmare nici acea librărie legată de ea. Ba ceva mai mult, se desfiinţaseră şi vestita tipografie dela Mânăstirea Neamţului, căci şi ea a fost secularizată odată cu moşiile! Şi aşa ajunsese Mitropolia Moldovei numai cu strălucita amintire a acestor tipografii, care îi şuera grozav de pustietor, ca

ea, care fusese mama născătoare a tuturor tipografiilor din Moldova, acum să fie tributară cu tipăriturile ei sfinte tipografiilor, vai ! nu a românilor, ci a străinilor de neam şi lege !

După războiul cel întregitor de neam, a început ca şi Mitropolia Moldovei să-şi înfăptuiască din idealurile ei cele frânte. S'a reînfiinţat vechea tipografie dela Mânăstirea Neamţului şi... cu magazinele ei tixite cu tipărituri sfinte : *Evanghelii, Noul Testament în patru ediţii, Biblia ilustrată, comentarii*, predici, cărţi de o aleasă literatură teologică, mai toate alcătuite de I. P. S. Mitropolit Nicodim, pe care le trimiteau la comandă ori unde se cereau...

Desigur că nu toţi preoţii cari veneau la Iaşi, pot să meargă şi la Mănăstirea Neamţu. In capitala Moldovei, la Sf. Mitropolie, veşnic vin preoţi din cele cinci judeţe ale eparhiei, din cele trei episcopii sufragane, din Basarabia, din Bucovina şi din România Mare, şi la fel şi numărul credincioşilor e nespus de mare cari vizitează Iaşul, în afară de cei cari trăesc în el. Ei bine, toţi aceşti credincioşi de voiau să ducă amintiri sfinte cu ei, fie în imagini fotografice sau în cărţi, nu găseau pe la librăriile Iaşului, nu duceau, decât pustiu în geantă şi în buccea. Preoţii cei cu grija sufletului, cari se frământă să găsească hrana duhovnicească pentru săteni şi petru parohienii cetitori a tuturor cărţilor, dar numai a celor religioase nu, de căutau aşa ceva prin librăriile Iaşului, nu găseau. De încercai să întrebi pe librari, cari mai toţi erau străini — ce durere sufletească ! — totdeauna primeai un răspuns negativ şi grăbit ! Şi de-l rugai să-ţi comande cutare carte teologică, te refuza, ca nefiind în legătură cu acea editură...

Credincioşii adesea veneau la Mitropolie să întrebe de Psaltire, de Noul Testament, de Biblie, de cărţi de rugăciune, iar noi le dădeam adresa, să le comande fie la Mănăstirea Neamţului, ori la Bucureşti. Era o durere sufletească nespus de mare, când cei din serviciul Mitropoliei, trimiteau în îndepărtări să cumpere ceeace noi înşine trebuia să le oferim.

Numai vorbim de icoane, vai ! pe cari le aveau în vitrină evreii, iar noi... aveam doar atâta mângâiere, ca, cu lacrămi să ne rugăm lui Dumnezeu, să sfinţească ceeace credincioşii ne-au adus.

Sectanţii îşi aveau depozitele lor de cărţi pline de otravă, pe cari slugi ale satanei le împrăştiau prin sate şi oraşe, iar pre-

oţii noştrii nu aveau depozitul cărţilor sfinte la centrul eparhiei pe cari să le încarce în desagi şi în sfânta lor misiune să le dea drept doctorii.

Şi Doamne, avem şi noi de bine de rău, o înflorită literatură teologică.

Câte cărţi de seamă nu au apărut în toate centrele eparhiale ale Patriarhiei Române: la Bucureşti, la Mânăstirea Neamţului, la Sibiu, la Arad, la Cernăuţi, la Chişinău, etc. Dar..., dar erau răsleţe. Nu le aveai pe toate de faţă. Nu puteai să-ţi alegi ceeace 'ţi trebuia...

Preoţii, cum e şi firesc, sunt sămănătorii acestor învăţături sfinte cuprinse în cărţi. Ei sunt bibliotecarii satelor noastre. Ei le înfiinţează, ei le îmbogăţesc, ei le conduc. Dar cu câtă greutate şi le procură, două-trei cărţi dela Neamţu, două-trei dela Bucureşti şi câteva dela Sibiu. Şi ceva mai mult, neştiind de ele, comandă cărţi de agricultură, ori de alte preocupări... Numai vorbim de premiile şcolare, când preoţii se simţeau jenaţi că nu au să dea, cum e şi firesc, cărţi de rugăciune, istorioare morale, etc.

Iată că toate aceste lipsuri, toate aceste îndurerări sufleteşti s'au sfârşit. Incepând de anul acesta Mitropolia Moldovei îşi are o *Librărie*, în casele ei proprii.

In această librărie se găsesc toate cărţile teologice şi de cuprins religios-moral, cari au apărut şi apar în Biserica ortodoxă română. Fiecare îşi găseşte uşor sfătuitorul înţelept în aceste cărţi, atât preotul, cât şi credinciosul oraşan şi sătean, precum şi elevii cursului primar, secundar şi universitar.

Librăria bisericească e casa gândurilor sfinte. Ea e tezaurul cari îmbogăţeşte gândurile şi sufletul oricărui cetitor. Indeosebi cartea teologică şi de cuprins moral te preface sufleteşte, îţi înoieşte gândurile, te înalţă către orizonturile unei vieţi superioare şi îţi hrăneşte fiinţa cu o euharistie a adevărurilor veşnice.

De-acum preoţii să-şi împodobească Sf. Mese, stranele, bibliotecile particulare şi cele publice cu aceste cărţi pe cari uşor le pot procura din librăria Mitropoliei Moldovei.

Iar credincioşii vor avea această librărie ca pe cel mai scump tezaur al sufletului lor, cari nu va seca niciodată, iar sufletul lor cu atâta se va îmbogăţi şi întări în cele ale credinţii, cu cât vor ceti cărţile de rugăciuni, de cuprins moral şi religios aflătoare în librăria Mitropoliei.

Prima carte care s'a vândut în librăria noastră, pe când încă nu se orândui-se în rafturi cărţile, ci abea atunci se desfăceau pachetele, a fost o *Evanghelie* mare, cumpărată de nişte săteni din judeţul Iaşi, pentru Sf. Masă....

Bucuroşi am fost noi de acest sfânt început, bucuroşi au fost mai ales acei credincioşi, cari spuneau că de mult doreau să cumpere o Sf. Evanghelie pentru biserica din satul lor... dar n'au avut de unde... „Ce bucurie vom face părintelui, când îi vom duce cartea Sfântă, ce bucuroşi vor fi oamenii, şi ce împăcaţi sufleteşte suntem noi, că ne-am putut împlini ceeace am dorit"...

Această librărie a Mitropoliei Moldovei s'a deschis în anul mântuirei 1937, în ziua de 18 Mai, prin osârdia ierarhului ctitor al multor aşezări nouă la Mitropolia Moldovei. I. P. S. Nicodim şi prin aceast aşezământ cultural şi naţional a legat firul trecutului cu prezentul şi a deschis orientări nouă pentru Biserica moldovenească. Căci o librărie religioasă e un centru misionar şi o şcoală a sufletului, prin mulţimea cărţilor cari stau gata să fie în mâna şi în sufletul oricărui doreşte să fie un vrednic om şi un creştin luminat. Prin această librărie I. P. S. Nicodim a ctitorit sufletul moldovenesc al preoţilor şi credincioşilor.

Şi care poate să fie cuvântul I. P. S. Sale către toţi, decât semnificativul îndemn care i-a fost trimis să-l audă Fer. Augustin: **Luaţi şi cetiţi.**

Ieromonah Vasile Vasilache

Iaşul, cetatea bisericilor

Este lucru cunoscut că Iaşul nostru, a doua capitală a Moldovei, are cele mai numeroase, mai bogate şi mai frumoase monumente istorice bisericeşti. El stă încă cu cinste, în această privinţă, în fruntea celorlalte oraşe din ţară. Aici au înflorit cu prisosinţă credinţa, dragostea şi mila creştină. Am putea spune, fără teamă de exagerare, că acest oraş, atât de oropsit astăzi de guvernanţi — a fost, în trecut o adevărată răsadniţă a frumoaselor virtuţi creştineşti. Voevozii şi boerii se întreceau în a înălţa locaşuri sfinte de închinare pentru ei şi pentru norod, arătând prin

aceasta puternica lor credinţă în Dumnezeu. Iaşul, cultural, oraşul celor două uniri, capitala ţării libere din vremea ocupaţiei nemţeşti din 1916—1918, pe dreptul poate fi numit cetatea monumentelor noastre religioase. Deşi nici celelalte oraşe ale ţării nu sînt lipsite de atare edificii bisericeşti, totuşi, locul de frunte, îl deţine cu cinste Iaşul, care este pe dreptul socotit ca un Ierusalim al neamului românesc.

In fruntea acestor monumente stă biserica Trei-Ierarhi, ctitoria lui Vasile Lupu ; urmează apoi Golia, Sf. Sava, mitropolia veche, catedrala mitropolitană, biserica Bărboi, Barnoschi, Sf. Spiridon, Frumoasa, Sf. Atanasie, Vulpe, Sf. Haralambie, Sf. Teodor, Talpalari, Curelari, Rufeni, Nicoriţă, ş. a.

Aproape cincizeci de biserici, care prin soliditatea lor dăinuesc de veacuri şi care vor înfrunta multă vreme vitregia vremurilor. Treptat, treptat şi Iaşul, se modernizează. Se expropriează terenuri, s'aliniază străzi, se construesc clădiri cu etaje în stil americănesc. Iaşul bătrân e luat de curentul bucureştean ; îşi croieşte şi el o haină nouă. Monumentele sale istorice însă, bisericile, rămân neschimbate. Aceste cetăţi ale credinţii, înnegrite de sgura veacurilor, au rămas înfipte în acest scump pământ al Moldovii lui Ştefan cel Mare şi sfânt, ca nişte corăbii ancorate într'un bătrân port medieval. Suflă din toate părţile vânt de indiferenţă şi de necredinţă, vânt de distrugere şi de desconsiderare a celor sfinte şi, cu toate acestea, ele înfruntă cu resemnare această dureroasă întorsătură a vremii. Piscurile pleşuve ale muntelui sânt deprinse doar cu furtuna... Iată biserica Golia, zidită din piatră de Vasile Lupu, în 1640 — stă închisă de zeci de ani. Pe altarul ei, de mai bine de un sfert de veac nu s'a mai slujit sf. liturghie. Un monument de arhitectură fără pereche, stă părăsit, în părăginä, uitat, spre mirarea străinilor cari îl vizitează. Aici veneau cu alai domnesc, şi se celebrau pe vremuri, de chiriarhul Moldovei toate nunţile vlăstarelor domneşti. Azi ? Nici măcar un glas de psalt nu ceteşte din slova veche în zilele de sărbătoare... Doar lăstunii, rândunelele şi vrăbiile împreună cu ciorile sboară în jurul ferestrelor, cari închid înlăuntru o adevărată comoară de artă. Dar biserica Sf. Sava — refăcută din temelie în 1625 de Ioan Postelnicul, ctitoria de mai târziu a vornicului Palade ? Deşi nu-i închisă, însă e aceiaşi stare jalnică — cu aspect de paragină—,

caşi biserica Golia [1]). Aici era exarhia mânăstirilor închinate. Aici erau găzduiţi patriarhii şi mitropoliţii din răsăritul ortodox. Aici a stat câtva timp închis, sub pază, marele mitropolit cărturar al Moldovei, Dosofteiu, autorul Psaltirei în versuri... Acel care a suferit douăzeci de ani surghiunul în Polonia şi a închis ochii pe pământ străin, departe de ţară... La această biserică se află cel mai vechi clopot din Iaşi. Ce să mai spun de celelalte, când despre fiecare biserică s'ar putea scrie câte un volum aparte?

*
* *

Voievozii, boierii şi strămoşii noştri, plini de credinţă în Dumnezeu, au ridicat aceste ctitorii bisericeşti pentru iertarea păcatelor, pentru a proslăvi pe Tatăl Ceresc şi pe sfinţi şi pentru a face legătura cu urmaşii lor, cu viitorul acestui neam. Au voit ca ei să fie pomeniţi şi după moarte la sfintele slujbe, şi numele lor să nu fie uitate. Aşa glăsuiesc actele de danie, testamentele lor, pisaniile, lespezile de pe mormintele lor, inscripţiile de pe odoarele bisericeşti şi ultimile lor hrisoave.

N'au voit să moară chiar cu totul

In adevăr, ei trăiesc şi astăzi, după veacuri, în amintirea urmaşilor noştri. Căci ctitoriile lor sînt durabile, au ziduri de cetate.

Iată, în biserica Sf. Ilie, donatorii şi-au scris numele până şi pe plăcile rombice de marmoră, care formează duşumeaua sfântului locaş. Nu şi-a uitat nimeni: „soţia, fii şi tot neamul".

Evlavioasa cohortă de ctitori nu şi-a pus tot razimul numai în viaţa aceasta trecătoare. După cuvântul Mântuitorului, ei şi-au făcut comori în ceruri: „unde nici moliile nu le rod, nici rugina le strică, nici furii nu le sapă nici le fură". Fericiţi ctitori şi deapururea fericiţi!

Numai că noi, urmaşii lor de astăzi, nu suntem în stare nici să menţinem cel puţin în bună stare ceea ce ei au zidit din temelie şi-au înzestrat cu daruri şi cu moşii! Pe linia credinţii, câtă deosebire!...

---

1) La Biserica Sf. Sava, s'a început restaurarea încă de anul trecut, mulţămită Comisiunei Monumentelor Istorice, care-şi are de conducător pe cel mai cunoscător istoric al timpurilor noastre şi pe cel mai înflăcărat apărător al comorilor noastre artistice şi religioase din trecutul Bisericii şi Neamului nostru, care e d-l Prof. N. Iorga. **N. Red.**

* * *

Asociaţia „Prietenii Universităţii“ merită cele mai frumoase cuvinte de mulţămire pentru lăudabila iniţiativă, de a strânge un fond pentru reparaţia deocamdată a bisericei Golia. Auzim, că s'ar fi adunat 500.000 lei. [1])

Oare va începe lucrul în toamna aceasta? Il aşteptăm cu multă nerăbdare.

Pr. N. V. Hodoroabă

Vrednicii ctitoreşti

Anul acesta, [2]) spre deosebire de cei precedenţi, sfânta noastră Eparhie a Moldovei şi Sucevei, înregistrează un capitol dintre cele mai importante de activism constructiv şi regenerare spirituală. Astfel în Protopopiatul jud. Iaşi, sau reparat o serie de biserici acolo unde nu erau accesibile cultului, iar în localităţile unde nu existau locaşuri de închinare, cu binecuvântarea *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, s'au început cu mult avânt noile construcţii.

Această operă de viaţă constructivă creştină şi de regenerare spirituală se datoreşte mai multor cauze:

Prima cauză este fericita împrejurare că în fruntea acestei Eparhii se găseşte *I. P. S. Mitropolitul Nicodim*, care prin exemplele-I de înaltă şi perseverentă muncă, a determinat în modul cel mai părintesc, pe preoţimea Eparhiei, la o muncă nu prea uşoară, dar a cărei roade satisfăcătoare se înregistrează zi cu zi, în ogorul lui Hristos.

A doua cauză este faptul că preoţimea noastră ştie să fie la datorie. Deplin conştientă de marea misiune ce-o are de înde-

---

1) Aceleaşi cuvinte de mulţămire şi recunoştinţă le îndreptăm şi către Liga Culturală a cărui Preşedinte este tot d-l Prof. N. Iorga şi care la Congresul anual, pe care anul acesta l-a ţinut în laşi, s'a înscris cu suma *de un milion* lei, pentru ridicarea bisericii din cartierul Copou. Articolul e scris înainte de ţinerea congresului. N. Red.

2) E vorba de anul 1936. N. Red.

plinit în mijlocul poporului românesc mai ales în clipa de faţă, când o serie de curente ostile Bisericii caută să se infiltreze în sufletul credinciosului şi să-l îndepărteze de credinţa strămoşească — preoţimea noastră se achită în mod conştient, căutând ca să cimenteze sufletele credincioşilor prin aceste opere de creştinism constructiv.

A treia cauză este suflul de viaţă religioasă şi regenerare morală ce predomină masele credincioşilor. De unde până mai anii din urmă scepticismul şi indiferentismul religios acaparase pe mulţi dintre credincioşii bisericii noastre, astăzi bisericile sunt neîncăpătoare de mulţimea celor ce-şi găsesc aicea mângâerea, alinarea şi recrearea sufletească. Şi numai în felul acesta se poate explica că, cu toată criza materială prin care trec satele noastre, atunci când preotul face apel la obolul credinciosului ca să se repare aceste sfinte lăcaşuri sau să le ridice din nou, credincioşii noştrii, pătrunşi de tainica putere a credinţei strămoşeşti, nu se precupeţesc o clipă, ci cu tot sufletul ajută la renovarea sau ridicarea acestor sfinte lăcaşuri.

In fine, a patra cauză este dragostea şi spiritul de dreptate cu care părintele acestui judeţ, D-l Prefect Th. Zipa, a ştiut să nu nedreptăţească această instituţie, ba din contra, ţinând în tradiţia vechilor boeri ctitori de biserici — lucru pe care l'am arătat în articolul precedent, cu ocazia sfinţirei bisericii din Tomeşti —, Domnia-Sa n'a precupeţit banul public ci intervine tocmai atunci când biserica mai mult ca oricând are nevoie de acest aport material.

Că ajutoarea bisericilor din judeţ a fost printre primele preocupări gospodăreşti de urgentă necesitate a D-lui Prefect, se întrevede din articolul „Bilanţul de realizări a Prefect. jud. Iaşi“ din Opinia 1 Ianuarie 1937. La capitolul „Biserica“ iată aportul pe care-l aduce Prefectura în timp de 3 ani: S'au terminat 3 biserici, iar 19 în curs de construcţie pentru care s'au cheltuit 3.344.746; s'au reparat 123 biserici cheltuindu-se 2.376.142 lei; s'au construit 9 case parohiale, iar 8 sunt în curs de construcţie, care au costat 823.480 lei, iar 24 case parohiale s'au reparat costând 295.180 lei. In faţa acestor date cred că nu mai e nevoie de nici un comentar.

Trecând la realizările înfăptuite în cuprinsul Protoeriei II-a

jud. Iași în cursul anului 1936, vom arăta mai întâi nouile construcții de biserici, pentru ca să închei cu sfințirile unor dintre bisericile ce au fost reparate mai ușor sau mai radical în cursul anului precedent.

I. Construire de noi biserici;

1) S'au pus temelie următoarelor biserici: Slobozia-Prigoreni, al cărui ctitor este Dl. C. Toodorescu, vice guvernator al B. N. R., care e terminată din roșu; Fântânele Belcești (Sat Belceștii-Noui) și Ezăreni-Ciurbești pe aceiași temelie.

2) S'a continuat cu lucrul la bisericile cu temelia pusă din anul 1935:

Arama, Balș, Slobozia-Pocreaca, Covasna și Mădârjac.

3) S'a terminat și s'a sfințit din nou:

Biserica din satul Banu-Hoisești, ctitoria D-lui deputat Ed. Lăzărescu, Paraclisul din satul Rrincipele Nicolae și biserica din satul Tomești.

II. Reparațiuni de biserici.

S'au reparat și sfințit următoarele biserici:

Medeleni - Golăești, Hoisești - Dumești, Zagavia - Bădeni, Voinești, Zbereni, Podul-Iloaie, Glăvănești, Buznea și Lețcani.

III. Construcții de case parohiale.

S'a construit o frumoasă casă parohială la Bivolari din inițiativa preot. D. Argint strîngând fondurile necesare construcției în cea mai mare parte numai din parohia sf. sale.

Voi căuta să reliefez sumar solemnitatea ce a avut loc cu ocazia sfințirei acestor biserici, accentuând contribuția fiecărui preot, importanța arhitecturală a bisericii, precum și sumele cheltuite.

Despre multe din aceste biserici renovate s'a publicat în revista oficială a Sf. Mitropolii, rămânând ca să vorbesc despre rest.

Cu ordinul Sf. Mitropolii Nr. 5416/936, s'a oficiat sfințirea bisericii din satul Hoisești, parohia Dumești, de un sobor de preoți în frunte cu păr. Protopop. Răspunsurile au fost date de corul Seminarului Veniamin. Această biserică construită din piatră și cărămidă ce datează dela 1864, este ctitoria marelui Logofăt

N. Cantacuzino. Suma de 40.000 cheltuită pentru repararea acestui sfânt locaş, în cea mai mare parte provine din obolul credincioşilor parohiei, care cu mult drag au răspuns frumoasei iniţiative a părintelui paroh. A. Popescu. După terminarea serviciului divin, s'a oficiat un parastas la mormântul ctitorilor acestei sfinte biserici, participând şi un vlăstar din familia Cantacuzineştilor şi anume fiica marelui jurist moldovean Matei Cantacuzino. In faţa unei imense mulţimi de credincioşi, păr. Protopop a vorbit despre «Ctitoriile strămoşilor noştri» relevând credinţa neştirbită a acestor oameni în Dumnezeu şi dragostea neţărmuită faţă de neam concretizată în astfel de opere nemuritoare: biserici, şcoli şi spitale. Face un călduros îndemn către credincioşi de a păstra cu sfinţenie aceste opere, singurele ce fac legătura între noi şi între strămoşii noştri.

La 10 Septembrie 1936 s'a oficiat slujba de reînoire a bisericii din Zagavia-Bădeni, fostă Schitul Zagavia, cum o descrie Pr. C. Bobulescu în Revista „Miron Costin". Această biserică a fost înfiinţată pentru continuarea vieţii călugăreşte pe acele plaiuri ale Hârlăului — căci Zagavia se găseşte numai la o palmă de loc de Hârlău — după dărâmarea primului locaş, ce a fost o micuţă biserică de lemn şi care datează cam din jurul anului 1600 (cf. Gh. Ghibănescu — Surete şi Isvoade) şi dăinueşte până la 1830, când s'a ridicat biserica din piatră. Biserica nu prezintă nimic original în arhitectura ei, deoarece corespunde în cea mai mare parte arhitecturei sec. XIX. Are un plan longitudinal cu o absidă estică şi acoperită cu şindrilă în şarpantă, care numai la altar se continuă rotunjit. Deasupra uşei de intrare într'o firidă dreptunghiulară se găseşte o inscripţie ce datează de pe la 1830, în care se vorbeşte despre construcţia acestei biserici cu hramul Sf. Nicolae. Reparaţiunile acestei biserici au fost cât se poate de sumare, constând din văruit şi spalatul catapitezmei. Pictură murală nu are, Sumele întrebuinţate la această reparaţie se ridică la 40.000 lei, provenite — datorită vrednicului Paroh Ilie Pralea— numai din obolul credincioşilor. La această sfinţire au luat parte câteva sute de credincioşi atât din jud. Iaşi cât şi din jud. Botoşani, căci biserica este spre hotarul Botoşanilor. Aceasta ne îndreptăţeşte şi mai mult afirmarea de mai sus „suflu de viaţă morală şi regenerare spirituală" şi dragostea pentru biserica lui Hris-

tos a credincioşilor zilelor noastre. Părintele Protopop, după ce a oficiat parastasul pentru ctitori, a rostit o predică despre credinţă şi roadele ei.

Cu ordinul Sf. Mitropolii Nr. 8791 | 936, în ziua de 15 Noemb. s'a sfinţit modesta bisericuţă din noua parohie extrabugetară din satul Glăvăneşti. Inchisă de ani de zile, glăvăniştenii erau lipsiţi de această Sf. biserică isvorâtoare de dragoste creştină, întăritoare de credinţă şi revărsătoare de nădejde şi mângâere în sufletele celor necăjiţi. A fost suficient ca în fruntea acestei parohii să vie preotul Gavril Gheorghiu — un tânăr entuziast şi vrednic de apostolatul lui Hristos — care împreună cu inimosul director de şcoală D-l C. Florescu să strângă fondurile necesare reînoirei acestei bisericuţe. Deşi o mână de oameni şi deşi nu prea înstăriţi, totuşi la apelul călduros al preotului au contribuit cu modestul lor obol. S'au făcut lucrări radicale de reparaţie internă şi externă, acoperindu-se cu tablă, curăţindu-se pictura catapitezmei şi cea de pe pereţi, s'a schimbat duşumeaua şi străniile. Totalul reparaţiei se ridică la suma de 59.617 lei, care are următoarea provenienţă: 14.035 lei venitul acelei parohii din timpul parohiatului defunctului preot Th. Nichituş, sumă încredinţată comitetului de construcţie de către D-l învăţător pensionar din Andrieşeni, Gh. Ciobanu, iar restul din contribuţia benevolă a enoriaşilor. Bucuria mare pentru aceşti oameni dornici de cuvântul Evangheliei se întrevede din numărul mare — dela copil şi până la bătrân—ce au participat la solemnitatea sfinţirei. In cuvinte frumoase păr. Gheorghiu a arătat munca ce-a depus-o pentru realizarea acestei opere, având un nepreţuit concurs din partea D-lui Florescu. Un înduioşitor cuvânt a rostit D-l Ciobanu în memoria Pr. Th. Nichituş. Incheierea o face Păr. Protopop, care în numele Inalt Prea Sfinţitului Stăpân, aduce Inalta binecuvântare acestui popor credincios.

Cu ordinul Sf. Mitropolii Nr. 9265/936, s'a sfinţit biserica Sf. Ecaterina din Buznea. Această biserică a fost zidită la 1855 de Nic. Mavrocordat şi reparată pentru prima dată la 1905. Ca arhitectură nu prezintă un caracter deosebit, deoarece intră în cadrul tuturor construcţiilor dela 1800 încoace. Ca poziţie, este

minunat aranjată pe un podiş, dominând întreaga vale ce se bifurcă dela ieşirea Târgului Frumos spre Roman şi spre Paşcani. Necesita urgentă reparaţie, deoarece zidurile se crapase. S'a reparat acoperişul, s'au făcut lucrări de consolidare, subzidindu-se turnul bisericii, care în arhitectura sec. XIX este aşezat deasupra nartexului şi foloseşte de clopotniţă. S'a tencuit şi văruit în interior şi exterior, s'a schimbat duşameaua şi s'a reînoit gardul. Fondurile în valoare de 57.000 lei rezultă din ajutoarele primite dela Prefectură şi comună, din veniturile terenurilor parohiei, liste de subscripţie şi în cea mai mare parte dela parohieni. Meritul preotului Gr. Scripcaru este şi mai mare, prin faptul că datorită perseverenţii Sf. Sale, biserica are şi casă parohială destul de frumoasă şi încăpătoare. Solemnitatea sfinţirii a fost oficiată de un sobor de preoţi în frunte cu Păr. Protopop. Au luat parte la această solemnitate multă lume între care s'a remarcat învăţătorimea din părţile locului şi împrejurimi, precum şi premilitarii din subcentrul Tg. Frumos. Păr. Protopop le-a rostit o predică despre „Datoriile creştinului faţă de biserică".

In ziua de 12 Decembrie cu ordinul Sf. Mitropolii Nr. 9687/936 s'a oficiat slujba sfinţirei bisericii Sf. Spiridon din satul Leţcani. Această biserică unică în părţile noastre prin construcţia ei, reprezintă planul arhitectural al rotondei Sf. Apostoli din Salonic. Având o vechime de aproape 200 de ani, a fost zidită de către C. Lupide mare logofăt, fiul lui Lupu Balş, împreună cu soţia sa Ana Catargiu, cam între anii 1740—1760. In ceia ce priveşte data, nu se ştie cu preciziune dacă este anul 1740. Ceia ce se ştie precis, este că C. Lupide e cu adevărat ctitorul ei. Aceasta se întrevede din inscripţia grecească descoperită de păr. econom stavrofor Sava Popovici parohul bisericii, pe una din pietrele ce pardosea interiorul bisericii, în urma unei reparaţii făcută în 1924 şi care prin stăruinţa p. c. sale s'a tradus în românește şi conţine următoarele date: „Această biserică sfânt acoperemânt al credincioşilor, cu numele de Sfinţii întocmai cu Apostolii Constantin şi Elena, s'a săvârşit frumos cu mare cheltuială de către C. Lupide mare logofăt şi cu binecredincioasa sa soţie Ana, unul trăgându-se din neamul lui Balş, cealaltă din al lui Catargiu, amândoi boeri din neam mare, ca prin rugăciunele sfinte ale sfin-

ţilor să apere cu credinţă vrednici sprijinitori." Prin urmare hramul prim a fost cel de Constantin şi Elena ; cel de Sf. Spiridon, l'a luat în urma restaurării ei la 1820—1830, deoarece fusese mistuită de foc. Aceste amănunte se găsesc pe cutiuţa dela sf. moaşte. A mai fost reparată la 1907 şi 1924. La 2 Iunie 1936, simţindu-se nevoia unei noui reparaţii, inimosul păr. Sava Popovici, cu un comitet dintre bunii şi credincioşii parohieni ai c. sale, au început reparaţia bisericii. Fondurile pe care le-au întrebuinţat se ridică la suma de 64.596 lei, dintre care 20.000 lei ajutor din partea Prefecturei, iar restul contribuţia credincioşilor. Frumoase donaţiuni pentru înzestrarea şi renovarea acestui sfânt locaş au făcut : D-na Adela Popovici învăţătoare, Gh. Ioniţă Maftei, Eduard Lăzărescu deputat, Maria şi căpitan N. Popa din Iaşi, D-ra Florica Apostol funcţionară din Iaşi, D-ra Popovici, D-ra Enăchescu, D-na Mihailescu, D-ra El. Hulubei, Th. Andreescu, N. Iordache, etc. etc. Toată lauda păr. Sava Popovici, care cu un an mai înainte, adică în 1935, a mai reparat şi împodobit o biserică în Bogonos, pendinte tot de parohia c. sale. La sfinţirea acestei biserici Prefectura jud. Iaşi a fost reprezentată prin D-l suprefect Bobiţă Velciu, care în cuvinte frumoase a arătat grija deosebită ce-o are D-l Prefect Zipa pentru biserica strămoşească şi dragostea cu care a contribuit mai la toate bisericele, cu fondurile necesare reparaţiunei. Părintele Protopop în calda şi duhovniceasca atmosferă de piozitate ce radia din sufletele câtorva sute de credincioşi veniţi la această rară şi înălţătoare solemnitate, le-a vorbit „despre credinţa strămoşească", arătându-le dârjenia cu care strămoşii noştri îşi păstrau şi apărau biserica şi neamul. Face un frumos îndemn către credincioşi de-a trăi în aceiaşi tradiţie de religiozitate şi moralitate in care au trăit străbunii noştri.

Aceasta este activitatea desfăşurată de preoţimea ieşană şi concretizată în opere reale, care opere sunt un pios omagiu de dragoste, supunere şi devotament, pentru Inaltul nostru Stăpân.

Diacon Simionescu

Incă o lumină se aprinde....

Duminică 13 Iunie a. c. s'a pus piatra fundamentală a bisericei din satul Găureni, parohia Borşa Jud. Iaşi. Eveniment foarte fericit şi de mare însemnătate, pentru viaţa satului Găureni, care a reunit în această zi plină de soare şi multă voe bună, tot ce e mai distins în partea locului preoţi şi învăţători, autorităţile din Iaşi în frunte cu D-l ministru Victor Iamandi, Prefectul Th. Zipa, Em. Ceicovschi, I. Botez, Justin Adace parlamentari şi mult popor.

P. C. Protoiereu D. Ciolan înconjurat de un sobor de preoţi a oficiat impresionant de frumos slujba sfinţirii, apoi s'a semnat „Actul de fundaţie", s'a citit, pecetluit, şi pus în prima piatră din temelie. Apoi, într'o linişte desăvârşită şi în cuvinte bine simţite a rostit o frumoasă cuvântare ocazională.

Plecând dela însemnătatea zilei, comemorarea celor 318 Sfinţi Părinţi dela soborul din Niceeia, cari convocaţi de primul şi marele împărat creştin Constantin au pus ordine în biserică, consolidând-o pentru toate veacurile ce aveau să curgă de atunci încoace. Tot deatunci, aveau să înceapă şi clădirile de sfinte locaşuri dumnezeeşti închinate Domnului Iisus Hristos. Impăratul Constantin cel mare este primul iniţiator şi în această privinţă, căci pune la dispoziţia cultului creştin, acele vestite tribunale, numite „bazilice". De aici numele de *biserică* creştină locaş văzut al nouii credinţe, care aveau să se înalţe pretutindeni unde era să se provăduiască Evanghelia Domnului Hristos.

Felicită pe locuitorii satului Găureni că păstrând tradiţia tuturor creştinilor s'au hotărât să-şi zidească biserica satului lor, unde să îngenunche atât la cazuri de bucurie ca şi de durere. Le aduce pentru această frumoasă râvnă binecuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicodim, care deşi trupeşte este absent din mijlocul lor, sufleteşte este acolo, îmbrăţişându-i cu toată dragostea de care totdeauna a dat dovadă. Urează succes şi spor la lucru, şi cât de curând să dea Dumnezeu *să se aprindă făclia luminoasă, a luminii lui Hristos în acest sfânt locaş.*

Domnul Th. Zipa Prefectul jud. Iaşi aduce la cunoştinţa Domnului Ministru şi tuturor celor de faţă, zelul cu care în tot

județul se repară, se construesc școlile și mai ales bisericile. Acest zel a fost sporit, de când în fruntea ministerului de Culte a venit Domnul Ministru V. Iamandi. Mulțumește Domnului Ministru, pentru jertfele pe care le face în mod deosebit pentru județul Iași, lucru pentru care populația îi va fi adânc recunoscătoare

Domnul. C. Gheorghiu-Borșa institutor la Copou și directorul Federalei Iași, în numele comitetului de construcție, face istoricul acestui început de biserică.

Ca fost învățător la Găureni acum 16 ani, a încercat să ia inițiativa construirii unei biserici și a început să lupte pentru adunarea de fonduri. S'au adunat ban lângă ban și din puțin s'a făcut mult — cam 180.000 lei, bani ce-au fost depuși la Banca populară locală : Insă evenimentele ce-au urmat, potrivnice tuturor băncilor au făcut să stagneze banca, iar economiile bisericei să nu mai poată fi scoase. De astădată tot D-sa, a relual firul primei sale inițiative și cu un prim fond căpătat de D-sa în sumă de lei 30.000 din partea Prefecturei Iași, a trecut la faptă. A reușit ca alături de D-sa să coalizeze pe toți sătenii din Găureni, cari din toată sărăcia lor au subscris 70.000 lei. Speră însă că cu sufletul curat și bun al locuitorilor din Găureni, cu bunăvoința autorităților, cu a Păr. N. Maxim care va trebui să muncească în mod deosebit va reusi să o sfințească cât de curând, și roagă pe bunul Dumnezeu ca strădaniile sale și ale satului sa le încununeze de tot binile.

Domnul Ministru Victor Iamandi spune între altele : Ca fiu din popor nu mă aflu mai bine nicăeri decât în mijlocul lui. Eu simt atât bucuriile lui, ca și durerile lui, pentru că am crescut cu ele. Sufletul meu se simte mult mai fericit lângă sătenii satului Găureni cu toate că funcția mea mă cheamă astăzi să fiu la Cluj unde sunt mari festivități și unde ia parte însăși M. S. Regele Carol II.

Dar, am apucat a promite Domnului Const. Gheorghiu că voiu participa aci și m'am ținut de cuvânt. D-sa relevă marele curent religios, care s'a trezit dela o vreme și-l vede ca o fericire pentru poporul nostru, căci religiunea este singura chezășie a progresului unui popor. Ea dă marile elanuri, și stimulează toate actele de înalt eroism. De aci se înțelege ce covârșitor rol revine Bisericei. Ea trebue să canalizeze spre binele ei acest imens

curent cu o condiţie însă să nu se amestice în apele tulburi ale luptelor politice. Căci dându-şi seama unii de ce profit ar avea politiceşte speculând credinţa, am adoptat firme ale credinţei, care însă n'au nimic a face cu adevărata credinţă creştină. Ei însă au reuşit să facă o spărtură în unitatea, în liniştea şi pacea bisericei, care este târâtă dela rolul ei de împăciuire, spre panta învrăjbirii de fraţi. De aceia am militat să redau bisericei cât mai mult rolul ei de totdeauna şi odată cu aceasta şi toată splendoarea de care trebue să se bucure. Urmând acestor convingeri D-sa a făcut tot ce i-a stat în putinţă să înalţe cât mai mult prestigiul bisericei, şi să o doteze ca astfel să fie pusă în posibilitate să vină în ajutorul nevoilor mulţimii.

In acest sentiment donează şi bisericii din satul Găureni suma de Lei 100.000 din bugetul Cultelor şi urează spor la muncă.

Roagă pe P. C. Părinte Protoereu să transmită I. P. S. Mitropolit omagiul său de recunoştinţă pentru modul înţelept şi blând cum conduce această eparhie.

Poporul numeros care era faţă a făcut o caldă manifestaţie de simpatie Ministrului vechiului lor prieten, ca şi tuturor autorităţilor ce erau de faţă.

Păr. N. Maxim a mulţumit Domnului ministru pentru darul Găurenilor şi exprimă speranţa că vor şti să fie recunăscători, atât Sf. Sa cât şi poporul.

După aceasta a urmat o agapă într'un local bine încăpător. Şi aci s'au spus cuvinte frumoase de către cei prezenţi, cuvinte, care la fel cu prânzul, au hrănit şi sufletul.

Preot P. Manole

Cercul cultural preoţesc dela Glăvăneşti

Anul acesta cercurile noastre preoţeşti, au avut un efect mai simţitor asupra credincioşilor, decât altă dată.

Se constată aceasta din numărul mare de credincioşi care iau parte la serviciul divin şi din interesul deosebit pe care fraţii preoţi îl arată în pregătirea acestor cercuri.

In ziua de 22 Iunie a. c., s'au întrunit preoţii din cercul Şipote, la parohia Glăvăneşti, Biserica satului de curând renovată, era neîncăpătoare pentru credincioşii care veniseră şi de prin satele învecinate, să asiste la serviciul religios.

Nu trebuie să trecem cu vederea, că parohia Glăvăneşti, nou înfiinţată, a fost un cuib de sectanţi, care în trecut a dat mult de lucru preoţimei şi conducerei bisericeşti. Şi dacă astăzi se constată această revenire a credincioşilor dela rătăcire, la dreapta credinţă, este un semn înbucurător pentru noi cei ce constatăm că ostenelile noastre n'au fost zadarnice. Socotim că şi părintele Protoiereu Ciolan a fixat intenţionat cercul în această parohie greu încercată de bântuielile sectante, tocmai spre a constata dacă pericolul sectant a dispărut. Şi constatările sunt mai mult decât satisfăcătoare. Căci a găsit la Glăvăneşti o biserică bine gospodărită, înfrumuseţată, cu înfăţişare de ceva nou şi la această biserică înnoită materialiceşte se observă în mod evident şi o complectă înnoire spirituală. Sectanţi nu mai există la Glăvăneşti şi în locul pustiirei de altă dată, s'a născut o râvnă proaspătă pentru dreapta credinţă.

Slujba de dimineaţă săvârşită în sobor de cinci preoţi în frunte cu proestosul cercului Andrieşeni, a fost ascultată şi urmărită cu o deosebită piozitate de mulţimea nenumărată a credincioşilor. Părintele Protoiereu Ciolan a sosit în mijlocul preoţilor, chiar de dimineaţă în timpul Utreniei. însoţit de venerabilul vice-preşedinte al cercului, părintele Ioan Ursu. Toţi preoţii din cerc şi cântăreţii dela cele mai îndepărtate parohii, erau sosiţi chiar dela începutul serviciului de dimineaţă. Mulţimea nemişcată şi viu impresionată, cu toată înăbuşeala ce se încinsese în încăperea bisericii, nu arata nici un semn de nerăbdare. Inviorarea sufletelor a crescut şi mai mult în urma predicei rostită de Pr. I. Florescu, la Sf. Liturghie după cetirea Evangheliei. Predica a avut ca subiect, „Cunoaşterea lui Dumnezeu", în legătură cu Sf. Treime, sărbătorită cu o zi mai'nainte. — Pe înţelesul poporului, preotul predicator desvoltă tema, arătând mijloacele naturale şi supranaturale, prin care se ajunge la cunoaşterea lui Dumnezeu. Subiect dogmatic, foarte dificil de tratat. Preotul predicator îl încadrează între două contraziceri aparente, cu un citat din Octoih şi unul din Evanghelistul Ioan: „Dumnezeu este Domnul şi s'a

arătat nouă", şi „pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut niciodinioară" Ioan Cap. I. Vers. 18. — Tratarea întregei predici s'a rezumat la împacarea acestor două contraziceri aparente, ajungându-se la concluzia că Dumnezeirea nu poate fi cunoscută decât din manifestările ei în lume şi din revelaţia divină aflătoare în sfintele Scripturi.

Cunoştinţa noastră despre Dumnezeu este relativă, şi perceperea Dumnezeirei în întregime nu este posibilă, fiindcă n'avem organul cu care să cuprindem pe Cel necuprins şi mintea noastră mărginită, nu poate concepe nemărginirea. Prin o expunere clară şi potrivită fondului aperceptiv al ascultătorilor, predica a putut să-şi atingă scopul cuvenit şi să lese o bună impresie asupra credincioşilor, setoşi de a cunoaşte adevărurile divine — După predică slujba a continuat într'o atmosferă de atenţiune şi mai încordată.

In locul Chinonicului, Părintele Protoereu Ciolan, îmbrăcând epitrahilul, apare în uşile împărăteşti şi printr'o meşteşugită introducere, cu grai domol, cu o atitudine de pătrunzătoare convingere în cele ce rostea, câştigând atenţiunea acultătorilor, explică evanghelia zilei, referitoare la cele 9 fericiri. Fericirea — spune părintele Protoiereu — este năzuinţa firească a oricărui suflet omenesc. Mântuitorul Iisus, în Atotştiinţa Sa dumnezeească, cunoscând această dorinţă de fericire a sufletului omenesc, nu ne lasă pe noi s'o căutăm în zadarnice svârcoliri, printre bunurile înşelătoare şi vremelnice ale vieţii aceştia şi mai ales în plăcerile sensuale, pe cari ni le oferă o trăire închinată spre săturarea poftelor şi ambiţiilor de tot felul. Cheia, cu care se deschide poarta spre fericire, ne-o predă Mântuitorul în aceste 9 îndrumări de conduită, ce se impun sufletului credincios.

Sistematic şi cu tact desebit, Părintele Ciolan expune fiecare fericire însoţind-o de-o scurtă şi concisă explicaţie, potrivită cu interpretarea pe care o dă Mărturisirea Ortodoxă.

Expunerea părintelui Protoiereu a fost urmărită cu viu interes şi atenţiune de creştiinii ascultători. Dupăce părintele Protoiereu termină cuvântarea sa, înmânează pr. I. Florescu decretul de ridicarea la rangul de Econom ; apoi arată importanţa şi scopul cercurilor noastre preoţeşti. Transmite din partea I. P. S. Mitropolit Nicodim, arhiereşti binecuvântări şi printr'un polihroniu

se exprimă urări de sanatate M. S. Regelui Carol II, Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicodim, drept măritorilor cârmuitori ai ţării şi la tot binecredinciosul popor.

Părintele Gav. Gheorghiu, parohul din localitate, arată în câteva cuvinte mulţumirea deosebită ce i-o prilejueşte solemnitatea desfăşurată în biserica satului de sub păstoria Sf. Sale, mulţumind preoţilor că i-au dat acest prilej şi poporului care şi-a lăsat lucrul pe ziua de azi, pentru a se aduna la slujbă, la care nu întotdeauna pot avea ocazia să asiste.

Poporul, primind Sf. Anaforă se răspândeşte pe uliţile satului îndreptându-se fiecare spre casele lor. Iar preoţii, împreună cu părintele Protopop Ciolan rămânând în biserică, încep a face cântăreţilor unele corectări asupra serviciului divin.

S'a accentuat mai ales asupra ţinutei cântăreţilor în timpul slujbei, atrăgându-le atenţiunea să se dezbere de unele gesturi necuviincioase şi urâte pe cari le fac unii, în timpul cântării la strană. Li se dă unele sfaturi cu privire la moralitatea de care trebuie să fie călăuziţi ei ca slujitori ai bisericii, în raporturile lor cu poporul. Iar după aceia, fiecare cântăreţ a fost supus de părintele Protoiereu, la o scurtă examinare asupra cântărilor şi tipicului bisericesc şi asupra cunoştinţelor elementare din Sf. Scriptură. Cântăreţii, în genere, s'au arătat bine pregătiţi, chiar cei cari n'au şcoală specială.

Retrăgându-ne din sfânta biserică, am fost invitaţi la o masă frăţească dată de părintele paroh Gheorghiu în casa parohială, la care au luat parte şi învăţătorii C. Motcăhojă şi M. Iordăcheanu din Andrieşeni, cari veniseră de dimineaţă la slujbă.

Spre sfârşitul mesei, părintele Protopop luând cuvântul, aduce urări de sanatate Inaltului nostru Chiriarh, mulţumeşte pr. Gheorghiu şi doamnei pentru ospitalitatea oferită şi remarcă îmbucurătorul prilej de a vedea la cercul nostru realizându-se dorinţa de bună armonie între preoţi şi învăţători, adunaţi laolaltă.

In şedinţa de după amiază, la care i-au parte şi doi colegi din Jud. Botoşani: pr. D. Axinte şi Gh. Cazacu, se pune în discuţie subiectul care era fixat mai dinainte, spre a-l pregăti în scris toţi preoţii.

„Biserica ortodoxă faţă de celalalte confesiuni şi secte: datoria preotului ortodox român din acest punct de vedere şi mij-

loacele cele mai practice pentru a putea ţine pe credincioşi cât mai strâns legaţi de biserică.

Părintele Protopop Ciolan, dă cuvântul pr. Gh. Munteanu din Iacobeni. Părintele Munteanu, deşi începător în carieră, tratează subiectul cu multă competinţă. Incepe prin a arata specificul ortodoxiei şi punctele deosebitoare de celelalte confesiuni şi secte. Originea apostolică şi ecuminicitatea bisericei ortodoxe, constitue cauza superiorităţii ortodoxiei, faţă de celelalte confesiuni creştine. Biserica ortodoxă este păstrătoarea credincioasă a practicilor culturale din cele mai îndepărtate timpuri. Dogma, cultul, arta, rămân neschimbate în concepţia bisericii ortodoxe şi se continuă fără întrerupere, într'o desvoltare progresivă, fără a se altera fondul original. Biserica apuseană, bisericile protestante şi sectele, sunt considerate ca înstrăinate de tradiţiunea ortodoxă, prin faptul că amplifică dogma, inventând dogme nouă.

Cultul şi arta deasemenea, îmbracă forme nouă, cari nu concordă cu tradiţia stabilită de creştinismul primar.

Prima datorie a preotului ortodox este de a evita influenţele schismaticilor şi a le denunţa ca invenţiuni interesate şi bazate pe ambiţii de ordin politic, social, sau de dominaţie. Căci în adevăr, motivul de schismă al apusenilor nu este altul, decât pretenţiunea de supremaţie a papei; iar protestantismul cu derivatele lui, (sectele raţionaliste), nu este decât un produs al unor ambiţiuni născute din motiv de ordin lumesc. Preotul ortodox, trebuie să aibă întâiu de toate convingerea că este mai apropiat de rolul misiunei sale de învăţător şi împărtăşitor al harului divin, în spiritul concepţiei cei adevărate, statornicită de Mântuitorul şi Sf. Apostoli. Şi nu s'a îndepărtat de drumul trasat de întemeetorii bisericei şi de Sf. Sinoade ecumenice. In continuare se fac complectări asupra subiectului, luând cuvântul: pr. N. Crasi, I. Florescu, D. Axinte ş. a., arătând că părintele Munteanu a avut o scapare din vedere, referitoare la desvoltarea predicei în biserica ortodoxă, şi rolul bisericii ortodoxe pe tărâmul literaturii teologice. In special biserica ortodoxă rusă şi cea grecească, au avut un merit covârşitor în desvoltarea literaturii teologice. Iar predica, atinge în biserica rusă, cea mai înaltă desvoltare. Părintele Axinte, remarcă una din poziţiunile speciale pe care o are preotul ortodox în societate, spre deosebire de cel catolic. Preotul ortodox,

fiind căsătorit, are prin aceasta un merit în plus, fiindcă serveşte de model credincioşilor ca îngrijitor al familiei şi educator al copiilor săi. Iar prin faptul că fii preoţilor ortodoxşi se introduc printr'o aleasă educaţiune, chiar în cele mai înalte pături ale societăţii, biserica noastră îşi va avea întotdeauna apărători şi sprijinitori printre aceşti fii de preoţi. Spre exemplu, nu vom uita serviciile imense pe care D-l Stelian Popescu, directorul ziarului Universul şi fiu de preot, le aduce continu bisericii căreia a servit părintele său.

O complectă întregire a subiectului, o face la sfărşit, părintele Protopop Ciolan, analizând atât tratarea părintelui Munteanu, cât şi complectările făcute de părinţii vorbitori.

In şedinţa de după amează, s'au mai făcut şi unele observaţiuni asupra desfăşurării serviciului divin în sobor. Părintele Protoiereu şi Pr. I. Ursu, arată unele reguli de tipic bisericesc, referitoare la cădire, vohod, ieşirea cu Sf. Daruri ş. a. unde părinţii slujitori au avut mişcări neconforme cu tipicul.

Toate discuţiile au decurs într'o desăvârşită armonie şi în cadrul unui spirit de complectă obiectivitate. Părinţii din cerc, au lasat impresia că alcătuiesc o mare familie de fraţi; legaţi prin dragostea care o propoveduiesc, în numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Să ne ajute Dumnezeu, ca şi pe viitor să păstrăm şi să întărim mai temeinic aceste cercuri ale noastre, folositoare poporului şi instructive şi necesare clerului.

Pr. I. Florescu
Andrieşeni

Vizite canonice nevestite

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim nu se odihneşte, o clipă măcar, nici în timpul verii, când alţii sunt „în vacanţă".

La Mânăstirea Neamţu, unde îşi are reşedinţa de vară, de dimineaţă până seara târziu, conduce şi treburile oficiale ale Eparhiei, dar şi lucrul uriaş, de refacere, organizare şi înzestrare a vastei gospodării a celei mai de seamă mănăstiri româneşti. Nu se face nici un pas, nu se porneşte şi nu se îndeplineşte nici un lucru,

mare sau mic, fără ştirea, verificarea şi aprobarea acestui neîntrecut gospodar, priceput în toate. Adese apare pe neaşteptate când în incinta mănăstirii, când în vreo livadă de pomi, când la fabrica de cherestea; ba îl vezi uneori urcând sprinten cel deal, până sub codru, spre a vedea cum merge cutare stupărie sau dacă s'au pus tutori la pomişorii tineri din cutare livadă de pe muchea dealului...

Iar în zile de serbătoare sau în ore de răgaz din zilele săptămânii, neadormitul Arhipăstor îşi ia cârja pastorală (o cârjuliţă de lemn, aşa de simplă, dar aşa de preţioasă!) şi porneşte la drum în eparhie, să-şi vadă de aproape turma şi ciobanii.

Astfel în ziua de 10 Iulie c., într'o Sâmbătă, Inalt Prea Sfinţitul, însoţit de revizorul eparhial, Ec. Em. Vasiloschi şi de secretarul Său particular, dl. Radu, a făcut câteva din obicinuitele şi binecuvântatele Sale vizite canonice inopinate.

Pela ora 10 dim. stareţul şi călugării *mânăstirii Slatina* au avut plăcuta surpriză şi bucurie, de-a primi neaşteptata vizită înaltă a bunului lor chiriarh, şi, spre cinstea lor, stareţul, anume Arhimandritul *Valerie Aniculăesei*, împreună cu soborul acelei mănăstiri, au trecut cu succes frumos acest „examen" în faţa căruia s'au pomenit înfăţişaţi pe negândite.

Mănăstirea şi cu tot ce-i aparţine a fost găsită în bună rânduială. Peste tot se vedea o neastâmpărată activitate. Multe lucrări deja săvârşite şi bine orânduite, ca livada cu pomi, grădina cu zarzavat, stupăria, pepiniera de pomi fructiferi... Alte lucrări în plină desfăşurare, ca plantaţii noui, cioplituri de lemnărie, zidării în refacere... Alte în plănuire, ca refacerea câtorva case, refacerea grajdurilor şi hambarelor, etc. Biserica, ograda, grădinile, ca şi casele mănăstireşti te înveseliau cu rânduiala şi curăţenia lor, din toate părţile îţi zâmbiau flori şi verdeaţă.

Inaltul Chiriarh a intrat în toate colţurile, în curte, în chilii, în modestele ateliere, în pivniţă, în bucătărie, în ospătărie, în cămăruţe, în cerdacuri, în grajdiuri, în grădini, în livezi..., a lăudat, a aprobat sau a schimbat unele lucrări, a văzut totul, şi-a notat totul, a dat îndrumări peste tot.

Dupăce am prânzit cu toţii Inalt Prea Sfinţitul a vizitat, la reîntoarcere, biserica parohială din parohia vecină *Drăceni* unde este paroh harnicul preot tânăr *Traian Lucan* (bucovinean de origină), găsind şi aici biserica şi curtea din jurul ei curate, bine

întreţinute şi în foarte mulţumitoare rânduială; de aceia Inaltul nostru stăpân a ţinut să onoreze cu vizita Sa şi casa parohului, fiind prea bucuros a vedea şi aici curăţenie, flori şi bună gospodărie, şi a constata cu satisfacţie, că acest preot destoinic, care a înfiinţat şi conduce o bună revistă populară religioasă, „Iubiţi Biserica", arată în toate manifestările sale că într'adevăr îşi iubeşte biserica şi chemarea preoţească.

A treia vizită canonică în acea zi a făcut-o I. P. Sfinţitul la parohia *Brusturi* (jud. Baia), intrând în biserica veche, lucrată din lemn, pe care a găsit-o curată şi destul de bine întreţinută, apoi trecând şi în biserica nouă, care e încă în construcţie, — un lăcaş impunător de închinare, de proporţii mari, — şi care e aproape gata. Informaţiile asupra lucrării le-a dat atât dl. *Ier. Irimescu*, institutor pensionar şi unul din ctitorii nouii biserici, cât şi părintele paroh *Iosif Lupescu*, care a povestit din nou greutăţile enorme din timpul mişcării calendariste, când rămăsese numai cu vreo 60 familii ortodoxe şi trebuia să lupte în acelaş timp şi contra greutăţilor cu lucrarea bisericii şi contra tulburătorilor stilişti şi contra sărăciei.

Către seară neobositul nostru Chiriarh era iarăşi acasă, în grădina din jurul casei Sale mănăstireşti, revizuind pomii, mângâind florile şi îndulcind inima celor din jurul Său cu îndemnuri şi sfaturi înţelepte, spuse cu acea vorbă domoală, care cu cât o auzi cu atât ai mai auzi-o.

Duminică, 11 Iulie c., după ce a asistat dimineaţa la o slujbă frumoasă, la care a rostit şi predica zilei, Inalt Prea Sfinţitul, însoţit de revizorul eparhial, Ec. E. Vasilovschi, de Stareţul măn. Neamţu, arhimandritul Melhisedec şi de alţi călugări şi funcţionari ai mănăstirii, s'a dus într'o nouă vizită canonică, tocmai la *mănăstirea Râşca* (jud. Baia), dar aici bunul Arhipăstor a avut o neaşteptată decepţie. Stareţul Mănăstirei Râşca, Arhimandritul *Mina Prodan*, era plecat din mănăstire, în curtea mănăstirii, chiar în preajma bisericii, păşteau cai, vaci şi porci, peste tot desordine, necurăţenie şi neglijenţă. Până şi slujba religioasă (vecernia cu paraclisul Maicii Domnului), la care am asistat cu toţii, era făcută în chip amorţit şi somnoros...

Ne-am pornit îndărăpt, pe ploaie... lăsând în urmă pe cei din mănăstire cam... „ploaţi".

Un participant

Hramul Sf. Monastiri Cetățuia

Nu departe de istorica capitală a Moldovei, — Iașul plin de glorii dar și de suferinți, — pe unul din dealurile acoperite de vii mănoase, în partea de răsărit a orașului își înalță fruntea semeață spre albastrul cerului, — Sf. Monàstire Cetățuia. Cu turlele ascuțite și împrejmuită de ziduri groase, stă mărturie a evlaviei străbune de aproape 300 de ani.

Ctitorie a lui Gh. Duca Voevod, a fost zidită în anul 1669 și servește astăzi ca lăcaș de închinăciune și adăpost pentru monarhi. Este unul din multele monumente istorice, cu cari a fost presărat Iașul din dărnicia înaintașilor noștrii.

Prin poziția sa frumoasă cu plăcute colțuri de recreație, prin slujbe înălțătoare, aproape în fiecare zi, Cetățuia atrage zeci și sute de creștini dornici de asemenea lucruri cari să le întrămeze trupurile obosite de muncile istovitoare ale fabricilor din vale și să le mai întărească sufletele în lupta cu ispitirile ce zilnic le oferă orașul.

* * *

Suntem în 29 ale lunei Iunie, când biserica strămoșească prăznuește pe cei doi mari Apostoli și pioni ai creștinismului, — Sf. Petru și Pavel. E hram la Cetățuia...

Disdedimineață sute de credincioși în haine de sărbătoare urcă tăcuți dealul pre Mănăstire, pe nenumăratele poteci și drumeaguri șerpuite. Ii cheamă sunetele armonioase și pătrunzătoare ale clopotelor, cari în adierea vântului se resfiră până cine știe unde, departe, în adâncul văilor ce înconjoară dealul.

Ograda Mânăstirii și biserica e plină de lume. Și sărbătoarea capătă și mai multă amploare prin prezența celui mai de seamă cărturar al țării noastre, D-l Nicolae Iorga — oaspetele Iașului cu ocazia congresului Ligii Culturale, — înconjurat de-un mare număr de cursiști și congresiști. S'au întâlnit aici boerul cu țăranul, intelectualul cu muncitorul, toți închinându-se și preamărind pe-acelaș Dumnezeu.

Slujba s'a oficiat de un impunător sobor de preoți și diaconi, în frunte cu P. C. Arhim. Dr. Partenie Ciopron, delegat al I. P. S. Mitropolit Nicodim. Predica zilei a fost ținută cu multă însu-

fleţire de P. C. Sa, tratând despre: „*Viaţa Sf. Apostol Petru şi Pavel*". In cuvinte alese predicatorul înfăţişează poporului, faptele acestor doi mari Apostoli, izvorâte numai din dragostea creştină dusă până la sacrificiul vieţii lor în chinuri groaznice, mărturisind prin acestea lumii întregi că Iisus este adevăratul Dumnezeu şi mult aşteptatul Mântuitor.

Sfârşindu-se Sf. Liturghie, s'a oficiat în ograda bisericii, parastasul pentru ctitori, unde mulţimea îngenunchiată pe covor de iarbă verde, a vărsat o lacrimă pentru cei ce — „pus-au temelie pentru veşnicie şi spre mântuire", — acestui sfânt lăcaş din dealul Cetăţuei.

A urmat apoi o agapă frăţească la arhondaricul Mănăstirii, unde P. C. Arhim. Dr. Partenie Ciopron a închinat pentru M. S. Regele şi pentru I. P. S. Mitropolit Nicodim. A răspuns în încheere C. Ierom. Dionisie Velea — stareţul Sf. Monastiri Cetăţuia, — mulţumind I. P. S. Mitropolit Nicodim pentru bunăvoinţa ce i-a arătat-o delegând pe P. C. Arhim. Ciopron să oficieze la slujba hramului acestui aşezământ, ce acum se găseşte sub îngrijirea C. Sale.

După ce am vizitat sala Gotică şi celelalte atenanse gospodărite cu multă pricepere de Păr. Dionisie, ne-am îndreptat paşii iarăşi pe poteca şerpuită, coborând în vale, unde începe oraşul cu casele înegrite de fumul fabricilor, unde la tot pasul îţi ese în cale sărăcia şi mizeria caracteristică periferiei.

Diacon Ion Tătulea

Repaos și muncă

A sosit vacanţa mult dorită. Elevii şi profesorii de toate gradele au trecut în repaos, ca să-şi refacă forţele pentru o nouă activitate. Magistraţii, militarii, multe categorii de funcţionari şi de muncitori, persoanele înstărite şi cele suferinde îşi întrerup munca obişnuită şi-si iau un repaos pentru reînoirea forţelor; alţii fac aceasta pentru îndepărtarea plictiselii, provenită din lipsă de activitate.

Sunt repaose necesare reconfortărei şi sunt repaose de plă-

cere. Oricum lumea se repaosază. Unii la mare, alţii la munte, unii prin ţară, alţii prin străinătate, fiecare porneşte către colţişorul de care are nevoie. In genere se golesc oraşele şi se populează locurile ce atrag, prin climă şi pitoresc.

Mulţi se repaosază, dar şi mai mulţi muncesc încă. Sunt muncitori, care nu cunosc repaos, decât atât, cât să-şi odihnească trupul. Pe aceştia îi găseşte noaptea muncind şi nu s'a făcut bine ziua, când ei au început iarăşi munca.

Este de o parte repaos, este de altă parte muncă intensă. Din mulţimea permanent muncitoare, vreau să mă ocup de o categorie, a cărei muncă tăinuită de zi şi de noapte, mulţi n'o bagă în seamă.

Vreau să spun despre munca preoţilor şi să arăt prin lucrări de mine văzute, munca lor.

Dacă se râdică o şcoală, o cazarmă, un tribunal, un spital, şeful acelei instituţiuni, numai arareori a depus o activitate în acest scop. Lui i să dă clădirea, aproape în toate cazurile, deagata : Ca să populezi şcoala, aplici o lege, prin anumite organe, tot aşa şi cu cazarma şi altele.

Când vei vedea, înălţându-se o biserică, când vei găsi biserica plină de credincioşi, când simţi bună înţălegere, iubire şi ascultare în popor, trebuie să ştii că toate acestea sunt fructe ale muncii preoţeşti.

Preotul n'are vacanţă, nu lucrează cu ora şi nici nu forţează pe individ cu aplicarea riguroasă a unei legi, pe care o execută un organ oarecare administrativ sau poliţienesc.

El trebuie să munceasc singur, să fie permanent la datorie. Nimeni nu-i dă lui vacanţă, poate nici n'o cere.

Un fapt de această natură, văzut de mine în ziua de 1 Iulie a. c. în satul Holboca, m'a pus să scriu aceste rânduri, care poate păcătuiesc, ca mod de alcătuire, de sistematizare, dar au o mare calitate.

Ele cuprind adevărul, sunt expunerea reală a unui cronicar, expunere fără înfloriri, fără laude, ce povesteşte ceia ce a văzut şi a simţit :

In ziua de 1 Iulie, pela ora 7 dim. mă găseam în interesul serviciului în satul Holboca, sat în apropiere de oraşul Iaşi.

Plecasem mai de dimineaţă, pe răcoare, pe frumoasa şosea, ce duce dela abator, prin Dancu, spre Holboca.

Pela 7 1/2 aud la biserica din mijlocul satului sunând toacă şi clopotele. Mă întreb : Ce să fie ? ! Nu-mi pot da nici un răspuns, ştiind precis că în acea zi, nu-i sărbătoare.

Indată observ pâlcuri de oameni, (bărbaţi şi femei cu copii) îmbrăcaţi curat, îndreptându-se spre biserică. Totodată apar căruţe şi trăsurele cu câte unul, doi preoţi. Pela 8 soseşte un automobil, din care scoboară părintele D-tru Ciolan, protoiereul oraşului Iaşi. Mă duc şi eu spre biserică. Intru în ea. Se citeau rugăciuni la strană, cu o glăsuire dulce şi mult plăcută auzului şi mişcătoare inimii. Incep apoi cântări.

Vr'o 20 cântăreţi, împărţiţi în tabere de câte 10, de fiecare strană, într'o perfectă ţinută şi disciplină, se întrec parcă, înălţând imnuri de slavă către D-zeu.

Se începe apoi slujba mare a liturghiei de un sobor de şapte preoţi. In fruntea lor stă veneratul preot din Galata : Fabian Bodnărescu. Imbrăcămintea slujitorilor, mult îngrijită şi par'că dinainte aranjată, preoţii purtând costume de matasă : doi în roz, 2 în crem, 2 în bleu şi proestosul conducător în veşminte de fir de aur, mult strălucitor, atrag şi impun respect credincioşilor. Te simţi suit în altă lume. Uiţi necazurile, orice greutate şi ai devenit alt om.

Când se fac ectenii pentru ploaie, poporul plânge şi cade în genunchi pe podeaua bisericii.

După ce s'a citit apostolul şi sf-ta Evanghelie păr. D. Călinescu, parohul local, aminteşte credincioşilor de cele cuprinse in apostolul zilei şi spune că aceste învăţături, precum şi cele cuprinse în sf-ta Evanghelie şi în toate citirile şi cântările bisericeşti, cuprind cuvântul lui D-zeu, sau despre Dumnezeu. Anunţă că va vorbi : „*Despre cuvântul lui Dumnezeu*".

Arată că aşa cum omul nu poate trăi fără apă, fără aer şi fără mâncare, aşa nu poate trăi omeneşte fără cuvântul lui D-zeu. Dă exemple de popoare, care s'au prăpădit îndată, ce n'au păzit cuvântul lui D-zeu. Arată cum cuvântul lui D-zeu te conduce spre bine, spre adevăr, spre dreptate, la frăţietate, la milostenii, şi la ce răutăţi ajung acei ce nu-s călăuziţi de cuvântul d-zesc. Indeamnă pe toţi ca să asculte cuvântul d-zeesc şi să facă faptele la care sunt îndemnaţi de cuvântul Domnului. Să-l caute în sf-ta Scriptură, pe care s'o citească cât mai des, cum fac popoarele civilizate din apusul Europei.

Cade acest cuvânt ca o ploaie, ce a înviorat sufletele însăcetate şi care devin cu noui nădejdi şi mult schimbate.

La sfârşitul slujbei divine, păr. Protoiereu D. Ciolan, ia cuvântul spre a arăta care-i rostul slujbei şi a adunării atâtor preoţi şi cântăreţi în satul Holboca. Spune că se bucură că vede pe credincioşi populând biserica şi în o zi de lucru, căci e convins că în zilele de sărbători biserica e neîncăpătoare pentru numărul de credincioşi, ce vin.

Sf. Sa le dă sfaturi ca să se păziască de beţii, fiind ispitiţi la aceasta de localurile pierzătoare, ce se găsesc aproape de ei, în oraşul Iaşi. Ii îndeamnă să ţină sărbătorile şi să lase în acele zile drumul târgului urmând la biserică. Ii sfătueşte să asculte şi să urmeze sfaturile preotului. Le făgăduieşte că va mai veni pela dânşii, spre a se încredinţa cum îndeplinesc sfaturile, ce li s'au dat. Ii binecuvintează în numele I. P. S. Mitropolit Nicodim şi le doreşte sănătate şi se roagă ca D-zeu să le dea ploi binefăcătoare, care să le asigure traiul, pâinea cea de toate zilele. Credincioşii, adânc mişcaţi, i-au spus : „Să trăiţi părinte, sărutăm mâna".

Poporul esă din biserică, când trecuse ora 12, dar schimbat, uşurat şi hotărât de a trăi altă viaţă.

Eu mai rămân, voiam să plec cel din urmă. Păr. Protoiereu, dimpreună cu păr. Sava Popovici din Leţcani, de care m'am informat că este proestosul acestui cerc, examinează pe cântăreţi la cântări şi la diferite cunoştinţi despre sf-ta Scriptură şi despre sf-tele Taine. Aproape toţi răspund bine. Eu mă bucur, când în mintea mea, pot să răspund la câte o întrebare şi constat că mai cunosc şi eu câte ceva din învăţătura sf-tei biserici. Am avut fericita ocaziune de a învăţa şi lucruri neştiute sau de mult uitate.

Pela ora 1 eşim cu toţii din biserică : 11 preoţi şi vr'o 24 cântăreţi. Mă ţin de acest grup până la casa părintelui Călinescu. Iau parte la masa modestă şi frumos servită celor de mai sus.

După masă se discută chestiuni intime : asupra slujbei din biserică, asupra predicii ţinute, asupra cântărilor executate, din care discuţiuni se vede cum se pregătesc preoţii noştri spre a fi vrednici apostoli şi a corespunde cerinţelor vremii.

A vorbit apoi păr. Sava Popovici : **„Despre biserica ortodoxă faţă de celelalte confesiuni şi secte ; datoria preo-**

tului ortodox român din acest punct de vedere şi mijloacele cele mai practice pentru a putea ţinea pe credincioşi cât mai strâns legaţi de biserică".

Sf. Sa a împărţit subiectul în 3 părţi, vorbind :

a) Poziţiunea dogmatică şi canonică a Bisericii ortodoxă ;

b) Superioritatea Bisericii ortodoxe, faţă de celelalte confesiuni ;

c) Mijloacele prin care Biserica ortodoxă lucrează asupra credincioşilpr şi prin care se pot ţinea credincioşii cât mai strâns legaţi de biserică.

Sf. Sa a schiţat un frumos program de muncă pastorală, care îndeplinit, duce la înflorirea bisericii şi la râdicarea preoţimei prin o înaltă şi demnă păstorie.

Mai vorbesc în această chestiune şi alţi preoţi, dintre care : Păr. Ursache, Rediu-Tătar, Păr. Boian— Socola şi Păr. Lazăr — Bârnova.

Păr. Protoiereu spune că subiectul a fost bine alcătuit şi a corespuns aşteptărilor, păr. Sava Popovici fiind un sârguincios şi priceput lucrător în via Domnului. Ii aduce mulţumiri pentru conferinţa ţinută.

Se făcuse ora 5. Era către seară. A început plecarea membrilor şi cu dânşii am plecat şi eu, mulţumit că am trecut o zi în ocupaţiuni aşa de plăcute.

Cinste preoţilor, vrednici lucrători în via Domnului ! Lucraţi, cinstiţi părinţi, căci zilele grele sunt ! Lucrul, munca hotărâtă dă rezultate, care înalţă pe popor şi bucură pe conducători.

Cronicar

Insemnări

Inalt Prea Sfinţitul Nicodim şi-a rezervat o parte din vară să o petreacă la Sfânta Monastire Neamţu. Aici, unde atâtea amintiri frumoase, începând din copilărie, îl leagă aşa de mult, s'a interesat cu deamăruntul şi de viaţa duhovnicească a soborului, ca şi de partea gospodărească. Intocmind regulamente pentru personalul bisericesc şi serviciul religios, a orânduit şi aplicarea lui,

ca şi pe acel de judecată pentru întâmplătoarele abateri ale personalului. A cercetat cu deamăruntul gospodăria mănăstirii încurajând pe părinţii şi fraţii cari în ascultările lor depăşesc cu dragoste îndatoririle şi pun toată râvna ca orice să fie făcut nu numai bine şi complect şi frumos, iar pe unde a fost trebuinţă a dat instrucţii, a îndemnat şi chiar a dispus noi începuturi de lucrări cum este livada cea nouă de 16 hectare. A inspectat cancelariile, lucrările de reparaţii dela localul fostului seminar, fabrica nouă de cherestea, aproape gata, etc.

Retras ca pentru odihnă în chilie, revede şi complectează traducerea „Noului Testament" cerut de aproape toate şcolile secundare din ţară, apoi de preoţi şi de mulţime de credincioşi; traduce din opere de valoare: Interpretarea Apocalipsului precum şi alte lucrări miezoase de literatură religioasă pentru învăţătură şi educaţie: „Moş Procopie, Crâşma trează, Ce să crezi şi cum să trăeşti, Cum să stea creştinul în Biserică", etc., lucrări ce se tipăresc cu multă grijă de părinţi monahi şi fraţi în tipografia monastirii Neamţu; întrerupând această ocupaţie intelectuală cu rezolvarea a diferite lucrări de cancelarie dela sf. Mitropolie, fie aduse când sunt mai importante şi este nevoie de lămuriri, de către părinţii consilieri.

In ziua de nouă Iulie, însoţit de părintele revizor eparhial inspectând câteva biserici din Jud. Baia, a cercetat şi mănăstirea Slatina unde a găsit totul în rânduială, o curăţenie exemplară peste tot. In ziua de unsprezece Iulie a vizitat mănăstirea Râşca, dar aici s'a găsit totul în nerânduială, parcă totul era aşa cum nu trebue să fie. Nici părintele stareţ acasă. Oarecum mâhniţi au plecat toţi din această mănăstire.

Pentru ziua de 15 Iulie s'a fixat vizitarea băilor Vatra Dornei, unde I. P. S. Mitropolit Visarion, de multe ori şi de multă vreme, poftise pe I. P. S. Mitropolit Nicodim. Din ajun am plecat pe o vreme frumoasă. Calea prin Tg. Neamţ, Cornul-Luncii, Câmpul Lung, Iacobeni. In drum, atât în judeţele eparhiei noastre: Neamţ şi Baia, cât şi în Bucovina aproape în toate satele biserici în construcţie din nou sau în reparaţii serioase. Cu drept cuvânt se potriveşte expresia unui observator, că atât în eparhia Moldovei dela venirea I. P. S. Nicodim, cât şi în Bucovina dela venirea I. P. S. Visarion, întregile eparhii sunt nişte şantiere de construcţii şi de

reparaţii de biserici. Drumul prin munţii Bucovinei peste magnifica şi înfiorătoarea culme a „Mestecănişului" a fost foarte frumos. Numai brazi şi bogăţie de fâneţuri frumos şi îngrijit cosite şi adunate pe „prepeleci" ca să fie asigurată uscarea fânului contra ploilor prea dese în ultimul timp.

La Vatra Dornei vădit impresionat de surprinzătoarea şi plăcuta vizită, am găsit pe I. P. S. Visarion mult ocupat în comisii, care se perindau una după alta: ingineri şi arhitecţi cu cari punea la punct atâtea lucrări noi de construcţii, captări de noi isvoare de apă minerală, înfrumuseţări de parcuri, clădiri noi, instalaţiuni noi, altele cu mari modificări, reparaţii etc. Apoi comisii de medici care se ocupau cu alte chestiuni: de higienă, organizarea serviciilor medicale etc.

Această activitate a schimbat aşa de mult faţa băilor încât doctori streini în admiraţie prezentau felicitări I. P. S. Visarion şi colaboratorilor de cari se ajută în aceaste mari lucrări de prefaceri şi înoiri.

A doua zi, 15 lulie era sorocit sfinţirea noului isvor de apă minerală descoperit de domnul inginer G. Constantinescu administratorul băilor. La ora 11 un sobor de preoţi oficiază sfânta slujbă a aghezmei. Se sfinţeşte isvorul captat şi printr'un buton electric se porneşte o pompă care aruncă pe o ţeavă apa nouă minunată, care va vindeca deacum înainte nenumăraţi suferinzi fie prin gustare, fie prin îmbăere, după prescripţile medicilor. La această frumoasă solemnitate au luat parte şi preasfinţitul Lucian epicop de Roman şi preasfinţitul Irineu Mihălcescu dela Patriarhia din Bucureşti, veniţi pentru cură, precum şi numeroşi preoţi şi vizitatori.

După masă, pe o altă cale, peste culmea „Păltinaşului" şi pe o vale minunat de frumoasă, pe lângă domeniul „Broşteni" am ajuns la apa cea repede curgătoare a Bistriţei. Alte biserici în construcţie: cea dela „Panaci" din Bucovina, apoi în judeţul Neamţ vreo două în cale, între care se impune măreaţa biserică dela „Pipirig", locul de naştere al I. P. S. Nicodim, toată din piatră frumos cioplită.

Seara obosiţi, dar încărcaţi de atâtea noi impresii şi amintiri am ajuns la mănăstirea Neamţu, unde totul era într'o aşa de liniştită atmosferă, de părea că am trecut pe alte tărâmuri, cu toate

că şi aci în linişte şi tăcere, cum am arătat la început, se lucrează atât de intens.

Inalt Prea Sfinţitul Visarion îşi cercetează aşa numita „căsuţă de recreare" dela schitul Vovedenia care este în construcţie, regretând că din diferite împrejurări nu este gata mai degrabă.

Ambii Inalţi Prea Sfinţiţi Metropoliţi discută şi pun la cale, ca nişte adevăraţi şi devotaţi slujitori ai Bisericii şi ai Patriei: cum să se facă mai rodnică din punct de vedere sufletesc influenţa Bisericii asupra credincioşilor, asaltaţi de atâtea curente protivnice nu numai Bisericii ci şi Neamului, şi cum e de ajutat, mai ales pătura rurală, temelia ţării, să poată duce o viaţă mai mulţumitoare din punct de vedere sufletesc şi gospodăresc, ca să se simtă bine în ţara aceasta largă şi plină de toate bunătăţile, din mila Domnului.

Arhimandrit Melhisedec
Stareţul Monastirii Neamţu

† Preotul Ioan Gotcu.

In ziua de 6 Iulie, 1937, a fost condus la lăcaşul de veci Părintele Ioan Gotcu, fost profesor la Seminarul „Veniamin Costache" din Iaşi. A murit la Bucureşti, caşi Păr. Teodor Stupcanu şi profesorul Ilie Burghelea, cari i-au fost buni colegi de profesorat atâta vreme, la aceiaşi şcoală.

Dar spre deosebire de aceştia, el a lăsat cu limbă de moarte să fie adus în pământul moldovenesc, din care îşi trage obârşia. De acea familia nu l-a mai purtat prin cimitirele bucureştene, ci l'a pornit direct spre Iaşi, unde a poposit câteva ceasuri în biserica Sf. Spiridon pentru a i se face prohodul. Deşi, adus în grabă şi aproape pe nevestite, totuşi s'a adunat destulă lume pentru a-şi lua ultimul rămas bun dela el. Părintele Gotcu a fost o figură cu multe simpatii sincere, atât în lumea bisericească, cât şi în cea şcolară.

Atâţia colegi, cari l-au stimat, dar mai ales, atâţia elevi, de la Seminar şi Liceul Militar, care l-au respectat şi l-au iubit ca pe un adevărat părinte, nu puteau să rămână nepăsători la vestea -- trista veste — a morţei sale.

Parcă ne-ar fi spus la toţi de pe catedră, în ultimii ani de profesorat : „Măi Ghiţîşor, să veniţi la ziua înmormântării mele, să ne luăm iertăciune, şi să nu ne întâlnim pe cealaltă lume sfăditi bre, că aşa-i creştineşte".

De aceea ne-am adunat atâţia foşti „Ghiţîşori" de ai lui, unii îmbrăcaţi astăzi în rasă ca şi el ; iar alţii 'n uniformă de militar. Am venit să-i facem bilanţul celor 76 de ani ai vieţii sale şi să ne adăpăm din bogatul excedent de fapte bune şi înţelepte pe care ni-l lasă.

Şi în adevăr, ce am putea să-i reproşăm noi Părintelui Gotcu în calitate de fost profesor şi educator al nostru ?

Căci, dragoste ne-a arătat destulă din prisosul inimii sale, ne trata întotdeauna ca pe copiii săi şi ne vorbea tare apropiat de sufletele noastre. Carte ne-a învăţat mai multă decât se cerea pe vremea aceea ; iar credinţă ne-a insuflat din belşug, în tot timpul vieţii sale. Rămâne numai ca noi să ne întrebăm acum, după fericita lui adormire, ce am făcut şi ce vom face pentru viitor cu talanţii împărţiţi de el cu atâta dărnicie ! ?....

Pentruca să rămână şi în coloanele acestei reviste, o icoană aducătoare aminte de vrednicia acestui cuminte şi devotat slujitor al bisericii, dăm mai jos notele biografice, aşa după cum s'au publicat în Anuarul Seminarului Veniamin Costache din anul 1931, cu ocazia ieşirei sale la pensie.

Preotul loan C. Gotcu s'a născut la 2 Februarie, 1861, în Roman la Biserica sf. Gheorghe, unde tatăl său Constantin Gotcu, era cântăreţ.

Pe mama sa o chiamă Ecaterina. Clasele primare, trei clase gimnaziale şi două seminariale le-a făcut în oraşul Roman. A dat apoi concurs de învăţător, fiind chiar şi numit în Com. Todireni, Jud. Roman ca înv. gr. I-iu, dar n'a funcţionat, ocupând diferite însărcinări pe lângă episcopia de Roman, unde era episcop renumitul cărturar Melchisedec Ştefănescu.

La 1882, Februarie 7, s'a căsătorit cu Lucreţia, fiica cea mai mare a pr. V. Stupcanu din Roman.

S'a hirotonisit apoi diacon şi peste câtva timp preot la catedrala episcopiei, făcând'o în acelaş timp şi pe dascălul de morală la diferite şcoli şi familii distinse din oraşul Roman. In anul 1890 pleacă la Iaşi cu familia pentru a face cursul superior dela

Seminarul „Veniamin“ pe care-l și termină în 1893, fiind clasificat I-iul și adăugând astfel atenția Mitropolitului Iosif Naniescu. Se duce apoi la București, unde învinge toate greutățile traiului și termină Facultatea de Teologie „Magna cum laude“.

Reîntors la Iași în 1897, este numit preot la Biserica și Spitalul sf. Spiridon și profesor la Liceul militar. In 1900 dă examenul de capacitate și reușind al II-lea, fu numit profesor de religie la Gimnaziul din Vaslui. In 1901, fu transferat la Seminarul „Veniamin“ din Iași, unde a funcționat neîntrerupt până în anul 1927, când a tost lovit de cumplita boală a paraliziei, pe care a suportat-o cu resemnarea și credința dreptului Iov, timp de 10 ani.

La seminar a predat: dogmatica, morala, dreptul canonic, liturgica, pastorala și introducerea în cărțile V. și N. Testament; iar la Liceul militar toată religia, după programul școalei. Pe lângă cele două catedre, a ocupat între timp și diferite demnități bisericești ca: protoiereu al Jud. Iași, președinte al Consistorului eparhial, membru în Consistorul Spiritual apelativ și al Consistorului bisericesc.

Afară de activitatea, obicinuită pentru el, de a ține predici și conferințe religioase, a mai scris multe articole teologice, morale, istorice și polemice prin diferite reviste și ziare din țară.

Au rămas dela el, aproape singurele manuale întrebuințate în ultimul timp prin toate Seminariile: Catehismul ortodox și Pastorala. A fost un bun sfătuitor și un prețios colaborator al Pr. Const. Nazarie, pe care l-a ajutat la publicarea unora din valoroasele sale opere teologice.

A fost distins cu toate rangurile bisericești; iar dela Statul român cu „Răsplata muncii“ pentru biserică și școală cl. I și decorația „Coroana României“ în calitate de cavaler și Comandor.

Dacă la toate acestea mai adăogăm și faptul, că pe urma lui rămâne o familie onorabilă și o gospodărie frumoasă tocmai în inima Iașului înstrăinat, atunci ne putem da mai bine sama de ceeace a însemnat preotul și profesorul Ioan Gotcu.

Diacon Ilie Gheorghiță
Profesor

† Maica Epraxia Demi

Marţi, 13 Iulie c., a fost înmormântată, în cimitirul din deal al Măn. Agapia, schimonohia, arhimandrita şi proistariţa Epraxia Demi, care a intrat în acea mănăstire ca fată de 18 ani şi n'a părăsit-o nici odată, până acum, când în vârstă de peste 94 ani, a chemat-o Domnul spre odihna veşnică. A fost şir nesfârşit de ani stareţa a acelei mănăstiri, slujând-o în toate cu devotament şi cu rară demnitate. Prohodul a fost făcut, în faţa unei distinse şi populate asistenţe, de către un sobor de opt preoţi şi patru diaconi, în frunte cu arhim. Melhisedec, stareţul Măn. Neamţu, şi păr. revizor eparhial Ec. E. Vasiloschi, delegatul Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit al Moldovei. Atât delegatul chiriarhului cât şi stareţul Măn. Neamţu au relevat, în cuvântări însufleţite, meritele defunctei, scoţând în evidenţă frumuseţa şi folosul pilduitor al vieţii monahale, când aceasta este trăită în mod sincer şi curat, cum a trăit-o, distinsa stareţă care s'a mutat dela noi.

Decizie Nr. 48 cu privire la Consistoriul eparhial şi cel mitropolitan

Din informaţiunile căpătate dela membrii Consistoriilor Noastre spiritual şi metropolitan, dela revizoratul eparhial şi dela alte persoane, am aflat că dela o vreme caută să ia parte şi chiar să activeze în sânul lor şi persoane, pe care nici legea şi regulamentul, nici datina nu le prevăd şi nu le îndreptăţesc.

La şedinţele consistoriilor noastre au dreptul, după lege şi regulament, să ia parte: membrii, acuzarea, reclamanţii şi reclamaţii, apărătorul reclămaţilor, martorii şi informatorii anume citaţi şi secretarul; încolo nu mai poate lua parte niminea, şedinţele consistoriilor nefiind publice.

1. Acum unii reclamanţi îşi iau şi ei apărători, sau mai bine zis ajutoare la acuzare. Aceştia s'ar sprijini pe art. 16 § 3, al. 3 din legea de organizare şi pe art. 151 din regulamentul de procedură, care spune: „Părţile pot fi asistate de apărători", dar a-

daogă, că ele îi pot lua dintre persoanele specificate în acel regulament la titlul „Acuzare şi apărare". Iar la acest capitol se arată că acuzarea e susţinută în faţa Consistoriului de revizorul eparhial sau de un supleant anume însărcinat, iar la Consistoriul metropolitan de unul din membrii supleanţi anume însărcinat de metropolit. Deci reclamantul e asistat de aceste organe.

Apoi se spune, că persoanele date în judecată la instanţele bisericeşti vor putea fi asistate de apărători şi mai departe, capitolul se ocupă cu modalitatea recunoaşterei apărătorilor, iar de reclamanţi nu se mai spune nimic.

De aici se deduce că prin termenul „părţile" sau nu se înţeleg decât reclamaţii, sau că asistenţii reclamaţilor sunt organele acuzării. Dealtmintrele nici nu se înţelege pentruce reclamantul şi-ar lua apărător, când apărătorii lui sunt reprezentanţii legii şi autorităţii. Şi de bunăseamă aşa s'a şi înţeles până acum şi abia acum încep răstălmăciri cine ştie pentruce interese. Ele nu pot fi îngăduite.

2. Unele din episcopiile sufragane încep să-şi trimită la şedinţele consistoriului metropolitan acuzatori ori apărători din partea lor, pe cari legea nu-i prevede.

Consistoriile metropolitane sunt alcătuite din delegaţii tuturor eparhiilor sufragane şi prin urmare nu poate fi suspiciune, că consistoriul metropolitan ar fi părtinitor, având fiecare reprezentantul său. Acuzarea aicea, după lege se susţine de un membru supleant anume însărcinat cu aceasta şi apoi un cleric străin din altă eparhie, nu poate să activeze nimic, nici în sacra, nici în administraţie, nici în justiţie fără prealabilă învoire a Mitropolitului. In cazul dat, metropolitul nu-i poate da, învoi, vre-un rol la consistor, nefiind prevăzut de lege.

In temeiul celor expuse mai sus

D e c i d e m :

P. C. Preşedinţi ai consistoriilor noastre spiritual şi metropolitan, nu vor îngădui nici apărătorii reclamanţilor nici delegaţii eparhiilor, a căror amestec în desbateri şi chiar numai prezenţa fiind ilegală, ar atrage după sine nulitatea hotărârilor.

Deasemenea dispunem, ca admiterea apărătorilor să se facă conform legii, în urma declaraţiilor prezentate Chiriarhului şi a

raportului comisiunei anume instituită, prezentat Chiriarhului şi aprobat de el.

Dată astăzi, 18 Mai anul 1937 în reşedinţa noastră metropolitană din Iaşi.

† **NICODIM Mitropolitul Moldovei.**

REGULAMENT

pentru executarea construcţiilor de biserici, capele, clopotniţe, case parohiale atenanse, reparaţiuni. transformări, etc., pentru uzul Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin decretul regal Nr. 1.710 din 31 Martie 1937.

CAPITOLUL I

Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Orice construcţii de biserici, mânăstiri, capele, clopotniţe, case parohiale, chilii imobile bisericeşti muzee bisericeşti, atenase, împrejmuiri, reparaţiuni, transformări, lucrări de întreţinere şi restaurare, etc., în comunele urbane şi rurale din cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române, trebuie să îndeplinească condiţiunile ce se stabilesc prin prezentul regulament.

Art. 2. — Nimeni nu poate construi o biserică nouă — fie în locul alteia vechi, fie că prin ea s'ar creea o parohie nouă — fără o prealabilă autorizare a Chiriarhului eparhiei.

In cazul când biserica proiectată se construieşte în locul alteia vechi,care este monument istoric, dărâmarea acestuia nu se poate face decât cu aprobarea Comisiunii Monumentelor Istorice.

Art. 3. — Cine doreşte să construiască o biserică nouă, care nu înlocuieşte o biserică existentă, şi doreşte să aibă la acea biserică personal clerical permanent — altul decât cel al bisericilor din parohie — trebue să asigure pe lângă obţinerea autorizaţiunii eparhiale respective mai întâi prin act autentic aprobat de eparhie, un venit suficient pentru întreţinerea personalului bisericii, ce doreşte a construi.

In caz când biserica, casa parohială, sau orice altă construcţie se construieşte în vecinătatea unui monument istoric, planul de situaţie va trebui supus aprobării Comisiunii Monumentelor Istorice, care va decide depărtarea la care se poate face noua construcţie.

Art. 4. — Terenul destinat construcţiei unei biserici trebue

să aibă o suprafaţă suficientă, astfel ca să rămână de jur împrejurul sf. locaş un spaţiu liber de cel puţin 15 metri dela vecinătăţi sau sau dela orice construcţie, care ar aparţine bisericii, şi să nu existe în imediată vecinătate nici o cârciumă sau altfel de local de petreceri.

In cazuri excepţionale, când nu se poate avea un teren suficient de spaţios, ca să fie îndeplinit condiţia de mai sus, se va decide de către eparhie pentru fiecare caz în parte, ori de se impune o excepţie la regulament sau nu.

Alegerea terenului va mai fi condiţionată şi de rezultatul sondagiilor ce se vor face, evitându-se pe cât posibil pământul de umplutură, terenul fugitiv şi inundabil precum şi vecinătăţile insalubre (mlaştini, gropi de gunoaie, etc.).

CAPITOLUL II

Condiţiuni pentru întocmirea proiectelor

Art. 5. — Nici o instituţie, autoritate, parohie, comitet de construcţie, etc., din întreaga Biserică nu poate întreprinde executarea vreunei lucrări de construcţie sau reparaţii de clădiri bisericeşti fără o prealabilă aprobare a Chirarhului respectiv.

Art. 6. — Toate construcţiile de biserici noi (de orice valoare) şi case parohiale, capele, clopotniţe, reparaţiuni, etc., dela 300.000 lei în sus vor executa obligator după un proect şi un deviz întocmite exclusiv de un arhitect înscris în corpul arhitecţilor.

Pentru construcţii şi reparaţii sub suma de mai sus, parohia, comitetul de construcţie, etc., vor face apel la Serviciul tehnic eparhial, comunal sau judeţian respectiv, pentru a întocmi proectul şi devizul necesar. Oricât de mic ar fi suma la care se ridică reparaţiile, devizul va trebui supus aprobării Comisiunii Monumentelor Istorice, când monumentul este istoric.

Art. 7.— In cazul când pentru construcţia unei biserici, case parohiale, etc., se publică concurs de proiecte între arhitecţi, din comisia de judecată va face parte neapărat şi un delegat al serviciului technic al Consiliului Central Bisericesc; iar dacă lucrarea se va face la un monument istoric sau imediat vecinătatea a unui monument istoric, din comisia de judecată va face parte şi un delegat al Comisiei Monumentelor Istorice.

Art. 8.— Arhitectul proiectant angajat va trebui să fie neapărat înscris în corpul arhitecţilor, cetăţean român şi creştin ortodox. Proectele semnate de persoane, care nu îndeplinesc această condiţie, nu vor putea fi aprobate de chiriarh sub nici un motiv.

Art. 9. — Parohiile comitetelor de construcţii, etc., care nu au fonduri suficiente spre a angaja un arhitect pentru întocmirea proectelor şi devizelor, vor cere planul tip dela Consiliul Central Bisericesc şi vor executa lucrările după acele proiecte, an-

gajând pentru supravegerea execuţiei un arhitect înscris în corpul arhitecţilor, căruia îi va plăti numai tantiema cuvenită pentru supraveghere.

CAPITOLUL III

Aprobarea proiectelor

Art. 10. — Parohiile comitetele de construcţie, etc., îndată ce sunt în posesia proectului şi devizului pentru lucrările ce doresc a executa le vor supune aprobării Consilului parohial şi adunării parohiale, iar apoi le vor trimite spre aprobare prin protopopie, chiriarhului respectiv.

Art. 11. — Eparhiile aprobă proiectele şi devizele pe baza avizului dat de serviciul lor tehnic.

In cazul când eparhiile nu dispun de un asemenea serviciu, vor trimite acte spre studiere serviciului technic al Consiliului Central Bisericesc, care va aviza.

Când o eparhie are serviciu technic propriu, ea va trimete spre examinare aprobarea Consiliului Central Bisericesc, numai acele planuri de construcţie la clădiri noi, care reprezintă o valoare de cel puţin 1.000.000 lei, iar la reparaţii şi transformări o valoare de cel puţin 500.000 lei.

De asemenea tot Consiliului Central Bisericesc se vor trimete spre examinare şi aprobare planurile şi devizele acelor biserici care prezintă un interes general pentru ţară sau pentru Patriarhia Română şi pentru care s'au adunat fonduri prin colecte cu caracter general.

Art. 12. — Orice proect prezentat eparhiilor spre aprobare va trebui să conţină în dublul exemplar următoarile piese:

Piese scrise

I. Copia procesului-verbal cu hotărârea Consiliului parohial asupra necesităţii lucrărilor cu arătarea mijloacelor de care se dispune pentru realizarea lor.

II. Copia procesului-verbal cu hotărârea adunării parohiale asupra propunerilor Consiliului parohial pentru lucrări.

III. Memoriu descriptiv al lucrărilor întocmite de autorul proiectului şi divizului.

IV. Antemăsurătoarea detaliată a tuturor lucrărilor.

V. Devizul estimativ întocmit cu preţuri de manoperă şi de materiale.

VI. Seria de preţuri curente în localitate pentru materiale şi manoperă-separat.

VII. Caiete de sarcini cu specificarea felului şi calităţile materialelor, ce vor întrebuinţa şi detaliând modul de lucru.

Piese desemnate, copia pe hârtie ferrogalica sau *ferroprusiată*

a) Planul de situaţie la scara de 2 mm, sau 5 mm pe m., pe care se va indica poziţia clădirii raportată la vecinătăţi, indicându-se şi direcţia N. S.

b) Planul fondaţiilor cu toate cotele de adâncime şi suprafaţă la scara de 1 cm. pe m, cu indicaţiile zidurilor sau subsolului după caz.

c) Planul subsolului (soclui) la scara de 1 cm pe m, cu indicaţia zidurilor parterului.

d) Planul parterului la scara de 1 cm. pe m.

e) Planul etajelor la scara de1 cm. pe m.

f) Planul învelitorii la scara de 1 cm. pe m.; pe jumătate din acest plan se vor arăta zidăria coşurilor, ventilaţiilor turlelor (la biserici) precum şi construcţia acoperişului, iar pe cealaltă jumătate se va arăta învelitoarea, jgheaburile, gurele de burlane, etc,

g) Secţiunea dealungul axei întrării principale — amănunţit cotată—cu indicaţiile de construcţie detalieate la scara de 2 cm. pe m.

h) Secţiunea perpendiculară pe axa intrării principale la scara de 1 cm. pe m.

i) Faţada principală la scara de 2 cm. pe m. cu indicaţii precise de arhitectură, profile, cote, etc.

j) Faţada laterală la scara de 2 cm. pe m. cu aceleaşi indicaţii amănunţite.

k) Planurile de beton armat însoţite de calcule.

Afară de cele de mai sus induse se va mai înainta şi rezultatul sondagiilor făcute în diverse puncte ale terenului, pe care urmează a se ridica lucrarea.

Pentru transformări, reparaţii, etc., se vor înainta numai planurile, ce se vor găsi necesare, însoţite însă totdeauna de un releveu complect (plan, faţadei, secţii) la clădirile de renovat.

Art. 13. — Proiectele de biserici trebuie să aibă arhitectura religioasă a ţării. Arhitectul proiectant poartă întreaga răspundere artistică şi este singur răspunzător de executarea devizului şi de întocmirea constructivă a planurilor clădirii.

Art. 14. — Uşile de intrare la biserici vor fi suficient de mari şi cu deschideri în afară. De asemenea se va prevedea o uşă laterală la altar din diaconicon.

Art. 15. — Construcţiile de lemne la biserici (bolţi, tavane, turle), nu sunt permise. In localităţile din regiunile păduroase şi în comunele foarte sărace construcţiile parţiale sau totale de lemn sunt permise cu încuviinţare specială a Chiriarhului, dar şi acolo va trebui neapărat să fie tencuit interiorul cu var şi uşile la biserici să aibă deschiderea în afară.

Fac excepţie bisericile de lemn monumente istorice, care se vor păstra în forma lor originală netencuite, iar deschiderea uşilor

în afară şi facerea unei noi uşi în altar, nu se vor putea face decât cu aprobarea specială a Comisiunii Monumentelor Istorice.

Art. 16. — Pentru restaurarea sau repararea clădirilor „monumentelor istorice" (construite înainte de anul 1850) aprobarea Comisiunei Monumentelor Istorice este neapărat obligatorie, lucrările la aceste biserici făcându-se potrivit legilor şi dispoziţiunilor speciale actualmente în vigoare.

CAPITOLUL IV

Licitaţii

Art 17. — Orice construcţie sau reparaţie de clădiri bisericeşti, care întrece valoarea de 50.000 lei, se va executa obligator prin licitaţie publică, sau prin cerere de oferte închise (cel puţin trei), dela antreprenorii constructori specialişti. Antreprenorul executant trebuie să fie arhitect înscris în corpul arhitecţilor, inginer constructor diplomat sau constructor cu cel puţin 5 ani de practică, putând dovedi cu acte emanate dela persoane de specialitate sau dela autorităţi, că a mai executat lucrări similare. Antreprenorul va fi cetăţean român creştin ortodox.

Lucrările sub valoarea de 50.000 lei se pot executa pe cale de licitaţie, cerere de oferte (cel puţin trei), prin bună învoială sau pe cale de regie (în condiţiunile specificate al art. 34 din prezentul regulament).

Art. 18. — Licitaţile publice se vor ţine după normele indicate de art. 92 — 100 din L. C. P. Dacă licitaţia se ţine pentru lucrări la un monument istoric, acesta se va ţine numai în prezenţa delegatului Comisiunii Monumentelor Istorice.

Art. 19. — Când parohiile, comitetele de construcţie, etc., au materiale strânse din donaţii-gratuit sau cu preţuri mult mai mici decât cele curente pe piaţă — pot executa lucrarea, dând în întreprindere numai manopera. Alegerea antreprenorului se va face în aceleiaşi condiţiuni ca şi în cazul când lucrarea se dă în înteprindere cu materiale şi manoperă.

Art. 20. — Rezultatul licitaţiei sau concursului de oferte se va consemna într'un proces-verbal, care se va trimete spre aprobarea Chiriarhului respectiv şi Consiliul Central Bisericesc, dacă lucrare este dintre cele specificate la art. 11, împreună cu toate piesele : publicaţiile de licitaţie sau invitaţiile, ofertele, etc., şi un concept de contract. Rezultatul oricărei licitaţii ţinută pentru un monument istoric, va trebui să fie supus şi aprobării Comisiunei Monumentelor Istorice.

După obţinerea aprobării se va încheia cu antreprenorul reuşit constractul legal în conformitate cu aprobarea, ce se va da de eparhia respectivă.

Art. 21. — Când trei licitaţii consecutive au rămas fără re-

zultat din lipsă de concurenţi (minimum trei), parohia, comitelul de construcţie, etc., va putea obţine din partea eparhiei şi dela Consiliul Central Bisericesc, dacă lucrarea este din cele specificate la art. 11 din prezentul regulament, dreptul să dea lucrările în întreprindere prin bună învoială unui antreprenor constructor, care va trebui să satisfacă condiţiunile cerute de art. 17 din prezentul regulament.

CAPITOLUL V

Executarea lucrărilor şi conducerea lor

Art. 22. — După obţinerea aprobării adjudecării din parte Eparhiei respective sau din partea Consiliul Central Bisericesc, dacă este cazul, şi după încheierea contractului cu antreprenorul, parohia, comitetul de construcţie, etc,. va proceda la execuţia lucrărilor.

Art. 23. — Lucrările se vor executa sub supravegherea persoanei tehnice, care a întocmit proiectul şi devizul, sau de altă persoană aleasă după aceleaşi norme.

Supravegherea va putea fi făcută şi de serviciile tehnice eparhiale, comunale, judeţene sau de cel al Consiliului Central Bisericesc. Pentru monumentele istorice supravegherea va fi făcută de serviciul tehnic al Comisiunii Monumentelor Istorice.

Art. 24. — Supravegherea lucrărilor împreună cu antreprenorul sunt direct şi solidar răspunzători de exacta execuţie a lucrărilor în conformitate cu prescripţiunile proiectului şi devizului.

Art. 25. — Antreprenorul va avea pe şantier — orice valoare ar avea lucrarea — în permanenţă o persoană tehnică specialistă (conducător de şantier).

Art. 26. — La punctul lucrării va fi o condică pentru ordine de şantier, şnuruită şi semnată de supraveghetor şi antreprenor, în care se vor trece toate ordinile, ce se vor da cu privire la mersul lucrărilor. Se vor menţiona acolo cotele diverselor piese ale lucrărilor executate, contrasemnate de supraveghetor şi antreprenor.

Art. 27. — Nimănui nu-i este permis să aducă vreo modificare proiectului sau devizului fără o prealabilă aprobare a eparhiei pe baza avizului dat de serviciul tehnic, ce a dat avizul de aprobare primului proiect. Modificările aduse unui deviz — întocmit pentru un monument istoric—nu pot fi aprobate decât de Comisiunea Monumentelor Istorice.

Orice modificare a proiectului şi devizului nu se poate executa decât pe baza unei cereri făcută eparhiei respective, cerere ce va fi însoţită de motivarea modificării.

Art. 28. — Plăţile se vor face antreprenorului pa baza situaţiilor provizorii de lucrări executate şi materiale aprovizionate

pe şantier, (în cazul când s'au scos în licitaţie manopera şi materialul), întocmite — din 15 în 15 zile maximum — de antreprenor şi verificate de supraveghetor. Din totalul fiecărei situaţii se va reţine o garanţie de 6 la sută pentru anul de întreţinere.

Art. 29. — La terminarea completă a lucrărilor date în întreprindere, antreprenorul va întocmi situaţia definitivă compusă din :

a) Planurile de ataşament, cuprinzând desemnele tuturor lucrărilor executate (planuri, faţade, secţiuni, detalii, etc.).

b) Măsurătoarea detaliată şi

c) Situaţia estimativă al cărei total va reprezenta costul întregei lucrări executate.

Din totalul situaţiei se va reţine 6 la sută garanţie pentru anul de întreţinere. Situaţia definitivă va fi verificată de supraveghetor.

Art. 30. — Dacă în timpul execuţiei lucrărilor se constată nevoia de a se efectua unele lucrări neprevăzute în deviz, aceste suplimente se vor executa numai după o prealabilă comandă scrisă dată antreprenorului de către parohie, comitet de construcţie, etc., în care se va specifica detaliat felul suplimentar şi preţul lor. Nu se va putea plăti niciun fel de supliment fără această condiţie.

Art. 31. — In cazul când lucrările se execută în condiţiuni rele sau nu se ţine cont de proiect, deviz, caiet de sarcini sau contract, parohia, comitetul de construcţie, etc., sunt obligaţi să se sesizeze şi să apeleze la serviciul tehnic, ce a dat avizul de aprobare a proiectului şi devizului lucrării. Acesta va delega un arhitect sau un alt specialist la faţa locului, ca să cerceteze cazul şi să ia măsurile ce le va crede necesare, şi care, atât parohia sau comitetul de construcţie, etc., cât şi supraveghetorul lucrărilor şi antreprenorul vor fi obligaţi a le executa.

CAPITOLUL VI

Recepţii

Art. 32. — După ce situaţia definitivă întocmită de antreprenor va fi verificată de supraveghetor, se va face recepţia provizorie a lucrărilor de către o comisiune compusă din reprezentantul autorizat adhoc al parohiei, comitetului de construcţie, etc., care va prezida comisiunea, din supraveghetorul lucrărilor şi din antreprenorul lor.

La recepţia provizorie a lucrărilor de construcţie noi, a căror valoare întrece 1.000.000 lei, va mai lua parte în mod obligator şi un arhitect al Consiliului Central Bisericesc, care va prezida comisiunea. Recepţia provizorie pentru orice lucrare — fie cât de mică, executată la un monument istoric — nu se poate face decât în prezenţa delegatului Comisiunii Monumentelor Istorice.

Rezultatul recepţiei provizorii se va consemna într'un proces-verbal semnat de toţi membrii Comisiunii şi, dacă se va constata că lucrările sunt executate în conformitate cu contractul, proiectul, devizul, caietul de sarcini, ordinele din caietul de şantier, etc., se va dispune achitarea antreprenorului, reţinându-se garanţia de 6 la sută pentru anul de întreţinere şi eliberarea garanţiei provizorii depusă cu ocazia adjudecării lucrărilor.

Dacă se va constata, însă, că lucrările nu sunt bine executate, nu respectă devizul, proiectul, etc., recepţia provizorie se va amâna pentru o dată ulterioară, antreprenorul fiind obligat a îndrepta defectele până la viitoarea recepţie provizorie. Diurnele cuvenite membrilor comisiunii de recepţie vor fi suportate în acest caz de antreprenor.

Art. 33. — După trecere de un an dela facerea recepţiei provizorie, se va face de către o comisiune compusă la fel ca aceea dela art. 32 din prezentul regulament, la care se mai adaugă reprezentantul serviciului tehnic, care a dat avizul de aprobare a proiectului şi devizului, recepţia definitivă. Cu această ocazie se va elibera antreprenorului garanţia de 6 la sută depusă la adjudecarea lucrării, dacă se va constata că lucrările se menţin în bună stare şi au avut o bună întreţinere din partea antreprenorului.

Recepţia definitivă se poate amâna, dacă lucrările nu se menţin în condiţiuni bune, pentru o dată ulterioară, în care spaţiu de timp antreprenorul este obligat a pune toate defectele la punct. Diurnele membrilor comisiunii de recepţie vor fi suportate în acest caz de antreprenor.

CAP. VII

Lucrări în regie

Art. 34. — Execuţia unor lucrări pe cale de regie nu se poate face decât cu aprobarea specială a Chiriarhului sau a Comisiunii Monumentelor Istorice, dacă monumentul este istoric, şi numai în următoarele condiţiuni:

a) Valoarea totală a lucrărilor să nu treacă de 50.000 lei;

b) Parohia, comitetul de construcţie, etc., să aibă aprovizionat pe şantier cel puţin jumătate din materialul de construcţie necesar lucrărilor;

c) Parohia, comitetul de construcţie, etc., să aibă angajamentul cu supraveghetorul lucrărilor aşa fel făcut, încât şantierul să fie zilnic vizitat — fie de supraveghetor direct, fie de un împuternicit al său — care va fi menţionat în angajament, şi

d) Parohia, comitetul de construcţie, etc., să justifice toate cheltuielile, ce le va face, cu acte, facturi, chitanţe în regulă cu toate taxele fiscale şi timbrele legale.

CAP. VIII

Dispoziţiuni finale

Art. 35. — Toate autorităţile bisericeşti, Sf. mitropolii, Sf. episcopii, protopopiile, parohiile, comitetele de construcţie, etc. din Patriarhia Română sunt datoare a se conforma în totul regulamentului de faţă şi a respecta cu punctualitate toate obligaţiile ce vor decurge din actele încheiate în vederea lucrărilor de construcţii şi reparaţii de clădiri bisericeşti.

Art. 36. — Pentru orice abatere dela prevederile acestui regulament, autoritatea superioară bisericească este în drept să judece şi să pedepsească pe contravenienţii clerici, după diferite cazuri şi să dispună urmărirea prin justiţie asupra laicilor vinovaţi pentru incorectitudinile produse de ei, urmând ca vinovaţii să despăgubească cu propria lor avere biserica de daunele cauzate prin vina lor.

Art. 37. — Antreprenorii care vor fi dovediţi că au lucrat rău sau au fost de rea credinţă nu mai pot fi autorizaţi să lucreze la clădiri bisericeşti.

Acest regulament s'a votat de Congresul Naţional Bisericesc în şedinţa a 5-a dela 17 Octomvrie 1935.

Preşedinte, **Patriarh MIRON**

Numiri şi transferări de preoţi

Judeţul Dorohoi.

1) La parohia Mihoreni a fost numit paroh, diaconul Mihai Ungureanu, pe data de 1 Mai 1937.

2) La parohia Vatra a fost numit paroh, pe data de 1 Mai 1937, teologul Traian Cazacincu.

3) La parohia Başeu a fost numit paroh, pe data de 1 Mai 1937, teologul Constantin Popescu.

4) La parohia Crăiniceni a fost numit paroh, pe data de 1 Iulie 1937, teologul Const. Scripcă.

5) La parohia Godineşti a fost numit paroh, pe data de 1 Iulie 1937, diaconul N. Buţincu.

6) La parohia „Regele Ferdinand I" din oraşul Dorohoi, a fost transferat ca paroh, pe data de 1 Iulie 1937, preotul D. Buţincu dela parohia Prelipca.

7) La parohia Prelipca a fost transferat ca paroh, pe data de 1 Iulie 1937, preotul Neculai Axinte dela parohia Drăguşeni II, jud. Baia.

Judeţul Botoşani.

8) La parohia Băiceni, a fost numit paroh pe data de 1 Iunie 1937, teologul Mihai Barnea.

9) La parohia Sf. Spiridon din Botoşani, a fost numit diacon teologul Tudose Păucă, pe data de 1 Mai 1937.

Judeţul Neamţ.

10) La parohia Plotun, a fost numit paroh pe data de 1 Mai 1937, teologul Dumitru Andriescu.

11) La parohia Oşlobeni, a fost numit paroh, pe data de 1 Iunie 1937, teologul Ion Macovei.

Judeţul Iaşi.

12) La parohia Mogoşeşti, a fost numit ca paroh, pe data de 1 Mai 1937, preotul ajutător Vasile Negoiţă.

13) La parohia Perieni, a fost transferat ca paroh, pe data de 1 Iulie 1937, preotul Th. Vrănescu dela parohia Probota.

14) La parohia Probota, a fost numit ca paroh, pe data de 1 Iulie 1937, diaconul Ion Lojniţă, dela parohia Mogoşeşti.

15) La parohia Slobozia, a fost numit ca paroh, pe data de 1 Iulie 1937, teologul Antonie Cozma.

Ştiri oficiale, înştiinţări, etc.

Ingrijirea Bisericilor monumente istorice

Ministerul Cultelor şi Artelor cu adresa Nr. 10739/2059/937, sesizat de Comisia Monumentelor Istorice, a dispus ca **„să nu se mai construiască biserici noui, în vecinătatea celor vechi — monumente istorice — decât numai cu îndatorirea, ca cele vechi să fie reparate şi ţinute în bună stare, iar nu dărmate“.**

* * *

La numiri de cântăreţi

Ministerul Cultelor şi Artelor cu adresa Nr. 6500/666, din 16 Iunie 1937, aduce la cunoştinţă că, în conformitate cu art. 5 din statutul funcţionarilor publici şi art. 52 din legea recrutării dela 7 Iunie 1930, în viitor **nu vor mai fi recunoscuţi în pos-**

turile de cântăreţi candidaţii majori, amânaţi pentru motive de studii sau de sănătate.

* * *

Ajutorul de familie

Ministerul Cultelor şi Artelor cu adresa Nr. 5183 | 937, cr. ne aduce la cunoştinţă hotărârea Ministerului de Finanţe, **că ajutorul de familie pentru copii nu se acordă decât până la ajungerea acestora la vârsta de 21 ani;** aşişderea şi copiilor sub această vârstă, dacă ocupă vre'o funcţiune la o instituţie particulară sau la Stat.

Cei căsătoriţi, sub vârsta de 21 ani, pierd iarăşi ajutorul de familie. Celor infirmi dar majori, legea nu le dă dreptul la ajutorul familiar.

* * *

Post vacant de cântăreţ

a rămas la parohia Pomârla, jud. Dorohoi, cu începere dela 1 Iulie cr. prin transferarea titularului.

Doritorii de a-l ocupa pot trimite actele la oficiul parohial, Pomârla.

* * *

Atelierul

de vestminte bisericeşti dela Sf. Mitropolie a Moldovei, condus de P. C. Protosinghel Parmena Vasilescu, execută orice comandă în chip foarte mulţămitor.

REZOLUȚIE:
22 Iunie 1936
Văzut și aprobat
† **NICODIM**, Mitropolit al Moldovei
P. D. Roșeanu, reprez. Minist. Cultelor
C. Rusovici, reprezentantul familiei

EPITROPIA BISERICII SF. IOAN BO

B U

de veniturile și cheltuelile Bisericii

Artioolul	Capitolul	SPECIFICAREA VENITURILOR	Propuse și aprobate pe 1936—37		Aprobate anul trecut
			Pe articole	Pe capitole	
	I	**Excedent**			
1		Fond capitalizat pe 1935—36.	25000		
2		Excedent la 1 Aprilie 1936.	161467	186467	150444
	II	**Chiria casei din str. Cuza Vodă No. 77 pe un an:**			
3		W. Zilberstein și M. Abram, magaz. îmbrăcăminte	62000		62000
4		David Wolf mag. mode și galanterie	60000		60000
5		David Schönfeld mag. încălțăminte.	60000		60000
6		Frații Ghelberg, bodegă și restaurant	120000		107000
7		Paula Stein, locuință.	40000		42000
8		N. Buzea „	15000		15000
9		Mendel Katz „	24000		24000
10		David Wolf, atelier	14000		14000
11		Rebeca Wolf, locuință	26000		26000
12		Rașel Wolf, „	12000		14000
13		Meier Ghelberg „	20000	453000	20000
	III	**Chiria casei din str. I. C. Brătianu Nr. 70 pe un an**			
14		Dela V. Roban, locuință.	20000	20000	
	IV	**Diverse**			
15		Din venitul pangarului.	3000		
16		Din venitul a 60 acțiuni la soc. apelor Iași	1000	4000	
		Total . .	663467		

Se certifică de noi prezentul buget care se urcă la suma de lei șase sute șase-

ADMINISTRATOR (ss) **GABRIEL PARVU**

TEZĂTORUL CU AȘEZĂMÂNTUL „RUSOVICI"

G E T

Sf. Ioan Botezătorul cu așezământul Rusovicl pe anul financiar 1936—37

Articolul	Capitolul	SPECIFICAREA CHELTUELILOR	Propuse și aprobate pe 1936—37		Aprobate anul trecut
			Pe articole	Pe capitole	
	I	**Cheltueli de personal**			
1		Plata personalului bisericesc și administrativ, conform statutului.	102000	102000	102000
	II	**Cheltueli materiale**			
2		Impozite către Stat.	90000		85000
3		„ „ Municipiu.	64300		50000
4		Asigurarea imobilelor	14000		11000
5		Pomeniri.	8000		8000
6		Intreținerea grădinei.	2000		2000
7		Iluminatul.	4000		4000
8		Combustibil.	8000	190300	8000
	III	**Diverse**			
9		60 acțiuni la soc. apelor potabile Iași.	31200		
10		Arhitect, avocat, timbre, neprevăzute.	20000		20000
11		Subvenție Școalei de cântăreți.	20000		20000
12		„ călugărițe bătrâne M-rea Agapia.	5000		5000
13		„ mobilarea mitocului.	4000		4000
14		Ajutoare pentru săraci.	5000	85200	5000
	IV	**Fonduri speciale**			
15		Reparația bisericei, a caselor și a altor nevoi.	235967		270444
16		Fond capitalizat.	50000	285967	
		Total . .		663467	

zeci și trei mii, patru sute șase zeci și șapte, iar la cheltueli aceiași sumă.

S T A T

De personalul ad-tiv și slujitor al bisericii Sf. Ioan Botezătorul

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Funcți-unea	Salar pe o lună	Impozite pe o lună	Salar pe un an
1	Gabriel Parvu	Ad-tor procurist	3000	153	36000
2	Arhim. Teofil Luca	Preot	1100	15	13200
3	Ghimnazie Cerbu	Diacon	1100	15	13200
4	Pericle Mărculescu	Cântăreț	1100	53	13200
5	D. Mihailescu	Eclesiarch	1100	15	13200
6	Vasile Cazacu	Grădinar	1100	15	13200
			8500	266	102.000

NOTE

1. 1900 ani dela convertirea Sf. Apostol Pavel.

Anul acesta se împlinesc nouăsprezece veacuri dela convertirea Sf. Apostol Pavel. In anul 37 dela naşterea Domnului nostru Iisus Hristos, şi nu la mulţi ani dela înălţarea Sa la cer, pe calea Damascului s'a întâmplat marea minune a convertirei lui Saul în Pavel.

Faţă de diferitele comemorări cari le facem, socotim că un mileniu şi nouă sute de ani dela încreştinarea unuia dintre cei mai de seamă apostoli ai creştinismului, poate fi una din cele mai strălucite şi sfinte prăznuiri.

Deoarece nu ştim ziua precisă în care a strălucit lumina depe calea Damascului, ci cunoaştem doar numai anul, de aceea la Sf. Mitropolie a Moldovei, în măreaţa ei Catedrală, a fost comemorată în chip deosebit această convertire, în ziua de 29 Iunie, când Biserica ortodoxă prăznueşte pe Sf. Apostoli *Petru* şi *Pavel*.

In predica comemorativă, pe care am avut fericirea să o ţin, am arătat pe larg importanţa acestei convertiri :

1. Prin ea s'a mântuit un suflet ;

2. S'a renăscut *o făptură nouă*, ajungând din un duşman prigonitor al Bisericii cel mai înfocat iubitor şi credincios al ei ;

3. El a fost „chemat la apostolat", în chip aşa de minunat de către însăşi Domnul nostru Iisus Hristos, pentru „a fi vas ales, care să poarte numele Domnului înaintea păgânilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israil."

4. Prin convertirea Sf. Apostol Pavel se pune problema convertirei noastre :

a) Sf. Apostol Pavel a luptat în sinodul apostolic, ţinut în anul 50 după Hristos, ca şi păgânii să poată fi convertiţi la creştinism, şi a izbutit ;

b) Sf. Apostol Pavel, ca nimeni altul, a încreştinat aproape toate centrele de seamă din Asia Mică şi din Europa.

Prin urmare, dacă Europa e creştină, şi dacă celelalte con-

tinente sunt pe cale de a fi încreştinate, apoi aceasta, se datoreşte convertirei lui Saul în Sf. Apostol Pavel, care a luptat pentru încreştinarea noastră, fie prin dobândirea acelui principiu de drept, de a fi încreştinaţi şi păgânii, fie prin truda râvnei lui apostolice, de a fi încreştinat personal multe popoare păgâne.

Iată cum, comemorând convertirea Sf. Apostol Pavel, comemorăm însăşi convertirea noastră...

In acelaş timp ea pune şi problema reconvertirilor, a sufletelor împăgânite... Nimeni să nu desnădăjduiască, oricât de păcătos ar fi, căci din un duşman a lui Hristos, prin convertire s'a făcut un strălucit apostol, pe care de nouspreceze ce veacuri îl comemorează creştinătatea...[1])

2. **O adresă de mulţămire.**

I. P. S. Patriarh Miron, ca preşedinte al Sf. Sinod a trimis I. P. S. Mitropolit Nicodim, următoarea adresă:

„Cu frăţească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoştinţă, că Sfântul Sinod în şedinţa sa dela 16 Iunie a. c., a primit cererea formulată de I. P. S. Voastră, de a Vă desărcina de conducerea afacerilor Arhiepiscopiei Chişinăului şi Mitropoliei Basarabiei, trecând această sarcină P. S. Episcop Cosma al Dunărei de Jos.

Mulţumindu-Vă atât în numele Sfântului Sinod, cât şi al nostru personal, pentru modul demn şi conştiincios, cu care a-ţi îndeplinit mandatul avut în conducerea trebilor Arhiepiscopiei Chişinăului şi Mitropoliei Basarabiei, Vă rugăm să primiţi ale Noastre întru Hristos frăţeşti îmbrăţişări."

Nr. 2062, 23/VII 1937.

3. **Spre lauda**

unui profesor de religie din eparhia noastră, însemnăn cu multă bucurie succesul strălucit pe care l-au avut elevii Cucerniciei Sale, la concursul Tinerimei Române, din anul acesta.

---

1. Nădăjduesc că această predică şi altele încă, voiu avea fericirea să le tipăresc în un volum.

E vorba de *Pr. N. Gheroghiu*, dela Liceul Militar din Iaşi, despre a cărui rodnică şi distinsă activitate ca profesor de religie am mai scris anul trecut în revista noastră, cu prilejul vizitei pe care I. P. S. Nicodim a făcut-o acelui liceu.

Fiecare an cu roadele şi bucuriile lui...

La concursul Tinerimei Române, ca şi fiecare şcoală, Liceul Militar din Iaşi a trimis şapte elevi, reuşind toţi printre premianţi, *cinci la religie*, iar ceilalţi la celelalte obiecte.

Acest succes frumos e şi spre lauda Liceului Militar, care se poate mândri cu asemenea profesor, dar îndeosebi e şi spre bucuria şi mândria profesorilor de religie. De-acum, să nădăjduim şi cred că nu ne vom înşela, căci avem destule probe, că în *memoriile* oamenilor noştri de seamă nu vom mai găsi însemnări şterse şi cu mustrări la adresa profesorului de religie, ci din contra vom vedea, contribuţia cea mare pe care o are profesorul de religie, în formarea distinselor calităţi a acelora cari mâine vor conduce destinele ţării noastre.

Mai presus de toate bucuria cea mare va fi a Bisericei, căci va avea printre fii ei creştini de o înaltă moralitate, cari vor scri cu viaţa lor pagini glorioase de eroisme şi virtute, sădite de seminţele învăţăturii creştine pe care le-au semănat profesorii cu suflet de apostol, între care cu cinste se numără Pr. Neculai Gheorghiu dela Liceul Militar din Iaşi.

4. **În referatul**

pe care l-a făcut P. C. Referent C. Vuescu, Adunării Eparhiale din anul acesta, prezintă şi următorul interesant tablou cu privire la noile parohii înfiinţate în Eparhia Iaşilor:

„Dacă privim repartiţia noilor parohii, în raport cu numărul vechilor parohii, din fiecare judeţ, situaţia se înfăţişează astfel:

1. *Judeţul Iaşi*, pe lângă cele 117 parohii vechi, primeşte încă un număr de 20 parohii noi;

2. *Judeţul Nemţu*, pe lângă cele 113 parohii vechi, mai primeşte încă 14 parohii noi;

3. *Judeţul Botoşani*, pe lângă cele 105 parohii vechi, primeşte 10 parohii noi;

4. *Judetul Baia* pe lângă cele 80 de parohii vechi, primeşte 7 parohii noi, şi însfârşit;

5. *Județul Dorohoi*, pe lângă cele 79 parohii vechi, primește 16 parohii noi.

Se vede din această repartiție, că proporțional cu numărul parohiilor vechi, cel mai mare număr de parohii noi, au fost atribuite județelor Iași și Dorohoi, iar cel mai mic număr de parohii au obținut județele Botoșani și Baia".

5. În cimitirul Eternitatea

din orașul Iași, fiecare muritor își are eternizată memoria prin un semn creștin sau necreștin, după cum i-a fost și viața. La multe, și încă la cele mai multe morminte vezi Sf. Cruce și o candelă, la altele, din fericire nu chiar la atâtea de multe, vezi un trunchiu de copac, un stâlp, un bust sau fotografia pusă în o piatră pătrată... sau nimic, doar un simplu grilaj și în el înmormântat acel ce n'a avut nici un crez în viață, iar acum stă închis între zăbrele !...

E dureros faptul acesta, observând cum necredința pe unii îi stăpânește până la ușa mormântului, când suntem siguri că atunci văd și ei realitatea dureroasă care le este gătită, dar e prea târziu. Pentru unii ca aceștia viața de dincolo de mormânt nu are nici o speranță mântuitoare, după cum nici mormintele lor nu ți-o vădește. Le lipsește sf. Cruce, semnul mântuirii. Sărmane suflete grozav vor fi chinuite ! însă, potrivit vieții de ucenicie din timpul când se credea atotputernic și atât de mare, că nimeni mai mare ca el nu e !!...

Pe lângă aceste morminte necreștinești, mângâierea și bucuria răsplătitoare o vedem în cele cu semnul Sf. Cruci, în cari odihnesc suflete credincioase care-și așteaptă răsplata după faptele credinții.

In cimitirul Eternitatea am văzut la un mormânt ceva deosebit : *Muntele Golgota*. Poate să aibă o înălțime de cinci metri, cu drumul suferinților care-l înconjoară, iar deasupra trei cruci mari, cea din mijloc e mai mare, având scrise pe ea în grecește, latinește, evreește și românește : „Pace vouă".

Desigur că această eternizare, deasupra mormântului, a Muntelui Golgota, nu poate să fie decât cea mai strălucită dovadă a crezului sufletesc de care e însuflețit acela ce l-a făcut.

Am aflat că e făcut de *Doamna Vasiliu-Sion*, o creștină în

vârstă de aproape şaptezeci de ani. L-a făcut deasupra mormântului soţului ei şi a părinţilor ei, l-a făcut acolo unde se va coborâ şi ea cândva... pentru a se înălţa la picioarele Crucii lui Hristos, şi la însăşi Viaţa cea fără de hotar...

6. **Autorii de cărţi religioase**

de oriunde, cari sunt fii credincioşi ai Bisericii Ortodoxe şi care au alcătuit cărţile în spiritul învăţăturii Bisericii ortodoxe, le pot trimite spre desfacere la *librăria Mitropoliei Moldovei.*

7. **Despre Congresul Ligei Culturale**

care s'a ţinut anul acesta în oraşul Iaşi, şi care a prilejuit apostolului idealurilor şi a multor realizări strălucite în ţara aceasta, care e d-l Prof. N. Iorga, multe înfăptuiri şi promisiuni de înălţare pentru Iaşul nostru bisericesc şi naţional, vom scri în numărul viitor al revistei.

Veghevu

CONDIŢIUNILE DE ADMITERE

la Seminarul „Veniamin Costache“ Iaşi

In clasa I se primesc absolvenţi ai cursului primar în baza unui concurs de admitere, care se ţine dela 1—5 Sept. c.
Inscrierile pentru acest concurs au loc dela 15—31 Aug. c.
Pentru înscrierile la concurs sunt necesare următoarele acte:
1) Certificat de naştere,
2) „ „ botez,
3) „ „ vaccin,
4) „ „ naţionalitate,
5) „ „ absolvirea cursului primar,
6) „ „ buna purtare,
7) „ „ starea materială,
Concursul va consta din următoarele:
I) Vizita medicală şi examenul muzical.
II) Lucrări scrise la L. română şi Matematici.
III) Examen oral din Religie, Istoria şi Geografia Ţării, Matematica şi L. română.

Pentru cl. I sunt 34 locuri.

Pentru cl. II, III şi IV, se primesc transferări dela Licee în marginele locurilor libere şi în urma examenului Medical şi examenului de diferenţă la M. Bisericească pentru clasele respective.

Direcţiunea

INŞTIINŢARE

Pentru anul şcolar 1937-38 sunt vacante la Liceul Internat din Iaşi următoarele locuri de bursieri cu plata taxei de 750 lei anual — pentru întreaga întreţinere în internat, — cu condiţiunea ca doritorii de a le ocupa să fie fii de săteni: mici agricultori, preoţi, învăţători, funcţionari rurali.

La clasa I-a sunt 50 locuri care se ocupă prin concursuri ce se vor ţine la Chişinău, Cernăuţi, Tg. Mureş şi Mercurea Ciucului, în ziua de 25 August, iar la 1 Septemvrie se va ţine la Liceul Internal în Iaşi (liber a se prezenta fiecare unde doreşte).

La clasa	II-a	sunt	35	locuri	vacante
La „	III-a	„	24	„	„
La „	IV-a	„	35	„	„
La „	VI-a	„	4	„	„
La „	VII-a	„	2	„	„
La „	VIII-a	„	6	„	„

Locurile vacante la clasele II-a — VIII-a se pot ocupa pe baza mediilor de promovare din 1936-37 dela şcolile respective şi pe baza certificatului de stare materială a părinţilor.

Cererile, în care se va arăta media de promovare, însoţite de actul de stare materială, se primesc numai până la 20 August. Inainte de 1 Septemvrie se va comunica fiecărui candidat dacă este primit sau nu în Liceul Internat din Iaşi.

Director, **T. A. Bădărău**

Secretar, *Aurel V. Pleşoeanu*

MULȚĂMIRI PUBLICE

Continuăm a publica numele și sumele acelor cari au donat pentru restaurarea Catedralei Sf. Mitropolii din Iași

Suma din urmă Lei .	986.695
Sf. Monastire Vorona	6.000
P. C. Preot Petre Ursache dela Parohia Rediu Tatar-Iași	160
P. C. Preot Vasile Arnăutu, dela bis. Sf. Voevozi Botoșani	1.000
P. C. Preot Gheorghe Enache, cu parohia Totoești jud. Iași	1.230
P. C. Preot Mihai Acatrinei, dela parohia Avântu .	500
P. C. Preot I. Andriescu, dela biserica Banu Iași .	1.000
Epitropia bis. Banu-Iași	5.000
P. C. Protoiereu Constantinescu, Hârlău Botoșani .	1.000
P. C. Preot Ștefan Gheorghiu dela bis. Patruzeci de Sfinți-Iași	500
P. C. Ierod. Damaschin Barbacaru dela Mânăstirea Vorona	150
C. Ierod. Marchion Ciobotaru dela aceeaș Monăstire .	250
C. Ierod. Vlasie Huminiuc de la aceeaș M-re . .	200
C. Ierod. Climent Ierimia dela aceeaș M-re . .	300
C. Ierod. Silvestru Dulgheru dela aceeaș M-re . .	100
C. Diacon Ghenadie Huțu dela aceeaș M-re . .	100
C. Diacon Nicodim Huțu dela aceeaș M-re . .	150
C. Monah Veniamin Barbacaru dela aceeaș M-re .	100
P. C. Econ. N. Hodoroabă dela bis. Sf. Atanasie cu parohienii	2.134
	1.006.569

	Rep. 1.006.569
P. C. Preot I. Florescu cu parohia Andrieşeni-Iaşi .	1.000
P. C. Preot Soescu cu parohia Dracşeni jud. Botoşani	1.050
P. C. Preot Şeremet dela parohia Ripiceni jud. Botoşani	100
P. C. Preot Vespasian Vasiliu dela bis. Cuvioasa Pa-Paraschiva	500
Pr. H. Teodoriu dela parohia Rădăşeni jud. Baia .	500
Pr. Andrei Ghirlea dela parohia Santa Maria jud. Botoşani	500
Sf. Mănăstire Varatec cu soborul	2.000
P. C. Maica Stareţa a Mănăstirei Varatec Evghenia Ionescu Bâja	300
P. C. Arhim. Atanasie Chiril din M-rea Varatec . .	500
P. C. Protos. Ambrozie Nechifor din aceeaş M-re .	500
P. C. Ieromonah Daniel a Todiresei — din aceeaşi M-re	500
P. C. Ieromonah Ghedeon Chiruţă din aceiaşi M-re .	500
C. Ierod. Filotei Moroşanu din aceeaş M-re . . .	100
C. Ierod. Calinic Prisăcaru din aceeaşi M-re . .	300
P. C. Maică Arhimandrită Epraxia Macri şi Irina Leca din M-rea Varatec	500
P. C. Arhim. Maria Stavrică şi C. Monahia Emilia Racleş din aceeaşi M-re	100
P. C. Monahia Agafia Huţanu din aceeaşi M-re . .	100
P. C. Preot Gh. Jescu cu parohia Chiscovata jud, Botoşani	1000
P. C, Preot V. Negrea cu parohia Căciuleşti I jud Neamţu	1200
Parohia Sf. Ierarh. Neculai, Hârlău jud. Botoşani . .	400
Parohia Stănceni jud. Botoşani	100
P. C. Econom Gh, Petrovanu dela bis. Sf. Teodor Iaşi .	500
P. C. Preot Gh. Popovici cu parohia Ruginoasa jud. Baia	1000
P. C. Arhim. Teofil Luca. directorul şcoalei de cântări Iaşi	1000
P. C. Preot M. Gavrilescu cu par. Căciuleşti II jud. Neamţu	2455
Parohia Corlăteni jud. Dorohoi	500
Preot D. Anuşca, cu Parohia Băneşti jud. Botoşani .	400
Preot D. Miron cu parohia Voineşti jud. Iaşi . .	2300
P. C. Protoiereu Sotir Simionescu din oraşul Botoşani .	1000
Preotul Mihai Dimitriu dela parohia Lehneşti jud. Botoşani.	100
Preotul D. Pavlov cu parohia Prăjeni-Rădeni jud. Botoşani	500
Preot Th. Andronovici cu parohiă Omişeni jud. Iaşi .	1500
	1.029.574

BIBLIOGRAFIE

1) *Preotul N. V. Hodoroabă, Mântuirea în Biserica ortodoxă* Tipografia Opinia Iaşi, 1937 24 pag. 10 lei.

2) *Zece ani de lucru misionar al* Asociaţiei Creştine „Patriarhul Miron", 1926-1936. Cu documente adunate şi aranjate de *Toma Culcea,* Misonarul asociaţiei şi cu un cuvânt introductiv de *Protos. Teofil Ionescu,* întemeietorul şi conducătorul Asociaţiei. 462 pag., 200 lei. Tipografia Frăţiei Misionare „Patriarhul Miron", Bucureşti.

3) *Econom C. Cronţ, Teosofia,* Studiu apologetic, Galaţi, Tipografia George Jorică, 1937, 57 pag.; 30 lei.

4) Biblioteca populară „Izvoraşu", *Grija sufletului,* povestiri morale pentru luat în seamă, adunate de *Pr. Gh. N. Dumitrescu* — Bistriţa, 30 pag., 4 lei. Editura „Isvoraşul" Bistriţa Mehedinţi.

5) Din aceaş bibliotecă, *O şezătoare,* la sărbătoare naţională, piesă într'un act pentru copii, de *Pompei Hossu Longhiu,* 27 pag. 8 lei.

6) *Al. Lascarov — Moldovanu,* **De vorbă cu sătenii,** Vorbiri la radio, Editura „Cugetarea", 239 pag., 40 lei.

7) *Gh. Ungureanu, Un caz de comasarea în prima jumătate a secolului al XIX-lea în Moldova, moşia schitului* Nechid, jud. Neamţu. Iaşi, Institutul de Arte Grafice, „Brawo", 1937. pag. 8.

8) *Dr. Constantin Mureşanu,* Profesor la Seminarul teologic şi Liceul militar din Iaşi, Laureat al Academiei Române, *Educaţia tineretului în Biserică, Şcoala şi Armată prin „Cartea sub icoană",* Iaşi, Tiparul „Albina Românească", 1937, 96 pag.

9) *Dr. Constantin Mureşanu, Psihologia şi educaţia liceenilor* — Aspecte din şcoala elveţiană, 1937, 40 pag.

10) *Dr. Constantin Mureşanu, în colaborare cu profesorul I. Mateescu, Educaţia morală prin artă,* 1937.

11) *G .M. Ivanov, Roduri din câmpul Evangheliei,* Cluj, 140 pag. 45 lei.

Toate aceste lucrări se găsesc la librăria Mitropoliei Moldovei.

V.

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția III, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr. Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei.*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc , *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui —Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Ceifericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III. după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu profesor la universitatea din Paris și Bruxelles.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 12 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 20 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma treză* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptarea Lui* „ „ . . 32 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Jos beția* „ „ . . 6 „
15. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
16. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 12 „
17. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ „ . . 26 „
18. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
19. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
20. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
21. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
22. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
23. *Viața Sf. Grigore Teologul* „ „ . . „
24. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . „

In curând.

la 1 Septemvrie a. c. va apare la Mânăstirea Neamțu **Noul Testament** tradus de *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, în ediția a IV-a.

Această nouă ediție e mult îmbunătățită în ceiace privește traducerea și tehnica tipografică.

Spre deosebire de celelalte trei ediții, și spre deosebire de toate celelalte Nouă Testamente, ca[illegible] apărut până acum la noi, va avea la început un minunat studi[illegible]roductiv cu privire la valoarea și ușurarea de a [illegible]ícepe cupri[illegible] în ultima parte va avea un interesant tablou cu indicarea ceti[illegible] Noului Testament în Biserica Ortodoxă.

No 1170 p. 1-1

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII OCTOMVRIE 1937 Nr. 10

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Arhimandrit PARTENIE CIOPRON
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul *Vasile Gh. Vasilache.*

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Insemnătatea mânăstirilor pentru neamul românesc .	**Ioan C. Filitti**
Vizita I. P. S. Dionisie Mitropolitul Varșoviei la Mânăstirile din Moldova	**Arhimandrit Melhisedec Dimitriu**
Sărbătorirea unei izbânzi	**Ierom. Vasile Vasilache**
Serviciul Vecerniai și al Utreniei . . .	* * *
Vizite canonice nevestite	**Arhimandrit Melhisedec Dimitriu**
Lămuriri cu privire la exploatarea pădurii Mânăstirei Neamțu-Secu	* * *
Pe lespezi de piatră	**Pr. N. V, Hodoroabă**
Circulară și instrucțiuni cu privire la noile alegeri parohiale și eparhiale	* * *
Inființarea protoieriei III în județul Iași . . .	* * *
Șttre oficială	* * *
Note: *1. De Cuvioasa Paraschiva; 2. Exemplu trahunt; 3. P. S. Partenie, Episcopul Armatei; 4. O lămurire*	**Veghevu**

Cd. 594. Inst. de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ" —Iași, Tel. 2035

ANUL XIII OCTOMVRIE 1937 Nr. 10

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

Insemnătatea mânăstirilor pentru neamul românesc[1)]

Inalt prea sfinţite părinte, mitropolit al Moldovei şi Sucevei, domnule domn Nicodim,
Prea cuvioasă maică stareţă,
Cuvioşi părinţi şi cuvioase maici,
Doamnelor şi domnilor,

Când mi s'a făcut cinstea să fiu poftit să vorbesc şi eu în această istorică mânăstire a Moldovei, în ciclul de cuvântări organizat de prea cuvioasa maică stareţă, am socotit că ar putea fi potrivit să spun câteva cuvinte despre însemnătatea ce au avut şi pot să mai aibă asemenea sf. lăcaşuri în viaţa neamului românesc.

Inainte însă de a începe, trebue să vă vestesc şi să vă cer iertare, că veţi ieşi de aici amăgiţi în aşteptările d-voastre, când aţi venit. Aţi crezut, cu dreptate, că veţi asculta încă o conferinţă, prin cuprins şi prin lungime, de însemnătatea celorlalte trei ce s'au rostit din acest loc.

Nu va fi aşa. Eu nu voi face o conferinţă, căci nu m'am pregătit pentru aşa ceva când am venit aici, să caut odihnă, ci numai o repede ochire, de câteva minute, fără înşirare de nume şi de date istorice, pe care n'am scos-o din cărţi, ce n'am putut avea la'ndemână, ci numai din sufletul meu, de român şi de ortodox, urmaş de vlădici şi de ctitori de biserici.

Incepând din veacul al XIV-lea, când se înfiinţează mânăstirea Tismana din Oltenia, din veac în veac, necurmat, evlavia

voevozilor, arhiereilor şi boerilor, a ridicat, pe pământul strămoşesc, asemenea focare, totodată de credinţă, de binefacere, de luminare a minţii şi de frumos.

Mai întâi, focare de credinţă, căci în aceste lăcaşuri. prin neîncetatele rugăciuni, s'a păstrat vie, din neam în neam, credinţa în întruparea Dumnezeirii în Mântuitorul Iisus Hristos, pentru a împărtăşi lumii cea mai minunată învăţătură ce a cunoscut vreodată.

Invăţătura milii şi a dragostei.

Invăţătura jertfei de sine pentru binele obştesc.

Invăţătura înfrânării poftelor mărunte pentru a dobândi bunurile cele sufleteşti, singurele de preţ, căci sunt fără spini şi fără amărăciuni.

Din această învăţătură, cuprinsă în sf. Evanghelii. s'au adăpat toţi adormiţii noştri, dealungul atâtor veacuri, de la botezul lor ca prunci, trecând prin toate frământările vieţii, până la astrucarea lor. Ea fost întărirea lor cât au trăit şi nădejdea lor în clipa morţii.

Când ascultăm acea minunată învăţătură, in timpul sf. slujbe, călcăm astfel pe urmele înaintaşilor noştri şi ne legăm sufletele de ale lor, care plutesc în jurul nostru. Li aducm prinosul nostru şi lor, odată cu acela ce-l aducem lui Dumnezeu. — Sf. slujbă trebue să ni fie, astfel, de două ori scumpă, căci ea rosteşte nu numai credinţa noastră, dar şi a adormiţilor noştri.

Au mai fost mânăstirile locaşuri de binfacere. Prin ele s'au îndeplinit poruncile de ajutorare a aproapelui, date de Mântuitorul. In bolniţele lor au fost cele dintâi spitale.

In mănăstiri au fost şi cele dintăi şcoli. Din cărţile sfinte au dobândit atâtea generaţii, nu numai cele dintâi elemente ale învăţăturii, dar şi cel mai puternic imbold de înălţare sufletească.

In tăcerea chiliilor mănăstirilor s'au scris şi cele dintâi însemnări, acele letopiseţe atât de preţioase, privitoare la primele veacuri ale istoriei principatelor române.

Tot în mănăstiri s'au păstrat, în manuscrise, încă din veacul al XV-lea, legiuirile bisericeşti şi civile ale răsăritului, aşa zisele nomocanoane, care au călăuzit multă vreme dreptul nostru.

Mănăstirile au fost şi cele dintâi tipografii ale noastre şi această activitate a lor s'a urmat până în veacul trecut.

Mănăstirile au mai fost şi locuri întărite, în care înaintaşii

noştri, atât de des călcaţi de vrăjmaşi de alte neamuri şi de altă lege, au găsit adeseaori scăparea, sau măcar alinare.

In sfârşit, mănăstirile noastre au fost şi cele dintâi şcoli de artă. Dacă, în apus, s'a putut spune, despre unele catedrale, că înfăţişează sf. Scriprură în piatră cioplită, despre multe din lăcaşurile noastre sfinte, — se poate zice că infăţişaază sf. Scriptură în zugrăveală. Intre zidurile mănăstirilor noastre, dărnicia atâtor generaţii de credincioşi a grămădit adevărate minuni de artă, acele odoare de aur, argint, os, lemn, împodobite din belşug cu nestimate şi acele ţesături de o neîntrecută măestrie şi bogăţie.

Această comoară artistică, pe care o cuprind sf. noastre lăcaşuri, a fost pusă în întreaga ei lumină, ducându-i faima şi dincolo de hotarele noastre, de acel om de pricepere şi de suflet, bine cunoscut în Agapia, d. Ştefănescu.

Iată, în prea puţine cuvinte, ceeace, după socotinţa mea, au însemnat mănăstirile în viaţa neamului românesc.

Lacăşuri de trei ori sfinţite, prin rugăciunile ce s'au ridicat în cuprinsul lor, prin lacrimile de bucurie, sau de durere, ce s'au vărsat în faţa altarelor lor, prin mormintele de viteji, de ctitori şi de credincioşi, din lăuntrul şi din jurul lor.

Intr'un singur cuvânt, aceste sf. lăcaşuri sunt aproape singurul semn văzut al întregului nostru trecut şi legătura noastră cu acel trecut.

Acum 100 de ani, divanele principatelor româneşti, îndreptau către Rusia ocrotitoare, plângeri împotriva călugărilor străini de la mănăstirile noastre închinate, arătând că nu li poate fi iertat „să stingă ei pomenirea ctitorilor neamului românesc". Şi totuşi, numai 30 de ani în urmă, o cârmuire românească dădea cea mai straşnică lovitură sf. noaste lăcaşuri, prin legea secularizării, care n'a deosebit mănăstirile închinate de cele neînchinate şi a cuprins în aceiaşi categorie până şi mitropoliile şi episcopiile, prădându-le de averile ce li lăsaseră atâţi darnici ctitori, pentru ali înlesni îndeplinirea creştineştilor lor meniri. De atunci, atâtea minunate lăcaşuri au fost lăsate paragină, sau chiar au fost distruse, uneori fără a se respecta măcar mormintele ctitorilor.

Cată să ne trezim şi că măcar acolo unde totul nu este încă pierdut, să aducem vechile aşezări la strălucirea lor cea dintâi. Ca tradiţionalist din fire şi ca istoric, înţeleg însă ca restau-

rările să nu fie, nici din punctul de vedere al arhitecturii, nici din acel al zugrăvelii, inovații moderniste. De aceea, mă bucur la gândul că măcar în Agapia Veche, ctitorită din nou, și prin râvna apostolească, a părintelui Vichentie, se va putea urma, prin străduința vrednică de laudă a părintelui Ghervasie, vechea tradiție a zugrăvelii noastre, călăuzită *nu* de grija exactității anatomice, dar de credință, preocupată de a înfățișa *nu* forme trupești, ci stări sufletești, ca și pictura bizantină pentru răsărit, ca și aceea a unui Giotto, sau Fra Angelico, dinainte de renaștere, pentru apus.

Cată totodată însă, să facem ca aceste sf. așezăminte să fie iarăși, nu numai lăcașuri de rugăciune, dar și de viață creștină vie, de muncă a minții, ca și a mâinilor, și mai ales de îndeplinire a poruncii, în care se cuprinde întreaga învățătură creștină, de a iubi pe aproapele.

Să porniască deci iarăși din mânăstiri, o activitate culturală și artistică, reînviind, cum de altfel am putut constata un îmbucurător început aici la Agapia, o frumoasă tradiție.

Totodată însă, cată să porniască din mânăstiri și o propovăduire cât mai intensă, în cercuri cât mai adânci, a miezului însuși al învățăturii creștine, care este dragostea. Să nu zicem numai din buze: „să ne iubim unul pe altul, ca într'un gând să mărturisim", dar să și trecem în faptă această poruncă, în viața de toate zilele. Numai atunci ni se va cuveni cu adevărat numele de creștini și ne vom apropia pe pământ de împărăția lui Dumnezeu, pe care o tot cerem când rostim „Tatăl nostru", dar de care ne tot depărtăm prin purtarea noastră, atât de puțin creștinească.

Să învățăm să ni ducem cu mai multă resemnare, fie care crucea sa, gândindu-ne cât este de ușoară față de aceea pe care a purtat-o Mântuitorul, pentru noi toți.

Ne bucură deci inițiativa luată, pentru reînvierea activității mânăstirești, pe deoparte de I. P. S. Patriarh, iar pe de altă parte de I. P. S. Mitropolit Nicodim, care, în noua lui situație continuă strălucita muncă depusă ca stareț al slăvitei mănăstiri a Neamțului. Și nu este, poate, numai o întâmplare că I. P. S. Sa poartă numele cuviosului Nicodim, întemeietorui monahismului în Țara Românească, acum 600 de ani.

Această activitate apare cu atât mai necesară azi, când atâtea secte sapă la temelie nu numai biserica noastră strămoşească, dar şi organizarea de Stat, încercând să ducă şi neamul nostru pe drumuri întunecate şi pline de primejdii.

Mai mult poate ca oricând este nevoe să ne strângem în jurul bisericii strămoşeşti, care să ne fie, şi de acum înainte, scut, cum a fost înaintaşilor noştri. Scut puternic într'adevăr, căruia socotesc că se datoreşte în cea mai mare parte, însăşi păstrarea fiinţei etnice a neamului românesc, în mijlocul atâtor neamuri care-l înconjurau, şi care l'ar fi cutropit mai uşor dacă ar fi izbutit, cum au încercat, să-l întoarcă la legea lor. Asemenea încercări au dat însă greş, pentru că biserica ortodoxă a fost totdeauna naţională, s'a rezămat pe Stat, după cum şi Statul s'a rezămat pe biserică şi n'a ascultat niciodată de nici o autoritate din afară de hotarele patriei. De aceea cred că ar fi de mare folos ca unirea politică a tuturor Românilor într'un singur stat, să fie desăvârşită cu unirea lor sufletească într'o singură biserică, prin întoarcerea la matcă a celor amăgiţi acum 230 de ani.

Socotesc deci, că dacă mânstirile înfăţişeaza o tradiţie scumpă ori cărui suflet românesc, atât de împletit cu credinţa ortodoxă, ele mai au, şi de acum înainte, o strălucită menire de îndeplinit.

Pilda de cinstire a trecutului şi de îndemn pentru viitor, ce se dă, în vara aceasta, aici la mânăstirea Agapia, al căreia nume însemnează tocmai iubire, prin ciclul de conferinţe organizat dintr'o fericită iniţiativă a prea cuvioasei maici stareţe, cată să fie urmată şi în alte părţi, ca o minunată şcoală de înălţare sufletească, prin neîntrecuta învăţătură creştină a bisericii ortodoxe, deasupra atâtor zbuciumări şi frământări deşarte şi adeseaori chiar adânc păgubitoare, pentru fie care din noi şi pentru întreg neamul nostru.

Sus deci inimile şi cu Dumnezeu, înainte, pentru lege şi neam, biserică şi Stat, aceste două mari instituţii, una de la Dumnezeu, cealaltă de la oameni, care strâns unite au fost la noi dealungul veacurilor şi aşa cată să rămâe şi în viitor, întruchipate altă dată în Domn şi mitropolit, iar azi în rege şi patriarh, stânca de care să se sfărâme ori ce încercări de destrămare, fie din lăuntru, fie din afară, şi pe care să se înalţe un viitor fericit pentru urmaşii noştri.

Ioan C. Filitti

1. Prin chibzuința și deosebita stăruință a P. C. Maicii Fevronia Lupu, Stareța Sf. Monastiri Agapia, s'au ținut astă-vară o serie de șapte conferinți, în sala de Expoziție a Covoarelor din Mânăstirea Agapia. Iată lista domnilor conferențiari, precum și subiectele pe care le-au desfășurat :

D-l *Petre Andrei*, Profesor universitar, Iași. *Despre Creștinism* ; la 25 Iulie a. c.

D-l *Constantin Meissner*, fost minisiru, *Episoade din tinerețe* ; la 1 August a. c.

D-l *Octav Botez*, Profesor universitar Iași, *Sentimentul naturei în literatura română* ; la 6 August a. c.

D-l *I. C. Filitti*, membru în Consiliul Legislativ, *Insemnătatea Monastirilor pentru neamul românesc* ; la 8 August a. c.

D-l *General Butunoiu Andrei, Momente mari din domnia Regelui Ferdinand* ; la 10 August a. c.

D-l *Farmacist Ioan Huzum* — Focșani, *Rolul plantelor în civilizație și religie* ; la 12 August a. c.

D-l *Doctor Hanganu-Iași, Boli de inimă, generalități* ; la 14 August a. c.

Din aceste conferinți publicăm cu deosebită plăcere pe a d-lui Filitti, ca unul care ne-a făcut marea bucurie de a o scri și astfel să o putem publica în întreaga ei frumuseță de gândire și simțire creștinească.

La primele 5 conferinți a luat parte și I. P. S. Mitropolit Nicodim, arătând prin aceasta deosebita prețuire față de conferențiari, față de problemele ca s'au desbătut și față de frumoasa inițiativă a P. C. Maicii Stareța, de a aduna ceva bani, în acest chip, pentru terminarea Agapiei-Vechi. Mulțămitor a fost beneficiul material, dar cu mult mai mulțămitor a fost cel duhovnicesc, și am putea zice că totul a fost duhovnicesc, căci ceeace s'a adunat tot pentru o lucrare duhovnicească s'a făcut.

Veghevu

Vizita I. P. S. Dionisie Mitropolitul Varșoviei la Mânăstirile din Moldova

A sosit în mănăstirea Neamțului, venind dela București Inalt Prea Sfințitul Visarion, Mitropolitul Bucovinei, care cercetează cum merg lucrările de construire la chilia ce-și clădește la Vovidenia.

Despre această sosire este vestit Inalt Prea Sfințitul Nicodim Mitropolitul Moldovei, care se găsește în mănăstire, supraveghind de aproape marele înfăptuiri ce se fac la Neamțu.

Inalții prelați se întâlnesc și frățește își împărtășesc impresii despre cele petrecute, de când nu s'au mai văzut. Inalt Prea Sfin-

ţitul Mitropolit Visarion înştiinţează pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim despre sărbătorească primire ce s'a făcut la Bucureşti Inalt Prea Sfinţitului Dionisie, arhiepiscop al Varşoviei şi Mitropolit al Poloniei, precum şi distinşilor săi însoţitori: Prea Sfinţitului Sava, Episcop de Grodno şi Prea Cuviosului Arhimandrit Teofan, directorul seminarului teologic al Mitropoliei ortodoxe din Varşovia, şi propune să fie învitaţi a vizita şi mănăstirile Moldovei. S'a admis cu toată dragostea. Telegraful şi telefonul au intrat imediat în funcţie, stabilindu-se ca Vineri 1 Octombrie seara dela gara Paşcani, înalţii oaspeţi în trei automobile (două ale mitropoliei din Cernăuţi şi unul al mitropoliei din Iaşi) să-i aducă la mănăstirea Neamţu.

La Paşcani au fost întâmpinaţi de *Prea Cuviosul Arhimandrit Valerie Moglan*, Vicarul sfintei Mitropolii a Moldovii şi de *Prea Cucernicul econnm stavrofor Vasilovschi*, Revizor eparhial, ambii cunoscători şi de limbi străine, spre a se simţi deodată între fraţi înalţii oaspeţi.

La mănăstirea Neamţu pregătire aleasă: cele mai scumpe perdele împodobiau icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, iar biserica lui Ştefan cel Mare şi Sfânt îmbrăca haine cu adevărat strălucitoare.

S'au coborât argintăriile cele mai scumpe dela tezaur: candele cu pietre scumpe, sfeşnice, cruci şi sfinte evanghelii, iar pe jos scumpe şi alese covoare.

Ieromonahi şi ierodiaconi îmbrăcaţi în cele mai scumpe odăjdii cu dichere-trichere şi cu cădelniţe măestrit lucrate, înconjuraţi de întreg soborul monahilor, îmbrăcaţi îngrijit în uniforma lor cu metanii şi camilafce, având în frunte cu tot respectul şi cu cea mai desevărşită dragoste pe *Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim.*

Clopotul cel mare de mult sunase adunarea, iar acum cu câte un dangăt rar ţinea încordată atenţiunea tuturor. Deodată încep toate clopotele, semnalul dându-l cele mici şi nu după mult timp, apare înaintea porţii în faţa clopotniţii primul automobil ce venea uşor, lin şi vesel parcă de bucuria că duce aşa aleşi oaspeţi. Coboară Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dionisie, o venerabilă figură bisericească, un bărbat cult, care este îmbrăţişat de Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim. Sărutare cu adevărat frăţească, îngerească. Este condus spre intrare, unde ierodiaconii îl îmbracă

pe înaltul ierarh oaspete cu mantia şi-i dă şi cârja arhierească. Se sărută sfânta evanghelie. Corul cântăreţilor duios şi lin cântă axionul: „Cuvine-să cu adevărat....“ şi convoiul se îndreaptă în mireasmă binemirositoare de tămâie şi smirnă spre biserică. Aici un alt cor din părinţi şi fraţi aşezaţi la strana stângă, încep a cânta axionul pe o melodie şi mai armonioasă.

Inaltul oaspe cu faţa blândă şi cuvioasă şi însoţitorii săi se roagă cu toată evlavia la sfânta Masă, apoi la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului. Trec în strănile respective, iar arhidiaconul rosteşte ectenia şi polihroniul.

Un cuvânt de bun sosit rosteşte în limba rusă Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim, în cuprinderea următoare:

Inalt Prea Sfinţite şi în Hristos iubite Frate,

„Zilele aceste aţi vizitat în capitala României pe Sfântul Sinod, pe Inalt Prea sfinţitul Patriarh Miron şi pe Inalţii Demnitari ai statului, iar la Balcic pe Majestatea Sa Regina Maria a României. Şi iată acum aţi luat osteneala să veniţi încoace spre a vizita această veche mănăstire a noastră, Lavra Neamţului, care sub raport duhovnicesc şi cultural are pentru poporul românesc aceeaş însemnătate pe care o are sfânta Lavră Pecerska dela Kiev pentru poporul rus. Precum acolo, aşa şi aicia un şir întreg de veacuri a înflorit o aleasă şi înaltă viaţă duhovnicească, culturală şi literară.

Imprejurarea clipelor de faţă nu-mi îngăduie să desfăşor mai pe larg istoria acestei lavre, dar totuşi socot că nu-i fără interes pentru Inalt Prea Sfinţia Voastră să vă amintesc, că aproape cea mai înaltă desvoltare a sa, această mănăstire şi-a ajuns-o sub stăreţia vestitului egumen Paisie Velicicovschi, rus după origină, fiu al Poltaviei. De câtă cinste şi respect se bucură aicea acest călugăr, vă veţi convinge îndată, când veţi vedea mormântul lui aşezat la cel mai de cinste loc, la rând cu mormintele voivozilor şi ierarhilor noştri scumpi.

Iată pentru ce Inalt Prea Sfinţite rog să vă simţiţi aicea între noi, ca între ai voştri şi vă zicem din toată inima: Fiţi binevenit la noi“.

La aceste calde şi sincere cuvinte Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dionisie răspunde în limba polonă, după care unul din

I. P. S. Dionisie, I. P. S. Nicodim și P. S. Sava în vizită la Mânăstirea Văratec.

cei doi teologi români ce însoţiau pe înalţii oaspeţi, traduce în româneşte cuvântul cald de iubire şi recunoştinţă, în cuprinderea următoare :

Inalt Prea Sfinţite şi întru Hristos iubite Frate,

Plecând din Romănia, ţară vecină şi soră, unde am întâlnit o aşa de cordială primire din partea Sanctităţii Sale Miron, Patriarh al României şi din partea autorităţilor superioare ale regatului, nu am putut să mă lipsesc de plăcerea vizitării acestei mănăstiri, de existenţa căreia ştie întreaga lume ortodoxă. Această mănăstire a fost vreme îndelungată o cetate a ortodoxiei, un focar de sprijinire a culturii româneşti naţional-religioase, un loc de muncă încordată a superiorilor ei şi a fraţilor monahi.

Această mănăstire a fost şcoala adevăratei credinţe, a evlaviei şi a celorlalte virtuţi creştine-ortodoxe.

Aici a lucrat pentru binele şi folosul bisericii universale a lui Hristos vestitul şi neuitatul stareţ Paisie Velicicovschi, despre care Inalt Prea Sfinţia Voastră cu atâta duioşie aţi binevoit a aminti....

In tăcerea acestor ziduri a petrecut în rugăciuni şi meditaţie respectabilul vostru arhipăstor de acum : Inalt Prea Sfinţitul Nicodim, Mitropolitul Moldovei, mare cărturar....

De aceea fraţii mei întru Hristos, imitaţi pe aceste personalităţi marcante şi sporiţi silinţele voastre în direcţia perfecţiunii duhovniceşti, spre a căpăta harul divin şi bunătăţile vieţii vecinice.

Din adâncul inimii salut şi rog cu umilinţă pe Cel de Sus, să vă aibă totdeauna în grija sa şi să nu vă lipsească de binecuvântarea sa, iar această mănăstire s'o păstreze pe veci în pace, linişte şi belşug, spre lauda lui Dumnezeu şi spre folosul patriei voastre, *Amin.*

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim mai dă câteva lămuriri asupra istoricul icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, asupra mormântului stareţului Paisie şi în cântarea : „Pre Stăpânul şi Arhiereul nostru..." Doamne îl păzeşte întru mulţi ani", cântat de cor, ies cu toţii din biserică în sunet de clopote şi înconjuraţi de sobor se îndreaptă spre stăreţie.

O masă uşoară de seară, bogată în schimb de idei are loc, unde din nou se exprimă din ambele părţi : oaspeţi şi gazdă, bucuria pentru această fericită întâlnire.

In dimineaţa zilei de sâmbătă 2 Octombrie Inalt Prea Sfinţiţii Mitropoliţi se revăd cu aceeaş senină şi sinceră dragoste, însoţiţi de suitele respective cercetează cu interes şi atenţiune biblioteca mare a mănăstirei, admirând comoara de cărţi rare şi alese ce o compun : române, slave, greceşti, franţuzeşti, nemţeşti etc., veştmântăria numită şi tezaur. căci în adevăr obiecte de cult de mare valoare se păstrează cu grijă, după ce atâtea vijelii au trecut peste această mănăstire şi în chip minunat s'au păstrat cele ce au mai rămas şi sunt.

Aproape mucenicie a îndurat fostul stareţ din timpul marelui război mondial chiar dela autorităţile noastre, care cu forţa au luat şi dus la Moscova, câteva bucăţi de valoare împreună cu tezaurul ţări. pentru ca să fie perdute pentru totdeauna.

S'a vizitat apoi tipografia, depozitele de cărţi, unde din nou cu adevărat s'a admirat uriaşa operă culturală a Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicodim, care „între tăcutele ziduri ale mănăstirii" mai bine de zece ani a întocmit pentru cei prezenţi şi viitori un bogat tezaur intelectual-religios.

Li s'au dăruit oaspeţilor cărţi, împreună cu ultima lucrare ieşită de sub tipar: **„Noul Testament"** ediţia a IV-a revăzută, adnotată şi îmbogăţită cu o introducere istorică şi cu un indicator la urmă despre felul cum se citeşte zilnic în Biserica Ortodoxă Sfânta Evanghelie şi scrierile sfinţilor apostoli peste tot anul.

S'a vizitat atelierul de cruciuliţe şi medalioane, bisericuţa dela spitalul bătrânilor monahi, farmacia, apoi reîntorşi în incinta mănăstirii biserica Sf. Gheorghe...

Cam pela ora 10 după binecuvântarea împărtăşită tuturor celor de faţă în cântările soborului şi în sunetele de clopote, am pornit spre mănăstirea Agapia.

Şi aici totul avea înfăţişarea de mare sărbătoare. Bogăţie de coroane de brad, drapele naţionale. sunete de clopote, întreg soborul de maici cu preoţii şi diaconi în odăjdii, felinare, steaguri şi cruci în faţa clopotniţii aşteptau pe oaspeţi...

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dionisie, înveşmântat în mantie arhierească şi cu cârjă, binecuvintează, în timp ce corul, cu cântări în adevăr îngereşti se îndreaptă spre biserică. Aici totul artistic împodobit, toate luminile sfeşnicilor şi ale policandrelor aprinse. Slujba se oficiează într'un înalt sentiment de religiozitate,

admirându-se în acelaş timp pictura bisericii, care în întregime aparţine lui Grigosescu.

După polihroniu maica stareţa Fevronia Lupu, urează bun sosit noului oaspete şi însoţitorilor săi, traducându-i-se Inalt Prea Sfinţitul Dionisie în limba polonă, Inalt Prea Sfinţia Sa rosteşte ales cuvânt de învăţătură tradus în româneşte. Se vizitează stăreţia, vestitele ateliere de covoare, tricotaj, brodărie şi pictură, apoi muzeele şi paraclisul.

Imediat după masă au pornit spre mânăstirea Văratec. Chiar dela intrare părea că totul făcut să fie şi mai frumos ca la Agapia. Coroane de brad cu flori naturale din abundenţă, cor plin de viaţă, ordine la maici.

Iarăşi slujbă în biserica frumos luminată şi iarăşi cuvânt de bun sosit din partea maicii stareţe Evghenia Bâja şi răspuns din partea Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Dionisie, mişcat şi de faptul că în Văratec şi principese au îmbrăcat smerita, dar nobila haină monahală, inspirat, văzând statuia Saftei Brâncoveanu. Fericeşte pe maici că îşi închină aşa de ales viaţa Domnului cu rugăciunile lor, cu lucrările lor, cu petrecerea lor, fiind atât de bune exemple şi de mult folos ţării şi bisericii ortodoxe române, cât şi străinilor care pot cerceta aceste fericite locuri.

Se împarte binecuvântarea tuturor din toată inima şi în minunate cântări cu tot soborul în jur se vizitează şi aici cu aceeaş admiraţie atelierele de covoare, tricotaj, pânzărie şi altele.

Un ceai cu multe bunătăţi pregătit închee şi aici vizitarea acestei sfinte mănăstiri, după care Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dionisie îşi exprimă bucuria că plecând din România duce cu sine convingerea că ortodoxia în adevăratul înţeles al cuvântului şi în forma cea mai desăvârşită se păstrează în România, pentru care se roagă şi se va ruga şi ajuns în patrie ca împreună cu regele ţării, cu ierarhii ei şi cu tot poporul binecredincios condus cu înţelepciune de mai marii săi şi asigurat de o binecredincioasă oaste, să înflorească, păstrând strânsă prietenie cu poporul vecin polon, aceasta fiind spre binele amânduror popoarelor.

In cântări duhovniceşti, în sunete de clopote şi cu voie bună au plecat aleşii oaspeţi spre bătrâna Suceavă, cu moaştele sfântului nou mucenic Ioan şi de acolo spre Cernăuţi, urmând ca a doua zi, 3 Octombrie să oficieze sfânta liturghie în catedrala mi-

tropolitană din Cernăuţi ca oaspete al Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Visarion, în ziua de 3 Octombrie serbându-şi şi onomastica Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dionisie.

Arhimandritul Melhisedec Dimitriu
Stareţul Mănăstirei Neamţ

Cu prilejul înfiinţărei episcopiei de Maramureş *

Sărbătorirea unei izbânzi

Cu cât te trudeşti mai mult, să dai de un adevărat izvor, cu atâta şi bucuria este mai mare, când biruind toate împotrivirile deodată izbucneşte izvorul adevărat, care în revărsări bogate îl vezi cum răcoreşte pe ostenitor.... şi pe toţi cei însetaţi. Izvoare de acestea bune şi îndestulate le dădeau la iveală strămunii şi le cuprindeau ca pe un tezaur scump în fântâni pe la răspântii de drum, pe unde treceau cei istoviţi de sete.,,. şi din acelaş izvor al credinţei milostive şi astăzi, creştinii, mai puţini la număr, trimit, izvoare la răscruci de drumuri.

E drept, că multe fântâni din bătrâni s'au astupat, fie din neglijenţă, dar de multe ori din răutatea vrăjmaşului, pentru ca toţi să cumpărăm apa colorată pe care o are el. Duşmanii ne-au astupat fântânile şi au săpat după inima lor altele cu izvoare sărate şi amare... Iar sărmanii oameni, în lipsa apei vieţei celei adevărate, au băut ce li se oferea...

La fel a fost şi cu izvoarele vieţei sufleteşti. Strămunii au săpat în adâncurile vieţii duhovniceşti şi Dumnezeu i-a adăpat la izvoarele ortodoxiei, cu apa cea limpede şi curată, cu adevărul vieţei care izvora din stânca cea adevărată, care e însăşi Domnul nostru Iisus Hristos. Şi Doamne, câte izvoare Dumnezeeşti n'au avut şi n'are neamul românesc în cuprinsul hotarelor geografiei lui sufleteşti. Iată, bisericile şi în deosebi episcopiile a-

*) Cu Decretul Regal Nr. 2971, din 21 August a fost sancţionat jurnalul Consiliului de Miniştri, prin care s'a decretat înfiinţarea Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureşului.

celea care trimit izvoare în văi, după cum spune psalmistul, au fost locul unde românismul s'a afirmat, ori unde era în mai mare primejdie.

De mult, prin evul mediu, în partea de nord al Ardealului, în Maramureşul lui Dragoş-Vodă, a fost vestita mânăstire din Peri, cu prerogative episcopale în jurul căreia ca la un izvor al tămăduirilor veneau toţi cei însetaţi de adevărul cel sfânt şi drept.

Dar iată, dacă acest ţinut şi-a avut cetatea duhovnicească luminată în acel ev, mai târziu, a venit şi asupra lor un ev mediu inchizitorial,... Catolicii, sprijiniţi nu în puterile duhului, căci umblă în sprijoane omeneşti în ceea ce priveşte învăţătura creştină, dar pe puterea cea lumească, au astupat multe, ba încă foarte multe fântâni ale învăţăturei celei adevărate, iar... în loc au oferit ape colorate şi tulburi, bune numai pentru cei bolnavi ca ei, dar nu şi pentru sufletul sănătos şi ortodox a neamului nostru românesc. Sărmanii români au fost siliţi să bea ceea ce udă gura, dar îmbolnăveşte fiinţa !...

Acel ce urzeşte istoria neamurilor deasupra tuturor şi în ciuda vrăjmaşilor adevărului, nu a lăsat ca până în sfârşit să se bucure vrăjmaşii... Iată noaptea a trecut şi din nou a răsărit Soarele dreptăţii şi pentru Maramureşeni. Dumnezeu care lucrează prin oameni aleşi şi însemnăţi cu binecuvântare, a învrednicit pe neobositul vlădică Visarion al Bucovinei, ca să facă să se reverse iarăşi izvor de apă vie în ţinutul lui Dragoş Vodă.

Vlădica Visarion a luptat pentru înfiinţarea unei episcopii în Maramureş. Şi a luptat cu jertfă şi din jertfă o face, pentru că fântânarii cu ape amare s'au sbătut ca şerpii în băltoagele lor, nu care cumva să se înfiinţeze această episcopie. Era firesc să se sbată, căci ştiau că înfiinţându-se această episcopie cu izvoarele apei celei adevărate şi limpezi, atrăgeau pe toţi cei îmbolnăviţi de ei... Şi Doamne, cât e de greu să lupţi cu iezuiţii !... In Olimp ei căutau să trimită ură, să despartă pe tată de fiu şi să facă pe părinte să-şi urască copiii, dar... n'au biruit. Fiii neamului românesc se pot mândri cu Părintele lor.

Pe când cel ce se lupta părea mai desnădăjduit, mai sbuciumat, văzând cum vrăjmaşii urmăresc nimicirea jertfei lui curate, îşi îndreaptă paşii către munţii Neamţului să mai uite de

cele năduhuri... să le depună pare că spre uşurare la Icoana Maicei Domnului... Iată, nu trece mult şi din depărtări vine vestea bucuriei. M. S. Regele a sancţionat Decretul de înfiinţare a episcopiei de Maramureş.

Această bucurie nespusă, ierarhul Bucovinei o împărtăşeşte Mitropolitului Moldovei. Şi deodată, amândoi, ca unul, într'un gând, hotărăsc să ridice rugi de mulţumită lui Dumnezeu.

Să-mi fie îngăduit, să mărturisesc bucuria clipelor evanghelice, pe care aevea le-am trăit...

Se părea că sunt şi eu de faţă la înmulţirea pâinilor. Mântuitorul cu puterea Sa cea mare sătură în pustie 5000 de bărbaţi în afară de femei şi copii. De acum maramureşenii vor fi îndestulaţi sufleteşte cu adevărul cel dătător de viaţă. Din biserica cea mare a episcopiei din Sighet, vor curge râuri de apă vie şi cu adevărul ei cel sfânt va sătura mulţimile înflămânzite de adevărul adevărat. In aceste clipe pare că şi vedeam pe cel ce împarte în rând cu apostolii pânea vieţii duhovniceşti şi pentru scumpii noştri fraţi maramureşeni.

După aşa izbândă, iarăşi în chip firesc, necalculat, s'a urmat minunea din Evanghelie. Ierarhii care erau retraşi la munte, au hotărât ca în noaptea aceea să privigheze în rugăciune săvârşind slujbă de mulţămire. Şi astfe, în biserica Muşatinilor şi a lui Ştefan-cel-Mare, cel ce a înfiinţat o episcopie în părţile Vadului, acum după aproape 500 de ani se înălţau rugi, pentru înfiinţarea unei alte episcopii ortodoxe în Maramureşul străbunilor, în ţinutul lui Dragoş-Vodă. Se rugau şi dădeau mulţămită lui Dumnezeu, preoţii din sobor, soborul ctitorilor din trecut, soborul ctitorilor de astăzi, şi... soborul nevăzut al maramureşenilor, care erau de faţă, lăcrămând de bucurie.

I. P. S. Nicodim, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei lui Dragoş-Vodă, a lui Ştefan cel Mare, a rostit cuvinte de laudă şi a mărturisit bucuria clipelor istorice pe care le trăim... A vorbit ierarhul Moldovei ca un patriarh râvnitor de binele şi strălucirea Bisericei şi a Neamului, arătând că Vodă Carol al II-lea prin această înfiinţare de episcopie îşi ctitoreşte neamul, iar vlădica Visarion ca un păstor prea bun îşi conduce turma la păşunea cea adevărată...

Până către miez de noapte, după cum spune cântarea bise-

ricească, din glasuri cuvioase s'au înălţat rugi de mulţămire... iar către a doua strajă a nopţii, pare că vedeam cum de corabia bisericii din Maramureş se apropie Stăpânul ei cel adevărat... care calcă, după cum spune la Evanghelie, pe scorpii, pe balauri şi pe valurile furtunoase ale vieţii.

Episcopia s'a înfiinţat, de acum Păstorul ei o va călăuzi la limanurile vieţii, celei adevărate la viaţa însăşi, care e Hristos. Iar acei care au luptat şi s'au jertfit pentru înfiinţarea acestei episcopii : **M. S. Regele Carol al II-lea** *şi Mitropolitul Visarion al Bucovinei* au şi intrat în rândul ctitorilor deapururea fericiţi.

Ieromonahul Vasile Vasilache

Serviciul Vecerniei şi al Utreniei

Hotărâre dată de I. P. S. Mitropolit Nicodim cu privire la aceste sf. slujbe.

Prea Cucernicilor Protoierei,

Având multe informaţiuni, că unii din preoţi ar fi neglijind serviciul Vecerniei şi al Utreniei, înainte de a lua vreo măsură, am căutat să ne convingem prin noi înşine, întrucât sunt adevărate informaţiunile primite în această privinţă.

De aceea în cursul verii, am făcut multe vizite inopinate şi anume : la Piatra-Neamţ şi în împrejurimi şi la Dorohoi în timpul şi orele destinate vecerniei. Rezultatul a fost şi îmbucurător, şi nemulţămitor. Am găsit preoţi făcându-şi datoria şi având şi popor mai mult sau mai puţin în biserică. Dar am găsit şi biserici încuiate şi pustii în ajun de Duminică şi chiar în zi de Duminică. In unele nici preotul, nici cântăreţii nu erau veniţi nici la o oră aşa de înaintată, încât nu mai era cu putinţă să se facă utrenia.

Ar urma paresă să aplicăm sancţiuni. Asta se va chibzui în urmă. Acum însă ţinem să vă scriem, ca să atrageţi atenţiunea tuturor preoţilor din protopopiatul P. C. voastre a-şi îndeplini cât mai cu sfinţenie datoriile preoţeşti şi în deosebi în ce priveşte săvârşirea

sfintelor slujbe, cu toată exactitatea, potrivit tipicului şi la orele rânduite, cari sunt următoarele.

a) Vara, dela 1 Aprilie—la 30 Septembrie :
Vecernea între orele 16 şi 17 1/2.
Utrenia între orele 6 şi 9.
Liturghia între orele 9 şi 11.

b) Iarna, dela 1 Octombrie la 31 Martie :
Vecernea, între orele 15—16 1/2.
Utrenia între 7 şi 9 1/2.
Liturghia între 9 1/2 şi 11 1/2.

Orele de serviciu biserericesc trebue să fie peste tot aceleaşi şi neschimbate. Aceasta se cere, pentruca atât credincioşii să poată şti când au de venit la biserică, cât şi pentruca organele de control să poată şti când pot găsi pe preot la datorie.

Mitropolit, † NICODIM

Consilier referent, Pr. C. G. Vuescu

Vizite canonice nevestite

în judeţele şi oraşele Botoşani şi Dorohoi

In ziua de 22 Septembrie 1937, după o pauză cam de vreo două săptămâni, în care timp a fost reţinut la Iaşi de treburile eparhiei, Inalt Prea Sfinţitul Nicodim, Mitropolitul Moldovei şi al Sucevii, neanunţat soseşte pe seară în Mânăstirea Neamţu.

Primeşte raportul despre situaţia mânăstirei, a şcolii de cântăreţi ce ia fiinţă aici prin strămutarea ei dela Iaşi, precum şi asupra diferitelor lucrări în curs : instalarea electrică, pregătirea livezii celei noi de 18 hectare, diferitele reparaţii etc.

Vălul nopţii trimite pe fiecare spre chiliuţa sa.

A doua zi, 23 Septembrie cercetează punct cu punct totul, dând îndrumări cum să se facă orice în cele mai bune condiţiuni.

In ziua de 24 Septembrie, disdedimineaţă o luminiţă arătă că Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim este la lucru în birou, în timp ce un preot, zorit de nevoia lui, sosit noaptea în mânăstire.

Dar a fost observat şi introdus imediat, îşi expune păsul, este recunoscută dreptatea cererei sale, i se dă asigurare şi bucuros, luând binecuvântare pleacă mulţămit spre parohia sa. Era preotul Calapăr din parohia Negreşti, judeţul Neamţ.

Se făcuse ziuă dea binelea. Soborul mânăstirii Neamţu numără peste trei sute de suflete. Deşi totul aranjat, în cât îşi ştie fiecare rostul său, deşi viaţa duhovnicească şi religioasâ se observă cu stricteţă în desfăşurarea ei, voluntara libertate individuală unuia îi dă ghes spre mai înaltă şi sporită vieţuire şi râvnă, altuia duhul îi scade şi are nevoie de întărire, pe altul pentru bătrâneţă adânci sau urme de slăbiciune rămase din lumea din care a venit, trebuie ajutat ca buna şi sănătoasa rânduială să fie menţinută.

Rând pe rând cu acest fel de trebuinţe, vlădica primeşte şi pe părintele Chesarie Dima, cel de 86 ani, ca şi pe ieromonahul Cosma Bere, pe monahul Hariton, pe monahul Varlaam, pe ierodiaconul Iuvenalie şi pe ieromonahul Ghimnasie Ifrim, cu răbdare ascultând şi fiecăruia dând ce i se cuvine ca să plece cu convingerea că vlădica ce a spus e bine, căci cu dreptate judecă toate.

Era ora 11. Il cercetez şi în timpul convorbirei ochiul îmi fuge pe colile de hârtii de pe birou. Unele, aduse de poştă în plic mare dela mitropolie cu lucrări din eparhie, sunt rezolvate şi aşezate pentru expediere, altele de ale mânăstirii la fel aranjate, iar dinainte alte coli pe care vlădica mărunţel scrie la o lucrare importantă. Intr'un colţ al celei mai de deasupra se observă 1090 număr de paginaţie, „Când mai scriţi şi pe acestea, Inalt Prea Sfinţile Stăpâne?" „In clipele libere". Dacă nu-i lucru vine plictiseala, care aduce boală." — M'am ruşinat de întrebare. — „Să te găteşti de plecare". N'am mai întrebat unde, ci pe cât timp? „Pentru două-trei zile." Şi am fost gata, dar până la unu, nu am putut pleca, de oare ce alt rând de necăjiţi din afară au trebuit să fie primiţi şi mângâiaţi. Tineri teologi fără parohii etc.

Ieşim din mănăstire şi automobilul fuge pe şosele, unele mai bune, altele mai slabe. Dela Tg. Neamţ spre Fălticeni vedem biserica din Brusturi, gata pe dinafară, trecem prin Fălticeni cu harta în mână şi ne îndreptăm spre Siret la Liteni şi de acolo spre mânăstirea Vorona. Era ora 4 după amiază. Toţi pă-

rinţii şi fraţii surprinşi de apariţia neaşteptată, se apropie. Vine şi părintele stareţ Victor, care-l conduce pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim în cele trei biserici, găsite curate, în una oficiindu-se de câţi-va părinţi şi fraţi rânduiţi, slujba vecerniei cu toată cuviinţa.

S'au vizitat casele cele noi refăcute după incendiu, precum şi alte chilii, între care stăreţia, iarăşi clădire nouă, unde părintele stareţ Victor arată pe fratele Mihai Guţu, că aproape toate lucrările îs făcute de el, sau cu ajutoare, sub comanda lui : uşi, ferestre bine încheiate şi curat văpsite, meşteşug învăţat dela ieromonahul Climent, vestit şi ca prescurar, la rândul său învăţat de părintele stareţ, apoi o lipitură de lut artistic executată, un văruit frumos, curat pretutindeni şi în mijloc de vetre de flori în faţa şi în spatele casei şi totul în mijlocul vegetaţiei bogate ce înconjoară Vorona, gospodăria mânăstirei este ca o floare, proaspăt desfăcută din bobocul ei.

Seara, după o gustare uşoară, ne-am odihnit în odăile curate, ca a doua zi 25 Septembrie să mergem la biserică, unde am ascultat sfânta liturghie, constatând că în mânăstire între cei 40 de părinţi şi fraţi sunt destui care cunosc şi execută bine slujba bisericească, tipic, cântări, citire. Erau şi destui închinători. La sfârşit Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim adună în juru-i soborăşul prezent şi pe credincioşi şi le vorbeşte în rezumat cam acestea :

„Este a doua oară acum când vin în această sfântă mânăstire, cuib călugăresc. Este multă vreme de atunci şi cu mulţămire în suflet constat mult progres, deşi condiţiile de existenţă sunt cam restrânse. Dar dacă pe soldat îl cinstesc faptele lui vitejeşti, pe călugăr împlinirea cu credinţă, cu evlavie şi din prisos chiar a făgăduelilor ce depune atunci când luptă din greu ca aici. Priveliştea frumoasă din afară aş dori să fie în lăuntrul sufletului fiecăruia, ca să fie aici în adevăr aşezare pacinică. Şi aceasta nu-şi poate avea temei decât pe ascultarea şi împlinirea poruncii cei nouă dată de Mântuitorul sfinţilor ucenici : a dragostei curate şi sincere între noi, care la rându-i să fie dovada dragostei ce avem faţă de Dumnezeu.

Că e bine de vieţuit şi de mântuit aici, îmi amintesc de o întâmplare ce a avut loc într'o vreme de stare bună a mânăs-

tirei! Pe un călugăr mai de ispravă de aici voia Mitropolitul să-l rânduiască stareţ la Tărâţa. A rămas clasic răspunsul călugărului: Cred că nu-i bine să mă duc dela făină la tărâţă.

Se observă pe lângă paza vieţii duhovniceşti tragerea de inimă spre a lucra în gospodărie la toţi. Munca este o făptă bună prin ea însăşi. Se spune despre Regele Carol I că avea un atelier, unde-şi schimba munca intelectuală cu un exerciţiu fizic, cu rost şi cu folos.

Deci dacă este înţelegere, hărnicie, dragoste, mai ales dragoste, acest ciment ce-i ţine uniţi pe oameni în sforţările lor spre mai bine, toate vor înflori şi spre slava lui Dumnezeu şi spre folosul tuturor al celor ce vieţuiesc aici, cât şi a închinătorilor ce vin pentru setea duhovnicească....

Şi multe poveţe le-a dat Inalt Prea Sfinţia Sa, care au mers la inimă tuturor.

După masa luată ceva mai de vreme, am mers la mânăstirea de maici Agafton, unde am ajuns cam pe la ora unu. Oprindu-ne înaintea bisericii, ale cărei uşi erau larg deschise, am observat la început nişte surori, care cu multă băgare de seamă aranjau nişte buchete de flori pentru împodobirea sfeşnicului dela icoana Maicii Domnului, seara urmând a fi priveghere. Intr'o clipeală toate, au dispărut, iar noi am intrat în biserica frumos aranjată pentru slujba de seară. Unul din ieromonahi aşeza ultimile cruci pe sfânta masă, al cărei acoperemânt curat fusese schimbat cu unul mai frumos pentru sărbătoare.

A venit maica stareţa şi multe maici mirate de vizita asta neaşteptată. Ne-au condus şi la a doua biserică veche, dar curată, reparată nu de mult, ca şi curtea prin strădania maicii Augustina, bătrână peste 80 ani, dar foarte inimoasă, care ne-a arătat în chilia ei scundă ca şi ea un răsboi mecanic pentru pânză, la care lucrează numai ea personal.

Am vizitat atelierul foarte bine organizat şi am înţeles că nu în zădar şi-au atras admiraţia tuturor pela cele expoziţii. Are trei secţii: covoare, tricotaj şi pânzeturi. Deşi o mare parte din produse erau duse la Iaşi pentru expoziţie, încă am văzut destule lucrări, care pot stârni oricui admiraţie pentru hărnicia, stăruinţa şi priceperea acestor maici.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim după ce a ascultat

un frumos axion, a rostit cuvânt de învăţătură aleasă lăudându-le că împlinesc deodată două ascultări plăcute lui Dumnezeu şi oamenilor : Lucrează cântând.

Le-a îndemnat a păstra credinţa curată, a trăi în armonie, amintindu-le că în curând în sărăcia lor materială, dar pe care o poartă cu demnitate, vor fi ajutate prin împroprietărirea mănăstirii cu 225 hectare pădure, rămânând datoare, ca şi toţi cetăţenii ţării, dar mai deosebit şi călduros a face rugăciuni pentru binefăcători : Rege, guvern şi pentru toţi oamenii de bine.

Apropiindu-se vremea vecerniei de Sâmbătă seara, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim a dispus să mergem la Botoşani, să ascultăm acolo în vreo biserică slujba vecerniei. Cea dintâi biserică la care am ajuns, a fost Sfântul Nicolae-Popouţi. In timp ce noi ne apropiam de biserică, din partea opusă venia preotul Grădinaru, care l-a întâmpinat pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim şi l-a condus în biserică, unde şi cântăreţii erau prezenţi.

După inspecţia de rigoare a sfântului antimis şi la proscomidie, după o cercetare a ordinei din biserică şi din curtea bisericii, am plecat la biserica Sfântul Ilie. Părintele paroh Simionescu este şi protoiereu. Era în concendiu.

La Usperia părintele paroh Ghiorghiu lipsă.

La biserica Duminica Mare părintele paroh Şova lipsă.

La biserica Sf. Spiridon părintele Bohaciuc oficia botezul unui copil.

La biserica Sfântul Gheorghe părintele paroh Dimitriu lipsă.

La biserica Sfinţii Voevozi părintele paroh Arnăutu lipsă.

La biserica Sfântul Nicolae paroh Posa boteza un prunc.

La biserica Sfântul Ioan părintele paroh T. Gheorghiu lipsă.

La biserica Sfinţii Trei Ierarhi părintele paroh Nepotescu lipsă.

La biserica Sfânta Parascheva-Ruset părintele paroh Deliu lipsă.

La biserica Vovidenia părintele parohul Enescu lipsă.

Până după $4^1/_2$ tot ni se vestea, dacă biserica era deschisă că părintele va veni, iar după $4^1/_2$ că a fost vecernia. Eram mâhniţi că nu am avut parte să ascultăm vecernia în Botoşani. Intr'un loc aşa numitul paraclisier afirma că vecernia s'a făcut, pentruca la plecare ieşindu-ne preotul să ne spuie că nu a făcut-o

pentru că a avut dimineaţă lecţii multe şi a fost obosit, dar că o va face. La două biserici unde preoţii lipseau chiar din oraş ni se spunea că este lăsat suplinitor părintele Dolinescu, dar care neputând fi în acelaş timp în două biserici, nu s'a dus la nici unul, ca să nu fie supărare.

In foarte multe biserici şi în curţile lor ordinea şi curăţănia lasă foarte mult de dorit ca şi întreg aspectul oraşului.

Plini de mâhnire şi nedumeriţi de atâta nepăsare din partea tuturor celor în seama cărora sunt date bisericile, care au obligaţia canonică măcar spre duminici şi sărbători, când slujesc şi se împărtăşesc să oficieze şi slujba vecerniei, care prin respectarea acestei îndatoriri pot face dovadă în faţa credincioşilor încredinţaţi spre păstorire, cât preţuiesc oficiul sfânt ce au de îndeplinit.. pentru care primesc chiar şi salar şi trebuie să deştepte şi credincioşilor dragostea de biserică....

A doua zi 26 Septembrie Duminică dimineaţa am placat la Dorohoi. Am ajuns la ora 8, la biserica Adormirea Maicii Domnului, catedrala oraşului. Stăm, ne învârtim, aşteptăm că poate va veni preotul, dar în zădar.

Lungi ne-au mai părut cele 20 de minute, cu toate că trimisesem veste la preot să vie şi sta aproape de biserică, voind a ne informa asupra unor neînţelegeri dintre consiliul parohial şi autoritatea comunală cu privire la construirea unei clopotniţe, de care se simte o mare nevoie.

Am plecat la biserica Naşterea Maicii Domnului-Vârgolici. In biserica mică destui credincioşi, iar părintele Furtună şi cu preotul D. Buţincu îmbrăcaţi în sfintele odăjdii, în faţa sfintei mese, ascultau cântările utreniei.

După închinarea cuvenită şi observarea rânduelii din biserică, părintele Furtună şi cu enoriaşii prezenţi ne-au arătat o troiţă frumoasă din curtea bisericii, înălţată de un credincios, precum şi două bucăţi tăiate în lemn cu ferăstrăul în care a apărut frumos însemnat chipul sfintei cruci.

Acolo a venit şi părintele Anghelea, preotul catedralei, scuzându-se şi cerând lămuriri cum să procedeze cu autorităţile comunale pentru a se construi clopotniţa la o portiţă dela ograda bisericii.

Am vizitat apoi ultima biserică Sfântul Nicolai, unde este preot părintele protoiereu Ştefănescu.

De acolo am plecat la mănăstirea Gorovei. Am ajuns înainte de începerea sfintei liturghii unde am ascultat sfânta slujbă. La sfârşit Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim a rostit o cuvântare pentru părinţi şi credincioşi, veniţi în număr destul de mare la biserică, istorisind despre viaţa sfântului Ioan Evanghelistul, insistând asupra preţuirei acestui sfânt apostol care a dat-o dragostei dovedind cu fapte, dragoste ce acopere totul şi prin care se măsoară şi cu dragostea ce o avem faţă de Dumnezeu.

A fericit pe creştinii prezenţi că cercetează biserica şi a îndemnat pe părinţii din mânăstire să-şi îndeplinească în chipul cel mai conştiincios îndatoririle lor.

Ieşind din biserică, am fost întâmpinaţi de părintele protoereu Sandovici şi de domnul Prefect V. Petrovici, care au aflat că Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim a fost prin oraş şi au dedus că este la mânăstirea Gorovei.

S'a mărturisit de ambii dragostea ce o au de mănăstire şi de actualul stareţ, care împreună cu obştea sa se silesc cum pot, aşa fără prea multe mijloace să întreţină gospodăria, făcând tot lucrul la vreme şi păstrând cât mai la înălţime şi viaţa duhovnicească.

Am luat masa împreună şi apoi însoţiţi de oaspeţii din Dorohoi, la care s'au adăugat şi părintele stareţ al Goroveiului am vizitat vestita şi prea frumoasa biserică din Bălineşti, unde este un preot cu multă inimă, biserică zidită de logofătul Tăutu şi sfinţită în vremea domniei lui Ştefan cel Mare.

De sute de ani, cu toată vitregia timpurilor, pictura s'a păstrat în unele părţi foarte bine şi este foarte frumoasă şi artistică. La fel sunt şi sculpturile în piatră, deşi prin unele părţi o sălbătăcie arată urme ce nu se vor mai putea ascunde.

Minunea aceasta de arhitectură, pictură, sculptură în piatră, păstrată în acel loc, în adevăr poate fi cercetată de oricine cu folos.

Şi de acolo până la marginea judeţului Dorohoi ne-a însoţit cu respect şi dragoste dorohoenii, de unde prin Suceava, Fălticeni, Tg. Neamţ, am venit la mănăstirea Neamţului, foarte obosiţi, dar încărcaţi cu atâtea felurite impresii după locurile ce le-am cercetat.

La mânăstire alte chestiuni de rezolvat, căci este o instituţie

vie, în plin progres, şi unde totul fiind în mişcare, este nevoie de îndrumare, îndemnare, afară de cele din afară, care curg mereu...

Paginile manuscrisului Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit sporesc însă cu toate acestea în chip minunat....

Arhimandrit Melhisedec
Stareţul mânăstirei Neamţ

Lămuriri cu privire la exploatarea pădurii Mânăstirei Neamţu-Secu

Deoarece în timpul din urmă s'a vorbit şi s'a scris cu privire la exploatarea pădurii Mânăstirei Neamţu-Secu, Comitetul acestei sfinte mânăstiri, a cărui preşedinte e *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, a prezentat Inaltei Eforii o samă de lămuriri, de care luând cunoştinţă *I. P. S. Patriarh Miron*, d-l *V. Iamandi*, Ministrul Cultelor şi Artelor şi d-l *V. Sasu*, Ministrul Domeniilor, *„constată că procedeul a fost legal şi spre cel mai mare bine al mânăstirei, pentru care autoriză comitetul să continue cu executarea contractului până la expirarea lui"*.

Atât raportul Comitetului, cât şi Procesul-Verbal al Eforiei, îl aducem la cunoştinţa tuturor, pentru a vedea cari sunt realităţile, care e adevărul şi cum s'a procedat pentru o temeinică gospodărire.

Raportul Comitetului Monastirei Neamţu-Secu

Dela un şir de vreme, câteva ziare duc o campanie aproape zilnică în contra acestei monastiri, pe motiv că a vândut pădurea unor evrei, cari ar fi umplut monastirea pângărind sfintele şi istoricele lăcaşuri ale ei, că aceştia devastează pădurile şi în fine că preţul vânzării lemnului ar fi foarte mic faţă de câştigul enorm ce ei vor realiza.

Deşi toate actele de administrare şi gestiune ale acestei monastiri sunt cunoscute Inaltei Eforii, care le-a cercetat şi aprobat

la timp, Comitetul de administrare găseşte totuşi necesar să facă Inaltei Eforii o expunere rezumativă asupra acestei chestiuni, cu rugămintea de a analiza situaţia şi a lua măsurile de cuviinţă spre a se lămuri opinia publică şi a se pune capăt agitaţiilor menţionate.

I. Scurt istoric:

Monastirea Neamţu-Secu a primit în mod solemn vatra-înconjurătoare la 29 Iunie 1935, dela Domnii Miniştri Al. Lapedatu şi Mircea Cancicov, pe baza legii din 5 Aprilie 1935. După îndeplinirea formalităţilor de predare pe teren, comitetul de administraţie a hotărât să exploateze pădurea în regie, în care scop, cu aprobarea Inaltei Eforii, a contractat la Casa de Depuneri o suma de 3.200.000 lei — maximum ce i s'a acordat pe baza garanţiilor date — cu care a început construirea unei fabrici de cherestea şi a comandat o parte din maşinile necesare.

Studiind însă bine lucrurile, sub toate raporturile, Comitetul de administrare a ajuns la convingerea că în primii ani exploatarea ar trebui concesionată la oameni cu experienţă şi solvabili, pentru următoarele motive :

a) Monastirea cu oamenii ei nu are nici un pic de experienţă. Nu avem nici oameni pentru condus, cum se cade, tăierea, fasonarea şi transportarea lemnului la fabrică, nici pentru tăiatul în fabrică. Dacă concesionăm exploatarea la oameni cu întinsă practică, după termenul de concesionare vom avea şi lucrători în pădure, şi lucrători în fabrică cu experienţă ; se vor deprinde apoi mulţi şi din călugări şi ucenici cu asemenea meserie şi vom duce apoi treburile fără rizicuri.

b) Nu avem piaţă de desfacere sigură şi neavând aceasta nu putem face imediat exploatarea, pentru că dacă nu avem comanda cumpărătorilor de cherestea, nu ştim în ce dimensiuni să fasonăm lemnul şi în ce dimensiuni să-l tăiem în fabrică. Pe când celora cărora le-am concesiona lemnul îşi au pieţele de desfacere deodată la îndemână şi au toate datele gata, putând astfel începe imediat exploatarea şi fără riscuri.

c) Noi am comandat numai o parte din maşinile necesare fabricii din cauza lipsei de bani. Cu aceste maşini suntem departe de a tăia disponibilităţile anuale de lemn. Pentru complectarea

lor — de două ori mai mult decât am comandat — mai trebuia încă cel puţin 3 milioane lei, pe care monastirea nu avea de unde să-i procure.

d) Pentru exploatare mai trebueşte un capital rulant de cel puţin 13 milioane de lei anual şi anume: 30.000 metri cubi brad costă tăiatul în pădure şi transportul la fabrică cel puţin 100 lei metrul cub, fasonatul în fabrică cel puţin 120 lei metru cub, iar transportul la gară şi încărcatul în vagoane, plus depozitatul, cel puţin 200 lei metrul cub. Prin urmare, până ce va începe încasarea, monastirea trebue să aibă la dispoziţie şi să cheltuiască circa 20 milioane lei, ceeace îi era imposibil de găsit, căci, după cum am arătat, împrumutul acordat de Casa de Depuneri a fost de maximum 3.200.000 lei.

Acestea şi altele au fost motivele care ne-au îndemnat să cerem înaltei Eforii aprobarea de a vinde cantităţile disponibile de material lemnos pe câţiva ani, urmând ca cumpărătorii să preia asupra lor complectarea şi terminarea fabricei, restituind monastirei cheltuelile făcute până atunci, ceeace ni s'a aprobat la 30 Octombrie 1936.

II. **Ofertele primite şi încheierea contractului.**

a) D. Ioan Bănăţeanu, cu 20 lei metrul cub brad, 60 lei stejar şi 3 (trei) lei metrul cub fag, în picioare în pădure, curăţirea şi regenerarea parchetelor exploatate privind pe cumpărător, iar instalaţiile făcute rămânând monastirei. Termenul: 20 ani, cu dreptul de a i se prelungi şi mai departe la condiţiuni identice.

b) Banca Comercială din Maramureş S. A. în Sighet: 25 lei metrul cub de brad, 72 lei de stejar şi 5 lei de fag. Restul condiţiilor identice cu cele dela punctul a.

c) Dl. Gottfried din Târgu Neamţu: 125 lei metru cub în pădure, însă numai pentru două parchete—cele mai bune, Fabrică nu construeşte.

d) Societatea Moroieni: 98 lei m. c. în picioare în pădure. Toate taxele către Stat, judeţ şi comună să le plătească monastirea. In acest preţ se cuprinde şi instalaţia fabricii de cherestea de monastire pentru tăierea a minimum 30.000 metri cubi pe an. Pentru construirea fabricii ar putea avansa sumele necesare cu o dobândă de 2 la sută pe an peste scontul Băncii Naţionale.

e) Contorul Român de lemne Lazăr Ruff, Vogl şi Duţu Isăcescu (Societate română-cehoslovacă): 83 lei metru cub, preluând asupra ei toate lucrările făcute la fabrică şi complectându-le până la suma de 4.950.000 lei, ceeace ar veni la circa 33 lei pe metru cub timp de 5 ani, adică în total 116 lei pe metru cub, după care fabrica va rămâne monastirii.

f) Societatea Bradul Carpatin: 95 lei pe metru cub în picioare în pădure, la care urmează a se adăoga amortismentul celor circa 6.700.000 lei investiţii în fabrică, ceeace revine la 44 lei metru cub plus 3,50 lei la metru cub, costul furnizării curentului electric pentru trebuinţele monastirii, adică în total 142,50 lei pe metru cub în picioare, toate impozitele şi celelalte cheltueli privind pe cumpărători. Fabrica este şi rămâne proprietatea monastirii chiar de la început, însă cumpărătorii au dreptul să taie cei 150.000 metri cubi de brad, fiind obligaţi să întreţie şi să predea monastirii fabrica în cea mai bună stare.

S'a aprobat oferta cea mai avantajoasă, în folosul Monastirei

Aceste sunt ofertele pe care le-a primit monastirea şi, după cum se vede, cea mai avantajoasă a fost ultima, care s'a şi aprobat de Inalta Eforie prin procesul verbal dela 15 Ianuarie 1937 şi pe baza ei s'a încheiat apoi contractul cu Societatea „Bradul Bucovinei" acum „Bradul Carpatin". Prin aceasta monastire are asiguraţi anual 2 milioane 850.000 lei numai din brad pe timp de 5 ani, lemnul necesar i se fasonează gratuit în fabrică, curentul electric i se serveşte gratuit şi îi rămâne fabrica de cherestea cu 4 gatere, plus locuinţele personalului, lucrătorilor şi birourile, ale căror cost trece de 8 milioane lei.

Mare folos pentru sătenii din împrejurimi

Populaţia satelor din împrejurimi profită asemenea foarte mult, căci tăiatul lemnului în pădure, transportul la fabrică, fasonatul şi apoi transportul la gară ajung anual la circa 13 milioane lei, cari aproape în întregime merg în buzunarul lor. Din această cauză nici nu există şomaj. Din contra braţele de muncă nu se ajung şi monastirea cu mare greutate găseşte acum oameni pentru alte

lucrări ale ei, iar dacă mai adăugăm şi aceea că un şir de ani tot venitul pădurii este destinat refacerii clădirilor monastirii — patrulaterul, seminarul, azilul de bătrâni, aducerea apei, electrificarea, etc. — al căror cost se ridică la circa 20 de milioane lei, şi se va executa tot cu populaţie din împrejurimi, — uşor ne putem da seama de cât ajutor se aduce acestei populaţii.

Revenind acum asupra preţului de 142,50 lei metru cub de brad în picioare, cu care a vândut monastirea, lămurim că distanţa până la gara Hălăuceşti unde se instalează depozitul, este de 70 kilometri, ceeace scade mult preţul lemnului în pădure şi apoi nu e vorba de molid, ci de brad, de calitate medie, deci inferior celui dintâi.

III. **Asupra acuzaţiei că a vândut pădurea unor evrei, cari ar fi umplut monastirea, pângărind sfintele locaşuri şi cari devastează pădurea:**

După cum s'a arătat mai sus, din cele 6 oferte primite numai una e semnată de un român — Ioan Bănăţeanu — însă preţul ei e derizoriu şi apoi capitalul era tot străin — al unor evrei

Nici un evreu nu se află în Monastire

Monastirea nu putea să contracteze cu un consorţiu având capital românesc, căci acesta nu exista şi în orice caz nu i s'a oferit. Pe monastire o interesa faptul ca să nu aibă contract direct cu evreii — să nu umple monastirea cu ei — după cum s'a scris. Or, această măsură a luat-o încă dela început şi anume: personalul fabrice nu stă în monastire, ci la un kilometru depărtare în locuinţe anume construite: apoi, dintrun număr de 58 funcţionari şi lucrători, câţi lucrează în prezent în fabrică, numai unul singur este evreu însă născut tot în ţară şi nici nu locueşte la fabrică, ci la Târgu Neamţ.

Funcţionarii şi lucrătorii fabricei sunt creştini

Iată tabloul nominal după statele de plată :

a) Conducerea şi funcţionarii :

Numele şi pronumele	Ocupaţiunea	Locul naşterii	Cetăţeni	Originea etnică
loc vacant	Director			
Const. Cucinschi	Contabil	Pipirig	română	Român
Dumitru Rusu	Funcţion.	Vânători	„	„
Vasile Humă	„	„	„	„
H. Tabac	„	Vama	„	Evreu
Precop Dumitru	„	Boroaia	„	Român

b) Lucrătorii

Adolf Munster	Mecanic	Vama	„	German
Brandauer Richard	Lăcătuş	„	„	„
Babi Ladislav	„	Ispas	„	Român
Buresch Josef	Ferar	Găineşti	„	German
Rusu Ioan	Lucrător	Pipirig	„	Român
Negru Neculai	„	„	„	„
Munteanu Pavel	„	„	„	„
Ciunc Mihai	Gaterist	M. Neamţ	„	„
Voitic Columbec	„	Tg. Neamţ	„	German
Pintilie Vasile	Lucrător	Pipirig	„	Român
Rachieru Ioan	„	„	„	„
Nechita Dumitru	„	„	„	„
Curca Ilie	„	Boroaia	„	„
Istrati Vasile	„	„	„	„
Neculai Andrei	„	Angel	„	„
Gh. Ion Baciu	„	„	„	„
Anton Dominte	„	„	„	„
Ioan Dominte	„	„	„	„
Gh. Largeanu	„	„	„	„
Mihai Largeanu	„	„	„	„
D-tru Gheorghiţă	„	Pipirig	„	„
Grigore Rusu	„	„	„	„
Neculai Lişman	„	Bogdăneşti	„	„
Mihai Filipoaiei	„	Boroaia	„	„
Vasile Filipoaiei	„	„	„	„
Mihai Florescu	„	„	„	„
Const. Filipoaiei	„	„	„	„
Dumitru Florescu	„	Râşca	„	„

Chitic Mihai	„	Boroaia	„	„
Filip Vasile	„	„	„	„
Pop Ştefan	„	„	„	„
Pop Soni	„	„	„	„
Cobzac Victor	Gaterist	„	„	„
Onu Gheorghe	„	Râşca	„	„
Cimcic Martin	„	„	„	„
Levandofschi Johan	Fochist	Bacău	„	German
Axinte Vasile	Lucrător	Vânători	„	Român
Axinte Const.	„	„	„	„
Macovei Ioan	„	Boroaia	„	„
Hamac Vasile	„	Vânători	„	„
Hamac Gavril	„	„	„	„
Lucas Peter	Curelar	Maramureş	„	„
Gh. T. Ciobotariu	Lucrător	Bogdăneşti	„	„
Plăcintă Const.	„	Vânători	„	„
Gh. Tudose	„	Bogdăneşti	„	„
Petrachi Mihai	„	Boroaia	„	„
Gh. C. Berariu	„	„	„	„
Dumitru Berariu	„	„	„	„
Gh. Ion Berariu	„	„	„	„
Vasile Th. Pricop	„	„	„	„
Costache Lupu	„	Crăcoani	„	„
Petre Silea	„	Cristeşti	„	„
N. Creangă	„	Boroaia	„	„
M. Petrariu	„	„	„	„
Bobrica Ilie	„	Răuceşti	„	„
Filimon I. Const.	„	„	„	„
Iacob Gheorghe	„	„	„	„
Curcă Filip Vasile	„	Boroaia	„	„

Deci unde sunt evreii cari au umplut monastirea şi au pângărit locaşurile ei sfinte? — Noi răspundem, că nu sunt în monastire şi îi poftim să vie şi să se convingă personal de realitate.

Dar, în afară pe cele de mai sus, chestiunea arendării la evrei sau legăturile în afacerile comerciale cu evreii, de care este acuzată Monastirea Neamţu trebuie examinată şi judecată în raport cu procedeul colorlalte instituţii publice, în deosebit, ale Statutului, cari au în administrare păduri, adică CAPS-ul (Casa Pădurilor Statului), Fondul Religionar din Bucovina, administrat de Mitropolia Bucovinei. etc. Iată cu ce societăţi — toate numai cu capitai evreesc — lucrează ele, — cui vând pădurile:

C A P S-ul (Casa Pădurilor Statului);

a) Societății „Foresta Română„ — pădurile din Nehoiu, Comănești și altele multele,

b) Warwach, Spigel pădurile Dorna Vatra și Borgo Suseu,

c) Engler — Glasberg — păduri pe valea Bistriței.

c) Druckman și Sand — păduri de pe valea Jiului.

Fondul bisericesc din Bucovina — Mitropolia Bucovinei :

d) Ficher Wildman — pădurea Vatra Moldoviței,

e) Feivel Laufer — pădurea Moldovița,

f) Societatea România — „Surches" — pădurea Brodina,

g) Mayer Kissman — pădurea Câmpul-Lung,

h) Wagner Israiel — pădurea Gura Homorului,

i) Moses Pacht — pădurea Vatra-Dornei,

j) Mayer Kliper — pădurea Vatra-Dornei, și altele.

k) Bitter și Rosenkranz — pădărea Rădăuți.

Primăria Câmpul-Lung :

l) Moritz Sand — pădurea ei.

Primăria Moldovița ;

m) F. Laufer — pădurea ei,

n) R. Sand — idem.

Putem merge și mai departe, arătând cui vând cunoscutele cooperative produsele lor de material lemnos și deci cu ce fel de capital lucrează !

Cooperativa Albina — Frații Korn,

Cooperativele Asociate din Târgu Neamț — Societății „Bradul Carpantin" și „Frații Roll.

Cooperativa Humora — D-lui Moses Lebel etc. etc.

În încheiere, asupra acestui capitol, ținem să precizăm că Mănăstirea Neamțu, dând aceste precizări, nu înțelege să aducă acuzații instituțiilor de mai sus pentru modul lor de procedare, însă le-a citat pentru justificarea procedeului ei, încriminat de o anumită presă, și în concluzie, crede că se naște întrebarea : Oare, dacă toate instituțiile publice procedează astfel, adecă vând produsul pădurilor lor celor care oferă mai bun preț fără de a căuta

origina capitalului, pentru ce numai Monastirei Neamţu i-se pretinde acest lucru? — Şi apoi: Dacă ea ar încerca să improvizeze o societate sau un consorţiu numai cu capital românesc pentru exploatarea lemnului, în caz de pierdere, nu va fi acuzată de exploatarea necorectă sau de incapacitate, când nu va putea realiza un venit suficient pentru îndeplinirea obligaţiilor puse prin legea ei specială — adecă restaurarea tuturor clădirilor şi acaretelor, înfiinţarea sau complectarea instituţilor cu scop religios de binefacere şi asistenţă socială, etc. ?

Dar, în fapt chestiunea vinderii materialului lemnos la evrei, mai are şi altă latura: Se vinde evreilor, fiindcă nu-l cumpără creştinii. Precizăm: Monastirea Neamţu, în afară de cantitatea concesionată socetăţii „Bradul Carpatin", are disponibilă în prezent o cantitate de circa 12.000 metri cubi brad, pe care nu-l cumpără nineni — nici un român. Ce trebue, deci să facă cu el? Să-l lase să putrezească în pădure unde zace tăiat şi în parte fasonat? Nu trebuie să-l valorifice, vânzându-l fie şi celor cari cumpără cu capital strein?

Dealminteri a vândut în anii trecuţi unor locuitori români din împrejurimi cantităţi de lemne în pădure de câte 2-3000 metri cubi, însă la fasonarea şi ridicarea materialului s'a văzut că cumpărătorii reali erau toţi evrei, iar comânii erau numai simpli intermediari.

In fine, acuzaţia că evreii au devastat pădurea, caracterizează şi mai mult uşurinţa şi absoluta necunoştinţă de cauză a celor cari se grăbesc să scrie prin presă, astfel cum au făcut, căci până în momentul pe faţă nici un singur copac nu s'a tăiat de societa-„Bradul Carpatin". Cine cunoaşte puţin mecanismul tăerii pădurilor, ştie că copacii cari vin la rând, se marchează întâiu de serviciul silvic, apoi vin organele Ministerului Domeniilor şi constată dacă mărcătura s'a făcut în regulă, dă apoi autorizaţia de tăiere şi după aceea vin iarăşi şi constată dacă tăierea s'a făcut conform autorizaţiei, examinând copac cu copac.

Acestea sunt faptele, în lumina cărora rugăm Inalta Eforie să binevoiască a examina situaţia şi a decide.

Preşedintele comitetului: (ss) **NICODIM,**

Membrii comitetului; (ss) **Melchisedec,** Stareţ, (ss) **Dionise** Consilier, (ss) **Vasian** Consilier.

Eforia Monastirei Neamțu-Secu

Proces-Verbal

al ședinței de la 20 Septembrie 1937, ținută în Palatul Sf. Patriarhii.

Prezenți: I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, Președintele Sf. Sinod, D-l Victor Iamandi, Ministrul Culteler și Artelor, D-l Vasile P. Sassu, Ministrul Agriculturei și Domeniilor, Ad-Interim. Secretarul Eforiei: D-l Petre Roșianu, Inspector general al Cultelor.

La ordinea zilei: a) lucrările de verificare a gestiunei Mânăstirei Neamț-Secu, pe anul financiar 1936 | 937;

b) raportul No. 1275 din 31 August 1937 al Comitetului Mânăstirii Neamț-Secu prin care face o expunere rezumativă asupra modului de exploatare și comercializare a materialului lemnos din pădurea vatra încunjurătoare, prin societatea „Bradul Carpatin," și, față cu campania dusă de unele ziare, roagă a se examina situația și a se decide.

E f o r i a

Asupra primei chestiuni:

Având în vedere că din raportul inspectorului contabil, delegat de Ministerul Cultelor și Artelor cu verificarea la fața locului, rezultă că toate sumele intrate și ieșite în cursul anului financiar 1936 | 937, sunt riguros justificate prin acte legale și că în general în manipularea fondurilor se constată o deosebită scrupulozitate, pentru care aduce elogii organelor de conducere ale mânăstirei, însă propune ca pe viitor să se facă oarecari schimbări în ținerea registrelor de contabilitate, iar partea privitoare la mecanismui manipulării și a controlului materialului lemnos, să se delege un inspector silvic, care să studieze chestiunea la fața locului și să facă cuvenitele propuneri:

Asupra celei de a doua chestiune

Având în vedere că toate lucrările privitoare la instalarea fabricei de cherestea și la comercializarea materialului lemnos au fost examinate și aprobate la timp de această eforie;

Având în vedere că din tablourile prezentate rezultă că nici-un evreu nu locuieşte în Mânăstirea Neamţu, iar din 64 persoane—personal de direcţie, de cancelarie şi lucrători, câţi erau la data de 31 August la fabrica de cherestea, numai unul singur este evreu, dar şi acela locuieşte în Tg. Neamţu ;

Având în vedere marile înfăptuiri efectuate şi în curs de efectuare la această mânăstire pentru restaurarea tuturor clădirilor cu anexele lor, — al căror cost se ridică la peste 20 milioane lei, lucrări cari se execută şi se plătesc sub stricta şi directa supraveghere a I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, ca preşedinte de drept al comitetului de administrare a averei Mânăstire Neamţu-Secu

Pentru aceste motive, Eforia decide :

1) Aprobă conturile de gestiune ale Mânăstirei Neamţu-Secu, pe anul financiar 1936 | 1937 şi dă cuvenita descărcare Comitetului de administrare.

2) Propunerile pentru imbunătăţirea sistemului de contabilizare pe viitor vor fi comunicate Comitetului mânăstirei, pentru a lua cunoştinţă şi a dispune de urmare, comunicând şi eforiei rezultatul.

3) Dl. Secretar al eforiei va lua cuvenitele măsuri ca să fie delegat cu examinarea mecanismului şi a controlului materialului lemnos Dl. Inginer Inspector General Silvic, care funcţionează la Serviciul Controlului Mânăstirilor Inzestrate din Ministerul Cultelor şi Artelor, ca detaşat de Ministerul Agriculturei şi Domeniilor.

4) In privinţa contractului încheiat cu societatea „Bradul Carpatin, constată că procedeul a fost legal şi spre cel mai mare bine al mânăstirei, pentru care autorizâ comitetul să continuie cu executarea contractului până la expirarea lui.

Efori; ss) *Miron Patriarh, Efor*
ss) *Victor Iamandi*
ss) *V. P. Sassu*

Secretarul Eforiei P. D. Roşianu

Pe lespezi de piatră...

Miercuri spre Sf. Paraschiva, pe la ora 10 din noapte, m'am îndreptat în spre catedrala mitropolitană. In fiecare an obișnuiesc să fac acest drum de 15 ani de zile de când m'am stabilit ca paroh în capitala Moldovei. Privelișteа pelerinajului la moaștele Prea Cuvioasei Maicei noastre Paraschiva, lauda Epivatului și a Moldovei, este într'adevăr impresionant. Sicriul cu moaștele sfintei e așezat pe un catafalc sub un baldachin în fața catedralei. E deschis și în jur se află un cordon de jandarmi și polițiști pentru menținerea ordinei și a rânduielii la închinare. Un arhimandrit în veștminte și cu potcap în cap stă în picioare la căpătâiul sicriului, rostește rugăciuni, primește și împarte credincioșilor vată de la sfântă. In dosul a două paravane, în scaune mari anume, înfipte în găuri și în nisip, ard mii de lumânări, aprinse de mâini pioase. Lumânarea e un auxiliar al închinării noastre în biserică. Simbolizează credința sufletului nostru, care nu-i stinsă, ci arde continuu. In Str. Ștefan cel Mare, începând de la Librăria Eparhială, aglomerație. Pe trotuar lângă grilajul de fier stau înșiruite mesele cu: tămâie, smirnă, lumânări, prescuri, ș. a. Vânzătorii se întrec cu glasul: „Poftiți lumânări de ceară curată de la fabrica Mitropoliei! Faceți, vă rog, vânzare, că's ieftene!". In curtea catedralei, alt rând de mese și tărăbi întinse de o parte și de alta a aleei pavată cu parchet gros de stejar cătrănit: icoane diferite, cărți și broșuri, mărgele, cruciulițe, călindare și alte obicte, care se vând la asemenea prilejuri. Condicile de milă nu lipsesc. Credincioșii vin și se întorc. Lume împestrițată. Poate niciodată ca în această zi nu se împletesc în mers miile de săteni de alte mii de târgoveți. Săteni și orășeni, mânați de puterea credinții, vin să se închine cu evlavie la moaștele sfintei. Am intrat în catedrală, care-i aproape tixită. Afară îi rece, dar înlăuntru, deși ușile sunt deschise, te isbește un aier cald și închis. Inchinătorii pot fi împărțiți în 3 categorii: parte se închină la icoane și aprind lumânări în sfeșnicile mari de alamă; parte scriu pomelnice sau le dictează călugărilor de rând. „La vii, puneți pe cutare și la morți, pe cutare!". Altă parte, sute de creștini: bărbați, femei, copii — toți de la țară — dorm în străni și pe mo-

zaicul gol şi rece. S'au aşezat pâlcuri, aşa cum au venit din satele îndepărtate, rude şi cunoscuţi. Au pus pe asfalt sumanul sau şalul, iar sub cap traista cu merinde. Şi, aşa ghemuiţi — ca soldaţii prin gări — au adormit bieţi creştini fără grijă şi fericiţi, că sunt în Casa Domnului la o zi mare ca asta...

Intreb pe o bătrânică care clipoceşte între 2 nepoţi : „Ii cam greu cu somnul, mătuşă, în noaptea asta!".

— Hei, sărut dreapta! D'apoi, parcă, noi am venit aici la somn? Avem noi când dormi, de-ar fi sănătate. Amuş îi zâua şi începe sf. slujbă. Am venit să mă mai închin la sfântă, că Dumnezeu ştie cine a mai ajunge până la anul". Şi, prin gura acestei bătrâne, mi se părea că grăiesc toţi închinătorii din catedrală, veniţi de departe şi înfrăţiţi prin marea putere a credinţii în Dumnezeu. La locul sfintei, la catapeteazmă, la iconostas, la icoana Maicei Domnului, înghesuială. La metanii şi cruci, la pomelnice şi la aprins lumânări, credincioşii parcă se îndeamnă. Scările de la intrare, ticsite. Unii intră, alţii ies. Aşa-i şi'n arena vieţii : unii mor, alţii se nasc. Unii aşteaptă ceasuri, ca să le vină rândul să se închine la sfântă. Şi, lumea de la ţară, nu-i nervoasă. Aşteaptă, căci are răbdare. De la cumineţenia ţăranului nostru, de la acest pelerinaj la moaştele sfintei Paraschiva, multe avem de învăţat... Doamne, învredniceşte-ne să cinstim cum trebue pe sfinţii tăi şi să luăm pildă de la viaţa lor curată, căci în adevăr: „Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor lui!..."

Pr. N. V. Hodoroabă

SFÂNTA MITROPOLIE
a
MOLDOVEI ŞI SUCEVEI
——
No. 9567. 15 Oct. 1937

Circulară către toţi P. C. Preoţi
din Eparhia Moldovei şi Sucevei.

PREA CUCERNICE PĂRINTE,

La 31 Decembrie a. c., se încheie perioada de şase ani, pentru care au fost alese şi constituite organele reprezentative bisericeşti dela parohii şi eparhie. De aceea, la începutul anului 1938, se vor face alegeri, pentru noua perioadă de şase ani: 1938-1944.

Consiliul Central Bisericesc, prin adresa Nr. 9331, din a. c., ne comunică datele ce s'au stabilit pentru întreaga biserică, când vor trebui făcute nouile alegeri. Aceste date se găsesc cuprinse în instrucţiunile ce se publică odată cu aceasta, în foaia oficială a Eparhiei.

Normele după care se vor face alegerile şi se vor constitui nouile organe, sunt prevăzute în regulamentul publicat în Monitorul Oficial Nr. 213 din 15 Septembrie a. c. Acest regulament extras în broşură, se va trimite la vreme fiecărei parohii.

P. C. Preoţi sunt rugaţi să urmărească cu toată atenţiunea normele stabilite, pentruca nouile alegeri să se săvârşească cu toată rânduiala în interesul prestigiului bisericii.

† *NICODIM*
Mitropolit Moldovei

Consilier Referent, Pr. C. G. Vuiescu

INSTRUCTIUNI

privitoare la alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive în parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română.

Având în vedere, că la data de 31 Decembrie 1937 expiră perioada de 6 ani, pentru care au fost alese și constituite organele reprezentative și executive în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Ortodoxă Română și că potrivit dispozițiunilor de sub art. 9 și 37 din Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive în parohii, protopopiate și eparhii, aprobat de M. S. Regele cu Inaltul Decret No. 2994, publicat în Monitorul Oficial Nr. 213 din 15 Septembrie 1937, urmând, ca în lunile Ianuarie și Februarie 1938, aceste organe să se constituie din nou pentru o perioadă de 6 ani, 1938-1944, este absolut trebuitor, ca să se facă din vreme toate pregătirile și să se dea toate instrucțiunile și îndrumările necesare pentru aplicarea în mod unitar și cu cea mai mare atențiune a dispozițiunilor din menționatul regulament electoral.

I. **Listele electorale**

Listele tuturor credincioșilor din parohie fiind temelia celorlalte lucrări, ce trebuesc îndeplinite în vederea alegerii și constituirii organelor parohiale, protopopești și eparhiale, trebue în chip riguros, ca fiecare parohie să întocmească negreșit până la 30 Noembrie 1937 lista membrilor Adunării parohiale, cu observarea dispozițiunilor de sub art. 2-7 din Regulamentul mai sus memționat și având grijă, ca până la 31 Decembrie 1937 să fie îndeplinite toate formalitățile pentru afișarea, revizuirea și vizarea de către protopopie a listelor rămase definitive.

II. **Zilele, în care urmează a se efectua alegerea organelor, parohiale, protopopești și eparhiale**

Potrivit art. 11 din legea, pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, modul de constituire și funcționare a tuturor adunărilor reprezentative cum și a Consiliilor lor executive trebuind

a fi acelaş pentru întreaga Biserică, urmează ca alegerile să aibă loc la aceleaşi date.

In scopul acesta Delegaţiunea Permanentă a Consiliului Central Bisericesc conformându-se dispoziţiunilor art. 12 paragraful A lit. b, din „Regulamentul pentru Consiliul Central Bisericesc", în şedinţa dela 28 Septembrie a. c., a fixat următoarele date şi modalităţi pentru efectuarea alegerilor şi pentru constituirea menţionatelor organe.

A. **In parohii.**

Cu observarea strictă a dispoziţiunilor art. 8-9 din Regulament preotul paroh sau înlocuitorul său face în ziua de *Duminică 2 Ianuarie* 1938, adică cu 8 zile înainte, convocarea Adunării parohiale electorale pentru alegerea în ziua de *Duminică 9 Ianuarie 1938* a membrilor Consiliului şi Epitropiei parohiale, aplicându-se întocmai normele de procedare prevăzute sub art. 10-26 din Regulamentul electoral.

Dacă în ziua de 9 Ianuarie 1938 nu se întruneşte cel puţin a zecea parte din numărul membrilor înscrişi pe lista electorală, adunarea se adună de drept pentru *Duminica viitoare 16 Ianuarie 1938* când se va ţine cu orice număr de membri; nu mai puţin însă decât numărul membrilor cari compun consiliul parohial.

In parohiile vacante adică lipsite de parohi, precum şi în cazul când parohul este împedecat de un motiv de forţă majoră, alegerile neputându-se face în ziua de Duminică 9 Ianuarie 1938, se amână spre a se face *Duminică 23 Ianuarie 1938* sub preşedinţia unui preot delegat din vreme de către oficiul protopopesc, care va şi convoca, cu cel puţin 8 zile mai înainte adunarea electorală din parohia respectivă.

In cazul când la această adunare nu s'a prezentat cel puţin a zecea parte din numărul membrilor înscrişi pe listă, se va convoca adunarea parohială electorală a doua oară pentru ziua de *30 Ianuarie 1938*, când se va ţine cu orice număr de membri; nu mai puţin însă decât numărul membrilor cari compun Consiliul parohial.

Convocarea adunării parohiale electorale, atât la primele termene fixate cât şi în cazurile de amânare, se va face cu stricta observare a dispoziţiunilor art. 8 din Regulament, menţionându-se

în convocare, că adunarea parohială electorală fiind convocată pentru alegerea şi constituirea organelor parohiale nu se va discuta în şedinţă alte chestiuni decât cele prevăzute în ordinea zilei.

Se atrage deasemenea atenţiunea că şedinţele adunării parohiale sunt publice şi se ţin, fie în cancelaria parohiei, fie într'un alt local hotărât mai dinainte şi indicat în convocare, în nici un caz însă nu se ţin în Biserică.

B. **In protopopiate.**

Art. 65 din statutul legii pentru organizarea Bisericii Ort. Române prevăzând că în protopopiate se vor alege şi constitui organele reprezentative şi executtve numai acolo, unde trebuinţele vor cere şi împrejurările vor îngădui, rămâne, potrivit art. 29 din Regulamentul electoral ca în Mitropoliile unde există adunări. Consiliul şi epitropii protopopeşti, alegera şi constituirea acestor corporaţiuni să se facă conform normelor legale.

C. **In eparhii.**

Cu aplicarea strictă a dispoziţiunilor art. 129 din statut şi art. 30-37 din Regulament, consiliile eparhiale cu aprobarea episcopului vor fixa; şi cu cel puţin înainte cu 30 zile de data alegerilor vor comunica parohiilor, printr'un ordin circular, odată cu instrucţiunile şi îndrumările de lipsă şi următoarele date şi acte:

1. Numărul şi compunerea circumscripţiilor electorale;

2. Numele delegaţilor eparhiali (art. 33, 34 şi 66 din Regulament) cu arătarea circumscripţiunilor, în care sunt delegaţi a conduce lucrările electorale;

3. Data, ora şi locul alegerilor preoţeşti anexându-se şi listele de preoţi cu drept de vot (art. 45 din Regulament),

4. Data, şi ora alegerilor mireneşti;

5. Data şi locul pentru centralizarea voturilor şi pentru despuirea scrutinului alegerilor mireneşti;

Ordinul circular eparhial se va publica şi în buletinul eparhiei respective.

a) *Alegerile Membrilor Clerici*

Inainte de a se proceda la alegeri, Consiliile eparhiale trebue să se îngrijească de întocmirea listelor electorale pentru colegiile preoţeşti cu observarea dispoziţiunilor art. 38—39 din regulament,

spre a le trimite la timp atât parohiilor (art. 35) cât şi delegaţilor eparhiali împreună cu toate celelalte acte, prevăzute de art. 44 din regulament.

Convocarea colegiilor electorale pentru alegerea membrilor clerici se va face în întreaga Patriarhie Română în ziua de *Joi 20 Ianuarie 1938*, când se va alege în fiecare circumscripţie electorală câte un cleric ca membru în adunarea eparhială respectivă pe o perioadă de 6 ani dintre preoţii şi diaconii care îndeplinesc condiţiunile legale şi canonice şi care şi-au anunţat candidaturile în conformitate cu prevederile art. 40-42 din Regulament.

Votarea şi despuierea scrutinului se vor face după normele prevăzute sub art. 43-52 din regulament.

In cazul, când la 20 Ianuarie 1938 nu s'ar prezenta majoritatea absolută a alegătorilor din circumscripţia respectivă, spre a se putea constitui colegiul electoral, alegerea se amână peste 14 zile (art. 46 din Regulament) adică în ziua de *Joi 3 Februarie 1938*, când se va face cu ori câţi membri vor fi de faţă.

Sumarul despre operaţiunile alegerii întocmit, verificat şi subscris în conformitate cu art. 51 din regulament se va înainta împreună cu celelalte acte ale alegerii de eătre preşedinte imediat şi cel mult în termen de 48 ore, biuroul electoral eparhial prevăzut de art. 36 din regulament.

b) *Alegerile membrilor mireni*

Adunările parohiale electorale, pentru alegerea în fiecare circumscripţie a câte doi membri mireni în adunarea eparhială, pe o perioadă de 6 ani, vor fi convocate potrivit art. 54 din regulament de către preoţii parohii respectivi în întreaga Patriarhie Română pentru *Duminică 13 Februarie 1938.*

Convocările se vor face cu cel puţin 8 zile înainte, adică Duminică 6 Februarie 1938, îndeplinindu-se întocmai dispoziţiunile art. 8 şi 9 din Regulament. — Adunările nu pot avea loc în Biserici şi nu vor discuta alte chestiuni decât numai efectuarea alegerilor.

Alegerea se face în fiecare parohie şi în aceeaşi zi. Fiecare adunare parohială sub preşedenţia parohului respectiv, sau a înlocuitorului său, alege doi membri mireni dintre candidaţii cari îndeplinesc condiţiunile cerute şi care şi-au anunţat candidaturile în conformitate cu dispoziţiunile art. 55-57 din Regulament.

Constituirea adunărilor parohiale electorale se va face conform cu dispoziţiunile cuprinse în art. 10-11 şi 58-60 din Regulament, cu singura deosebire, că adunarea de data aceasta se consideră valabil constituită cu orice număr de membri prezenţi neadmiţându-se nici o amânare ; iar votarea şi despuierea scrutinului se vor face potrivit dispoziţiunilor art. 61-75 din Regulament.

In parohiile vacante precum şi în parohiile în care parohul este împedecat de un caz de forţă majoră, alegerile neputându-se face în ziua de 13 Februarie 1938 se amână, spre a se face în ziua de *Duminică 27 Februarie 1938* sub preşedenţia unui preot desemnat din vreme de către Oficiul Protopopesc şi care va şi convoca adunarea electorală din parohia vacantă cu cel puţin 8 zile mai înainte, adică Duminică 20 Februarie 1938.

In ziua de *Joi 3 Martie 1938* se procedează sub preşedenţia delegatului eparhial la despuierea scrutinului mirenesc în localitatea desemnată din vreme pentru centralizarea voturilor şi în ziua şi ora fixate prin circulară eparhială (art, 66-72 din Regulament).

In vederea acestora consiliile eparhiale vor trimite respectivilor delegaţi eparhiali :

1.—Ordinul circular prin care se dispune alegerea membrilor adunării eparhiale împreună cu împărţirea eparhiilor în cercuri electorale pentru alegerea de mireni şi arătarea centrelor pentru despuierea scrutinelor, precum şi ziua şi ora fixată în acest scop.

2.—Lista parohiilor din cercul de scrutin, pe care are delegaţiunea să-l prezideze ;

3.—Formulare pentru sumarul de despuierea scrutinului ;

4.—Formulare pentru mandatele membrilor aleşi ;

5.—Un exemplar din regulamentul electoral ;

6.—Un sigiliu oficial ; (art. 66 din regulament).

Sumarul de despuierea scrutinului împreună cu celelalte sumare şi acte ale adunărilor eparhiale se vor înainta de către delegatul eparhiei în termen de cel mult 48 ore biroului electoral eparhial.

Iar cu privire la contestaţiunile făcute împotriva alegerilor membrilor consiliilor şi epitropiilor parohiale precum şi a membrilor clerici şi mireni pentru adunările eparhiale se vor observa întocmai dispoziţiunile art. 27-28 şi 73-75 din regulament.

III.

Pentru asigurarea bunului mers al operaţiunilor de alegeri este nevoie ca, Consiliile eparhiale să se îngrijească a procura şi trimite din vreme preşedinţilor adunărilor parohiale şi delegaţilor eparhiali numărul necesar de exemplare din „Regulamentul pentru alegerea şi constituirea organelor reprezentative şi executive în parohii, protopopiate şi eparhii", — cum şi toate imprimatele — cele 15 formulare tip cu anexele lor — indicate în acest regulament.

Deasemenea, trebue să se facă din vreme numirea delegaţilor eparhiali şi desemnarea centrelor, unde se fac atât alegerile pentru colegiile preoţeşti cât şi despuierea scrutinelor pentru colegile mireneşti delegându-se persoana despre care exită toată siguranţa, că nu vor lipsi la datele fixate şi că vor conduce operaţiunile electorale cu toată băgarea de seamă şi grija da a se aplica cu strictețe dispoziţiunile legii, statutului şi regulamentului electoral.

Lucrările privitoare la alegerile eparhiale, care, potrivit art. 37 din regulament, trebuesc terminate cel mai târziu până la Duminica Floriilor — 17 Aprilie 1938 — pentru ambele colegii electorale, preoţesc şi mirenesc, să se înainteze fără întârziere consiliilor eparhiale pentru a le examina şi pentru a forma dosarele necesare în vederea adunărilor eparhiale, care vor fi convocate în sesiune de constituire îndată ce se vor primi la consiliile eparhiale toate sumarele şi actele alegerilor preoţeşti şi mireneşti împreună cu numele şi cu adresele membrilor aleşi.

Adunările eparhiale de constituire vor fi convocate în termen legal şi vor avea de efectuat:

1.— Alegerea pe o perioadă de 6 ani a comisiunilor pentru studierea şi referirea diferitelor chestiuni, care cad în atribuţiunile adunărilor eparhiale.

2.— A membrilor consiliilor eparhiale, în afară de consilierii referenţi declaraţi stabili, care nu se mai aleg din nou şi fac parte de drept şi cu vot deliberativ din Consiliul eparhial (art. 96 din regulament).

3.— A membrilor Consistoriilor spirituale eparhiale.

4.— A membrilor Consistoriilor spirituale mitropolitane

5.— A câte 6 reprezentanţi de fiecare eparhie — 2 clerici şi 4 mireni în Congresul Naţional Bisericesc (art. 76-98 din regulament).

Se precizează, că mandatul electoral al tuturor corporaţiunilor bisericeşti actuale durează, până când se constitue în mod legal primele adunări ordinare ale fiecărei corporaţiuni din perioada electorală următoare 1938-1944.

De sine înţeles, că pentru o cât mai fidelă ascultare a instrucţiunilor de mai sus, este nevoie, ca în tot momentul şi la tot pasul să se ţie în seamă şi să se execute întocmai dispoziţiunile cuprinse în regulamentul pentru alegerea şi constituirea organelor bisericeşti, pentru ca alegerile să aibă tot prestigiul şi toată puterea legală.

Preşedinte, (ss) **Miron, Patriarh**

Consilier Referent, (ss) *Indescifrabil*

Decizie mitropolitană

Nr. 52

Infiinţarea protoeriei III în judeţul Iaşi

Infiinţindu-se o a treia Protoierie în judeţul Iaşi şi urmând deci a se împărţi judeţul, în loc de două, în trei Protoierii, şi având-du-se în vedere atât dispoziţia parohiilor cât şi faptul că toţi Protoiereii sunt parohi în Iaşi şi deci trebue să-şi aibă şi sediul în Iaşi, am repartizat parohiile pe Circumscripţiunile Protopopeşti după cum urmează :

Protoeria I-a	**Protoieria II-a**	**Protoieria III**
1. Sf. Andrei Oraş	1. Cuv. Parascheva Tg. Frumos	1. Arama
2. Sf. Atanasie	2. Sf. Neculai „	2. Andrieşeni
3. Banu	3. Bădeni	3. Aroneanu
4. Barnoschi	4. Belceşti I	4. Borşa
5. Bahlui	5. Belceşti II	5. Bivolari
6. Bărboi	6. Balş	6. Bosia
7. Buna Vestire	7. Brăeşti	7. Borosoaia
8. Copou		8. C. Caprei

9. Sf. Constantin
10. Sf. D-tru (Misai)
11. Frumoasa
12. Lozonschi
13. Golia
14. Sf. Haralambie
15. Sf. Ion Gură de Aur
16. Sf. Neculai Ciurchi
17. Sf. Neculai Socola
18. Nicoriţa
19. Cuv. Parascheva
20. 40 Mucenici
21. Sf. Sava
22. Sf. Ştefan
23. Tataraşi Aviaţie
24. Sf. Teodor
25. Sf. Treime
26. Toma Cozma
27. Talpalari
28. Sf. Vasile Nicolina
29. Sf. Vasile Tataraşi
30. Sf. Voevozi Roşca
31. Ziua Crucii
32. Bârnova Judeţ
33. Bogdăneşti
34. Bucium
35. Comarna
36. Costuleni
37. Covasna
38. Ciurbeşti
39. Ciurea
40. Galata
41. Hiliţa
42. Mânjeşti
43. Măcăreşti
44. Mogoşeşti
45. Mironeasa
46. Osoiu
47. Poeni
48. Pocreaca
49. Piciorul Lupului
50. Prisacani
51. Socola
52. Schitu Duca
53. Slobozia

8. Buhalniţa
9. Buznea
10. Buda Cristeşti
11. Cârjoaia
12. Cepleniţa
13. Copou Rural
14. Cotnari
15. Crucea
16. Cucuteni Dumeşti
17. Cucuteni Băiceni
18. Doroşcani
19. Dumeşti
20. Erbiceni
21. Goeşti
22. Hodora
23. Horodiştea
24. Leţcani
25. Podul Iloaei
26. Mădârjac
27. Mădârjeşti
28. Munteni
29. Păuşeşti
30. Popeşti
31. Prigoreni
32. Rediu Tatar
33. Romăneşti
34. Scobinţi
35. Sineşti
36. Totoeşti
37. Ulmi
38. Valea Lupului
39. Voroveşti
40. Zbereni
41. Zagavia

9. Chişcăreni
10. Dorobanţ
11. Epureni
12. Focuri
13. Fântânele
14. Frăsuleni
15. Golăeşti
16. Glăvăneşti
17. Gropniţa
18. Hermeziu
19. Hălceni
20. Holboca
21. Iacobeni
22. Luceni
23. Lupăria
24. Larga
25. Avântul
26. Mălăeşti
27. Mânzăteşti
28. Oneşti Plugari
29. Oprişeni
30. Perieni
31. Probota
32. Popricani
33. Petreşti
34. Rădeni.
35. Ruseni
36. Spineni
37. Şipote
38. Tabăra
39. Trifeşti
40. Ţiganaşi
41. Zahorna

54. Tomeşti
55. Voineşti

La Protoieria a III-a fiind numit **P. C. Preot Gr. Constantinescu,** *P. C. Revizor Eparhial va proceda imediat la instalarea lui.*

† **Nicodim**
Mitropolit

Dat azi 8 Octomvrie 1937.

ŞTIRE OFICIALĂ

Ministerul Cultelnr şi Artelor, Serviciul Inventarierii Averilor şi Veniturilor Bisericeşti şi al Controlului Mânăstirilor înzestrate, a trimis următoarea adresă Nr. 24891 | 497 din 7 Oct. 1937. P. C. Preoţi parohi vor împlini cele ce se cer prin această adresă.

INALT PREA SFINŢITE,

Legea pentru inventarierea averilor şi veniturilor aparţinând bisericilor naţionale şi celorlalte culte, publicată în Monitorul Oficial Nr. 162 din 17 Iulie 1934, prin alin. II al art. 2 obligă părţile constitutive ale tuturor cultelor să comunice Ministerului Cultelor şi Artelor, în cursul lunei Decembrie a fiecărui an, orice schimbare intervenită în inventar, în averea şi veniturile cari fac obiectul acestei legi.

In consecinţă, vă rugăm să binevoiţi a atrage atenţia conducătorilor părţilor constitutive ale acelei Arhiepiscopii asupra obligaţiei de a ne comunica în cursul lunei Decembrie viitor toate schimbările intervenite în inventarul, averea şi veniturile lor în cursul acestui an,

Actele respective ni se vor trimite colectiv, prin intermediul acelei administraţii eparhiale, iar nu separat şi vor fi vizate de organele prevăzute în lege.

Pentru instituţiile dela care nu ni se va comunica nici una din aceste schimbări, vom considera situaţia neschimbată, faţă de anul precedent; aceasta pe răspunderea organelor de conducere respective şi a celor care le vizează.

Ni se va trimite asemenea copia bugetului pe anul financiar în curs dela toate părţile constitutive ale Arhiepiscopiei.

Aceste dispoziţiuni privesc şi starostiile, abaţiile şi în general toate ordinele şi congregaţiile călugăreşti.

Primiţi, etc...

Ministru (ss) **Victor Iamandi**

Conducătorul Serviciului Inspector G-ral,
(ss) P. D. Roşianu

NOTE

1. **De Cuvioasa Paraschiva,**

care se sărbătoreşte la 14 Octomvrie, anul acesta ca şi în trecut, s'au desfăşurat prea frumoase slujbe religioase. Putem spune că această zi de înjumătăţire a toamnei e sărbătoarea Moldovei în special. Mii şi mii de credincioşi se pornesc din ţinuturile Bâcului, ale Siretului, ale Elanului şi din părţile de nord ale Sucevei, pentru a veni să învălue cu fiinţa lor prea cinstitele moaşte, să-şi atingă buzele lor de ele şi să se roage Sfintei Paraschiva pentru sănătate, ajutor şi spor în toate cele bune.

Incă de miercuri dimineaţă catedrala se împodobi de sărbătoare: slujbe măreţe, cântări alese umpleau sufletele miilor de ascultători cu înălţări duhovniceşti. La ora 10 din zi, însăşi Mitropolitul Moldovei şi Sucevei slujeşte. După un vechi obicei, e scoasă Sfânta afară. Mii de credincioşi o însoţesc la înconjurul care se face în jurul bisericii. In fruntea convoiului merge soborul de preoţi, apoi P. C. Arhim. Melhisedec, Stareţul de Neamţ, P. C. Valerie, Vicarul Sf. Mitropolii, şi însfârşit I. P. S. Nicodim, Mitropolitul Moldovei. După această strălucită procesiune Sfînta e aşezată în faţa Catedralei, pe un măreţ catafalc, în mijlocul sufletesc a miilor de credincioşi.

Seara, la ora 4 s'a slujit Vecernia, de un împunător sobor de preoţi în frunte cu P. C. Vicar. *Predica a ţinut-o P. C. Preot C. Nonea.*

După o noapte de cuvioase privigheri în catedrală şi în jurul Sfintei, a doua zi parecă toţi erau pregătiţi sufleteşte cum nu se poate mai minunat ca să ia parte la Sf. Liturghie pe care a săvârşit-o I. P. S. Mitropolit Nicodim, P. C. Vicar, înconjuraţi de un măreţ sobor de Stareţi. *Predica a ţinut-o Ieromonahul Vasile Vasilache*, care a arătat că Prea Cuvioasa Maica noastră Paraschiva s'a înalţat pe treptele văzduhului, pe înălţimele cele mai înalte ale sfinţeniei, primind lumina strălucirii din slava lui Dumnezeu... Ea e luminătoarea Moldovei şi a creştinătăţii...

Printre credincioşii din anul acesta a fost şi un profesor francez dela universitatea din Sorbona, d-l Boutières care a rămas mişcat sufleteşte, văzând cât de puternic era întipărită credinţa în sufletele şi pe feţele nenumăratei mulţimi de închinători... I. P. S. Mitropolit, în chip creştineşte, l-a invitat la prânz, pentru a-l ospăta din deplin din dragostea creştină.

Țin să arăt că d-l profesor Boutières e un admirator al poporului român în chip deosebit. Domnia-Sa a tradus în franțuzește amintirile lui Creangă, însoțindu-le de un studiu de mult preț....

Seara, la ora 6, în fața Catedralei erau deasemenea miile de credincioși. Acum, deasemenea se înconjoară biserica și se duce Sfânta acolo de unde a fost luată. Inainte de a intra în biserică, *P. C. Preot Em. Vasiloschi* a ținut în o vorbire aleasă, predica zilei plină de frumoase învățăminte creștinești....

Apoi corul a cântat din cafasul de afară, minunatul concert, *Arată-mi, Doamne, calea mântuirei Tale....* Sunt sigur că fiecare s'a întors pela casele lor pe calea înoirilor duhovnicești....

2. **Exempla trahunt.**

Mai în toate revistele oficiale a eparhiilor, vedem publicat un capitol nou al vizitelor canonice nevestite, până acum se făceau și se treceau la răboj doar numai vizitele canonice cu primiri sărbătorești. Iată ce cetim în organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Aradului „Biserica și Școala" Nr. 39 din 26 Septemvrie 1937 :

„*Vizitații canonice inopinate*, a început la noi, P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, după practica ce o urmase și ca arhiereu-vicar în Bihor. Astfel au fost cercetate până acum comunele bisericești : Săcusigiu, Cuvin și vor fi cercetate și altele. Asemenea vizitații — practicate de altfel, și în arhiepiscopia Iașilor, de către I. P. Sf. Mitropolit al Moldovei — sunt bune prilejuri, de a vedea, *cu bun răgaz*, și lucrurile bune ca și neajunsurile locale, care ar cere, unele, laudă, iar altele — îndreptare".

3. **P. S. Partenie, Episcopul Armatei**

a trimis I. P. S. Mitropolit Nicodim următoarea telegramă :

Inscăunat fiind în reședința Episcopiei din Alba Iulia țin să Vă asigur de întregul meu devotament și fiască supunere, urându-Vă sănătate deplină și mulți ani.

PARTENIE
Episcopul Armatei.

Iată și răspunsul I. P. S. Mitropolit :

„*Hirotonia, învestirea și instalarea sunt trei momente însemnate în viața Prea Sfinției Tale. Din prilejul lor îți doresc din inimă păstorie rodnică și îndelungată.*

NICODIM
Mitropolitul Moldovei.

4. **O lămurire.**

Deoarece coperta revistei a fost tipărită încă din luna trecută, deaceea P. S. Partenie e menționat în comitet, așa precum a fost. **Veghevu**

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția IV, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr. Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei.*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc , *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui —Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu profesor la universitatea din Paris și Bruxelles.

Cetiți și răspândiți

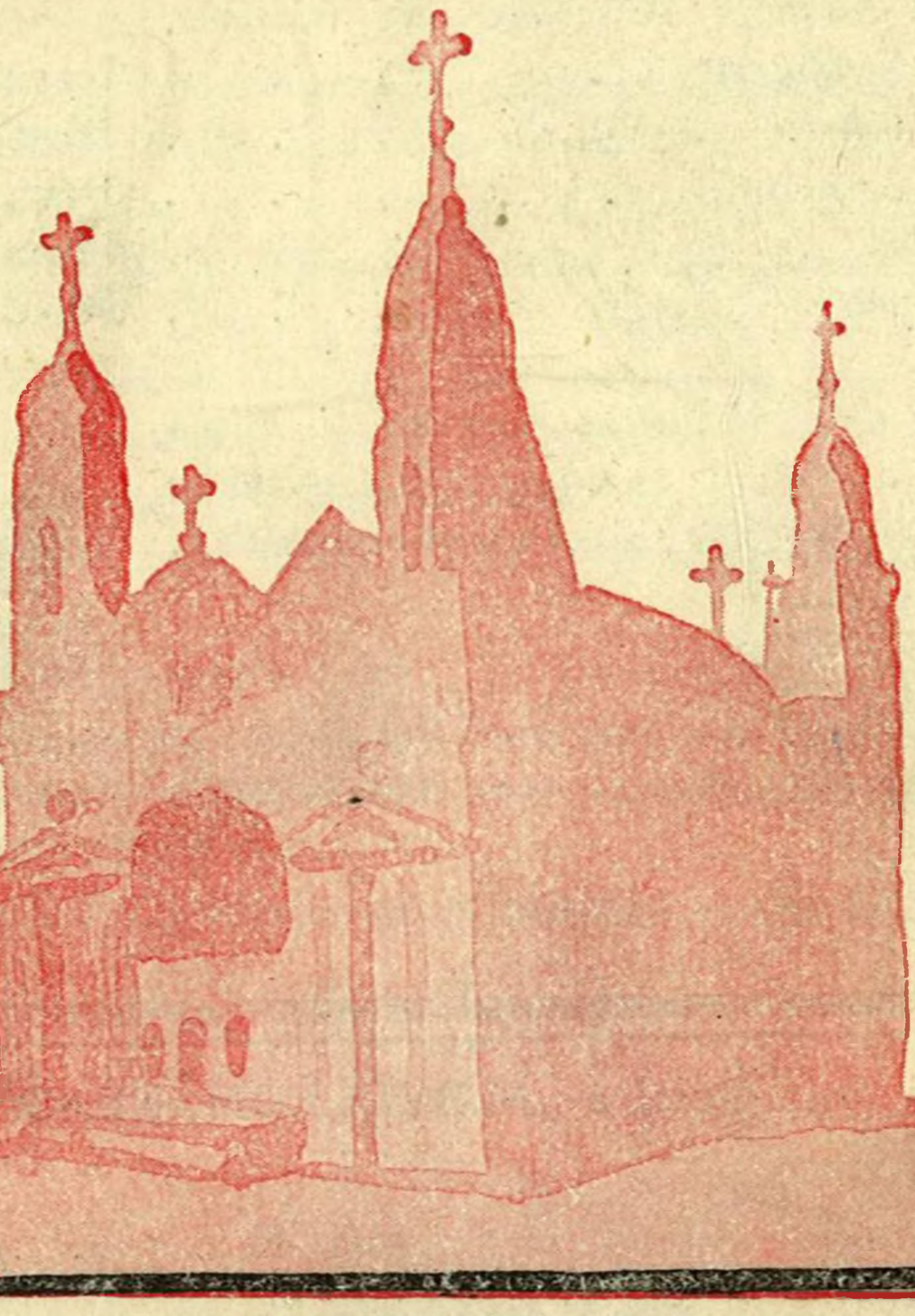
1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 12 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 20 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma treoză* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptarea Lui* „ „ . . 32 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Jos beția* „ „ . . 6 „
15. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
16. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 12 „
17. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ „ . . 26 „
18. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
19. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
20. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
21. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
22. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
23. *Viața Sf. Grigore Teologul* „ „ . . „
24. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . „

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII NOEMVRIE 1937 Nr. 11

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul *Vasile Gh. Vasilache.*

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Cuvântare *la desvelirea statuiei lui I. G. Duca* .	**I.P.S. Mitropolit Nicodim**
Două impunătoare manifestații religioase în jud. Neamțu	**Preot D. Săvescu**
Gavril Muzicescu	**Gala Galaction**
Reînoirea bisericii din Mânăstirea Durău . . .	**Diac. Ilie Gheorghiță**
Păstorul cu turma și turma cu păstorul . . .	**Preot Ilie Anisescu**
Sărbătorirea universitară delà Chișinău . . .	**Arhim. Scriban**
Noul profesor al facultății de teologie din Chișinău, d-l I. D. Ștefănescu	**Ierom. Vasile Vasilache**
Două sfințiri de biserici	**Diac. N. Cosma**
Liturghie nouă	**Diac. Ilie Gheorghiță**
Pe margini de cărți	**Ierom. Vasile Vasilache**
Lumânările de ceară	**Preot Victor Gagos**
Note: *1. Școala dela Mânăstirea Neamțu; 2. Misionarism prin artă; 3. O telegramă; 4. Notă de serviciu; 5. O decizie; 6. Alegerile eparhiale* .	**Veghevu**
Bibliografie	**Veghevu**

Cd. 640. Inst. de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ" —Iași, Tel. 2035

ANUL XIII NOEMVRIE 1937 Nr. 11

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

Cuvântarea I.P.S. Mitropolit Nicodim

ținută la desvelirea statuiei lui I. G. Duca, din orașul Iași. *

Onorată și aleasă adunare,

Un proroc al vechimii, făcând socoteală, cât îi este dat omului în chip firesc să trăiască în lumea asta pământească, s'a rostit așa: „Zilele omului 70 de ani, iar de este în putere 80 de ani; ce-i mai mult de cât atâta, este osteneală și durere".

Punând apoi viața omului, din punct de vedere al duratei în asemănare cu durata vieții lumei, i s'a părut așa

---

* Din inițiativa d-lui Victor Iamandi, Ministrul Cultelor și Artelor, s'a ridicat în capitala Moldovii o statuie mult regretatului I. G. Duca.

La această festivitate au luat parte d-nii: C. I. C. Brătianu, președintele partidului național-liberal, N. N. Săveanu, președintele Adunării Deputațiior, I. Nistor, ministrul Muncii, V. Iamandi, ministrul Cultelor și Artelor, M. Negură, ministrul Cooperației, Aurelian Bentoiu, Subsecretar de Stat la ministerul de Justiție, Bebe Brătianu, secretarul general al partidului și încă multe alte nenumărate personalități de seamă din viața Statului român.

Slujba a fost oficiată de însuși I. P. S. Mitropolit Nicodim înconjurat de un măreț sobor de preoți.

După creștineasca pomenire a lui I. G. Duca, I. P. S. Mitropolit Nicodim a ținut minunata cuvântare pe care o publicăm mai sus. Ca și celelalte cuvântări ale I. P. S. Sale și aceasta a fost sorbită cu o admirație de nedescris de ceice au luat parte la această sărbătoare.

După vorbirea I. P. S. Mitropolit au cuvântat și alte distinse personalități.

Veghevu.

de neînsemnată, încât s'a rostit: „Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului. Un vânt trece peste ea și nu ma. este, nici locul nu i se mai cunoaște!"

Și în fine, comparând durata vieții omului, cu veșnicia lui Dumnezeu, a zis: „Viața omului e abur, umbră, vis iute trecător!"

Și cu toate acestea, în această viață așa de scurtă, omul poate să-și creieze veșnicia, poate să-și asigure aicea pe pământ pomenire nesfârșită, iar dincolo viață veșnică. Cum și prin ce? Prin aceea, că își pune această viață pământească scurtă în slujba voinții lui Dumnezeu și în slujba binelui semenilor săi.

Pe un astfel de om, care și-a închinat viața să servească voinții Dumnezeești și binelui obștesc, pentru care și Dumnezeu și oamenii l-au încărcat de slavă, se vede că l-a avut în vedere acelaș proroc al vechimei, când a exclamat: „Iată, așa se binecuvintează omul cel ce se teme de Domnul!".

Onorată adunare,

Adunându-ne aicea, ca să desvelim și să sfințim acest monument, ridicat în cinstea neuitatului Ion Duca, fără să vreau mi s'au perindat prin minte ideile și spusele proroculuí celui de demult și cu el exclam și eu „Iată așa se cinstește omul, cel ce și-a servit cu vrednicie și destoinicie neamul și țara!"

In adevăr sărbătoritul nostru, Ion Duca, și-a servit neamul și țara așa, încât a binemeritat cinstirea aceasta. In toate chemările, prin care a trecut, el a fost numai vrednicie și destoinicie. Ca conducător al cooperației, a dat viață și trăinicie acestei instituții. Ca ministru de culte, ca ministru de domenii, ca ministru de externe, ca prim ministru și ca conducător al celui mai mare partid politic din țară, Ion Duca a cinstit toate aceste chemări.

Deaceea țara dela un capăt la altul îi cinstește prin sărbătoriri și semne de vecinicire a amintirei lui, vrând parcă să sublinieze zisele așa de expresive amintite mai

sus: „lată, așa se cinstește omul, care-și servește cu vrednicie și destoinicie neamul și țara!".

Dar nu numai pentru cinstirea și veșnicirea lui Ion Duca se fac aceste sărbătoriri și semne de amintire, ci și pentru altă pricină, pe care ne-o lămurește marele apostol al neamurilor Pavel, când zice: „Priviți la înaintașii voștri și văzându-le faptele, să le urmați pilda!"

Da, proslăvirile și semnele de cinstire a înaintașilor de mare vrednicie sunt și pentru învățătura urmașilor. Și prin nimic nu se poate cinsti mai mult un înaintași de către urmași, decât atunci când acești din urmă păstrând amintirea înaintașilor cu scumpătate, iau aminte la faptele lor și le urmează pilda, servindu-și și ei la rândul lor neamul și țara cu vrednicie și destoinicie, și chiar cu jertfa vieții lor, cum au făcut ei și cum a făcut Ion Duca.

Vecinică să-i fie dar pomenirea lui Ion Duca!

Două impunătoare manifestații religioase în jud. Neamțu.

Sfințirea bisericii din Oglinzi și Conferința Preoților din Protopopiatul II Neamț, la Mânăstirea Neamțu.

Duminică 17 Octombrie a. c., a avut loc sfințirea biserici noi din satul Oglinzi, jud. Neamț.

A fost o impunătoare manifestare religioasă, prin faptul că satul Oglinzi și satele vecine din județele Neamț și Baia, au fost puternice centre stiliste. Părintele paroh local a vrut din timp să dea acestei sfințiri toată cinstea. A ținut cu tot dinadinsul să oficieze sfințirea I. P. S. Mitropolit Nicodim.

Slujba vecerniei și litiei de sâmbătă seara, s'a oficiat de Prea Cucernicii Protoierei Popovici și Maxim, împreună cu alți 3 preoți.

Duminică dimineața de cum a răsărit soarele, au început a curge valurile de credincioși din județele Neamț și Baia. La ora

6 jum. s'a început slujba utreniei. La ora 8 jum. sosește și I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu P. Cuviosul stareț a M-rei Neamț, P. C. misionar Niculea, Părintele V. Gh. Vasilache, Părintele Arhidiacon Gheorghiță și 2 diaconi din sf. M-re Neamț. Se face o primire într'adevăr mitropolitană.

De cum au intrat în sat, au fost întovărășiți de un grup de tineri călăreți din sat cu steaguri, iar din loc în loc câteva arcuri de triumf. Ajunși la poarta bisericei, I. P. Sfințitul și distinșii oaspeți sunt întâmpinați de ambii protoierei și de mai mulți preoți. Credincioșii atât afară cât și în biserică, au căzut în genunchi pe două rânduri, pentru a primi binecuvântarea mitropolitană.

Intrați în biserică, corul cântăreților cântă axionul și „Prestăpânul și Arhiereul nostru"; după închinarea pe la icoane a I. P. S. Mitropolit, se intră în Altar, toți slujitorii se învestmântează și apoi se începe slujba sfințirei.

Tot clerul iese afară și înconjoară noua biserică de 3 ori cu sfintele moaște purtate de I. P. S. Mitropolit și se fac și cuvenitele rugăciuni la ușa bisericii după rânduială.

Se intră în biserică și se face sfințirea sfintei mese, cu toată solemnitatea. Se începe sf. Liturghie, la care au luat parte nu mai puțin de 20 preoți și diaconi. Toată sf. slujbă a fost înălțătoare. Figura de patriarh a I. P. Sf. Mitropolit, deosebita prestanță cu care liturghisește, a dezarmat și pe cel mai îndărătnic stilist. In timpul cazaniei, *P. Cuviosul ieromonah V. Gh. Vasilache* a ținut obișnuita predică, vorbind despre „Biserica pământească și cea cerească". Nu l-am auzit până atunci vorbind pe părintele Vasilache. Este un bun predicator. Frază bogată și bine turnată, idei bine închegate, logică strânsă, cu frumoasele îndemnuri bine simțite din perorație, ca credincioșii să stea strânși uniți în jurul bisericii și a preotului, au produs un efect frumos în auditor, printre cari erau și mulți intelectuali.

Intre timp a venit și D-l Prefect al jud. Neamț, împreună cu D-l senator Scutărescu și alți domni din Piatra Neamț și Tg. Neamț.

După terminarea sfintei liturghii, *I. P. S. Mitropolit Nicodim* merge în strana arhierească înconjurat de tot clerul și ține o înălțătoare cuvântare. Face o minunată comparație în întroducere între zidirea templului lui Solomon și zidirea bisericii sfânta Sofia

din Constantinopol cu aplicare la noua biserică. Trece apoi la chestiunea stilismului, arătând ce este calendarul. Ştiţi voi ce este calendarul? Înţelegeţi voi tot mecanismul calendarului?! Mecanismul calendarului nici noi nu-l ştim. Şi noi trebuie să apelăm la ştiinţa astronomilor, ca ei să ne arate mecanismul Calendarului. In Bucureşti este Institutul astronomic, unde lucrează astronomi învăţaţi din toată ţara şi numai aceia să pricep ce este calendarul şi cum trebuie îndreptat. Dar voi ce ştiţi? Ştiţi a lucra pământul şi a vă îngriji de vite, încolo ce aţi mai învăţat?

Credinţa noastră nu stă în calendar, ci în sfânta Evanghelie. Dar unde stă sfânta Evanghelie? Stă în locul cel mai de cinste din biserică, pe sfânta masă, iar calendarul stă în dosul uşii. Şi când vine un *d*upuros din creerul munţilor, care a trăit cu urşii, să vă înveţe, ce ştie acela, ce a învăţat el? a învăţat să pască vacile şi când vine în sat, se dă de mare învăţat şi voi îl credeţi, iar pe preoţii voştrii nu-i credeţi.

Vorba bătrânească presărată cu frumoase şi arhaice cuvinte moldoveneşti, cuvânt dulce şi aşezat, fără pedanterie, îndemnurile la unire şi iubire faţă de preot şi biserică şi ascultarea fără cârteală de preoţi, precum şi lauda şi binecuvântarea acelor ce şi-au dat banul lor pentru zidirea sfântului locaş şi invocarea lui Dumnezeu de a le binecuvânta gospodăriile şi familiile, au făcut să lăcrămeze mulţi ochi, a produs o deosebită satisfacţie credincioşilor şi multă mulţămire sufletească preoţilor.

P. C. Misionar Niculea a îndemnat apoi prin cuvinte dulci, ca acei ce au fost despărţiţi vremelnic de biserică, să se unească iarăşi cu casa lui Dumnezeu şi în grup să stea în jurul preotului şi să-i asculte învăţăturile, pentru mântuirea lor sufletească. A vorbit apoi şi D-l Prefect al jud. Neamţ, îndemnând pe oameni să aibă dragoste de biserică şi ţară.

Insă toată mulţiméa credincioşilor ce au luat parte la sfinţire n'a putut încăpea în biserică. Mulţi au rămas afară, cărora le-a vorbit Pr. Niculea.

Apoi părintele misionar al Protoieriei, D. Săvescu a împărţit gratuit credincioşilor un mare număr din broşurile *I. P. S. Mitropolit „Lămuriri asupra Calendarului“*, precum şi alte mici cărţulii şi un mare număr de foi din revista religioasă „Să luăm

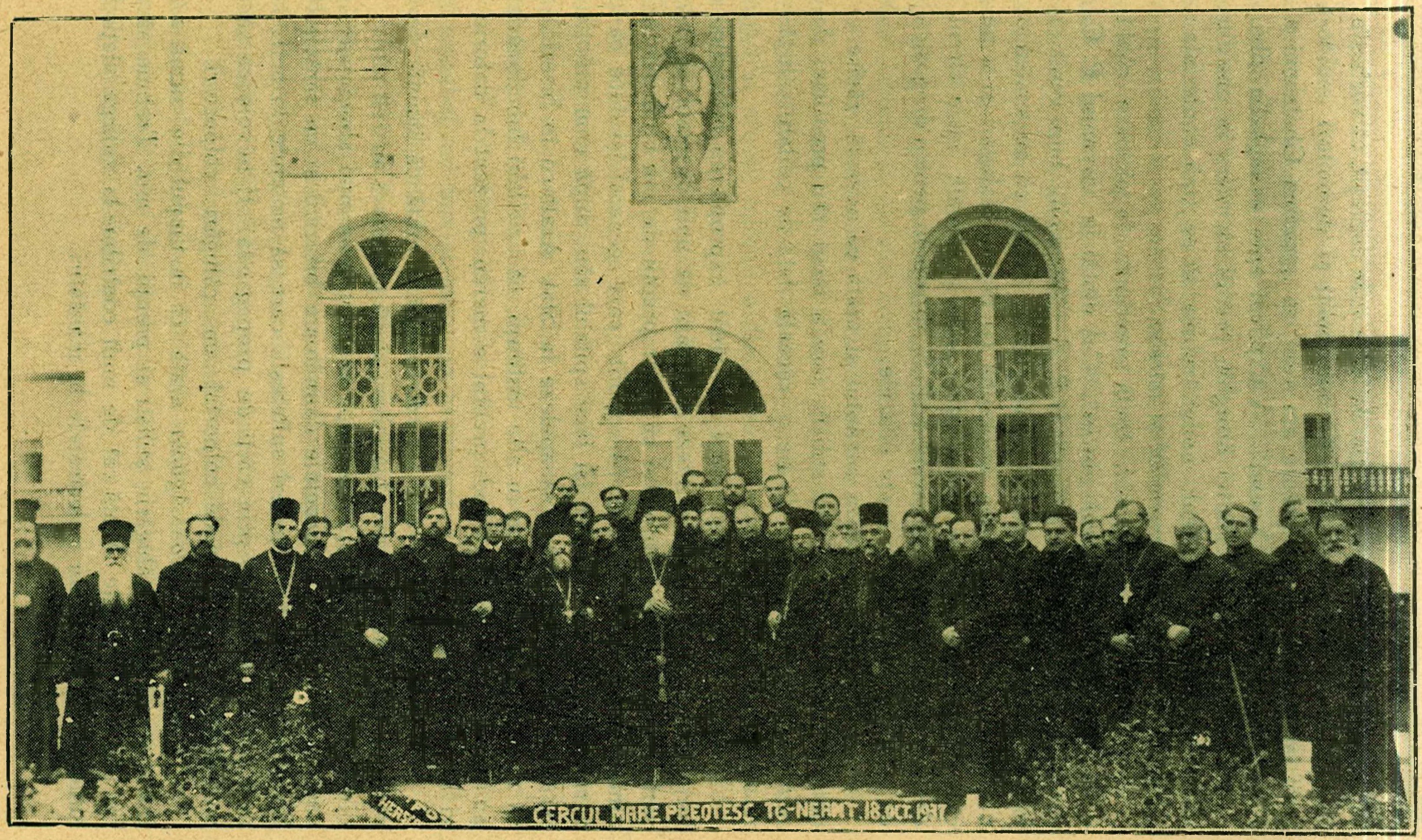
aminte" din Tg. Neamţ, ce apare sub administraţia Protoieriei. S'au aşezat apoi creştinii streini la obişnuitul praznic în curtea bisericii, unde au ospăţat, iar persoanele oficiale cu I. P. S. Mitropolit şi preoţii au mers la şcoala de alăturea, unde s'a servit masa. La masă s'au ţinut mai multe vorbiri de masă. Cel dintâi a vorbit *I. P. S. Mitropolit*, şi a închinat în sănătatea *M. S. Regelui Carol al II-lea*, întâiul rege ortodox. Apoi a toastat Părintele Niculea în sănătatea I. P. S. Mitropolit şi a D-lui Ministru Iamandi. A arătat în cuvinte mişcătoare ce înseamnă aceste două figuri proeminente în România-Mare pentru Biserică. A arătat marile realizări pentru biserică şi cler a acestor doi bărbaţi luminaţi şi cu dragoste de biserică şi ţară. A toastat apoi Părintele stareţ al sfintei Mânăstiri Neamţ, pentru guvern. Apoi au urmat la cuvânt D-l Prefect, D-l senator Scutărescu, primar Gheorghiţă, Protoiereu Maxim, Preotul D. Tanasă parohul local, Preotul Pascal fost paroh şi alţii.

Sculându-se de la masă întreaga mulţime a cântat imnul „*Pre stăpânul şi Arhiereul nostru*", după care I. P. S. Mitropolit şi P. C. Preoţi din Iaşi au plecat la M-rea Neamţ. Avem bucuria şi mulţumirea sufletească să spunem, că această sfinţire a prins admirabil de bine, dat fiind locul unde s'a făcut, precum şi înaltele personalităţi ce au oficiat şi cuvântat. Plecând acasă, am întrebat pe mulţi creştini cum se simt sufleteşte; mi-a răspuns unul: „Părinte, dacă n'au mai înţeles nici acum cum i-o mai învăţat Mitropolitul, apoi să ştiţi că aceia nu mai sunt oameni. Un prost şi un bou să fi fost şi tot înţelegeau cum li s'a vorbit de frumos". Am credinţa că această solemnă sfinţire a avut darul de a şterge sgura şi neghina de pe multe suflete împetrite şi aşa curate vor intra în staulul oilor celor cuvântătoare, care este biserica strămoşească.

* * *

A doua zi luni, alt mare eveniment pentru preoţimea din Protoieria Tg. Neamţ. A fost anunţat din timp că avem un mare cerc la M-rea Neamţ, sub preşedinţia I. P. S. Mitropolit. Au venit ca la 40 preoţi cu o maşină-camion al C. F. R.

Au mers toţi în biserica mare, unde se oficia sf. liturghie. In timpul cazaniei a ţinut Preotul N. Fuiorea-Tărpeşti predica

I. P. S. Mitropolit NICODIM cu soborul de clerici la Sf. Mânăstire Neamțu.

obișnuită, exprimându-și emoția de care este copleșit, că vorbește în biserica unde au vorbit atâția mitropoliți și domnitori moldoveni, și bucuria că noi preoții am venit în „grădina Ghetsimai a României, Mânăstirea Neamț". A explicat apoi evanghelia zilei.

După terminarea sfintei liturghii, preoții au mers în una din sălile seminarului monahal, unde trebuia să se țină conferința: *„Legătura dintre clerul monahal și mirean.*

Vine *I. P. S. Mitropolit*, toată preoțimea în picioare cântă *„Pre stăpânul și arhiereul nostru"*. Cel dintâi ia cuvântul P. C. Protoiereu Maxim, care urează I. P. S. Mitropolit bun venit în mijlocul preoțimei de mir și a călugărilor. Arată că se simțea o necesitate de a ne aduna împreună cu părinții călugări și a ne cunoaște. Se observă în timpul din urmă o răceală între clerul de mir și monahal. Mulțămește I. P. S. Mitropolit pentru dragostea ce o arată preoțimei în toate ocaziile.

I. P. S. Mitropolit ia cuvântul și arată că această răcire e datorită împarte călugărilor stiliști, care a făcut rău preoțimei de mir. Crede că nu poate să fie o răceală față de ceilalți călugări, care stau în mânăstiri.

Arată apoi că atunci când s'a făcut expropierea mânăstirilor, s'a căutat să se discrediteze călugării de unii dușmani ai bisericii, zicând că-s trântori și că chiar preoții de mir nu lucrează nimic. Se întreabă I. P. S. Mitropolit, care general își face cazarma sa, sau care doctor își face spitalul său, după cum preoții își fac bisericile lor, fără să apeleze la Stat. Arată că în biserică să muncește mai mult ca în alte instituții, căci ceilalți funcționari au ore de serviciu, pe când preotul e mereu prezent la datorie zi și noapte.

Vorbește apoi *Preotul Gr. Rezmeriță* și arată că înainte de războiu, nu erau curente subversive; după războiu s'au ivit multe din care cauză și preoții de după războiu sunt mai sbuciumați, căci au de luptat cu curentele dăunătoare bisericii și cu sărăcia. Să găsim în mânăstiri puteri sufletești, care să ne ajute în acțiunea noastră culturală, prin cărți de propagandă. E nevoie ca să se înființeze un servici de colportaj cu călugări colportori.

Preotul M. Hogea—Agapia arată că în timpul din urmă a intrat o ură între călugării știliști și preoții de mir. Trebuie să fie unire și dragoste. Arată cât de mult contribue la zidirea vieții sufletești a creștinilor pelerinajele la mânăstiri.

Preotul Săvescu—Răucești arată că e un însemnat eveniment întrunirea de azi, căci nu-și amintește ca după războiu să se fi adunat vreodată clerul de mir cu cel monahal sub președinția Inaltului ierarh. Cere ca aceste întruniri să aibă loc în fiecare an. Consideră clerul de mir ca armată în acțiune (ofensivă) împotriva sectelor, necredinței și tuturor curentelor dăunătoare, iar clerul monahal ca armată de rezervă din spatele frontului, iar mănăstirea Neamț ca arsenalul ce trebuie să furnizeze armele de luptă și munițiile. Dorește ca M-rea Neamț să aibă serviciul de colportaj, seminar monahal complect ca la Cernica sau măcar o școală de misionari. Își pune toată încrederea în experiența și puterea de muncă a *I. P. S. Mitropolit.*

Părintele Stareț în numele clerului monahal, își exprimă bucuria că vede pe preoții mireni alăturea de monahi și crede în deplina izbândă a acestei conlucrări.

Părintele Misionar Niculea asemeni își exprimă bucuria că vede pe preoții de mir alături de monahi. In timpurile de față misionarismul își are rostul lui. Pricina răcirii relațiilor între călugări și preoții mireni, e din cauza călugărilor stiliști, după cum a spus I. P. S. Nicodim. Să ne legăm frățește. Să îndreptăm pe cei slabi cu blândețe. Să dăm toată atenția și stima Inaltei ierarhii. Din mânăstiri să pornească o acțiune religioasă și socială. Credem că în M-rea Neamț va începe colportajul. E nevoie de un seminar. Avem mulți dușmani în afară. Biserica e lovită din toate părțile. Trebue să fim solidari în acțiune și să avem încredere și ascultare față de ierarhia noastră.

I. P. S. Mitropolit spune că raporturile între clerul de mir și monahal, au fost stabilite de la început. Preoțimea e o armată de front. Mănăstirile furnizează armele.

In M-rea Neamț se tipăresc cărți se fac candele și alte obiecte de cult. Vorbește despre curentul paisian care a radiat din M-rea Neamț. Se traduceau cărți și să trimeteau călugări în Grecia să învețe grecește și apoi deveneau traducători din grecește și slavonește. Caligrafii le copiau, căci în vechime nu erau tipare.

Veneau bolnavi la mânăstire ce erau îngrijiți, apoi Paisie a făcut spitalul de bolnavi. Paisie a trimis cărți în toate provinciile române. Face apoi istoricul expropierei și arată relele ce au decurs din expropierea mânăstiri.

Intreaga literatură bisericească e eşită din mânăstiri. Erau misionari şi în mânăstiri şi arată că are intenţia să facă o şcoală de misionarism. Mânăstirea a dat şi pictori. Biserica vie e în mânăstiri. Se vor da cărţi eftine şi chiar gratuit. Colportajul trebuie organizat pe parohii. Arată cum trebuie să fie legăturile reale şi efective între parohie şi mânăstire.

Se va face fabrica de postav şi chiar de stofe bisericeşti. Se va face chiar şi vestminte.

Vorbeşte apoi despre campania dusă de o anumită presă împotriva mânăstirii. Arată că exploatarea şi administrarea pădurii, acum se face mai bine ca sub stat. Mânăstirea a inceput a pune pueţi de brad, ceia ce sub stat nu se făcea....
Arată cum s'a făcut fabrica de cherestea.

Arată că astăzi nu mai sunt mari fricţiuni între călugări şi clerul de mir. Face apoi îndemnuri la activitate, unire şi dragoste. Cu aceste îndemnuri se termină conferinţa. I. P. S. Nicodim, care în o vorbire prea aleasă şi bogată a înalţat sufleteşte pe ascultători timp de o oră şi jumătate.

Se trece apoi la arhondaric unde se dă o masă preoţilor, la care, s'a adaus şi una duhovnicească, prin cuvintele ce s'au ţinut.

Pr. Niculea spune: „un ierarh, pentru a fi înscris în istoria bisericii, trebue să întrunească trei calităţi: să fie un bun slujitor pătruns de credinţă sinceră, să aibă o înaltă cultură teologică şi să fie un bun gospodar. Ori I. P. S. Mitropolit Nicodim le întrupează cu succes toate acestea trei calităţi. Care ierarh al Bisericii române de astăzi întruneşte mai bine aceste calităţi, ca I. P. S. nostru Stăpân? Şi spre mândria noastră, însăşi I. P. S. Patriarh a mărturisit, că I. P. S. Nicodim e cel mai cărturar ierarh al Bisericii Ortodoxe din timpurile de astăzi...

Apoi a mai vorbit P. C. Diac. Ilie Gheorghiţă arătând în o mărturisire sinceră şi impresionantă că Mânăstirea Neamţu e mama duhovnicească a P. C. Sale. Şi ceeace ne uneşte pe toţi e Hristos...

P. C. Ieromonah Vasile Vasilache a vorbit în numele monahilor, mărturisind bucuria acestor clipe, în care se prăznueşte plinătatea dragostei realizate între clerul de mir şi cel monahal. Arată că ceeace ne-a unit astăzi a fost rugăciunile ridicate de noi toţi în biserică, apoi cunoştinţele pe cari le-am împărtăşit unii altora în conferinţă... Da, trebue să fim uniţi pentrucă noi cu

toţii, clerul de mir şi monahii avem una şi aceeaş comoară care e Hristos şi noi ştim că acolo unde e comoara noastră, acolo e şi sufletul nostru... Iar dragostea noastră de Dumnezeu nu ne-o putem vădi atât unii cât şi alţii, decât prin dragostea pe care trebue să o arătăm faţă de poporul credincios... Işi mărturiseşte apoi încrederea în deplina dragoste închegată astăzi între clerul de mir şi monahi, prin providenţiala potrivire a sărbătorirei de astăzi a Sf. Ev. Luca, care e şi doctorul tuturor tămăduirilor sufleteşti... Părintele Protoiereu Popovici toastează în cinstea Părintelui

Ierarhul ctitor cu soborul de clerici, la fabrica de cherestea a Mânăătirii Neamţu.

Maxim, căruia i se datoreşte realizarea acestei prea frumoase sărbări a dragostii, din această zi...

Toastează apoi părintele Rezmeriţă pentru Părintele Niculea.

I. P. S. Mitropolit Nicodim încheie seria cuvântărilor cu binecuvântări, cu înţălepte sfaturi de pastoraţie şi mai presus de toate cu preţioase mărturisiri de aprecieri pe care le are pentru munca jertfelnică pe care o duc preoţii şi călugării, pentru o cât mai frumoasă realizare a învăţăturii lui Hristos în viaţa acestei Ţări.

Terminându-se seria toasturilor, toţi preoţii împreună cu I. P. S. Mitropolit mergem în grup la fabrica de cherestea, unde I. P. S. Mitropolit dă toate explicaţiile. Vorbeşte despre multe lu-

cruri, îi punem fel de fel de întrebări, la care I. P. Sf. răspunde la toate cu dragoste de părinte. Mergem apoi şi vizităm tipografia; iarăşi ni se dau multe explicaţii în tehnica tipăriturilor.

Se tipărea chiar atunci calendarul pe 1938. I. P. Sfinţitul dă fiecărui preot câte un calendar. Mergem în magaziile tipografiei, două camere pline cu cărţi, cele mai multe tipărituri ale I. P. Sfinţitului Mitropolit. *Inaltul nostru Stăpân dă fiecărui preot în. dar câte un Nou Testament traducere, proprie, ediţia IV, ca amintire* Plăcută impresie a făcut aceasta şi la nişte şoferi şi taxatori ai autobuzurilor C. F. R. cu care am venit, cărora li s'a dat câte un Nou Testament tot în dar şi câte un calendar.

Mergem la bolniţa bătrânilor şi la farmacie, unde ne recomandă pe bătrânul farmacist, monahul Iov. Eşim afară, alte multe ne vorbeşte Inaltul nostru Stăpân, despre Paisie, despre istoria mânăstirei si multe altele. Ne învită apoi la stăreţie unde ne poftesţe în salonul de recepţii, unde sunt primiţi înalţii oaspeţi; ni se serveşte câte o dulceaţă. Alte amintiri, alte realizări din timpul stăreţiei, presărate cu câte o glumă la locul ei ne povesteşte Inaltul nostru Stăpân. Se face ora 5 sara; eşim în sfânta M-re împreună cu Inalt Prea Sfântul Nicodim; când să eşim, Inalt Prea Sfinţitul dă ordin: „trage toate clopotele mânăstirii pentru plecarea părinţilor, căci şi ei mi le trag când vin şi plec de la ei". Şi aşa părăsim sfânta Mânăstire în sunetul armonios al clopotelor. Mi se părea că citesc cartea „Clopotele din M-rea Neamţ", de Gala Galaction, ascultând duiosul sunet. Lacrimi de emoţie umezesc ochii preoţilor. Pe drum ne împărtăşim ideile. Toţi suntem miraţi de mulţimea cunoştinţelor Inaltului nostru Stăpân în toate domeniile gospodăreşti: pomicultură, agricultură, industria lemnului, tipografie, gospodărie etc.

Nu putem de cât să zicem ca Sf. Apostol Pavel: „*Arhiereu ca acesta ne trebuia*". *Am petrecut o zi într'adevăr înălţătoare, şi fiecare preot a plecat cu cele mai frumoase impresii din viaţa lor de preot.* De dorit ar fi ca în fiecare an să avem câte o asemenea întrunire pentru a cimenta mai mult legăturile între clerul monahal, mirean şi Inalta ierarhie.

Preot D. Săvescu
Răuceşti-Neamţ

Gavril Muzicescu [1]

de Gala Galaction

Păstoria marelui mitropolit Iosif Naniescu mi se arată, cu cât vremea trece mai mult, mai de laudă şi mai vrednică de pomenire decât au judecat contemporanii.

Acest fericit ierarh a ştiut să dea stăpânirei sale duhovniceşti intreita mărire a dragostei milostive, şi a săvârşirilor măreţe arhitectonice şi a artei bisericeşti. Iosif Naniescu va fi pururea pomenit pentru dărnicia sa absolut evanghelică, pentru monumentala catedrală din Iaşi şi pentru ocrotirea acordată cu deosebire muzicei bisericeşti şi excepţionalului maestru Gavril Muzicescu. A trebuit să treacă aproape o jumătate de veac şi să vie atâtea zile sterpe, pe cari le ştim cu toţii, ca să ne aducem aminte astăzi cu profundă duioşie de ierarhul plin de fapte de caritate, ctitor prea fericit şi protectorul neîntrecutei muzice a lui Gavril Muzicescu.

Ne aducem aminte de o depărtată zi de Duminecă, pe care am petrecut-o în biserica mitropolitană din Iaşi. Era pe vremea când capitala Moldovei ţinea în cinste moda intelectuală libercugetătoare. Profesorii, scriitorii, ziariştii ieşeni erau elevii lui Maiorescu pe deoparte, ai lui Dobrogeanu Gherea şi Ioan Nădejde, pe dealtă parte. Totuşi printr'un contrast ciudat, această lume emancipată şi liber-cugetătoare îşi creiază o religiune nouă, religiunea muzicei lui Gavril Muzicescu. Ieşenii independenţi şi atei veneau să asculte cu admiraţie, pe marele maestru care, din catasul ridicat sub bolţile catedralei, răspândea vraja atotbiruitoare a melodiilor sale bisericeşti, străbătute de un suflu mistic din Biserica de la Răsărit.

Gavril Muzicescu îşi făcuse educaţia artistică în Rusia pra-

---

1) Anul acesta, ca şi în fiecare an dela moartea „excepţionalului maestru“ Gavril Muzicescu, s'a făcut pomenirea lui, de Sf. Mihail şi Gavril, în catredala Sf. Mitropolii din Iaşi.

Am socotit că nu de mic folos va fi, a publica şi în revista noastră acest prea frumos articol al talentatului scriitor Gala Galaction, apărut mai întâiu în revista *Isvoraşul*, dela Bistriţa-Mehedinţi, în Nr. 6 — Iunie 1937. (Veghevu).

voslavnică şi venise şi oferise înţelegătorului chiriarh Iosif Naniescu serviciile sale. În cântarea noastră bisericească de până aci, cunoaştem drept culmea artei armoniile nazale şi trăgănările, atât de autentic turcoorientale, ale muzicei greceşti. Neapărat, o artă subtilă, dar cu totul specială, pe care nu poţi s'o înţelegi şi s'o guşti decât dacă te-ai familiarizat cu ea din copilărie. Gavril Muzicescu aducea, din câmpia infinită şi din mistica fraţilor pravoslavnici ruşi, o vrajă nouă, compusă din nu ştiu ce melancolii şi din nu ştiu ce foşnete ale stepelor doinitoare in vânt. Mi-aduc aminte că în ora cea dintâi a întâlnirei mele cu corul lui Muzicescu, ascultând împreună cu atâţia intelectuali ieşeni frumuseţile sonore pogorâte din cafas, m'am simţit lung şi duios rechemat de reminiscenţele mele din scriitorii ruşi şi în deosebi din Nicolae Gogol

Ar fi însă o judecată unilaterală dacă am mărgini inspiraţia lui Muzicescu numai la aleanul şi la mistica sufletului pravoslavnic rusesc. Poate că educaţia lui Muzicescu, în biserica rusească, i a dat mai cu seamă ştiinţă melodiei şi tehnica meseriei. Credem însă că marele izvor de alimentare melodioasă a lui Muzicescu a fost doina noastră populară. Nu putem să spunem în ce legătură se prezintă, pentru cunoscători, opera cântăreţului bisericesc Anton-Pan faţă de opera lui Muzicescu. Ni se pare însă că Muzicescu se află mult mat aproape de cântecul bătrân moldovenesc şi de doina ascultată de Vasile Alexandri de cât Anton Pan—de folklorul muzical al Munteniei şi al Olteniei.

Ştiu precis, din amintiri personale, că Gavril Muzicescu iubea cu efervescenţă cântarea şi jalea melodioasă a poporului, ce-şi îngâna durerile şi nevoile. Un cântec născut din inimă naivă a copiilor Moldovei, luaţi la oaste, mi-aduc aminte cum l-a impresionat pe Muzicescu până la lacrimi şi cât a stăruit de cântăreţ să i-l tot cânte până ce a izbutit să-l noteze în carnetul lui adunător de mărgăritare.

Credem deci că, prin technica şi prin şcoala slavă a lui Muzicescu, s'a revărsat în bogăţie şi întâia oară în vremea cea nouă a bisericii române valul plin de jale şi de dor al marelui şi anonimului cântăreţ al Mioriţei. Poate că Gavril Muzicescu este primul maestru al muzicei bisericeşti, care începe vremea cea nouă, primind şi folosind melodia populară românească.

Gavril Muzicescu, cu puterea şi cu vraja baghetei sale de

dirijor, a fost una din nobilele podoabe al păstoriei lui Iosif Naniescu. Când se va scrie, vreodată în viitor, istoria acestui sfânt urmaş al lui Veniamin Costache, corul Muzicescu va învia în urechile istoricului, precum la sfârşitul tragediilor lui Sofocle învia corul antic. Odată cu moartea lui Iosif Naniescu, a venit foarte degrabă şi sfârşitul carierei marelui muzicant. A început pentru mitropolia Moldovei captivitatea babilonică. Epocă sumbră, care a ţinut câteva decenii şi în care s'au stins şi melodiile corale şi — ceeace e mult mai grav — orice melodie duhovnicească.

Gavril Muzicescu a urmat deaproape, în moartea pământească, pe sfântul său ocrotitor.

Opera lui Gavril Muzicescu a rămas multă vreme mai mult în amintirea şi în stima cunoscătorilor decât în executarea liturgică a corurilor noastre. Dar frumuseţea nu moare niciodată. După vremuri de eclipsă ea trebuie să răsară cu graţia ei dintâi.

Astăzi, discipolii şi admiratorii lui Gavril Muzicescu sunt mai numeroşi decât eri. Muzica lui e din nou la ordinea zilei şi vraja mistică de sub bolţile catedralei din Iaşi se răspândeşte iară în inimile noastre. Semnalăm cu drag devotamentul impresionant şi iubirea de adevărat ucenic evanghelic, pe cari le hrăneşte, pentru opera lui Muzicescu, meritosul şi harnicul muzicant, dirijorul de cor domnul Ştefan Stoicescu. Numai cu puterile proprii domnia sa a cultivat şi cultivă muzica lui Muzicescu. A readus printre noi cultul cel de altădată, a reînoit biruinţele corale repurtate de maestru, a alcătuit o societate întreagă care poartă numele lui Gavril Muzicescu şi în ultimul timp, printr'un efort admirabil, de voinţă şi de străduinţă a ridicat în grădina Ateneului un bust aceluia ce a fost principele melodiei populare şi liturgice — Gavril Muzicescu. — Domnul Ştefan Stoicescu este nu numai reînvietorul unui renume legitim, dar este şi răzbunătorul unor tristeţi şi unor uitări cari ne-au împovărat adesea, după moartea lui Gavril Muzicescu. In noianul evenimentelor mari şi mici, cari întunecă cerul zilei noastre, în puhoiul trivialităţilor şi al plevei de toate zilele, este odihnitor să prinzi de veste şi să deslueşti cum răzbate: alba statură a recunoştinţei.

Cu fapta sa, de discipol recunoscător, domnul Ştefan Stoicescu este cel ce odihneşte cugetul nostru şi ne îmbie la sentimente de înaltă mulţumire.

Reînoirea bisericii din Mânăstirea Durău

In ziua praznicului celui mare al Inălţării Sf. Cruci (14 Septembrie a. c.) s'a făcut cu un fast deosebit slujba sfinţirii bisericii din Sf. Mânăstire Durău, Jud. Neamţ. Serviciul divin a fost oficiat de către P. C. Arhimandrit Mitrofor Valerie Moglan, Vicarul Sf. Mitropolii din Iaşi, în prezenţa d-lui Victor Iamandi, Ministrul Cultelor şi al Artelor.

Printre slujitorii bisericii . cari au oficiat cu această ocazie alături de P. C. Arhim. Valerie menţionăm pe următorii : P. C. Arhimandrit Ghenadie, Stareţul Sf. Mânăstiri Bistriţa, P. C. Protosinghel Dionisie, Stareţul Sf. Mânăstiri Durău : iar dintre preoţii de mir notăm din memorie pe Pr. Pantelimon Balan, care a citit frumos Acatistul Sf. Cruci, Pr. Pantelimon Grigoriu din Parohia Răpciune, Pr. Ioan Ungureanu din Parohia Schit şi Pr. Bârsan, pensionar din Par. Schit. Or mai fi fost poate şi alţii, căci preoţii de pe valea Bistriţei — caşi enoriaşii lor — ţin mult la acest sfânt locaş, aşezat în una din cele mai frumoase şi mai pitoreşti poziţii din ţara noastră.

O mulţime de credincioşi mişunau prin incinta mânăstirii, cu regretul că n'au putut încăpea toţi în biserică ; iar soarele strălucitor le punea în adevărata lor valoare costumele naţionale, specifice locului.

Predica zilei a fost rostită de către C. Ieromonah Partenie Bucşu, din Mânăstirea Bistriţa.

Când s'a terminat slujba, soarele ajunsese în vârful Ceahlăului, şi-l lumina aşa de frumos, făcându-l astfel să mărească şi mai mult farmecul acestei serbări creştineşti !

De pe treptele bisericii P. C. Arhimandrit Valerie a citit o moliftă pentru deslegarea păcatelor ; iar mulţimea credincioşilor a ascultat-o în genunchi.

In genunchi, la umbra unei biserici de la poalele Ceahlăului, iată privelişte a minunată pe care nu o trăisem încă până atunci !

Dela biserică slujitorii, caşi oaspeţii distinşi în frunte cu Ministrul Cultelor au fost poftiţi la masă, în sala cea mare a Arhondaricului; iar mulţimea şi-a căutăt în traistă merindele sale, căci nu era de crezut că ar fi putut să fie hrăniţi toţi, cu toată bunăvoinţa stareţului şi a călugărilor săi, recunoscuţi întotdeauna ca cei mai buni primitori de oaspeţi, mai ales pentru numeroşii excursionişti ce vin la Ceahlău în timpul verii.

La masă a luat întăi cuvântul P. C. Arhim. Vicar care a închinat pentru sănătatea M. S. Regelui Carol II-lea, a cărui chip a fost zugrăvit în biserică aşa de frumos, de către D-l Prof. Toniţă, astăzi Rectorul Academiei de Belearte din Iaşi.

D-l Ministru Victor Iamandi, a vorbit mult şi cu mare talent, ca de obicei. Cuvântarea sa a fost ascultată cu mult interes, căci ea rezuma o parte din bogata activitate pe care D-sa a desfăşurat-o în timp de un an la departamentul Cultelor, pentru reînzestrarea mânăstirilor caşi pentru bunul mers al Bisericii ortodoxe din ţara noastră în general.

A reamintit de bunele raporturi pe care le are cu I. P. S. Mitropolit Nicodim, de ajutorul pe care I. P. S. Sa i l-a dat la alcătuirea legelor pentru reînzestrarea mânăstirilor cu pădure şi pentru îmbunătăţirea soartei clerului. A reamintit şi de greutăţile ce le-a întimpinat cu înfiinţarea Episcopiei Maramureşului; iar la urmă a adăugat în aplauzele oaspeţilor că va da şi Mânăstirii Durău 200 hectare de pădure şi un ajutor bănesc de 30.000 lei. Deasemeni va recompensa cu o sumă modestă şi pe D-l Profesor Toniţă şi elevii săi, cari cu atâta devotament s'a străduit la pictarea bisericii din această mânăstire.

Au mai vorbit apoi D-nii: N. Guranda, deputat, al jud. Neamţ, Răutu, prefectul jud. Botoşani, Dr. Gotcu, din Bucureşti, preşedintele comitetului de restaurare a bisericii, Ivaşcu, prefectul jud. Neamţ şi pictorul Toniţă.

Părintele Stareţ Dionisie al Durăului, poate fi pe deplin mulţumit, că Dumnezeu l-a învrednicit să conducă această mânăstire, tocmai pe vremea reînzestrărei ei cu pădure, dar mai ales pe vremea când ea s'a împodobit cu o pictură aşa de frumoasă.

Diacon Ilie Gheorghiţă

Păstorul cu turma și turma cu păstorul

Prin iconomia Sa divină, Dumnezeu, trimite oameni potrivit timpurilor, pentru ca planul iconomiei Sale să nu fie turburat. Adesea vedem primejdii mari pentru Biserică, state etc., dar din acelea impasuri, triumfă victoria de care nu ne-am fi așteptat, adeverindu-se cele zise: „Când primejdia e mare atunci nici ajutorul lui Dumnezeu nu-i departe".

In lume bântue criza morală pe lângă alte crize. Biserica e chemată pentru rezolvarea acestei probleme și numai ea este în putere să facă aceasta.

Dar potrivit secerișului, mult și spinos, ne-a învrednicit Dumnezeu și de secerători vrednici. Preoțimea noastră e la înălțimea chemării. Nimeni nu intră în cler fără cercetare și pregătire academică. Mai toți sunt tineri, ceilalți mai oțeliți, entuziaști,—capabili de sacrificiul misiunii lor. Toți la datorie, muncesc întotdeauna satisfăcuți în cugete pentru îndeplinirea slujbei lor.

Unii se învrednicesc și de răsplată din afară, după cuvântul Scripturii:

— „Preoții ceice cârmuesc bine, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei ce se ostenesc cu propoveduirea și cu învățarea". (I Timotei 6,17).

De această cinste și răsplată se bucură și părintele Ermil Grigorescu, parohul bisericii „Sf. Prooroc Ilie" din Folticeni. I. P. S. Mitropolit Nicodim i-a conferit rangul de Econom Stavrofor.

Inplinindu-se 10 ani de păstorie, în această parohie, enoriașii C. Sale s'au hotărât să-l sărbătorească în fața Sf. Altar și l-au sărbătorit Duminică 14 Martie a. c., cu prisos de dragoste și devotament pentru păstorul lor. Epitropii: Const. Mălinescu, Gavril Loghin, Maxim și Bucșănescu, i-au oferit ca dar crucea de aur de „Econom Stavrofor" urându-i cu lacrimi de bucurie, să poarte pe piept acest dar Sfânt, sănătos înzâlit, lucrând mai departe, cu acelaș devotament și râvnă pentru Biserică și dorul de mântuire a credincioșilor săi.

Prețul Crucei, în valoare de 6000 lei, l-au suportat susnumiții epitropi bine-credincioși. *Dar nu acesta este prețul, ci prețul cel neprețuit este dragostea și recunoștința păstoriților față de păstorul lor, cum și prețul păstorului care știe una: „Păstorul să fie cu turma și turma cu păstorul".*

Felicităm inițiativa turmei și pe păstorul ei.

Preot Ilie Anisescu

Sărbătoarea universitară dela Chișinău *

Atâta zvoană urâtă s'a făcut în lume împotriva facultății de teologie din Chișinău, prin atâtea câte se vorbeau pe socoteala fostului profesor Constantinescu-Iași! Ceice eram profesorii facultății sufeream auzind acestea, fiindcă nu puteam aduce nici o îndreptare, In adevăr, Constantinescu-Iași va fi făcut câte se auzeau, dar noi nu aveam niciun mijloc de a ne încredința ce este și ce nu. Puteam ști ce este în facultate, dar nu vedeam că osânditul ar fi încercând ceva pentru comunismul său chiar în sînul ei. Cât despre ce va fi făptuit el aiurea, acelea nu erau la știința noastră.

Lumea însă nu alegea. Ea știa una și bună, că aveam la teologie un comunist, și deci trebuia să ne mișcăm împotriva lui.

Dar acum starea aceia de lucruri s'a încheiat. Comunistul nu mai este între noi.

Dacă lumea atunci nu mai tăcea împotriva lui și a noastră, cu atât mai mult nu trebuie să tacă pentru a-și mărturisi mulțămirea acum. In adevăr, dela începutul acestui an avem un profesor nou. Prin multe și multe silințe, în locul comunistului, azi avem profesor, la Facultatea de teologie din Chișinău, pe un bărbat cu mare nume de învățat, care, în acelaș timp e un ales suflet de creștin.

E vorba de profesorul *I. D. Ștefănescu*, care până acum a predat cursuri de artă creștinească la universitatea catolică din Paris și la universitatea din Bruxelles.

E neobișnuit lucru ca un ortodox să predee cursuri la o înaltă școală catolică. Dacă însă catolicii s'au închinat înaintea temeinicei pregătiri de om învățat a profesorului Ștefănescu, aceasta e o dovadă de înaltă prețuire de care domnia sa se bucură în acel înalt așezemânt de învățătură.

Pe acesta îl avem acum ca profesor al nostru și nu ne putem mărturisi din destul bucuria de a-l avea ca al nostru.

---

*) Artic. publicat in ziarul *Opinia* Nr. 9185 din 14 Noembrie a. c.

Astăzi *) s'a făcut deschiderea cursului său despre *Arheologia bisericească*, la facultatea de teologie a Chişinăului. A fost o măreaţă sărbătoare, desfăşurată în sânul unor mari pregătiri, pentrucă sărbătoarea să fie cât mai izbutită. Ea a şi fost izbutită, cum vom vedea mai la vale spre marea mulţămire a decanului nostru, d. Profesor *Popescu-Prahova*, care a fost răsplătit astfel pentru silinţele sale.

Toată ziua de ieri a zbârnăit telefonul între Mitropolia Moldovei şi facultatea noastră de Teologie. Insuşi I. P. S. Mitropolit Nicodim venea să cinstească, prin venirea sa între noi, deschiderea cursurilor facultăţii, cum şi cursul de începere al Profesorului Ştefănescu.

Am avut oaspeţi aleşi pe ziua de azi. Ne-au venit I. P. S. Mitropolit Nicodim, cu însoţitorii săi, Episcopul Dionisie al Ismailului, d. general Cihoschi, fostul ministru, un admirator al profesorului Ştefănescu, d. Dragomirescu, decanul facultăţii de drept, ca reprezentant al rectorului universităţii Iaşului, Generalii Son şi Georgescu-Pion, din garnizoana Chişinăului, d. Cezar Stoica, din partea Primăriei Chişinăului, directorul Prefecturei judeţului Lăpuşna şi multă altă lume în frunte cu preoţii dela Mitropolia Chişinăului. Marea noastră sală de primire era plină de lume şi studenţi.

Sărbătoarea s'a desfăşurat prin câteva cântări corale. Apoi s'a suit la tribună d. Decan Popescu-Prahova, care a făcut o dare de seamă bine închegată şi bine gustată, despre facultatea de teologie din Chişinău.

Răsplătit prin îndelungate ropote, i-au urmat la cuvânt dl. Decan Dragomirescu, Domnia sa şi-a arătat părerea de bine că se găseşte din nou în sânul teologilor şi a apăsat pe buna potrivire dintre duhul teologic şi cel juridic. A pomenit zicerile latineşti cărora li se cuvine tot atâta bună primire şi în drept şi în gândirea creştinească *(honeste vivere, neminem laedere, suum cuique tribuere)*. A urat facultăţii noastre de teologie toată înflorirea şi rodirea în sânul poporului nostru românesc.

In sfârşit a venit rândul d-lui *Ştefănescu* să păşească la tribună. Primit cu îndelungate ropote, domnia sa a vrăjit adunarea prin mulţimea faptelor pomenite.

A arătat că Arheologia bisericească cuprinde comori de

*. 11 Octomvrie a. c.

materiale, din care răsar cunoştinţe de o mare noutate pentru cultura noastră.

In ţara românească, avem rămăşiţe de o nespusă însemnătate pentru studiul arheologiei.

Din nefericire, veacul trecut a venit cu îngâmfări culturale, prin care a sfărâmat multe bogăţii sufleteşti, artistice, arheologice şi abia acum descoperim cum oameni mânaţi de boala de a face totul din nou, au pustiit şi stricat bisericuţe în care trăiau mărturii minunate despre măestriile presărate în ţara noastră.

Destăinuirile făcute de d. Ştefănescu în această privinţă au umplut de uimire, prin marea lor noutate şi prin orbirea „progresiştilor" întunecaţi care se credeau luminaţi.

In toate desfăşurările sale, d. Ştefănescu ne-a dovedit întinsele sale cunoştinţe despre slujbele creştineşti din vremurile vechi şi de acum. Se vedea bine nu numai deosebirea ci depărtarea ca dela cer la pământ între d. Ştefănescu şi înaintaşul său. In domnia sa avem un om nou, tocmai cel care ne trebuia după necazurile de mai înainte.

Când a încheiat, după un ceas de vorbire, ascultătorii prea încântaţi de cele auzite l-au răsplătit cu nesfârşite ropote de aplauze.

Apoi a luat cuvântul I. P. S. Mitropolit Nicodim, care a vorbit foarte mişcat dând sfaturi simţite studenţilor. Aceştia i-au cântat inimos „Pe stăpânul şi Arhiereul nostru, Doamne îl păzeşte!"

Cu aceasta serbarea s'a încheiat şi apoi a urmat un bogat ospăţ în încăperile facultăţii. Aici s'au rostit numeroase cuvântări, toate vădind via însufleţire a clipei.

Arhim. Scriban

Noul profesor al facultăţii de teologie din Chişinău, d-l I. D. Ştefănescu.

Cu cât dreptatea şi adevărul au de învins suferinţi şi jertfe mai mari, cu atât şi bucuria izbândirei lor e mai mare în strălucire şi trăinicie. Această realitate poartă pecetea simbolică a celei mai mari jertfe şi biruinţi în acelaş timp, a răstignirii Adevărului şi a învierii Lui.

Catedra de Arheologie dela facultatea de teologie din Chişinău a fost ocupată până acum de un concurent al d-lui I. D. Ştefănescu. Iată cum, spre nefericirea Bisericii, a Ţării şi a Facultăţii de Teologie, a fost, până acum doi ani, titularul acestei catedre, un trist personagiu de o ruşinoasă aducere aminte. Epilogul se cunoaşte.

După această primă tristă realitate a nesocotirei valorilor adevărate, iată că, acum avem fericirea de a trăi şi clipele de bucurie a celei de a doua realităţi, a izbândirei adevărului şi a dreptăţii. Şi bucuria este cu atât mai mare, când toţi au cerut şi au socotit că greşala trecutului nu se poate ispăşi cu prisosinţă, decât prin chemarea aceluia care prin prestigiul lui ştiinţific şi moral poate să redea acea strălucire vrednică unei catedre universitară. Intreg consiliu profesoral al facultăţii de teologie, în frunte cu prea vrednicul ei decan, d-l Popescu-Prahova, au cerut şi au chemat cu unanimitate ca profesor şi coleg pe d-l I. D. Ştefănescu. Senatul universitar deasemenea şi-a însuşit cu aceeaş unanimitate această chemare, iar *M. S. Regele Carol II*, cunoscând cât de mult e apreciat în străinătate d-l Ştefănescu, a semnat decretul de numire cu aceeş dragoste deplină. Această chemare i s'a făcut d-lui Ştefănescu, după o altă chemare pe care o avea la Universitatea Catolică din Paris şi la cea a Statului din Bruxelles.

Era şi este profesor la cele mai strălucite universităţii ale lumii... Străinii îi apreciase valoarea talentului şi a cunoştinţelor lui savante şi atunci l-au poftit în rândul celor mai străluciţi profesori ai omenirei. Iată o cinste rară şi aş putea scri unică, ca un profesor ortodox să fie chemat ca profesor la una din cele mai strălucite universităţi catolice. Dar iată că, nu numai o universitate

ca acea a Parisului l-a chemat, dar încă şi o altă universitate, aceea din Bruxelles, care deasemenea e numărată printre fruntaşele universităţi ale lumii.

O parte din prelegerile universitare, pe care le-a ţinut depe catedrele acestor strălucite chemări, dl. I. D. Ştefănescu le-a publicat prin diferitele reviste universitare din Apus ori direct în cărţi de o preţuire rară.

Pentru a vedea oricine, cum este apreciat d-l Prof. Ştefănescu de către savanţii lumii şi cum îi sunt socotite operile ştiinţifice ale d-sale, nu am a înfăţişa decât cuvântul de prezentare pe care îl ţine d-l *H. Grégoire*, ultimii lucrări a d-lui Ştefănescu, *L'Illustration des liturgies dans l'Art de Byzance, et de l'Orient.* D-l H. Grégoire unul dintre puţinii savanţi bizantinologi ai lumii, prezintă această lucrare a d-lui Ştefănescu, *Academiei regale din Belgia*, cu următoarele aprecieri scrise, care pentru frumuseţea lor şi pentru a face ca fiecare să se împărtăşească deplin din această mândrie naţională, le transcriu în limba în care au fost pronunţate :

Extrait des *Bulletins de l'Académie royale de Belgique* (Classe des Lettres, etc). Séance du 1er mars 1937, nos 2-3.

J'ai l'honneur de présenter à l'Académie la dernière publication de l'Institut de Philologie et d'Histoire orientales et slaves. C'est un élégant volume in-8⁰ de 193 pages, illustré de 138 pages hors-texte, dont l'auteur est M. J. D. Stefanescu, docteur ès lettres, et le titre : L'Illustration des liturgies dans l'Art de Byzance et de l'Orient.

M. J. D. Stefănescu est un jeune savant roumain, élève des maîtres Gabriel Millet et Focillon, rompu par consèquent aux méthodes de l'Histoire de l'Art, et qui a publié déjà une oeuvre immense presque tout entière consacrée à des monuments inédits ou à peine connus de la grande Roumanie. Peu d'archéologues ont aussi bien servi leur pays et la science. M. Stefănescu a été invité par l'Institut oriental de Bruxelles à résumer pour ses maîtres et pour ses étudiants une théorie nouvelle et féconde sur les rapports entre l'iconographie byzantine et orien-

tale et le symbolisme liturgique. Les leçons de M. Stefănescu, faites, puis écrites, avec la simplicité pleine de charme qui distingue ce savant, ont paru d'abord dans l'Annuairie de l'Institut. *Mais l'auteur a tenu à les compléter, à les munir d'un index détaillé, bref à faire de cet ensemble excellent un beau volume qui véritablement comble une lacune.*

Nulle part ailleurs, les liturgistes, les historiens de l'Art et en général les personnes qui s'intéressent aux cérémonies de l'Eglise d'Orient ne trouveront aussi clairement tracé le parallèle entre le drame liturgique et la décoration des églises, qui est en grande partie l'illustration de ce drame.

Que de particularités de l'iconographie s'éclairent par le commentaire liturgique! Les spécialistes eux-mêmes seront étonnés de toute la lumière que leur apporte ce manuel. Il est vrai que M. J. D. Stefănescu, liturgiste né, admirable connaisseur de la pratique cérémoniale de l'Eglise ortodoxe, est en même temps un archéologue expérimenté, auteur d'immenses et beaux travaux sur les peintures murales et les icones des sanctuaires de Byzance.., et „d'après Byzance", comme dit Iorga,

Il possède précisement et la science, et l'expérience, et l'enthousiasme nécessaires pour traiter ce sujet, d'une manière à la fois approfondie et didactique. Byzantinistes, liturgistes, historiens et amateurs de l'art byzantin tiendront à posséder cette étude pleine de clarté qui se présente sous la forme d'un précieux album.

H. Grégoire.

* * *

Iată acum ce scrie şi Părintele Arhim. I. Scriban, Profesor a facultatea de teologie din Chişinău, cu prilejul acestei chemări, din ultimul timp, care s'a făcut d-lui Ştefănescu :

Nou profesor de teologie *

D. *I. D. Ştefănescu*, profesor la Universitatea Catolică din Paris şi la cea a Statului din Bruxelles, a fost numit, dela 1 Sept. a. c., profesor de Istoria Artelor la facultatea de teologie din Chişinău, în locul rămas gol prin osândirea fostului profesor Constantinescu-Iaşi.

Aceasta e numirea care trebuia făcută din capul locului. Atunci facultatea dela Chişinău n'ar mai fi suferit ce a avut a suferi prin funcţionarea lui Constantinescu Iaşi la acea catedră.

D. I. D. Ştefănescu a fost chemat de consiliul facultăţii de teologie din Chişinău să se suie pe acea catedră. Acum numirea s'a făcut. Noul profesor vine plin de slava de a fi predat atâta vreme la universităţi străine şi de a fi primit de acolo mărturisirile celor mai alese preţuiri.

Scriitorul acestor rânduri a cetit în vara aceasta în Paris laudele cu care rectoratul catolic de acolo l'a încărcat, spunându-i că aşa un bărbat face cinste ţării lui. Nu numai atâta. Acele aşezăminte nici nu vor să se despartă de d. Ştefănescu. Şi-au arătat părerea de rău că pleacă, dar i-au cerut totuşi să nu-i lase nici pe ei. Să mai vie şi să mai facă cursuri şi acolo în vremea slobodă.

Starea d-lui Ştefănescu era strălucită la Paris şi Bruxelles. Nici nu avea nevoie să vie la noi.

Ca un străin şi un ortodox să fie dorit la o universitate catolică, e cu totul peste fire. Aceasta e o dovadă de înalta preţuire de care domnia sa se bucură în acel înalt aşezământ de învăţătură.

Putem cunoaşte şi noi ce însemnă d. Ştefănescu, cetind scrierile sale de mare nume şi însemnătate. Facultatea dela Chişinău se poate ferici acum că-l are profesor.

Arhim. Scriban

---

* Artic. apărut în revista *Păstorul Creştin Ortodox*, gazetă bisericească, care apare în Oltenița, Nr. 39-40, 1937.

* * *

Lecţia de deschidere a cursurilor, acest nou profesor, a ţinut-o în ziua de 11 Octomvrie a. c.. Subiectul prelegerii a fost: „*Obiectul, metoda si importanţa studiului Arheologiei religioase.*"

Despre chipul strălucit a felului cum a ţinut această prelegere, d-l Profesor Ştefănescu, precum şi despre oaspeţii aleşi cari au luat parte la această sărbătoare de inaugurare a cursurilor noului profesor, a scris atât de frumos P. C. Arhim. I. Scriban, în articolul pe care-l publicăm şi noi în revistă. Totuşi, pentrucă bogată a fost vorbirea şi cu multe laturi de o nepreţuită de mare valoare, voiu mai adăuga şi eu cuvinte de sincere şi adevărată mărturisire de bucurie.

Intr'adevăr, prelegerea d-l Prof. I. D. Ştefănescu a fost o comoară de cunoştinţi, atât în ce priveşte mulţimea lor, cât şi în adâncimea problemii puse spre lămurire. Multe au fost cunoştinţele cari erau necunoscute chiar de cei mai eruditi teologi. Şi iarăşi, mai fiecare paragraf al vorbirei era o înşirare de adânci cugetări, cari puneau problema nenumăratelor directive teologice şi bisericeşti. Numai amintesc apoi de frumuseţa literară a scânteerilor de stil şi a unei mişcări sufleteşti cari te însufleţea până la cele mai înflăcărate sentimente de sfinţenie şi iubire de frumos şi adevăr...

Mai întâiu a arătat preţuirea pe care trebue să o dăm acestui obiect, Arheologia religioasă, pentru care sunt numai două catedre în întreaga lume, la Paris şi la Chişinău...

Istoria artei nu-i tot una cu arheologia religioasă, ea e numai un capitol din ea..... Arheologia religioasă stabileşte autenticitatea celor mai fundamentale învăţături şi practici sfinte din Biserica noastră. Textul literar, de exemplu al liturghiilor, nu se coboară mai jos de veacul al VIII, ori, prin materialul pe care-l studiază arheologia religioasă putem afla prin imagini cuprinsul şi practica cultului chiar din veacul al IV. Ba ceva mai mult, s'au găsit cioburi pe care sunt figuri şi texte ce înfăţişează jertfa lui Abraam cu simbolismul ei, apoi Sf. Impărtăşanie etc., din veacul II.

Şi e de un nepreţuit de mare folos acest studiu al iconografiei bisericeşti, pentrucă pe chipuri şi icoane se înfăţişează şi se tâlcuesc dogmele, Sfintele Taine, Sf. Liturghie, istoria bisericii, etc....

Această formă de reprezentare înfăţişează fondul pe care

îl întrupează acel chip... Din formă vedem fondul... Nu se poate un fond fără formă. Lupta contra formalismului e o formulă eretică născocită de Martin Luther... In Biserica ortodoxă fondul e şi în formă şi forma e fondul însăşi.

Şi pentruca noi teologii şi creştinii să fim în progres, apoi aceasta nu înseamnă o păşire către cele ale lumii, nu, şi o întoarcere la Hristos. Progresul la noi e o apropiere de Hristos, şi deci de toate acele izvoare care ne apropie mai mult de Hristos.

Şi încă multe altele au fost gândurile scânteietoare ale acestui tânăr savant român, cari a făcut o strălucită sărbătoare a gândului şi a sufletului teologilor ce au fost de faţă. Mă mărginesc numai la acestea, auzind că va tipări această magistrală prelegere universitară.

I. P. S. Mitropolit Nicodim în o prea frumoasă vorbire cu un adânc tâlc biblic, a arătat care e rolul şi chemarea sfântă a studenţilor şi a profesorilor. Şi ca un părinte... şi-a mărturisit bucuria izbândirei drepte a fiului lui, mai ales având fericirea să-i vadă şi acest nou început magistral...

Această bucurie o vedeam strălucind cu mândrie şi în sufletele profesorilor, a studenţilor şi a unei alese nobilimi de spirit care a fost de faţă... şi nădăjduim în chip neîndoelnic, că de-acum va străluci lumina unei bucurii şi mai mari, cari se va revărsa depe înălţimea acestui amvon, asupra întregului suflet românesc... Suntem fericiţi, că macar de acum înainte ne vom bucura şi noi de talentul şi adâncimele de cunoştinţi a unui savant român, de cari mai înainte de noi s'a bucurat Franţa, Belgia şi alte fruntaşe universităţi ale lumii.

Ieromonahul Vasile Vasilache

Două sfinţiri de biserici

In ziua de 10 Oct. 1937 s'a făcut sfinţirea bisericii din satul Dârloaia, parohia Vlădiceni, jud. Neamţ.

Prin stăruinţa şi munca neobosită a preotului Ioan Negrea s'a putut aprinde o luminiţă creştinilor din acest sat; căci până acum ei nu aveau biserică şi erau nevoiţi să alerge în satele vecine, pentru trebuinţile lor religioase.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim a delegat pe I. P. C. Valerie vicarul Sfintei Mitropolii să sfinţească acest Sfânt locaş şi să răsplătească şi munca vrednicului preot.

La sfinţire a luat parte pe lângă un impunător sobor de preoţi şi autorităţile judeţului, şi un mare număr de credincioşi. Vedeai pe feţele creştinilor din sat mulţumirea că au şi ei un Sfânt locaş unde să-şi plece genunchii. Predica zilei a fost ţinută de *Păr. Vasile Vasilache*, Directorul Sfintei Mitropolii, care a vorbit în cuvinte frumoase despre rolul bisericii creştine în educaţia şi mântuirea creştinilor şi despre importanţa actului sfinţirei unei biserici.

La sfârşitul slujbei a vorbit *P. C. Vicar Valerie* aducând poporului binecuvântarea Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit, lăudând munca preotului şi a credincioşilor, arătând şi marea însemnătate a sărbătorii.

Tot acum P. C. Vicar a adus la cunoştinţă preotului că pentru munca depusă i s'a conferit rangul de Econom.

A urmat apoi răspunsul preotului *I. Negrea*, care mulţumeşte pentru distincţia acordată şi arată munca sfinţiei sale şi a credincioşilor pentru terminarea acestui Sfânt locaş de închinăciune.

S'a făcut apoi parastasul pentru ctitorii bisericii ; iar după aceasta a urmat o creştinească agapă în casele preotului Negrea.

Aici primul a luat cuvântul P. C. Vicar aducând omagii M. S. Regelui pentru grija ce o poartă bisericii strămoşeşti şi slujitorilor ei. Apoi a vorbit Dl. T. Ivaşcu prefectul jud. Neamţ arătând marele înfăptuiri ale I. P. S. Mitropolit Nicodim dela urcarea pe scaunul Mitropoliei Moldovei. A mai luat cuvântul Protopopul Gh. Maxim, Senator P. Popovici, etc.

Cu acestea marea şi frumoasa sărbătoare a satului Dârloaia a luat sfârşit.

* * *

Tot în luna Octomvrie ziua 23 s'a făcut sfinţirea din satul Prăjeni jud Botoşani.

Delegat a Sfintei Mitropolii a fost *I. P. C. Vicar Valerie Moglan.*

In acest sat care e aşezat la o depărtare de 16 km. de Hârlău păstoreşte inimosul *preot D. Pavlov.* Prin stăruinţa preotu-

lui şi a credincioşilor a putut să se ridice o bisericuţă frumos împodobită, şi pictată cu deosebita grija, talent şi un vădit sentiment religios, de pictorul Stroiny din Botoşani.

Disdedimineaţă vedeai adunându-se credincioşi din satele vecine, îmbrăcaţi în haine curate, să asiste la sfinţirea unui nou locaş de închinăciune.

Slujba a urmat după datina bisericii noastre, înconjurându-se biserica de trei ori cu Sfintele moaşte. Apoi sa întors în biserică după ce s'a pronunţat formula sacramentală *„Deschideţi boeri porţile voastre şi să deschideţi porţile cele veşnice ca să intre Împăratul slavei"*.

Iar dinlăuntru s'a spus: *„Cine este Impăratul slavei"*. S'a procedat apoi la actul sfinţirei înăuntru; iar după aceasta s'a săvârşit Sfânta Liturghie.

Aici ţin să menţionez că un cântăreţ a bisericii din Prăjeni a dat răspunsurile Sfintei Liturghii cu un cor format din flăcăi şi fete din sat pe trei voci, pe muzica noastră orientală. Ar fi de dorit ca toţi cântăreţii să facă acest lucru, pentrucă-i foarte frumos şi necesar.

La sfârşitul slujbei a vorbit *I. P. C. Vicar Valerie*, în numele Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit, binecuvântând poporul. Tot acum a vorbit şi Păr. Protopop Constantinescu-Hârlău.

La masa ce a avut loc în casele preotului Pavlov a vorbit P. C. Vicar, Pr. Protopop Constantinescu, Preot Pavlov, Preot Bârliba şi Dl Prof. Irimescu-Botoşani. **Diac. N. Cosma**

Liturghie nouă

Dela Liturghia fericitului întru pomenire Gavril Muzicescu, s'au lucrat pe întinsul ţării noastre mai multe Liturghii, de către diferiţi profesori de muzică, doritori de a reînoi şi înfrumuseţa cultul divin al bisericii noastre ortodoxe.

Unele din ele au fost un timp de mare efect în bisericile noastre şi tindeau parcă — chiar aici în Moldova — să înlocuiască Liturghia puţin învechită a maistrului Muzicescu.

Toate Liturghiile acestea însă — fie cele armonizate pentru

cor mixt, fie cele pentru cor bărbătesc, au păcătuit mult prin faptul că autorii lor nu s'au adăpat și inspirat din isvorul cel nesecat al muzicei bisericești tradiționale, care se practică în biserica ortodoxă.

Muzica celor opt glasuri cu variantele lor; muzica Sf. Ioan Damaschin; muzica vestitului călugăr Ioan Cucuzel dela Sf. Munte; iată depozitul sacru și pururea îndestulător pentru toți maiștrii amatori de coruri și armonii în biserica ortodoxă.

Lucrul acesta nu l-au înțeles compozitorii noștrii de Liturghii, pentrucă necunoscând cârligile psaltichiei după care se notează această muzică, au rămas străini de dânsa.

Dar anul acesta un nou maistru tot cu numele Gavril a fost trimis de Dumnezeu să complecteze această lacună. Este d-l Gavril Galinescu, profesor la Conservatorul din Iași.

D-sa a alcătuit o Liturghie pentru cor mixt pe care, în semn de omagiu, a închinat-o I. P. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei.

Manuscrisul fiind depus la cancelaria Sf. Mitropolii, încă din luna August a. c. I. P. S. Mitropolit l-a predat D-lui Antonin Ciolan dirijorul corului dela Catedrală, pentru a-l pune imediat în repetiție, urmând ca apoi să fie publicată și răspândită. Va fi o Liturghie unică până acum la noi; va fi Liturghia dorită, pentrucă autorul ei a înțeles să pue la contribuție muzica tradițională a bisericii, pe care o cunoaște ca nimeni altul.

Diac. Ilie Gheorghiță

Pe margini de cărți

Arhimandritul I. Scriban, Profesor la facultatea de teologie din Chișinău, *Cartea Cărților: Sf. Scriptură sau* **Biblia** 96 pag. 26 lei.

E o sgârcenie în a veni în ajutorul aproapelui, nu numai cu bunuri materiale, ci și cu sfatul și cunoștința pe care o ai. După cum sunt oameni care-și adună averi mari în palate și bănci, în hambare și beciuri, la fel sunt alții cari adună cu o lăcomie de nedescris cunoștinți pe cari puțini le știu. Acești lacomi umblă

ca şi sgârciţii să prindă tot ceeace au scris marii cugetători ai omenirii. Şi camerile lor gem de mulţimea cărţilor, păreţii nu se mai văd, iar stăpânii acestor bogăţii, cu ochelarii pe nas stăpânesc aceste comori. Pe unii ca aceştia îi vezi ieşind în lume, îi vezi cum aruncă zâmbete dispreţuitoare cu aere de superioritate faţă de cei mai puţini ştiutori, dar atât! Ei nu s'ar apuca să samene din ceeace au, din seminţele cugetării şi învăţăturii adevărate. Pe cari şi ei sărmanii le au dela alţii, precum cei bogaţi îşi strâng averile şi din darul şi truda altora. Şi această sgârcenie a celor cu bunuri culturale şi chiar şi religioase o vezi înfăţişându-se în aceleaşi monstruoase chipuri ca şi a sgârciţilor de bunuri materiale.

Aceşti oameni plini de ei înşişi adună mereu, dar nu ar arde niciodată de dorinţa de a lumina întunericul. Nu s'ar trudi să împărtăşească adevărurile şi înţelepciunea, pe care a adunat-o din cele cărţi, prin cuvântări şi prin scris. Şi dacă odată în an s'ar întâmpla să vorbească numai îi auzi... „Nu-mi îngădue timpul ca să vă înfăţişez întreaga problemă...“ Cât priveşte de scris nici atâta. Rămâi uimit când îţi este dat să faci bilanţul anumitor sgârciţi de acest fel. In o viaţă întreagă n'au scris decât o broşură sau două de 10-25 pag., în care deasemenea regretă că spaţiul nu le îngăduie să facă cunoscut toată adâncimea acelei probleme.

Pentru unii ca aceştia lumina e aprinsă numai în casa sufletului lor, pe biroul lor, dar nu şi în cugetele întunecate ale aproapelui, nu şi în massa sufletească a norodului.

Unii ca aceştia îşi zic: „Mângâi-te suflete şi te înalţă, citeşte şi te bucură în lumina acestor străluciri ale spiritului...“

Dar iată, că şi unora ca acestora vine vremea să li se spuie: ...în noaptea aceasta se va lua sufletul dela tine... şi ce vei face? Urmaşi nu ai, iar cărţile tale dragi vor intra în mânile risipitorilor..., a anticarilor în cel mai bun caz şi ei le vor da la cei săraci... însă fără voia ta !

* * *

Dar iarăşi, precum există lacomi şi sgârciţi ai gândurilor bune şi înalte, la fel există şi oameni grozav de bogaţi sufleteşte, însă tot pe atât de darnici şi râvnitori de a împrăştia cât mai multă lumină. Ei ajută pe aproapele cu sfatul, îmbogăţindu-le gân-

durile şi sufletul cu prea frumoase şi bogate cugetări cari luminează, mântue şi sfinţesc pe ascultător. Aceştia înfăţişează pilda samarineanului, pilda dragostei creştine.

Iată unul din aceştia e şi Părintele Arhim. I. Scriban. P. C. Sa veşnic se jertfeşte în a lumina cât mai mult vatra sufletească a neamului românesc. Ţine cursuri la Facultate, conferenţiază apoi la Chişinău, ori la Iaşi, ori la Severin, ori la Sighet, apoi Duminica predică în Bucureşti la biserică şi la diferite asociaţii, ori la radio, etc. Scrie apoi zilnic la ziarul Epoca, unde spune adevărul, luptă contra duşmanilor credinţei şi a neamului, scrie apoi la revistele cele mai de seamă ale Bisericii Ortodoxe Române, unde nu gândeşti acolo vezi masa dragostei creştine pe care o oferă ca nimeni altul Părintele Arhimandrit Scriban. Şi însfârşit trebuie să pomenim şi de cărţile pe cari le alcătueşte P. C. Sa. Iată acum de curând a dat la lumina tiparului următoarea lucrare: *Cartea Cărţilor: Sf. Scriptură sau* **Biblia.**

Scriptura sau Biblia. In prefaţa acestei cărţi P. C. Sa scrie: „Ar fi fost păcat ca atâtea amănunte despre Biblie, pe care le-am scris în cele ce urmează, să fi rămas uitate în paginile revistei „Realitatea Ilustrată", unde s'au tipărit întăia oară. De aceia ele au fost scoase de acolo şi puse aici în volum. In adevăr, din câte cunoştinţe capătă omul, cele despre Sf. Scriptură sau Biblie sunt cele mai preţioase. Este vorba de sufletul său. Sf. Scriptură îl ajută să-l caute şi să-l îngrijească.

Din multe părţi, dela lume foarte felurită, am auzit că ea urmăreşte cu drag ce am scris despre Biblie. Din această pricină, am adunat aici toate bucăţile răzleţe, pentruca ele să se găsească strânse în mănunchi, să poate fi urmărite mai uşor şi să răzbată tot mai departe. Biblia este cea dintăi carte de care omul are nevoie. Trebue să o dăm şi în ţara noastră, fiindcă alţii au făcut-o mai de mult şi au simţit tot binele cu care s'au ales din ea".

Şi acum iată şi titlul tuturor capitolelor, care alcătuesc minunatul buchet al acestei interesante lucrări:

I. *Avem Biblie;* II. *Biblia pe românește;* III. *Congresul Societăţii Biblice Britanice;* IV. *Societatea Biblică din Wurtemberg;* V. *Puterea Bibliei;* VI. *Puterea Bibliei;* VII. *Cartea lumii;* VIII. *Societăţile biblice;* IX. *Hoinăreli cu Biblia;* X. *Biblia la oameni luminaţi;* XI. *Cartea păcii în lumea vrajbei;* XII. *Viaţa Bibliei;* XIII.

Inflăcărații Bibliei; XIV. *Clevetitorii Bibliei*; XV. *Dreptățile Bibliei*; XVI. *Vestitorii Bibliei*; XVII. *Griji sufletești în alte continente*; XVIII. *Biblia încoronării*; XIX. *Noul Congres al Societății Biblice Britanice.*

Socot că numai simpla înșirare a acestor titluri, poate vorbi de comoara cunoștințelor cuprinse în frumoasele desfășurări pe care cu deosebit talent le-a făcut autorul. Și cele cuprinse în tratarea acestor capitole sunt de folos, nu numai pentru orce creștin, dar îndeosebi și pentru preoți. Și apoi ei la rândul lor să le samene cu îmbelșugare în harnica lor trudă apostolică.

P. C. Arhim. Scriban e unul dintre cei mai bine informați teologi ai Bisericii noastre. Și dacă cu râvnă caută să adăvăsească cunoștinți, apoi cu aceeaș dragoste apostolică caută să le și samene.

In capitolul VII scriind despre *Cartea lumii*, arată că „pentru nici o carte oamenii nu s'au întovărășit cu atâta suflet, pentru a o propovădui, ca pentru Sf. Scriptură. Găsim oamenii întovărășiți pentru a răspândi cutare soi de cărți, pentru a propovădui cutare literatură. Pentru a răspândi însă o singură carte, nu s'a mai pomenit.

Aceasta se face pentru Sf. Scriptură. Și încă ce se face pentru dânsa este în așa măsură, cu atâtea mijloace, cu atâta stăruință, de atâta lungă vreme, încât nici chiar pentru întregi mari literaturi nu s'a făcut și nu se face atâta cât s'a făcut și se face pentru această singură carte.“ pg. 33.

In capitolul VIII, scrie pe larg despre toate societățile biblice din lume, vezi pag. 40—43. Iar în capitolul XIII, scriind despre *Inflăcărații Bibliei*, arată cum sunt societăți cari dau Biblia în dar. „Infăcărații Bibliei nu se mulțămesc să scrie dcspre ea, să umble cu propovăduirea pentru ea, să înființeze prăvălii primitoare, unde s'o găsești lesne. Ei mai vestesc în lume că trimit fără bani „Noul Testament“ oricui va cere. Așa cetim în tipăritura „*l'Appel din Tonneins*“, Francia (Departamentul Lot et Garonne);

„Un *Nouveau Testament* sera envoyé gratuitement, sur demande, a toute personne ne possédant pas les Saintes Ecritures.“ (Un *Noul Testament* va fi trimis fără parale, după cerere, oricui nu are Sf. Scriptură). Nu are cineva decât să scrie la adresa:

l'Appel, Tonneins, Alée Douphine 15 (Lot et Garonne) Francia, şi va avea gata un Noul Testament Francez.

Câtă înflăcărare trebue să se afle în sufletul oamenilor, cât dor de jertfă pentru alţii, pentru ca ei să cheltuiască, mânaţi numai de dorul de a face Cartea Sfântă cât mai cunoscută! Şi aceasta se face, fie pe calea aceasta, a înştiinţării prin scris, fie prin păşirea slujitorilor Bibliei în sânul marilor adunări religioase, pentru a le da Biblia în dar. Aşa se face în cimitirele Parisului în Ziua Morţilor, când lumea se îngrămădeşte acolo cu miile pentru pomenirea răposaţilor", pag. 64.

Apoi ar fi să mai citez din capitolul III, unde putem vedea răspândirea Bibliei în lume." Biblia s'a tipărit, în curgerea anului trecut, în 11.686.131 de Biblii sau părti din ea...

Din toate acestea 4.227.000 s'au desfăcut în China, cu 69.000 mai puţine ca anul trecut. In India s'au răspândit 1.182.000 ; în Coreia 777.000 etc.

In curgerea anului trecut, Societatea a dat 13 traduceri nouă... pag. 17.

Şi încă multe altele sunt cunoştinţele preţioase, pe cari le putem afla din această carte, pe cari autorul cu atâta dărnicie le pune la îndemână oricui. Cine va ceti această carte îşi va înzestra gândurile cu bogate cunoştinţi, iar sufletul îi va fi mişcat către o preţuire mai mare a Bibliei, râvnind cu o mai mare dragoste să o cunoască el mai întâiu cu temei, apoi va lupta pentru ca şi aproapele lui să nu fie lipsit de această *Carte a Cărţilor*, care e *Biblia*.

Ieromonahul Vasile Vasilache

„Celce primeşte învăţătură să facă şi el parte celuice-l învaţă din toate bunătăţile sale".

Galateni VI 6.

„Tot cărturarul, care a învăţat împărăţia cerurilor, este asemenea unui gospodar, care scoate din camara sa şi nouă şi vechi".

Matei XIII 52.

Lumânările de ceară

Din gând curat ca și ceara de albine a izvorât măsura folosirei lumănărilor făcute din ea.

Căci ce jertfă — aprinsă — poate fi mai limpede ca feștila învelită în haină de fagure ca aurul !

In flacăra dămoală a luminiței de ceară stărue până-i una cu sfeșnicul, curățenia duhului, care cu mâni pioase se aprind la icoana Maicii Domnului.

Dar ce folos : gândul cel curat și înfăptuirea cea bună îndură răstălmăciri și cată a fi înăbușită de apucătura cea cu spurcăciune întrînsa !

Și aici, într'o chestie ca cea a lumănărilor de ceară, se amestecă duhul cel rău de peste veacuri și turbură seninul bunelor întocmiri.

Nu-s bătrân și iată că pot spune fără chip de desmințire, că mama mă trimitea la biserică cu lumănările de ceară din fagure. Vremea toacei din ajunul Duminicii era momentul închegărei făcliilor. Pe feștila întinsă între sobă și scaun se așternea cu stăruitoare grijă munca de migală a albinei — stoarsă din faguri ; căldura focului care netezea forma, și răsuceala palmelor unei inimi credincioase.

...Azi sfânta Mitropolie potrivindu-și pasul cu sporul vremurilor, cată să reînvie duhul cel curat în suflete și cu el pe cel al jertfelor curate.

Și din așezările unei fabrice scoate lumănări de ceară cari și fiind cu totul curate — poartă în mireasma lor chipul celei mai muncitoare și mai feciorelnice dintre vietățile pământului.

Dar un lucru face ca gândul curat să nu-și găsească întreagă plinire.

Eu, bunăoară, mă mulțumesc să țiu luminițele de ceară pe... dulap ; în vreme ce vecinul meu preot se luptă de moarte să birue măsura cea bună.

Și lucru e știut că sfătuirea bună împreună cu fapta cea de o măsură, greu răzbesc !

Eu, ca să nu mă stric cu enoriașii — deși nu-i chip dacă e duh lămuritor — las lumânările cele bune pe dulap și în biserică ard cele croite din săul hoiturilor !

Fratele vecin se sbuciumă să le vadă aprinse şi în sfeşnice şi în policandru, ba şi în pârga poamelor aduse în blid.

Ei şi atunci, cum stăm cu porunca care e de un fel şi cu înfăptuirea care e altfel?

Pentru mine şi pentru cei de-o măsură cu mine am scris acestea!

Preot Victor Gagos
Maghera

NOTE

1. **Şcoala dela Mânăstirea Neamţu**

e în plină activitate. Ea îşi are un corp profesoral ales, cu înalte studii de o specială pregătire. Directorul acestei şcoale de cântări e însăşi Starețul Sf. Monastiri, *P. C. Arhim. Melhisedec*, iar ceilalţi profesori sunt: *P. C. Ieromonah Victorin Ursache*, licenţiat al facultăţii de teologie din Cernăuţi, *P. C. Arhidiacon Victor Ojog*, diplomat al Academiei de Muzică Bisericească din Bucureşti, *d-l D. Tebeica*, absolvent al Conservatorului din Iaşi şi *d-l Roată*, inginer agronom. In acelaş timp elevii vor frecventa şi la atelierele de sculptură, pictură, lemnărie şi altele încă, conduse de talentaţi şefi de ateliere.

Pentru anul acesta şcoala a început în chip firesc numai cu clasa I, la anul va avea şi clasa II, apoi va fi şi a III şi IV.

La concursul de examen pentru clasa I s'au prezentat peste o sută cincizeci de concurenţi, din cari au reuşit 40. Această prea frumoasă concurenţă arată preţuirea cea mare pe care o au părinţii şi copii de această şcoală dela Mânăstirea Neamţu

Intr'adevăr că nici nu se poate un loc mai ales pentru educarea şi instrucţia elevilor decât în această luminoasă vatră duhovnicească a Mânăstirei Neamţu. Aici au zilnic prea frumoase slujbe, aici au pilde de monahi cari şi-au închinat viaţa numai lui Dumnezeu, aici îşi trăesc viaţa în mijlocul naturii care e atât de frumoasă, aici se pregătesc pentru a fi şi fruntaşi gospodari ai satelor, pentru aceia au ca profesor un inginer agronom, iar profesorii trăesc veşnic cu ei, fiind oricând printre ei,

ca unii care ne-având familii, nu-şi au de fraţi decât pe aceşti şcolari.

Mânăstirea Neamţu face sacrificii cu aceeaş dragoste de veacuri, în a forma sufleteşte pe oamenii bisericii. Elevii de aici nu plătesc profesorii, nici taxe către comitet, nici lumină, nici spalat, nici încălzit, ba ceva mai mult, nici încălţări, căci le-a făcut ea. Singura taxă pe care o plătesc elevii e aceea a hranei lor — 15 lei pe zi.

Iată una din frumoasele lumini care s'a aprins la Mânăstirea Neamţu. Ea arde cu jerfelnicie, dar cu toată dragostea de a forma pe acei ce împodobesc sfintele slujbe dela bisericele din eparhie şi de ori unde.

Cu prilejul deschiderii cursurilor, directorul acestei şcoli a trimis I. P. S. Mitropolit Nicodim următoarea telegramă :

„Cu ajutorul lui Dumnezeu şi înalta binecuvântare a Prea Sfinţiei Voastre începând cursurile şcolii de cântăreţi în Mănăstirea Neamţu, profesorii şi elevii din toată inima s'au rugat să Vă ţină Dumnezeu sănătos întru mulţi ani".

Director, Arhimandrit Melchisedec.

I. P. S. Mitropolit Nicodim a răspuns tot prin telegram

„Dumnezeu să binecuvinteze noua şcoală a Mânăstirei Neamţu. Doresc ca roadele ei să fie podoaba Bisericii noastre româneşti".

† **Nicodim**
Mitropolitul Moldovii şi Sucevei.

2. **Misionarism prin artă.**

Ca şi în lileratură şi în arta picturii, piaţa sufletească e inundată de o pornografie picturală lipsită de talentul înălţărilor fireşti acestei arte. De multe ori ţi-e ruşine să filăreşti un album de cărţi poştale ilustrate ce-ţi stă pe masa unui cunoscut, văzând toate îmbinările bolnave a unor - creonări lipsite de cel mai elementar simţ al unei decenţi morale... Şi pe această cale duşmanii sufletului românesc şi creştinesc, caută să strecoare sugestia nimicirilor sufleteşti şi întunecarea adevăratului simţ artistic.

Bibliografie

1. *Despre unirea Bisericii anglicane cu Bisericile Ortodoxe*, cuvântare de Georgius Leicester Marriot, traducere din latineşte de Dr. Gheorghe Ciuhandu, Tipografia Diecezană Arad, 1937, 14 pag., 6 lei.

2. Diacon Vasile Ionescu, *Duhul profetic*, Tipografia şi Librăria „Artistica", P. Mitu, Piteşti, 1937, 82 pag.

3. Diac. V. Ionescu, *Cine este Krishnamurti?* Piteşti, 1937, pag. 41.

4. Pompei Hossu Longin, *O şezătoare*, la sărbătoarea naţională, piesă într'un act pentru copii. Editura *„Izvoraşul"*, Bistriţa-Mehedinţi, pag. 27, 8 lei.

5. Activitatea „Frăţiei Ortodoxe Române", din Arhiepiscopia Sibiului, pe anul 1936-37. Această broşură cuprinde un interesant raport asupra activităţii secţiei Sibiu şi a cercurilor protopopeşti ale F. O. R. Pentru oricine poate servi ca minunate sugestii isvorâte din un program de activitate religioasă şi culturală înfăptuit.

6. *Să luăm aminte*, foaia de întărire sufletească a preoţilor din Protopopiatul II Tg. Neamţu, de sub conducerea *P. C. Econom Stavrofor Gh. Maxim*, din ce în ce apare mai bine atât în ce priveşte frumosul şi bogatul ei cuprins, cât şi tehnica tipografică. Toate aceste distinse calităţi o fac să fie mult preţuită de cei cari o citesc, iar de cei cari aud de ea, să dorească să o aibă.

Veghevu

Vestim cu bucurie,

că în curând *I. P. S. Mitropolit Nicodim*, va trimite pe piaţa sufletească a ţării noastre vol. XIV şi XV din „Ogorul Domnului", şi anume : **Un păstor model** şi **Primele zile ale creştinismului**, fiecare volum fiind de 500 şi ceva de pagini.

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția IV, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr. Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc., *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui.—Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu, profesor la universitatea din Paris, Bruxelles și Iași.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 10 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 12 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma treză* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptarea Lui* „ „ . . 35 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Istorioare morale pentru copii partea III* „ . . 2 „
15. *Istorioare morale pentru copii partea IV* „ . . 2 „
16. *Jos beția* „ „ . . 6 „
17. *Ierarhia bisericească* „ „ . . 2 „
18. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
19. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 8 „
20. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ „ . . 26 „
21. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
22. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
23. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
24. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
25. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
26. *Viața Sf. Grigore Teologul* „ „ . . „ „
27. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . 5 „
28. *Unde-i fericirea* „ „ . . 3 „

De curând a apărut

o altă lucrare de mare valoare, pe care *I. P. S. Mitropolit Nicodim* o pune la îndemâna creștinilor : **Argatul lui Moș Procopie**, un volum de 128 pagini, format mare, care se vinde cu 25 lei.

Sub tipar

1. Un păstor model. *2. Cei perduți.*

Nr. 231 R-1

MITROPOLIA MOLDOVEI

„După roadele lor îi veți cunoaște". *Matei VII, 16.*

„Celce va împlini și va învăța și pe alții să le împlinească, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor".

Matei V, 19.

ANUL XIII DECEMVRIE 1937 Nr. 12

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub patronajul I. P. S. MITROPOLIT NICODIM

Comitetul de redacție:

P. C. Referent, Ec. CONSTANTIN NONEA
P. C. Diacon Dr. ILIE GHEORGHIȚĂ

Secretar de redacție: Ieromonahul *Vasile Gh. Vasilache.*

Redacția și administrația la secția culturală a Sf. Mitropolii Iași.

ABONAMENTUL: 150 LEI PE AN.

SUMARUL:

Inceputul mântuirei . . . . . † Nicodim al Moldovei
Sfințirea bisericii din Coarnele Caprii . . . . **Pr. N. Negoiță**
Un cerc cultural . . . . . . **Ec. Gr. Resmeriță**
In preajma alegerilor eparhiale . . . . . **Diacon L. Popovici**
6 Decemvrie 1937 . . . . . . **V. A. Gheorghiță**
Sfințirea bisericii din Orbic Neamțu . . . . **Pr. T. Hărăbor**
Tălmăcirea Mitropolitului . . . . . , **Adrian Maniu**
† Preotul Andrei D. Vasiliu . . . . . **Pr. N. V. Hodoroabă**

Alegerea organelor reprezentative bisericești în Adunarea Eparhială pentru anii 1938-1944.

Circulară către P. C. C, Preoți și binecredincioșii creștini din Eparhia Moldovei și Sucevei; . . .
*Circumscripțiile electorale . . . . . * * **
*Mitropolia Moldovei și „Straja Țării" . . . . * * **
Vizita I. P. S. Nicodim la Școala din Mânăstirea Neamțu . . . . . . **Arhim. Melhisedec**

Cd. 640. Inst. de Arte Grafice „ALBINA ROMÂNEASCĂ" —Iași, Tel. 2035

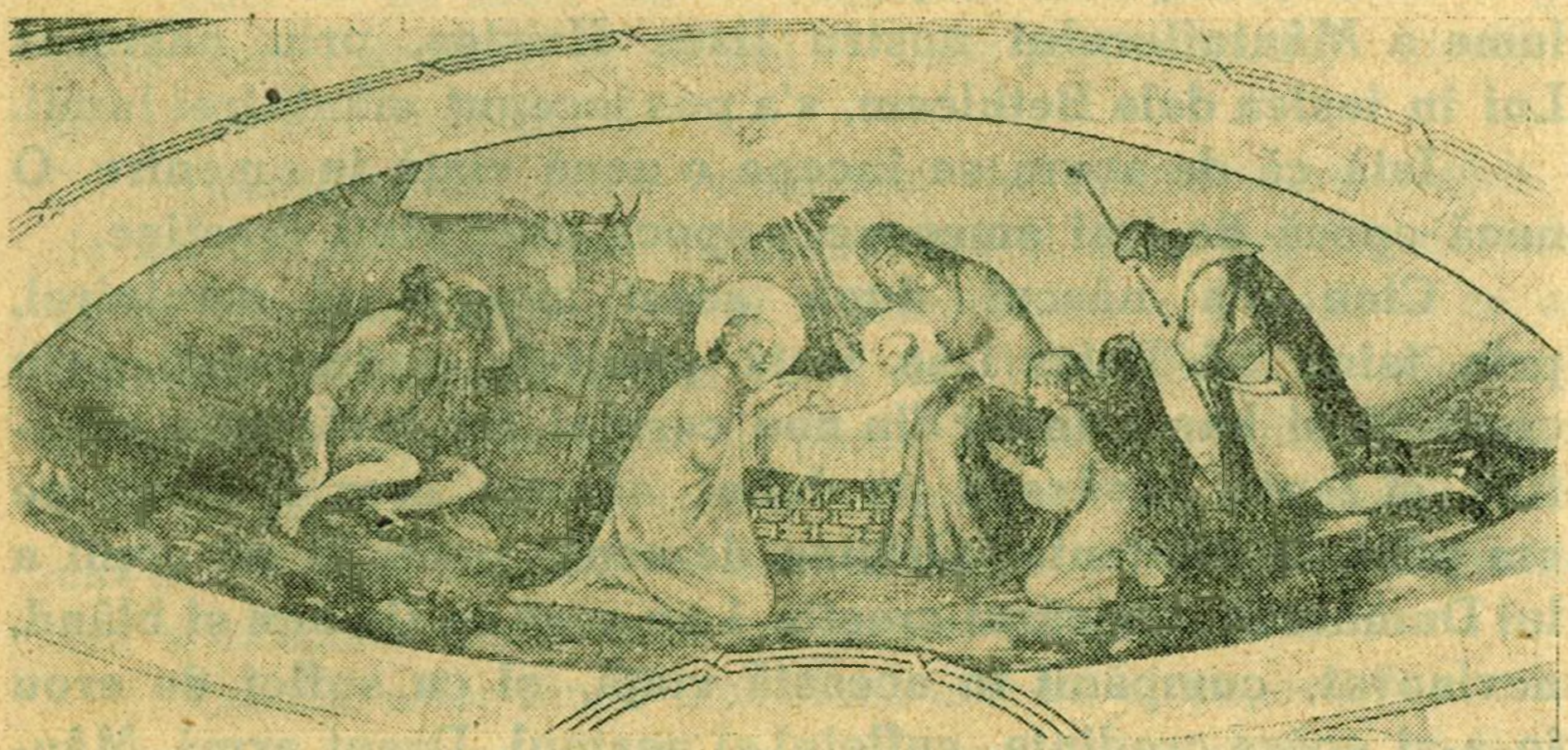
ANUL XIII DECEMVRIE 1937 Nr. 12

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Sub conducerea unui comitet

NAȘTEREA DOMNULUI

icoană din biserica Răucești jud. Neamț.

de V. A. Gheorghiță

Inceputul mântuirei.

Față de îndelungatul șirag al anilor de suferinți, de sbucium în viața cea osândită a omenirei de după Adam, care n'a fost volnic să fie fericit măcar în viața lui, putem zice, că la începutul omenirei a fost durere și suspinare...

Atât de naturală ajunsese pentru omenire acea stare de întunecime sufletească, de răutate și de sbucium, încât, după spus-a proorocului: „omul sorbea răul ca apa"...

Dar grozavă e durerea, când ajunge să nu mai fie simțită! Atunci înseamnă ruinare sigură a acelui organism, pentrucă nu știi ce măsuri să iei pentru apărarea lui.

Omenirea păgână mergea cu paşi grăbiţi spre prăpastia tuturor prăbuşirilor. Viaţa era îngenunchiată până şi în faţa animalelor cărora le aduceau omagiu şi jerfă. Focul şi vântul, apa şi stâncile erau zeificate... până şi patimile îşi aveau zei... De ar fi să facem cronica acelor timpuri, ar trebui să mărturisim cu cronicarul Miron Costin: *Oh! Oh! Oh! Săraca omenire... ce soartă de viaţă i-a căzut! Cum a mai rămas om trăitor... cu atâta spurcăciune de obiceiuri!...*

Dar iată, că Acel care întru început a zidit pe om, s'a milostivit şi a pus început mântuireî lui. Prin venirea în lume a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, prin naşterea Lui în ieslea dela Bethleem, s'a pus început mântuirei lumii.

Iată că de-acum, se începe o nouă viaţă în omenire. O nouă epocă de trai omenesc, e epoca unei vieţi creştine.

Cine s'a născut după acest început al mântuirei, prin taina Sf. Botez i se iartă păcatele strămoşeşti, prin credinţă şi har e înfiet din nou cerului, iar învăţătura creştină şi fapta săvârşită în duhul acestui crez îl înalţă pe om până la sfinţenie. Oricine de-acum poate fi un copil a lui Dumnezeu. Oricărui creştin i se cere să fie bun şi blând, nevinovat, cumpănit în această viaţă, şi cu suflet de erou în a-şi apăra credinţa, sufletul şi neamul. Drept armă, Mântuitorul ne-a dat dragostea. Sf. apostol Pavel ne îndeamnă: „să biruim răul cu binele".

Iată, deasupra tuturor, auzim cântându-se de îngeri: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire!"*

In iesle e Mântuitorul, izbăvitorul din necaz şi suferinţi! Prin acest Mântuitor şi lumea împăgânită şi păgână de astăzi, se poate încreştina, lumina, sfinţi şi chiar din cei mai păcătoşi se pot face şi sfinţi.

Ce urare pot trimite tuturor, în aceste vremuri de frământare şi de înfrigurare sufletească, decât cântarea îngerească a păcii, bucuria naşterii unui Mântuitor şi îndemnul de a Vă închina toţi Noului Născut.

Al vostru părinte sufletesc doritor de tot binele.

† NICODIM al Moldovei

Sfințirea bisericei din Coarnele-Caprii

In partea de apus—miază-noapte a județului Iași, în regiunea — așa zisă a câmpului — se află un sat frumos, așezat pe cele 2 versante dulci a unui deal, având centru satului exact pe coama dealului.

Aici — pe acest loc — văzut din toate părțile zării se găsește centru de viață al satului — care prin numărul locuitorilor a devenit comună.

Bisericuța din valea versantului de miază-noapte-răsărit — de ani de zile devenise neîncăpătoare și prea departe de satul ce se întinsese înspre apus și miază-noapte. — Preoții — ce azi odihnesc în cimitirul satului vechi ca: Vartic, Stupcanu, Corbu — cu vorba — apoi cu fapta au pornit la lucru creștinesc, de-a ridica un locaș Domnului spre a mulțumi nevoile enoriașilor — Locul a fost ușor de găsit — centrul satului — acolo unde se găsea și celelalte clădiri publice: școala, primăria ș. a.

Gândul celor dintăi muncitori, unit cu al poporănilor a fost de-a clădi un locaș sfânt care să predomine și care să fie de pildă urmașilor. — De aceia azi, privind-o orice călător rămâne înmărmurit, de priveliștea acestei osârdii creștinești.

Și-au pornit la lucrul locașului acum 10-15 ani, uniți toți ca unul — preoți, învățători, primari, enoriași — au izbutit să pornească lucrul, să ridice mărețul locaș spre ceruri, cu cupolele ei mărețe... Timpurile vitrege însă s'au pus de-a curmezișul — mai ales de vre'o 2-3 ani — secetă de grâu, la porumb, la imașuri și cu toții așteptau vremuri de belșug, când să mai facă, fiecare credincios încă un efort, spre a termina măreața casă a Domnului. Dar și anul 1937, se arătă tot neprielnic acestui gând — căci cele 7 săptămâni de secetă din Maiu și Iunie — au redus producția la grâu iar porumbul aproape perdut.

Căzuse în amară desnădejde toți poporănii — văzând că trebue amânat pe mai târziu — isprăvitul Casei Domnului. Priveau bieții creștini din Coarnele-Caprii cu jind la celelalte sate de prin prejur cu biserici mari și frumoase!

Cel de Sus, văzând truda lor, gândul lor curat, le trimete în ajutor pe feciorul învățătorului Iamandi din Munteni care tocmai în aceste vremuri de restriște — a fost, prin Voința Divină așezat în fruntea Ministerului Cultelor.

Trăit în satul drag — cutreerând câmpiile și dealurile din satul Munteni spre Coarnele-Caprii — la necazul bieților poporăni, se înfrățește cu gândul lor — pune umărul din greu — dând fondul de 500.000 lei dela Minister și o sumă destul de însemnată din propria sa osteneală — în câteva luni: Maiu-Iulie-August, mărețul locaș se îmbracă în haine gata de târnosire.

Ziua de 12 Sept. 1937 — Duminecă — a fost sortită când pe-o vreme frumoasă — în început de toamnă — a unit într'o măreață frăție, pe conducători și conduși în duhul lui Hristos.

Slujba vecerniei oficiată de către Proto'ereul Județului, Preot D. Ciolan, înconjurat de un sobor de preoți — la care slujbă au asistat enoriașii satului. S'a dat apoi îndrumările necesare de către Păr. Ciolan — ca Sfințirea bisericei, să se facă în ordine, mai ales că la târnosirea acestui locaș va lua parte și I. P. S. Mitropolit Nicodim.

Cine-a ridicat culmile dealurilor, ce duc înspre Coarnele-Caprii — în ziua de 12 Sept. 1937 — putea vedea o imensă lume creștină, ce îmbrăcată în fel de fel — grăbea spre noul locaș — din toate cele 4 zări ale satului norocit cu asemenea locaș. Toți grăbiți să ieie parte la întreaga slujbă.

Mai harnic decât toți, a fost I. P. S. Mitropolit care la ora 8 a fost prezent, venind dinspre asfințitul satului, tocmai pe unde nu s'au așteptat nimeni—căci sătenii și autoritățile comunei I-au pregătit din vreme o primire cât se poate de însuflețită—șoseaua comunei dinspre Belcești, era împodobită cu arcade, cu cete de călăreți îmbrăcați în portul național.

Slujba Sfințirei a ținut aproape 2 ore. Inconjurat I. P. Sfințitul de un sobor de aproape 30 preoți, într'un chip măreț săvârșește târnoșirea—în fața unei mulțimi de mii de oameni. La ora 11 începe Sf. Liturghie oficiată tot de I. P. S. Nicodim înconjurat de un sobor de 7 preoți și 3 diaconi.

Răspunsurile Sf. Liturghii au fost date, în mod împresionant de către corul bisericei Sf. Spiridon din Iași. In timpul Sf. Li-

turghii sosește și Ministru al Cultelor, dl. Victor Iamandi înconjurat de autoritățile județului și demnitarii Iașului.

După oficierea Sf. Liturghii I. P. S. Nicodim rostește o inimoasă predică, spunând că adevăratul ctitor al bisericii lor este „poporul" și că în vremurile de azi, asemenea fapte creștinești sunt „glas de tunet" tuturor ce tulbură viața creștină a poporului român. Aduce laude apoi D-lui Ministru pentru ajutorul prea însemnat dat la terminatul acestui Sfânt Locaș—precum și tuturor ostenitorilor—preot, învățător, primar, enoriași.

Scurt, răspunde dl. Victor Iamandi, arătând că nu și-a făcut decât datoria de creștin și iubitor al locurilor acestea pe care în copilăria și adolescența sa, le-a cercetat adeseaori.

In locașul școalei a urmat o masă creștinească, la care a luat cuvântul I. P. S. Nicodim ridicând urare M. S. Regelui Carol II, iar dl. Ministru Iamandi pentru I. P. S Nicodim. Vorbește apoi Protoiereul Județului Preot D. Ciolan, aducând laude comitetului și urând mulți ani I. P. S. Mitropolit și D-lui Ministru.

Preotul-paroh Ichim face o dare de seamă succintă, aducând și Sf. Sa mulțumiri I. P. S. Stăpân, D-lui Victor Iamandi și comitetului parohial în frunte cu dl. înv. dir. Vartic.

Și astfel, valuri, valuri, mulțimea se îndreaptă iarăși spre satele de unde pornise, ducând în sufletul lor gândul puternic a unei vieți noi creștine—și privind mereu în urmă, frumoasa și mândra casă a Domnului din satul Coarnele Caprii.

Nouă, ce ne-a fost dat să luăm parte la întreaga serbare religioasă din ziua de 12 Septembrie, nu ne rămâne decât să ridicăm un slab glas de laudă Celui de Sus, că în vremurile acestea de frământare și sbuciumare, în care este prinsă și Sfânta noastră Biserică ortodoxă, ne-a așezat în fruntea bisericei Moldovenești un Păstor vrednic, iar în fruntea Ministerului Cultelor un vajnic apărător al intereselor Bisericei Naționale.

Preot Nec. Negoiță
Erbiceni

Un Cerc Cultural

Hotărâtu-s'au ca, a patra şedinţă a cercului cultural preoţesc „Adormirea“ din Tg. Neamţ să se ţină la parohia Răuceşti de Sus, în ziua de 22 ale lunei August al anului mântuirei 1937.

După o ploaie care a ţinut, cu mici întreruperi, aproape două săptămâni, Dumineca aceasta s'a arătat o zi frumoasă încă de dimineaţă. Din seninul înaltelor tării se revărsa şi plutea peste întreaga fire, acea neţărmurită şi mângâetoare linişte ce ne-o dă sărbătoarea. Câmpul, cu ogoarele ce mai rămăsese, se legănau în bătaea soarelui, înviorate, după o secetă îndelungată de ploaia atât de îmbelşugată. Razele soarelui aprindeau focuri de diamante în stropii de rouă.

Enoriaşii,—bărbaţi şi femei—în frumosul lor port naţional, au pornit spre măreţul local al bisericii parohiale, biserica înconjurată de jur împrejur—ca un zid de cetate—de două şiruri de brazi înalţi.

De dimineaţă, a sosit cel dintăiu dela o depărtare de 8 km. P.C.S. Păr. Econ. Gh. Maxim, protoiereul circ. II-a a Jud. Neamţ, dând un frumos exemplu de punctualitate. In urmă vin şi ceilalţi preoţi: Pr. D. Săvescu, Pr. D. Tanase, Ec. N. Gheorghiu din Tg. Neamţ, Pr. Radu Teodorescu şi Diac. N. Vasilca dela Tg. Neamţ.

Toţi au fost primiţi de Păr. Econ. Grig. Resmeriţă parohul din Răuceştii de Sus şi proiestos al cercului preoţesc „Adormirea“ Tg.-Neamţ.

La biserică enoriaşi mulţi; bătrâni, cu plete dalbe, aplecaţi sub greutatea anilor, bărbaţi, femei şi tineret, îmbrăcaţi în cămăşi cu râuri albe, cusute cu multă măestrie cu flori de arnici, veniţi din amândouă parohiile satului Răuceşti, ascultau cu frunţile lor senine, dornici şi nesăturaţi de-a vedea slujbe mândre şi de a asculta un sfat, o învăţătură întăritoare de suflet şi mântuitoare de viaţă.

Policandrele, sfeşnicele şi celelalte odoare ale bisericii aveau o strălucire de argint viu, datorită curăţeniei exemplare ce domină în biserică.

Sf. Liturghie începe într'o atmosferă de adâncă piositate şi linişte. Poporul şi toţi cei prezenţi în biserică, ascultau cu cape-

tele plecate, supuşi sub dulcea şi nemărginita putere dumnezeiască; impresionaţi, atât de sublimitatea actului ce se săvârşeşte, cât şi de minunata podoabă picturală care impresionează pe oricine intră în acest sfânt lăcaş, biserica fiind pictată de Dl. V. A. Gheorghiţă, profesor-Iaşi, care şi-a pus suflet şi viaţă din viaţa sa în această lucrare, ajutat de decedatul C. Popescu, neîntrecut în ornamentaţiuni şi colorit. După cetirea Sf. Evanghelii, P. C. Păr. Protoiereu rosteşte cu mult suflet şi cu vorbe pe înţelesul oamenilor, predica despre Evanghelia zilei, în care se istoriseşte minunea umblării lui Iisus pe mare. P. C. Sa scoate în relief toate relele ce vin asupra noastră din pricina necredinţei, exemplu Petru care din pricina îndoielii era să se piardă.

In antiteză cu această situaţie, arată puterea credinţei, expunere bine argumentată cu exemple din Sf. Scriptură şi viaţa zilnică. La urmă, într'o concluziune deosebit de frumoasă, îndeamnă pe credincioşi să păstreze credinţa cea dreaptă a Bisericii noastre ortodoxe.

La sfârşitul sf. Liturghii, Păr. N. Gheorghiu dela biserica Adormirea din Tg. Neamţ, vorbeşte poporului despre puterea credinţii. Sf. Sa, cu întâmplări din viaţa noastră, vorbind cu multă însufleţire, arată că prin credinţa tare, adevărată şi fără şovăire, dobândim pe lumea aceasta tot ce ne este de folos în viaţă. iar în viaţa viitoare, mântuire.

Cu aceasta s'a încheiat slujirea Sf. Liturghii.

Urmează apoi cetirea şi înmânarea decretului de hirotezie în rangul de Econom stavrofor a Preotului Gr. Resmeriţă, proiestosul cercului, precum şi comunicarea că a fost ridicat la rangul de econom şi Pr. D. Săvescu din Răuceştii de Jos.

Toţi preoţii din cerc ies, cu toată rânduiala cuvenită, în mijlocul bisericii, unde după ce se face un polihroniu pentru M. S. Regele, I. P. S. S. Mitropolit Nicodim şi pentru poporul ce stă de faţă, P. C. Părinte Protoiereu arată, în cuvinte mişcătoare, activitatea pastorală desfăşurată în parohii, de preoţii cărora li s'au acordat ranguri, mai cu seamă în împrejurările vitrige de turburare calendaristică, muncă care a fost apreciată de organele superioare bisericeşti.

La urmă, vădit emoţionat în faţa mulţimii enoriaşilor, răspunde Păr. Econ. Grig. Resmeriţă, care mulţămeşte P. C. Părinte

protoiereu care este o pildă de muncă fără preget în conducerea protoieriei.

Neglijându-şi de multe ori interesele familiare, când cazuri de boală cereau ca P. C. Sa să fie în mijlocul familiei, neţinând seama de puţinătatea salarului de protopop; totuşi neobosit merge din parohie în parohie, mai întotdeauna pe cheltuiala sa, slujind în Duminici şi Sărbători, dorind neîncetat să fie în mijlocul preoţilor, să cerceteze, să cunoască, să mustre unde vede slăbiciune, să încurajeze unde este îndoială şi puţin suflet şi să releve acolo unde este muncă şi osteneală.

Luând pilda I. P. S. nostru Stăpân, vizitează de multe ori, fără ştire de mai înainte, pe preoţi în timpul slujbei — nu ca o autoritate care ar căuta să găsească de multe ori sminteală şi să condamne, ci ca un frate preot întâiu stătător, care prin exemplul său să îndrumeze.

Nu mă lasă inima să nu glăsuesc, căci îmi închipui că este poate unul dintre puţinii protopopi care în timp de un an de zile cu atitudinea lui blândă—totuşi cu autoritate şi plin de bun simţ, a slujit în nu mai puţin de 47 de biserici din protopopiat: la inspecţii, cercuri culturale sau alte împrejurări. In biserica din Răuceşti de Sus a slujit de două ori la şedinţe de cerc pastoral.

Cere activitate din partea preoţimii, dar munceşte el însuşi, dând un frumos exemplu.

In continuare, arat că dacă rezultatelei activităţii pastorale în parohie, relevate de Înaltul nostru Stăpân, sunt atât de frumoase; dacă am putut să menţin pe enoriaşi strânşi în jurul bisericii, când de jur împrejur mişcarea calendaristică era din ce în ce mai puternică şi dacă tocmai în timpul acestor frământări dăunătoare bisericii—în anii 1928-30—am putut să înzestreze biserica cu o pictură şi cu odoare, care au atins suma de aproape o jumătate de milion, din care cei 150 de enoriaşi au contribuit cu aproape 400.000 lei, apoi aceasta se datoreşte şi enoriaşilor care au înţeles dorinţa de muncă şi sacrificiu a preotului lor.

La entuziasmul, dragostea şi desinteresul preotului, ei au răspuns cu dragostea şi dărnicia lor. Prin urmare au înţeles sufletul preotului, l-au ascultat şi acum se bucură.

Solemnitatea a fost cât se poate de impresionantă, mulţi enoriaşi având lacrimi în ochi şi se simţea par'că prin văzduh cum legătura dragostei se întărea tot mai puternic între credincioşi şi biserică şi păstor.

Econom stavrofor,
Grig. Resmeriţă

In preajma alegerilor Eparhiale

In curând credincioşii ortodoxi din cuprinsul ţării întregi, vor fi chemaţi să designeze pe cei mai buni şi mai cu suflet dintre ei, spre a constitui Adunările eparhiale. Intâmplarea face ca această schimbare şi alegere, să coincidă aproape cu alegerile politice, care ne vor da la cârma Ţării un nou guvern. Deci, cea mai mare parte dintre alegători îşi vor exercita acest drept, pe dublu front.

Un lucru esenţial însă se cuvine a se avea în vedere: Dacă alegerile politice, pentru constituirea parlamentului, se fac în condiţiuni cari, câteodată lasă mult de dorit, alegerile eparhiale trebuie să se plaseze cu mult deasupra fricţiunilor şi meschinăriilor de rând, cu cari suntem deprinşi în alte ocaziuni.

Scriind acestea, mă gândesc la următoarele două lucruri de mare preţ: în primul rând, cei cari ar dori cu toată curăţenia sufletului lor, să intre în alcătuirea acestor Adunări, să nu se dedea la propagandă urâtă (eu aş zice, la nici un fel de propagandă), utilizând mijloace neoneste. In alegerile politice, sau mai bine zis, în preajma lor, se obişnuiesc a se ţine întruniri şi parantruniri, în cari fiecare candidat, cu inima sfârâindă de nerăbdarea reuşitei, se bate cu pumnul în piept, făgăduind marea cu sarea. Cine se bate mai tare cu pumnul în piept, şi cine făgăduieşte mai mult, e sigur că nu va realiza aproape nimic, dacă nu chiar nimic, în caz, Doamne fereşte, de se întâmplă şi reuşeşte în alegeri. Unii ca aceştia sunt asemena „Fariseilor şi Cărturarilor făţarnici, cari pun sarcini grele pe umerii altora, iar ei nici măcar cu degetul cel mic nu le urnesc".

Deobiceiu, cine este om onest şi de adevărată şi intrinsecă valoare, nu are nevoie de asemenea sbuciumări degradante şi de spectacole ca la bâlciu. Şi dacă este om preţuit, reuşeşte în alegeri. Ba face treabă mai bună decât cei ce s'au lăudat.

Cei ce vor să fie aleşi, sunt oameni cunoscuţi valoroşi, şi nu au nevoie de propagandă înverşunată. Preoţii au datoria de a-i recomanda credincioşilor după valoarea lor, neţinând seama decât de un singur lucru: ca ei se aducă un real folos Bisericii şi obştei creştineşti.

In al doilea rând să se aleagă oameni, cari pe lângă alte calităţi, să fie şi credincioşi. Exemple de urmat pentru marea mulţime, care i-a ales. Să fie oameni cari să lucreze alături de preoţi, cu tot atâta drag şi râvnă. Mai ales căci, laicii sunt la număr de două ori mai mulţi decât clerici.

In felul acesta, vom fi bine reprezentaţi, interesele Bisericii bine servite, şi realizarea progresului moral va fi un fapt împlinit.

Diacon Laurenţiu Gh. Popovici.

6 Decembrie 1937

Ziua Sfântului Nicolae a fost sărbătorită cu un fast deosebit la Catedrala Mitropoliei din Iaşi. Sfânta Liturghie a fost slujită de *I. P. S. Mitropolit Nicodim* înconjurat de alesul cler al Catedralei, cu răspunsuri dumnezeieşti date de corul condus de d-l Antonin Ciolan. Predica zilei a încheiat maiestos serviciul divin. Părintele Gala Galaction profesor universitar a vorbit despre ierarhia în Biserică. Ca un torent voluminos al unui râu vioi de munte curgeau cuvintele înaripate ale predicatorului, ridicând pe ascultători către căile neperitoare ale credinţei.

Ziua de 6 Decembrie e însemnată şi pentru faptul că *I. P. S. Mitropolit Nicodim* a împlinit frumoasa vrâstă de şaptezeci şi doi ani, şi, bunul Dumnezeu ni l-a ţinut „întreg, cinstit, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului".

Lucrul acesta e dorit din inimă şi pentru viitor de către toţi binecredincioşii şi dreptmăritorii creştini ai eparhiei, spre

a ne putea bucura de înţeleapta şi binefăcătoarea Sa conducere, cântându-i cu biserica: „*Intru mulţi ani Stăpâne*".

Dar, fiindcă muzica dispare cam repede către tronul Dumnezeirii, am pus la contribuţie şi zugrăvirea care se pricepe mai uşor şi durează mai mult.

Icoana reprodusă închipue pe Sfântul Nicolae în slujbă. E

Sf. IERARH NICOLAE
icoană din biserica Răucești jud. Neamţ.
de V. A. Gheorghiţă

un desemn decorativ de pe bolta bisericii din Răucești-Neamţ şi are legătură şi cu I. P. S. Mitropolit Nicodim. Imbrăcămintea Sfântului Nicolae e pictată după veşmintele I. P. Sf. Sale, iar biserica a fost sfinţită tot de I. P. S. Sa.

V. A. Gheorghiţă
Sculptor, profesor şi deputat eparhial de Neamţ.

Sfinţirea bisericei din Orbic-Neamţ

Duminică 31 Oct. 1937, în atmosfera unei măreţe şi impresionante solemnităţi, s'a sfinţit biserica ridicată din temelii, pe

valea istorică a Orblicului — plaiuri pe cari acum 480 de ani Ştefan Vodă cel Mare şi Sfânt, pedepsea pe Petru Aron, ucigaşul tatălui său.

Timpul frumos, mulţimea imensă de credincioşi, serviciul religios săvârşit de Prea Sfinţitul Ilarion Băcăoanu înconjurat de Protopopii judeţului, de proestoşii regiunei şi 12 preoţi cu 4 diaconi, prezenţa autorităţilor şi parlamentarilor judeţului, precum şi a unui mare număr de intelectuali, din întreagă regiunea Buhuşului, a făcut ca această solemnitate, să iasă din comun şi să devină o grandioasă manifestaţiune religioasă.

Cuvântarea caldă şi plină de sfaturi părinteşti a Prea Sf Ilarion şi apoi inspirata predică, a Păr. Econom Stavrofor Ştef. Romanescu, rostită cu putere de mare orator popular, celor 7-8000 de credincioşi, care nu mai putuseră intra în Sf. biserică, au desăvârşit mişcătoarea şi măreaţa sărbătoare.

Biserica este tare frumoasă — construită din cărămidă pe temelie de beton armat, în stil românesc, după planurile Ministerului Cultelor, a fost începută la 1921 de bătrânul şi veneratul *Preot Nec. Ionescu,* modest slujitor, dar mare ctitor, care 14 ani neîncetat a muncit şi a jertfit să-şi vadă biserica sfinţită — Pensionat însă în 1935 pentru limită de vârstă i-a fost dat să predea opera aproape terminată, noului paroh, Păr. Gh. Gavrilescu care cu vrednicie a terminat pictura începută de Păr. Ionescu, a împodobit-o cu odoare şi a pregătit-o pentru sfinţire — prin sforţări vrednice de rangul de Econom, cu care I. P. S. Metropolit l'a onorat.

Preot Toma Hărăbor.

Tălmăcirea Mitropolitului [1]

A apărut în formatul unei cărți pe care să o poți purta pretutindeni cu tine, Noul Testament, *tradus de* Nicodem, *mitropolitul Moldovei, cărturar harnic, din a cărui modestă muncă s'au îmbogățit scrierile creștine cu foarte multe opere de seamă.*

Din nefericire, la noi nu se prea pomenesc astfel de înfăptuiri— și Biblia nu se găsește lângă orice cămin, ca la alte popoare civilizate. Mitropolitul Moldovei a izbutit să împrospăteze izoarele credinței: îi datorim înțeleapta încercare de restaurare și pază a străvechilor picturi bisericești, și lupta pentru reînzestrarea mânăstirilor, pentru ca să aibe mijloacele prin care viața călugărească de azi să reînceapă a fi de folos sufletesc tuturor, pregătindu-se în propovăduire pentru ca prin toate mijloacele, cu duh și știință, să stea în slujba mântuitoare a vieții țărănești.

Tălmăcirea Noului Testament *este editată de tipografia mânăstirei Neamțu și paginile sunt împodobite cu câteva frumoase gravuri în lemn, din alte veacuri, pe care le foloseau întâiele cărți bisericești, tot la aceiași mânăstire cu tiparniță.*

Prețul acestei cărți mici, cu mai bine de șase sute de pagini în literă citeață, pe hârtie frumoasă, este de optzeci de lei. Insemn aceasta pentru câți sunt speriați de prețul altor cărți școlare sau de nevoie obștească — și pentru ca acei cari vor să aibe în casa lor cartea sfântă să știe unde se poate găsi. E un citit care cere răgaz, pe care îl reîncepi dintr'un îndemn lăuntric, atunci când simți nevoie de mângâierea gândului — și nu dintr'o grabnică frunzărire. E o carte pentru toată viața.

Dar în paginile pe care le-am redeschis acum pentru a pomeni de lăudata muncă a tălmăcitorului, îmi dau seama de grija cu care a fost răsădit textul într'un frumos grai românesc, și de greutățile fără seamă de mari câte sunt ridicate în fața acestei uriașe înfăptuiri. Rămâne însă de datoria tuturor preoților să știe să ia parte la răspândirea cărților bune, și mai ales a acelor care trebue să fie temelia unei educații sufletești, pentru un popor care e flămând ca de o pâine, când dorește lumina înțeleptei bunătăți.

Adrian Maniu

---

1) Articol apărut în ziarul „Universul" No: 251, 12 Septemvrie 1937.

† Preotul Andrei D. Vasiliu

In ziua de 2 Noembrie a. c., şi-a dat obştescul sfârşit într'o clinică dela spitalul Sf. Spiridon, după o lungă şi grea suferinţă, preotul model Andrei Vasiliu dela parohia Deleni din jud. Botoşani. Cu dragoste, pricepere şi tact pastoral, el şi-a păstorit enoria din 15 Martie 1912, când a fost hirotonit. Deci, a slujit la acelaş altar mai bine de un sfert de veac. Născut din părinţi modeşti în 30 Noembrie 1888, în satul Uriceni din jud. Botoşani, el moare în vârstă de 49 de ani. Căsătorit în 1911 cu Natalia C. Gheorghiu, a avut un singur fiu în 1921. L-a pierdut acum câţiva ani, fiind în primele clase de liceu. A urmat Seminarul „Veniamin", pe care l-a absolvit în 1910. In Octombrie 1914 a dat examenul de diferenţă la Şcoala Normală „V. Lupu", obţinând diploma de învăţător cu Nr. 179. I-a plăcut să fie şi învăţător sătesc şi a funcţionat neîntrerupt şi la şcoală până în timpul din urmă. Drumul său era bătătorit în enorie, zilnic cheltuindu-şi energia între biserică şi şcoală. A dat şi examen ca învăţător şi a fost înaintat la gr. II. In 1914 a fost hirotesit duhovnic, iar în 1915 pentru meritele sale pastorale a obţinut rangul bisericesc de *sachelar.*

Iată cum şi-a schiţat el în 1928 activitatea sa pastorală: „Am reparat biserica parohială în anul 1915; am stăruit şi am dobândit loc pentru casă parohială; am împrejmuit cu gard de scânduri cimitirul; pilduesc şi povăţuesc poporul pe calea religiozităţei şi moralităţei, având mulţămirea sufletească de a păstori o parohie în care n'a pătruns cangrena rătăcirilor şi ereziilor de orice fel. Iată un certificat propriu, cu care s'ar putea mândri orice păstor sufletesc. In aceste rânduri preotul nu se laudă pe sine—căci era modest din fire,—ci mărturiseşte un adevăr şi o legitimă bucurie sufletească. In 1936, scrie iarăşi despre activitatea sa pastorală: *„Indrumarea şi pilduirea poporănilor pe calea religiozităţei şi moralităţei, menţinerea cu cinste a prestigiului pastoral".*

In activitatea sa însă a fost stingherit de-o boală care l-a lovit acum câţiva ani. In căutarea sănătăţii a alergat pe la doctori în Botoşani, Iaşi, Cernăuţi şi Bucureşti, cheltuindu-şi toată agonisirea, aşa că a închis ochii sărac. A stat în câteva rânduri în spitalul Sf. Spiridon, unde a suferit cu tărie câteva operaţiuni

L-am vizitat şi l-am încurajat în necazuri. I-am dat cărţi de citit, ca să uite de suferinţă şi să-şi alunge urâtul.

Nu voi uita bucuria ce i-am pricinuit acum câţiva ani, când l-am vizitat la spital în chiar dimineaţa Sf. Invieri. Am ciocnit tradiţionalele ouă roşii. Cu lacrămi în ochi mi-a spus: „Dragul meu, pentru prima dată lipsesc dela slujba Sf. Invierî. Toată noaptea m'am frământat şi n'am putut să dorm. Mereu am fost cu mintea la elevii mei şi la poporănii mei iubiţi. Am avut însă grijă, ca de aici din spital, să le trimit o scrisoare pe care i-am trimis-o călugărului ce mă suplineşte, cu rugămintea, ca să le-o citească"... Mi-a citit-o cu emoţie în întregime şi am ascultat-o şi eu cu ochii umezi.

La sfârşitul lui Aprilie l-am văzut cu zile pentru cea din urmă dată. Am aflat că-i într'o clinică a spitalului Sf. Spiridon şi m'am dus să-l văd. Slăbit de suferinţă şi amărât tare, dar nu desnădăjduit. Mi se părea că spune ca şi dreptul Iov: „*Gemetele mele sunt pâinea mea şi vaetele mele curg ca apa. De ceia ce mă tem, aceia mi se va întâmpla şi de ceiace mi-e frică tocmai de aceia nu am parte. N'am nici tihnă, nici odihnă, nu-mi găsesc nici o pace şi sbuciumul mă stăpâneşte*". (Iov, 3, 24-26).

L-am încurajat, amintindu-i, că alţii au suferit şi mai mult şi că, mântuirea stă în credinţă, nădejde şi în răbdare.

Suferinţa sa s'a curmat în ziua de 2 Noembrie. L-am găsit dormind somnul etern pe-un pat de la morga spitalului Sf. Spiridon, între alţi doi morţi. A închis ochii cu faţa senină, aşa cum mor oamenii datoriei. Familia l-a luat acasă şi, în ziua de 5 Noembrie, jelit de scumpa lui soţie, de fraţi, de iubiţii săi şcolari, de rude, de prieteni, de colegi şi de enoriaşii satului Deleni, adevăraţii săi fii sufleteşti, acest preot şi învăţător model a fost îngropat în cimitirul satului. L-au plâns clopotele bisericii „Adormirea Maicii Domnului", în zi mohorâtă de toamnă. L-au plâns elevii şcolii, l-au plâns foştii săi elevi, căci a dat atâtea serii de absolvenţi. L-au plâns flăcăii, gospodarii şi bătrânii, l-au plâns întreg satul, ca pe un bun învăţător şi adevărat părinte duhovnicesc. Cu preotul Andrei Vasiliu biserica şi şcoala botoşăneană au pierdut un slujitor credincios şi devotat. Fire modestă, om harnic, prietenos, bun şi drept, om al datoriei, aşa a fost el în-

totdeauna. Bun bisericaș și bun cuvântător, a fost născut să fie preot și învățător.

Dragul meu prieten și coleg, îți făgăduesc că nu te voi uita în rugăciunile mele.

Marele păstor să te așeze între aleșii săi, ca pe sluga cea bună din parabolă.

Pr. N. V. Hodoroabă

„Eu socotesc, că suferințele vremelnice de acum nu prețuesc nimica față de acea slavă, care are a se descoperi pentru noi. Căci făptura cu o vie dorință așteaptă descoperirea acestei slave a fiilor lui Dumnezeu... căci știu, că toată făptura suspină împreună și sufere până acum; și nu numai ea, ci și noi înșine, cari avem partea Duhului, și noi suspinăm în sine, așteptând înfierea, răscumpărarea trupului nostru. Căci prin nădejdia aceasta ne-am mântuit".

Romani VIII 18·24.

Alegerea organelor reprezentative bisericești în Adunarea Eparhială, pentru anii 1938 — 1944.

Circulară către P. CC. Preoți și binecredincioșii creștini din Eparhia Moldovei și Sucevei.

Cu anul în curs, încheindu-se durata de 6 ani, pentru care au fost alese organele reprezentative bisericești, dela parohii și Eparhie, se vor face în primele luni ale anului 1938, alegeri pentru noua perioadă de 6 ani : 1938-1944.

Cu circulara Nr. 9567 din 15 Octombrie a. c., publicată în revista oficială „Mitropolia Moldovei" pe luna Octombrie a. c., am adus la cunoștință, instrucțiunile și datele stabilite de către Consiliul Central Bisericesc, pentru sàvârșirea noilor alegeri.

Prin Protoerii, s'a trimis fiecărei parohii, o broșură cu „Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive" bisericești, Regulament sancționat prin Inalt Decret Regal și publicat în Monitorul Oficial Nr. 213 din 15 Sept. a. c.

In acest regulament se cuprind în amănunțime, normele după care trebuesc făcute aceste alegeri. La sfârșitul broșurei se găsesc 15 formulare de lucrările ce se încheie în legătură cu alegerile. O parte din aceste formulare imprimate, se vor trimite la vreme de Sf. Mitropolie, spre a se folosi la trebuință. La lucrările pentru cari nu se vor trimite imprimate, se va urma după modelul din broșura regulament.

I. **Lista membrilor Adunării Parohiale.**

Până cel mai târziu la data de 31 Decembrie a. c. fiecare parohie va avea lista membrilor adunării parohiale, întocmită după prevederile art. 2-7 din Regulamentul de alegeri şi după formularul tip Nr. 2, cu îndeplinirea tuturor formalităţilor prevăzute pentru afişarea, revizuirea, vizarea de către Protoerie, a listelor rămase definitive.

Aceste liste se vor folosi la alegerile de consilii şi epitropii parohiale, precum şi la alegerile delegaţilor mireni, pentru Adunarea Eparhială.

II. **Alegerea consiliilor şi epitropiilor parohiale.**

In fiecare parohie se va face de către Adunarea parohială alegerile noilor consilii şi epitropii parohiale, în ziua de *Duminică 9 Ianuarie 1938*, ora 11 dimineaţa, după terminarea Sf. Liturghii, într'un local stabilit mai dinainte, fie în cancelaria parohiei, fie într'un alt local potrivit, în nici un caz însă în biserică.

In cazul când la această dată, Adunarea parohială nu este în număr legal, alegerea se amână pentru ziua de *Duminecă 16 Ianuarie 1938.*

In parohiile vacante, sau unde preotul paroh nu a putut, din motive de forţă majoră, de a săvârşi alegerile la data stabilită, se vor face alegerile *Duminecă 23 Ianuarie 1938*, sub preşedinţia unui preot delegat din vreme, de către Protoieria respectivă.

In cazul când la această dată, adunarea parohială nu a fost în număr legal, alegerea se amână pentru ziua de *Duminecă 30 Ianuarie 1938.*

Se vor face alegeri de noui consilii şi epitropii parohiale în toate parohiile eparhiei, chiar dacă în unele parohii, cum sunt cele nou înfiinţate, cei aleşi n'au împlinit termenul funcţionării de şase ani.

Pe lângă numărul de membri legal, se va alege totodată, pentru consiliile parohiale şi un număr de supleanţi, până la jumătatea numărului de membri aleşi, potrivit art. 175 din Statutul Legii de Organizare.

Un exemplar din procesul verbal de alegere, se va înainta Cancelariei Mitropoliei, prin Protoieria respectivă.

Protoieria va da aprobarea alegerii epitropiilor, potrivit art. 55 din Statut şi art. 23 şi 27 din Regulamentul de alegeri.

III. Alegerea membrilor clerici pentru Adunarea Eparhială.

In ziua de *Joi 20 Ianuarie 1938*, colegiul preoţesc din fiecare circumscripţie electorală, se va întruni la ora 10 dimineaţa la sediul circumscripţiei, în localul stabilit şi publicat în foaie odată cu această circulară şi va alege, sub preşedinţia Delegatului Eparhial, un cleric ca membru din partea acelei circumscripţii, pentru Adunarea Eparhială.

In cazul când la această dată, nu s'a întrunit majoritatea preoţilor alegători, din circumscripţia respectivă, alegerea se va amâna pentru ziua de *Joi 3 Februarie 1938*, când se va face cu oricâţi membri clerici vor fi prezenţi.

Dosarul alegerii se va înainta, de către Preşedinte, cel mai târziu în termen de 48 ore, Cancelariei Sf. Mitropolii.

IV. Alegerea membrilor mireni pentru Adunarea Eparhială

In ziua de *Duminecă 13 Februarie 1938* se va face în fiecare parohie, la ora 11 dimineaţa, de către Adunările parohiale, sub preşedinţia preotului Paroh, alegerea de 2 mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale, din partea circumscripţiei respective.

Alegerea se va face cu orice număr de membri ai adunării parohiale vor fi prezenţi, neadmiţându-se nici o amânare.

In parohiile vacante, precum şi în parohiile unde parohul a fost împiedecat din motive de forţă majoră, alegerea se va face în ziua de *Duminecă 27 Februarie 1938*, sub preşedinţia unui preot desemnat din vreme de Protoeria respectivă.

Adunările parohiale electorale, se vor întruni într'un local potrivit, stabilit dinainte şi anunţat prin convocare; în nici un caz nu pot avea loc în biserică (art. 54 Reg.). Adunările nu vor alege decât dintre candidaţii mireni, cari şi-au depus candidaturile la „Biroul electoral eparhial“ dela Cancelaria Sf. Mitropolii, în condiţiunile prevăzute de art, 55-57 din Regulament şi cari vor fi anunţaţi la vreme parohiilor, de către Protoeriile respective.

Sumarul cu rezultatul alegerii, complectat în condiţiunile prevăzute de art. 63 şi 64 din Regulamentul de alegeri, se va pune în plic şi sigila cu sigiliul parohiei şi se va încredinţa unui bărbat de încredere, spre a-l prezenta personal, Delegatului Eparhial, la sediul Circumscripţiei, la data stabilită pentru centralizarea voturilor şi despuierea scrutinului.

In ziua de *Joi 3 Martie 1938*, ora 10 dimineaţa, se va face sub preşedenţia Delegatului Eparhial, la sediul fiecărei circumscripţii electorale, în localul stabilit şi anunţat prin revista eparhială, odată cu prezenta circulară, centralizarea voturilor dela parohiile din circumscripţie şi despuierea scrutinului, cu rezultatul alegerei a doi mireni ca membri ai Adunării Eparhiale din partea Circumscripţiei respective.

Bărbaţii de încredere, delegaţi de fiecare parohie, vor aduce şi prezenta Delegatului Eparhial, la locul şi la data arătată mai sus plicul cu rezultatul alegerilor ce au avut loc în parohii, la datele menţionate, de membri mireni pentru Adunarea Eparhială. Sumarul despuerii scrutinului şi toate actele însoţitoare, se vor înainta de către Delegatul Eparhial Cancelariei Mitropoliei (Biroul electoral) în termen de 48 ore.

V. **Dispoziţiuni în completare.**

1. Actualele organe bisericeşti dela parohii şi Eparhie, vor funcţiona, până la constituirea celor alese din nou.

2. Se publică în revista „Mitropolia Moldovei", odată cu aceasta, tabloul circumscripţiilor electorale bisericeşti din fiecare judeţ, cu desemnarea sediului, a localurilor de vot şi a Delegaţilor Eparhiali, Preşedinţi ai alegerilor de membri clerici şi mireni, pentru Adunarea Eparhială.

3. Prea Cucernicii preoţi sunt obligaţi a da cu toată bunăvoinţa, pe baza celor stabilite prin Regulamentul de alegeri şi prin dispoziţiunile noastre, lămuririle ce li se vor cere de către credincioşii mireni, în legătură cu condiţiile de alegere şi de candidare.

4. Se institue, conform art. 36 din Regulamentul de alegeri, pentru conducerea lucrărilor de alegere, un „Birou electoral Eparhial", format din cei trei consilieri Referenţi ai Secţiilor Consi-

liului Eparhial, cu sediul la Cancelaria Sf. Mitropolii şi care va funcţiona pe toată durata alegerilor.

Atragem atenţiunea Prea Cucernicilor Preoţi, de a fi cu toată băgarea de seamă şi grija, la aplicarea cu stricteţă a dispoziţiunilor Legii şi Statutului de Organizare şi ale Regulamentului de alegeri, pentruca alegerile noilor organe reprezentative ale Bisericii, să se desfăşoare în cea mai deplină ordine şi legalitate şi Biserica să câştige noui şi valoroşi colaboratori, pentru păstrarea prestigiului ei şi sporirea vieţii creştineşti, în mijlocul poporului nostru creştin ortodox.

Cu arhiereşti binecuvântări.

† **NICODIM**
Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent,
Pr. C. Gr. Vuiescu

Nr. 11549
11 Decembrie 1937.

CIRCUMSCRIPȚIILE ELECTORALE

DIN ARHIEPISCOPIA IAȘILOR, PENTRU ALEGEREA REPREZENTANȚILOR CLERICI ȘI MIRENI ÎN ADUNAREA EPARHIALĂ.

JUDEȚUL IAȘI

Circ. I-a electorală Nicolina

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii Urbane:

1. Sf. Andrei
2. Bahlui
3. Bărboi
4. Sf. Const. și Elena
5. Frumoasa
6. Sf. Gheorghe-Lozonschi
7. Sf. Ioan Botezătorul
8. Mitropolia
9. Sf. Nicolae Domnesc
10. Sf. Nicolae-Socola
11. Sf. Sava
12. Sf. Trei Ierarhi
13. Sf. Vasile-Nicolina
14. Ziua Crucii

Parohii Rurale:

15. Bârnova
16. Bogdănești
17. Bucium
18. Ciurbești
19. Ciurea
20. Comarna
21. Costuleni
22. Covasna
23. Hilița
24. Măcărești
25. Mânjești
26. Mironeasa

26. Mogoşeşti
27. Oprişeni
28. Osoi
29. Piciorul Lupului
30. Pocreaca
31. Poeni
32. Prisăcani
33. Slobozia
34. Socola
35. Schitu Duca
36. Tomeşti
37. Voineşti

1. Colegiul preoţesc din această circumscripţie, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohte din circumscripţie, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Şcoala primară „Vasile Conta", din Iaşi.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Const. Bogdan, *Preşed. jud. Protopopeşti.*

Circ. II-a electorală Toma Cozma

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii Urbane:

1. Sf. Atanasie şi Kiril
2. Barnoschi
3. Banu cu fil. Mitoc
4. Buna Vestire
5. Cuvioasa Paraschiva
6. Copou-urbană
7. Sf. Dumitru Misai
8. Golia
9. Sf. Haralambie
10. Sf. Ioan Gură de Aur
11. Sf. Nicolae Ciurchi
12. Nicorita
13. Patruzeci Mucenici
14. Sf. Spiridon cu fil. Moara de Vânt.
15. Sf. Ştefan
16. Sf. Teodor
17. Toma Cozma
18. Sf. Treime
19. Talpalari
20. Sf. Vasile Tătăraşi
21. Sf. Voevozi Roşca
22. Tătăraşi-Aviaţie.
23. Capela Penitenciarului

Parohii Rurale:

23. Aroneanu
24. Bosia
25. Cucuteni
26. Copou rurală
27. Galata
28. Golăeşti
29. Holboca
30. Leţcani
31. Mânzăteşti
32. Petreşti
33. Dorobanţ
34. Ruseni
35. Valea Lupului
39. Voroveşti

1. Colegiul preoţesc din această circumscripţie alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din circumscripţie, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Ateneul Toma Cosma" Iaşi.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Gh. Petrovanu, *Preşedintele Consist. Metropolitan.*

Circ. III-a electorală Tg. Frumos

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii urbane:

1. Cuvioasa Paraschiva Tg. Frumos
2. Sf. Nicolae „ „

Parohii rurale:

3. Balş
4. Bădeni
5. Belceşti I
6. Belceşti II
7. Brăeşti
8. Buhalniţa
9. Buda-Cristeşti
10. Buznea
11. Cârjoaia
12. Cepleniţa
13. Cotnari
14. Crucea

15. Cucuteni Băiceni
16. Doroşcani
17. Dumeşti
18. Erbiceni
19. Goeşti
20. Hodura
21. Horodiştea
22. Mădârjac
23. Mădârjeşti
24. Munteni
25. Păuşeşti
26. Podul Iloaei
27. Popeşti
28. Prigoreni
29. Românești
30. Scobinţi
31. Sineşti
32. Totoeşti
33. Ulmi
34. Zbereni
35. Zagavia.

1. Colegiul preoţesc din această Circumscripţie, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială. în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripţie, se face în ziua de Duminică, 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Şcoala primară de băeţi, Tg. Frumos.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Ştefan Mardare, Proestos.

Circ. IV-a electorală Ţigănaşi

(Protoieria Circ. III-a)

Parohii rurale:

1. Andrieşeni
2. Arama
3. Avântul
4. Borosoaia
5. Borşa
6. Coarnele Caprei
7. Chişcăreni
8. Epureni
9. Fântânele
10. Focuri
11, Frăsuleni
12. Glăvăneşti
13. Gropniţa
14. Hălceni
15. Hermeziu
16. Iacobeni

17. Larga
18. Luceni
19. Lupăria
20. Mălăești
21. Onești
22. Perieni
23. Popricani
24. Probota
25. Rădeni
26. Rediu Tătar
27. Șipote
28. Spineni
29. Tabăra
30. Țiganași
31. Trifești
32. Zahorna
33. Bivolari

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială. iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii, și despuerea scrutinului alegérii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Școala primară din Țiganași.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Gr. Constantinescu *—Protoereu.*

Compunerea Adunărei Parohiale

Art. 2. — Adunarea Parohială este compusă din toți bărbații majori, creștini ortodocși de sine stătători, nepătați, îndeplinindu-și îndatoririle lor morale și materiale față de biserică și așezămintele ei, și cari sunt statorniciți în cuprinsul parohiei.

Preoții, diaconii și cântăreții sunt membrii de drept ai Adunării Parohiale, asemenea și cei pensionați, cari locuesc în cuprinsul parohiei (art. 37. din Statut.)

JUDEȚUL BOTOȘANI

Circ. I-a electorală orașul Botoșani

(Protoieria Circ. 1-a)

Parohii urbane:

1. Dumineca Mare
2. Popăuți
3. Ruset
4. Trei Ierarhi
5. Uspenia
6. Sf. Gheorghe
7. Sf. Ilie
8. Sf. Ioan
9. Sf. Nicolae
10. Sf. Spiridon
11. Sf. Voevozi
12. Vovidenia.

Parohii rurale:

13. Băiceni
14. Brehueşti
15. Bucecea
16. Buzeni
17. Călineşti
18. Călugăreni
19. Cervicești
20. Corni I
21. Corni II
22. Corocăeşti
23. Costeşti
24. Costineşti-Belcea
25. Cotârgaşi
26. Cucorăni
27. Curteşti
28. Dolina
29. Dorobanț
30. Dumbrăveni
31. Leorda
32. Mândreşti
33. Mihail Eminescu
34. Nicşeni
35. Orăşeni
36. Poiana
37. Răchiți
38. Siminicea-Balş
39. Siminicea Miclescu
40. Stăuceni
41. Stânceşti
42. Teişoara
43. Tulbureni
44. Vlădeni.

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Căminul preoțesc" din Botoșani.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial, Pr. S. H. Simionescu *Protoereu.*

Circumscripția II-a electorală Trușești

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii rurale:

1. Băbiceni
2. Bobulești
3. Brăteni
4. Buhăceni
5. Burlești
6. Cerchejeni
7. Dăngeni
8. Dobârceni
9. Drislea
10. Durnești
11. Epureni
12. Gorbănești
13. Hulub
14. Iacobeni
15. Lehnești
16. Mihălășeni
17. Ripiceni
18. Starosilța
19. Stânca
20. Ștefănești sat
21. Ștefănești Târg
22. Trușești
23. Unțeni
24. Ungureni
25. Vânători.

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3

Martie 1938, *se face centralizarea rezultafelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Şcoala primară" din Truşeşti.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. V. Arnăutu—*Sub-Protoereu.*

Circumscripţia III-a electorală Frumuşica

(Protoieria Circ. II-a Hârlău)

Parohii urbane :

1. Sf. Gheorghe — Hârlău
2. Sf. Nicolae — Hârlău

Parohii rurale :

3. Bălușeni Stamate
4. Băneşti
5. Chiscovata
6. Chiţoveni
7. Copălău
8. Coşula
9. Cristeşti
10. Deleni
11. Dumbrăveni-Sălăgeni
12. Fântânele
13. Feredeni
14. Flămânzi
15. Icuşeni
16. Joldeşti
17. Maxut
18. Oneaga
19. Pârcovaci
20. Plopeni
21. Poiana Flămânzi
22. Prelipca
23. Rădeni
24. Roşcani
25. Salcea
26. Schitu-Orăşeni
27. Storeşti-Frumuşica
28. Tudora I
29. Tudora II
30. Uriceni
31. Varatec
32. Vereşti.

1. Colegiul preoţesc din această Circumscripţie, alege un re-

prezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Sala de Consiliu a Primăriei Frumușica.

Președintele alegerii preoțești, Delegat Eparhial, Pr. Eugen Dimitriu.

Președintele alegerii mirenești, Delegat Eparhial, Pr. C. Constantinescu, *Protoiereu.*

Circumscripția IV electorală Todireni

(Protoieria Circ. II Hârlău)

Parohii rurale :

1. Albești
2. Bălușeni
3. Bâznoasa
4. Cernești
5. Ciornohal
6. Costiugeni
7. Dracșani
8. Dracsini
9. Hlipiceni
10. Ionășeni
11. Ostopceni
12. Pleșani
13. Prăjeni
14. Răuseni
15. Rânghilești
16. Santa Maria
17. Stroești
18. Sulița
19. Todireni
20. Zlătunoaia

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alege-

gerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938 *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Şcoala primară din Todireni.

Preşedintele alegerilor, Delegat EparhialPr. I. Constantinescu, *Proestos.*

Despre candidaturile clericilor

Art. 40. — Orice preot sau diacon înscris pe una din listele electorale din cuprinsul unei eparhii, având o vechime în preoţie de cel puţin 5 ani, poate candida în orice circumscripţie electorală din cuprinsul eparhiei.

In caz când candidatul este ales şi după alegere trece în altă eparhie, atunci îşi perde mandatul,

Art. 41. — Preoţii, cari candidează, trebue să se fi distins printr'o activitate deosebită şi purtarea exemplară.

Ieromonahii, ierodiaconii şi călugării în genere nu pot candida decât, dacă deservesc o parohie şi sunt trecuţi pe lista electorală respectivă. Mandatul lor încetează, când încetează şi deservirea parohiei.

Art. 42. — Candidaţii vor depune candidaturile în scris la biroul electoral eparhial cel mai târziu cu 20 zile înainte de data fixată pentru alegere.

JUDEȚUL DOROHOI

Circumscripția I-a electorală Dorohoi

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii urbane :

1. Ferdinand I
2. Grigore Ghica V. V.
3. Trestiana
4. Vârgolici
5. Herța

Parohii rurale :

6. Arborea
7. Bănceni
8. Brăești
9. Busuioceni
10. Dersca
11. Dumeni
12. Fundu-Herța
13. Gh. Enescu
14. Hilișeu
15. Lozna
16. Molnița
17. Oroftiana
18. Pilipăuți
19. Pomârla
20. Prelipca
21. Saucenița
22. Șendriceni-Cananău
23. Șendriceni-Gherghel
24. Văculești
25. Vârnav.

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alege-

gerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegerii este „Cancelaria Protoieriei", localul Prefecturii.

Preşedintele alegerii preoţeşti, Delegat Eparhial Pr. Valerian Brânzei — Proestos.

Preşedintele alegerii mireneşti, Delegat Eparhial Pr. Dr. Alex. Sandovici — Protoereu.

Circumscripţia II-a electorală Mihăileni

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii urbane :

1. Parohia Mihăileni

Parohii rurale :

2. Adâncata
3. Bălineşti
4. Buda
5. Cândeşti
6. Dealu
7. Dorobanţi
8. Godineşti
9. Grămeşti
10. Hânţeşti
11. Hreaţca
12. Ionăşeni
13. Maghera
14. Mamorniţa
15. Mihoreni
16. Mitoc (Adâncata)
17. Mogoşeşti
18. Pătrăsceni
19. Poiana
20. Probotesti
21. Şerbăneşti
22. Sinăuţi
23. Sinihău
24. Târnauca
25. Tureatca
26. Vârful Câmpului
27. Zamostea
28. Zvorişţea.

1. Colegiul preoţesc din această Circumscripţie, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Școala primară de băeți din Mihăileni.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. D-tru Hadârcă—*Proestos.*

Circumscripția III-a electorală, Săveni

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii urbane:

1. Petricani
2. Săveni
3, Ștefan cel Mare

Parohii rurale:

3. Adășeni
4. Aurel Vlaicu
5. Avrămeni
6. Borolea
7. Broscăuți
8. Corlăteni
9. Coțușca
10. Crasnaleuca
11. Dimăcheni
12. Drăgușeni
13. Fandolica
14. Hănești
15. Ichimeni
16. Manoleasa
17. Mitoc
18. Plopeni
19. Sârbi
20. Șerpenița
21. Știubeeni
22. Stroici
23. Vlăsinești
24. Vorniceni.

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de

Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este Şcoala primară mixtă din Săveni.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial, Pr. Ion Teodorescu, *Proestos.*

Circumscripţia IV-a electorală Darabani

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii urbane:

1. Bajura
2. Concești
3. Darabani

Parohii rurale:

4. Alba
5. Başeu
6. Bivol
7. Cordăreni
8. Cornești-Ieşanca
9. Crăiniceni
10. Cristinești
11. Havârna
12. Horodiştea
13. Hudeştii Mari
14. Hudeştii Mici
15. Ibăneşti
16. Ivăncăuţi
17. Lişna
18. Mileanca
19. Păltiniş
20. Rădăuţi
21. Smârdan
22. Tătărăşeni
23. Teioasa
24. Vatra
25. Suhărău.

1. Colegiul preoţesc din această Circumscripţie, alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripţie, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alege-

rea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Şcoala primară de fete" din Darabani.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Aristide Cucu, *Proestos.*

Despre candidaturile mirenilor

Art. 55. — Orice creştin ortodocs, înscris în una din listele membrilor Adunării Parohiale de pe teritorul eparhiei respective, poate candida la alegerile pentru Adunarea Eparhială, dacă are vârsta de cel puţin 30 ani.

Candidaţii pentru demnitatea de membri Adunării Eparhiale vor trebui să fie creştini ortodocşi cu o viaţă nepătată şi să aibă la activul lor merite reale pentru Biserică, pe teren cultural-social, de binefacere sau prin donaţiuni făcute Bisericii.

Candidaturile vor fi anunţate prin petiţie scrisă şi adresată *„Biroului electoral eparhial"*,

Ea va fi timbrată în regulă şi însoţită de o taxă de 500 lei.

Biroul, înregistrând petiţia, va elibera candidaţilor o dovadă scrisă. In petiţie se va specifica adresa exact cum şi circumscripţia, unde candidatul vrea să candideze.

Art. 56. — La cererea de candidare se vor ataşa următoarele acte.

1. Certificatul parohiei în care locueşte candidatul, din care se constată, că este înscris în lista membrilor Adunării parohiale :

2. Un certificat de bună reputaţie şi de practicarea vieţii bisericeşti. eliberat tot de oficiul parohial ;

3. Extras de naştere şi

4, Un memoriu, prin care candidatul să arate meretele sale reale pentru biserică pe teren cultural-social, de binefacere etc.

Petiţiile care nu vor întruni condiţiunile de mai sus, nu vor fi ţinute în seamă.

Art. 57. — Candidaturile trebuiesc depuse cel mai târziu cu 20 zile înainte de ziua fixată pentru alegeri. A doua zi după expirarea acestui termen Biroul electoral eparhial va întocmi lista tuturor candidaţilor pe circumscripţii electorale şi o va trimite imediat protopopilor spre ştiinţa parohiilor.

JUDEȚUL NEAMȚ

Circumscripția I-a electorală Piatra Neamț.

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii urbane:

1. Buhuși I
2. Buhuși II
3. Sf. Gheorghe
4. Sf. Ioan Domnesc
5. Sf. Nicolae
6. Mărăței
7. Precista
8. Sf. Trei Ierarhi
9. Valea Viei
10. Vânătorii Pietrei

Parohii rurale:

11. Bârcu
12. Balcani
13. Bărcănești
14. Borlești de Jos
15. Borlești de Sus
16. Calu
17. Cândești
18. Cut
19. Doamna
20. Iapa
21. Mastacăn
22. Podoleni
23. Rediu
24. Roznov.
25. Săvinești
26. Socea
27. Tazlău
28. Dumbrava Roșie
29. Oanțu
30. Pângărăcior
31. Pângarați
32. Vaduri

1. *Colegiul preoțesc din această circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de* Joi 20 Ianuarie 1938.

2. *In fiecare parohie, din Circumscripție, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de* Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Cancelaria parohială" a Bisericii Mărăței.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial Protoiereul circumscripției I Piatra Neamț.

Circumscripția II-a electorală Călugăreni

(Protoieria Circ. I)

Parohii rurale:

1. Audia
2. Bicaz
3. Bistricioara
4. Borca
5. Broșteni
6. Buhalnița
7. Coroi
8. Cotârgași
10. Dreptul
11. Farcașa
12. Galu
13. Grințieș
9. Crucea
14. Gura Largului
15. Hangu
16. Holda
17. Isvorul Alb
18. Mădei
19. Popești
20. Răpciune
21. Sabasa
22. Schitu-Hangu
23. Secu
24. Tarcău
25. Tașca.

1. *Colegiul preotesc din această Circumscripție, alege un reprezentat cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de* Joi 20 Ianuarie 1938.

2. *In fiecare parohie din Circumscripție se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de* Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuierea scrutinului alegerea a doi mireni, ca membri ai adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Şcoala primară din Călugăreni.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Pantelimon Balan.

Târgul Neamț

Circumscripția III-a electorală

Protoieria Circ, II-a)

Parohii urbane:

1. Adormirea
2. Sf. Ilie
3. Sf. Nicolae
4. Sf. Voevozi

Parohii rurale:

5. Agapia
6. Bălțătești
7. Blebea
8. Boboești
9. Cetatea Neamțului
10. Crăcăoani
11. Cracău Negru
12. Davideni
13. Filioara
14. Ghindăoanii de Jos
15. Ghindăoanii de Sus
16. Grumăzești
17. Humulești
18. Magazia
19. Nemțișor
20. Oglinzi
21. Oșlobeni
22. Păstrăveni
23. Petricani
24. Pipirig
25. Plotun
26. Rădeni
27. Răucești de Jos
28. Răucești de Sus
29 Săcălușești
30. Târpești
31. Țibucani
32. Topolița
33. Totoești
34. Uricheni
35. Valea Seacă
36. Vânători I
37. Vânători II

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminică 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi

3 Martie 1938, *se face prin centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul de alegere pentru Colegiul preoțesc este „Școala primară No. 2 Fete" din Tg. Neamț.

Președintele alegerii preoțești, Delegat Eparhial Pr. Gr. Resmeriță — *Subprotoiereu.*

Localul pentru despuerea scrutinului, la Colegiul mirenesc este „Cancelaria Protoeriei II-a, Tg. Neamț.

Președintele alegerii mirenești, Delegat Eparhial Pr. Gh. Maxim— *Prtoiereu.*

Circumscripția IV-a electorală Girov

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii rurale :

1. Almaș
2. Bârgăoani
3. Bârjoveni
4. Bodeștii de Jos
5. Bodeștii de Sus
6. Borniș
7. Căciulești I
8. Căciulești II
9. Cârligi
10. Costișa
11. Dănești
12. Dărmănești
13. Dobreni
14. Dochia
15. Dragomirești
16. Gârcina
17. Ghelăești
18. Ghigoești
19. Girov
20. Hoisești
21. Itrinești
22. Mărgineni
23. Negrești
24. Negrești II-Poiana
25. Orbicu de Jos
26. Sarata
27. Siliștea
28. Slobozia
29. Șerbești
30. Talpa
31. Traian
32. Uscați
33. Zănești
34. Zbercști
35. Vlădiceni.

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938 de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de joi 3 Martie 1938 se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.

Localul pentru ambele alegeri este „Școala primară din Girov.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. C. Cojocaru.

Votarea la alegerea clericilor

Art. 48. — Dacă toți alegătorii prezenți se pronunță dela început în unanimitate pentru un singur candidat, atunci el se proclamă ales prin aclamație ; dacă însă există glasuri protivnice, atunci se procedează la votare.

Art. 49. — Votarea se face prin vot secret cu buletine. In scopul acesta secretarul Adunării, cetind lista preoților, împarte fiecărui alegător câte un buletin de votare, ștampilat cu sigiliul oficial ; apoi se suspendă ședința pentru 15 minute, spre a da putință alegătorilor să complecteze buletinele cu numele candidatului, pe care înțeleg să-l aleagă.

La redeschidere secretarul face din nou apelul nominal al votanților alegători, iar aceștia, prezentându-se, depun pe rând buletinul în urnă.

Urna este așezată pe masa biroului, iar introducerea buletinelor se face în prezența președintelui și a celor doi membri preoți, persoane de încredere, secretarul făcând un semn în dreptul numelui votanților, doveditor că au votat. Membrii biroului votează la urmă.

După ce au votat toți alegătorii prezenți, președintele mai acordă un termen de 1/2 oră, în care timp vor putea vota și cei întârziați.

După expirarea acestui termen președintele declară votarea închisă și nimeni nu mai poate vota.

Din regulamentul pentru alegerile bisericești.

JUDEȚUL BAIA

Circumscripția I-a electorală Fălticeni

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii urbane:

1. Sf. Ilie
2. Șoldănești
3. Oprișeni

Parohii rurale:

4. Boteşti
5. Ciumuleşti
6. Drăceni
7. Dumbrăviţele
8. Fântâna Mare
9. Găineşti
10. Hârtop
11. Horodniceni
12. Ioneasa
13. Lămășeni
14. Mălini
15. Petru Rareș
16. Rădășeni I
17. Rădășeni II
18. Rotopăneşti
19. Sasca
20. Ștefan cel Mare
21. Văleni

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Febr. 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938,

se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membri ai Adunării Eparhiale.

Localul pentru ambele alegeri este „Cancelaria Protoeriei" Fălticeni.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Ermil Grigorescu Subprotoiereu.

Circumscripţia II-a electorală Boroaia

(Protoieria Circ. I-a)

Parohii rurale :

1. Bărăşti
2. Bogdăneşti I
3. Bogdăneşti II
4. Boroaia
5. Brusturi
6. Cristeşti
7. Drăgăneşti
8. Drăguşeni I
9. Drăguşeni II
10. Hereşti
11. Homiţa
12. Moişa
13. Moţca
14. Oniceni
15. Orţeşti
16. Plăeşu
17. Râşca
18. Săveşti
19. Slătioara
20. Timişeşti
21. Ţoleşti

1. Colegiul preoţesc din această Circumscripţie, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripţie, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii şi despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Cancelaria parohială" Boroaia.

Preşedintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Mihai Zaharescu *—Protoiereu.*

Circumscripția III-a electorală „Dolhasca"

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii urbane:

1. Adormirea

Parohii rurale:

2. Bădiliţa
3. Budeni
4. Corni
5. Dolhasca
6. Dolheşti Mari
7. Dolheşti Mici
8. Giurgeşti
9. Gulia
10. Hârtoapele
11. Heci
12. Lespezi
13. Liteni
14. Pleşeşti
15. Preuteşti-Centru
16. Preuteşti-Huşi
17. Rotunda
18. Sireţel
19. Ştirbăţ
20. Stolniceni-Ghiţescu
21. Unceşti
22. Valea Glodului

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție, alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție, se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni, pentru Adunarea Eparhială, iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Căminul Cultural", din Dolhasca.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial Pr. Gh. Anghelea — *Proistosul Cerc. Dolhasca.*

Circumscripția IV-a electorală Pașcani

(Protoieria Circ. II-a)

Parohii urbane:

1. Blăgești
2. Lunca
3. Pașcani
4. Sodomeni

Parohii rurale:

5. Boureni
6. Brătești
7. Ciohoreni
8. Cozmești
9. Gara Pașc.-Fântânele
10. Gâștești-Topile
11. Mirosloveşti
12. Petrișuri
13. Probota
14. Ruginoasa
15. Soci
16. Stolniceni Prăjescu
17. Stroești
18. Tătărușı
19. Tătărușı Iorcani
20. Valea Seacă
21. Vascani
22. Verșeni

1. Colegiul preoțesc din această Circumscripție alege un reprezentant cleric, pentru Adunarea Eparhială, în ziua de Joi 20 Ianuarie 1938.

2. In fiecare parohie din Circumscripție se face în ziua de Duminecă 13 Februarie 1938, de către Adunările parohiale, alegerea a doi mireni pentru Adunarea Eparhială; iar în ziua de Joi 3 Martie 1938, *se face centralizarea rezultatelor dela parohii și despuerea scrutinului alegerii a doi mireni, ca membrii ai Adunării Eparhiale.*

Localul pentru ambele alegeri este „Școala primară de băeți", din Tg. Pașcani.

Președintele alegerilor, Delegat Eparhial, Pr. Gh. Popovici — *Proestosul Cerc. Ruginoasa.*

Mitropolia Moldovei şi „Straja Ţării“

— O numire —

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, ţinând seama de concursul foarte preţios pe care „Straja Ţării“ îl dă Bisericii noastre întru educarea religioasă a tineretului şi întru promovarea sentimentului religios, a dragostei de Biserică, de Neam şi de Rege, prin tineretul străjeresc ; văzând, pe de altă parte, că *P. C. Econ. Em. Vasiloschi*, Revizorul nostru Eparhial —care până acum era Delegat al Sf. Mitropolii în Sfatul Legiunei străjereşti a oraşului şi judeţului Iaşi — a absolvit de curând şi cursurile de iniţiere străjerească la Centrul dela Sf. Gheorghe, obţinând calitatea de comandant străjer, *l-a însărcinat pe P. C. Sa cu organizarea şi supravegherea activităţii străjereşti a preoţimei noastre din întreaga Eparhie*, începând cu data de *15 Decembrie* a. c.

Vizita I. P. S. Nicodim

la Şcoala din Mânăstirea Neamţu

în ziua de 10 Decembrie 1937.

Deşi o vreme ceţoasă, cu burniţă şi noroi mult ar fi împiedecat pe oricine a ieşi din casă, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim, mânat de dorul de a revedea cum sunt încheiate lucrările agricole de toamnă în gospodăria mânăstirii şi mai ales de a vedea cum şi-a început cursurile seminarul de muzică bisericească ce a luat fiinţă cu începerea anului şcolar curent, a sosit la mânăstirea Neamţu pe ziua de 9 Decembrie 1937.

Aproape surprinşi de vestea sosirii, fiecare de pe unde eram, am căutat să ne prezentăm pentru a-i ura bun sosit. Ca totdeauna cu bună dispoziţie, parcă nici nu ar fi făcut un drum aşa de anevoios : ce mai este prin mânăstire, ce putem să-i mai spunem nou, ce am mai realizat din cele ce ne-a recomandat, când a plecat şi ce lucrări noi se deschid.

Am prezentat raportul verbal şi diferite lucrări pentru comitet, şi rezolvindu-le şi îmbărbătându-ne în strădania ce depunem fiecare, ca progresul mânăstirei din toate punctele de vedere să fie cât mai simţit şi cât mai sporit.

Inalt Prea Sfinţia Sa, cu acel minunat simţ de prevedere, ne-a reţinut şi la dejun. continuând sfătuirile şi dându-ne pildă de a fi pregătiţi în toate.

Până seara s'au perindat ceilalţi şefi de serviciu, interesându-se de aproape de fiecare ramură de activitate şi dând îndrumări pentru continuare.

Bucuros că şi viaţa duhovnicească se duce potrivit rânduielilor noastre călugăreşti, a lăsat la urmă pe cei dela tipografie, care i-au adus corecturi din minunata lucrare „*Primele zile ale Creştinismului*" ajunsă cu tipăritul la coala a patra, pe lângă celelalte lucrări ce se execută: „Un Păstor Model„...., reviste etc.

A doua zi a vizitat seminarul de muzică bisericească. Corpul profesoral şi administrativ, prezent, a întâmpinat cu respectul cuvenit *pe ctitorul acestei şcoli* şi l-au condus direct în clasă, unde se preda muzica bisericească de părintele ierodiacon Victor, Ojog, diplomat al Academiei de muzică religioasă din Bucureşti.

Elevii, dirijaţi de domnul profesor Tebeica, au cântat: *Pre Stăpânul şi Arhiereul Nostru, Doamne păzeşte-l întru mulţi ani...*

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit i-a binecuvântat pe elevi şi urcându-se la catedră, şi a aruncat o părintească privire asupra elevilor, zicându-le: „Bună dimineaţa copii!...

Un „sărut mâna" emoţionat, a fost răspunsul din partea elevilor, toţi ridicaţi în picioare.

Aşezându-se pe scaun, Inalt Prea Sfinţia Sa, s'a uitat în catalog, unde este icoana silinţei fiecărui elev în parte, şi dacă majoritatea sunt buni, mai este câte unul, care o lasă mai moale, iar profesorul observându-l, îl notează după dreptate, spre a-l chema la realitate....

Ca un adevărat tată, iubitor de fii, le-a vorbit elevilor, într'un limbaj atât de convingător şi apropiat înţelegerei lor şi cu atâta rost că acea vorbire, ar fi putut fi ascultată cu foarte mare folos de întreaga tagmă a cântăreţilor bisericeşti.

A arătat Inalt Prea Sfinţia Sa elevilor avantajele şi posibilităţile de a se forma atât pentru cariera lor, cât şi pentru viaţă în ge-

B.M.M.B.
2006-2007

neral, urmând şcoala în mănăstire. Departe de deşertăciunile lumii şi putinţa de a fi în strâns contact cu biserica, le va da posibilitatea să cunoască temeinic toată slujba bisericească, urmând a o face cu totul desăvârşit şi cu suflet.

Pe lângă întărirea sufletească şi căpătarea cunoştinţelor de specialitate au prilejul să se deprindă şi cu gospodăria.

In mănăstire nu este nevoie de munca elevilor, dar este o datorie a vă deprinde, ca ajunşi în satele voastre, să nu aşteptaţi totul numai dela slujbă, de unde, oricât ar fi, nu ajunge, faţă de greutăţile vieţii ce străbatem, ci deprinşi de aici, pe lângă grija curăţăniei bisericii, a curţii ei şi a cimitirului, pentru care să nu simţiţi o greutate sau silă a le păstra în cât mai multă curăţănie şi ordine, — casa voastră va trebui să fie cea mai aleasă din parohie: cu flori, cu grădină de zarzavat, cu livadă de pomi, cu grajduri pline de vite frumoase, cu curte plină de paseri, cu ogoare bine lucrate, în sfârşit cu gospodărie îmbelşugată.

De aceea dăm toată atenţiunea şi ramurei acesteia de învăţământ practic, cu dorul de a ajunge oricare din voi nu numai un dirijor de cor la biserică, dar dirijor şi în sat, pildă bună şi vrednică de urmat; să se vadă superioritatea cântăreţului, care trebuie să fie alături de preot atât în biserică, precum şi în afară: preotul este oficiantul, iar cântăreţul cu adevărat împodobitorul slujbei. Aşa voiesc să vă formaţi şi să fiţi când veţi păşi în societate şi la rostul vostru. Pentru aceasta însă se cere din partea voastră ca să primiţi cu voie bună, cu încredere şi cu râvnă tot ce vi se predă aici, încununând şi răsplătind toată jertfa ce se face pentru voi această mănăstire a Neamţului, împreună cu corpul profesoral, rânduit a vă da instrucţiunea şi a vă face educaţia....

Toate acestea şi altele spuse vădit dela inimă ne-au mişcat pe toţi, iar după ce a mai examinat câţiva elevi asupra cunoştinţelor ce le aveau la obiectul ce li se preda, binecuvântaţi, elevii petrec înduioşaţi pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicodim cu aceeaş dulce cântare, sincer pornită din adâncul inimei lor curate: „*Pre Stăpânul şi Arhiereul nostru păzeşte-l întru mulţi ani*".

Arhimandrit Melhisedec Dimitriu
Stareţul mânăstirei Neamţ
Directorul seminarului de Muzică Bisericească

Cetiți și răspândiți

1. **Noul Testament,** ediția IV, broșat 80 lei
2. **Psaltirea,** împărțită în Catisme și cu arătări de tipic, tipărită de „Institutul Biblic" București.
3. **Cartea Facerea.**
4. **Cântarea Cântărilor 10 lei.**
   Traduse de I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim,
5. **Psaltirea în versuri de V. Militaru, verificată de I. P. S. Mitropolitul Nicodim.**
6. **Biblia tradusă de I. P. S. Nicodim, în colaborare, tipărită de Institutul Biblic București.**

Cetiți și răspândiți

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului.
Traduceri și prelucrări a **I. P. S. Mitropolit D. D. Dr. Nicodim** *în treisprezece volume mari.*

Volumul I. 75 Predici catihetice pentru popor. *Tâlcuirea Crezului, Tatăl Nostru, 9 Fericiri și 10 Porunci, după C. Stratilatov, 120 lei.*

Volumul II. Cuvântări Apologetice, *adică apărarea adevărurilor fundamentale ale religiunei creștine ortodoxe, după Dr. Serghie. Arhiepiscop de Vladimir, 110 lei*

Volumul III. Menirea Științei și Artei, *sau ; Religia este știința științelor, după Contele L. Tolstoi 110 lei.*

Volumul IV. Viața și operile Sf. Părinți și învățători ai Bisericii, *Partea I, după Farrar, 120 lei.*

Volumul V. 58 Cuvântări la Postul Mare, *după Inocențiu. Arhiepiscop al Odesei, 120 lei.*

Volumul VI. Predicile la Sărbătorile Impărătești, *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 120 lei.*

Volumul VII. Cuvântări la Sărbătorile Maicii Domnului, Duminici, etc., *după Inocențiu Arhiepiscop al Odesei 110 lei.*

Volumul VIII. Cuvântări Liturgice.—Dumnezeu și dreptatea Lui.—Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Morților. Originale și prelucrări, 110 lei.

Volumul IX. Paisie, *Starețul Monastirei Neamțului din Moldova, viața, învățătura și influența lui asupra Bisericei ortodoxe, de Protoereul Serghie Cetfericov, 640 pag. 150 lei.*

Volumul X. Viața și opera Sf. Părinți și învățători ai Bisericei, *partea II. după Farrar, 90 lei.*

Volumul XI. Viața și operile Sf. Părinți și Învățători ai Bisericei, *partea III, după Farrar, 100 lei.*

Volumul XII. Predici pentru tineretul școlar, *după vestitul patrolog și predicator englez Farrar, 90 lei.*

Volumul XIII. BIBLIA ILUSTRATA, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, împreună cu d. I. D. Ștefănescu, profesor la universitatea din Paris, Bruxelles și Iași.

Cetiți și răspândiți

1. *Ce să crezi și cum să trăești, de I. P. S. Mitropolit Nicodim ed. VIII . . . . . 4 lei.*
2. *Carte de rugăciuni, de I. P. S. Mitropolit Nicodim, ilustrată și legată . . . . . 18 lei.*
3. *Călăuza creștinului la Biserică I. P. S. Mitropolit Nicodim 10 lei.*
4. *Cinci Mărgăritare de I.P.S. de Mitropolit Nicodim . . 12 lei.*
5. *Ce socotiți voi de Hristos ?* „ „ . . 20 „
6. *Cu ce trăesc oamenii* „ „ . . 5 „
7. *Cuvioasa Melania* „ „ . . 6 „
8. *Crâșma treoză* „ „ . . 4 „
9. *Doi moșnegi la Ierusalim* „ „ . . 5 „
10. *Dumnezeu și Dreptarea Lui* „ „ . . 35 „
11. *Epistolie către creștinii ortodocși* „ „ . . 12 „
12. *Istorioare morale pentru copii part. I* „ „ . . 3 „
13. *Istorioare morale pentru copii part. II* „ „ . . 3 „
14. *Istorioare morale pentru copii partea III* „ . . 2 „
15. *Istorioare morale pentru copii partea IV* „ . . 2 „
16. *Jos beția* „ „ . . 6 „
17. *Ierarhia bisericească* „ „ . . 2 „
18. *Lămuriri asupra Bibliei* „ „ . . 15 „
19. *Melul lui Dumnezeu* „ „ . . 8 „
20. *Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută* „ „ . . 26 „
21. *Religia și morala* „ „ . . 5 „
22. *Trei întrebări* „ „ . . 6 „
23. *Sf. Ioan Gură de Aur* „ „ . . 8 „
24. *Umblați în lumină* „ „ . . 15 „
25. *Unde-i iubire acolo-i Dumnezeu* „ „ . . 6 „
26. *Viața Sf. Grigore Teologul* „ „ . . .. „
27. *Viața Sf. Vasile și anul nou* „ „ . . 5 „
28. *Unde-i fericirea* „ „ . . 3 „

De curând a apărut

o altă lucrare de mare valoare, pe care *I. P. S. Mitropolit Nicodim* o pune la îndemâna creștinilor : **Argatul lui Moș Procopie**, un volum de 128 pagini, format mare, care se vinde cu 25 lei.

Sub tipar

1. Un păstor model. *2. Cei perduți.*